BIBLIOTECA
DE LA UNIVERSIDAD DE VALLADOLID.
Estante n.º 135
Tabla 7
Número 27

UVA.BHSC

191

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

6156

Tractatus theologico Moralis [illegible]
de Sacramento Penitentiae
Proemium

[illegible]

UVA.BHSC

UVA.BHSC

R.156

Tractatus theologico Moralis de Ministro Sacramenti Penitentiæ.

Proemium.

Personam agit Sacerdos ministri Sacramentorum, divinæ Maiestati cooperatur in sanctificatione animarum, regnum eius in terris amplificat, et vacuas sedes in Empireo Angelorum lapsu, suo ministerio in pristinum statum restituit. Ex iis videre facile est, qualis sit eius dignitas, quantam eum Dei beneficentia, ac largitas singularis; et quale debeat esse illius peculiare studium, ad hoc ministerium debite peragendum. Sane quantumcumque adlaboraverit Sacramentorum minister, maxime vero Penitentiæ in suis obligationibus perquirendis, ut pro viribus muneri sibi imposito satis faciat; numquam profecto tantum efficiet, quantum par est, ut debitæ Sacramenti reverentiæ simulat, et divinæ in se largissimæ benignitati pro meritis respondeat. Hæc quæ humiles, ac terrenarum voluptatum vi, et fœditate depressum animum, retrahere sua difficultate possent ab inquisitione prope innumerabilium suarum obligationum; viros tamen, ad eas diligenter investigandas, impellere debent quam maxime Iesuiticis, ac Loyolæis Spiritibus, ad difficilia semper prompti, ad ardua, et heroica parati semper, et deterriti numquam difficultate operum, ad maius divinum obsequium promovendum, aprime utilium. Ea propter iussum eius R.di P.is horum exequendum licet absdubio meis viribus multo superius, qua possim claritate, et securitate doctrinæ tractare; verum autem par ea, qua prediti uni simplicitate [illegible], meam ignorantiam dissimulare; quæ vobis placeant, in praxim, ubi Deus dederit, redigere; quæ desunt, uberiori sapientia adiuti, et usu edocti, in communi instructionum addere, et in quibus forsan aberravero, benigne corrigere. Agunt de hac materia Scholastici TT cum Magistro in 4to. Distinct. 17.ae, Ducibus Ang.co Doc.re, Seraphico, atque Subtili. Ex.us vero eamdem illustrat Tom. 4.to in 3.a Parte a Disp. 22.a Morales aut TT eam exponunt, ubi de Sacramentis in genere, et maxime ubi de Sacramento Penitentiæ. Omnes hos inter Lacroisius, qui eam tractat Lib. 6. p. 1. trac. 1. cap. 2. a num. 28. et eiusdem lib. p. 2. trac. 4. c. 2. a n. 1478., et toto lib. 9. Reuter 4. p. trac. 1. c. 2. n. 15. et trac. 5. c. 5. n. 337. et hæc de Prologo satis.

Disp.o 1.a

UVA.BHSC

Disputatio 1.a De Ministro Sacramentorum in genere.

Cum plurima sint omnium Sacramentorum ministri communia, et quæ ab omnibus observari semper debent in eorum administratione, postulat rectus ordo, et methodus utilitas, ut hæc quamtocius aperiamus; ut abhinc deinde expediti, liberius, et facilius in declarationem eorum, quæ specialiter ministrum Sacramenti Pœnitentiæ spectant, gradum faciamus; et solidioribus nixi fundamentis securius declaremus, et statuamus.

Sectio 1.a

De iis quæ neccessaria sunt, ut Valide conficiatur Sacramentum.

Hoc nomen Sacramentum, quod tum in sacris Bibliis, tum apud ecclesiasticos Scriptores idem sonat ac mysterium, et frequenter sumitur pro re arcana, et occulta, ut Sap. 7. nescierunt sacramenta Dei; vel pro signo rei sacræ occultæ, ut Danielis 2o. mihi sacramentum hoc revelatum est, proprie acceptum significat apud TT.s signum quoddam sensibile occultæ invisibilisque gratiæ, per illud in animam inducta. In hoc 3o. atque strictiori sensu sumitur Sacramentum in hoc tract: in eodemque fuit olim acceptum a Tertuliano, Cypriano, Ambrosio, Hieronimo, aliisque PP.bus apud Belarmin. lib. 1. de Sacram. cap. 7. ex quo patet, hanc sacramenti acceptionem immerito, ut novam et inusitatam apud antiquos, reprehendi a Lutheranis, Calvinistis, aliisque Sectariis.

Dantur ergo in eccl.a Xti vera Sacram.ta, eaque septem, ut constat ex Decreto Eugenii 4i. in Concilio Florentino: novæ legis septem sunt Sacramenta, Baptismus &c. et ex Trid. Sess. 7. can. 1. Idem tenuerunt cum unanimi, constantique sensu Ecclesiæ omnes SS. PP.s, quos pro singulis refert Belarm. c. 24. Nec obstat, quod nullibi dicat Scriptura esse septem Sacramenta determinate; cum id æquivalenter[a] dicat, quando de singulis septem, et non de pluribus affirmat esse sacramenta; neque aliter dicit esse tres determinate personas in Deo, et in fide divina credimus solas Patris, Filij, et Spiritus Sancti personas esse Deum: ergo pariter eadem firmitate fidei tenenda, esse, constituunt plures, omnia Sacramenta hæc immediate instituta esse a Xto Dom., et certum est ex omni, dicente Trid.o ubi supra: Si quis dixerit Sacramenta novæ legis non fuisse omnia a Iesu Xto Domino nostro instituta; anathema sit. Ubi, ut non meminerit verbi immediate, illud tamen supponi debet, propter enim, et philosophice loquendo idem dicimus agere, quod immediate per nos metipsos operamur.

[a] salterm equivalenter ex traditione et explicatione ecclesiæ in concilio Flor.no vid. Sacr. trio l. 6. p. 1. n 3.

UVA.BHSC

opinamur. Accedit, quod Sess. 21. c. 2. declarat idem Concilium, dari in Ecclesia potestatem variandi aliqua circa administrationem Sacramentorum, salva tamen eorum substantia: ergo, si haec humana potestate immutabilis est, a iure divino habet immediatam suam institutionem, cum hoc privilegio fungantur unice, quae a Christo immediate ordinata sunt. +
Sess. item 14. can. 1. expresse definit Extremam Unctionem immediate institutam esse a Christo Domino; ergo a fortiori idem censet de aliis Sacramentis, quia, si de aliquo hoc dubium foret, maxime esset de Extrema Unctione: eamdem veritatem confirmat tum ratio, tum authoritas SS. Patrum apud Bellarminum cit. Nec ei obstat quod Jacobus Apost. in sua canonica, in qua unice promulgavit Sacram.tum a Christo institutum. Eadem fuit mens Aug.ni, cum dixit lib. 3. de doc. Christiana cap. 9. loquens de Sacram.tis novae legis: quaedam pauca pro multis, eademque factu facillima et intellectu augustissima, et observatu castissima, ipse Dominus, et apostolica tradidit disciplina. Vox enim ipsa disciplina potius magisterium docentis et proponentis significat quam autoritatem instituentis. Quando autem instituta fuerint videre dabit Natalis tom. 6. cap. 1. § 4. n. 61.

Advertendum tamen, non omnia Sacram.ta instituta esse eodem modo a Christo Domino; pro aliis enim determinavit materiam et formam usque ad speciem infimam; pro aliis vero tantum in genere determinatam reliquit. Sic pro materia Baptismi designavit aquam naturalem; pro Poenitentia, dolorem, sive attritionis, sive contritionis, qui specie differunt: Pro Eucharistia, panem triticeum, sive fermentatum, sive azimum. Pro Ordine, aliquod signum sensibile in genere, significativum potestatis quae confertur; determinandum deinde ab Ecclesia in Individuo. Pro Matrimonio mutuum contractum, sive hic exprimatur verbis, sive nutibus; sive per se contrahentes immediate interveniat, sive per Procuratores; iis denique, vel aliis conditionibus, ab Ecclesia praescribendis. Haec certa sunt apud omnes, et perpetua traditione, ac stanti Ecclesiae praxi firmata. Dices nihilominus; ergo diversum est Sacram.tum ordinis collatum a Graecis, ab illo, quod confertur ab Ecclesiae Latinis Episcopis. Probatur: tam forma quam materia diversa sunt; ergo et Sacram.tum: Antecedens constat: nam Sacerdotium v.g. confertur a Latinis per traditionem calicis cum vino, et patenae cum hostia; et prolationem huius formae: Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo pro vivis, et mortuis in nomine D.ni N. Praeterea deinde communione imponens iterum Episcopus, ac solus, ambas suas manus capiti ordinandi, illum complete ordinat, proferens hanc aliam partialem formam: Accipe Spiritum Sanctum, quorum remiseris peccata remittuntur eis, quorum retinueris retenta sunt. Graeci autem e contrario: imposita capiti ordinandi a parte patris Episcopi, ac superposita manu eius dextera, profert hic immediate hanc sacramentalem formam:

divina

UVA.BHSC

divina gratia, quæ semper infirma curat, et imperfecta perficit, promovet N. venerabilis Diaconus in Presbyterum. Hæc, omnia alia, quæ antecedunt, et sequuntur ordinationes; et praxis utriusque ecclesiæ; cum ergo sint sub forma, quæ materia et divina, vel in utraque ecclesia conficiuntur vera sacramenta ordinis, et sic sunt 8.to sacramenta; vel Christus non determinavit materiam et formam sacramentorum omnium, cum unam pro Græcis, aliam pro latinis, certo non statuerit.

apud. Viva loc. cit. disp. 1. q. 1. art. 2. n. 13.

Resp.o ex de Lugo; quod, sicut Christus Dominus, etsi determinate consecravit in pane azimo, vel fermentato (non enim constat mihi ad, qualis fuerit panis 1.mo consecratus), tamen pro materia eucharistiæ instituit panem vinum in genere, et ecclesia græca utitur fermentato, latina vero azimo; ita tamen, ut valide, et illicite, Græcus utatur azimo, et latinus fermentato: ita pro materia ordinis instituit in genere aliquod signum sensibile, quod significaret potestatem, quæ per impositionem ordinis traditur: relinquendo ecclesiæ determinationem huius signi: ea potestate usa est ecclesia, statuendo aliud signum sensibile pro Græcis, aliud pro latinis; at aliter accidentali et materiali solum; non vero substantiali formæ, vel essentiali: quare licet valide, illicite tamen conferuntur ordines ab episcopis latinis ritu græco, et e contra; ex Bulla enim Clementis 8.o an. 1595. ritus Græcorum, in conferendis ordinibus declaratur validus. Sunt quidam ~~Th.~~ Canonistæ, qui huic sententiæ repugnant, Zoomed. cit. et at vel benignitate interpretandi, vel rejiciendi sunt, tenendo quod cum communissima Doc.a Th., non posse ecclesiam quidquam ~~[illegible]~~ innovare in iis, quæ spectant ad substantiam atque adeo ad valorem sacramentorum; ut videre est apud Gonetum disp. 1. ar. 3, et apud Martinonem disp. 19 de sacramentis n. 45: ubi advertit; Innocentium, Felinum, et alios Canonistas falli, dum putant, latinos non valide baptizari, de forma Græcorum.

Dices 2.do: Tempore apostolorum valide baptizabatur in nomine Jesu Christi, ex actis ap.rum 8.o In nomine Jesu Christi baptizabantur viri, ac mulieres: et tamen invalida est hæc forma; cum requiratur expressa mentio unitatis Dei, et trium Personarum: ergo vel Christus non instituit formam baptismi, vel duplicem baptismum admisit ecclesia. R.o Varii sunt D.D. in huius textus

ex Viva ibid. n. 20. ad fin.

expositione. Nonnulli docent ex D. Dionisio, Clemente, Cypriano, et aliis P.P. apud Suarezum, quod apostoli baptizabant in nomine Christi; seu in fide, et auctoritate Christi; et baptismo ab ipso instituto; non vero eo, quem Joannes Baptista conferebat. Expresse enim negat D. Cyprianus Ep.a 73, umquam baptizasse apostolos in solo nomine Christi. Alii docent, quod baptizabant in nomine Christi, quia addebant formæ nomen hoc venerandum; dicendo Ego te baptizo in nomine Patris, Filii Jesu Christi, et Spiritus Sancti. Alii demum cum Angelico q. 66 art. 6. ex D. Th.

Athanasio

UVA.BHSC

Athanasio, Ambrosio, Aug. apud Platelij n. 133 docent, Apostolos baptizasse, invocando tantum nomen Jesu Xti; ex speciali dispensatione Dei, ut nomen illud tunc temporis summopere exosum, Judeis quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam (1. Cor. 1.) redderent venerabile, et gloriosum; cum ad eius invocationem daretur fidelibus Spiritus Sanctus. Per similem insuper divinam dispensationem ministrabant Ap.li Sacramentum Confirmationis sola manuum impositione. Forte enim non erant in promptu, quæ necessaria sunt pro materia huius sacramenti, quod a paucis, et pauperrimis Apostolis dispensandum erat innumeris credentibus.

Determinata eo dicti materia, et forma sacramentorum; deerat adhuc minister, qui ea fidelibus administraret. At imperfectum nihil facere poterat Jesus Xtus: providit ergo huic necessitati; et statuit, ut solus homo, et quidem viator foret de lege ordinaria minister sacramentorum omnium. Ita quoad 1.um partem omnes, et certa sententia. Et cum D. Tho. q. 64. art. 7. Ptaalutherum in libro de missa privata, putantem etiam a Diabolis in specie humana apparentibus, administrari posse sacram.ta: omnes etiam quoad 2.um (Et quidem viator &c.) contra Sonetum, existimantem defunctionem posse de lege ordinaria, absque nova delegatione, esse ministrum sacramentorum, et extraordinarium. Quoad utramque vero probatur: Xtus instituens sacramenta solum cum viatoribus loquebatur, ergo solos homines viatores instituit sacramentorum ministros ordinarios. Probatur ant. Solis viatoribus dixit Xtus Math. 28. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos &c. Et Joan 20. Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata &c: et idem de aliis sacram.tis habetur ex Scriptura, et traditione Apostolorum: ergo. Idem testatur Concilium Florentinum in Decreto Eugenij; ubi solos homines viatores pro singulis sacramentis ministros assignat. Accedit omnium SS. PP. & Chrysostomi praecipue dicentis, lib. 3. de Sacerdocio: neque Angelis neque Archangelis dictum est, quodcumque ligaveritis super terram, erit ligatum et in Cælis. Ratio autem a priori est voluntas Xti, ita instituentis; et ita universalis traditio ita instituisse, et decrevisse affirmant. Hæc dicunt sequentia opportunissime: constant sacramenta materia, et forma sensibili, conveniens ergo fuit, ut administrarentur a ministro sensum, et intellectum habente. Solus homo potest ea recipere; ergo et solus administrare: aliqui si Angelus posset ea conferre; cum adeo ichara sibi sit suorum clientium proprietas salus [redacted] nullus decessisset absque baptismo aut Sacramentali absolutione. Quod falsum esse experientia testatur. [redacted]

Dixi de lege ordinaria; scio enim ex Historijs sanctorum, constare, missos aliquando, et extraordinarie Angelos, tum ut sacram.ta conficerent, tum et quidem saepius, ut sacra Eucharistia reficerent B. Agnetem de Monte Politiano, S. Catharinam Senensem, S. Stanislaum

vel potius inuit eo tutiante pente posse Ang. vel extraordinarie conficere sacram.ta disp. 3. q. 2. a. 1. n. 2.

larum Koska Societati nostrae, et alios quamplurimos: unde haec nihil probant adversus sententiam nostram; sicut nec auctoritas D. Thomae, quam in favorem suae opinionis citat Gonetus. Dicit quidem Angelicus loc. cit. ad 2um beatos habere convenientius posse potius ministri sacramentorum, quam Angelos: at non ideo dicit, re vera esse ministros eorum; sed ab hoc praescindit, quia impertinens ad argumenti solutionem. Si in quem a Beato esset ordinarie absolvendus a peccatis, ut fieri potest, maneret quidem absolutus, attamen teneretur opera mortalia confessioni approbato, et adeo subjicienda eccles. clavibus; sicut nunc iustificatus per contritionem, ad hoc ipsum obligatus est. Lugo in Resp. moral. l. 1. dub. 16.

apud Lacroix l. 6. p. 1. c. 1. §. 3.

Circa fidem autem, et statum gratiae aliter determinandum est, et dicendum; neque fidem, neque probitatem requiri in ministro, ut valide sacramenta conficiat. Utraque assertionis pars est de fide contra Donatistas, Albigenses, et Wiclefistas, qui falsitatem falsitati accumulantes, requirunt etiam ministrum debere esse praedestinatum. Prior etiam assertionis partem, necdum tamen apostolica authoritate firmatam, et stabilitam impugnarunt acerrime S. Cyprianus, multique alii Africani Episcopi, existimantes invalidum, ac proinde reiterandum esse baptismum ab haereticis collatum. Item in errorem deposuit S. Cyprianus certior factus apostolicam sedem illum proscripsisse, ut testatur S. Aug. Epist. 84 ad Vincent.

apud Natal. Alex. n. 68.

Idem eius exemplo fecere plerique Africae Episcopi, ut scribit S. Hiero. in dialogo contra Luciferianos. Probatur autem utraque assertionis pars, tum ex Scelio Niceno ab auth. citato, tum ex Constantiensi Sess. 8, tum maxime ex Lateranensi p. 1. c. 1. et Trid. Sess. 7. Can. 4. de baptismo: in quibus definitur, baptismum ab infidelibus, haereticis, et Iudeis in forma Ecclesiae collatum, esse validum; sed hi nec fidem catholicam habent, nec in statu gratiae existunt; ergo haec non requiruntur ad valorem baptismi. Eadem autem ratio est ceterorum sacramentorum, ut declarat idem Trid. quando ibid. Can. 12. de sacramentis in genere loquens, anathema dicit ei qui dixerit, ministrum in peccato mortali existentem, etsi necessaria servet, non conficere sacramentum. Idem dogma confirmat perpetua Ecclesiae traditio, quam tuentur S. Stephanus Papa contra Episcopos Africanos, et S. Aug. lib. 2o contra Donatistas cap. 7; ubi ait, neminem fuisse in Ecclesia, qui oppositum tenuerit ante Episcopum S. Cypriani praedecessorem in Carthaginensi sede. Sunt enim plura ex PP. qui eamdem doctrinam expresse affirmant, Chrysost. homil. 8. in 1a ad Cor. et Aug. lib. 2. contra epist. Parmeniani cap. 10. ubi ait: Omnia sacramenta, cum sumpta indigne noceantibus, prosunt tamen per eos digne suscipientibus. Ratio denique a priori est, quia principalis minister sacramentorum est Deus, ergo secundarii ministri, vel minus principalis vera fide, vel gratia sanctificante careat, impediri

at, impedire non potest sacramentorum essentiam, et efficaciam. Dependet illa a suis requisitis, materia, forma, et intentione debita; quae omnia stare possunt sine fide aut sanctitate ministri; fundantur autem haec in meritis Christi eo independentibus a professione, vel moribus ejusdem ministri. Sacramenti... rerum periculi, dubii et anxietatibus exponerentur fideles, si sacramentorum effectus a fide, et probitate ministri dependeat, quod alienissimum est a summa, et benignissima Salvatoris nostri providentia.

Dices in: D. requiritur sanctitas ministri ad hoc ut sacramenta habeant suum effectum: ergo. Probo ant. Eccli. 34 dicitur: ab immundo quis mundabitur? ergo qui a peccati foeditate immundo recipit sacramenta, per ea mundari non potest ab ejusmodi peccatorum sordibus: ergo. 2° D. Joan. etiam 20 dicitur: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis &c. ergo sanctissimi Spiritus Sancti assistentia requiritur in ministro, ut peccata remittat: ergo. Resp. ad 1°. Neminem posse mundari ab immundo, ut tali, propria virtute, et physice agente, posse vero quam optime mundari ab immundo quasi medio sumpto, moraliter, et ministerialiter agente in persona Christi principaliter agentis, et sanctificantis animas per sacramenta, a se instituta. 2° probat quidem debere ministrum Penitentiae Spiritus Sancti gratia, et potestate praeditum, et decoratum esse; quia sacramentum hoc ministri enim sunt ... in sua ordinatione Sp. Sancti ut digne ut munera illa commissio fungantur; at si secus faciant, etsi se immundiores novo sacrilegio reddant; mundabunt tamen, et prodeunt per ea sacramenta suscipientibus, ut dicebat Aug. Ergo actio, ministri, et administratio peccaminosa movebit Deum ad gratiam conferendam. Dist. neg. ad gratiam conferendam indigne administranti; nego. neg. digne suscipienti; subdist. Ex opere operantis ministri, nego, ex opere operato, quo sensu est actio Christi principalis agentis, et instrumenta sua mediante applicantis, concedo neg. Cl. ... ulteriore explicatione indiget, quare sit

Sectio 2a. An ad Valorem Sacramentorum requiratur intentio Ministri?

Intentio est actus voluntatis deliberatus, quo quis aliquid intendit, seu tale assequi. sine est volitio alicujus finis. In praesenti sumitur pro voluntate, et determinatione faciendi sacramentum, ex quocumque motivo procedat. Jam vero assertio nostra sit: Ad Sacramenti valorem requiri non solum intentionem faciendi caeremoniam externam sensibilem, sed etiam faciendi id verum, quod Christus instituit, seu quod intendit Ecclesia. Assertio haec est de fide in mathematicos nullam in ministro intentionem requirentes. Immo etiam Ill.ma Catharinus et Silvester, putantes sufficere intentionem ponendi actus externos praescriptos ab ecclesia: quae opinio ex Belarmino parum abhorret differt; et ex Cl.°, Vazq., Valentia est temeraria, et periculosa. Nostra autem assertio probo.

8 sio probatur 1mo. ex Concilio Florent. dicente in Decreto pro Armenis sequenti: Haec omnia sacramenta (novae legis) tribus perficiuntur, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma, et persona ministri conferentis sacramentum, cum intentione faciendi, quod facit ecclesia: quorum si aliquid desit non perficitur sacramentum: ergo si desit intentio requisita, sacramentum est invalidum. Idem statuit Concilium Trid. ses. 7. can. 2. Si quis dixerit, in ministris, cum sacramenta conficiunt, et conferunt, non requiri intentionem, saltem faciendi quod facit ecclesia, anathema sit. Neque dicas; sufficere intentionem faciendi materialiter, quod facit Ecclesia, seu ponendi ritus, et ceremonias praescriptas. Nam ita est: Concilium anathematizat Lutheranos, qui non negabant requiri quidem intentionem, seu volitionem abluendi, et proferendi materialiter verba, ego te baptizo; renuebant tamen admittere in baptizante intentionem baptizandi; ergo declarat Trid. non sufficere intentionem ponendi ceremonias &c. et requiri necessario intentionem vere baptizandi. Itaque 2a propositio quam quod legitima videtur, est expresse declarata in eiusdem Concilii ses. 14. c. 6. Ubi dicitur: poenitentem non esse vere coram Deo absolutum, si sacerdoti animus serio agendi, et vere absolvendi desit; atqui hic animus deest illi, qui solum habet intentionem ponendi ceremonias, et proferendi materialiter verba praescripta; ergo tali sacerdos non absolvit; ergo deficiente intentione debita, non conficit sacramentum[i]; ergo non sufficit intentio ponendi ceremonias &c.

[i] siquidem reliqua praestitit.

Confirmatur: Incompatibilia non sunt haec duo: Volo proferre haec verba, at nolo ea proferre ex intentione ecclesiae; volo facere ceremonias, quas ipsa praescribit ad baptismum v.g.; at nolo eas ponere ex intentione ipsius: ergo coniungi possunt de facto. Ut docet haec experientia quotidiana cum una, et eadem res possit poni propter plures fines,+ cum positiva exclusione alterius. Nunc sic: sacerdos praedicto modo formans intentionem, etsi materialiter ponat omnes actus externos praescriptos ab ecclesia, non conficit sacramentum; ergo non sufficit omnes eos ponere. Minor, quam vix negare possunt adversarii, legitime infertur ex propositione 28 inter damnatas ab Alexandro 8o; quae est huiusmodi: Valet baptismus collatus a ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat; intus vero in corde suo apud se resolvit dicens; non intendo facere, quod facit ecclesia: atqui idem est dicere nolo ponere ceremonias ex intentione ecclesiae; ac dicere, non intendo facere, quod facit ecclesia; ergo si hic ex damnatione praedicta non conficit sacramentum, nec ille conficiet; ergo non sufficit materialiter ponere ceremonias &c. Aliter: dari potest casus in quo quis observet omnem ritum externum baptizandi, dicens in corde suo non intendo facere, quod facit ecclesia: neque est impossibilis casus

+ vel propter unum excluso altero.

hi erit tali casu pertinacia, et ridicula foret admirario eiusmodi; sed in tali casu datur, ut videre est ex dictis, quodque requiritur contra adversarios, ut validum efficiatur Sacramentum ex parte intentionis ministri, et in hoc huius defectus non datur validum sacramentum, contradicitur Alexandri 8.ⁱ damnatione: ergo ad Sacramentum efficiendum non sufficit praecise sola observatio omnis ritus externi ab Ecclesia praecepti. Quid ad haec ego non video.

Probatur 2.º ratione: In Sacramentorum administratione Christus est principalis auctor, ad cuius fieri sacramentum, sacerdos autem est illius minister; at minister debet operari ex intentione principali: ergo intentio illius debet esse facere sacramentum. Major quoad primam partem est certa ex pluribus Scripturae locis; nam Joan. 1. v. 33. dicitur: ille est, qui baptizat. Joan. 4. dicitur Christus baptizans per discipulos. 1. ad Cor. cap. 4. loquens dicit Ap.ˢ Sic nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei: et 2.ᵃ ad eosdem cap. 2. v. 10. ego donavi, siquid donavi in persona Christi. Min. vero pro sua parte, probatur tn. Minister siquidem tali debet operari secundum potentiam ministerialem sibi concessam; nam si secundum eam non operatur, sed potius ad suum libitum non agit, ut minister, sed ut principale agens, et ut rector operationis; at non operatur secundum hanc potestatem, nisi vellet facere, quod vult principalis: ergo illud debet intendere, seu velle. Probatur min. non operans secundum potentiam traditam, et loquitur, nisi vellet, et proferat verba; ergo nec secundum ministerialem nisi ea proferat intentione, qua proferri vult Principalis, cuius persona agit, efficiendi scilicet Sacramentum. Profecto effectio Sacramenti est actio moralis sacramentalis; at actio eiusmodi debet esse mensta, ut tali: cum secundum se, et specificative sumpta, sit indifferens ablutio v.g. abluendum, vel refrigerandum corpus, et aliae formae proferri possint docendi vel iocandi causa, ergo ut sacramentales, practicae, et operativae sint determinari debent a ministro, cum hunc finem ~~atministro~~ eas in hunc finem proferendo; cum dicat D. Thomas 3. p. q. 64. a. 8. Quando aliquid se habet ad multa, debet ab operante determinari ad id quod vult efficere. Expresse etiam commendante Salvatore Christo: hoc facite in meam commemorationem. Haec perspicua videntur; obj. nihilominus plura Scriptorum, quae per. Aut De Lugo, a num. 37. brevius Plaudius a num. 83. tom. 6.ᵗⁱ et quae ~~[illegible]~~ compendiosius dabimus nos.

Obj. 1.º Innocentius 2.ᵘˢ Lib. 3. Decret. cap. 2. dicit baptismum esse ratum, et ministrum erat in mente non facere, quod facit Ecclesia. Nicolaus 1.ᵘˢ cap. a quodam Judaeo, quaestioni sibi propositae, respondit: non esse rebaptizandos, modo sub ea debita forma abluti fuerint. Aug. lib. 7. de baptismo contra Donatistas cap. 54. existimat validum baptismum quaerentibus fallaciter, et simulate collatum; et dubitat de eius valore etsi omnia ioculariter, et mimice

„nice peracta fuissent. Ang. dim. 3. p. q. 64. a. 5. ad 2.^m dicit: et ideo alij melius dicunt qu-
„od minister sacramenti agit in persona totius ecclesiae, cuius est minister. In verbis autem, quae
„profert, exprimitur intentio ecclesiae, quae sufficit ad perfectionem sacramenti, nisi contrarium exte-
„rius exprimatur ex parte ministri, vel recipientis sacramentum. Sed ex iis omnibus erat, vel
nullam requiri intentionem, vel sufficere intentionem in prolatione formae praescriptae; ergo vel nulla ne-
cessaria est, vel sufficit saltem intentio ponendi ceremoniam externam. Resp. ad omnia; et 1.^m qui-
dem parum sincere, vel potius mala fide proponitur, cum omittantur verba immediate sequ-
entia, ex quibus qualis fuerit mens Innocentii manifeste perspicitur: subiungit ergo immedi-
ate dummodo intendat baptizare: nunc sic: ex mente Innocentii necessario requiritur intentio
baptizandi, cum ergo quod principaliter facit ecclesia sit baptizare, et insuper similiter habeat mi-
nister intentionem baptizandi, et non baptizandi, sequitur necessario ut licet praeter in mente
non facere, quod facit ecclesia, non sufficere ad principalem, et directam intentionem ecclesiae, sed vel
ad indirectam causandi gratiam et reliquos sacramentorum effectus; vel ad intentionem ecclesiae Romanae, et
si enim haec sit vera Christi ecclesia, valide conficeret sacramenta; qui intendens non facere, quod facit
ecclesia romana, vellet determinate facere quod facit vera Christi ecclesia, quam putaret esse lu-
theranam &c. Hanc vel similem explicationem admittant necesse est omnes catholici, si opponitur haec
cum propositione supra damnata ab Alex. 8.°.

Ad 2.^m Verum est, quod cit. loc. non meminit expresse intentionis Nicolaus 1.^s
at nec meminit materiae; ergo haec non requiritur. cum ergo aeque necessaria sit materia, ac forma;
dicendum est, praecipuum loquentem Nicolaum, ac mentem illius fuisse declarare, professionem Iudaismi
nihil officere in ministro baptismi, ad validitatem huius sacramenti administrationis, si debita for-
ma, et reliqua necessaria a Iudaeo ponantur. Insuper quamquam quod sufficientem meminit intentio-
nis, cum exprimit formam requirit, intentio enim ministri se tenet ex parte formae ex voluntate Christi;
qui ad sacramenti formam non determinavit verba, quocumque modo prolata, sed simul cum debi-
ta intentione efficiendi sacramentum. Ad 3.^m ex Aug. dicendum ~~[illegible]~~ quidem est huius Doctoris aucto-
ritatem, at infra [illegible] auctoritatem ecclesiae, quae cum hac de re nihil tunc definierit, pro ea stare
Aug.^ny ipse scilicet, alia probant vel maxime quae ibidem addit: se libenter auditurum et secuturum senten-
tiam plenarii aliquid circa hoc in dubio definientis. Ad 4.^m Dicendum Thomas ab omnibus explicari debet: habe-
mus enim ex sequi cit. propositionem damnata: ad hoc, ut valide non conficiatur sacramentum, sufficere, quod mi-
nister intus in corde suo apud se credat; non intendo facere, quod facit ecclesia: ergo ad hoc non requiri-
tur, ut dicebat Aug., quod contrarium (intentioni ecclesiae) exterius exprimatur. Dicendum expressis mentem
Aug.^ti

cum Platelio licet tempore necdum definitam fuisse ab ecclesia hanc veritatem, ~~[illegible]~~ ultimo declarata est ex praedictis; unde pro ea stare &c.

Ang.ci esse, non requiri expressam, et explicitam intentionem efficiendi sacramentum, aut faciendi, quod facit Ecclesia, sed sufficere implicitam, et virtualem, in eo sensu; quod qui vellet sacramentum efficere ut minister Xti, et eo modo quo ipse vult suos ministros agere. Hunc esse sensum, et genuinum Ang.ci mentem ex eo infertur quod ibid. art. 1o. in O. expresse requirit ut minister intendat efficere sacramentum, nec valere si quis derisorie agat. et in 4. dist. 6. q. 1. art. 3. quæstiunc. 2. sic habet. dicendum, quod hæreticus, aut quicumque infidelis debitam formam servat, et intentionem baptizandi habet, verum sacramentum confert. — O. idest corpore.

Verum Dices: Ang.cus prædicta verba intendit probare non reddi dubiam salutem nostram ex defectu intentionis ministri; atqui, sta explicatione data, dubia reddit nostra salus ex defectu talis intentionis: ergo. Distinguo. Maj.; intendit probare non reddi dubiam physice, vel metaphysice, nego. Maj. moraliter, concedo Maj.; et distincta eodem modo min.; nego conseq. Licet non requireretur intentio ex parte ministri, alii in eo casu posset seipsum, min.ra effectu suo privare sacramenta; materiam unam pro alia aplicando, et mutilo modo formas invertendo, in iis præcipuam sacramentis quæ maxime necessaria sunt ad iustificationem, ut in baptismo, et penitentia. Mens ergo Ang.ci esse non potuit aliam securitatem animi fidelium ingerere morali termino. Atqui intra terminos morali certitudinis firmior ac securior sententia ut quam ibi adstruit, non requiri scilicet expressam intentionem, sed sufficere implicitam etc.; ideo hanc ceteris præferendam existimat. Ergo. Saltem absolute, et rigorose loq.do poterit quis damnari propter defectum intentionis ministri sacramentum. Negant aliqui conseq. existimantes Deum in huiusmodi casibus supplere effectum sacramentorum; efficiendo ex summa sua benignitate gratiam sanctificantem: at cum alii hanc opinionem rejiciant ut improbabilem, temerariam, et erroneam, et dicat — apud Lacroix l. 5. n. 54. ad fin.

ex. In commentariis ad q. 64. a. 4. nullam eam niti lege, vel promissione divina, vel ratione probabili; aliter sentiendum existimo, et distinguendum conseq. illud conseq.: poterit quis damnari propter defectum intentionis ministri formaliter, nego conseq.; ocasionaliter, subdist.: moraliter loquendo, nego conseq., cum vix possit contingere, ut min.r eo malitiæ deveniat, ut velit alterum perire, ex aliquo suo defectu, nullo modo sibi utili: physice, vel metaphysice loquendo, concedo conseq.: at formalis causa damnationis eius, vel non assecutionis gloriæ, erunt tunc pecata sua actualia, vel originale nec contritione et lacrimis purgata, nec sacramentis remissa.

Ob. 2do. Sacramenta causant gratiam ex opere operato; ergo independenter ab intentione ministri; nequit dicere possit efficere gratiam propter illam intentionem. Sunt enim signa gratiæ, hanc cum significant præcisive ab intentione conferentis. Operantur physice, et medicamenta, quæ vero inimica est vitæ activa, et operantur etiam contra voluntatem, et intentionem medici: ergo.

paritas.

12. paritr. Resp.º De mali se habere respectu effectus sacramenti, quod intentio ministri sit, vel non sit meritoria; cum praeter illud causet, etiamsi procedat ab intentione peccaminosa Lutherani[illegible] baptizantis; solum enim praerequiritur, ut sacramentum per illum efficiatur; eo in completo, immediate per se ipsum efficit praeter sacramentalem, independenter a merito ministri vel aliquando etiam suscipientis: quod est causare praeter ex opere operato. Requiruntur quidem in adulti (ut alias dispo.[illegible] occurrat) aliqui actus boni, contra dispos, at non ut ministri praeter sacramentali, sed ut conditio sine qua non a Deo requisita: hinc, siquis suscipiens per illos actus mereatur, duplicem praeter requirit; alteram merito recti operationis, alteram sacramento respondentem, haec autem per illa dici tur proprio nomine sacramentali. Ad 2.ᵘᵐ dico, signa practica qualia sunt sacramenta, prae speculativis, necessario requirere intentionem operantis: nullis enim se habet minister, non ut merum nuncium deferens voluntatem Domini, sed ut verus minister, ac procurator, cuius voluntati a Deo committitur valor, vel nullitas sacramenti. Si ergo hunc intentio deficiat, cum actiones sacramentales secundum se, et materiae sumptae sint indifferentes ad plura significanda ex dicti, non significabunt potius effectum sacramenti quam aliquem rem indifferentem, et ob dicitur. Ast ex circumstantiis determinantur ad illum, potius quam hunc significandum. Etiam ex iisdem circumstantiis externis determinantur ad praeter sanctificantem significandum, quando ob defectum purae intentionis est sacrilega functio sacramentalis: et in ea intentione Christi illum non significat: pro pariter. Ad 3.ᵘᵐ resp.º spiritualia haec quasi medicamenta [illegible], et efficaciam suam potissimum sortiri a merito, et voluntate Christi, unde cum significatione potentia non committuntur cum sanguine natura, ut in medicamentis naturalibus; sed vero cum intentione ea inserviendi, atque elevandi ad supernaturalem effectum in anima producendum. Cum autem ex probationibus natura sit, requiri ex institutione, et voluntate Christi intentionem ministri, ad hoc ut validum efficiat sacramentum, et hoc animam videri non posse, nisi perfecte intentum, et receptum; hinc est, quod efficacia huius medicamenti dependet ab intentione illud conficientis. Qui plura velit, consulat pro cit. Bellarm. cap. 28, et moyam trac. 4. q. 3. §. 4.

Sect.º 13.ª Qualis debeat esse intentio Ministri?

Multiplex est intentionis varietas, et eius specifica distinctio. Verum quod ad primum attinet ea dicitur, et est actualis, virtualis, explicita, implicita, habitualis, indirecta, interpretativa, conditionata, absoluta, coacta, erronea, et una alterius [illegible]. Omnibus his divisia quoque respondet essentia, ac notata distincta, quae pro recta intelligentia eorum, quae dicturi sumus, breviter explicanda suscipio. Actualis igitur intentio est, qua quis actu, et formaliter intendit

Sacramentum

UVA.BHSC

Sacramentum efficere. Virtualis dicitur, quae licet actu non sit, sed fuerit, perseverat tamen in aliquo suo effectu, aut virtute; secundum quam influit in operationem. Sic, qui laborat ex intentione mercedis, quamvis actu non habeat huiusmodi intentionem, ex qua tamen in se virtutem aliquam ab ea intentione relictam, qua movetur ad laborandum. In quo vero consistat haec virtus non convenit inter AA. Subtilis, Cont., et Vazq. dicunt, potentiam exercitam ab intentione praevia esse aplicatam ad agendum per qualitatem aliquam, quae perseverat. Coninck censet intentionem actualem perseverare virtualiter in quadam imaginatione, vel actu appetitus sensitivi, ex quo reliquae actiones ponuntur. Lugo, et Dicastillo cum aliis communius putant perseverare in ipsa voluntate aliquam intentionem actualem valde tenuem quam licet non possimus in se advertere, eam tamen advertimus in suo effectu. Explicita est qua aliquid in se distincte cognitum volumus; Implicita vero, qua aliquid solum confuse cognitum intendimus, volendo aliud aliquid sub quo, vel in quo continetur. Habitualis vocatur quae supponit intentionem praeteritam non revocatam, quin tamen perseveret in illo suo effectu, aut virtute. Indirecta respectu effectus appelatur, dum quis vult directe causam, in qua praevidet effectum secuturum; huiusmodi enim intentio est directa respectu causae, indirecta vero respectu effectus. Sic indirecte censetur velle, et intendere homicidium, qui praevidens illud in ebrietate patrandum, vult nihilominus, et directe intendit inebriari. Interpretativa dicitur, quae non exsistit, nec exstitit, deexisteret si bonitas objecti appareret: ideo eam supponit Eccl.a in infantibus, quando eos baptizat, et ipsi censentur hoc sacramentum recipere cum intentione interpretativa. Conditionata est, quando sacramentum conficitur sub conditione, sive ea sit de praesenti, sive de praeterito, aut de futuro, de quibus postea. Absoluta quando independenter ab ulla conditione, uti communiter fieri debet, sacramentum administratur. Coactam intentionem habet, qui metu inducitur ad baptizandum &c. Erroneam, qui putat se absolvere Petrum, et absolvit Paulum. Contrariam denique intentionem habet, si quis vellet sacramentum conficere, prout institutum est a Christo D.no, nollet tamen facere, quod facit Ecclesia; vel volens absolvere, at nollens simul peccata causare. His breviter praenotatis, propositae quaestioni aliquibus assertionibus satisfacere curabo.

Dico ergo 1.mo Quamvis ob reverentiam debitam sacramento curare debeat minister, ut semper habeat intentionem actualem, expressam, et distinctam efficiendi sacramentum eo modo, quo Christus instituit, necessaria tamen non est ad valorem sacramenti huiusmodi intentio et contra; sed sufficit virtualis, et implicita. Ita docet visus, et communis tenet Doctorum cum D. Thoma art. praec. ad 3., et Corim. disp. 13. sec. 3; ubi dicit omnes DD.res pro hac stare doctrina. Quam probo sic:

14 Si expressa intentio actualis requireretur ad valorem sacramentorum, Deus non recte providisset Ecclesiae suae necessariis, nec remedium sacramenti debitum; sed hoc stare non potest cum Providentia Div.a omnia ad finem sibi propositum perfectissime dirigente; ergo talis intentio non requiritur. Min. et seq.a dubitari non possunt: major autem probatur. Posita necessitate talis intentionis saepe vel nimis, et recte dispositi privarentur fideles effectu sacramentorum, et haec invalida redderentur propter inculpabilem defectum intentionis ministri etiam diligentis; sed hoc est contra ordinem divinae Providentiae: ergo. Prob. min. Ordo divinae Providentiae facit omnia ad suum finem infallibiliter dirigere per media, quae ipsa ad id elegit; sed posita necessitate illius intentionis, infallibiliter non esset iustificatio peccatoris per sacramenta ab hominibus conficienda: ergo. Prob. min. Saepe homini alioqui sancto, et diligenti deest inculpabiliter intentio actualis, cum perfectam recte dispositionem a rebus mortalibus abstrahere, experientia teste; sed tunc casus ponitur ex parte poenitentis, et ministri a Deo electi, quidquid humano modo ad rectam sacramentorum collationem poni potest; (cum intentio actualis saepe non sit in potestate hominis, dicente Aug. lib. 3. de lib. arb. non est in nostra potestate ut non tangamur visis, hoc est non distrahamur ab objectis, quae nobis se objiciunt), et nihilominus homo privatur effectu suo, et sacramentum valore: ergo posita necessitate illius intentionis, non est infallibilis consecutio effectus per media in hunc finem a Deo electa. ergo vel dicendum est Deum praecipere suis ministris intentionem actualem, vel eam non requiri ad sacramentorum collationem; illa est hominibus moraliter impossibilis, nobisque vel nimis, et serio illam procurantibus, deest saepissime; ergo cum Deus impossibilia non iubeat, dicendum est talem intentionem minime praecipere sacramentorum ministro, ut ea valide conficiat.

Itam. Eam intentionem requirit Deus in sacramentorum ministro; quam solent adhibere homines ad res alicuius momenti conficiendas; sed ad res humanas maximi momenti tractandas sufficit intentio virtualis; ergo et haec sufficit ad sacramentorum collationem. Major est doctrina communis omnium in re morali DD, qui eam certam, et securam commendant; min. experientia constat in tractatibus maximi valoris, in pactis, contractibus, et foederibus inter civitates, Provincias et inter Regna; nullus enim quod sciam, illorum observantiam se liberum existimavit, eo praecise capite, quod actuali intentioni caruisset, cum huiusmodi tractatus DD. iniuit: seq.a autem legitima videtur.

6 Dices: intentio virtualis est intentio, quae praeteriit, nec modo existit, quod autem non est, et si fuerit, actionem vel rem praesentem causare non potest. Resp.o non esse praeteritam huiusmodi intentionem; vel enim reliquit aliquem effectum, ex quo praesens actio procedit, vel certe (quod

Verum

UVA.BHSC

tenuis puto) post illud perseverat volitio quaedam actualis, adeo tenuis et remissa, ut agens per actum reflexum non possit illud in se percipere, mente praesertim alio in res alias distracta. Neque enim necesse est, ut actus omnes, quos elicimus, reflexe advertamus: alioquin, et ipsos actus reflexos percipere oporteret, et in hos iterum per alios actus intendere, quod dici nequit. Huius inadvertentiae experimentum habemus in illis qui in arte citharam, vel psalterium pulsant, aut qui aliquid describunt, aut legunt; quibus existimo inesse actum voluntatis tenuem, ac remissum; quo in singulos chordarum tactus, et scripturae apices actus feruntur; etsi non reflectunt ad singulos actus, quos eliciunt. Constat enim illas actiones a voluntate dependere, cum possint pro eius arbitrio cohiberi, aut minuari. Simili ipsum modo, dicendum sacerdotem habere virtualem intentionem consecrandi hostiam, qui cum voluntate celebrandi processit ad templum, accessit ad altare, et sacrum legit; etsi, neque in his actionibus, neque dum actu consecrarit, ullam adverterit se habere intentionem consecrandi. 15

Dico 2º. ad efficiendum sacramentum, non sufficit intentio indirecta, habitualis, nec interpretativa. Ita communiter DD. quoad omnes assertionis partes, cum De Lugo disp. 8. n. 80. Probatur quoad 1am; Collatio sacramentorum debet esse actus humanus cum cognitione positus, sed intentio indirecta datur in eo, qui non agit humano modo; ut in ebrio vel [illegible]; ergo haec intentio non sufficit &c. Probatur Major: collatio sacramentorum debet procedere a ministro dispensatore fideli mysteriorum Dei; sed omnis fidelis dispensatio, ut talis, est actus humanus cum cognitione: ergo. Probatur min. fidelis dispensatio, ut talis, includit distinctionem debitarum respective formae, ac materiae: atqui &c. ~~[illegible]~~ atqui distinctio, ac dicatio haec est actus humanus cum cognitione, ut per se patet: ergo. Confirmatur: prolatio verborum procedens unice ab intentione indirecta non est prolatio humana, seu in se formaliter libera; sed prolatio formae sacramentalis debet esse humana, et formaliter libera; ergo intentio indirecta ex terminis non sufficit ad sacramentum efficiendum. Major experientia constat in ebrio, praesertim semi ebrietate blasphema verba proferre solere, et nihilominus semiebriante. Minor probatur: Prolatio formae sacramentalis debet procedere ab homine ut tali, seu praedito rationis usu; ergo debet esse actio libera, et humana. Probatur ant. debet esse ab homine, ut ministro Christi, atque eius personam gerente; solus homo liber est minister Christi, atque eius personam gerit; ergo administratio sacramentorum debet procedere ab homine libero; quae ex intentione indirecta unice fiunt, non procedunt ab homine libero: ergo non sufficit intentio indirecta ad sacramentorum collationem.

Hinc vix dicta probant etiam non sufficere intentionem habitualem in sacramentorum administratione,

quae erat

UVA.BHSC

16 quę erat 2ª. assertionis pars, etiam qui potest dici administrator fidelis mysteriorum Dei, ~~[illegible]~~, ac Xti personam gerens sacerdos amens, vel dormiens, qui in tali statu proferret ex habitu formam consecrationis, et nihilominus hoc necessario dicendum esset, si ad sacram.to efficienda intentio habitualis sufficeret, tunc enim casu vere consecrarentur; et consecrari nequit nisi a sacerdote administratore fidelis, et homine libero, Xti personam gerente. Verum hęc durius nimis, et inverisimilia apparent. Directe in, et immediate probatur eadem assertionis pars: Intentio habitualis est intentio, quę nec formaliter in se, nec virtualiter existit; quod nec formaliter, nec virtualiter est, nihil causare potest, ergo ad sacram.ta efficienda non sufficit intentio habitualis. Maj. ∴ constat ex explicatione intentionis habitualis superius posita et omnium accepta: Min. probatur: Quod nihil est, nec formaliter, nec virtualiter, etsi antea fuerit, nec necessarium sit, nullum actualem influxum activum in rem aliquam habere potest, cum nec quidquid, nec essentiam actu habeat, et ex nihilo nihil, ut dici solet, ∴ quod nullum influxum actualem habere potest, nihil causare potest: ergo. Hęc perspicua apparent, et cum alioquin sint omnium recepta, non est cur in iis immoremur. 3ª. pars assertionis, de insufficientia scilicet intentionis interpretativę, clarius adhuc innotescit, tum ex proxime dictis, tum maxime, quia intentio interpretativa non est, nec fuit intentio in rerum natura aliquando existens, ∴ solum quę existeret casu quo ministranti occurrisset; preterquam quod existentia conditionalis futura alicuius rei, nihil actu efficere potest per se, et immediate.

Obj. ∴ in: Siquis prævideat se propter fidem occidendum in somno, et cum nihilominus intendat, si vivat propter fidem occidatur, est martyr Xti; ∴ mors illa solum indirecte intenditur; ergo, si hęc intentio sufficit ad eum martyrii corona decorandum, sufficiet ~~etiam~~ etiam ad sacramentum efficiendum. Confirm.tur sufficit ad sacram.tum intentio, quam habet minister dum ebrius; ergo, et quam habet ebrius; maxime si prævideret ante ebrietatem formam in ea proferendam, ebrietatem intenderet propter sacramentum. Resp. ad mito 1mo; ergo præcisive ab ulla intentione ministri, posita materia et forma materiali sumpta, vere resultat sacram.tum; sicut, posita ~~[illegible]~~ morte propter Xtum, vere datur martyrium in ipso ex odio fidei occiso, præcisive ab ulla intentione, vel acceptatione etiam indirecta. Resp. 2º. Cum martyrium sit perpessio mortis vel cruciatus letalis pro Xti fide, et in casu proposito vere detur intimatio mortis, et voluntaria illius acceptatio, absque dubio dicendus est martyr, qui ita dispositus, ex odio fidei in somno occiditur, etiam in sententia eorum qui ad martyrium requirunt in adulto voluntariam mortis acceptationem. Et ratio est, quia occisio illa respicit, ut objectum acceptationis; ea autem posita, vere dicitur voluntaria in acceptatione, et velita propter fidem, quod est esse martyrem. E contra autem, ad efficiendum sacram.ti requiritur intentio, quę habeat se tanquam causa ad effectum humano modo ponendum, ad quod non sufficit ex dictis intentio indirecta. Ad confirm.tum dico; quod licet dum actu magis attendat ad objectum

tum dirinatur, tu simul attendit, vel minutis, et imperceptibilibus ad principale objectum, manet que immediate libera ad videndum oppositum, quod cum non verificetur in ebrio, hinc est, quod communibus, et frequentibus menti evagationibus laborans, habet præ ebrio sufficientem intentionem ad sacramentum efficiendum. At intentio directe sacramenti in ebrietate? intendit potius temeritate, quia cum ebrius directe intentio non permaneat in ebrio formalis, vel virtualis, et si habitualis perseveret, nec agit ut homo, nec efficit sacramentum. 17

Obj. 2do: intentio habitualis sufficit pro aplicatione missæ, causa efficiendi, pro et pro causa missæ celebrandæ: sufficit ad sacramentum recipiendum, pro et ad conficiendum. Resp. aplicatio missæ ut quædam libera donatio fructus principalis sacrificii celebrandi; ut autem donatio sit, et effectum suum habeat etiam pro futuro, non requiritur, quod accedat nova donatio: intentio autem conficiendi sacramentum debet esse operativa ipsius sacramenti; debet mag et formam ex se indifferentes ad aliud significandum, determinare ad hoc, ut sint signum practicum, et operativum gratiæ sanctificantis; hæc autem procedere non possunt ab intentione habituali. Ad 2um recipiens sacramenta ex parte mere passive se habet, unde ad hoc sufficit ea intentio, per quam quis censeatur velle ea recipere, intentio autem habitualis, et quandoque etiam interpretativa seu animi eiusmodi voluntas sufficientem manifestant: quod non accidit in sacramenta administrante, ut ex dictis liquet. Solet etiam pro contraria sententia allegari autoritas D. Thæ dicentis q 64. art. 3 (vel 2. vel 8.o sicenim invenio illum citatum) ad 3. Licet ille qui aliud cogitat, non habeat actualem intentionem, habet tamen habitualem, quæ sufficit ad perfectionem sacramenti. Verum hic sumit habitualem, pro virtuali, ex vitio hinc accepto, ut notat Cayetanus, alij quæ D. Thæ interpretes in hunc locum. Alij apud Gonet putant D. Thom ibi scripsisse intentionem virtualem, at describentes posuisse habitualem, quia modus abbreviandi apud S. Dm erat fere similis: probat autem ita accidisse, ex aliis exemplaribus ubi habetur vox virtuali. Eamque sententiam docuisse dicitur Aug. cum dicit tract. in Joan. baptismum ab ebrioso collatum esse validum. At immerito; nam ut validus non sit baptismus ab ebrio collatus, validus certo est administratus ab ebrioso, seu ab eo qui solet inebriari, dum modo non sit ebrius, dum illum confert.

6 Dico 3o: Ut validum efficiatur sacramentum intentio debet esse de præsenti, et fieri in personam et materiam determinatam, ac præsentem. Ita quoad 1am partem omnes Thi et Tt ex Reuter t. 4. tract. 1. n. 17. Quæ probatur sic: Nequeunt valide administrari sacramenta nisi intentio respondeat substantialiter ~~[illegible]~~ formæ a Xto præcriptæ, ~~[illegible]~~; ~~[illegible]~~ a Dno ponatur intentio de præsenti, et absoluta, erit hæc substantialiter diversa ab ea, quæ respondet formæ a Xto Domino præscriptæ: pro 2o. Prob. min. formæ a Xto Dno. determinatæ, sunt absolutæ, ut videre est

de quo vid. ap. Lacroix lib. 6. p. 2. n. 583.

18 dere et in omnibus, per eandem intentionis formam quae est deprecatoria, quia si intentio non sit de praesenti et absoluta, sed effectus suspensiva, et conditionata, diversa substantialiter erit a forma, quae formae respondet, et quam ordinavit Dominus, quia sufficiens non erit ad sacramentorum administrationem. Dices: si quidem intentio conformis similis formae ad sacramentum necessaria, tum, ut ministri conformis sit, tum ut mendacium vitetur, at cum forma possit esse conditionata, intentio ei correspondens subeat conditionem formari debet. Respondeo cum omnibus hic; etsi illicite, nisi occurrat necessitas, posse addi formae sacramentali, et consequenter intentioni aliquam conditionem de praeterito vel de praesenti, quae, si vera sit, nihil officiet sacramentorum valori: at hae non sunt conditiones, de quibus loquimur in praesenti, cum solum accidentaliter immutent intentionem a Christo requisitam, et illi positis, maneat haec equivalenter absoluta. Solum ergo sermo est in praesentiarum de conditionibus illi superadditis futuris, quae actualem sacramentorum efficaciam impediunt, illam suspendentes in adventum conditionis formae vel intentioni appositae: de his dicimus, invalidum reddere sacramentum; quia non reliquit Dominus in potestate suorum ministrorum liberam facultatem dispensandi gratiam sanctificantem pro suo arbitrio, vel ubi, et quando ipsis placuerit, ut ab omnibus statuitur, si excipias saltem sacramentum matrimonii, quod quia est contractus elevatus ad rationem sacramenti, in pluribus differt ab aliis sacramentis. Licet ergo intentio debeat respondere formae, cum haec, ut valida sit debeat esse vel formaliter, vel equivalenter absoluta, semper verum est intentionem necessario requisitam ad sacramentorum valorem, debere esse de praesenti et absolutam.

2.a pars assertionis, dirigendam scilicet esse praedictam intentionem in materiam, et personam determinatam, est etiam omnium cum de Lugo disp. 8 n. 111 et Leandro lib. 8 n. 265. et probatur: nisi forma sacramenti vera sit, illud validum non est; sed vera non erit talis forma nisi intentio dirigatur ad materiam et personam determinatam; quia sub hac determinatione debet formari intentio, ut sacramentum valeat. Probo minorem: formae sacramentales non solum determinant per pronomina demonstrativa hoc, te, ex quibus constant, materiam determinatam consecrandam, et personam in individuo absolvendam verbi gratia, sed asserunt praeterea per to est et absolvo illam materiam panis consecratam, et hanc individuam personam absolutam; sed nisi intentio feratur ad illam individuam materiam et personam, nec illa consecratur, nec haec absolvitur: quia, ut vera sit forma sacramentalis, debet praedicto modo formari intentio: quia etiam, ut dare sacramentum quod minime dare vult, justissime vera consecratione, et absolutione. Huic in non infimum, necessarium esse, immo reprehensibile erit, intentionem restringere ad certum individuum formaliter et explicite ab aliis discretum

a v.g. si heri jejunasti; si es celebs.

UVA.BHSC

tum ad Petrum q^a. Paulus &c. cum intentio dirigenda sit ad personam presentem; aut ad mat. appositam, et sibi moraliter approximatam. Quod si fiat sacramentum, matrimonio excepto, valebit, etiam si alia sit persona presens, ab eaquam esse existimabat sacramentum administrare, vel plura multo formae, quas adesse credideat: error enim ille speculativus non obest determinatae intentioni vere conferendi sacramentum presenti, vel sucrandi omnem mat. appositam, et approximatam; haec enim generalis prevalet particulari errori.

At unde dignoscitur dicet aliquis, huic ultimam, illi priorem preferendam esse? Opportunissima reflexio, cum eo responsioni ad illa nonnoi reddam regula generali, reliquis in quaestioni ad presentem formam utilioi. Quando habentur ergo simul duae intentiones mutuo inter se contrariae, illa alteri prevalet, et apreciative maior, et magis absoluta dicedebet quae attenta dispositione et affectu ministri ab eo preeligeretur, si utriusque incompossibilitatem simultaneam primo cognovisset. Quando vero uti intentiones contrariae successive ponuntur, et ante sacramenti ultimam; si prior est omnino absoluta, et implicite revocatoria posterioris, illa prevalet, nisi expresse, et cum cognitione revocetur; si autem utraque sit quidem absoluta, at prior non sit revocatoria posterioris, haec prevalet abs dubio. Si denique intentiones se mutuo respicientes sibi invicem contrarientur, ut cum Petrus et Paulus moribundo adstantes cum volunt absolvere; at utraque sub hac conditione si alter non absolvat; tunc casu nec moribundo succurritur, nec conficitur sacramentum. Et ratio est: Quia vel utraque perficit sacramentum, vel neutra, cum omnino similis sit utriusque intentio; atqui utraque non perficit sacramentum: ergo neutra. ^a Probo min. Si utraque conficit sacramentum, cum intentio utriusque conditionalis sit, amborum conditio purificabitur: sed si conditio utriusque purificatur neuter conficit sacramentum, cum conditio amborum sit, ut alter non conficiat, vel absolvat: ergo si utraque conficit, utraque non conficit, quod est chimericum. Quare, ut in tali casu subveniatur moribundo, intentio utriusque sit, volo absolvere, si alter prius non absolvat; eo modo, quo formant suas intentiones tres Presbiteri consecrantes cum Episcopo eamdem hostiam: sic enim quamvis et eo praevenire conto succurrent moribundi necessitati. Ita Lor. disp. 23. sec. 3. ad 3^m. Dicastillo de Sacr. disp. 1. n. 157.

^a dubitari potest de mat.; quia est moralis impossibile, quod in eodem puncto utraque terminet formas; quae et prior terminans perficiet sacramentum.

Dico 2do et ult^o etsi conficiens sacramentum intendat errorem suum particularem inducere in ecclesiam, immo etsi qui in forma exprimat errorem non destruentem sensum formae, quae repugnantem alteri veritati fidei, nihilominus generaliter loquendo vere utique conficit sacramentum. Ita Lor. cum aliis pluribus disp. 2. sec. 5. Lacroix lib. 5. q. 14. n. 62. Probatur autem quoad utramque partem: qui predicto modo intendit sacramentum conficere, potest habere intentionem faciendi quod Christus fecit, et applicare debitam mat. et formam; sed tunc casu vere sacramentum perficitur: ergo generaliter loquendo, qui predicto modo intendit

tendit vere conficit sacram.tum: Prob. may. quoad 1.am partem, probandum deinde quoad 2.am: Mariq non sunt hę intentiones: volo facere, quod Xpus fecit, conficrare sk: et simul intendo inducere in ecclesiam, ut vnice veram, et integraliter requisitam ad sacrandum formam hanc lectionis: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: ergo iungi possunt hę duę intentiones. Ant. verum apparet, nam in primis prędicta forma vere conficrant genere intendendo facere, quod Xpus fecit: quod aut hic particulariter intendat eam formam, ut simpliciter necessariam ad sacrandum inducere in ecclesiam, quid contrarii habet cum generali et ęquivalente intentione faciendi hoc, et nunc, quod Xpus fecit. Iungi ergo possunt &c. Quoad 2.am partem probatur idem ant.: vere baptizat, qui vtitur hac forma: Ego te baptizo in nomine patris, qui te redemit &c.; et hic exprimit suum errorem in forma baptismi; ergo quod qui exprimat in forma errorem nonde minimum formę nihil obest sacramentorum administrationi. Prob. may. Qui ita baptizat, vere exprimit trinitatem diuinę, et trinitatem personarum sub propriis nominibus, et numerum notis, et hoc, et non amplius, requiritur ex hac parte ad verum baptismum efficiendum: ergo vere baptizat &c. Prob. may. exprimens 1.am diuinę personę per nomen patris exprimit quidquid ea est per nomen numerum, et notis; ergo quod simul in forma exprimat, id quod non est Pater, hoc non tollit quod tam Pater quam filius, et spiritus sanctus exprimat eo modo, quo ad valorem baptismi requiritur: ergo hic vere confert sub prędicta forma: ergo per se loquendo, qui habet intentionem inducendi aliquem errorem in ecclesiam, potest eadem habere ęquivalentem intentionem faciendi quod Xpus fecit; et qui cum forma exprimit aliquem errorem contrarium alicui veritati fidei, veram formę profert. et posita materia, et forma, cum debita intentione, vere ponitur sacram.tum; ergo per se loquendo, qui prędicto modo intendit, et qui cum illo errore proferat formę, vere efficit sacram.tum

Ob. 1.o Zacharias Papa declarat cap. retulerunt de consecratione dist. 4. Baptismum collatum sub hac forma Ego te baptizo in nomine patria, et filia, et spiritu sancta, ideo validum esse, quia sic baptizans nollebat inducere errorem; ergo si illum voluisset in ecclesiam introducere invalidus fuisset tali baptismus. Resp. et dist. ant. declarat eiusmodi baptismum ideo esse validum indubie, sine illatione, quia nollebat inducere errorem secundo ant.; declarat ideo esse validum certo, et formaliter, quia &c. nego ant. et cons. Munus Sum. Pontificis non erat declarare validum baptismum illum certo, et formaliter sui principium intrinsecum, hoc enim nec erat necessarium, ut proposito quęstioni satisfaceret, nec possibile ęxtrinseca, cum vtique non fuerit de facto, nec concessa cum quęstione eius &c. extra suę infallibilitati limites existeret; dicit ergo unice Sum. Pontif.ex indubie esse validum baptismum illum, quia cum procederet ex ignorantia linguę latinę errore illa prolatio formę sacramentali, nullam prudentem

Resp. expeditius. dico ant. neg.do cons.a quę in infert, siquidem habeat intentionem faciendi quod facit Eccl.a vti habere potest ex D. Tha. in fra. cit.o

UVA.BHSC

prudenter dubitare poterat ad finis præcæteris requisitis veram intentionem faciendi, quod facit Ecclesia: hoc autem non æque prudenter inferetur si illa indebita pronunciatio ex animo inducendi in Ecclesiam aliquem errorem procederet: dubitari enim posset tunc casu, et quidem non temere, adfuisset ne debita intentio: at si non obstante hoc prudenti timore, cum animo inducendi errorem, habuisset simul veram intentionem faciendi, quod Christus instituit, verum confecisset sacramentum. Stant hæc ex D. Tha. ex ipso loco ubi maximum nostræ assertioni imaddisse dicebant adversarii. 3. p. q. 60. art. 8. ad 1. Si qui intendat, sunt Aug. verba, per huiusmodi additionem, vel diminutionem alium ritum inducere, qui non sit ab Ecclesia receptus, non videtur perfici sacramentum: huc usque adversarii contra nos imperfecte, et dimidiatam ducebant Aug. sententiam; quæ augmentum quidem modum ex intento desiderio inquirendi veritatem procedere non potest. addit q. immediate Aug. non videtur perfici sacramentum; quia non videtur, quod intendat facere id quod facit Ecclesia. Nunc sic: q. casu prudenter timeri posset cum D. Tha. et S. Pontif.^ce cit.^o, non habere necessariam intentionem, qui vult inducere errorem, si nihilominus eam habeat, ut potest ex dictis; et supponit Aug., verum efficit sacram.^tum: q. non obstantibus in contrarium adductis, illud quis sic loquendo perficias potest.

Obj.^e 2.º Ut vere conficiatur Sacramentum, debet esse vera forma Sacramentalis, at si illi addatur aliquis error, cuilibet veriti fidei contrarius, forma illa non est vera; q.^o si cum forma exprimatur aliquis error contra fidem, Sacramentum non perficitur. Resp.^o et dist. maj. debet esse formaliter vera concedo maj., accidentaliter, sive materialiter undequaque vera; nego maj. et dist. min. forma illa sive propositio illa interna indivisibiliter sumpta non est vera denominative, concedo min; ut est veritatis duplex, subdist.; penes aliquam quamvis partem accidentalem, concedo min.: penes omnem; nego min. Quam iterum dist. de forma externa: Propositio illa externa sive forma non est vera denominative a parte accidentali, concedo min.; non est vera formaliter a parte substantiali, nego min. et conseq. Hæc propositio interna Ego te baptizo in nomine Patris, qui te redemit, licet est indivisibilis, et indivisibiliter tendit in totum suum objectum, quod quia ita indivisibiliter sumptum est falsum, propositio illud hoc modo enunciari denominatur falsa: at hæc eadem propositio, quia principaliter representat suum objectum, ut in se est, 1.º Ut trinitatis Personam, at non quale est, cum illam representet, ut Redemptorem; dicitur veritatis duplex, et ut denominatur falsa, quia malum ex quocumque defectu, præcisive tamen sumpta, id est falsa, quoad qualitatem Redemptoris ad formam impertinentem, non vero quoad substantiam Patrem in divinitate formæ essentialem. Eadem vero propositio externa, cujus sit una divisibilis, et divisibiliter tendat in suum objectum, dici potest vera absolute; quatenus de illo enunciat Patrem; falsa vero, quatenus

illi

 illi attribuit qualitas Redemptoris, qui cum de maali se habeat respectu formæ administrantis, nec substantialiter illius veritatis minuit, impediri non potest sacramenti valor. Quoniam hæc est communiter recepta, ut valida hac alia forma baptismi: Ego te baptizo hac aqua frigida in nomine P. &c. quando aqua erat calida. nam tunc casu falsa est licet solum accidentaliter forma prædicta, cum dicat se baptizare aqua frigida, et revera baptizet aqua calida; quod si quia solum denominative est falsa prædicta forma, apparet licet de maali se habente respectu baptismi, communiter ille, ut validus admittatur, cum idem omnino accidat in casu nostro, ut validus admitti debet sacramentum prædicto modo collatum. Dixi in assertione modo error sit extraneus alteri veritati fidei, nam si error formæ additus est extraneus ipsi formæ, ut si Macedonianus negans divinitatem Spiritus Sancti, hoc suum dogma exprimeret in forma baptismi, sacramentum non valeret, quia destrueret sensum formæ a Christo Domino præscriptum, nec illud efficeret, uti debet sub invocatione trium divinarum personarum sub propriis, et non diversis nominibus in una essentia.

Sect.° 2.ta Secunda De iis quæ requiruntur, ut licite conficiantur Sacramenta.

Plurima sunt, quæ licet sacramentorum valorem non impediant, etsi ab eorum Ministro ex imperitia, vel negligentia omittantur, semper tamen adhiberi debent, ut licite efficiantur. Ex his brevibus studiosis ea seligam, quæ instituto nostro magis opportuna videantur. Ad 1.mo quidem, communiter necessarium existimatur in Ministro sacramentorum statum gratiæ. Verum assertio hæc nimis ampla est et diffusa; supposito aliquos ex iis ministris esse specialiter ad sacramenta conficienda deputatos, ut Episcopus ad sacramentum confirmationis et Ordinis; et sacerdotes ad Eucharistiam, et pœnitentiam; alios non esse ita deputatos, ut laicus ad sacramenta matrimonii, et baptismi solemnis; quosdam præcise administrare sacramenta, nonnullos denique ea conficere; ut a pluribus quæstionibus prætermissis solum assertionem existimo Ministrum sacramenti ad illud specialiter deputatum peccare mortaliter per se loquendo, si illud conficiat in statu peccati mortalis. In hac assertione statuenda conveniunt omnes DD. cum Ang.co q. 64. art. 6. in O, et Eximio disp. 16. sec. 3., licet alioqui plurimum inter se differant, in explicanda præfata illa universaliori propositione, a nobis superius indicata. Nostra autem fidem facit 1.o Ex C. Ut 15. q. 8. ubi Nicolaus 1.us ait: Mali bona administrando, se tantummodo lædunt. Et ex cap. Ut de Cohabitat. Cleric. ubi Gregorius 9.s declarat Invitare, quemlibet pro mortali pecto, quoad se ipsum esse suspensum: O suspensus

peccat

peccat mortaliter exercendo actus ordinum vel iurisdictionis: ergo si quoad ipsius est supremus qui est in mortali, graviter peccat per se loquendo, conficiens in eo statu sacramentum, ad quod est spiritualiter deputatus, vel consecratus. Idem docet Rituale Romanum, quando dicit: impure et indigne Sacramenta ministrantes in aeternae mortis reatum incurrunt: Sacerdos ergo si fuerit peccati mortali sibi conscius (quod absit) ad sacramentorum administrationem non audeat accedere nisi prius corde poeniteat. Sed si habeat copiam confessarii, et temporis, locique ratio ferat, convenit confiteri. nunc sic; sed in aeternae mortis reatum solus incurrit per peccatum lethale, ergo illud incurrit qui in statu inimicitiae divinae impure, et indigne sacramenta ministrat. Probari 2.º ex PP.ᵗⁱᵇᵘˢ apud Theologos; sufficiat tamen pro omnibus D. Aug. lib. 2. contra Parmenianum cap. 10. dicens: Omnia sacramenta cum obsint indigne tractantibus, prosunt tamen per eos digne sumentibus. Ratione autem probatur etiam efficacissime: Qui sacramenta indigne tractat vere peccat; ergo qui ea gravi irreverentia tractat, graviter peccat: ex principio vel axiomate illo Philosophico sicut se habet simpliciter ad simpliciter; ita magis ad magis. Atqui Dei minister sacramenta conficit, ad quae est consecratus, ea gravi irreverentia tractat: ergo graviter peccat. Probatur minor. Possibilis est, ut per se patet, gravis irreverentia in sacramenta; sed non est possibilis major irreverentia ea qua sacramentum tractat, qui illud conficit in statu peccati mortalis; ergo haec irreverentia gravis est. Probatur minor. Nihil magis animam ministri deturpat, nihil eum contemptibiliorem reddit, nihil Deus magis odio habet, quam peccatum lethale; sed irreverentia consistit in eo, quod minister spiritualiter mortuus, Daemonis servus ac Dei inimicus rem sacratissimam, qualis est sacramentum, per se ipsum immediate conficiat, ergo maxima, et summa est illius irreverentia. Dari quidem potest major irreverentia in hoc genere irreverentiae gravis, cum peccati mortalis gravitas sit etiam major, et minor; at semper majoritas haec continebitur intra terminos irreverentiae gravis; ex illo altero principio: magis et minus non variant speciem. Ergo contradicit verum est, nimirum non inimicum Dei, sed illius amicum, cum media haec non dentur medium, eque indigne tractare sacramenta quam ministrum ad id ordinatum, et in peccato lethali ea conficientem. Ergo si est possibilis irreverentia gravis, et praedicti ministri irreverentia major alteri est impossibilis: gravis absdubio est hujus ministri irreverentia; ergo graviter peccat in lethali sacramentum conficiens.

Sane recta ratio dictat gravem irreverentiam committi ab eo, qui actiones Sanctissimas Christi, quae moraliter sunt ipsius, immediate, et totaliter ordinatas ad animas sanctificandas, Deoque jungendas ponit nomine, et in persona Christi, ipse Dei hostis, et Diaboli mancipium: ab eo inquam

UVA.BHSC

24 ergo qui immediate per actionem aeque positam influit in sacramentum, Deo cooperante in sanctificatione animarum, hominesque efficit naturae divinae consortes, et filios Dei adoptivos, se interea premit difformari a sanctitate rei peragendae, et illius, cui cooperatur, et cuius personam sustinet. Accedit quod sacerdos est publicus Ecclesiae minister a Christo ministerio, et per sacra ordinatione donatus, ut sacramenta fidelibus digne ministret; ergo ratione status, et ordinis sui, atque adeo ex proprio officio, tenetur digne ministrare. Dixi tamen per se loquendo, nam per accidens potest nonnumquam talis minister excusari a mortali, tum ratione invincibilis ignorantiae status sui, tum occasione repentinae ac subitaneae necessitatis, et ita urgentis, ut nec spacium quidem procurandae contritioni illi relinquat, uti si infans morti proximus debeat ab eo statim baptizari, vel subito absolvi alter adultus in eodem mortis periculum constitutus.

Dico 2do. graviter peccat minister sacramentorum, qui omissa tutiori sententia, utitur tantum probabili de valore in eorumdem administratione. Infertur immediate assertio haec ex 1a propositione damnata ab Innocentio 11mo, quae ita aiebat: „Non est illicitum in sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore sacramenti relicta tutiore, nisi id vetet lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi: hinc sententia probabili tantum utendum non est in collatione baptismi, ordinis sacerdotalis, et episcopalis. Nunc sic: ergo etsi id non vetet lex particularis, conventio etc. illicitum est in sacramentis conferendis etc.; ergo cum res sit gravis mortaliter [redacted] peccat, qui id facit. Haec clarissima sunt, quare ab ulteriori probatione abstinemus.

Dico 3o. In sacramentorum collatione potest eorum minister licite uti, saltem ex rationabili causa, opinione probabilissima seu moraliter certa, omissa tutiore. Itaque quia probabilissimae ac moraliter certae opiniones sunt, quod ad conficiendum sacramentum sufficiat intentio, et attentio virtualis; quod ad sacramentum Poenitentiae valide, et licite administrandum et recipiendum sufficiat dolor attritionis, nec requiratur necessario dolor contritionis; quod non requiratur specialis dolor de singulis peccatis; quod sufficiat iudicium probabile circa circumstantias, in quibus se dicit illam supplet Ecclesia propter bonum commune, quod possit dolor confessionem subsequi, dummodo praecedat absolutionem, ideo licitum est Poenitentiae ministro has, et similes opiniones sequi, omissis earum contrariis, et tutioribus. Ita Pr. Vita Theolog. Scholastica Part. 7 disp. 3. q. 2. art. 4. §. 19. Assertio autem probatur. Ut licite conferantur sacramenta sufficit ea ita conferre, ut prudenter dubitari non possit de eorum valore, sed prudenter dubitari non potest de valore sacramenti collati secundum opinionem moraliter certam; ergo licitum est sacramentorum

UVA.BHSC

mentorum minime huiusmodi opinione et in illorum administratione. Min.^a certa est ex communi definitione opinionis moraliter certae, haec enim ea est, quae nullum locum relinquit prudenti formidini de opposito; sequela est legitima. May.^r autem etsi indubia appareat, ostendendam in examine illius veritatis. Probo igitur may. Si ad licitam collationem sacramentorum non sufficit quod prudenter dubitari non possit de eorum valore, requireretur quod certo dubitari non possit: hoc est falsum; ergo. Prob. min. si ea certitudo requireretur licitum nobis non erit operari secundum opinionem minus probabilem probabilissimam, hoc dici nequit ergo. ^ vt damnatum ab Alex.^o 8. pp.^e 3.^a

Dicunt adversarii practicari posse opiniones probabilissimas in reliquis actionibus moralibus, minime tamen in sacramentorum administratione. at insequenter loquentur. Nam, ex 4.º Ex iis actionibus moralibus dependet nostra salus aeterna, sed D.^s non requirit a nobis majorem certitudinem rectitudinis nostrae in administratione sacramentorum, quam requirit in procuranda nostra salute aeterna; ergo si ob certitudinem valoris requisitam in administratione sacramentorum, illicitum nobis est in ea uti opinione probabilissima; ob aequalem, et minimum certitudinem rectitudinis actionum moralium, quam ambas requirit D.^s, ut beatitudinem nostram securius assequamur, illicitum nobis erit sequi eiusdem probabilissimas opiniones in directione actionum moralium. ergo numquam licitum erit eis uti quod damnatum est ab Alexandro 8. propositione 3.^a maturius consideranda haec ratio videtur, nam dictamen practicum necessarium ad bene agendum facilius formatur in ordine ad actiones morales, quam ad conficienda sacramenta; haec enim non sufficienter ex existimatione erronee vel inculpabiliter veris dictaminis a recto praecepti; moralia autem bene agit, qui vel absolute malum in praxim reducit, credens inculpabiliter bonum illud et rectum esse.

Quidquid ad haec adversarii respondeant, semper regeri posse argumentum certo existimo. Nam illa certitudo valoris, vel requiritur titulo charitatis proximi, vel religionis, vel ex utroque: haec autem eadem motiva efficacius militant in actionibus moralibus. Ex his enim recte promissae fraternae Dei cultus ambos curandus necessario requirit; ex recta autem sacramentorum administratione unice requiritur et instantanea sacramenti reverentia. Ea praeterea procurat proximorum subsidium, atque eos cum Deo reconciliare; illis annexa est intima nostra cum Deo amicitia, et illius aeterna possessio. Accedit, quod nimis arcta, et impervia redderetur via salutis, et importabile fieret onus, quod Dominus asserit esse leve; si semper teneremur sequi rectiora in sacramentorum administratione. Fierent poenitentiae carnificinae conscientiarum, ut dicebant haeretici, et perpetuis scrupulis exposita illius administratio. Raro vel numquam possemus absolvere poenitentes, vel illos etiam, quos optime dispositos existimamus; nam, ut experientia teste, decipiunt saepissime confessores in tali iudicio ex signis externis formato, potest, ut summum probabile illud dici, vel probabilissimum, at numquam certo nos reddet ad dicere in illis debitam dispositionem. ergo numquam possemus eos absolvere; quod tamen absolute falsum est; statuentibus omnibus DD.^s in tali casu sufficere habere poenitentem ad absolutionem, et te-

meraria

mixaue, ac illicite actionem operandi, qui eam ipsi denegaret. Rao autem omnium est quam assignat D. Thom. 2. 2. q. 47. art. 9. ad 2um ubi dicit: Certitudo non est similiter quaerenda in omnibus, sed in unaquaque materia secundum proprium modum: quia vero materiae prudentiae sunt singularia contingentia, circa quae sunt operationes humanae, non potest certitudo prudentiae tanta esse, quod omnino solicitudo tollatur. Explicationem huius 1ae Innoc. propos. vid. p. 155.

6 Dices: qui ea opinione probabilissima utitur in sacramentorum administratione adhuc exponit sacramenta periculo nullitatis, nec succurrit meliori modo quo potest proximorum necessitati: ergo et irreligiose et imprudenter, et illicite operatur. Resp. nulla lege teneri homines ad vitandum omne periculum vel remotum nullitatis sacramentorum, vel ad succurrendum meliori modo, quo possunt suis proximis; tum quia nec ad suam propriam salutem procurandam eo strictissimo modo tenentur; tum maxime, quia implicat lex ad perfectissima obligans; lex enim ex proprio conceptu in bonum communitatis dirigi debet, ea autem, quae ad perfectissima obligaret, potius in damnum, et ruinam communitatis vergeret, ut per se patet, quam in illius commodum. Tum denique quia certum est Xtum ita instituisse sacramenta, ut noluerit eorum administrationem, aut susceptionem esse odiosam, et moraliter impossibilem fidelibus ministrantium, aut suscipientium; atqui odiosa, et moraliter impossibilis redderetur, si omne periculum vel remotissimum nullitatis Sacramentorum vitare, et meliori modo, quo possent, proximis succurrere tenerentur eorum ministri: ergo ex institutione Xti ad hoc minime tenentur. Perspectissimas habuit Xtus quando Sacramenta instituit fidelium suorum ministrorum angustias, ac animi duras afflictiones in seligendis opinionibus, et debitis sacramentis reverentiae studentibus, et opportunioribus simul, subveniendi necessitatibus proximorum bona fide ad eos accedentium: poterat uti legislator supremus, ita instituere sacramenta, ut in similibus casibus valida absdubio, et fructuosa forent; si ergo communiter dicitur, quod propter bonum commune supplet aliquando pia mater Ecclesia defectum iurisdictionis in ministro, ne Sacramentum maneat irritum cum damno petentis; quidni credamus, et certissimum existimemus Salvatorem nostrum suavissimum exemplar, et regulam benignitatis, ac clementiae perfectissimae iis suarum animarum periculis [tunc casu occurrisse, ac] occurrisse, ac ipsis benignitate per Sacramenta applicasse, et sanguinis sui fructum, et meritorum suorum efficaciam? Ego sane nihil in hoc vel rectissimae Dei Providentiae, vel prudenti Sacramentorum ordini, et dispositioni contrarium reperio. Siquis nihilominus contrarium sentiat, et veram, ac conformem communi DD. doctrinam suum iudicium existimet; poterit ex suppositione dicti sic in forma respondere: Exponit sacram.ta periculo nullitatis remotissimo, permitt. ant. proximo vel pru-

denti

dinter sensibili nego Ant.: eo dici Deq. operari excelligenter, et imprudenter negative, quatenus non operatur maxima prudentia, qua potest, sedo Deq.: intelligere, et imprudenter positive, et illicite nego Deq.. Addidi in solutione saltem cum rationabili causa cum Lacroisio hic n. 108. Quaelibet speculative loquendo moraliter certum sit, quod tenuissima contritio sufficiat pro baptismo cum sit et maneat aqua naturalis cocta panis et solum accidentaliter immutata per decimum ordinis; illicitum tamen est in ea baptizare, si haberi possit aqua elementaris. Ibid. n. 103. Ut peccaret facere medicus qui pharmacis moraliter certis aegroto adhiberet, omisso tutiori aeque faciliter applicabili. Qualiacumque sint opiniones moraliter certae, nec venit mihi ad. rectarum loci est id decidere, cum agi soleat hac de scientia.

Agendo iam de simulatione Sacramentorum, ac dicendo illicitum esse Sacramentorum ministro ea simulare. Prius in qua a[liis] probentur duplex distinguenda est simulatio; alia enim dicitur formalis, materialis altera. Formalis dicitur, quando ponitur materia, et forma sacramenti sine intentione illud efficiendi, ac [redacted] cum directa voluntate decipiendi praesentes. Materialis ea est, quae ponit eisdem requisitis sine intentione efficiendi sacramentum non intendit directe decipere; ut si fideicat communicantes confirmationis sacramentum administrari. Iam vero illicitum esse simulationem formalem sacramentorum nullus est, qui dubitet, quippe quae ex D. Tho. 2. 2. q. 111. a. 1. ad 4. dirimi non potest a mendacio, tamen enim refert ut notat Aug. quod mendacium fiat verbo, aut nutibus, aut alio signo exteriori, dummodo fiat animo fallendi: mendacium autem in omni casu est illicitum; nam, ut ait Inoc. 3. cap. Super eo de usuris. ne pro vita quidem defendenda, licitum est mentiri. Et idem decisum Simoni Mago Apostolorum Principem refert D. Clemens lib. 3. recognitionum.

Probandum ergo restat etiam illicitum etiam esse simulationem materialem. Probatur autem cum Aug. supra, et omnium stc maior. Gravius peccat, qui simulat sacramentum, quam is, qui ea sacrilege ministrat, hic peccat graviter; ergo et ille. Prob. maj. ex cap. de homine de celebratione missarum ubi Inoc. 3. loquens de Presbitero, qui conscius peccati mortalis, ne sacrilege celebraret, finxit celebravit; quin ullam intentionem faciat simulationis formalis, cum ipsi materiae non poneret, uti ferre necessaria, dicit absolute: licet is qui pro suo crimini scientia reputat se indignum, peccet graviter, si se ingerit irreverenter ad illud; gravius tamen videtur offendere, qui sic fraudulenter illud praesumpserit simulare: cum ille in solius misericordis Dei manum incidat, iste vero non solum Deo (cui non veretur illudere) ac populo quem decipit (de facto) se adstringat. ergo gravius peccat, et ab ipsum. ex damnatione propositionis 29 inter damnatas ab Innocentio XI. quae sic aiebat: Urgens metus gravis est causa iusta Sacramentorum simulationis administrationis simulandi. ergo nulla datur iusta causa

min. probata est pag. 23, et ipsa est. a. 23, et ipse mate hoc ipso tit.

UVA.BHSC

causa cuiusmodi simulationum; ergo per se est minima.

Dices: sit peccatum minima praedicta simulatio, at id non probatur ex citata propositionis damnatione. quod sic ostendo: Ex damnatione illius propositionis solum sequitur esse veram propositionem illi contradictoriam, sed etsi haec sit vera non sequitur esse per se minimam simulationem sacramentorum: ergo &c. Probo min. Propositio contradictoria damnatae est haec: aliquis metus gravis non est causa iusta &c. Ex eo quod aliquis metus gravis non sit &c. non sequitur per se esse minimam talem simulationem, ergo etsi sit vera illi contradictoria &c. Probo Maj: Propositio damnata est indefinita Urgens metus gravis &c. ac proinde habet sensum generalem et equivalet huic Omnis urgens metus gravis; ex eo regulis Summulistarum, ex quibus habemus propositiones contradictorias nec simul falsas nec simul veras esse posse, sequitur contradictoriam propositioni generali esse aliquam particularem: ergo contradictoria illi propositioni generali omnis urgens metus gravis est causa iusta &c. debet esse haec particularis Aliquis urgens metus gravis non est causa iusta &c. Ex eo quod haec sit vera, non sequitur esse minimam simulationem sacramentorum: ergo ex damnatione praedictae propositionis non necessario probatur assertio nostra.

Resp. Invulnerabile foret argumentum nisi falso supposito laboraret, at super fundamento labili et ruinoso numquam solidi aut firmi aliquid stabilitum est. Supponit ergo argumentum propositionem indefinitam unice equivalere posse propositioni generali, quod falsissimum est, cum et generali et particulari aptari possit: cuinam autem praelata hic et nunc de facto equivaleat ex propositionis materia, fine, circumstantiis, et Auctoris sensu deducendum est. Indefinitae sunt hae propositiones: Sacramentum est signum gratiae ministrum a Christo; homo est animal rationale: atqui 1a est in materia dogmatica et de fide, et 2a in materia necessaria: generaliter explicandae sunt: Omne sacramentum &c. omnis nempe homo &c. Extra indefinitae etiam sunt hae aliae propositiones: Equus est necessarius ad equitandum: equus currit; quoniam verae 1a sensum simpliciter habet, et 2a contingens, potius particularique generali propositioni equivalent; aliquis equus est necessarius &c. aliquis equus currit. Habemus ergo ex Dialecticis rudimentis propositionem indefinitam et particulari et generali aptari posse: indefinita autem de qua est sermo potius particulari, quam generali equivaleat ex principiis supra memoratis deducendum est.

Docebant Auctores propositionis damnatae licitum esse simulationem materialem sacramentorum ratione metus gravis, unde inferebant posse sacerdotem ea simulatione, si quis in mortis alioqui minaretur: occurrit huic scandalosae et falsae doctrinae Innocentius et eam ut scandalosam ut minimum et in praxi perniciosam apostolica sua authoritate damnavit. Ut autem hac sua damnatione effectum sibi propositum assequeretur Pontifex, quis non videt sensum propositionis damnatae particularem esse debere: Si aliquis

aliquis urgens metus gravis est iusta causa &c. Ex hac enim ex damnatione ipsius sequitur verum esse illius contradictoriam scilicet: nullus metus urgens gravis est causa iusta &c. ac proinde nec metus mortis, quod asserebant contrarii, et damnandi consent innocentii. Hic accedit ratio efficacissima: simulare sacramentum est pacem peccaminosum; nullus urgens metus licitum reddit, quod pacem peccaminosum est: ergo ut haec sit vera, nullus urgens metus &c. sensu damnatus debet esse aliquis urgens &c. Probo maiorem. Pacem est illicita intrinseca in Deum, maxime intrinseca est in sacramentorum [illegible] simulare; ergo probo minorem. Qui simulat sacramentum illudit Deo, fingens se agere nomine et persona ipsius, et non agens; haec vel mixta homini est maxime intrinseca, ut pacem patet, et ut docuit supra Innoc. 3. ergo qui simulat sacramentum summe iniurius et irreverens est maiestati Dei; ergo nullus metus gravis est causa iusta eiusmodi simulationis; ergo et vera est assertio nostra, et efficacissime probatur ex damnatione praedictae 29ae propositionis.

6 Directe tamen et immediate contra assertionem nostram obiicies: non minus peccaret in Deum, qui sacramentum matrimonii simulat, quam qui simulat sacramentum poenitentiae; atqui ille non peccat matrimonium simulando ex gravi causa, ex communi DD. apud Salaum tom. 5. disp. 2. punct. 12. ergo neque peccat, qui sacramentum poenitentiae simulat: ergo pacem illicitum non est sacramentum simulare. Respondeo et concessa maiori dist. min. non peccat matrimonium simulando posita materia et forma huius sacramenti, nego minorem; non posita, concedo min. et nego conseq. Dum contractum matrimonialem simulat tunc non ponitur materia, aut forma sacramenti matrimonii, nempe mutuus consensus; contra vero, dum quis simulat sacramentum poenitentiae ponit materiam, et formam a Christo Domino institutam et fingit se agere nomine Dei, cui irreverenter illudit, non intendens facere per illas actiones, et verba, quod Deus per ea fieri instituit, et strictissime praecepit. Hoc aliter dicendum est in matrimonio si eius materia, et forma ponatur, ut si quis vellet contractum matrimonialem celebrare, atqui conscius est peccati mortalis, ne sacramentum illud in eo statu recipiat sacrilege, apud se reddit illud non recipere: nam in huiusmodi casu gravius peccat ex communi per hanc simulationem; quam si sacrilege matrimonii sacramentum recepisset. Ex supradictis.

Insistes: ergo ideo non peccat, qui ex gravi causa simulat matrimonium, quia tunc deest materia proxima sacramenti, mutuus scilicet consensus contrahentium. Atqui quando simulatur sacramentum poenitentiae saepe deest forma sacramenti: ergo qui ex gravi causa illud simulet non peccabit. Probo min. Quando hoc sacramentum simulatur deest intentio faciendi, quod Deus fecit, sed ex dictis sec. 2a. § o ad 2um forma in esse formae sacramenti includit ex intentione Dei voluntatem faciendi, quod Deus fecit: ergo quando simulatur sacramentum deest forma sacramentalis.

ergo si ille

UVA.BHSC

 ergo si ille non peccat, quia g.do simulat Sm. Recs. et scena may. dist. min. gebonii: forma miesse formę, sive formalit. sumptę, includit eam volunt., secdo min. forma materialit. sumpta, nego min., et distinctio eodem modo seq.[n] nego absolute Sq. seq.[a] Forma in esse formę includit vel aliquo formaliter, vel alio connotative intentionem faciendi quod Xtus fecit; at de forma in hoc sensu sumpta minime loquimur cum dicimus, posita maa, et forma simulari sacramentum ob defectum intentionis; cum implicet in terminis simulari sacramentum ex defectu intentionis, posita maa, et forma predictam intentionem formaliter vel connotative includente. Mens ergo Inocentii 3.i supra citati, damnationis propositionis predictę, et sententię nostrę est, peccare illum, qui posita maa, et forma materialiter sumpta, eam non ponit cum intentione faciendi quod Xtus fecit: atque ideo peccare potius, qui simulat penitentiam, quam qui simulat matrimonium; ille enim ponit maam et formam, at sine intentione requisita, hic vero ne materialiter quidem sumptas, eas ponit. Quare proprie, et stricte loquendo, et attenta definitione simulationis, non maalis, non formalis superius posita, qui simulat matrimonium, omittens consensum in illud, eque non simulat sacramentum, ac ille, qui cognita ex confessione indispositione penitentis ad absolutionem recipiendam, existimat licitum sibi non esse illum absolvere; at adventens simul videndum necessario esse illius honoris, prolatis solitis orationibus deprecatoriis illum secreto benedicit substituens loco verbi absolvo illud aliud benedico, et cetera proferens eque ac si absolvisset. benedictionem eiusmodi, et esse licitam in illis circumstantiis, et potius dissimulationem, quam simulationem sacram.ti Penitentię dicendam, et nihil ex eis inferri contra predictam Penitentię simulationem, ostendit et ratio, et communis Confessariorum praxis: ergo sicut propter defectum formę sacramentalis materialiter sumptę, hęc de illis benedictionibus verificantur; propter defectum materię eque ad sacramentum necessarię licita dici debet, et potius dissimulatio quam simulatio sacramenti fictio illa matrimonii; ac nullam proinde esse paritatem ex hac ad sacramenti Penitentię simulationem.

Dico 5.to Graviter peccat per se loquendo minister sacramentorum, qui illa ministrat indignus. Est certa, et communis assertio hęc cum D. Thom. q. 80. art. 6. Conincio disp. 67. et de Lugo disp. 8. sec. 10. Probatur autem 1.o ex Apostolo 1.a ad Cor. 4. v. 2. Hic iam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur; atqui per se loquendo est graviter infidelis, qui indignus sacramenta ministrat: ergo graviter peccat Sq. Probo min. Graviter infidelis est, qui dispensat sacramenta contra expressam volunt. et superiorum preceptum Xti. Dom.; sed qui ea ministrat indignus, illa dispensat contra expressam voluntatem Sti. Xti Domini.

Dom.ni q. Prob. 1um. Math. 7. v. 6. Iniungit Deus suis ministris, nolite dare sanctum
(idest ex omni sententia, sacramentum) canibus (hoc est ex iud. indignis) neque mit-
tatis margaritas vestras ante porcos; in hoc includitur rigorosum preceptum cum teneatur circa
materiam gravem, qualis est administratio sacramentorum ex omnium DD.rum, et ex dictis supra
assert. 1a. q. qui sacramenta indignis ministrat, facit contra expressam voluntatem D. N. Domini. q.
graviter peccat per se loquendo.

Probatur 2.o a ratione: Qui per se immediate concurrit ad opus gravi-
ter malum quod ex officio tenetur impedire, graviter peccat; sed minister Penitentiæ
v.g. indignis conferens hoc sacramentum per se immediate concurrit ad sacrilegia peni-
tentium indignorum, quae ex officio tenetur impedire: q. per se loquendo graviter peccat qui in-
dignis sacramenta confert. Maior est lumine naturae nota; minor autem quoad omnes suas par-
tes constat manifeste, nam certo sacrilegus est, qui in mortali sacramenta suscipit, qui autem
sumitur maior vel immediatior dari poterit ad sacrilegium per indignam sacramentorum
receptionem concursum, quam securus illius, qui ipsi immediate sacramenta ministrat? Tene-
tur insuper ex officio talem indignitatem impedire cum de ratione prudenti et fideli dispensationi
sit providere, ut suscipiens habeat dispositionem ad sacramentum licite et utiliter recipiendum, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Verumquia in hac diligentia et cau-
tione adhibenda maxime attendi debet natura cuiusque sacramenti, praxis Ecclesiae, et commu-
ne iudicium proborum, ac prudentum; ideo accuratior nostra dispositio penitentis requiritur in Minis-
tro Penitentiae, qui est pro Iudice in causa Dei, debet examinare conscientiam penitentis, et
eius dignitatem, vel indignitatem; tum ut sacramenti valori consulat, ad quem requiritur recta di-
spositio penitentis; tum ut prudentem sententiam ferat, absolvens digne dispositos, et arcens
contrarios a Penitentia, quos inveniat ea sacrilege recipere, et velle, et attentare. Constat ergo ex
iis veritas minoris predictae; sequela autem est legitima, ut videnti patebit. Dixi tamen per se loqu-
endo, nam aliquando excusant infamia suscipientis, aliorum scandalum, sigillum confessionis et
contra nonnullos apud Lacroix lib. 6. p. 1. n. 138. etiam periculum mortis vel infamiae gravissimae mi-
nistranti; modo ista sacramenta non petat in odium fidei vel in contemptum Religionis. At vero cum
haec etsi possint in circumstantiis reddere licitam administrationem Eucharistiae, Ordinis &. alio-
rum quis peccatoribus propter indispositionem suscipientis a Ministro cognitam, in nullo tamen casu mini-

nem a

UVA.BHSC

 nem a peccato reddant administratores Penitentiæ; alienis existimo a proposito mihi fine, ad quem propius accedere vellem, illarum expensioni declarandæ circumstantiarum.

Illud tamen dissimulare non possum insubsistentiam illius probationis efficacium quidem pro aliis Sacramentis, at ut apparet, nullius roboris, et efficaciæ in ordine ad ministrum Sacramenti Penitentiæ: laborant enim omnes vno, et eodem defectu, et in falsa suppositione nituntur. Sacramentum Penitentiæ numquam ministratur indigno, namque absolute indignus est, numquam illud de facto recipit. Vnde licet in illius sanctitate proferat minister absolutionis, nec rem grauem dispensat diuinæ voluntatis, aut præcepti Domini, nec sancta dat canibus, nec priuat Sacramentum effectu suo, nec cooperatur alienæ sacrilegæ susceptioni: ergo non peccat minister huius sacramenti absolutionem respondendo ad indignum, seu in peccato mortali existentem. Resp.o Omnia hæc facere ostensarium, quantum est ex se, nam ex parte sua ponit quantum potest, formam illius ad illius Sacramenti administrationem; eam item proferre intendit in nomine, et persona Domini Iesu conscius minime assentiri Dominum eiusmodi absolutioni; qui abutitur auctoritate sibi vnice in ædificatione collatæ, sumere ministerium ut Magistrum diuinæ. ergo per illum non stat, quominus indigne recipiatur sacramentum. ergo sicut peccat ille, qui positis omnibus mediis ad rem parandam, illam non assequitur, quia indigens socio, hic promissionem, et auxilij oblati spernens, illum non comitatur; ita pariter. Accedit, quod non solum irrogatur grauis irreuerentia Sacramento quando est, sed etiam quando administrari intendit, necnon administratur. Sic grauissime peccat laicus qui intendit consecrare contra reuerentiam debitam Eucharistiæ, nec in hoc Sacramentum aliquo specificatur ergo, quod quis vere peccet intendens vel fingens se administrare aliquod Sacramentum, quin illud efficiat.

6 Dices insuper. Coniuges non peccant mortaliter per hoc, quod Sacramentum Matrimonij ministrent indigno, et illius peccato cooperentur; ergo nec aliorum Sacramentorum ministri. Resp.o Ant. omnino admissum esse a Theologis, tum propter Ecclesiæ praxim, quæ sæpe permittit, quod catholici ob iustas causas matrimonium ineant cum hæreticis, tunc quia sacramentum Matrimonij ministrant indirecte, et veluti per accidens, in quantum illud contractus ciuilis a Christo eleuatus fuit ad rationem, et essentiam Sacramenti; tum denique, quia quisque ius habet, ut, occurrente graui causa, petat ab alio id, quod ille potest absolute sine peccato praestare, si ita vellet. Quæ rationes, cum nec omnes, nec earum aliqua in cæteris Sacramentis militet, ut perspicuum est, per se ipsas manifeste euincunt nullius roboris esse paritatem

propositam.

UVA.BHSC

proponeret. Quod ad reliqua requisita attinet, sciendum est, debere sacramentorum ministrum ex Trid. Sess. 7. can. 13. observare receptos, et approbatos Ecclesiæ catholicæ ritus in eorum administratione; illicite præterea uti materia et forma dubia, q.do potest haberi certa; ex virtute vero charitatis teneri, ad succurrendum proximo in extrema necessitate spirituali constituto, ei conferendo sacram.ta necessaria ad justificationem, etiam cum certo vitæ suæ periculo, dummodo sit æque certa spes illius juvandi, neque gravius inde malum immineat. Obligari denique ad compensando defectum in sacram.rum administratione commissum, tunc q.do eorum causa prudenter dubitat de valore sacramentorum, tum etiam q.do penitentem v.g. in aliquem gravem errorem induxisse rationabiliter præsumit. Et sufficiant hæc de minist.ro sacramentorum in genere.

Disputat. 2a. Stabilitur veritas catholica circa potestatem, et modum, quo in Ecclesia peccata remittuntur.

Sec.o 1a. Indicantur errores, proponitur, et probatur sententia nostra.

Multiplex est errorum classis, quibus catholicum dogma circa Sacramentum penitentiæ mordicus ab hæreticis impetitur. At strictius loquendo ad duas classes reduci possunt errores præcipui circa hujus sacram.ti administrationem: altera eorum, qui substantiam hujus sacramenti impugnant; 2a. eorum, qui necessitatem sacerdotis in ejus ministro negant, contendentes simul non esse de jure divino modum hodiernum illud administrandi. Inter 1a. numerari possunt Montanus qui negabat lapsos in peccatis reparari posse per Sacramentum penitentiæ, et Novatiani, qui aperti aiebant, ut patet ex D. Epifanio hæresi 29., non dari in Ecclesia potestatem remittendi peccata post baptismum commissa. Deliria hæc amplificati sunt postea Waldenses, Wicleffus, et Calvinistæ, qui penitus abominantur hanc peccatorum coram sacerdote confessionem. Ad 2a. classem pertinet Luttherus cum suis, qui, ut constat ex Bulla Leonis decimi eum, et sequaces suos eorum errores proscribente, aiebat errore 13., In sacramento penitentiæ, ac remissione culpæ non plus facit Papa, aut Episcopus quam infimus sacerdos; imo ubi non est sacerdos, æque tantum quilibet christianus, etiamsi mulier, aut puer esset. Ac insuper asserebat, divinos, et specialem omnium peccatorum enumerationem coram sacerdote esse institutionis Ecclesiasticæ, non divinæ, cum D.s, et Xtus eam nullibi præcipiat. In Augustanæ confess.nis art. 11. et 25; et Gerard. de Penit. S. 33. &.

Duplicem hanc errorum speciem duplici assertione expugnandam suscipio: quarum 1a. sit; Datur in Ecclesia catholica vera potestas absolvendi peccata penitentium in foro

34 in foro conscientiae, quam tamen unice exercere potest per Sacerdotem, quin aliis non sacerdotibus possit quocumque casu etiam urgentissimo, ac extreme necessario communicari. Fidei certa est haec assertio, quoad omnes sui partes, et licet hac de causa aliqui forsan videbitur potius eam in iis congruentibus supponendam, quam singulariter probandam esse; ego vero sanius consilium existimavi, miseris iis temporibus oportunius, et professioni nostrae accomodatius, omissa penitus huiusmodi discussione ad Theologos dogmaticos spectante, indicare saltem fundamentalia principia, ex quibus veritas haec deducitur, et verum sensum proponere Auctoritatum Scripturae, quas in sui contrarii confirmationem adducere solent adversarii. Assertio itaque probatur 1.º Vere data est Ecclesiae ea potestas, quam Christus ipsi communicavit; Christus illi communicavit potestatem remittendi peccata: ergo certo data est Ecclesiae huiusmodi potestas. Minor cui unice repugnare videntur adversarii, est clarissima, et expressa in pluribus Scripturae locis. Nam Math. 18 dicitur, quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in Caelo, et quaecumque solveritis super terram erunt soluta et in Caelo. Et Joan. 20. Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis, et quorum retinueritis retenta sunt. Et 2. ad Corinth. cap. 5. v. 18. Deus dedit nobis ministerium reconciliationis. Atqui sic: cum Deo reconciliari non possunt peccatores existentes peccati existentes; Dominus ergo committens apostolis, et eorum in hoc ministerio successoribus Episcopis, et sacerdotibus ministerium reconciliationis, ipsis communicavit necesse est potestatem remittendi peccata; impossibile alioqui ipsis foret exsequi munus, sibi iniunctum, et commissionis sibi demandatae, quod et rectitudini divinae repugnat, et alienissimum est a prudentissima Christi, et ordinatissima Providentia.

Eadem haec veritas definita est a S. Cornelio Papa haeresim Novati damnante in Concilio Romano; a Concilio Constantiensi falsam, et erroneam declarante doctrinam Wicleff, et Joannis Hus; a Florentino in litteris Unionis, a Lateranensi relato in Cap. firmiter de Summa Trinitate, a citata Bulla Leonis 10 contra errores Lutheri, et denique a Trid. Ses. 14. cap. 6. can. 10 dicente. Siquis dixerit non solos sacerdotes esse ministros absolutionis anathema sit. Can. autem praecedente dixerat: Circa ministrum huius sacramenti (Poenitentiae) declarat Sancta Synodus falsas esse et a veritate Evangelii penitus alienas doctrinas omnes, quae ad alios quosvis homines praeter Episcopos, et sacerdotes clavium ministerium perniciose extendunt. Eamdem doctrinam confirmat perpetua Ecclesiae traditio, quam refert communis SS. PP. apud Bellarm. tom. 2. in varia 2. maxime vero Ambrosius, et Chrysostomus; ille lib. 1.mo de Poenitentia cap. 2. ubi dicitur: Quorum remiseritis peccata, remittuntur

mittunt eis Dr. qui est ergo, qui magis honorat Dominum Jesum? Utrum qui mandari ,,
pertimescat, an qui venit? Ecclesia in utroque servat obedientiam, ut peccata et alliget, et relaxet; ,,
hic enim in altero nimietas, in altero inobedientia. Et lib. 2. de Poenit. c. 2. Impossibile videbatur per ,,
poenitentiam peccata dimitti. Concessit hoc Dnus Apostolis suis, quod ab Apostolis ad Sacerdotum ,,
officia transmissum est. Postremo vero ait lib. 3 de Sacerdotio cap. 6. Corporis lepram ,,
purgare quidem, sed purgatos probare, Judaeorum Sacerdotibus solis licebat: at vero nostris ,,
Sacerdotibus non corporis lepram, verum animae sordes, non dico purgatas probare, sed pur- ,,
gare prorsus concessum est. ,,

A Ratione autem solum probari potest ex quibusdam congruentiis; in iis enim, quae impu-
lsanti dependent a Volunte Dni, ratio unica a priori est ipsa ministrorum voluntas traditione
firmata, et Ecclesiae definitionibus stabilita, ut optime observat Cte. disp. 24. Sec. 1. et disp.
17. Sec. 1a. et 2a. Congruentiae autem sunt 1a. quam modo audivimus ex Chrysost. Levitici enim
13, et 14. solis Sacerdotibus concessum fuit visere lepram, et lepram corporis discernere. Ergo
pariter in lege gratiae sordium animae iudicium reservari debet solis Sacerdotibus, ma-
xime cum Dnus finis antiquae, et novae legis principium illam in Evangelio approbaverit
cum Math. 8 dixit leproso illi; Vade et ostende te Sacerdoti. 2a. Quia tum in sacris, tum eti-
am in politicis seliguntur in quolibet regno aliqui, qui causas ad se delatas examinent, et
iudicent. Quin immo inter Ethnicos, et haereticos ipsos ad nefanda sua sacra mittenda popu-
lis dispensanda, soli falsi Sacerdotes, et praedicantes designantur: congruentissimum ergo erat, ut
in ecclesiastica Hierarchia designarentur a Dno Ecclesiae capite soli Sacerdotes in Judices constitu-
endi, ut quemadmodum illis solis data est potestas consecrandi in Eucharistia Corpus
Dni verum, ita per solos ipsos veluti vicarios Dei corporis Dni mistici, quod sunt fideles, medi-
ante gratia in Sacram.to Poenitentiae recepta. 3a. demum, quia mysteria hoc est, inquit Cte., sacra,
et gravissima; decebat ergo, ut a solis personis sacro caractere insignitis dona gratiae per illud
communicanda dispensarentur, et ut munus hoc perdifficile iis solum committeretur, qui
pietate zelo, prudentia, et sapientia praediti sunt.

Jam vero alteram assertionis partem, nimirum, nullo ca-
su dispensari posse, ut non Sacerdos absolvat, probant iisdem auctoritatibus supra ci-
tatis. Dnus enim praedicta verba ad solos Apostolos dixit, et in illis ad suos successores.
Concilia, et PP. dum de Min.tro Poenitentiae loquuntur communiter, vel, expresse nominant
Episcopos, vel, Sacerdotes, ut videre datur Bellarm. cit. Summorum efficacissime probatur

ex Concil.

UVA.BHSC

36 ex Lorm.º lib. 10 de leg. cap. 6. an. 7. num ista supra citato, num maxime ista plura canonistas, qui improbabiliter, ut inquit Lor. existimant posse dispensare Summum Pontificem in omnibus, solis exceptis articulis fidei. Ad hominem p. ista hos in initio probat. Nonsaly non potest inferior dispensare in lege superioris in iis, quæ pro quocumque casu sibi superior reservat, sed neque potest absolute, et generaliter loquendo, nisi ipsi concedatur facultas in aliqua lege dispensandi: ergo Ecclesia non potest dispensare in lege divina præcipiente, ut solus sacerdos ~~sacerdos~~ sacram.^ti Pœnitentiæ ~~dispensator~~ fiat. Ant. constat ex duobus principiis ab omnibus canonistis admissis, et deducitur 1^s ex Clement. 2.^a de Electione, et ex cap. 16. de majoritate et obedientia; et 2^s ex cap. Dilectus de temporibus Ordinationum. Subseq.^a autem probatur. Non modo non concessit Christus Ecclesiæ facultatem in ea lege dispensandi, verum etiam potius ei prohibuit ejusmodi dispensationem; ergo. Probatur Ant. Christus ex Apostolo 2.^a ad Cor. cap. 13. tradit concessit Ecclesiæ potestatem in ædificationem minime vero in destructionem, atqui potestas dispensandi in ea lege esset potestas, quæ in destructionem Ecclesiæ verti posset, ergo. Probo min: Si Pontifex posset mutare ministrum hujus sacram.^ti a Christo Domino ex divini determinare designatum, æque posset propter eamdem rationem mutare materiam, et formam sacramentorum, etsi ab eodem Jesu Christo determinatas, et ut definitur sit a Florentino, et Trid. cit. sess. 1.^a eum non posse sacramenta mutare quoad substantialia; sed hæc potestas cederet in destructionem Ecclesiæ: ergo. Major quoad omnes suas partes, brevitatis causa in triplici sumitur constat ex supradictis, ubi ostendimus non minus pertinere ad substantiam sacramentorum ministrum ~~minis~~ a Christo designatum, quam materiam, et formam ab eodem determinatas. Eamdem confirmat traditio universalis Ecclesiæ, ex qua sicut habemus numquam dispensatum esse in materia, et forma sacramentorum, ita nos docet inauditum esse in Ecclesia usum dispensationis circa Pœnitentiæ Ministrum, nec unquam agnovisse ejus Pontificis ejusmodi potestatem. Min. autem est perspicua: nam si tam ministrum quam materiam, et formam sacramentorum posset invertere Pontifex, posset consequenter auferre etiam sacramenta, quæ sunt fundamenta Ecclesiæ militantis, quod esset Ecclesiam de medio tollere, ut optime infert Lor. Conseq.^a vero est legitima. Hæc clarissima sunt, quare ad objectionum solutionem procedamus.

Obj. 1.º Illud D. Petri ep. 1. cap. 2. vocantis Populum Christianum Regale sacerdotium: et illud S. Jacobi cap. 5. seu Catholicæ dicentis confitemini alterutrum peccata vestra. ergo omnes fideles sunt sacerdotes, qui promiscue se ipsos absolvere possunt: ergo (ex infirmam opp.) id facere poterunt absque ulla pontificia dispensatione, ut absque ea mutuo suam potestatem

exercent

UVA.BHSC

exercent veri sacerdotes. Ab omnibus ergo dicendum nolle Apostolum Principes omnes fideles esse sacerdotes, sed ab omnibus offerenda esse sacrificia Deo grata, qui in populo Dei sacerdotio funguntur; ut demonstrat praxis Ecclesiae in formula oblationis calicis offerimus tibi Domine &c. ubi inducit omnes adstantes cooperantes Deo per suum Ministrum in offerendo illud sacrificium corporis, et sanguinis Christi. Hoc eodem sensu Populus Judaeorum vocabatur Exodi 19. Regnum sacerdotale, quin in omnes Judaei essent sacerdotes, cum praerogativa haec particularis, et determinata foret ~~[illegible]~~ Tribus Levi. Ad 2.um ex Jacobo Ap.lo desumptum dico, inde minime colligi omnes fideles habere potestatem absolvendi, sed tunc poenitentes omnes debere confiteri iis duntaxat hominibus quibus potestatem istam concessit Christus Dom.s, sacerdotibus nimirum de quorum ministerio loquitur Jacobus versiculo immediate antecedenti.

Ob. 2.º Cap. Fratres de poenit. dicitur: Si comprehensi aut vulnerati Presbitero, vel Diacono confessi fuerint communionem eis non negamus. Cyprianus lib. 3. ep. 17. reconciliationem poenitentium committit Diacono in absentia sacerdotis. Aug. lib. de vera et falsa poenitentia cap. 10. ait: si deerit sacerdos confiteatur laico. Beda in cap. 5. Jacobi coequalibus, inquit, quotidiana, et levia, graviora vero sacerdotibus pandamus. Magister dist. 17. docet, peccata primum Deo, deinde sacerdoti esse confitenda, et si defuerit, etiam laico. Chrysostomus multis in locis clare insinuat, confessionem soli Deo, non sacerdoti, esse faciendam: cave homini dixeris, inquit hom. 4.a de Lazaro, ne tibi exprobret: neque enim conservo tuo est confitendum, qui in publicum proferat; sed Domino, qui tui curam gerit. Similia habet alibi, uti et Amb.s, et Cassianus. Resp. Cap.t citatum de poenit. videri mendosum, nam illud desumitur ex Concilio Triburiensi can.ne 31. in quo non dicitur vel Diacono, sed tunc Deo, et sacerdoti. Cyprianus non agit loc. cit. de reconciliatione sacramentali, sed de ea ceremoniali quae fiebat post poenitentiam publicam, vi cuius Ecclesiae reconciliabantur peccatores. Liber ille citatus non est S. Aug.ni, et solum in eo commendatur similis confessio, tanquam utilis ad veniam a Deo impetrandam ex opere operantis propter humiliationem poenitentis. Eodem modo intelligi debent Beda, Magister, Amb. et Cassianus. Quod autem ad D. Chrysostomum attinet solum improbat exemplo Nectarii antecessoris sui confessionem publicam, quae non ordinabatur ad absolutionem, sed ad exhibitionem publicam: ~~comendat~~ valde quidem commendat hom. 2.a in Ps. 50 quotidianam internam examen, in quo soli Deo fit confessio cum animi dolore, at non propterea negat eam suo tempore fieri debere coram sacerdote, quin potius ad eam hortatur homiliis 20. et 30 in Genesim, 10, et 33 in Mattheum; et 1.a in Ps. 32 dicit, quod Christus sacerdotibus tanquam Medicis, curandorum vulnerum commiserit disciplinam. Et hom.a de Poenit.a

38 Penit.ª quæ incipit *provida mente* docet ad veram pœnitentiam requiri contritionem in corde, Confessionem ~~oris, et vindictam peccati~~ in ore, in opere humilitatem. 3º. q. p. dicunt confessionem esse faciendam Deo mediante Ministro Dei, tum propter dicta, tum quia vehementem confusionem superata verecundia: Coram Deo autem omnia antecedenter sciente nemo erubescit, nec æquum est, ut nimium erubescat coram eius Ministro, qui non exprobrare, sed ignoscere, et compati solet peccatorum miseriis, et strictissime aliunde tenetur ad reticenda in omni omnino casu peccata in confessionibus audita.

Superest modo veram Ang.ci mentem in subjecta materia declarare, cum contrariæ sententiæ Patronum sequentia dicierint adversarii: ex iis maxime, quæ dicit in dist. 17. q. 3.ª ad 3.m quæstiunc. 2. In necessitate etiam laicus vicem sacerdotis supplet, ut ei confessio fieri possit. et ibid ad 4. quæstiunc. 3. ad 3.m in absentia proprii sacerdotis potest etiam laico fieri confessio. His nihilominus non obstantibus certo tenendum est, minime docere D. Thom. confessionem, quæ sit sacramentum, posse aliquando laico fieri, cum ibid. ad 3.m expresse dicat: quod per confessionem laico factam pœnitens adhuc Ecclesiæ reconciliatus non est, ut ad sacramenta Ecclesiæ admitti debeat, nisi prius a Sacerdote absolvatur, et ideo oportet quod iterum confiteatur sacerdoti, cum copiam habere possit. Quid clarius? Quare, dum S. Dr. loquitur de confessione laico facienda, alludit ad usum, qui olim in Ecclesia viguit confessionis faciendæ coram laico, dum urgebat gravissimum mortis periculum, et præceptum Eucharistiæ suscipiendi; nec aderat sacerdos, qui pœnitentem audire, et absolvere posset. In hoc eventu lapsus in mortale coram laico peccata sua declarabat eo fine, ut hac humilitate, et sui confusione Deum magis ad misericordiam flecteret; utque insuper retineret se efficaciter et sincera voluntate velle suam conscientiam in propositi adimpletionem sacerdoti manifestare, si hic adesset; ut ibidem docet S. Thom. dicens: propositum habitum confitendi, secundum mandatum Dei, quod concepit, sicut potuit, implevit. Nec erat absoluta, uti esse debet, forma absolutionis, quam proferebat laicus, audita peccatorum enarratione, unice enim solebat omnia sacramentali absolutione deprecari Deum per verba illa Misereatur tui Omnipotens Deus &., ut pœnitenti sic contrito, et sacerdote carenti, benignissime pro sua pietate ignosceret, atque defectum sacramentalis confessionis inculpabilem omnibus suæ gratiæ efficacia suppleret cumulatissime.

Contra alteram assertionis nostræ partem obj. etiam multa: Baptismus potest conferri a laico valide et licite in casu necessitatis; Confirmatio a simplici Sacerdote ex dispensatione pontificia, Eucharistia a Diacono ex episco-

pi

UVA.BHSC

pi commisione, sed nullus ex his, ut minister ordinarius horum sacramentorum a Christo institutus, ergo si in his dispensare potest Pontifex, non obstante institutione divina, poterit eadem de causa dispensare in Ministro ordinario Sacramenti Penitentiae Confirmatur. Secundum propositionem de bonum odia restringi, et favores convenit ampliari ex reg. 15 iuris in 6to; ergo cum nulla limitatio detur in verbis, quibus usus est Christus, quando suam potestatem Petro, et in eo suis Successoribus enunciavit: tibi dabo claves regni celorum; pasce oves meas, quorum remiseritis peccata remittuntur eis; et hic sit favor et gratia specialissima, ampliari potius quam restringi, et limitari debet. Extendenda ergo est ad dispensationem circa Penitentiae Ministrum. Resp. disparitatem esse vel maximam inter horum sacramentorum ministros, et illum Penitentiae, quam tamen eo iis deducam, quae pro recta confirmationis intelligentia dicenda sunt, huic quam primum satisfaciendum esse expedire censeo. Ex predicta reg. Christi Domini ad Petrum institutione expressa, non colligitur, statim tam amplam, et illimitatam potestatem ipsi, et suis successoribus relictam, qualem existimant adversarii. Et ratio est, quia ex Reg. 81. iuris in 6to In generali concessione non veniunt ea, quae quis non esset vero similiter in specie concessurus, nec quae superior pro quocumque casu sibi reservat. Sic principiis fundatis, docet Ang. 1a 2e q. 67. art. 4. ad 3um Quae sunt a Deo nobis potest dispensare nisi Deus, vel is cui ipse specialiter commiserit.

Atque cum communi Theologorum Sententia infero D. Card. lib. 10. de Leg. cap. 6. num. 3. et 13. quod in iis, quae immediate instituta sunt a Christo Domino, qualia sunt sacramenta novae legis quoad eorum substantiam, nemo infra Deum pro quocumque casu dispensare potest, nisi D. specialem facultatem homini aliquando dederit. Et huius indolis est caracther sacerdotalis in Ministro Penitentiae requisitus essentialiter ad validam huius Sacramenti administrationem, ex voluntate, et immediata institutione Christi Domini. Hoc autem non verificatur de Sacerdote baptismum, aut Eucharistiam administrante, nec de Episcopo confirmationem conferente. At haec, replicabis subito, voluntarie nimis, fingi, et asseri videntur. Unde enim constat potius ad Penitentiae sacramentum, quam ad alia predicta sacramenta conficienda, essentialiter exigi Sacerdotium Ministri? Resp. id expresse deduci ex sanctionibus Conciliorum, et Pontificum, quae manifeste declarant hanc esse traditionem divinam, quam semper tenuit, et servavit Ecclesia, et in qua hucusque Pontifices numquam dispensarunt. Quod est in negativis, est absdubio efficacissimum argumentum in re dogmatica; nam Dicta regulam Magistri Augustini lib. 4. de Bap. parvulorum cap. 4. Quod universa tenet Ecclesia nec Conciliis institutum, sed semper retentum est, non nisi apostolica autoritate traditum rectissime creditur. Semper ab illius

exordio

exordio, et stante tenuit Ecclesia ministrum Poenitentiæ debeat esse Sacerdotem, numquam in hoc dispensavit, uti in ipsa dicti sacramenti fecit; ergo potius ad illud conferendum, quam ad hæc ministranda, prærequiritur necessario ex institutione divina, ac indispensabiliter sacerdotalis caracther.

Sectio 2ª Propositio 2ª Assertio præmissa, probata, et ab objectionibus expedita.

Rejecimus sect. præced.ti nullos errores, ex iis quos in illius initio breviter indicavimus; perficiemus modo pro tenuitate nostra assumptum ibi propositum, et solidioribus rationibus, et argumentis illius certitudinem declarabimus. Assero ergo 2do. modum hodiernum excipiendi confessiones cum distincta coram Sacerdote peccatorum enumeratione est de jure divino necessarium peccatoribus ad salutem, nec in eo potest, ex modo dicti, Ecclesia dispensare. Assertio hæc est de fide contra Lutherum, et nullos canonistas antiquiorum, et probatur sic: Necessaria est imprimis peccatoribus, et a jure divino requisita pœnitentia, suorum delictorum, ut et justificationem, et salutem requirant; hæc pœnitentia haberi non potest ab illis qui aliter ac Deus requirit, quin omnia sua peccata mortalia clavibus subjiciant: ergo modus hodiernus excipiendi etc. Maj.r est certa ex pluribus Scripturæ locis, et ex illo præsertim Luc. 13. nisi pœnitentiam habueritis omnes similiter peribitis. Min.r autem probatur: Deus requirit a peccatoribus eam pœnitentiam virtutis, et sacerdotali potestati in illorum favorem exercitæ, ipsi justificentur; eam potestatem exercere non potest sacerdos, quin ipsi omnia mortalia manifestentur; ergo hæc pœnitentia haberi non potest ab illis aliter etc. Maj.r etiam est certa, cum pœnitentia sit sacramentum mortuorum, nec hac de causa teneatur peccator ad illud accedere perfecte contritus, quidquid sit an accedere possit solum attritus, a quo ut a ministerio alieno præscindimus in præsenti. Probo ergo min. Potestas Sacerdotalis est potestas remittendi, et retinendi peccata ex verbis illis, quibus ea conceditur: quorum remiseritis peccata remittuntur eis, quorum retinueritis retenta sunt; sed potestas hæc remittendi, et retinendi exerceri non potest, quin ipsis peccata omnia declarentur: ergo. Prob. min. Sine hac prævia diligentia juridice ac prudenter resolvere non potest sacerdos, retinenda ne, an potius remittenda sint pœnitentium delicta; cum ea omnia, nec certus sit sacerdos suæ jurisdictionis, cum habere possint pœnitentes aliquod reservatum, nec vicium [illegible] illorum dispositionum, cum videat sæpe sæpius in consuetudinariis etc. ergo potestas remittendi, et retinendi peccata debite exerceri non potest sine prævia peccatorum omnium notitia.

Hæc

UVA.BHSC

Atq; quæ per se ipsa certa, et indubia videntur nova ac fulgentiori luce clarescunt auctoritate Sacræ Scripturæ, prout a primis Ecclesiæ D.bus Hieronymo, et Aug.no interpretatæ, et intellectæ. Ac 1o quidem Hieron. in caput 16. Matth. dicit: Sacerdos pro officio suo cum peccatorum audierit varietates, scit, qui sit ligandus, qui ve solvendus; nunc sic; id scilicet debet Sacerdos pro officio suo Judicii a Xto instituti, ut solvat, vel liget; ergo prius audire debet peccatorum varietates. ergo eadem obligatione tenetur pœnitens, ad eas ipsi declarandas, qui enim illas percipiet, si non profiteantur, sed in secreto cordis pertinaciter retineantur. Audiamus jam Aug. lib. 2. de Visitatione Infirm. cap. 4. sic dicentem: Ergo ad te venias roget sacerdotem, et fac ipsum conscientiarum tuarum penitus participem. Non seducat te somniantium illa superstitio, quæ in visitando confirmat, quia salvat sacerdote inconsulto ad Deum peccatorum confessio. Nos autem non abnegamus quin sit ad Deum frequenter repetenda confessio peccatorum... sed petamus, et petatur illud sana doctrina quoniam prius eget sacerdotis, qui mediator sit apud Deum nostri salubri judicio: alioquin... confitemini alterutrum peccata vestra: quomodo compleveris?(a) Plurima ex iis, pene studio propositis, inserere poteram, tum in confirmationem doctrinæ sectione præcedenti propositæ, tum in argumentum recte, ac veraciter intelligentis auctoritates SS. PP. ibidem expositarum; verum iis omissis: ergo, ut compleatur illud Jacobi cap. 5. Confitemini alterutrum &c. facere debent pœnitentes Sacerdotes conscientiarum suarum penitus participem. Illud est de jure divino, utpote præceptum a Xto per hunc Apostolum fidelibus intimatum: ergo de jure divino tenentur pœnitentes ad distincte manifestandum Sacerdoti omnia sua peccata; quod verum est ex dictis, ac perpetua Ecclesiæ traditione, divinis præceptis ordinationibus &c., et si perfecte contriti ad pœnitentiam accedant; in omni enim contrario casu tenentur, si possunt, ad sua peccata clavibus subjicienda.

Probatur 2o. eadem assertio ex commendata regula divi Aug.ni ad dignoscendum an aliquid sit ex jure div.o sapientissime statuta: Quod universa tenet Ecclesia, nec Conciliis institutum &c. fol. ant.i, semper etiam ante Concilia generalia tenuit Ecclesia debere filios suos distincte sua peccata sacerdoti aperire, ut ab eis liberarentur, ergo modus hodiernus &c. est de jure div.o Mini. quam vis ei repugnant adversarii, est adeo certa, ut soli inconsidicio vel cum Scripturarum stemque pertinacia inhærentes, eam dubitare posse videantur. Ex Actis enim Apostolorum constat hanc fuisse praxim primorum fidelium. Veniebant, dicitur cap. 19. v. 18, multi credentium (ad Paulum) confitentes, et annuntiantes actus suos: hoc est, offensas seu peccata sua ex editione Syriacam, et interpretatione S. Chrysost. hom. 41 in Acta. quam expediret videre, ut evidentius digna esset perfidia Gerardi, ac Lomeri temeraria ac fraudulenta assertio-

(a) Quia vero in dubium revocatur an lib. hic sit D. Aug.i idem luculentius docet lib. 3. num de Baptism. contra Donatist. c. 17, et 18. ex illo Joan. 20. quorum remiseritis &c. et trac. 2. in Ps. 101.; et Cyprianus Serm. 5. de lapsis. Ambrosius lib. 1. de pœnit. cap. 2. &c. &c.

rum facere loc. cit. Sancti DD. arbitrarie interpretationi Antiquam sui Lutheri per actus suos, miracula sua declarasset. Memoria autem perstringendum esse interpretationem nostram, atque comprobasse communem praxim primitivæ Ecclesiæ clare praecise fervintur ex iis, quæ de Apostolorum Principe scribit eius discipulus, et Successor in Pontificatu S. Clemens Romanis fidelis ad illius imitationem. Si
„ forte alicuius cor vel livor, vel infidelitas, vel aliquod malum latenter incepit, non erubescat con-
„ fiteri hoc huic qui præest... Instruebat B. Petrus actus suæ vitæ omni hora custodire: primitias
„ scire, cogitationes malas mox ad Christum allidere, et sacerdotibus Domini manifestare. Ep. 1. ad
„ frat. Domini.

Hæc dicas; id majoris perfectionis studio facere esse arbitrabatur, qui in ordine ad suam salutem firmius, et cumulatius assequendam, non modo divinis præceptis, sed vel difficillimis consilii prompto, et alacri animo se tamen obtemperabant. Nam vera est, quia ex dictis habemus, simpliciter necessariam esse peccatoribus ad salutem pœnitentiam, prout asserto Dom. mihi, ex illis maxime nisi pœnitentiam habueritis &. Luc. 13. v. 3.; et aliunde ex perpetua Ecclesiæ traditione vitat,
„ obligationem illam extendi ad omnes fideles in mortalia lapsos. Vide quod edocet nos Scriptura di-
„ vina, dicit Origenes hom. 2. in Ps. 37., quia oportet peccatum non celare intrinsecus... tantummo-
„ do circumspice diligentius, cui debeas confiteri peccatum tuum. Et Cyprianus Serm. 5.to de lapsis
„ Quod male cogitaverunt hoc ipsum apud sacerdotes Dei dolenter, et simpliciter confitentes
„ exomologesim conscientiæ faciunt, animi sui pondus exponunt. Confiteantur singuli delicta
„ sua, dum adhuc, qui deliquit, in sæculo est, dum admitti confessio eius potest, dum satisfac-
„ tio, et remissio facta per sacerdotes apud Dominum grata est. Et S. Leo ep. 80 ad Epis. Cam-
„ paniæ: cum reatus conscientiarum sufficiat solis sacerdotibus indicari confessione secreta... suf-
„ ficit enim illa confessio, quæ primum Deo offertur, tum etiam sacerdoti. Omitto plurimos alios SS.
Patres, et Doctores omnium temporum, ac ætatum, qui eamdem doctrinam, et calamo, et lingua constantissime tradiderunt. et pro omnibus auctoritatibus sufficiat illa Trid. Ses. 14. cap. 5. ita de-
„ finientis. Universa Ecclesia semper intellexit, institutam etiam esse a Domino integram pecca-
„ torum confessionem, et omnibus post baptismum lapsis iure divino necessariam existere. Qui-
bus in verbis adeo perspicue sententia nostra stinetur, ut ab omni alia ulteriori illatione merito abstinendum censeam.

A ratione tamen proponere iuvat dilemma illud S. Augni; quo ipse veritatem religionis Christi comprobasse legitur: vel miraculi peractio est hæc tanta, et tam indispensabilis obligatio, omnia peccata dimittere confitendi, vel non? Si miraculi peractio est, ergo et vera, et a Deo est tali obligatio, adeo-
que non

que non inventum humanum, sed preceptum divinum. Si miraculi non est peana-sa, hoc ipsum est maximus miraculis; quod tot, et tam potentes mundi Principes, ad eoque celebrati Sapientes ~~qua~~ ex Gentilise conversi, quamvis repugnante naturali superbia, fastu, et erubescentia, tamen proorsus heroica fortitudine humiliter hoc onus subierunt, homini que, Dei loco, sua peccata etiam pudenda, et intima cordis aperuere. Hec solum suæ conversionis initio, aut vi illius efficacissimæ gratiæ illis tunc benignissime a Deo concessæ, homini, Dei quidem ministro, at sibi aliunde subdito, se humiliarent; sed consentanea id perag-dum statuerunt totius vitæ suæ decursu; peccarunt, ac certe neque Summus Pontificem posse in hac strictissima obligatione dispensare, vti re ipsa nec cum Imperatoribus, Regibus, aut aliquo alio inferiorum Principum, nec item secum ipso vnquam dispensavit. Atque gravissima sunt, at firmiora apparebunt in subsistentia vera straniarum objectionum.

Obj. itaque 1mo. Vere absolvunt sacerdotes ab illis peccatis, quæ ipsis non manifestantur; ergo de iure divino necessaria non est ad salutem distincta peccatorum explicatio. Probo Ant. Vere absolvunt a peccatis oblitis; hec ipsis non declarantur, ut peate patet: ergo.. Aliter: ad salutem sequendam solum requiritur, quod quis decedat in statu gratiæ; hec haberi potest sine distincta peccatorum confessione: ergo.. Probo Min. Deus per se immediate eam gratiam pluribus contulit, sine praevia tali confessione; promisit etiam eam concedere omnibus perfecte contritis, etsi non confessis; ergo haberi potest gratia sine D°. Resp.° absolvere quidem sacerdotes a peccatis oblitis, quæ penitus ignorant, at solum indirecte, et cum onere ea clavibus subjiciendi cum memoriæ occurrant, et vel ex devotione, vel ex precepto confitenda. Ratio autem cur ita dimittantur est, quia cum unum letale sine alio remitti non possit ob simultaneam incompossibilitatem gratiæ, et peccati in eadem anima, [illegible] ~~remittantur confessum si absolutionis sacramentalis~~ [illegible] ~~natura~~ [illegible], [illegible] ~~gratia~~, quæ est effectus necessarius sacramenti debite recepti, in animam introducatur, expellat necesse est omne letale; directe quidem et peate immediate confessum, indirecte, et ex consequenti non confessum. At, ut forma iudiciali servetur, et firmius, ac mirabilius semper stet divinum preceptum de integritate materiæ, cui debitum etiam pena mortali omnino respondentem, absolute divinitate, minime ibi dispensatur penitens ab onere, et debito eidem mortali annexo illud sacerdoti in confessione manifestandi. Conf. sicut habemus, replicabis, quod quis possit gratiam in sacramento penitentiæ recipere sine distincta peccatorum manifestatione. dist. seq.: sine distincta manifestatione peccatorum

44 casorum oblitorum secundo nequeunt, memoriam occurrentium, et circumstantiis prudenter declarabilium: neque nequeunt. Deus impossibilia, vel imprudentia non iubet, ea autem praeciperet, si necessario declaranda iniungeret, peccata quae quis nescit a se omissa, vel quae, saltem in circumstantiis, in quibus confiteri debet, absolute manifestare non potest, sine sui, vel alterius proximi gravi, et imminenti animae periculo.

Ad 2um dico, Christum uti absolutum Dominum donorum suorum, et supremum divinum Legislatorem iis legibus non teneri, quas nobis imposuit, nec adstringi ad gratiam sanctificantem unice conferendam per media illa, quae exactissime in eum finem observari voluit a suis ministris. Sic aliquibus suam gratiam concessit sine baptismo; nec in sua Ecclesia eiusmodi potestatem communicavit. Aliis eiusdem favorem sine formali absolutione dispensavit, nobis interea determinate praescribens seriam, ac integram sacramentalis formae prolationem, ut et sacramentum conficiatur, et recipientium animae sanctificentur. Omnibus praeterea similiter promisit Christus gratiam suam donum eius ante confessionem, at non ideo a praedicto opere illos dispensavit. Caeteris eius sua gratia participes eos immediate ~~ad effectum deducat~~ eorum, quatenus in contritione perfecta, et in dilectione Dei super omnia necessario includitur ~~prop~~ sincerum propositum servandi omnia divina mandata, ut declarat expresse Ezech. 18. v. 21. Si custodierit omnia praecepta mea. Inter haec autem divina praecepta recenseri debere illud divinitus et integrae confessionis abundantissime constat ex supradictis. Quare perfecte contritus, sicut et Deum diligens super omnia debet esse dispositus, et efficaciter determinatus, ad similem confessionem faciendam tunc, ut minimum, quando urgeat praeceptum Paschali sive annuae confessionis: alioquin nec erit vere contritus, et nec gratiam consequetur. Obtinebit utique gloriam, si interea decedat, omissa inculpabiliter confessione at id unice probat non esse peccatoribus simpliciter necessariam ad salutem eiusmodi confessionem revera, et de facto positam, at minime convincit contra assertionem nostram eam non esse de iure divino ita necessariam vel in re ipsa, vel in voto, sive in animo, et determinata voluntate illam certo faciendi, quando praeceptum urgeat.

Obj. 2a. S 2do Plures catholici canonistae cum Gratiano Compilatore Decreti, cum eiusdem decreti Glossatore, Felino etc. docuerunt confessionem specialem, et distinctam peccatorum fuisse inventum humanum, et introductam ab Ecclesia: ergo fide sancitum non est eiusmodi confessionem esse de iure divino peccatoribus necessariam ad iustificationem, et salutem. Accedit quod si ita esset, difficilior multo, durior, ac gravior esset Christiana Religio, professione Iudaica, in qua sine ulla confessione, iustificabantur peccatores per solam contritionem perfectam; hoc autem admitti

nequit

nequit, ex illo Matth. 11. Jugum meum suave est, et onus meum leve. Resp. et ad 1.m dico: primum esse, et nulli Dialecticæ regulæ accomodatam prædictam argumentationem; quasi non posset ecclesia temporis decursu declarare plures veritates quæ primitus, vel omnino ignorabantur; vel quas DD. existimabant minime omnino necessario credendas teneri. Plurima occurrunt exempla, quæ hanc veritatem confirmant; at omnibus omissis, quia per se ipsa manifeste patet; dicendum utrique errasse, ut DD. primitos prædictos Gratianum, et Glossatorem &. atque ea de causa eorum verba catenus præcise autoritatem habere, quatenus concordant cum fontibus, ex quibus adducta sunt. In præsenti autem ab originali plurima corum testimonia differre, ac ideo quod proinde errare, clare ostendit Valentia tom. 4. disp. 7. q. 9. p. 2. Absolvi meos hæreticos dicere, quia ante Trid. cit. res hæc non ita clare fuerat proposita. Nec minus a veritate aberrarunt, qui temerarie, et sine ullo fundamento existimant confessionem auricularem in Ecclesiam inductam ab Innoc. 3.o in Lateranensi Concilio anno 1215 celebrato. Determinatum quidem fuit in eo, ut omnes fideles sacra Eucharistia in Paschate reficerentur, cum autem plures, ad hanc digne recipiendam, ignorarent media venit.a statim gratiam procurare ideo in eo indirecte statuit, ac determinatum est tempus, quo annua confessio fieri debet. At in omnibus sunt infideles hæretici, et ne per errorem quidem ullam proferunt veritatem, aut scribunt.

Ad 2.m dico: Ut Religio aliqua absolute gravior, et difficilior altera dicatur, non sufficit quod aliquod præceptum habeat gravius, et difficilius, dummodo suaviora sint reliqua, et observatu faciliora. Erat autem complexum omnium legum antiquarum Ceremonialium scilicet et iudicialium gravius multo esse Evangelica lege, in qua abrogatæ illæ et penitus sublatæ sunt. Præter quam quod non est omnino certum suavius esse præceptum Baptismi perfecte, quam illud aliud confusionis distincte. Hoc sane mitigatur multo, uberrima Dei gratia, strictissimo confessoris silentio, quotidiano aliorum fidelium exemplo, et illius frequenti usu; illud vero Baptismi perfecte norunt quam optime animarum Directores summe arduum et difficile esse peccatoribus frequentibus terrenarum voluptatum deliciis obcecatis, et immersis. Falsum denique probari est non fuisse in lege antiqua obligationem confitendi. Profecto Num. 5. præcipitur: Vir sive mulier, cum fecerint ex omnibus peccatis quæ solent hominibus accidere, et per negligentiam transgressi fuerint mandatum Domini, atque deliquerint, confitebuntur peccatum suum. Et Galatinus lib. 10. cap. 3. multis Rabinorum testimoniis probare dicitur, necesse fuisse apud Judeos peccatum suum in specie confiteri cum omnibus suis circumstantiis. Ac denique Matth. 3. dicitur; quod plurimi ex omni Judea exibant ad Joannem Baptistam, et baptizabantur ab eo in

Jordane

UVA.BHSC

 Jordane, confitentes peccata sua. Super quę celeberrimus Menochius: confitentes &c. non generatim solum se peccatores esse confitentes, sed etiam sigillatim peccata sua saltem graviora enuntiantes. At quidquid de hoc sit, quod iudicare placuit, sufficienter ex dictis constat et perfectionem esse iudaica novam legem, et propter Xti gratia abundantissime promissa, et largissime donatam, ac supernaeque remunerationem immediate post mortem ab omnino iustis possidendam, ex Mattho. cit. et maiorem multo, et leviorem esse.

Disp. 3.a De potestate Simplicis Sacerdotis in ordine ad Sacramentum Penitentię.

Sect.o 1.a An Sacerdos qua talis habeat iurisdictionem ad Sacramentum hoc conferendum requisitam?

Pro huius quęstionis resolutione supponendum est 1.o Sacerdotem de quo in presenti loquimur debere esse rite, et perfecte ordinatum, adeo ut non solum habeat potestatem consecrandi corpus Xti verum, ipsi collatam per traditionem patenę cum hostia, et calicis cum vino, sub illa forma accipe potestatem offerendi sacrificium &c.; sed potestatem etiam ad iudicandum corpus Xti mysticum, ipsi concessam per impositionem manus episcopi, et prolationem verborum illorum: Accipite Spiritum Sanctum, et quorum remiseritis peccata &c. Supponendum 2.do ad validam huius Sacram.ti administrationem requiri in eius Ministro potestatem iurisdictionis super penitentem iudicandum: hęc autem iurisdictio est quasi compositum relativum, dicens in recto potestatem remittendi et retinendi peccatorum; in obliquo vero subditum cuius peccata remittenda, vel retinenda sunt. Hic premissis plurimum inter se dissident AA. in huius gravissimę q. resolutione. Verum omissis, et a veritate plurimum alienis sententiis eorum, qui cum Armacano existimant potestatem iurisdictionis indistinctam ab esse a potestate ordinis; et eorum, qui cum Cayetano censent conferri sacerdotibus in ordinatione iurisdictionem incompletam, complendam deinde per voluntariam Penitentis subiectionem; absolute, et indistincte defendendam decernentes cum Lacroixio, et aliis pluribus negantium sententiam. Ordinariam vero cum suis probationibus seriem, et variis ang.tis expeditiones suppositionum: videns in eas obiectionum efficaciam semper insufficientes, consului qua potui maiori diligentia multos alios AA.; ac omnibus inspectis precessimi placuit sent.a P. Reuter tom. 4 tract. 5 n. 3.tio cum quo dico: Ex vi suę ordinationis habere sacerdotem immediate a Xto iurisdictionem requisitam ad collationem Sacramenti Penitentię, completam quidem secundum eius rectum, potestatem scilicet remissivam peccatorum; complendam vero ab ecclesia secundum eiusdem obliquum, ab ipsa connotatum, designationem nimirum subditorum, vel materię circa quam ~~ii~~ ab ea assignandę ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Probatur hęc conclusio: A Xto Domino immediate habet sacerdos id quod est

effectus

effectus Sacramenti Ordinis; unum dictio, ut in assertione proposita, est effectus Sacram.ti Ordinis; ergo ut talis eam habet Sacerdos immediate ad hoc. Probo min: Jurisdictio sacramentalis quatenus est ex se, et praecisive a termino, ad quem refertur, solum dicit potestatem remittendi, et retinendi peccata; haec potestas est effectus Sacram.ti Ordinis; ergo jurisdictio, ut maior. Probatur Maior. tum ex praedictis, tum esse certa videtur: nam aliquem habere jurisdictionem circa hanc Communitatem, in praesenti nihil aliud est quam habere potestatem remissivam peccatorum huius Communitatis; praecisive ergo loquendo a termino relationis, nihil est aliud, quam eum habere potestatem remissivam peccatorum. Min. autem probatur: effectus Sacram.ti est et quidem necessarius, id quod per formam sacramentalem significatur, sed ea potestas per formam Sacram.ti Ordinis significatur: ergo. Omnia sunt certa: nam in omnibus omnium forma sacramentalis est practica, et operativa efficit id quod significat; significat eam potestatem, ut patet. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis etc. ergo.

Dices: Potestatem remittendi peccata esse tantum dispositive potestatem jurisdictionis; quatenus per illam proxime disponitur ut munus confessarii exercere possit, sub conditione quod ab Ecclesia jurisdictionem obtineat. At vero formaliter loquendo talis potestas non est jurisdictio, sed duntaxat, ut subtiliter ait D.or Lo. sec. 3. n. 27. est potestas ad exequendam sententiam, quam jurisdictio tulerit, et ad procurandam sententiam absolutionis efficaciam, conferendo gratiam remissionem peccati: totum hoc declarat exemplo quod Cardinalis de Lugo, et alii antiquiores afferunt, videlicet D.ris Juris canonici, aut civilis, qui ex se tum doctrina, tum quodam velut scholastico charactere proxime disponitur, ut in Judicem a Rege eligatur, jurisdictionem tamen ante electionem nullam habet. Ita D.mus R.dus in suis M. S. At contra displicent in hac resp.ne et 1.o quidem, ergo forma sacramentalis Ordinis non operatur id quod significat; potestatem nimirum peccatorum judicialiter remissivam. Probo seq.a: ut legitimus Sacerdos possit remittere peccata alicuius, necessarium est, ut habeat jurisdictionem in illum, et in illius peccata, et vi Sacramenti Ordinis solum proxime disponitur per se ad habendam jurisdictionem; ergo vi huius Sacram.ti solum recipit proximam dispositionem ad habendam potestatem remissivam pecc: proxima haec dispositio est distinctum, et separabilis est a potestate remissiva peccat., ad quam disponit; ergo Sacramentum Ordinis solum confert hanc proximam dispositionem; non confert potestatem remissivam pecc: illam ab[s]olute significat ut vidimus, et per se patet, ergo non confert, quod significat. ergo non practicum, et operativum, sed speculativum, et mendax est: quod dici nequit. Contra 2.do ergo potestas Ordinis solum est potestas, ad exequendam sententiam, quam jurisdictio tulerit. Jurisdictio per se unice confertur ab Ecclesia; ergo minister absolvens, suis sententiam ferens, in vi jurisdictionis quam habet unice agit nomine Ecclesiae, a qua sola

hanc

UVA.BHSC

 nam iudiciariq potestatem habet: non autem nomine Xti, a quo eam non habet nisi ut summum inchoatiue, et dispositiue. Eo sic modo, ut vtar eodem exemplo aduersariorum, quo scilicet nomine Regis agere dicitur Dr. ille, qui ab eo Ciuitati præficitur, et eam regia autoritate gubernat, non vero Doctorum nomine, quorum suffragio scholastico illo veluti charactere decoratus est, et proxime dispositus ad munus illud a Rege obtinendum. Ergo falso dicit sacerdos huius ministr. Et ego auctoritate ipsius Xti, te absoluo... deinde eadem auctoritate ego te absoluo: Sicut falso diceret Prætor, vel Iudex ille; ego auctoritate DD.rum Dominorum meorum te absoluo, vel damno. Dr. Alias plures seq. omitto, quæ ex prædicta sufficienter legitime deducuntur, et a veritate plurimum aberrant.

Assumpt. Vere habet a potestate Ordinis iurisdictionem de qua modo, qui ab ea habet esse Xti Vicarium, et Iudicem; hæc munia habent sacerdotes ab Ordine: ergo cum ordine prædictam iurisdictionem assequuntur. Min. est expressa in Trid. ses. 14. cap. 5. Vbi dicitur: Dominum nostrum Iesum Xtum ascensurum in Cælum, sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquisse tamquam Præsides, et Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur. Nec Dr. Nec infertur: ergo Iudices ab Ordine complete sumptos: nam etsi verba sacræ Scripturæ, Conciliorum Dr. in sensu proprio intelligenda sint; non tamen necessario in proprissimo, maxime quando hic repugnat certissimæ regulæ vnde ex mente DD.rum verum Scripturarum Dr. sensum deducendum est; traditione nimirum et perpetua Ecclesiæ praxi. Ex hac autem constat, et ut simul probas alterius assertionis partem, assignationem subditorum siue terminationem potestatis Ordinis ad Ecclesiam per suos Prælatos singulariter pertinere: ergo etsi ex Trid. legitime inferatur, et sensum proprium verborum illorum sequeretur, iurisdictionem secundum rectum completam immediate collatam esse Sacerdotibus a Xto Domino, ut tamen firma simul stet perpetua Ecclesiæ traditio, et constans eiusdem praxis, deduci ex illo non potest, pariter ipsis in ordine communicatam iudiciariam potestatem ab eo etiam determinatiue completam. Sane conueniens non erat, ut potestas illa quoad exercitium esset independens a Xto in terris Vicario, sic enim nec digni apti ad eam debite exercendam, se eius exercitio exponerent, sequerentur que grauissima mala, discordiæ, iurisdictionum conflictio, et plurima sacrilegia, ut experientia patebit. Vnde facile patet qua ratione Ecclesia conferat, et tollere possit iurisdictionem, subiiciendo scilicet Sacerdoti fideles tamquam subditos pro foro sacramentali, vel eos non subiiciendo, aut subiectos retrahendo, vel saltem grauiora multa peccata sibi reseruando.

Obj. 1. Synodus Trid.na ses. 14. cap. 7. declarat, nullius momenti esse absolutionem datam a sacerdote, etsi complete ordinato, qui ordinaria, vel delegata iurisdictione careat; omnis iurisdictio est ordinaria, vel delegata; ergo dari sacerdotem, qui iurisdictione careat. ergo eam

at. ps. eam non recipit immediate a Xto in ipsa Ordinatione. Resp.o et distinguo 1mum. Omnis iurisdictio expedita, et quoad rectum, et obliquum, plena est ordinaria, vel delegata, sedo 1mum. Omnis iurisdictio completa quidem quoad potestatem absolvendi, at non expedita, quia non est terminative completa, ordinaria, vel delegata est, nego 1mum. et dist. 2do eodem modo 1mo. seq.ti, nego vlt. seq.a. At instat: hæc terminativa completio iurisdictionis sive designatio subditorum vel est collatio formis iurisdictionis, vel supponit totam iurisdictionem a Xto immediate receptam? 1a est sent.a ntra; 2a autem dici non potest, respondent adversariorum: si totam eam iurisdictionem habet sacerdos a Xto Dom.o, poterit vi solius potestatis Ordinis quemlibet valide absolvere, etiam renuente Ecc.a; non secus ac quia ab Ordine habet potestatem consecrandi, eam exercere potest, vel invita Ecc.a, ex omnium tt. cum D. Tha; et hoc est contrarium prædictis Tridentini definitioni, et traditioni perpetuæ ecclesiæ: ps. eam iurisdictionem non habet a Xto Dom.o. Ita Ambrosianus cit.o et Lacroix hic num.o 1529. Adque brevitate resp.dendo: paritas proposita nullius roboris, aut efficaciæ esse adversus sententiam ntram: concedimus pealibenter quod illi verbis revelatam aut traditioni innitimur, non posse ecclesiam statuere, aut penitus a sacerdote auferre iudicandi potestatem, secundum rectum potestatem remittendi peccatorum; quia hæc est potestas Ordinis a Xto Dom.o immediate concessa; sicut propter eamdem rationem ab eo auferre non potest potestatem valide consecrandi; falsum autem est, et proxime a sententia nostra alienum, quod possit sacerdos absolvere, invita ecclesia, et subditos denegante; sicut falsum est et omnino inaudimus fere omnibus enim sequitur paritas proposita, quod possit consecrare sacerdos, invito et ei denegante efficaciter panem, et vinum ex Dom.no, qui solus potest ea ipsi subministrare. Sicut ps. potestas consecrandi est plena in sacerdote; et tn pane, et vino deficientibus, in actum exire non potest; ita meo perfecta est iurisdictio secundum rectum, at exerceri non potest nisi ei ecclesia subditos assignet. In forma ergo distinguo de est illa diminutiva, et dicendum; a Xto habere totam iurisdictionem quoad eius rectum, non vero quoad eius obliquum. Et distincto eodem modo seq.ti syllog.; neg. de illius seq. na.

Obj. 2do.

Ex Lacroix ibid. Iurisdictio omnino distinguitur a potestate Ordinis; ps. eam non recipit sacerdos a Xto simul cum sacerdotio. Prob. ant.o Parochum non sacerdos habet iurisdictionem, non habet potestatem Ordinis: ps. hæc ab illa distinguitur. Maj. vera est ex omnium sententia; reliqua patent. Resp.o et dist. maj. habet iurisdictionem peccatorum remittendorum nego maj; parochianorum gubernandorum, concedo maj, et sicut similiter mino. nego seq. a: instat: communicat iurisdictionem peccatorum remittendorum; ps. illam habet: ex illo principio pervulgato nemo dat, quod non habet. (Verum qui probabit ant. fidentissime propositum, si illud, et omnino falsum, modestius negarem) Resp.o Dico tn duplicem distinguendam esse iurisdictionem etiam ordinariam, nec aliam cum altera confundendam. Dicitur una iurisdictio sacramentali,

UVA.BHSC

mentali suis peccatorum remissio, eo quod in Sacram.to penitentiæ unice exerceri potest, et hæc in ef-

fectu Sacram.ti Ordinis communis est omnibus Sacerdotibus, nec alteri non sacerdoti ullatenus commu-

contractior est alia &c.

nicari potest. Alia etsi ordinaria, et spiritualis est 1.o et ab ea distinguitur per hoc quod sit solum

gubernativa, et propria Episcoporum, Abbatum, ac Parochorum. Vi huius iurisdictionis potest Parochus,

etiamsi non sacerdos suas oves gubernare, matrimonio assistere, rudes in catechesi instruere, prædicare

verbum divinum &c. ex Gl. in can. 38. causa 11. q. 1. et Trid. &c. At quia ex locis cit. illius principalis obli-

gatio est ministrandi suis subditis vel per se, vel per alium, si ipse non potest, Sacram.ta Baptismi, Eu-

charistiæ, Penitentiæ &c. ideo ab hac iurisdictione gubernativa habet, ad suos Parochianos alteri sub-

dendos qui et potestate clavium, et debita approbatione aliunde sit præditus. Quare prædictus Parochus

confert suis Vicariis iurisdictionem sacramentalem qua ipse caret, sed hanc in eo cum sacerdotio absolutam

mediate receptam supponens; eique subiicit quoad sacramentale forum eas oves, quæ etsi sibi non sunt sub-

ditæ quoad exercitium in hoc foro, sunt tamen ita sibi subordinatæ et iunctæ, ut ratione sui officii

et gubernativæ iurisdictionis, eas providere teneatur debito superiori, ac iudici in sacramentali

foro. Manifestius apparet hæc iurisdictionum distinctio in Sum.o Pontifice non sacerdote: hic enim

posita electione Cardinalium immediate recipit absolutam etiam ante sacerdotium, et sacrarum spiritua-

lem iurisdictionem supra omnes X.ti fideles, vi cuius potest in votis dispensare, iurisdictionem, censuras ferre, beneficia

largiri, et alia innumera, ad quæ sacerdotium non requiritur; caret tamen iurisdictione sacram.-

tali, seu potestate peccatorum remissiva. Ita ex iis quæ indicat loc. cit. P. Reuter. quæ tamen placuit prius

proponere quia nulla mentio fit huius distinctionis ab Att. multisque quos vidi, qui tamen unque

indistinctam iurisdictionem supponunt a sola ecclesia procedentem.

Pro aliis nota; Sacerdotes absolute et sim-

pliciter superiores esse laicis ratione ordinis, et si hi actu illis subordinati non sint: non semper

superiores dicebantur olim illi Iudices, qui ut refert Afrique ex Silvio Cancellarii nominaban-

tur. Erat illorum iudiciaria potestas integra, et absolute completa, etsi subditis actualibus carentes,

solum eam exercebant in eos, quorum causæ speciali mandato ad illos mittebantur. Nota 2.o

Iudicium ex natura sua, vi exercitii iurisdictionis in actu 2.do dicere quidem actuales subditos

circa quos illud exercitur; videatur vero in actu 1.mo, prout unice dicit iurisdictionem

rectam, minime includere eiusmodi transcendentalem relationem. Nota 3.o et ult. Potestatem ordinis

consistere in caractere indelebili animæ per illud Sacram.tum impresso, et quo legitime et perfecte

ordinatus, essentialem consecrandæ Eucharistiæ, et remittendorum peccatorum potestatem acquirit, nullo um-

quam tempore neque gravissimis quidem criminibus amittendam; non tamen in eo solo consistere, sicut neque alius

caracther a Canonico

UVA.BHSC

a Lacroisio explicem: porro cum aut iurisdictionem quod expeditam, et vel examinationi completam includere deputationem extrinsecam Ecclesiae, et designationem subditorum in ordine ad usum clavium, nullo modo mihi soli adequare convincere.

Sectio 2a. De iurisdictione Simplicis Sacerdotis circa Venialia, et Mortalia iam remissa.

Simplex sacerdos ille dicitur, qui ex proprio munere non est Pastor animarum, nec habet delegatam iurisdictionem, simul cum approbatione Episcopi ad confessiones audiendas. Hac de causa certum est non posse praedictum sacerdotem nec valide quidem absolvere a peccatis mortalibus numquam expiatis: ut statuit Trident. sess. 14. cap. 7. supra cit. Certum est 2do ex eiusdem sess. cap. 5. peccata venialia, quia non sunt materia necessaria confessionis, taceri in ea posse citra culpam, multisque aliis modis expiari. Hoc tamen non obstante ibid. declarat Ecclesia contra Novatores Calvinistas [illegible], recte, et utiliter ea peccata clavibus subiici, ut piorum hominum usus demonstrat. Hinc posuisse, et si constans, ac certa omnium DD. fuerit sententia per plura saecula, materiam non necessariam confessionis libere, et sacramentaliter subiici posse sacerdoti simplici; postquam tamen Innocentius 11. die 12. Februarii an. 1679 Decretum edidit, in quo praeter alia decrevit, ut non permittant (Episcopi), ut venialium confessio fiat simplici sacerdoti non approbato ab Episcopo. [illegible] in plures hac super re diversissimas sententias TT. dividuntur. Alii enim docent confessionem huiusmodi esse hodie invalidam, et illicitam. Ita Marinus apud Kainedi disp. 30. num. 207., et Platelius tom. 7. num. 332.. Validam esse concedunt alii, negant vero esse licitam. Ita Pr. Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1289., et Kainedi tom. 3. Christ. Theolog. disp. 3a n. 208. Fatentur denique alii minime expedire materiam liberam simplici sacerdoti subiicere, posse nihilominus eis in praesenti licite, et valide confiteri; dummodo specialiter id prohibitum non sit a Dioecesano Episcopo. Pro hac sententia stant aperte Lumbier, Torrecilla, P. Moya, P. Gutierrez Hurtado ad propositionem 11. damnatam ab Alexandro 7. num. 13. Et haec recepta est sententia Doc. Com. disp. 26 de Poenit. sec. 5. n. 2.: Quam, et ego probabiliorem existimo etiam post praedictum Innocentianum Decretum. Quare assertio nostra sit:

Per se loquendo valide, et licite hodie absolvit quilibet simplex sacerdos quoscumque saeculares, sibi in confessione subiicientes peccata venialia, vel mortalia prius omnino remissa. Probatur solutio. Ut valida, et licita sit huiusmodi absolutio ex parte ministri (de quo unice loquimur) debet habere praeter alia, generalem, et non impeditam iurisdictionem circa venialia &. omnium fidelium; sed, reliquis suppositis, ut in praesenti supponi debent; habet ho-

die

UVA.BHSC

dic Simplex Sacerdos generalem eas iurisdictionem non impediri: q. per se loquendo valide, et licite hodie absolvit &c. Probo Min. cum iurisdictionem prorsus expeditam habebat ante Tridentinum
6 Decretum; atqui per hoc nec abrogatur ea iurisdictio, nec illius exercitium prohibetur: ergo hodie habet Simplex Sacerdos generalem &c. Maj. Ex com. sensu omnium DD. antiquorum suffragio probatur, et ex diluvio vivat ex omni Ecclesiae praxi, et fidelium usu. Min. probatur: Per illud Decretum solum iniungitur Episcopis, ut non permittant, ut venialium confessio fiat Simplici Sacerdoti; in hoc nulla fit mentio abrogationis, aut prohibitionis illius: q. nec abrogata est iurisdictio, nec prohibitum illius usus: Maxime quia verba huius Decreti non amplianda, sed potius restringenda sunt ex reg. Iuris in 6to. Odia restringi &c. Et quia leges non obligant, nisi promulgentur, si autem huius decreti solum promulgata demandatio facta Episcopis, ut non permittant, &c. ad simplices vero Sacerdotes nec ullum quidem verbum prohibitivum immediate directum in eo reperitur. Et denique, quia per hoc quod Superior mediante immediato iniungat, ut non permittat suis subditis id quod ex immemoriali consuetudine facere solebant, non sequitur immediate abrogatam esse consuetudinem, aut prohibitum illius exercitium, donec immediatus nullam et irritam expresse declaret: quia potest esse urgens, et gravissima causa, [Solum nota Episcopo, vi cuius] ~~[illegible]~~ non expediat sub praecepto prohibere, aut penitus abrogare talem consuetudinem.

Probatur 2do. ex illo principio, quod statuit Ex. Dor. lib. 1. de leg. cap. 20. num. 5. ubi ait legem universalem attendi consuetudini derogare 1mo., quando in lege expresse additur non obstante contraria consuetudine. 2do, 9do lex, in qua haec clausula omittitur, adeo consuetudini repugnat, ut nequeat lex servari, si consuetudo servetur: si tamen possunt in concordiam redigi, ita ut lex possit suum effectum habere, absque derogatione consuetudinis, vel restringendo verba, quoad (immutata eorum propria significatione) fieri potest, tenenda est lex, et servanda consuetudo, quia talis correctio vitanda est, et multo magis consuetudinis, quae est veluti in natura versa. Haec Ex., in quibus casum praesentem vivide exponit. Profecto iurisdictio Simplici Sacerdoti fundatur in consuetudine, imo et traditione Ecclesiae antiquissima frequenti omnium fidelium usu confirmata; illi repugnare videtur Tridentinum decretum; quid ergo fiet, ut lex suum vigorem obtineat, et firma, ac stabilis vivat haec iurisdictio? Abroganda ne, aut vitanda prorsus? Minime. Antiquitati honori studendum est, qua possumus diligentia, et providendum simul necessitati praesenti quam maxima solicitudine. Observationi ergo Decreti ad ipsos immediate directi indulgent Episcopi; prohibeant, si ijs sufficientis aliter satisfacere non posse arbitrantur, communis

iurisdic-

UVA.BHSC

iurisdictionis exercitium, et obtinebit sic suum effectum cummulatissime Pontificum decretum; et si illius iurisdictionis non abrogat, sed tantum exercitium prohibet, valide, et tantum pecat illicite propter Episcopi prohibitionem, licite tamen in aliquo eventu absolvet Confessarius, si tam ipse, quam penitens bona fide procedant.

Dices: Prohibeant Episcopi si sic existiment alii DD. Nam consultissimo prudentiae ipsorum reliquisse Sum. Pontificem eiusmodi prohibitionem. Si enim eam omnino necessariam iudicasset Innocentius recto Universali Ecclesiae regimini; melius absdubio suae obligationi, et gregi sibi commisso, consuluisset; sic suorum Praedecessorum Urbani 2.di, Dionisii, et Calyxti 1.i, et Conciliorum Lateranensis, Florentini et Trid.ni vestigiis in casu simili inhaerendo, talem prohibitionem per se immediate fecisset, quam eam committendo sollicitudini Episcoporum, qui licet plerumque veri Pastores sint, saepe tamen conversi in lupos, semetipsos ovium suarum substantia pascunt, ac suis comoditatibus unice intenti, eas in maximis periculis derelinquunt. Ignorare non poterat Zelosissimus aeque, ac sapientissimus hic Pontifex ab exordio Ecclesiae hanc consuetudinem ortum habuisse, repetitissimas absdubio fuisse causas, quae Ecclesiam moverunt, ad eam iurisdictionis consuetudinem inducendam, et tanta saeculorum serie sine interruptione servandam. Unde licet videret abuti multos hac Ecclesiae benignitate; opportunum non iudicavit Universali decreto eam abrumpere, vel praecepto ad omnes Christi fideles disseminato directo eam penitus extirpare. Quid ergo consilii, ut imminentibus malis obviam iret, invariata iurisdictione in commune omnium fidelium bonum inducta? Opportunissimum absdubio. Vigeat ut dixi, et intacta consistat ea iurisdictio in hac rectorum subsidium, et animarum solamen; at gravissime commendat Episcopis, ut invigilent diligentissime super grege sibi commisso et si attentis circumstantiis viderint expedire praedictam prohibitionem, eam in suis Dioecesibus ~~[illegible]~~ iniungant, et observari faciant, ab omnibus tum saecularibus, tum regularibus Sacerdotibus simplicibus. Hanc existimo genuinam interpretationem dicti decreti, nixam maxime, tum in moderatione verborum, quibus illud constat; tum in reverentia immemoriali Ecclesiae consuetudini debita, tum denique in gravissima Sententia Card. disp. 26. de Paenitentia, sec. 5. n. 109. dicentis: Licet Summo Pontifici non desit potestas auferendi hanc iurisdictionem in universum, et generaliter; numquam ea utetur, quia ad universum Ecclesiae Regimen, nec necessarium est, nec expediens: in particulari vero hoc non repugnat. Haec prudentissimi Card., in quibus capacissima eius mens praeeminere videtur decretum praesens, et summi illius declarationem reliquisse. Si tamen, quae huic conformis, a nobis proposita est, propter rationes, et auctoritates quas statim dabimus, invictissimis, et improbabilis visa fuerit, et sensui Decreti innata, eam

nullo

54 nullo negotio, vel difficulter corrigemus.

At priusquam ad arg.^ta Maria procedamus, iuvat hoc aliud refflexum probari indicare. Ex omnium doc.^a ubi de Leg. rationis lumini consentanea, et omnium DD.^rum unanimi consensu firmata; ut lex et legitima, et immemorialis consuetudinis praevaleat debet saltem certo morali constare de existentia legis, et de illius oppositione cum consuetudine; atqui non constat certo morali de lege iurisdictionis simplici sacerdoti in venialia immemoriali consuetudine introducta, abrogante, aut prohibente: ergo firma stare debet, et immutabilis haec iurisdictio. Maj.^r dubitari non potest ex dictis. Min ex eo liquidum, quod gravissimi AA.^es cit.^ti, et multi alii, quos in hac librorum penuria videre potui, saltem probabiliter negant prohibitionem, et maxime abrogationem talem iurisdictionem: certo autem morali omnino et firmissime non constat de lege abrogante, aut prohibente, si probabiliter non sunt est legem eiusmodi nec irritantem, nec prohibitivam esse. (Vid. dicta p.^a 156.

S. Iam Vero.. Nec ibi dicta ad Maria sunt: major enim certitudo moralis requiritur -. Iam vero Maria obiectionibus locum faciamus, et eam efficatiam diligenter investigemus. Ob. ergo 1.mo Ita omnium, et ambarum suppositionum sententiarum. Ecclesia nequit peccata venialia et mortalia tam remissa reservare: ergo nec potest auferre a simplici sacerdote iurisdictionem ad absolvendum ab eis. Prob. Neg. Non aliter reservantur peccata, nisi auferendo ab inferioribus iurisdictionem requisitam ad illorum absolutionem; ergo si reservari non possunt venialia DD.^s iurisdictio ad ea condonanda auferri non potest. Resp.^o et, dimmittere prava intelligentia reservationis, quae per se non consistit in auferendo ab inferioribus iurisdictionem non reservata, sed in negatione, vel in non concessione iurisdictionis expeditae ad absolvendum ab illis peccatis, quae reservantur, dico: optime posse Ecclesiam reservare venialia, non ex fine, ut penitentem cogat ad ea necessario subjicienda reservanti aut eius delegato cum haec sit materia libera, et pro libito spernenda, sed ex pacto, ut si penitens velit ea in confessione exponere, illi soli subjiciat, qui integram omnino iurisdictionem habeat. Ita communior, et vera sent.^a contra Vazq.^m et alios apud de Lugo disp. 18. n. 3. Rao autem ut q.^a hoc sacram.^tum sive circa mortalia, sive circa venialia operatur, semper exercetur per modum Iudicii, et consequenter in illius ministro requiritur iurisdictio, etiam terminatiue completa, sive cum subditis actualibus, in quos sententiam ferre possit. Per potestatem autem ordinis nulli designantur adhuc subditi ex dictis sec. proxime praeced.^i; sed eos sacerdotibus designandos, Ecclesiae per suos Praelatos prudentissime instituit. Quod confirmat Ecclesiae praxis etiam quoad venialia: nam iuxta omnium theologorum sententiam confessio venialium facta sacerdoti excommunicato non tolerato, non solum illicita, sed et invalida est ob defectum iurisdictionum in ministro huius sacramenti requisitae, et qua eum per hanc censuram Ecclesia privavit.

Ob.^o 2.do

[Margin note beside "S. Iam Vero": delege irritante consuetudinis, quae de opinione in favorem iurisdictionis sacerdotum, ut consentit Ecclesia, illa deficiente eam supplente.]

Ob. 2.do Simplex sacerdos nec a iure divino, nec ab Ecclesia habet iurisdictionem requisitam ad Venialia; ergo nec Valide, nec licite potest ab eis absolvere. Probatur quoad 2.m partem Ant.; quoad 1.m certum. Nec a iure, nec ab homine eam iurisdictionem habet: ergo nullatenus eam habet ab Ecclesia. Dist. Ant. non habet eam a iure scripto, aut ab ulla lege positiva, concedo Ant.; non habet eam a iure consuetudinario, sive a consuetudine vim legis positivae habente, nego ant. quoad 1.m partem; et consequentiam quoad 2.am; nego conseq. Instabis: nonest consuetudo ulla, vel immemorialis quae confessario tribuat iurisdictionem in foro conscientiae; ergo si illa sacerdoti simplici solum in consuetudine nititur, nulla prorsus dicenda est illius iurisdictio. Ant. expresse declarat Bonifac. 8.s cap. Si Episcopus. 2. De penitentiis, et remissionibus. in 6.to. Conseq. autem est legitima. Resp. consuetudinem generatim sumptam non posse revera dare iurisdictionem in foro conscientiae, illam tamen esse quasi titulum iurisdictionis disponentem talem iurisdictionem 1.o a legitimo superiore concessam, ac praesertim deinde manatam esse per tacitam approbationem superiorum. Ita ex Ex.o disp. 27. de Penit. a sect. 3. num. 3.o, et deducitur ex cap. cum contingat. 13. de foro competenti. Cap. finali de consuetudine, et ex Trid. sess. 22. cap. 3. de reform., in quibus asseritur per talem consuetudinem acquiri iurisdictionem; et, ut explicat Carnopalao, etiam ignorantibus his, qui iurisdictionem concedere possunt. Dixi manatam esse per tacitam approbationem, quia non sufficit consensus interpretativus, vel prudenter praesumptus, vel ratihabitio de futuro danda, sed requiritur ex Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1555. consensus de praesenti existens, et aliquo signo manifestatus; quale est ex Lacroix cum Aversa sect. 2. §. 6. Si superior videat, vel sciat simplicem sacerdotem audire confessiones, et non prohibeat, quando sine incommodo posset: qui enim tacet in his, quae ad ipsum pertinent, et in quibus debeat, ac possit contradicere, consentire videtur, secundum regulam 43. iuris in 6. Haec adnotare placuit hac occasione, non quia dubitari prudenter possit, verificentur nec ne conditiones hae in consuetudine de qua modo, aut tunc posset, scimus ne sit iurisdictio per eam inducta, sed quia praeterea hae solutioni nostrae declarationi utillimae sunt ad praxim, et necessaria illius notitia ad multos casus, qui in praesenti rerum discrimine facile occurrere possunt. Tiern. 2.

Vapebis denuo, et inseq. redarguis praedictam doctrinam: Ex dictis supra disp. 2. sect. 1.a § ult. fol. 33. quod ex immemoriali consuetudine, sive praesertim Ecclesiae traditione ita constat, ut illius initium ignoretur, vere procedit a iure divino; ex modo dictis, immemoriali consuetudine datur iurisdictio simplici sacerdoti in venialia: ergo originem habet a iure divino; quod a Deo immediate statutum est, immutabile est ab homine, etiam Christi Vicario; ergo stante laudata illa reg.a Aug.i, ambitum

continuo

certissima emendata, vel falsy est quod ad 1.º objectiony diximus, posse nimiry Sum. Pontificy hanc Simplicibus Sacerdoty iurisdictiony auferre, vel alterare aliquy, et ita supponitur, quod S.º præsidentiæ sentimus, eas dt procedere ab immemoriali consuetudine; si ad hac non provenit fierina est pa nis tali iurisdictio, exibitys dicti, q. vel nulla est, vel a Pontifice immutabili est. Respondeo: Plura supponit hoc argum.ᵗ quæ declaratione indigent, et multa alia falsa, et Ecclesiæ traditioni contraria. Ac 1.ᵐᵒ quidem, importune est pessimi aplicat Aug.ⁿⁱ Regulas, quæ pessimo sibi fini minime suffragari. Loquitur Aug.ˢ de traditionibus illis, quæ servantur ab Apostolorum tempore in Ecclesia servatæ sunt sine ulla mutatione; inter has autem locum non habere eiusmodi traditiony, de qua modo, luce meridiana clarius est. Ex hist.ª enim ecclesiastica, et iure canonico habemus plures Sacerdotes fuisse depositos, et nominatim denunciatos; his autem Ecclesiam auferre iurisdictiony, etiam quoad venialia, stat ex omnium vera sententia, cui vel ipse Pater Parag.ᵘˢ expresse suffragari de excommunicatione dubio. 2.ᵒ num.º 3.

Supponit 2.ᵈᵒ, omne quod est a iure divino immediate a Deo procedere: hoc vero principium falsum esse ostendit Ex.ᵒ lib. 3. de leg. cap. 2. num.º 14. Ubi ait: Ut aliquid sit ex iure divino, sufficit, quod Dnus voluerit fieri in Ecclesia, quamvis per se ipsum non fecerit, sed præceperit Ecclesiæ, ut illud faciat. Quam doctrinam pluribus exemplis illustrat Bellarm. Lib. 4. de Sum. Pontif. cap. 25. Quod enim, exempli gratia, sacrificium Missæ certis ritibus offeratur, quod orationes publicæ in ecclesia fiant, &. est ex iure divino, et tn modus publice orandi, et ritus hodierni quibus Missa celebratur, non sunt immediate determinati a Deo, sed ab Ecclesia; cui hæc, et similia Dnus ordinanda præcepit. Supponit 3.º non posse Ecclesiam dispensare in iis, quæ sunt de iure Divino: quod aliquid veri habet, etsi non nihil falsitatis etiam contineat. Non potest ergo Ecclesia dispensare in iis, quæ ita sunt de iure Div.º, ut Dnus ea immediate per se ipsum statuerit tanquam Ecclesiæ suæ fundamentalia capita; uti sacram.ᵗᵃ quoad substantiam considerata, Sacerdotiiy ministri Penitentiæ &. Potest tn dispensare in aliis, quæ solum in genere statuenda ipsi a Deo demandata sunt. Sic potest dispensare in ritibus, et modo, quibus aliqua sacram.ᵗᵃ conficiuntur; quia etsi de iure divino necessario tenendi sint aliqui ritus; quod vero modum, quæ antiquior; Latini, quæ Græci servari debeant, solum est de iure Ecclesiastico. Regula autem generalis, temporibus ac securior, ad dignoscendum in quibus dispensare possit Ecclesia, est perpetua traditio, et unanimis sensus Pontificum, Doctorum, et totius Ecclesiæ per orbem diffusæ. His positis, et strictius loquendo, dico, ignorari quidem principium iurisdictioni sacerdotali expeditæ quoad venialia; at quia non semper immutata reperta est in Ecclesia, non recte infertur ex Reg.ª Aug.ⁿⁱ, eam procedere a iure divino. Requiritur quidem ex hoc iure, quod integra iurisdictio

dicto habeat ad sacramentum Penitentiæ conferendum, non secus ac ex eodem stat Sacrificium Missæ aliquibus ritibus celebrandum esse, at sicut hos determinandos, et pro temporum circumstantiis variandos reliquit Dnus suæ Ecclesiæ; pariter ipsi commisit Ministros Penitentiæ ex Sacerdotibus eligendos pro morum, vel aliarum qualitatum mutatione libere disponendos; mutata ex vi sua ministrorum fidelium designando, quos communi fidelium bono aptiores iudicaverit. Ergo quod ab immemoriali consuetudine procedat simplicium Sacerdotum iurisdictio expedita, quoad magis liberam; nec illa est a iure divino, nec immutabilis ab Ecclesia.

Obj. 3°. Licet per Innocentianum Decretum abrogata non sit iurisdictio, de qua modo, prohibitum tamen est illius exercitium: ergo gravis iurisdictio, quoad licitam illius saltem est simplicium Sacerdotibus. Consequentia est legitima, antecedens constat ex doctrina communi mag. de Legibus, ubi statuitur unum ex capitibus unde inferatur gravem esse obligationem legum, esse gravitatem penæ illarum transgressoribus annexæ. Nunc sic gravi pena comminatur Pontifex Sacerdotibus sui Decreti transgressoribus: ergo gravis illis prohibitum est prædictæ iurisdictionis exercitium. Minor perspicua fit recolenti decretum, in quo hæc habentur: Quicumque Sacerdotes secus egerint, sciant Deo Optimo Maximo rationem reddituros esse, neque defuturam Episcoporum, et ordinariorum rigorosam animadversionem in contrafacientes, etiam Regulares, etiam Societatis Iesu. Ut. ex Lacroix lib. 6. p. 1. n. 653. Resp. hoc argumentum esse absolutum gravium, et solidum sententiam magni fundamentum. Sed in, et materia considerata vi, et efficacia huius decreti, hæc occurrunt in argumenti solutionem. Ac 1mo. quidem plenum dubito de gravitate penæ alicuius transgressori annexæ. Profecto de omnibus vel minimis etiam imperfectionibus rationem Deo reddituri sumus, quin inde exeo inferatur sub gravi illas vitandas esse. Episcopi etiam plures nimium proclives sunt ad rigorose animadvertendum vel leves Parochorum defectus; credo in non ita facile futuros, si eiusmodi animadversiones non penas graves, quales est v.g. excommunicatio maior, comminentur. Deinde agere existimo in presenti Sum. Pontif. Patrem illum familias, vel superiorem illum regularem, qui videns per aliquam consuetudinem tanta mala imminere suæ communitati, hortatur efficacissime suos subditos, et quandoque etiam cum penarum comminatione, ne eam in praxim reducant: abstinet nihilominus ab illius consuetudinis abrogatione aut prohibitione, tum quia existimat malis imminentibus præcidendis efficacia satis esse media adhibita, tum quia censet, id omnino necessarium non esse, tum denique quia timet, ne in damnum communitatis cedat lex, quæ ex natura sua semper in illius bonum dirigi debet. Facilis est applicatio (a ea decreta ergo abstinendo) ei maxime quia ex P. Kainedi loc. cit. constat abusus, et impeditionis multorum simplicium Sacerdotum in publicis Romæ Ecclesiis confessiones audientium, occasionem dedisse huius Decreti promulgationi.

3tio. denique dici potest ita minari contrafacientes simplices Sacerdotes; atqui per suum decretum

nihil

58 nihil præcipit simplicibus sacerdotibus; ergo non criminatur faciens contra eiusmodi decretum, sed unice faciens contra decretum Episcopale, quod supponit in Diœcesibus aliquibus promulgandum in præfectione pontificii sui decreti desinentis. Verum hic insurges: ergo saltem simplex sacerdos, qui a venialibus absolvit, se exponit periculo prædicti temporis incurrendi: atqui ex lege charitatis erga se ipsum diligenter præveni- re ac præcidere tenetur mala sibi imminentia; ergo ita absolvens vere peccat; ergo absolute loquendo, et præcisione ab ulteriori decreto illicita ipsi est huiusmodi absolutio. Resp. si omnia mala præcavere teneremur oporteret ex Apostolo ex hoc mundo exire. Quare dicendum est; debere quidem homines diligenter præcavere mala proxime imminentia, laude præterea dignos esse, qui pru- dentia, vel sine solicitudine nimia etiam remota præcidunt, obligationem tamen non dari ad hæc præ- venienda. Hinc est sapientia, ac mature actorum simplicium sacerdotum, qui constanter renuunt venialium confessiones audire: pœnam autem præcipuam iustissime mereri eum, qui audacter ex- cipere præsumit similes confessiones in ecclesiis, vel confessionariis publicis. Hoc autem est per accidens respectu solutionis nostræ, quæ licite, et valide practicari potest nunquam: cum habeat periculum pro- prium, et certo moraliter speratur proximi utilitas, et spirituali profectu.

Obj. 4to. Peccata mortalia iam remissa ne- queunt absolvi a simplici sacerdote: ergo ex hac parte falsa est assertio nostra. Probo ant.: ea absol- vere non potest sub conditione, quod sint remissa; alioqui illicita esset tali absolutio cum ecclesiæ riti- bus contraria; aliunde peccata mortalia absolvere non potest præcisione a tali conditione, alias quodlibet mor- tale remissum, vel non remissum posset absolvere contra omnium mentem cum Trid. supra cit. ergo nullo modo potest simplex sacerdos a mortalibus, iam remissis absolvere. Resp. et distinguo 1a. part. distingu- tive: non potest absolvere mortalia sub conditione, se tenente ex parte actus, sive absolutionis, concedo maj.; conditione se tenente ex parte objecti, sive peccatorum remissorum, nego majorem illamque ex ea deductam et distincta eodem modo min., sive altera diminutiva partem nego conseq. Iurisdictio, quæ conceditur simpli- ci sacerdoti ad hæc peccata, ipsi communicatur ex suppositione quod sint remissa; absolutio tamen quæ virtu- tis concessionis confertur absoluta est, quia absolvit, et sine ulla conditione gratiam Sacramentalem conferre ~~[illegible]~~ intendit per se remissionem peccati multiplic ~~[illegible]~~. Insistes: ergo saltem, ut absolutio conformetur huic conditioni, mens absolventis debet esse absolvo te ab hoc peccato, vel peccatis gravibus, si aliunde remissa sint: implicite, et virtualiter saltem concedo: explicite, et formaliter, nego. ergo cum verba absolutionis non respondeant tali absoluta huic mentali supponi conditionem, quæ ita absolvit mentiens in ipsa absolutione, semper ac a mortalibus remissis absolvat: ergo illicite absolvet. Resp. hoc argumentum probare nimium, ac proinde nihil: eo enim stante, nec ante decretum Innocentianum posset simplex sacerdos a mortalibus remissis absolvere:

nam tunc

UVA.BHSC

nam tunc temporis solus habebat jurisdictionem ad absolvendum a mortalibus; ex suppone quod erunt 1.mo remissa; intentio ergo, sive mentali propositio deberet esse conditionali, non minus quam in praesenti, ac proinde eque mentalis, cum semper forma sacramentali fuerit absoluta. hoc autem est omnino meum omnium, ex supra dictis. Pro omnibus ergo sufficit: Verba absolutionis esse absoluta, et absolute significare intentionem, non tamen determinate significare intentionem absolutam, sed vel absolutam, vel aliquatenus conditionatam. hoc autem verum esse patet ex eo, quod quantumcumque sit absoluta propositio, semper significat conditiones intrinsece inclusas; tum quia qui percuindit non mentitur; tum quia in communi modo loquendi etiam divino, solent saepe omitti conditiones etiam extrinsecas, quas in mente retinentur. Sic enim Deus dixit subvertam Niniven; et Pater saepe dicit filio, puniam te, subintelligendo nisi quae nisi egerit penitentiam, vel ostenderit emmendationem. Sicut ergo hi non mentiuntur, ita non mentitur simplex sacerdos a mortalibus remissis absolvens. hac quae ex parte firmatur Assertio nostra. ~ ex simili apud Lacroix lib. 6. p. 1. n. 78. et 83. et parte 2.a q. 84. n.o 589. et 621.

Apendix circa Patres Societatis Jesu.

Huc usque dicta intelligenda veniunt, ut in ipsamet assertione capite declaravimus, de potestate omnium Simplicium Sacerdotum, tam secularium, quam regularium in ordine ad absolvenda venialia Penitentium secularium: cum enim dictus praecipue loquatur Innocentiani decreti, vrince dubitari poterat prudenter post illius promulgationem de valore, vel liceitudine cuiusmodi absolutionis. Nunc autem breviter examinandum superest, num possit simplicium sacerdotum extendat ad Penitentes Regulares. Circa quod dubium nihil certi possumus statuere in ordine ad alios regulares, quorum consuetudines, statuta, et definitiones, ex quibus huius dubii resolutio pendet omnino, penitus ignoramus. Quod autem ad nos attinet affirmative sententia tenenda est, et dicendum: Quemlibet simplicem sacerdotem sive secularem, sive regularem posse saltem valide venialia &c. Jesuitarum absolvere. Probatur Assertio Ex declaratione R. P. Nostri Vitelleschi Prepositi Generalis Societatis Jesu, qua dubium hoc ab eiusdem Societatis propositum, clarissime per haec verba diremit. Quemlibet sacerdotem habere jurisdictionem, quo ad venialia in Religiosis Societatis Jesu. Ita P.e Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1553. ex quibus infertur: quod sive secularis sit, sive regularis simplex sacerdos eam jurisdictionem habet ex communi iure quo vbi ius non diminuit, nec nos diminuere debemus. Haec adeo sunt perspicua, ut merito ab ulteriori probatione abstinendum censeam.

Dixi tamen in assertione posse saltem valide &c. nam existimo per se loquendo illicitum esse Jesuitis, eo modo quo illicita nobis sunt, quae per nostras constitutiones fuit omnibus prohibentur, sua venialia subjicere alteri, quam Confessori a Superiore designato; ac proinde, cum ad hunc defectum per se concurrat, qui sine licentia illum, Jesuitam a venialibus absolvit, dici potest ita absolventem nullo modo saltem contra charitatem peccare.

tatem peccare. Quod speciatim autem Jesuitas spectat probatur ex reg.a 3.a nostri muneris, in qua omnibus, et singulis nobis precipitur, ut Statuto die, ex assignato nobis Confessario, confiteamur, et non alteri sine Superioris facultate. Ergo qui sine ea, simplici sacerdoti confitetur sua venialia vere inobediens est huic regulæ, ac vere per consequens aliquatenus peccat. Legitimam esse consequentiam hanc, et veram minorem asserimus, nos efficacissime confirmat responsio R. P. Claudii Aquaviva Generalis etiam Præpositi Societatis nostræ ad dubium idem sibi propositum a Patribus Societatis. Omnia enim R. P. quæstionis propositæ expedita resolutione, decernit, teste Lacroix loc. cit., hujusmodi confessioni materiæ liberæ factæ alteri quam designato Confessario: tum quia Confessor se exponit ad absolvendum mortale quod apparet veniale, tum (quod ad rem nostram immediatius spectat) propter observantiam regulæ. Ergo ex mente R. P. omnino de Societate meriti regulæ inobediens est Jesuita, qui simplici Sacerdoti domestico, sine examine sua venialia subjicit. Idem gravissime docet Suarez tom. 4. de Religione tract. 8. lib. 2. cap. 16 num. 1. Ubi agens de eo qui habet potestatem absolvendi regulares, doctrinam generalem tradit omnibus communem. Non est quæstio, sunt illius verba, de confessione venialium vel in

„[illegible] de materia non necessaria, quia ad hanc, ut recte fiat, non est necessaria specialis juris-
„dictio, sed illa sufficit quæ omnibus simplicibus sacerdotibus communis est: et ideo si a Religioso
„fiat talis confessio sine licentia Prælati, in rigore valida erit, nec erit gravius peccatum, quam sit mi-
„nus regulæ transgressio; quæ si non obliget in conscientia (ut interna non obligat) illa imperfectio per
„se non attingit venialem culpam, et si obliget in conscientia non credo esse illam magis mortali culpa,
„per se loquendo, seclusa scandalo vel contemptu. Hæc Suarez, quibus adeo perspicue integram appendicis hujus assumptam dictant, ut nihil opportunius aut solidius desiderari posse videatur.

Duplicem nihilominus doctrinam hanc validam adstruens prædictæ absolutionem R. P. Concina, qui ex professo Lacroixium loc. cit. insequitur, ut Innocentiani Decreti iniquum transgressorem. Nisi in recitato Decreto Innocentii 11., dicit tom. 9. Theolog. Christianæ pag. 520., expresse comprehensi essent etiam Patres Societatis, posset Lacroix opponere privilegium, Jesuitas non intelligi comprehensos, quando illorum non fit expressa mentio. Et tamen decretum non ignoravit hic Auctor cum illud integrum referat. Ita, ut audet, ~~[illegible]~~, temerarie, et nullo fundamento expressæ inobedientiæ nota, et formalis peccati reum declarat Concina Lacroixium. Quæ ut manifesta fiant, meminit quidem cit. decreti Patrum Societatis; at eorum meminit, judicio divino, et rigorosa animadversione Episcoporum, et Ordinariorum eos sicuti ceteros simplices Sacerdotes minans, si ista non præmissione Episcoporum &c. venialium confessiones audeant excipere. Minime vero eorum meminit, ut somniavit, vel finxit Concina, præcipiens Jesuitis, ut neque cum facultate suorum Superiorum

possint

UVA.BHSC

possint sua venialia simplici Sacerdoti subjicere. Videatur Decretum apud Lacroix loc. cit. et ex eo constabit. 1mo Vnice et primarie illud loqui de simplici Sacerdote Secularium venialia absolvente; tum quia decreti illud fuit ad episcopos Seculariumque Pastores, tum quia eis solum, ad quos dirigitur, potestatemque committit arcendi hanc iurisdictionem simplicium Sacerdotum, non permittendi illius usum, et rigorose animadvertendi contra facientes sive seculares, sive regulares etiam Societatis sui: quod privilegium, ut per se patet, minime convenit Prelatis, sive Ordinariis regularibus respectu Secularium, vel alterius Ordinis regularium, venialia suorum subditorum absolventium. Constabit 2do etiam ista AA. affirmantes nullam esse Simplicium Sacerdotum iurisdictionem quoad venialia post Inocentianum decretum, licite, et valide, et sine timore animadversionis ullius, eos posse Sacramentaliter audire venialia Secularium eorum, qui ad eos accedunt cum facultate sui Ordinarii; quia per ipsam concessionem huius facultatis, et illi censentur approbati ab illo Ordinario in ordine ad venialia horum poenitentium; et hii liberi omnino ab obligatione ea subjiciendi suo Parocho, vel alteri generaliter approbato, casu quo per hoc sacramentum ea sibi remitti vellent: ergo si non obstante decreto Inocentiano ad Ordinarios Secularium, et pro eorundem venialium absolutione immediate directo, licita ipsis est, et valida ex omnes predicta absolutio; cur valida, et licita dicenda non erit absolutio Seminaristarum sua venialia simplici Sacerdoti subjicientium cum facultate suorum Ordinariorum, etsi permittentium quamvis decipiat loqui decretum, non solum ut Sacramenti huius ministri, sed etiam, ut poenitentibus. Constat ex supradictis de hac facultate Patrum Societatis, quod ad valorem satis ipsis erat, cum omnes simplices Sacerdotes, ex Societate viri, habeant iurisdictionem supra venialia Seminaristarum: ergo valida satis erit eiusmodi absolutio: ergo et verum dicit Lacroix, et prorsus inutilis est tam calumniatrix Concina. At mordendus erat Jesuita hic, quod aliter fieri nequibat, nisi sacrosanctum Pontificum decretum impie traducendo.

Sectio 3a. De potestate simplicium Sacerdotum pro articulo mortis, et pro eiusdem gravi periculo.

Tunc dicitur aliquis esse in articulo mortis, cum certum moraliter est proxime illi mortem mitare, sive haec indubitabiliter ex gravissimo morbo immineat, sive ex lethali, et insanabili vulnere, sive ex sententia Judicis reum capite multantis. In hoc periculo constitutus homo debet ecclesiasticis subsidiis, et sacramentorum remediis opportune succurri, ne sit in aeternum pereat illius anima, lethali forsan peccato misere infecta. Atqui accidere potest, ex experientia teste, ut qui in eo periculo versatur absente proprio Parocho, qui ex iustitia Sacramenta illi administrare debet, vel aliquo alio approbato, qui ad id ex charitate tenetur, omnibus vel remotissimis damnationis

Circa hoc Sec. huius Vid. P. Lacroix tract. de Officio Ministri ad Trit. 1. tom. Theol. Moral. cap. 1. lib. 1. § 25, et 26.

UVA.BHSC

rationi animarum periculi praeveniendi diligentia, in ipsa tam Sacrosancta Trid.na Sinodus declarat Sess. 14. de Penit. cap. 7. Pie admodum, ne hac ocasione (reservationis) aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis, atque ideo omnes sacerdotes quoslibet poenitentes a quibuslibet peccatis, et censuris absolvere possunt. Ex qua universalissima declaratione casus omnibus ut quolibet sacerdotali caractere insignito, etsi simplici sacerdoti sint, suspenso, irregulari, apostatae, degradato, haeretico, et excommunicato vitando, posse tunc casus quoslibet poenitentes absolvere ab omnibus vel gravissimis peccatis, et censuris. Licet autem quoad peccata nulla sit limitatio adjicienda: quoad censuras tamen ex Card. Zambran. cit. a Laiman lib. 5. trac. 6. cap. 12. n. 13. de iis tantum intelligendum est concilium, quae sacramentorum susceptioni, et ecclesiasticae sepulturae obstant: uti excommunicatio, et interdictum personale (a quibus moriturus vitandus absolvi potest, tametsi sacramentaliter absolvi nequeat, propter amentiam &.) non item suspensio ab ordine, officio, aut beneficio, et multo minus irregularitas, etsi esset censura.

Observa 2.o cum communi sent.a apud de Lugo d. 21. n. 208. absolutum a reservatis a confessario inferiori in artic.o mortis non teneri, si evalescat, se sistere ante superiorem, ad quem deinde ordinario absolutio pertinebat, ut ab hoc iterum absolvatur; nam sublata per Trid.num reservatione omnium peccatorum pro illo articulo, immediate, et directe ab omnibus illis absolutus est. Aliud esset, si cum peccato annexa fuisset aliqua censura reservata, nam tunc casu absolutus a simplici sacerdote, vel a non privilegiato debeat coram superiore comparere sub poena reincidentiae; ut habetur cap. Eos qui de Sent.a Excommunic. in 6., et Extrav. inter cunctas. § Incendiarios. de privil., non quidem, ut denuo a censura absolvatur, sed ideo ut proportionatam peccato poenam luat, ecclesiae praeceptis obediat, competentemque satisfactionem exhibeat. Dixi absolutum a simplici sacerdote, &c. nam qui tunc casu absolutionem a censuris reservatis recepit in virtute Jubilaei, aut cruciatae non tenetur postea comparere; nisi enim privilegia illa ab eo onere poenitentem eximerent, nihil omnino operarentur, cum absque illis absolvi posset, cum onere comparendi. Ita utrumque Sanch. Trull. apud Moya tom. 1. trac. 3. d. 7. q. 1. n. 12. Idem dicendum est de eo, qui in illo articulo absolvitur a mendicante; hic enim vi delegationis a Papa habet potestatem absolvendi a censuris sine hoc onere; si tamen poenitens satisfaciat parti laesae, vel saltem juramentum satisfaciendi praestet, dummodo in excommunicationem inciderit ob injuriam alteri illatam; ob percussionem v.g. clerici. Stant haec quoad nos attinet ex compendio Nrum Privil. Verb. Absolutio. Haec de casu statuunt ut monet Layman loc. cit. n. 15. in articulo mortis ipsimet Privilegiati; alii absolute existimant moribundum censuratum debere vi determinate privilegiato, dum hic cum non privilegiato occurrit. Non credo tamen moribundum promptum ad comparendum

Superio-

superiori si valeat, obligandus erit ad praesentandum Regularem, quem non forsan et ignarum; sapienti, ac prudenti suo Parocho: nam etsi tunc amitteret aliquando vi privilegii, eo dumtaxat tempore et quando ex non usu eorum sequeretur violari aliqua alia ecclesiastica lex, praemittendi scilicet confessionem ante Eucharistiam, et similia, quod non accidit in praesenti. Monent tamen qui ex nido et curae canonicae docuerunt apud Mazzota tom. 3. tract. 6. disp. 2. q. 1. de moribundo habente reservata, et praesentante pro illorum absolutione suum Parochum Regulari privilegiato.

Hucusque dicta intelligenda etiam sunt de periculo mortis, eo scilicet, in quo mors frequenter accidere solet. Ita communior sententia quam tenent ex. Dr. et alii quamplures apud Laiman cit. qui probant; tum quia ex mente Ecclesiae pro eodem reputantur articulus mortis, et probabile periculum illius, ut videre est in cap. Eos qui de Sent. Excomm.: tum etiam quia res esset periculi plena, et privilegium Trid. plerumque inutile, si solus ille articulus expectandus foret, cum fere semper eveniret, ut tam tunc non esset opportunitas confessionis faciendae: tum denique, quia cum fideles etiam in periculo praedicto obligentur ad confessionem, et communionem; illud Ecclesiae privilegium sero deveniret, foretque, ut aiunt, post bellum auxilium. Ex quibus colliges, hoc privilegio gaudere 1mo, eos qui in bello praeliantur, vel illud proxime spectant. 2o graviter morbo laborantes, quando de illorum morte probabiliter timetur. Unde qui maligna febre laborant 1mo infirmitatis die hoc privilegio fruuntur, ut plures resolvunt apud Leand. d. 12. q. 69. 3o Rei, statim ac illis intimatur mortis sententia. 4to qui navigationem diuturnam, aut inimicis, vel tempestatibus; aut alia ex causa periculosam aggrediuntur. 5to qui sunt in loco pestis contagio infecto, vel proxime inficiendo. 6to partui proximae, nec modo quae aut nullum aut difficilem partum sunt expertae; deinde probabiliter omnes indiscriminatim, ut pote constitutae in probabili mortis periculo multis de causis, quas infelicium partuum experientia comprobat. Ita Hurtado de Mendoza disp. 82. de fide n. 127. Dian. 3. p. tract. 4. resol. 72. tandem quotquot sunt in probabili periculo amittendi usum rationis in perpetuum, licet in haec vel similia pericula libere, et sponte se ijciant.[a] Quod praeter cit. probat Laiman ubi supra; quia minime est opus; praesertim quolibet praesente sacerdote, ex pia matris Ecclesiae delegatione, et benignitate. Quare pro securiore huius doctrinae praxi hanc regulam generalem statuendam censeo; tunc nimirum simplicem sacerdotem gaudere amplissima illa iurisdictione, quando infirmus a se absolutus satisfecit praecepto divino, et naturali praecepto sua peccata confitendi in articulo vel periculo mortis.

[a] nec tamen prohibito possint se a periculo subtrahere.

Examinanda nunc superest celebris illa quaestio: An simplex sacerdos habeat praedictam potestatem, et iurisdictionem praesente aliquo approbato, qui commode possit, et velit moribundum absolvere. Affirmativam sententiam tenent

apud

UVA.BHSC

apud Leandrum q. 18. supra 20. AA., quibus subscribunt Moya tom. 1. trac. 3. disp. 7. q. 1. n. 11. Contra vero pro negativa stant apud eundem plusquam 30 AA., quos inter recensentur primarii Societatis PP. Eximius Molina, Vazq., Valentia, cum aliis quam plurimis e nostris. Hanc et nos diu, ac mature discussam probabiliorem existimamus, et probamus sic: Ac 1mo ex responsione Gregorii 13. ad hanc ipsam quaestionem sibi a nonnullis Societatis Patribus propositam. Videbant hi teste P. Molina trac. 3. de Iustitia, et Iure disp. 63. n. 1. et seq. excitatam tunc 1mum hanc quaestionem a Lusitano quodam Recentiore, qui mordicus eius affirmativam partem asserere, ac docere cepit. Timebant, ne plurima mala animabus proximorum evenirent, si sententia haec, etsi ab omnibus tunc rejecta, acceptaretur temporis decursu a nonnullis novitatis projectum amatoribus, et nullo praemisso examine in praxim deduceretur ab eorum incautis sequacibus. Ea propter veritatis semper studiosi, et animarum salutis zelosissimi proposuerunt quaestionem dirimendam proponere Summ. Pontifici, ut ex illius sapientissima responsione noscerent, quid gravissima hac super re certo tenendum, et docendum esset.

Humillimis eiusmodi precibus annuens Sanctissimus, ac sapientissimus Pontifex, quaesito per haec verba respondit, ac definivit. In mortis articulo, seu periculo in praesentia
" eius qui absolvere potest a reservatis, praesto illo existente ad absolvendum, aut ad facultatem se-
" cundarium ad absolvendum a reservatis, non posse ab illis absolvere eum, qui potestatem ad absolvendum
" ab eis, extra mortis periculum non habet. Itemque Simplicem Sacerdotem, quin et approbatum ab
" Ordinario qui, secluso mortis periculo, iurisdictionem non habeat ad absolvendum eum, qui in mor-
" tis periculo est constitutus, non posse eum absolvere a peccatis seu censuris talibus, si praesto sit alius le-
" gitimus illius Pastor, qui eum a suis peccatis absolvat. Hucusque Gregorii verba ex ipsomet P. Molina diligenter transcripta. Et licet sciam vim legis, et formalis declarationis in ecclesia obligantis, hanc responsionem non habere, utpote dimissam solemnitatibus illis, promulgatione debita, &c. quae in hunc finem in lege requiruntur; iis nihilominus non obstantibus, cum nobis abundantissime constet de auctoritate gravissima huius Societatis nostrae Doctorum, et divinae scientiae profundorum ingeniorum scientiae, peritissimorum propugnatorum, et promotorum acerrimi, ac felicissimi, qui nisi certam omnino talium responsionem eorum cum ... dubio typis non mandarent; et cum aliunde seniores doctrinae Christi, ac intelle veritatis inquirentes, potius assequi studeant certam Pontificis mentem, ac voluntatem, quam scrupulosam aliarum formalitatum observationem; indubium nobis est, ea de causa iudicio saltem ... efficacissimum fore argumentum propositum pro nostrae sententiae confirmatione. Prius tamen quam ad alia argumenta procedamus, et ne ex dictis paginae praecedenti in seq. redarguamur, obiter loqui Pontificem in primis suis verbis de praesentia reservantis Pontificis, Episcopi &c. aut eius Vicarii ... praesentis; solum enim de hoc verificari dimensio illa: praesto illo existente ad

a Tom. 4. in 3. p. disp. 26. sec. 4.

ad absolvendum aut ad facultatem recedendum ad absolvendum a reservatis; non vero de mendicantium aut alio privilegiato.
vel presente dato omnino illud principium, delegatus non potest subdelegare; Unde, vel hoc presente posset moribundum audire et absolvere a reservatis Parochus vel alius Delegatus, licet extra hunc articulum facultatem non habeat ad reservata.

Probatur 2.do ex Trid. sup. cit. Gratia quae solum reditur propter aliquem determinatum finem, hoc cessante, illa abrogata censetur: huiusmodi est generalis illa iurisdictio simplicibus sacerdotibus residua pro articulo mortis: ergo cessante hoc fine, necessitate videlicet proximi, nulla est iurisdictio simplicium Sacerdotum pro illo articulo. Maior constat ex regula illa generali quam tradit Abb. in cap. cum venerabilis de consuetudine in fin. cum aliquid reditur propter necessitatem durat reditio, quatenus urget necessitas. Minor ex ipso dicto manifeste evincitur: illud enim simplicibus sacerdotibus eam iurisdictionem communicat, vel potius prius communicatam ad Ecclesia confirmat, ne occasione reservationis aliquis pereat; at etsi careat ea iurisdictione simplex sacerdos, dum presens est approbatus, qui velit absolvere, occasione reservationis perire non potest moribundus, qui ab aprobato presenti absolvetur; ergo pro casu hoc non gaudet amplissima illa iurisdictione simplex sacerdos, cum cesset in presenti ratio unice movens specialis concessionis illius. Accedit quod siquando, tunc maxime indigeat moribundus prudenti, ac experto Directore, et peritiori medico, qui eius dubia sapienter resolvat, et vulnera sanet; cui autem cadat in mentem omni diligentia sedulius ad faciliorem reddendam moribundo, quod in se erat, viam salutis, ipsi simul aliam aperturum, qua prudenter timeri posset plurimos periturus; extraordinariam illam iurisdictionem extendendo, etiam in presentia aprobati aptioris omnino in poenitentiae ministerio, ad simplices sacerdotes saepius idiotas, et parum idoneos omnino, et inexpertos.

Urgetur: Illud potest in presentiarum pro articulo mortis simplex sacerdos, quod ex perpetua Ecclesiae traditione poterat ante Trid. sed ante hoc Concilium solum poterat absolvere a quibuscumque peccatis et moribundum deficiente approbato, ducimus: ergo ad hoc usque extenditur eius iurisdictio presens. Minor probatur a Laiman. n. 14. ex cap. Presbiter, 26. q. 6. sumpto ex Concilio Carthaginensi 3. can. 32. Presbiter inconsulto Episcopo non reconciliet poenitentem, nisi absente Episcopo ultima necessitas cogat. Immediatius vero, et manifestius probatur ex communi usu, et traditione Ecclesiae, quam expresse retinent multi AA.es, praecipue vero P.e Molina cit. sup. dicens, Tridentinum intelligendum esse, ut usus fuit semper in Ecclesia receptum, atque intellectum; quando non adest nunc copia eius, qui extra eum articulum (moribundum) absolvere posset. Constat ergo simplicem sacerdotem nullam ante Trid. habuisse iurisdictionem pro mortis articulo in presentia aprobati; qui enim aliter antiquam Ecclesiae consuetudinem probabimus, nisi gravium AA. testimonio eam expresse asserentium.

Neg.a

reg.ᵉ autem et leg.ᵃ superest igitur probanda maj., quæ clarissime deducitur tum ex Tridentini verbis, quibus non statuit novum ius, sed unice confirmat, et stabilit antiquam consuetudinem, quod dici etiam potest scripsisse expressè cit. textu cap. Prohibet.; tum ex fine sibi a Trid.ⁿᵒ

Cas. P. Molina præcipuo, qui fuit ne quis sine absolutione decederet, ob defectum eius, qui legitimam alioquin ad id haberet potestatem, tum denique ex doctrina supra posita pag.ᵃ 52. ex D.ʳᵉ Co.ᵒ, tenet nimirum novo scripto iure antiquo consuetudinario derogari, quando addita clausula non obstante contraria consuetudine, vel nova lex observari nequit, stante consuetudine, atqui, in prædicta declaratione non solum non addita illa clausula, sed ponitur ex communi omnium antiquorum DD.ᵘᵐ sententia, per illud decretum antiqua consuetudo stabilitur: ergo a Trid.ⁿᵒ iure non habet simplex sacerdos aliam iurisdictionem ab ea, quam ex Ecclesiæ concessione ante illud habebat.

Dices: confundenda non sunt Trid. verba, et distinguendum in eo antiquum, a novo iure. Confirmat quidem Tridentinum antiquam Ecclesiæ traditionem per priora illa verba: *Pie admodum, ne hac occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit ut nulla sit reservatio in articulo mortis*; hucusque Trid. approbans consuetudinem antiquam; procedit deinde, et novum ius per hæc alia verba statuit: *atque ideo omnes sacerdotes quoslibet pœnitentes a quibuslibet peccatis, et censuris absolvere possunt*. Ita explicant adversarii Trid.ⁱ declarationem accepta R.ᵉ quodam, quem, ut securius procederem in huius q.ⁿⁱˢ resolutione existimavi consulendum: licet enim multos legerim AA.ᵉˢ tum affirmativæ, tum negativæ dubium hoc resolventes, nullus tamen meminit huius distinctionis; dicentes 1.ᵐⁱ Trid. ius esse quoad illimitatam approbationem novum; asserentes 2.ⁱ solum confirmari per Trid. consuetudinem antiquam, quod probant per 1.ᵐᵃ declarationis verba, et omnia eius 2.ᵃ pte, siluerunt nihil novi a Trid.ᵒ statui. At cum posita sententia contraria, contradicit legi divino, et explicatio; ideo eam impugnandam aggredior.

Tum ex proxime dictis § præcedenti, tum quia nostra opposita sententia, directe etiam contraria est cap. Prohibet. Sessio 6 proxime cit. Iuri autem antiquo, et scripto derogari non potest ex omnium doctrina ubi de legibus, nisi expressa mentio illius fiat in iure novo antiquum corrigente, non fit huius cap.ⁱ mentio in Trid.ⁱ declaratione ergo per eam illi non derogatur...

Tum denique quia improprium, et temerarium sensum, et Trid.ⁿᵒˢ indignissimum ei adscribunt contrarii: illud enim nobis inducunt, quasi diceret. *Semper in Ecclesia Dei pie admodum custoditum est, ne aliquis pereat, ut nulla sit reservatio in articulo mortis respectu simplicis sacerdotis,* ~~[illegible]~~ cum abest approbatus; non vero in illo præsente; (hæc enim est tota antiqua consuetudo, cuius meminit et quam approbat Trid.ⁿᵘᵐ) atque ideo, per istam Ecclesiæ Tridentinum

hem-

hgentes, et suam prudentissimam dispositionem moribundi statui, et necessitati sacramenti Poenitentiae, et fini sibi proposito accomodatissimam approbantes, et affirmantes; eam simul ut insufficientem fini praescripto, ne aliquis pereat, abrogamus, et annullamus: et licet in periculo suae damnationis constituatur moribundus propter inexpertitudinem, et ignorantiam Confessarii, licet facillime vitari possit hoc periculum, cum in circunstantiis vel similibus, vel saltem eque commode absolvi possit ab approbato, et idoneo; et licet melius dirigendus sit ab hoc in ordine ad suam salutem securius, et felicius assequendam; tamen ne quis pereat, nostram amplissimam iurisdictionem concedimus pro illo articulo cuilibet simplici Sacerdoti, vel in presentia approbati. Hanc esse, eamdem adversariorum genuinam interpretationem Decreti constat ex particula illa atque ideo, qua unita, et declarat Trid.[us] intentionis suae motivum; ex adversariorum dictis, qui fatentur approbare Trid.[um] antiquam consuetudinem, quam laudat; et ex absurdis supra positis, quae ex sent.[a] contraria sequuntur. Quam autem ridicula, absona, ne dicam blasfema, sit eiusmodi interpretatio seipsa abundantissime manifestat. Haec vero dicta de simplici sacerdote in presentia approbati potiori ratione intelligenda sunt de eo, qui suspensus, irregularis, apostata &c. est. An autem absente approbato, et praesentibus simplici sacerdote, suspenso, excomunicato &c. servari in eis hos debeat ordo, plerique non audemus in fide aliorum, et incognita causa in praesenti decidere. Communiter cen-ser servandum esse eiusmodi ordinem; ita ut teneatur moribundus confiteri 1.[o] alicui approbato, si adsit; deinde minimis absentia tolerato, deinde catholico &c. aliis praetermissis. De Lugo vero probabilius esse tenet nullam obligationem dari ad illum ordinem servandum; cum enim in hypothesi omnes adstantes sint simplices sacerdotes respectu penitentis, nec inter hos ordo praelationis praescribatur a Trid., sequens esse caritimat, immerito adstringendum moribundum nova hac, et gravissima obligatione.

Iam contrariae sententiae fundamentum appensiamus, quod ad haec pauca reducitur: Facultas a Tridentino concessa est universalis, et illimitata ergo nullatenus restringenda est. Ant.[us] constat ex verbis illis: omnes sacerdotes quoslibet penitentes, a quibuslibet peccatis, et censuris absolvere possunt. Seq.[a] legitime deducitur ex regula illa favores sunt ampliandi: et ex illo altero principio, ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus. Hoc, quod sciam, est unicum fundamentum sententiae contrariae, prout ab adversariis defenditur, quare mirari satis non possum tot, et tales gravissimos Aa.[es] tam labili, et tenero fundamento adductos, adminorandam mutuorum antiquorum doctrinam, et innovandam praxim totius Ecclesiae cum animarum periculo; maxime cum responsio ad illud sit adeo facilis, et perspicua. Dist.[o] ergo ant. Est universalis et illimitata sequentem ad praecedentia verba ex quibus per causalem illam atque ideo legitime deducitur, nego ant.: est omnino universalis, et illimitata insequenter ad praecedentia verba, nego ant.; et distinguo cons. ergo seq. nullatenus restringenda est facultas a Trid.[o] communicata, nego seq.; facul-

facultas, quam Trid.^{ny} sentire contendunt adversarij; nego seq.^{a} Ad cuius probationem dico Trid.^{m} non distin-
guere quidem pro explicito iurisdictionem sacerdotibus communicatam, unam ab altera clarum dividens, suf-
ficientissime tamen illam distinguere pro implicito: commendans enim illud Ecclesiae traditionem, et consuetudinem,
secundum quam simplex sacerdos non habebat iurisdictionem pro articulo mortis in praesentia ap-
probati, et illam habebat in huius absentia, inferendique ex dicta consuetudine per causalem illam atque ideo
potestatem sacerdotum pro articulo mortis, de qua alia loqui poterat nisi de ea, quae immediate dedu-
citur ex antiqua consuetudine, quasi pro antecedente posita. Sane ex particulari contingente proponere
sine facultate, ne infelicissimus quidem consummulista generalem, et absolutam inferat: qui ergo id fa-
ceret Trid.^{m} cui praesto Spiritus S.^{ti} assistentia, sublimiora orbis universi ingenia interfuere. Nec felici-
ores sunt adversarij in eo quod addunt ex reg.^{a} 15.^{a} Iuris in 6.to: fatemur enim libentissime am-
pliandos esse favores, et Principum privilegia, rescriptorum animum, et conditi amplitudinem largè extenden-
da; at servari interim semper debet proprietas verborum, eorumque sensus, finis, ac mens legislatoris:
perdunt enim summe aberraturos saepissime qui in legum expositione non semper prae oculis habent
utrumque 88.^{a} Reg.^{a} Iuris in 6.to sic dicentis: certum est, quod is committit in legem, qui legis verba com-
plectens contra legis nititur voluntatem.

Sed quid si poenitens ex rationabili causa nollet, vel non posset sine difficultate, horrore, vel
incommodo considerabili (et extrinseco Sacram.^{to}) confiteri proprio sacerdoti, altari delegato praesenti, et vellet hu-
ic simplici sacerdoti confiteri; aut si simplex hic sacerdos sit magis idoneus, et utilis futurus moribun-
do, quam rusticus Parochus? Existimo posse tunc casum moribundum eligere simplicem illum sacerdo-
tem; subintrare enim videtur tunc causalis illa Trid.^{ni}, ne hac occasione aliqui pereat. Ut enim physice
praesens sit proprius sacerdos, censetur propter praedictam rationem moraliter abesse. Ita docuit Salmanticensis
R.^{dus} in M.S.. Sic etiam ex Sanchez, et Silvio a Lacroixio cit.^{o} n. 1562. Si simplex sacerdos iam in-
ceperat audire confessionem, quia iurisdictionem legitimam habebat, quando incepit, procedere potest, etsi
inter eam excipiendam advenerit proprius sacerdos, nam cum res non sit amplius integra, per hu-
ius adventum non expirat eius iurisdictio. De cetero etsi sententia contraria, ut probabilis admittatur, cen-
seo cum P.^{e} Molina, et P.^{e} Valero in suis M.S. nequaquam posse simplicem sacerdotem, praesente appro=
bato, licite absolutionem conferre, quamvis ita communis ~~tutiorem~~ sententiae Ecclesia suppleat iurisdictionem, qu-
ando adest circa illam opinio probabilis: haec enim communis sent.^{a} probabilis tantum est non certa, ut fatetur
Eximius primus et praecipuus eius A.^{r} disp. 26 de poenit. sec. 6. n. 8. Salas, Joan.^{es} Sanch. et alij plures
apud Tamburin. lib. 5. cap. 2. §. 8.: quin imo, etsi propter hanc communem doctrinam licitum admitteremus
usum aliarum opinionum practice probabilium, quod tractatu de casu examinandum censeo, merito tamen
dubitari

Pr Laurentius Uriarte.

UVA.BHSC

dubitari potest, an illa sententia extendenda sit ad opiniones illas, quæ ut speculativæ probabiles (ut dici solet) practice improbabiles sunt, cum nullus audeat eas ad praxim deducere. Inter has autem recenset deducto disp. 18 n. 31 opinionem quam hucusque impugnavimus. Simplex ps. sacerdos gravem proprio confessario pœnitentem absolvere in articulo mortis ita omnium praxim perpetuo recedere servatque gravi periculo æternæ suæ damnationis exponit moribundum, cum probabile sit deffectum jurisdictionis sacramentum non efficit, ac proinde graviter peccat. Nollemus in eum Henriquez apud Leandrum cit. scrupulose spectare ejusmodi sacerdotem advenientem approbari, cum indubio, an is opportune adventurus sit, certo possit absolutionem moribundo impendere, ne absque illa decedat. Notandum denique, ne quidquam dissimulare videar, Ps. Baumgartner qui novissime in jus canonicum scripsit, dicere lib. 5. tit. 38. resolutione 6. utramque sententiam sibi videri magis probabilem, cum scilicet nulla addiderit limitationem. At ex dictis non multum fidatur in ejusmodi resolutione, eam in eo, qua ~~[illegible]~~ cui notitia posset forsam deservire in aliquibus circumstantiis, in quibus sanctius sit tutum existimare esse eam sententiam operari.

Appendix circa potestatem simplicis sacerdotis pro articulo mortis suæ complicis; et argumentum ex ea desumptum etiam nostræ sententiæ fit satis.

Celeberrima est, ac omnibus sacerdotibus nota Bulla Bened. 14ti. incipiens *Sacramentum Pœnitentiæ*, in qua hæc super re sic loquitur Sum. Pontifex: "Demum magnopere cupientes a sacerdotali judicii sanctitate omnem turpitudinis occasionem summovere, omnibus, et singulis sacerdotibus... auctoritate apostolica... interdicimus, et prohibemus, ne aliquis eorum extra casum extremæ necessitatis, nimirum in ipsius mortis articulo, et defficiente tunc quocumque alio sacerdote, qui confessarij munus obire possit, confessionem sacramentalem personæ complicis in peccato turpi, atque inhonesto contra 6tum Decalogi præceptum commisso, excipere audeat;.. adeo quidem ut absolutio, si quam impertierit nulla, atque irrita omnino sit." At cum hujus constitutionis occasione plurima dubia excitata fuissent apud DD. super vera illius intelligentia, ea omnia præcidere tentans Bened., ne a se statuta lex incerti ductui, et opinionibus tradita in sensum a mente sua alienos forsitam distraheretur, neque vigor paulatim languesceret, et enervaretur, quatuor circiter post annos aliam edidit Bullam, quæ incipit *Apostolici muneris partes*, in qua mentem suam clarissime explicat, et omnem dubitandi rationem de medio tollit. Postquam ps. præcedentem suam constitutionem Sacram.ti Pœnitentiæ confirmat, et illæ pœnitentis, et omnino observari præcipit, et postquam declarat quid agendum, et tenendum sit in nonnullis casibus ibidem positis, hac demum generali clausula assumptis nostris declarat ac decernit: "Quod si idem sacerdos complex aliquo modo sese nulla gravi necessitate compulsum ingesserit, atque ita personæ in dicto crimine com- acedicit

plicis

» plici, eoque in articulo urgente Sacramentalem confessionem excipere, absque crimine absolutionem largi-
» ri, nulla necessaria causa cogente, praesumpserit; quamvis huiusmodi absolutio valida futura sit, quo-
» ante est ex parte ministri) (non intendimus autem pro formidando mortis articulo eidem sacerdoti qu-
» amvis indigno necessariam iurisdictionem auferre, ne hac ipsa occasione aliquis pereat) nihilomi-
» nus sacerdos ipse violatae a se eiusmodi temerario legis poenas nequaquam effugiet W. W. ex Lacro-
» ixio, qui eam integram refert lib. 6. p. 2. n. 1202.

Perspicue ac clarissime sunt sequentia, quae ex hac doctrina sequuntur; ex ea enim constat complicem se introducentem sine ulla necessitate ad suum complicem in peccato turpi absolvendum in articulo mortis, valide, etsi illicite eam absolutionem ex novo iure huius posterioris constitutionis, abrogantis quoad hanc partem illud praeiens Bullae Sacramentum Poenitentiae. Atqui si praedictus complex esset tantum simplex sacerdos, censerine potest per hanc constitutionem Apostolici D. ipsi etiam concessa facultas valide absolvendi suum complicem in praesentia alterius confessarii? Censent RR. multi quos hac super re consului, nihil decrevisse Pontificem circa punctum istud, ac proinde illud decidendum esse a resolutione quaestionis illius generalis: An scilicet possit simplex sacerdos praesente approbato moribundum absolvere? At licet ingratum mihi sit ab eorum sententia et auctoritate recedere, magno tamen rationum pondere pressus respondendum existimo; etsi affirmativa praedictae quaestionis resolutio probabilis practice aliquando foret, simplicem nihilominus sacerdotem complicem nullatenus unquam posse absolvere in articulo mortis suum complicem in praesentia alterius confessarii approbati, tum quia in Bulla Sacramentum Poenitentiae nulla exceptione facta declaratur absolutio collata a complice in praesentia alterius confessarii, et haec eadem constitutio confirmatur in sequenti Apostolici D. quoad omnia illa quae in ipsa non revocantur; solum autem abrogat quatenus statuerat absolutionem collatam a complice approbato in praesentia alterius confessarii esse irritam, ut manifeste constat ex eo quod ratio ultima huius posterioris constitutionis fuit, ne periret anima defectu iurisdictionis in ministro absolvente; adderat autem hoc periculum, si in praesentia alterius confessarii maxime simplicis sacerdotis auferretur iurisdictio ab approbato complice, non vero adderat, si quando complex esset simplex sacerdos. Ille enim utpote approbatus saepe non reiiceretur sine scandalo, si se ingereret ad illum audiendum, tum in praesentia alterius approbati, tum praecipue solius simplicis sacerdotis; nonnunquam etiam huius constitutionis vicem mali aliquid adesse suspicarentur poenitentem in moribundum et confessarium; si hic cum solet forsan eam audiret Sacramentaliter, ac praesente eam invicem et allogui; reiiceretur sine manifesta, ac repentina causa ~~ablata~~ data in mortis articulo: horum autem nihil praesumitur aut timeri potest de simplici sacerdote complice, se ingerente ad illum audiendum in illo articulo; quare et libere potest reiici, et prudentissime foret reiiciendus. Quoad hunc ergo simplicem sacerdotem complicem correctum non est ius antiquum Bullae

Sacram.

Sacram.to Penitentię quo statuebat nullum sacerdotem sive secularem sive regularem posse valide in mor-
tis articulo suam complicem absolvere in presentia alterius confessarii prompti ad id ipsum, et dispositi.

Nec obest quod verba Pontificis universalia videantur, satis enim determinata sunt
per verba illa non intendimus eidem sacerdoti &c. cum enim solum auferant illud quod prius
habebat, et in presentia approbati, tum ex ipsa Bulla Apostolici ut monstravimus, tum ex
predictis, non habeat simplex sacerdos iurisdictionem ad absolvendum a mortalibus; hinc est quod il-
lam tunc non habet, etsi ea ab ipso non auferant. Accedit quod in generali sermone non
veniunt ea, quae quis non esset verosimiliter in specie concessurus. ex reg. 81. Iuris in 6. Quis autem
credat Sum. Pontificem qui in mortis articulo complicis, prefert expresse in eadem Bulla, simpli-
cem sacerdotem innocentem vel approbato complici; ut pura semper illibataque servetur sacramentorum ad-
ministratio; concessurum ibidem pro mortis articulo sui complicis simplici sacerdoti complici, et in pre-
sentia approbati innocenti, eam iurisdictionem quam precipue ab hoc crimine voluit illi recedere
in presentia approbati communissime AA.rum sententię, quam hucusque defendimus, et quam mox
confirmare promisimus ex textu et clausulis eiusdem Bullę Apostolicę &c. Hęc circa ca-
sum approbati cum simplici sacerdote complice; si vero in articulo mortis incidat complex in pre-
sentia duorum simplicium sacerdotum quorum alter sit innocens, complex autem turpitudinis sit alter
poteritne hic illam absolvere? Resp.o cum in casu neuter pre alio possit prudenter reiici aliis circum-
stantibus, et uterque habeat ex iure commune iurisdictionem pro illo articulo, exceptione exclausula illa non intendi-
mus eidem &c. validam fore eius absolutionem complicis, quamvis ex parte sua illicite se operaturum et incursurum
excommunicationem maiorem sibi ibidem impositam si potest sine infamia et scandalo alteri committere, id face-
re teneat. Propter eamdem rationem et in eisdem circumstantiis, censeo validam fore eius absolutionem, casu quo
propiori ad illum articulum absoluta fuisset complex ab illo complicitatis peccato, inciderit tamen in ali-
ud mortale cuius absolutionem expeteret, quin obstet clausula illa absque crimine absolutionem largiri:
hęc enim non habet sensum exceptivum, vel exclusivum, sed expressivum, inclusivum et declarativum, quasi diceret, et
vel ab eo crimine &c. tum quia militat eadem ratio, ne anima pereat; et minor est offensionis utriusque
periculum cum non necessario ad memoriam revocandum sit lapsus preteritus. Iis, et similibus casibus
exceptis, in nullo casu alio potest complex suam complicem sacramentaliter audire; tum quia exceptio firmat
regulam in contrarium, tum quia non curavit utrumque peccatum illud respectu complicis sed potius ab hoc auferatur om-
nis iurisdictio, et facultas ad valide complicem absolvendum necessaria: unde si femina complex, sociata marę fre-
quent ecclesiam eucharistiam receptura, nec casu adsit alius confessarius preter complicem, etsi maximum scanda-
li aut infamię periculum timeat, censeo nec indirecte quidem posse eam ab hoc peccato absolvere, directe

illam

illam absolvendo a reliquis peccatis, sed potius, si alias scandalum vitari non possit, debeat eam ad confessionem minoris cautelae communicantem sic in statu gratiae, et in opportuniorem differens occasionem sacramentalem omnium peccatorum suorum absolutionem. Ita in simili Diana V. confessio ante eucharistiam n. 63. &c.

Sic circa intelligentiam harum dictionum praemissis, arg. quod huius dispositionis causa fuit in initium. Semper sensit Ecclesia simplicibus Sacerdotibus iurisdictionem in mortis articulo requisitam, ne aliquis pereat: ipsis in hunc finem necessaria est iurisdictio super omnes Christi fideles, et omnia peccata atque censuras etiam in praesentia approbati: ergo etsi cum hoc senserant illam iurisdictionem habent. Prob. Min. ex cit. Bulla Apostolici muneris gratia, se ingerenti sine necessitate necessaria est iurisdictio super omnia complicis peccata, ne huius defectus occasione ea pereat, ergo pariter necessaria est simplici sacerdoti, cuius ministerio non indiget moribundus, quia adest proprius sacerdos eum volens audire et absolvere. Ant. dictat, ex clausula illa non intendimus aut praeformidando &c. ut supra §.1. disparitas aut non facile assignabitur. At longissime abesset Benedictus a modus sententiis confirmatione, potius eam ex eius Bulla verbis occasionem manifestissime deducitur: dicit enim ibid, ita moriendi complici vel in articulo mortis audire suam complicem, ut si alius aliquis sacerdos non defuerit, etiam si forte sit alius simplex tantummodo sacerdos fuerit... possit nihilominus ipse sacerdos simplex confessionem excipere, ac absolutionem impertiri. quasi diceret: ita prohibeo complici, ut nihil suam complicem absolvat, etsi approbatus sit, vel simplex sacerdos impotens alioqui in praesentia approbati, possit in illo articulo, et in illius praesentia illam absolvere. Hac enim est vis contrapositionis illius complici, cum simplici sacerdote; et particularum illarum; ita prohibeo complici, ut simplex sacerdos possit. Quam enim alia illarum efficacia, et energia foret, si praecisive ab his circunstantiis possit semper simplex sacerdos in illo articulo, et in cuiuslibet approbati moribundam praesentia complicem sacramentaliter audire? Aliter ex particula illa nihilominus hunc sensum habente: quamvis sacerdos praesens moribundi sit tamen simplex, et ea propter impotens tunc ex muneris sui illam absolvere; nihilominus, quia praestat ab illo absolvi quam a complice approbato, iurisdictionem illi impertimur, ut in complicis praesentia huius et licite, et valide possit illam absolvere. Mens ergo eius indicavimus; iam ad arg.

Simul cum approbato eius complici

Resp. 1mo. eidem satisfacere debere adversarios, ut constabit ex retorsione hac. Semper, et in omnibus circumstantiis sensit Ecclesia omnibus Sacerdotibus iurisdictionem absolute necessariam ne quis pereat occasione defectus huius iurisdictionis; sed per Bullam saepius citatam non solum noster eius Pontifex, sed potius abstulit a sacerdote complice, se ingerente sine necessitate, potestatem absolvendi etiam valide suam complicem in illo articulo; ergo potestas sive iurisdictio se introducentis sine necessitate ad sacramentaliter audiendum moribundam absolute necessaria non est, ne animae pereant. Nam et deducitur

ducitur ex Trid.no, et ex sent.a omnium recte de Religione sentientium et firmissimum principium; min.r desumpta est ex cit. Bulla; cum aut. seq.a legitima sit apparens cag.a opositi efficacia evincitur. Directe tn, et immediatum dico 2.o et distinguo Ant.s probri. Ex cit.a Bulla se rigorosissime necessitate absolute in circumstantiis necessaria est iurisdictio, ne anima pereat, nego Ant.: Necessaria est ex suppone sese libera, vitabili, et peccaminosa ex pte ministri cplici, concedo Ant.: et sub eadem dist.ne nego seq.a. Videbat Sum.s Pontifex adeo in malitia progressos nullos perditissimos cplices, ut prudenter timeri posset, ne sui honoris amittendi periculum adesse existimarent nisi cplicem in articulo mortis utriusq pcca sepios sacramentaliter audirent, et rejecta aliorum ministrorum aliorum copia deserere, et prudentiae; eaq a pecti absolverent certi vel ac pernaci nullitati huius absolutionis et probabilissimi periculi damnationis animae illius. Quare omnibus intentus supremus, ac vigilantissimus omnium fidelium Pastor statuit sapientissime, quod nisi erat omnium addictionum damnationi praecludere, et ex pro mortis articulo providere Poenitentiae ministro, si non aptissimo, ut ardenter optabat et rigorosissime praecipiebat, omni saltem potestate praedito ad valide absolvendum a quibuscumque vel gravissimis peccatis. Derogavit in hunc finem illi praecedenti testimonii Sacramenti Poenitentiae parti, in qua nullum et irritum esse declaraverat confessionem in mortis articulo cum suo cplice factam, si alter adesset Sacerdos, vel Simplex qui eam excipere posset, et novo simplo iure decrevit, ut non solum haberet cplex pro articulo mortis sui cplicis iurisdictionem absolute necessariam in absentia alterius Sacerdotis, sed iurisdictionem etiam utrice necessariam ex suppone, quod sese temerarie, et nulla urgente necessitate ingessisset, ad illam in praedicto articulo audiendam, et absolvendam in praesentia alterius sacerdotis. Ex his aut. nihil inferatur adversus sententiam nram; tum quia in liberis, et gratuitis dispositionibus positivis non valet argumentum ab uno ad aliud, tum maxime quia multo maius est periculum damnationis illius, quam in praesentia alterius Sacerdotis maxime simplicis, efficaciter procuraret sacramentaliter audire suum cplex praesentium si approbatum; quam alterius periculum, quod in approbati praesentia ex hipothesi moraliter impossibili contineret audire simplex Sacerdos. Ille enim non sine magna difficultate, scandalo aut infamia ex alicui accidere; hic vero et stante, et liberrime semper exequendus esset. Hanc existimo genuinam et veram declarationem huius constitutionis, quia in eo solo stabat eius materiae in desinato, et sine duce, quem videam, eas sum interpretatus, ideo sapientiorum examini atque censurae huius Appendicis doctrinam humillime subjicio. Nos aut. ab iis expeditis, et expositis abundantissime simplicis Sacerdotis potestate, ad reliqua confessarii requisita inquirenda gradum facimus.

Disp.tio 2.da

UVA.BHSC

Disputatio 2.da De approbatione Confessarij. 22

Disputationes appendimus prae ceteris multo ad praxim utiliores, et obstentionem ea de causa, et acres studentias Regulares inter, et Ordinarios celeberrimas aeque, ac diligentiori examine dignissimas. Quare omni posthabito partium studio, nec minus aut Pastorali Dignitati splendore offuscare, nec proprii status Privilegiis, aut exemptionibus praevenire, in id unice, ac sedulo incumbam, ut Instructiones, et oracula hac super re a magistra Veritatis Sede Apostolica editas, et fidelissime proponam, et ex iis deductas neq. tum una, tum in favorem Regularium modestissime significem, ac defendam. Ut autem praedicta omnia apriori methodo proponam dabit haec...

Sectio 1.a

Approbationis essentiam, et eius, quae muneri Parochi annexa est distinctam declaratione.

Approbatio Confessarij est authenticum testimonium Episcopi, aut Vicarij eius de aptitudine, et capacitate Sacerdotis, ad audiendas Confessiones. Differt autem a iurisdictione, quia approbatio est virtuti opus ministri, seu iudicium, quo aliquis declaratur idoneus; cum iurisdictio integra sit velut quaedam gratia, quam liberaliter facit Episcopus, potest eam ad tempus, vel cum limitatione concedere etiam ~~etiam~~ ante approbato. 2.do quia approbatio non semper datur ab eo, qui iurisdictionem confert; nam Regulares hanc immediate accipiunt a Pontifice, et tamen eorum approbatio pro Confessionibus secularium remittitur Episcopis. Facultatem etiam habent Parochi suam iurisdictionem communicandi approbati a Dioecesano, quin ullatenus possint simplicem Sacerdotem approbare. Ita explicant approbationis naturam Ca. disp. 28 de Penit. Sec. 2. n. 22, Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1486, Gotti, Platelli tom. 7. n. 367. Necessariam autem esse hanc approbationem ad munus audiendi Confessiones, vel valide eas excipiendi, statuit Concilium Trid.o Ses. 23. de Reformat. cap. 15. dicente: „Quamvis Presbiteri in sua Ordinatione a peccatis absolvendi potestatem accipiant (potestatem scilicet ordinis in corpus Domini misticum, ut exponit Ca. Sec. 1.a n. 1.) decernit tamen Sancta Sinodus nullum etiam Regularem posse Confessiones Secularium etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari nisi Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si ipsis videbitur necessarium, aut aliter idoneus iudicetur, et approbationem, quae gratis detur, obtineat; privilegiis, et consuetudine quacumque non obstantibus. Ubi, etsi non dicat expresse irritam esse absolutionem collatam a ministro non approbato, satis tamen apparet hanc esse eius mentem; et ita eius decretum interpretantur tum omnes DD.res, tum posterius emanatae Apostolicae Constitutiones. Debet ergo minister huius Sacramenti vel formaliter approbatus esse ab Episcopo, de quo postea; vel saltem equivalenter, quatenus nimirum Beneficium Parochiale habeat. Hac de causa, et vi huius Beneficij Confessiones audire possunt Sum. Pontifex in toto Orbe, Episcopus in sua Dioecesi, Abbates pro foro externo iurisdictionem

UVA.BHSC

iurisdictionem exercentes in suo territorio, ac denique Parochi in suis Parochijs, dummodo hi omnes non solum electi fuerint, aut illud beneficium aliquando possederint, sed etiam ex clausula illa obtineat, illud actu possideant. Ita omnes, et certa sent.a post Bullas Superna Clem. 10, et Apostolici Ministerij Innoc. 13: non tamen eque venit intra AA. expedita declaratio sacramentali potestati predicto Beneficio annexae. Dabimus tamen nonnullas assertiones, quae probabiliores nobis videntur, et ad propositum nobis finem opportuniores. Assero itaque 1.mo: Posse Parochum ubique gentium audire confessiones sui Parochiani, eumque absolvere, etsi approbatus non sit ab Ordinario loci, in quo versatur, vel in quo commorantur aliquamdiu. Ita omnes sent.a apud de Lugo disp. 19 de Penit.a Sec. 1.a §. 8, et Cavalucij in theoria, et praxi Iuris canonici lib. 1. cap. 18. Probari autem potest ex communissima illa doct.a, quod nimirum omnis Ordinarius exercere potest extra suum territorium iurisdictionem non contentiosam, nec requirentem strepitum iudicialem, qualis est confessionis auditio et poenitenti absolutio. Immediatius vero probatur ex eo, quod habens Beneficium Parochiale, habet a Trid.no, et reg. a Sum. Pontificibus illud approbantibus, illimitatam potestatem confitendi sacramentaliter Poenitentes sui subditos, utpote primis eorum Pastor, ad quem, ubicumque eis sit, cura spectat suarum ovium; quod illud administrare ipsis potest non solum extra Parochiam, verum et extra suam Dioecesim; nunquam enim illud confert extra territorium Supremi Omnium Ordinarij se approbanti virtualiter; et Diecesim toto orbe diffusam generali, at proprissimo Pastore: non secus ac possent alij Regulares semel approbati ubique terrarum confessiones audire ex Apostolico indulto. Confirm.tur ex respons. S. Cong.nis ad hoc Romanorum dubium eidem propositum. An curati unius Dioecesis vocati a Parochis alterius Dioecesis possint in ista audire confessiones tam suorum subditorum, quam alienorum absque lic.a Episcopi. Ad quod respondit Sac.a Congregatio affirmative quoad subditos; negative vero quoad reliquos. Ex addit. ad Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1516. Á. no 1.a

Assero 2.do: Parochum vi beneficij sui parochialis approbatum non esse pro tota ecclesia. Ita Layman lib. 5. tract. 6. cap. 11. n. 8, Gutierrez, Rodriguez, Sa, et alij apud Reiffen Pars. 2. n. 351: Verum quidquid de alijs sit, quos ex actis cit. Layman ibid. hic salvo non loquitur de Parochis, sed de approbati ab Ordinario, quos dicit non posse confessiones audire in Dioecesi, ubi non sunt approbati: quod cum certum sit atque nunc ex Bullis Pontificis expresse loquentibus de approbati ab Ordinario, certo nunc minime inferri ex predicta sent.a. Nunc Marighetti, ac promovet ex D.r disp. 28 de Penit.a Sec. 2. n. 17, et 18, Lugo, et alij plurimi cit. a Lacroix l. 6. p. 2. n. 1537. Ass.tio autem probatur, tum ex predicta responsione Sacrae Congreg., tum quia, qui approbatus est pro Dioecesi A, vel formaliter, vel equivalenter potest in ea eligi ex omnium cum ex. ibid. n. 16. Virtute Bullae autem Iubilei: Parochus vi Beneficii Parochialis eligi non potest virtute Iubilei extra suam Dioecesim,

ut stat

UVA.BHSC

ut stat ex responsione S. Cong. ad Episcopum Abulensem an. 1583 ex Reusa cit. qd Parochus vi sui Beneficij approbatus non est nec fortius, nec equivalenter pro tota ecclesia. Probatur 2do a ratione euertente precipuum ex. fundamentum: dicit enim n. 18. solum requirere Trid in Parocho, quod Parochiale beneficium habeat: et loquitur indefinite, ut possit confessiones secularium audire: cur qd nos restrictionem addemus, aut quo fundamento... maxime cum non ignoremus dictum eius novum, quam retineat antiquum... sicuti quilibet Parochus possit eligi in confessorem per quamcumque facultatem: nunc sic. Ut sacerdos sive secularis, sive regularis possit confessiones secularium audire sunt eadem ipsissime clausule, quas ex. fatetur indefinitas: solum requirit Trid.m, quoad approbationem spectat, quod approbatus sit ab Episcopo; qd, posita hac approbatione, omnium indefinite confessiones audire poterit: cur enim nos restrictionem addemus, aut quo fundamento: maxime cum predicti sacerdotes idonei, ad confessiones audiendas possent, ut Parochi ex Exmo. sec 3. n. 5. vigore eligi ex iure antiquo ad hoc ministerium obeundum; nec huic iuri ullatenus ex eodem derogaverit Trid. sed solum, sunt enim verba ibid. sec. 2. n. 7. ex parte confessarii posuit conditionem necessariam, ut idoneus sit. Atqui his omnibus non obstantibus, approbatus ab Episcopo non potest indefinite eligi, ad confessiones secularium excipiendas, nisi insuper approbatus sit ab Ordinario loci, ut stat ex responsionibus Sac. Cong. et Bullis Supernae; Apostolici ministerij; Pastoralis officij. Trid. declarationis; qo cum eadem ipsissima clausula dicat Trid. ad audiendum secularium, sufficere, quod minister habeat beneficium Parochiale, falso, et contra Trid mentem inferunt, id sufficere ad omnium secularium confessiones excipiendas. cum ex predictis declarationibus sensus manifestus sit, possessionem predicti Beneficii sufficere, precisive ab ulteriori approbatione, ad suos subditos audiendos, sicut approbatio Episcoporum sufficit ad eorundem subditos in suis Diecesibus absolvendos. Accedit, quod Episcopi minus possunt esse mirati, excipi suorum confessiones ab aliquo, quem non cognoverint idoneum, cum aliqui Episcopi sint nimis faciles in huiusmodi beneficiis conferendis, et quandoque eis preficiant minus idoneos, vel idoneos quidem, at solum respective, pro rurali quodam Oppido &. Arg.ta contraria ex predictis facillime solvuntur; Parochus enim habet quidem, quidquid requiritur, ad confessiones audiendas, at in sua Parochia, alibi exiens eandem potestatem semper retinet; verum minuitur, et restringitur ad suos Parochianos, vel suos Parochianos; falsum enim est, quod nihil circa Parochos immutaverit Tridentinum, ut constat manifeste, ex modo dicendis.

Assero 3o.: Parochus non potest eligere sibi in confessarium simplicem sacerdotem non approbatum ab Ordinario. Certa, et inexpugnabilis est assertio haec; quare in eius probatione sufficiat in memoriam revocare Propositionem 16 damnatam ab Alex.o 7. quae est huiusmodi: Qui beneficium

curatum

curam habent possunt ibi eligere in confessarium simplicem sacerdotem non approbatum ab Episcopo.
Atquid si approbatus sit ab Episcopo Diœcesano, ab hoc tamen non acceperit iurisdictionem, ad hoc munus   an. 2a
ministerii ibidem exercendum, proinde requiritur? Resp. Posse ex vi iuris communis apud Castr. sec. 3a n. 5 eiusdem
iurisdictionis ipsis monialibus, tam pro se quam pro suis Parochianis audiendis. Et ratio est, quia ex vi
suæ ordinariæ iurisdictionis convenit illi potestas committendi suam iurisdictionem cuicumque sacerdoti idoneo;
idoneum autem est ex iure novo talis, qui approbatus est ab Episcopo Diœcesano: ergo: quem vero in hunc fi-
nem proprii subditi eligere possunt, pro se etiam audiendo, eligi posse stat ex communi DD.rum cum Arg.
in 2o dist. 21 q. 1 art. 3 quæst. 2. Apud Viva in prædict. propositionem n. 4, et 10. Dixi si approbatus sit ab   an. 5a
Episcopo Diœcesano; nam si ab hoc approbationem non habuerit, etsi eam habeat a suo Ordinario, non
potest eligi a prædicto Parocho in sua Parochia. Ita resolvendum contra dictam Viva ibid. n. 11, ubi pro-
se cit. Castr. disp. 28 de Pœnit. sec. 4: melius diceret sec. 6 n. 10, neque enim sec. 4 n. 13 dicit, nullo negotio
facient excludenda; at si confesarius cum iis, quæ absolvit, ut probabiliora seligit sec. 6 n. 10 absque dubio stat
Castr. pro eius sententia communissima olim. Nunc autem post varias Apostolicæ sedis declarationes
absque dubio confirmatur, probatur sic: Facultas, quam habet Parochus, ad eligendum confessarium idoneum, am-
plior non est ea, quam in eundem finem habet, qui privilegium Cruciatæ fruitur, cum utique absolu-
te possit eligere approbatum ab Episcopo: sed hic eligere non potest approbatum ab aliquo Episcopo,
nisi insuper approbatus sit ab Ordinario loci, in quo eligitur, et confessionem excepturus est: ergo nec
Parochus potest illum eligere in sua Parochia, nisi obtinuerit prius approbationem Episcopi illius
Diœcesis. Minor est expresse declarata in Bulla Apostolici ministerii decreto 17 May. indubia
est, maxime ex doct.a P. Viva suam opinionem confirmantis ibid. n. 12 sententia eorum, qui dicunt, ap-
probatum in una Diœcesi posse virtute Bullæ Cruciatæ eligi ubique gentium, quod sustineri iam non
potest ex prædicto decreto: Seq.a autem est legitima, nam post eam declarationem non restringitur facultas in
bulla concessa, sed exponitur vere, et perspicue declaratur, quid intelligendum sit nomine Episcopi cuius
approbatio requiritur, ut constat ex dictis; et quia alioqui eligi non posset Parochus alterius Parochiæ eiusdem Diœcesis, [redacted] quod [redacted] prox-
imum credibile videtur   Castr. disp. 28 sec. 4 n. 16.
Obiicitur nihilominus, et inconsequentiam nos redarguere conabitur. Si vi Bullæ Cru-
ciatæ eligi non potest pro Diœcesi A confessarius in ea non approbatus, nec parochianus poterit,
prædictis stantibus, eligere in ea suum Parochum ibi non approbatum: hoc est contra 1am assert. ergo.
Probo maior. Vi bullæ Cruciatæ eligi potest in Diœcesi A, vel virtualiter, vel formaliter approbatus;
sed vi eiusdem Bullæ, stante assert. 2a, et 3a hac ultima, eligi non potest in Diœcesi A, prædictus
curatus specialiter in ea non approbatus; ergo neque eligere eum poterit suus Parochianus, cuius præ-
terea iurisdictionem quam in eum retinet Parochus, requiratur utique vel virtuali, vel formali approbatio, qua ibi
caret.

UVA.BHSC

caret. Resp.º et distinq. may. probru: eligi potest vel Ordinaliter vel localiter approbatum pro Diœcesi, vel pro Bulla habente, concedo may.rem pro aliquo certo particulari; nego may.rem et siccita min.rem; nego seq.ᵃ Parochus ratione muneris sui et cura animarum, habetq. precisive ab approbatione Episcopi loci iurisdictionem ordinariam, et approbationem a Trid.no requisitam, ad suos ubiq. audiendos: proprius enim est huiusmodi iurisdictioni non stentiore, quod nullatenus [illegible] ad locum, nisi specialiter restringatur. Declarani aut Innoc.ᵗ 13.ᵘˢ in dicta Bulla Apostolici, et approbatum in una Diœcesi, eligi ea de causa non posse in alia Urbis Lauciat, ac proinde in eapprobatione non censeri; minime restrinxit facultatem ordinariam predictorum Parochorum. et ratio est, quia Urbis est illi verbi: etiam si ab Ordinario aliorum locorum antea approbati fuerint: ubi expresse loquitur de approbatis ab Ordinario, non vero de habentibus approbationem munere suo annexam: Verba enim cuiuscumq. Pontificis Sermonis intelligenda sunt q.do manifeste expresse non stat, ex a tenore Decretalis Tridentini, et huius loquendi modum: Cum aut hoc distinguat approbationem ab Ordinario, ab annexa Parochiali beneficio, et Pontifex expresse loquatur de ea, quæ ab Episcopo procedit, contendunt est loquutus puriori modo, et conformiori Trid.ni declarationibus, nec mutuo inter se confundi diversa approbationum genera, quæ distinguit Tridentinum; ac nihil propterea innovare circa potestatem parochi, poterint ex Auct.ne 1.ª suorum confessiones ubiq. excipere. Nollem tn hinc inferri posse Parochum ubiq. eligi Urbis Lauciat; nam et exstitimen illorum hanc efficaciter impugnari non posse ex dicta Bulla Apostolici. illam tn manifeste falsitari ostendunt declarationes, et aug.ta in confirmationem Assert. 2.ª supra posita, et ibi facile videnda.

Assero 6.to cum Exo.º disp. 30 de Pœnit. Sec. 1.ª n. 2.; Posse Parochos absolvere omnes peregrinos ad suas Parochias accedentes ab omnibus peccatis, a quibus suos subditos absolvere possunt; quia eo ipso quod, qui versatur in alieno episcopatu, potest ibi absolvi more incolarum illius Diœcesis; et ita se gerere, ac si esset subditus Episcopi illius loci; ex consuetudine legitime introducta, et approbata insuper ab Eugenio 4.to. Potest etiam ex concessione aliorum Parochorum eiusdem Diœcesis confessiones extra propriam Parochiam audire sibi [illegible] officio non subditorum; tum ex consuetudine apud Exo.ᵘ disp. 28. Sec. 4. n. 19, tum ex iure communi, facultatem Parochorum dante, conferendi suam iurisdictionem apto, et idoneo ad hoc munus obeundum, ut dixi in Ass.ne 4.ta Idoneum aut est ex Trid.no Parochus eiusdem Diœcesis. Eamdem facultatem extendit ibidem Exom., et consuetudine introducta confirmat, ad Parochos in confinio distinctarum Diœcesum commorantes; at dato Requirere dum hanc consuetudinem, illi tn ex Ass.ᵉ 2.ª non sidere in provinciam, nisi, ut stetit Illmorum, nitatur alicubi hæc consuetudo invitatio iure Episcoporum, id videntur, nec impedientium, cum

Apud P.ʳ tn Josephum Berica, part. 11 Apparatu Eruditionis Statutum reperio a Clem.te 8.º facile const. sua 138. Promotum per concursum ad Parochiam ri esse approbatum pro tota diœcesi, sed tantum pro illa Parochia, quam obtinuit.

O.A.BHSC

facile possint. ex doc.e Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1555. Praedicta omnia intelligenda sunt de Parocho iurisdictionem retinente, et possessionem sui beneficii; nam si illi cedat, vel quocumque modo illo privatus existat, nequit ulterius absque Episcopi approbatione audire confessiones; quia praecisive a Beneficio, deficit illi titulus, hoc munus exercendi. Si autem ad aliam Parochiam transeat, requiritur novum examen, tum quia hoc ad formam provisionis spectat, ex Lacroix lib. 4. n. 603.; tum quia idoneus pro uno loco potest talis non esse pro alio, in quo difficiliores casus resolvendi occurrant. Si vero permanens in eadem Parochia studii negligentia minus aptus fiat, ad Episcopum attinet illum suspendere, substituto Vicario, qui munus eius obeat; imo et illum beneficio privare posset, si iustificata causa, proximum inhabilem sese sua socordia reddiderit. Debet inter praecipue oculis habere Episcopus, antequam quidquam hac super re decernat, Parochum debere esse stabilem ad vitam, et non amovibilem aut locatarium; ut ex Sacris Canonibus abundantissime probat cardinalis In theoria, et praxi Iuris canonici lib. 1. cap. 16.; et ex Trid. prohibente Sess. 21. cap. 6. de reformat. removeri Parochos ob eorum imperitiam, si alioquin honeste vivant; et iubente ut eis tamquam coadiutores, et vicarii deputentur. Videatur etiam Cardinalis de Luca ad Trid.num discurs. 32, et de Parocho discurs. 16.; De Lugo disp. 21. de Poenit. n. 66. Sum. Diana Verb. Parochus n. 17.

Sect.o 2.a Describitur status antiquus, et modernus controversiae circa approbationem Confessarii Regularis.

Etsi ~~[illegible]~~ ab antiquissimis temporibus extiterint in ecclesia egregiissimi Regulares, ac sanctissimi Praelati, qui maximi faciebant ut par erat, copiosa Regularium, sibi tunc temporis omnino subiectorum, in Ecclesiam catholicam merita, ac simul pro viribus promovebant apostolicam eorum vivendi formam; numquam tamen defuerunt alii, qui vel arrogantia, et praesumptione nonnullorum Regularium offensi, vel propria cupiditate, et satisfactione ducti eos in plurimis vexabant, et irrationabiliter premebant. Horum fidem manifestam faciunt non Regulares modo, qui illi in propria causa minimi censendi suspecti, sed ~~[illegible]~~ Doctores etiam Seculares, et ipsi Apostolica Sedes. Episcopi, inquit canonista Gonzalez lib. 1. decretalium, tit. 31. ad cap. 13. de officio Iudicis Ordinarii, Monachos sibi subiectos severe, et irrationabiliter tractabant. Idem indicat Salcedo De lege politica lib. 1. cap. 17. n. 85.; et, reliquis omissis, idem manifestum facit Greg. 9.us in cap. 16 De excessibus Praelatorum. Ubi, non desunt, ait, plerique tam Ecclesiarum Praelati, quam alii, qui caeca cupiditate seducti quietem ipsorum Regularium multipliciter inquietant. Assignat deinde 15 gravamina Regularibus a Praelatis imposita, praetermissis aliis 12 quae in sequenti cap.te numerantur; et silentio pressis 30 aliisque in Clementina Frequens refferuntur: quibus addi merito possunt plura ea quae memorat Pius 5. in Bulla Eti mendicantium. ~~Hic praevidere~~ a principio saeculi sexti Greg. 1.us Greg. Mag. amplissimas exemptiones tribuit Monachis S. Benedicti in Italia: Integram deinde ab Episcopali iurisdictione exemptionem Religioni Cartusianae indulsit Alexander 3.

A incipit Nimis iniqua: R.P. — Greg. Mag. — Alex.r 3.o

3.

3.º cujus exemplum secuti reliqui Sum. Pontifices eamdem gratiam fecere omnibus fere Religionibus: ut stat ex Bullis Exemptionis relatis a Barbosa, et Phraso de Regio Patronatu Indiarum cap. 57. a n. 1. Extinguenda tamen sicut abs dubio singula omnia Regulares vix, et Ordinarios post hæc apostolica Indulta; abutentes in nunquam Regulares suis privilegiis, ut Lacroix Camedi disp. 30. n. 268., et Zelum Episcoporum fatigantes, necessarium esse duxit Apostolica Sedes, nova decreta edere, quibus, et Ordinariam Episcoporum jurisdictioni, et autoritati consuleret; et Indultis Regularium tum temperamentum, tum etiam aliquibus aliis firmitatis adhiberet. Longissimum esset, et a proposito nobis fere prorsus alienum, ea omnia persequi, ac sigillatim declarare, in quibus per hæc decreta subditi exciunt Regulares Episcoporum jurisdictioni. Illa dabit Phraso ubi supra a cap. 51. Cabassutius Theoriæ, et praxis juris Canon. lib.º 1.mo cap. 10, et 11.mo Diana Verb. Episcopi Jurisdictio in Regulares, et Lacroix lib. 4. a nu. 168.

Quare, iis præmissis, omnis Sententia quam veram existimat Ex.ª, censet necessariam non fuisse priscis temporibus etiam Confessariis Regularibus autenticam approbationem ab autoritate publica procedentem; satis enim erat tunc temporis, vel quod a Parochis jurisdictio delegaretur, vel quod Pœnitentibus generalis daretur facultas quemcumque idoneum Confessorem eligendi; aptum nimirum secundum naturale, seu divinum jus ad hoc sacramentum ministrandum, et aliunde non suspensum, nec excommunicatum, nec impeditum aliis confessiones audire. Istat quidem ex multis antiquis decretis non potuisse Presbiterum reconciliare Pœnitentem sine licentia Episcopi, ut expresse habetur in Concil. Hispal. 2. cap. 7, et apud Damasum Epist. 4.; At ex loco cit. disp. 28. S. 3. n. 5. potest responderi; fortasse illos Canones loqui, vel de reconciliatione, quæ fiebat de publicis pœnitentibus, vel de eo tempore, quo Episcopi erant quasi immediati Pastores suarum Diœcesium, antequam divisione Parochiarum per propria beneficia. Quidquid autem sit de hac, Ex.ª omnioni doc.na; id in dubitari non potest Alexandrum 4.tum in Sum. Pontif.m electum an. 1254 concessisse mendicantibus facultatem audiendi Confessiones, atque eamdem confirmasse immediatos suos Successores Urban. 4.tum, et Clement. 4.tum, qui in

Alex.r 4.s

Urb.s 4.s

Clem.s 4.s

refert, simpliciter illam dederunt, quamquam non respectu omnium, sed eorum tantum, qui ad audiendarum eorum Confessiones conveniebant: ut refert Almain 4. p. q. 78. memb. 1. art. 3. ad 1.m apud Exim. disp. 28. sec. 5. n. 11.

Bonif.s 8.s Postea vero Bonifacius 8.s In Extravag. Super cathedram de Sepulturis, concessit eidem hanc facultatem simpliciter respectu omnium, sub conditione tamen, quod Superiores Generales, vel Provinciales tenerentur prius facultatem petere ab Episcopo, ad eligendos Confessarios, et electos presentare ipsi Episcopo, ut eos admitteret; quod si id facere nollet, illa præsentatio sufficiebat, et Pontifex ex tunc illos admittebat. Deinde cum Successor ex

Bened.s 11.s Ordine Prædicatorum assumptus Bened. 11.s In Extravag. Inter cunctas de privilegiis, eadem privilegia confirmavit, et abstulit necessitatem illius solemnitatis, seu præsentationis, solum incumbens dictis Superioribus, ut

Verbo, vel

UVA.BHSC

verbo, vel Scripto significarent Episcopis, se dignari Religiosos aliquos ad confessiones audiendas, non explicando eorum numerum, neque nomina, neque expectato assensu Episcoporum. Non diu duravit amplissima hæc scessio, nam, Benedicto mortuo, illam revocavit in Concilio Viennensi Clemens 5.us eius immediatus Successor; et in cap. Dudum in Clement.is de Sepulturis omnia reduxit ad statum, in quo per Bonifacium erant constituta. Per integra secula immutata duravit constitutio hæc, donec aliquantulum pro Minoribus moderata fuit a Clement 7.mo, qui in eorum favorem decrevit apud Arde-Kin 3.e p.tis p.te 2. trac. 1. c. 3. q. 17. pag. mihi 352. Ut Confessores Ordinis Minorum semel præsentati alicui Episcopo pro confessionibus audiendi (de more) post unam præsentationem non teneantur amplius præsentari, etiamsi ad aliam transierint Diœcesim. Clem.s 5.s Clem.s 7.s

Sic tute D.re exim.o ubi supra n. 11. permansere Regulares usque ad Trid.m, quod, ut prædiximus, statuit Ses. 23 de Reformat. cap. 15. nullum Presbiterum etiam Regularem posse confessiones secularium etiam sacerdotum audire... nisi parochiale beneficium habeat, aut ab Episcopi per examen, si ipsis videbitur necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, et approbationem, quæ gratis detur, obtineat: privilegiis, et consuetudine quacumque non obstantibus. Plura hic, ut plane patet, decrevit Trid.num exemptis Regularibus ingrata, utpote Privilegiorum suorum, etsi in Generali Viennensi Concilio confirmatorum, proxima abrogatoria. Quare ubi Regulares in Pontificatu culmine viderunt, supplices ei litteras dedere moderationem constitutioni Trid.ni expostulantes. Annuit benignissime postulatis Sanctis. Pius 5.s, et Bulla, incipiente Etsi Mendicantium, decrevit Theologiæ Magistros Regulares semel in una Diœcesi approbatos, semper approbatos permanere pro eadem Diœcesi, quin possent iterum ad examen revocari. Non diu tamen, quarto enim post annos melius instructus idem Sanctus Pontifex revocavit an. 1571 per Bullam incipientem Romani Pontificis Privilegium concessum Theologiæ Magistris etiam laureatis; et statuit Regulares omnes posse iterum ad examen revocari, non quidem ab Episcopo approbante, sed ab eius Successore. Sed quia plerique adhuc supererant in priori Pij Bulla, quæ posterior non abrogaverat, et ad præcidendas dissensiones inter Prælatos, et Regulares, revocanda censebantur; omnibus providit immediatus Pij Successor Greg. 13.us; qui constitutione expedita an. 1573, et incipiente In tanta rerum; postquam confirmavit mortem Pij quidam eam partem, in qua declarat apud Lor.m disp. 28. Sec. 7. n. 2.b Mendicantes, seu Regulares ab uno Episcopo approbatos non posse ubique audire confessiones virtute suorum privilegiorum; expresse, atque diserti verbis 1.am Pij constitutionem prorsus obliterat, omnia reducens ad terminos concilij Trident., et testificans Pium ipsum experientia incommodorum, quibus occasionem prebuit illa sua Bulla ~~[illegible]~~ prebuerat, edoctum; statuisse illam abolere, cuius executionem voluntati superveniens eius mors prævenit. Quam eandem suam constitutionem postea confirmavit Pius 5.s revoc.tia eiusd. Greg.s 13.s a. Romani Pont. b. et sec. 5. n. 14.

 mavit idē Greg.^s Bulla edita an. 1580, et incipiente Pii Voti.

an. 1575

Ex P. Viva in ppō˜ 36. damnat. ab Alex. 7. n. 4. et 8. — Atquia, innovavit idē Greg.^s in favorem Minimorū omnia Privilegia, et Vivæ vocis oracula a Prædecessoribus sua Ordinibus Mendicantiū, et quia concessit pyterea Societati nrę, ut pro foro conscientię vi posset privilegii per Trid. revocati, concertatio maxima exhorta est; an nimirū possint Regulares omnes per communicaōnē Privilegiorū prędicti his exemptionibus uti; an potius ipsi standum foret posteriori dispositioni Pii Voti, et si confirmatorij tantū priori illius in tanta Regno moderatj deinde per memorata privilegia, et Minimis, et Societati Suæ Patribus concessa. Nil, quod sciam, circa ista hęc a Sede Apostolica decisum aut decretū est usq ad Seculi seqentis an. 21,

Greg.^s 15.^s — in quo in Sum. Pontificem electus Greg.^s 15.^s, revocavit omnia Vivæ vocis oracula Regularibus concessa, iis tantū exceptis, quę manu propria S. R. Ecc. Cardinaliū essent confirmata; imo, et hęc ipsa revocata deinde fuere ab Urbano 8.º, cum in sua generali Oraculorū revocaōne hanc clausulā prętermiserit.

Urban.^s 8.^s — Nequis tn in re tanti momenti ignorantiam prętexeret, et, ut certo sciant, quousq se extēdat episcopalis iurisdictio, prodiit an. 22. celebris illa Bulla Inscrutabili Dei Providentia &. apud Cavainc. ubi sup. lib. 1. cap. 11. n. 18. in qua, tum quoad approbaōnē, non solum pro Secularibus, et monialibus subjectis Ordinario audiendis, sed etiā pro excipiendis confessionibus monialiū Regularibus subjectarū, tum quoad plura alia subjectos decrevit Regulares Greg. 15.^s Diæcesani iu-

Alia Greg.^i 15.^i — risdictioni, et autoritati. Addita clausula revocatoria omniū Privilegiorū in contrariū quomodocumqe, et

quicumq, secūdū, vel etiā in individuo exprimendorū, vel Mari magno seu in Bulla aurea vel in corpore iuris clausorū. At nec dispositione hac optata diu pax, et secundā feliciter et ~~[illegible]~~ obtenta. Quare eius cupidissimus Urban.^s 8.^s, Brebi expedito die 30 Aug.^ti an. 1628. decrevit, Regulares a

Urban.^s 8.^s — prędecessoribus episcopis examinatos, et approbatos ad confessiones secularium audiendas, a pręsenti Episcopo Successore pro maiori conscientię seq quiete posse iterum examinari, et si minus idonei reperti fuerint, reprobari; ad precipuē dispositionē Sanctę memorię Pij 5.^ti hac de re editę.

Verum quia ppōo hęc non omnes dirimerant controversias qq. assumptus prosequnes

Inoc.^s 10.^s — tus est Inoc. 10.^s dispositione, quę incipit Cum sicut accepimus. Ubi sic decernitur: Regulares etiam Societatis Jesu in una Dioecesi ab Episcopo approbati, ad confessiones secularium audiendas, nequaquā possunt in alia Dioecesi huiusmodi confessiones audire sine approbaōne Episcopi Dioecesani.

Alia eiusdē in causa Ill. Palafox cū PP.^s Soc.^s — Idem confirmavit in Brebi a se expedito circa causam Angelopolitanā, et incipiente Alias a nobis emanarunt litterę &. Nostorū nepociū congregaōni VV. Fratrū Nostrorū S. R. C. Cardinalium examinandū commisimus &. apud Cavainc. ubi sup. cap. 10. n. 8. Aliud deinde Brebe edidit anno 1648, in quo huius Sacrę Congregaōnis iudiciū sua apostolica autoritate confirmavit; quod idem

Brebe

UVA.BHSC

Brebe suum idq Inoc.^s ad spescendq subortq turbationq confirmavit altero Brebi die 27. mayi an. 1653. Quo eodq anno controversia hec tota dirempta est per decretq seu Epistolq missam nomine Sacrae Congregationis ab Emminent.° Cardinali Spada ad Illustr. Palafox. Vo.° post quam Jesuitas brebissime advenit, venerationi Ill.° commendq, sic eumdq alloquitur apud Mendo in Statera opinionq dissert. 13. n. 232. Te etiam atque etiam hortatur (Sacra Congreg.°), ut ea, qua decet ita laudabilem profissionq et Ordinis existimatione, religiosam hanc familiam in Vinea Domini summo cum fructu, ac labore desudantq, fraterna charitate amplectaris. Ut supremi monitis his obtemperaret V. Antistq, magna deinde benevolentia prosequutus est Societatq nostram, ut patet, tum ex iis, quae ad Parochos suae Oxomensis Diaecesis dicit, nominatu missionarios commendans: Por el particular affecto y debocion, que tengo ala Sagrada Religion dela Comp.^a de Jesus. Ad. tum ex Epistola, ex autographo a P.^e Henao Ordine 6.ta, in qua Jesuitas appellat Angeles del Sor Evangelizantes de su Santissima palabra: tum denique ex altera scripta ad P.^e Martinq de Leza Castellanae nostrq Provinciq Praesulq, ab eo petente epistolam commendatoriq ad Episcopum Palentinq his verbis: deseo, que vaia dela misma tinta la recomendacion, que passa la Sta M.^e y Religion, donde aprendio aquel V. P.^e Luis dela Puente la santidad, que tan merecida tiene la aprobacion Apostolica.

His pro debita erga Ecclesiae Praesulq reverentia, et pro vindicanda Societate nostra, omnino in hac super re, et audacissime criminata, et reprehensa; alio nos vocat controversiq status, quam describendq proposuimus. Vix enim absoluta fuerat Angelopolitana causa cum nostra Episcopum Andegavinq, et eius Diaecesis Regulares acrior alia exhorta est, et ad Apostolicam Sedem deducta. Propugnabant hi et (ut ego quidem censeo ex more proprio etsi mendicantiq apud Ecc.^tq sec. 5. n. 12.) accerrime defendebant, Regulares Ordinis mendicantiq semel approbatos ab uno Episcopo, ad confessiones audiendas in sua Diaecesi, haberi pro approbatis in aliis Diaecesibus, nec nova Episcoporum indigere approbatione. Praesul contra censebat, et merito; privilegium hoc, siq.^do viguit, abrogatum deinde fuisse per sequentia Apostolica indulta eiusdq Pii 5.^ti, Greg. 13, et Inoc. 10.; quare veritatis, ac disciplinq amore ductus, et reverentia erga Apostolicas Sanctiones, et proprii gregis cura permotus, praedictam propositionq detulit ad Alex.^d 7. qui ea diligentissime examinata, per Apostolicq Brebe ad ipsum Episcopq directq sic respondit: Propositionem illam esse falsam et salutis animarq perniciosam. Atque ita tenendq, et in praxi observandq Sanctitas sua declaravit, et mandavit, sub poenis contra Schismaticos, temerarios, seditiosos, ac de haeresi suspectos; contra propositis quibuscumque non obstantibus. Venitq deinde est ad similis diligens examen altera propositio ab eodq Episcopo delata, et pariter a praedictis Regularibus defensa: Non possunt, dicebant hii,

Episcopi limi-

Episcopi limitare, seu restringere approbationes, quas Regularibus concedunt ad confessiones audiendas, neque ulla ex parte revocare. At Sanctus Pontifex Summus cum Congregatione Cardinalium falsam declarat hanc propositionem 30 Januarij an. 1659. temerariam, scandalosam, et erroneam. Nec minus, cum ratione causae litigij inter Cardinalem Sandoval, et Regulares illius Dioecesanos declaravisset Urbanus VIII. sub Brevi an. 1633, posse Regularibus ab Ordinariis concessi facultates, audiendarum confessionum restrictas, ac limitatas: ac expresse ibidem statuisset, finito huiusmodi limitatae concessionis tempore, non posse a Regularibus confessiones saecularium audiri sine novam Ordinarij approbationem. Ex Cavalucio cit. cap. 10. n. 9. et 13.

Idem Pontifex — Similis alia Urbani 8.

Clem. 10.

Hic omnibus successit Bulla Clementis 10.mi an. 1670. sic incipiens: Superna Magni Patris familias. Ubi perspicue declarat, et decernit: Religiosos ab Episcopo ad confessiones saecularium in sua Dioecesi audiendas approbatos, non posse in alia Dioecesi eas absque Episcopi Dioecesani approbatione audire, quamvis poenitentes subditi sint eius Episcopi, a quo illi Religiosi iam fuerant approbati; Et generaliter approbatos ab Episcopo, ad personarum saecularium confessiones audiendas, nequaquam censeri approbatos, ad audiendas confessiones monialium sibi subjectarum, sed egere quoque ad hoc speciali Episcopi approbatione. Et paulo post: Quorum in Monasterijs, ac etiam Collegiis, ubi iuxta regularia instituta vivitur, posse tam Praelatos Regulares, quam confessores Regularium eorumdem Monasteriorum, aut Collegiorum audire confessiones Saecularium eorum, qui inibi sunt vere de familia, et continui commensales, non autem illorum, qui tantum ipsis deserviunt. Statuit deinde, quod Episcopus, inconsulta Sede Apostolica, nullatenus possit adimere facultatem audiendi confessiones omnibus simul unius conventus Regularibus confessarijs. Regulares vero, ad eiusmodi confessiones audiendas praevio examine simpliciter, et absque ulla temporis praefinitione ab ipsomet Episcopo seu eius Vicario, aut antecessoribus Episcopis approbatos, non posse ab eodem, qui sic approbavit, iterum examinari, aut, ab eisdem confessionibus audiendis, suspendi, seu licentias illis concessas revocari, nisi nova superveniat causa, quae ipsas confessiones concernat; etc. Debet autem Episcopus generaliter, et absque ulla limitatione loci, temporis, aut personarum pro sua Dioecesi admittere Religiosos eos, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint; at non ita idoneos potuerit pro arbitrio suo probare, et admittere: semel autem simpliciter approbatos posse in Dioecesi approbantis quovis anni tempore etiam Paschali, et quorumcumque etiam infirmorum confessiones audire absque ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia: etc. Ex Lacroix, qui plura alia ex eadem Bulla desumpta dabit lib. 6. p. 2. num. 1502 ad 1511.

Cumulatius nil expectari posse videbatur a Regularibus in ratione hac, in qua, ut videtur facile

U.V.A.BHSC

cile est amplissima privilegia ipsi reddentes: at quia ... unquam ... ne, qui ... Regularibus ... largissimus exemptionibus ingrati hoc aliqui et apostolica benignitate abutentes, ut a iuris dictionibus, iugum Episcopalis iurisdictionis penitus excuterent, et verbo, et scripto foliis probare nitebantur Bullam hanc in Hispaniarum Regno non esse receptam. Convincet hos mox Mag.tr Novoa Salmanticensis D.or in Apologia Regularium cap. 3. n. 516, et 520. At, ut perspicuum fiat quam solemniter decipiantur, audire iuvat Dom.num Petrum Gonzalez de Salcedo Fiscalem tunc temporis Supremi Castellae Consilii, et ad quem ex officio pertinebat nomine Regis Catholici supplicationem a praedicta Bulla facere ad Sanc.mum, ut Bullae observantia atque obligatio interea suspenderetur. Hic ergo testis oculatus, et omni exceptione maior ita loquitur lib. 2. de lege Politica cap. 6. S. 2. n. 22. me fungente munere Fiscali Regis suspensionem dictae Bullae petere renuo; et PP. Supremi Consilii iudicaverunt Regiae retentionis remedio locum in eius causa non superfore. Hoc testimonium merito afferunt Illus.mi Hispaniarum Episcopi in libello dato ad SS. Bened. 13. occasione promulgationis Bullae Apostolici Ministerii a Praedecessore suo expeditae, et cuius mox mentionem faciemus. Addunt insuper duo alia testimonia, quibus liquet Clem.tis Bullam receptam esse in Hispania. 1.um est Synodus Malacitana Praeside Ill.o Ildephonso a S.to Thoma Dom.no habita an. 1671. haec enim docet lib. 1. tit. 25. S. 2. 2.um est altera Synodus Placentina an. 1687, et Praeside Illust.o Josepho Samaniego celebrata; lib. enim 2. tit. 6. de Sacram.tis Const. 11. expresse testatur Clementis Bullam in Hispania quoad omnia vigere.

Assumptum haec abundantissime probant, et manifestissime evincunt; at licet daremus liberalissime suspensam esse in Hispania praedictam Bullam Supernam; superest adhuc celeberrima illa Apostolici Ministerii occasione Zeli Serenissimi Philippi 5.ti Hispaniarum Regis ab Inoc. 13. expedita, ac promulgata denique, audiri P.P. Regularium Advocatis; eam testatur Bened.s 14. tunc temporis Sacrae Congregationis Secretarius in sua Bulla Pastorali curae, apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1534.a In hac ergo Constitutione, et in illius decreto 17. vel 2.do ex 10 illis, quae ad Regulares spectant, a 14 ad 23. inclusive; ante omnia declarat Inoc.s; Sacerdotes tam seculares, quam Regulares (pro utrisque enim Clero saeculari, et regulari ad distinctionem Clem.nae praecedentis data fuit Innocentiana haec) qui ab Episcopo obtinuerint licentiam audiendi confessiones limitatam, vel quoad genus Personarum, vel quoad tempus non posse Poenitentiae Sacramentum administrare extra tempus, vel locum, vel genus Personarum ab ipsis Episcopis praescriptum; quocumque privilegio etiam Cruciatae nullatenus suffragaturo. Confirmat deinde litteras a Praedecessore suo Inoc. 12. expeditas, in quibus decrevit: Sacerdotibus tam secularibus, quam Regularibus non licere confessiones eorum agere ex indulto

a Inoc.s 13.s Hanc citat ... et seq. falso positam nuper reperi, unde eas in fide alterius posuerim oportet; cuius autem non latet, cum a 20 annis hunc tractatum elaboraverim. meminit alterius Inoc.s 12.i

Integra autem Inoc.na haec inserta datur a Bened.to 12. in sua Const. Incip. praedicta In Supremo militantis Ecclesiae .. illius Confirmativa apud Lacroix in Collection. Quarumdam huius Const.um ad fin. tom. 2. pag. mihi 25.

U.V.A.BHSC5

" predictæ Bullæ Cruciatæ ad id electi fuerint, audire, absque præcedenti approbatione Ordinarij ejusdem
" loci, in quo ipsi pœnitentes degunt, et confessores eligunt, etiam si ab Ordinariis aliorum locorum
" antea approbati fuissent, ac etiam si Pœnitentes Ordinariis illis, qui confessores electos appro-
" bassent, subditi essent: nec non confessiones aliter factas, ac respective excepta nullas fore, ir-
" ritas, et invalidas; et confessores ipso iure suspensos esse. Ac denique, ne in re tanti momenti lo-
cum relinquat solitis vanis interpretationibus, predictum decretum concludit per hæc verba:
" Declaramus insuper prædictis Sacerdotibus tam secularibus, quam Regularibus ad confessio-
" nes excipiendas, vel ex vi prædictæ Bullæ Cruciatæ, vel ex quocumque alio privilegio electis, suf-
" fragari minime etiam posse, quod approbati alias fuerint ab Episcopo illo, qui aliqu-
" ando fuerit Ordinarius loci, in quo confessiones audiendæ sunt, si tali tunc temporis ampli-
" us non existat... sed necessariam omnino esse illius, qui actualiter, et pro tempore ordinariam
" iurisdictionem in ea Diœcesi exerceat, approbationem. Hæc in suffragari etiam tacita, eaque adesse
" censeatur, quo usque præcedens licentia, sive approbatio duret, et revocata ab eo non fuerit,
" in quo casu nova, et expressa impetranda erit, si illa præcedens licentia, vel pro temporis ad-
" scripti lapsu expiraverit, vel per posteriorem revocationem sublata fuerit... non obstantibus con-
" suetudinibus, ac præscriptionibus quantumcumque immemorabilibus, privilegiis quoque, aliisque
" constitutionibus Apostolicis quorumque Ordinum, et Societatum etiam Jesu &. apud Lacroix l. 6. n. 726.

Edita hac Bulla, et præscripta forma in Hispaniis promulgata, confirmata
Bened. 13.s præterea an. seq. 1724 a Success. Innoc. Benedic. 13. per Breve, quod incipit In supremo mi-
litantis Ecclesiæ solio, in quo prædictam Innoc. Bullam inseruit apud Lacroix nunc nunc cit.,
non idcirco non acquievere Regulares, (excepti Jesuiti ex doc.mo R.P. et ex Pinatelli tom.
10. Instructione 31 aut 33. n. 7. dicente: hanc doctrinam de approbatione religiosissime obser-
vant Patres Societatis Jesu) verum et supplicem libellum obtulerunt Philipo 5.to, morte præpro-
pera Ludovici 1.mi sceptrum reassumenti. Hi non satisfacti, ut insistere, at dicendum potius,
ut pertinaciæ suæ censores redderent Hispanos omnes, alios libellos supposito nomine ex par-
serunt in vulgus, in quibus frequentissime, ac liberrime dictitabant subreptivam, ac nul-
lius roboris esse prædictam Bullam, utpote editam in Specialissima Regularium Privilegia non
dumtaxat revocata. Multum excreverat scandalum, ut oculatissimo æque, ac piissimo Bened.to diu-
tius laterent minanes prætextus, et ridiculæ artes, quibus prædictarum dispositionum executio elu-
alia eiusdem debatur a Regularibus. Ea propter aliam edidit Bullam an. 1726. quæ incipit Pastoralis officij
apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1523., in qua, postquam gravissimum suum mœrorem, et indignati-
onem

orum significat, neque maxime ob Regularium nullorum temeritatem, et arrogantiam; qua executionem dictarum Institutionum retardabant, et impediebant: distincte, ac in Virtute Sanctæ Obedientiæ præcipit, et mandat, vt exacte, et inviolabiliter, omni quæ colore, prætextu, titulo, et ratione quavis interpretatione prorsus sublatis, sequentur omnia, et singula in emanata Innoc. Inst. decreta Institutione, sancita, ordinata, declarata, ac quoquomodo statuta; quæ Clerum tum Secularem, tum Regularem prædictorum Regnorum concernunt. Affirmat deinde in particulari nonnulla pauca Institutionis Innoc. decreta, quæ inter, fere iisdem verbis proponit, ac roborat illud de approbatione S.S. quod incipit Porro iniungimus.

Vt autem promptius, ac felicius hæc Bulla executioni mandaretur alteram dedit 3.a Aprilis eiusdem anni ad Serenissimum Philippum 5.m, in qua, eius Zelo laudato, pro Ecclesiastica disciplina instauranda; ei commendat ut invigilet quam diligenter, vt exactissime observentur in suis Regnis pdictæ Institutiones. Prudentia, ac dexteritate summa Romæ ista agebantur; at, porta inidies machinante confirmata privilegiorum dissensio[m], non respondit Hispaniæ expectatio dui, et ardentissime exoratæ discordiarum finis, animorum concordia, et firma, ac stabilis ecclesiastici ordinis disciplina. Nam cum acriter quererentur, tum Capitula Ecclesiarum Toletanæ, Castellæ, et Legionis, tum Regulares, quod vulnerarentur gravissime sua iura, et privilegia prædicta Institutione; rearum partium esse contenderunt ea coram Sanct.mo deffendere, prius obtenta facultate regia. Annuit benignissime postulati Rex catholicus, et eximiis vtriusque partis advocatis in Romana curia auditis, et Regi, et Episcopis, Capitulis, et Regularibus, seorsim Pontifex rescripsit die 22. Martij an. 1727, et omnibus instantissime commendavit exactissimam, et inviolabilem observantiam Innocentianæ Institutionis. Episcopos præterea monet, ut operam dent, ne ab ipsis illius querimoniis, ac dissensionibus præstari minimum videatur. Capitulis tam secularibus, quam Regularibus serio, et gravissime iniungit; quod, si quam controversiam habuerint cum Episcopo, Capitulum illud, aut communitas regularis per suos quisque Procuratores in curia, residentes aut particulari nomine apud nos agat; ita ut vnius Capituli aut regularis familiæ causa aliis communis minime fiat. Post rescripta hæc aliam edidit Bullam, quæ incipit Summe decet, in qua affirmat Benedict. omnia õõ privilegia Religionis seraphicæ, per 113 Bullas a sede apostolica ipsi concessa. Institutionis huius occasione vim, et efficaciam illius apostolici Myriotheij infringere, atque eludere conati sunt Franciscani, bona, ut pie credendum est, et sincera fide; at certior factus Benedictus novitati huius, eosdem admonuit per Epistolam scriptam ab Eminentissimo Lercario an. 1729, et missam ad Hispaniæ Nuncium, et eiusdem Regni Episcopos

alia eiusdem

aliæ eiusdem

alia eiusdem

epist. eiusdem nom.e scripta

UVA.BHSC

ni Episcopos nihilque ipsis prodesse adversus Innocentianam Bullam præcedens privilegiorum omnium confirmationem, ac eisdem benignissime scriptam.[a] Ita tandem absoluta est causa approbationis Confessarii Regularis, et Bulla Apostolici Ministerii in regulam præsenti materiæ, et aliarum plurium sæpius confirmata, ac roborata est: nullibi enim ne apud modernorum quidem Scriptorum ullius posteriorum aliquam revocationem, hac super re ab Apostolica sede emanatam fuisse.

[a] ex M.S. P. Barteria, qui omnia hæc rescripta se vidisse et legisse fatetur. fol. 82.

Sectio 3.ª Illationes ex prædictis.

Infero 1.mo posse Regularem absolvi a venialibus, vel mortalibus a sacerdote sive seculari, sive regulari, etsi non approbato ab Ordinario loci, modo præcedat facultas Prælati Regularis Pœnitentis absolvendi. Et probatur: tum ex Sinopsi Privilegiorum nostrorum cap. 5. n. 1. et cap. 6. n. 2.; ubi ad valorem absolutionis, vel gravissimorum peccatorum, solum requiritur, quod minister sive secularis, sive regularis facultatem habeat sive a Præposito Generali, sive ab aliis superioribus ejusdem Societatis: tum ex iure antiquo, et novissimo apud Lugo disp. 28 de Pœnit. Sec. 3.a n. 5. et expressius Sec. 4. n. 5. Trid. autem nihil innovavit, quoad Pœnitentes Regulares spectat; nunc enim et determinate loquitur de secularium confessionibus audiendis. Imo si Regularis habeat generalem facultatem eligendi confessarium, poterit eligere non approbatum ab Ordinario, propter eandem rationem, et quia sine fundamento restringeretur ad approbatum ab Episcopo (ut nonnulli faciendum censent) facultas absolute, et illimitate scripta; cum credendum potius, et existimandum sit, superiorem velle, ut religiosus utatur iure suo; eligendo ex certo idoneum, quem ipse maluerit.

Infero 2.do Sacerdotem sive secularem, sive Regularem non indigere approbatione, ad absolvendum a venialibus quoslibet Pœnitentes etiam seculares: tum ex dictis disp.ne præc.ti Sec. 2.a; tum quia antiqui DD.res supponunt de hoc esse consuetudinem Ecclesiæ, quæ nec induci, nec valide durare potuisset, nisi iurisdictio, ad hoc munus obeundum requisita, minime duceretur a Sum.mi Pontificis beneplacito, et ex eorum consensu tacito vires duraret. Caput autem omnis utriusque sexus prohibens confessionem fieri nisi cum sacerdote proprio, vel ejus delegato, certo intelligendum est de confessione mortalium, non confessionum, cum agat de præcepto annuæ confessionis, dicitur necessarie tantum sunt peccata mortalia directe, et sacramentaliter non remissa. Concilium etiam Trid. hac in parte intelligendum est ex Lugo disp. 26 de Pœnit. Sec. 5. n. 2. de confessione mortalium, quæ sunt materia necessaria Sacram.ti Pœnitentiæ. At dices: Tridentinum requirens approbationem in ministro hujus Sacramenti præcidere conatum est abusus qui in eundem Sacram.ti administrationem facile induci poterant, ob defectum scientiæ in ministro requisitæ: non mediocris scientia sæpe requiritur, ad discernendum mortale a veniali; et hanc distinctionem necessario facere debet ille maxime qui solum potest absolvere a venialibus ergo;

ut

et prædicti abusus præcidantur, approbatione etiam indiget ministri venialia absoluturi. Resp.º Sicut in ge-
nerali sessione, ita etiam in dispositione generali non censentur comprehendi, quæ verosi-
militer non præcipiuntur in specie, [redacted]. Quod tunc maxime valere existimo, dum
novum, uti hoc Tridentini, derogatorium est antiqui immemorialis; stricte enim tunc interpretan-
dum est cum immunitori ad tempora saltem Inoc. XI. de solis confessionibus mortalium necessarium; nec extenden-
dum ad eas materias liberas; sic enim, et valide antiquæ consuetudini et tribuitur Trid. decreto vis et effica-
tia ipsi maxime respondens. Abusus autem, qui extinguendus proponitur, fictitius prorsus, et nullus est;
nemo potest sibi invicem non absolvere, quin casum facultate adæquata, a dubie reservatis nunquam
quam absolveret. Nam vel dubium est positive grave, vel levissimum sibi confessi peccati, vel de ea dubitatione
patur. Si dubium est positivum, quia in utramque partem habet gravia motiva assensus, prudenter
potest sacerdos non approbatus ab hoc peccato probabiliter solum veniali penitentem absolvere ex plurimorum expo-
situm AA.rum doc.e apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 600 et 601; At si dubium sit negativum, quia, etsi pro utraque par-
te occurrant aliqua motiva non contemnenda, at quæ vel se mutuo elidunt, vel per se sufficientia non sunt
ad prudens directum iudicium efformandum; potest illum absolvere ex doctrina, quam, præcisive
spectatis rationibus intrinsecis, censet probabiliorem Lacroix n. 609.; et saltem indirecte, adhibita nimirum
alia certa veniali materia, ex iis, quæ circa casus dubie reservatos tradit ibid. n. 1693. Tanta ergo non est
vis et efficacia reflexionis huius, ut nos cogat ad eiusmodi antiquiorem opinionem descendam, et nostram
supra loc. cit. fusius propugnatam, omnino retractandam. Præterquamquod illatio hæc nullum locum habere potest in absolutione a peccatis indubie tantum venialibus.

Infero 3.º posse Prælatos, et Confessarios Regularium independenter ab approbatione Ordinarii se- [illegible] audire
culares, qui vere sunt de familia, et continuo commensales, non autem eos, qui continuo commorantur in gran-
giis seu prædiis rusticis, hæc enim non veniunt nomine monasteriorum aut collegiorum, ubi vita
regularis statuta viget. Circa eos autem qui proxime inserviunt religioni, dicendum censeo
cum Diana, per se non posse sacramentaliter absolvi a prædictis regularibus, quia prior ad mo-
rum non est cum ullo regularium privilegio fungendi; posse vero per accidens, si nimirum sint continui
commensales &c. ex Bulla Gregoriana &c. uti solent esse aliquamdiu in nonnullis Religionibus, et in nostra
ii præsertim qui in Coadiutores temporales adsciri desiderant. Videatur Diana verb. Confessarii Re-
gulares n. 2, et v. Saullas Absolvere n. 11. Infero 4.to Approbatione indigere pro secularium confessioni-
bus Regulares omnes quantumlibet exemptos, et Prælatos manifeste quam sapientes, et idoneos. Ita communiter
seculares, quam Regulares Theologi, aut utriusque iuris DD.res, et publici Professores. Ita in meminit AA.res,
et ii oppositum tradant, plures II. apud Moya tom. Select. trac. 3. q. 3. et 4. et Lugo de Penit. d. 21. n. 9; excipientes
ab hac generali regula Prælatos Regulares, uti Provinciales, Priores, Guardianos, Rectores; et graduatos in

Theologia

UVA.BHSC

Theologia, aut Iure canonico, audiendi in [struck] non sunt; tum quia revocatur est motu Ciri Mendicantis, tum quia esti Prelatiæ Regulares equiparentur Beneficio Parochiali, quatenus eiusmodi Prelati curam habent animarum, subditisque Sacram.ta conferunt; proprie tn beneficium Parochiale non sunt, hoc enim ex munere Ttii venit est ius percipiendi redditus Ecclesiasticos propter officium ministrandi secularibus sacramenta et sepulturam ex iurisdictione ordinaria in ipsos. Quod non spectat Prelatis regularibus. Ex Lacroix l. 6. p. 2. n. 1521. et Viva de Iubileo q. 3. art. 4. et si competeret eius potestas, ut in Parochis, non se extenderet ad sibi non subditos, quales sunt seculares.

Infero 5.to Regulares approbatos in Diœcesi, A, posse in ea confessiones excipere quorumcumque Penitentium etiam alterius Diœcesis, in qua non sunt approbati; et sine onere subjiciendi in Paschate proprio Parocho peccata, aliunde rite regularibus confessa. Constat 1.a pars ex Privilegio quod

Sixtus 4.s apud Lacr. l. 6. d. 28. Sec. 7. n. 13 Sixtus 4.s Mendicantibus tribuit: nimirum, quod possint audire confessiones omnium qui ad sua loca confitendi causa venerint: Et non sint ex Episcopatu ad quem fuerunt presentati: et ex §. 7. Bulle Superna, in quo ea facultas extenditur ad casus reservatos in Diœcesi Penitentis,

Joann.s 22.s non vero in ea, in qua audiuntur. 2.a pars definitur a Joan. 22.o in Extrav. Vas electionis de Hæreticis;

Bened.s 11.s et Bened. 11.o in Extrav. Inter cunctas de Privileg. Ne sequatur, inquiunt, absurdum, ut peccata semel remissa aliquis confiteri teneatur; et liberatus debitor, iterum solvere cogatur. apud Lacr. l. 6. d. 26.

Alexr. 8.s §. 2. n. 5. Eamdemque confirmat falsitas propositionis 20.æ inter damnatas ab Alexo. 8.o; quæ est huiusmodi: Confessiones apud religiosos factæ plereque, vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ. Ut videbis ex Viva in hanc propositionem, utiliter videndo. Ac denique idem infertur ex verbis Bullæ Superna supra positis, Religiosos approbatos posse confessiones audire in Diœcesi approbantis quovis anni tempore etiam

Sixtus 4.s martinus 5.s Paschali. Allegatur tn in contrarium cap. Omnis utriusque sexus, et Extravag. Sixti 4.ti, et Martini 5.ti apud Lacr. l. 6. superius declarantes; fideles, quamvis confessi sint fratribus privilegiatis, nihilominus teneri semel in anno confiteri suis parochis. At dicendum est; mentem eorum non fuisse ut peccata rite regularibus confessa, iterum clavibus subjicerentur; alioqui hoc non reputaretur absurdum a predictis Sum. Pontificibus. Sed voluisse declarare teneri fideles tempore Paschatis confiteri proprio sacerdoti ad communicandum, si confessione indigeant: satisfacturos alioqui suæ obligationi, si Parochum reddant certum, vel se legitime confessos esse cum delegato regulari supremi omnium fidelium Parochi Sum. Pontificis; vel se non habere conscientiam peccati, quod ipsos ad confitendum obliget. Hanc fuisse vim declarationum earum constat ex posterioribus Apostolicæ sedis decretis; quibus in presenti adherendum omnino est, etsi dicendum foret, precedentibus per ea derogatum esse.

Infero 6.to Regulares generaliter idoneos ad confessiones audiendas, admittendos generaliter esse ab Episcopo pro sua Diœcesi; si tn iniuste rejiciantur sive non approbentur, nullatenus posse in ea Diœcesi confessiones audire. Constat 1.a pars ex clausula Bullæ Superna supra positæ.

2.a au-

2º aut á pluribus admissa et á pluribus etiam AA. reiecta apud Andekin 3e. p. tis p. te 2a. trac 1º cap. 3. q. 17. Probr. sic: Regularis ô minute reprobatus caret approbaone ad confessiones audiendas necessaria: ergo in Dioecesi, in qua vel minute reprobatus est, nullatenus potest audire confessiones. Probo Ant.: Approbao ad confessiones audiendas necessaria, est approbao illius, qui actualiter, et pro tempore ordinariam iurisdictionem in Dioecesi exercet, ex Bulla Apostolici ministerii supra; reprobatus vel minute in Dioecesi A, non est approbatus ab ordinariam iurisdicy actualiter in ea Dioecesi exercente: ergo Regularis minute reprobatus &. Resp. Mag. Noroa in sua Apologia cap. 1. non requiri necessario in omnibus regularibus approbaony de facto obtentq; d minute reprobati sufficere, quam per sua privilegia Sum. Pontifices ipsis tenuere. Verum contra est: quia si hec approbao virtualis sufficeret, ad valide confessiones audiendas; posset praedictus regularis virtutey privilegiony eligi in Dioecesi, in qua vel minute reprobatus est; cum quilibet fidelis possit sua peccata subjicere, et in confessarius eligere pro se vel virtualiter approbatum; sed ex praedicta Bulla Apostolici eligi non potest in confessarius ex quocumq privilegio pro Dioecesi A, Regularis non approbatus ab actualiter iurisdicy exercente in ea Dioecesi: ergo valide ibidem audire non potest confessiones virtutum privilegiony. Dicis ex cod: Privilegia hec Regularium nisi in Clement. Dudum de Sepulturis, edita á Clemente 5to in Concilio generali Viennensi, sicut autem privilegia ex causa onerosa, et in remuneraony meritony concessa, uti est istud de quo in praesenti, non intelliguntur revocata per quascumq clausulas; sed tunc tunc, quando expresse, ac nominatim abrogantur, quod huc usq ab Ecclesia factum non est.

At contra itenum: tum quia Regularis potest confessiones audire ex quocumq approbaonis genere, semper potuit illas audire vel in Paschate, ex Ex.º dicente d. 26. sec. 2. n. 9. istam restrictiony illis non audiendi in Paschate, numquam posita esse in usu; et ex experientia quotidiana; et ex usu in propony 21. damnata ab Alex.º 8º n. 1.: Sed regularis minute reprobatus non potest in Paschate confessiones audire; ex Propone 13a. damnata ab Alex.º 7. Satisfacit praecepto annuo confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo praesentato, sed ab eo minute reprobato: ergo ita reiectus nullatenus potest confessiones audire. 2do. quia stante Clement.a Dudum non poterant Episcopi prendere aliquam causam, ad non admittendos regulares; cum horum examen, et iudicium suis superioribus reservatum esset, et solum requirebatur exterior praesentao: ex verbis illis: Si vero iidem Praelati fratribus ad audiendas confessiones, ut praemittitur electis (et debite praesentatis) huiusmodi licentiam exhibere recusaverint, nos ex nunc ipsis, ut confessiones sibi confiteri volentium libere, liciteq audire valeant, gratiose concedimus de plenitudine potestatis Apostolicae. Atqui nunc possunt Episcopi Regulares examinare, et in idoneos repertos non reiicere;

UVA.BHSC

õõ reiicere ex Brebi Urb. 8. fol. 82.; qd. revocat ut privilegium Clm.tis illius. 3.o et generalius ex Bul-
Bened. 13.s " la Bened. 13. Pastoralis officij al. dicente §1. quaecumq. hactenus ad remorandam, sive eludenda,
" aut quomodolibet impediendam praedicti Urbani (apostolici ministerij) executionis annullis ex
" praefatis Regularibus scripta, acta, gesta fuerunt cum inde secuti, et quandocumq. sequuntur,
" auctoritate apostolica tenore praesentium reprobamus &c.: quibus addit §5. Porro minime imus quoque ex
" actis eiusd. Innocentij constitutionis observantia circa confessiones a Regularibus praedictis, nec... in Vim Bul-
" lae Cruciatae... nec ex alio quocumq. privilegio excipiendas absq. praecedente approbatione, et lic.a Or-
" dinarij pro tempore existentis loci, in quo sacram.ti Poenitentiae ministrent; servata quoq. limita-
" tione, quae in ipsa lic.a ab eod. Ordinario adiecta fuerit; declarantes, quod confessiones aliter factae nul-
" lae atq. invalidae erunt. Haec adeo perspicue assumptum nostrum evincunt, ut censeam cum Lco. d.28. sec.5.
n.13. sententiam contrariam nec veram, nec practice probabilem: tum ppter ea quae ipse ex Trid.o adducit, tum
ppter posteriores memoratas constitutiones; tum ppter insubsistentiam rationum, quas pro se alegant contrarij, et col-
ligendum ex dictis, ex Lco. nuper cit., ex Viva in ppnes 13, et 36. damnatas ab Alex.o 7, ac denique ex
Lacroixio, dicente lib. 6. p.2. n.1464 cum Sanchez, Barbosa, Gonzalez, et plurimis aliis, non tene-
ri Pontifices servare certam formulam derogandi privilegiis a Praedecessoribus suis antea concessis,
cum quilibet Papa habeat potestatem, qualem habuerunt Praedecessores sui; et ab iis incoercibilis;
sed ea derogata censenda esse, dummodo ~~dum~~ Successor S. Pontif.x sufficienter manifestet volun-
tatem suam; dicendo, se derogare illis, etiam si de illorum tenoribus specialis, expressa &c. mentio,
aut alia exquisita forma servanda esset. Innoc. autem et Bened. 13. hac, et simili clausula forma
usi sunt in suis constitutionibus, videndis apud Lacroix ubi supra: qd. derogarunt omnibus oo
privilegiis Regularium, posterioribus suis dispositionibus quomodocumq. adversantibus.

Infero 7.mo Approbatum pro Dioecesi A, sive saecularem sive Regularem non cense-
ri approbatum pro aliis Dioecesibus, nec posse illarum in eis confessiones audire. Constat pro aiu.re hac
expressa declaratione Cardinalium, quam refert apud Lco. d.28. S.7.n.1. Emmanuel Rodriguez per haec ver-
" ba: Congregatio Concilij respondet (ad quaesitum sibi propositum ab Archiepiscopo Valentino) appro-
" batum ab alio quam a Valentino Episcopo, in Dioecesi Valentina, non censeri approbatum ab
" Ordinario. addens deinde idem Auctor se vidisse, et legisse responsionem hanc in Epistola ad praedictum
Archiepiscopum. Deducitur praeterea illud hoc, quoad omnes suas partes, ex Bullis supernae, Apo-
stolici ministerij, et Pastoralis officij supra; et quidem adeo manifeste, ut prorsus improba-
bilem existimem nunc temporis contrariam plurium DD.rum opinionem apud Lacroix lib.6.p.2.n.1516.

Infero 8.o Approbationem concessam cuilibet sacerdoti ad tempus limitatum, expira-
re cum

UVA.BHSC

re cum tempore designato; concessam autem absolute, nec expirare unquam, nec revocari posse sine causa, saltem licite; simpliciter denique, et absolute concessam Regulari examinato ~~ab Episcopo concedente~~, et reperto generaliter idoneo, illicite, et invalide revocari sine causa;[a] valideque tamen fieri huiusmodi revocationem si fiat ab Episcopo Successore; aut si ab eodem Episcopo revocaretur approbatio simpliciter, et absolute concessa a suo Vicario, etiam praevio examine. Plura comprehendit assertio haec, at et brevi, ut par est, omnia in singularum dabimus expositione. Primum quoad assertionis membrum deducitur ex clausula illa: *vel pro temporis adscripti lapsum approbatio expiraverit*; et *servata quoque limitatione* etc. ex Bulla *Apostolici muneris*, et *Pastoralis officii* pro utroque Clero editis: 2um in duas partes divisum, quarum 1ma manifestissima est, ex terminis ipsis approbationis absolute, et illimitate concessae; et ex praxi quotidiana sanctiorum, ac doctiorum omnium, qui, semel absolute approbati in aliqua Dioecesi, per totam vitam confessiones in ea audiunt absque ulteriori approbatione; et cum quo per aliquod tempus ab ea Dioecesi absint, illuc tamen adeo revertentes, etsi post plures annos, confessiones in ea excipere non dubitant in vi prioris illius absolutae approbationis; id scientibus omnibus Episcopis, nec reluctantibus cum facillime possint. 2a infertur ex cap. *Accepimus*. De etate, et qualitate Ordinandorum ubi dicitur: *Semel idoneus reputatus debet pro tali haberi semper, alia causa non interveniente*. et ex eo quod approbatio est veluti quaedam donatio, quae acceptata, sine causa licite revocari nequit.

[a] ab Episcopo, qui eum ita approbavit;

In 3o duo etiam asseruntur; et 1um probatur ex cap., et ratione nuper allatis; 2um scilicet, *et invalide* ex Bulla *Superna* supra, et ex illa clausula *non posse suspendi*. Idem docet Benedictus 14 lib. 13. de Syn. cap. 9. n. 22. postquam enim vindicavit Episcopis facultatem subjiciendi iterato examini Sacerdotes sive seculares sive regulares, quibus facultas excipiendi sacramentales fidelium confessiones, ad certum determinatum tempus data fuit, mox hanc exceptionem pro regularibus apponit: *Excipiendus est in casu, quo potestas audiendi secularium confessiones aliquibus regularibus praevio examine per eosdem Episcopos concessa fuerit sine ulla temporis limitatione: tunc enim illi, sic approbatis, necessariam potestatem adimere, aut suspendere nequeunt, nisi forte nova aliqua supervenerit causa, et quidem ad ipsas sacramentales confessiones pertinens; ex Innocent. 10. Constitutione, quae incipit: Cum sicut accepimus.* de qua nos ipsi mentionem fecimus in nostra Constitutione super Anglicanis Missionibus edita, cujus initium est *Apostolicum Ministerium* data die 30 Maij an. 1753. Autoritas haec adeo perspicue assumptum nostrum convincit, ut clarius nil excogitari posse videatur; ne tamen vel — Bened. 14.

tamen vel

UVA.BHSC

tn vel minimus relinquatur arbitrarij etiam temporalis actioni locus, ostendendum nobis superest illa non posse Clem.[s], et nequeunt Benedict. intelligenda esse non solum de impotentia morali licite nimirum revocandi, sed de impotentia etiam quasi phisico-morali ad valide revocandum; quod eo libentius probabimus, quia id ex Bulla Superna legitime inferentes, validissime simul probabimus 2.dum ac ultimum superioris assertionis membrum.

Ex cap. definitione habemus Regulares previo examine ab Episcopo simpliciter approbatos non posse ab ipsomet Episcopo suspendi a confessionibus audiendis, nisi superveniente nova causa, ad ipsas confessiones referente; secus autem si approbatus sit ab eius Vicario, aut ab antecessoribus Episcopis. Ex quibus sic: quod etsi Episcopus non possit revocare approbationem a se simpliciter, seu absque ulla temporis praedefinitione et previo examine Regulari concessam sine causa &c. bene tamen poterit sine ea revocare approbationem eodem modo, et previo, etiam examine concessam a suo Vicario, vel Praedecessoribus suis; propter particulam illam adversativam secus; vi cuius quod in praedictis circumstantiis negatur de approbatione procedente ab Episcopo, in similibus conceditur de approbatione procedente a suo Vicario &c. atqui Episcopus non modo a se simpliciter concessam approbationem, verum nec illimitate concessam a suo Vicario licite revocare non potest sine causa nuper dicta circa 2.dum assertionis membrum; quod si in praedictis circumstantiis posset nihilominus revocare concessam a suo Vicario, id solum valide, non tamen licite facere poterit. Cum autem ex praedictis negetur ibid. Episcopo respectu approbationi a se concessae, facultas eam revocandi, quae conceditur pro approbatione concessa a suo Vicario &c. et haec sit potestas ad valide tantum eam revocandam in circumstantiis; infertur legitime valide revocare non posse Episcopum approbationem a se praedicto modo Regulari concessam: ac per consequens nec valide, nec licite id facere posse sine causa; facultatem tamen habere ad valide, etsi illicite revocandam in circumstantiis approbationem concessam a suo Vicario, vel Antecessoribus Episcopis.

Haec vero dicta circa potestatem Episcoporum tum ad approbationem Regularibus concedendam, tum ad eam revocandam, intelligenda etiam sunt de Capitulo S. Vac.te - de huius Vicario, ac de Abbatibus Episcopalem iurisdictionem exercentibus: tum quia hic actus approbandi, et revocandi approbationem non est actus Ordinis Episcopalis, sed iurisdictionis, non sibi specialiter delegatae a Pontifice, sed ordinariae; et ipsis respondenti ratione muneris sibi commissi: Cap.[lum] autem &c. Episcopo succedit, (vel in huius loco substituitur a Pontifice) in iurisdictione Episcopali, non ut inferius, sed ut equale; ut tradunt Canonistae in cap. Cum olim de majoritate et obed. apud Lex.[y] d. 28. s. 5. n. 2, et 3.: Tum quia Innoc. 13.[s] indistincte loquitur de iis nimirum,

qui actua-

qui actualiter, et pro tempore iurisdictionem ordinariam in ea Diœcesi exercent: quales sunt Cap.lum huius Vicarius, et Abbates exempti. In contrarium tamen allegatur resp.o Cardinalium sic dicentium: Cum exponere confessiones sit proprium munus Episcoporum, nullus alius potest in hoc se intromittere. At, permissio, vniversa esse resp.m hanc, de quo dubitat Ex.a, respondere potest: nullum alium non praeditum iurisdictione Episcopali, vel quasi Episcopali id facere posse, secus autem huiusmodi iurisdictionem habentes, ut praxis quotidiana demonstrat. Adducitur praeterea a Diana V. Confessarius Regularis n. 8. Privilegium Regularibus concessum a Clem.te 4.to ne confessarij Regulares possint suspendi, a confessionibus audiendi, a Cap.lo S. Vac.: at dicendum est privilegium hoc, siquidem viguit, revocatum iam esse per Bullam Apostolici ministerij nuper citatam. 33

Clem.s 4.s

Ad ea autem, quae contra vlt.m aurea.nei membrum obj.tur, reliqua omnium minima sunt, dici potest, et quidem ad 1.m desumptum ex cap. Accepimus de etate & super: inibi tantum praecipi quod semper reputetur idoneus, non tamen annullari sententiam revocatoriam prioris, qua idoneus qui declaratus fuisset, etsi inique, et iniuste revocatus ~~fuisset~~. 2.m a ratione desumptum difficilioris est solutionis, et in forma ex Ex.o d. 28. §. 4. n. 7. apud Plateliy tom. 7. n. 383 sic proponi potest: iusta, et iuridica sententia valide revocari non potest sine causa; approbatio maxime praecedente examine est quasi iusta, et iuridica sententia; ergo valide revocari non potest sine causa. ergo valide revocare non potest Episcopus predicto modo approbatum a suo Vicario, vel antecessore Episcopo saltem sine causa. Resp. Plateli; approbationem adequate sumptam non tantum importare predictum iudicium de idoneitate Sacerdotis, ad exercendum munus confessarij, deinde inducere facultatem illud exercendi. Haec autem facultas potest valide revocari etiam absque iusta causa. Plurimum displicet responsio haec, tum quia ad argumentum solutionem importuna, et insufficiens; tum quia falsa, et definitioni approbationis ab eodem Au.re propositae n. 367, omnino contraria. Est importuna ~~et insufficiens~~ quia precisa revocatio facultatis audiendi confessiones non est revocatio approbationis, sed iurisdictionis tantum; a qua sola procedit facultas illud munus exercendi. Vt videre est in Seculari approbato, qui ob defectum iurisdictionis audire non potest confessiones, eas audiret autem ex commissione Parochi; quas tamen ex huius commissione audire non posset, si, simul cum facultate audiendi confessiones, approbatio revocaretur. Insufficiens; quia etsi tali facultas revocaretur ab Episcopo, posset regulares confessiones audire ex Bulla Superna; dicente, Regulares approbatos posse absque Episcopi lic.a in Diœcesi approbanti confessiones audire. Falsa; quia Episcopus uti inferior revocare non potest facultatem audiendi confessiones, quam, supposita approbatione, habent regulares a sede apostolica, ex predicta Bulla, et alijs iuris privilegiis. Sibi contraria, quia approbatio ~~adequatem~~ essentialiter sumpta est ex ipso n 367 authenticum testimonium Episcopi, aut Vicarij eius de aptitudine, et capacitate sacerdotis, ad audiendas confessiones. ~~[illegible]~~

nec includit proinde facultatem eas excipiendi. In

~~[illegible]~~

de ut haec revocetur, nec per se illa revocata, nec revocari ab extrinseco potest inquantum ~~[illegible]~~ aptitudo, et Capacitas est, d vnice in quantum qualificata et authenticata est.

JOVA.BHSC

96

~~[struck-through text]~~ Sic in, et pluribus aliis pacteamini dicta, et expedita arg.ti solutio ardua semper, et difficillima mihi visa est, recurrente pro illius solutione vel ipso Exm.o ad intentionem Episcoporum verisimiliter approbare nolentium nisi ad beneplacitum, quod approbationi penitus abidubio revocari potest. At quid, si voluntas Episcoporum sit approbare simplicem Sacerdotem secularem, uti ipso ibidem fatente, solet muniri approbatione regularium? Nil ad haec resp.t Exc.s: ex variis tamen moralibus principiis etsi subtimide...

Directe ad Arg.ti resp.o, et in forma dist. maj. Iusta, et iuridica Sent.a, ex stricta iustitia debita, valide revocari non potest sine causa, quoad forum internum; concedo maj: iusta, et iuridica sent.a lata semper, subdist. valide revocari non potest sine causa, quoad ius suae qualitatis iustam reddentes sententiam illam, concedo maj.m: quoad materiale sententiae iustae, sive quoad esse autentici testimonii praedictarum qualitatum; nego maj.m, et praemissa min.re examinanda deinceps; dist. neg. approbatio quoad ea, quae praesupponit in iure approbato, scientiam nimirum etc. valide revocari non potest sine causa; concedo neg.m; quoad esse autentici testimonii eiusdem scientiae etc. nego 1.a, et sub eadem dist. ne 2.a similiter neg.m. Non datur in humanis potestas ulla ad valide defraudandum hominem invitum sine causa iure stricto, quod habet ad rem suam; domum v.g.a haereditarem, aut vestem. Et enim adduci in litigium defacto posset vis hoc, et iniusta sua verum Dominum pronunciari sent.a, vi cuius privetur Dominus vel invitus re sua quoad forum externum; integrum tamen, et firmum in eo manebit ius ad eandem rem, quamdiu sine causa ea privatus extiterit, et semper tenebitur possessor minimus, adeoque vero suo Domino restituendum. Non ita accidit in approbatione, quam vocari peramus iustam sent.m, et quia muneri iusta est, et quia arg.m reduci utr.o potest, et restringi, ad approbationem, quae iusta sent.a sit, in aliam internam illarum differendo rigorem examinis qualitatis illius; an ut approbatio, ut valida sit, debeat esse iusta. Nonnumquam ita accidit, quia approbatio huius Sacerdotis in individuo, numquam aut raro saltem potest esse ex stricta iustitia pure debita, uti illa, quae Parochiali Beneficio annexa est. Episcopus enim, cuius solius est approbare Sacerdotes, ad munus audiendi suos subditos, et hos providere ministris sufficientibus, et idoneis, ut per sacramenta ab iis recepta suam assequantur salutem, muneri sibi imposito de rigore iustitiae satisfacit, suos providendo idoneis illis Parochis, qui super gregem suum diligenter invigilantes, praesto eidem opportuniori remedio adsint in omnibus suis Spiritualibus necessitatibus. Superest ergo, ut approbatio sit ampliative iusta, quatenus procedens a virtute generali iustitiae quae ex D. Tho. 2.2. q. 58. art. 6. omnes virtutes morales in se comprehendit: huiusmodi autem iusta Sent.a, etsi revocari non possit ab Episcopo, ita ut sua revocatione faciat, quod idoneus quatenus est esse, et quasi proximo ad confessiones audiendas, tali deinde non sit propter suam approbationem revocatam; potest tamen in vi huius suae revocationis illum

privare

privare autentico eo examinis stricta episcopus per se indebito testimonio aptitudinis suae, nisi idoneitatis ad confessiones audiendas: ex principio illo generali cujus est tollere, cujus est ponere. Peccabit quidem nimirum non confirmando vel revocando hoc testimonium; quia in actuali illius duratione, vel formali vel virtuali omnino necessaria est ex Bulla Apostolici Ministerii ad secundum munus audiendi confessiones, ideo illa revocatio etsi peccaminosa, et iniusta, invalidam reddet confessionem, nisi nova approbationis confirmatione audiat: at valida proinde est revocatio iniusta approbationis simpliciter, et iniuste, et praevio etiam examine recte a Praedecessore Episcopo vel suo Vicario, quoad esse Sed autentici testimonii idoneitatis pronunciati ad valorem Sacramenti Poenitentiae.

Infero 3.° Episcopum nullatenus posse adimere facultatem audiendi confessiones omnibus simul unius Conventus Regularibus confessariis. Ita satis clare decisum est a Sacra Congregatione an. 1615, et sub iisdem terminis asserit declaratum in distinctione superiori supra. Proposita tamen Fagnanus Apud P. Antoine tom. 3. trac. de Poenit. cap. 3. in Annotationibus, unum excipit casum, in quo Episcopus id praestare valet: Sed, ubi ob nimiam locorum distantiam commode adiri nequit Apostolica Sedes. Pro parte Religiosorum Societatis Jesu, sunt illius verba, propositum „ fuit dubium Sacrae Congregationi: An Episcopus in partibus Indiarum possint ex integro totum „ unum monasterium, vel Collegium ab audiendis confessionibus suspendere? Respondit; Episcopos „ Indiarum posse quidem omnibus simul unius monasterii, vel Collegii confessariis adimere fa- „ cultatem, audiendi confessiones personarum secularium, etiam inconsulta Sacra Congregatione Episcopo- „ rum et Regularium negotiis praeposita, cum decretum ab ea editum sub die 20. Novembris an. 1615. „ ex intentione defectu, et convenientia morali non extendatur ad Regiones illas tam longe ab „ Urbe distantes. Verum ab hac generali suspensione, quae vix sine scandalo, et animarum per- „ nicie contingere potest, abstinendum esse Episcopis, nisi gravissima subsistente causa: super quo „ Sacra Congregatio illorum conscientias gravata voluit esse onerata. Sed quid agendum, procedit idem „ Autor, regularibus, si de facto Episcopus in Europa simul suspendat omnes confessarios ejusdem monasterii nulla habens rationem Sacrae Congregationis? Poterunt ne illi confessiones audire, non obstante huiusmodi suspensione? Respondit casum fingi, ut videtur, plane metaphisicum. Nihilominus, si contingeret, respondent Peirinus, Lezana, aliique cit. a Donato, posse: quia Episcopus in sua illa suspensione excedit limites suae autoritatis, adeoque eius suspensio habenda est tanquam invalida. At quoniam, si Regulares, neglecta Episcopi suspensione, audirent confessiones accedentium, scandala fierent maiora, et majora orirentur animarum pericula; consulto Franciscus Rosanius Bononiensis Ecclesiae Poenitentiarius tom. 3. theol. moral. lib. 1. de Poenit. cap. 1.

Resp. S. Cong.

cap. 1. punct. 8. n. 9. arbitratur sanius vitius in hoc casu obedire, et recurrere ad Sac. Congregationem qui inspecta etiam recurrentium moderatione, et prudentia ad amputanda scandala, erit magis favorabilis. Et allegat Donatum, ac Pavarinum, qui ambo cum fuerint in Romana Curia Procuratores Generales Ord.[is] S. Dominici optime nedum de iuribus, sed etiam de praxi Romanae curiae notitiam habuerunt. Huc usque excit.[atis] additionibus, in quibus licet ea omnia, quae ad authenticam reddendam resp.[onsionem] aliquam necessaria sunt,[a] desiderantur etiam annus editae praedictae resp.[onsionis], an nimirum ante an. 1670, in quo prodiit Bulla Superna; an post huius promulgationem: ex editionis enim illius resp.[onsionis] omni scientia nobis staret; an praedicta resp.[onsio] declaratoria foret Bullae Supernae; an solum illius responsioni, cuius posterior meminit. Deficiunt autem principio hoc, et aliis supra indicatis, et cum aliunde per difficile nobis sit ea feliciter assequi; nequidquam decernere, et sine fundamento decidamus, sapientiorum iudicio relinquimus resolutionem dubii: possint ne Episcopi suspendere in poenitentiarium omnes simul unius Religionis Confessores Regulares.

[a] Apud Lacroix lib. 1mo n. 574.

Infero 1.mo, Confessiones Saecularium auditas a Iesuita itinerante in Dioecesi, ubi non est approbatus, esse invalidas, etsi approbatus sit in alia Dioecesi. Ita Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1513. ita Reuter, et plures alios ab hoc cit.[at] 2. p. n. 322. Probatur ass.[ertio]: Sacerdos simpliciter et absolute impotens audire confessiones saecularium in Dioecesi A, nullam confessionem saecularium valide in ea potest audire; Regularis etiam Iesuita alibi approbatus, est simpliciter impotens audire confessiones saecularium in Dioecesi, ubi non est approbatus; ergo Iesuita etiam alibi approbatus iter agens per Dioecesim, in qua approbatus non est, nullam hic confessionem valide audire potest. Neque obstat nimium eo P.e Reuter existimante, revocatum non esse per Bullam Supernam, eo quod decumpta est probatur; privilegium, quod Greg. 13.us nostrae Societati dedit in Bulla incipiente: Decet Romanum Pontificem. Vi cuius poterant Iesuitae semel approbati ab aliquo Ordinario audire confessiones quorumcumque saecularium, dum iter agerent per alias Dioeceses; solis exceptis locis illis, in quibus Ordinarii existerent, et dummodo Parochi non repugnarent. Ratio est, quia mens Pontificis non erat hoc privilegium revocare, tum quia decursus omnium voluntaria iurisdictio in alieno territorio exerceri potest, nec Clem.s 10.s ei quoad Religiosos derogavit: tum quia numquam fuit quaestio an Religiosus possit absolvere in Dioecesi B, in qua est transeunter subditus Episcopi Dioecesis A, a quo est approbatus, sed tantum quaerebatur: An Religiosus approbatus ab uno Episcopo, censeatur vi iurisd.[ictionis] ubique approbatus. et ita decisum est. Haec sunt rationes, quas in suae opinionis fundationem, et stabilitatem adducit cit. R.or, ~~nullius [illegible] decidi, [illegible]~~

rei in remotioribus Indiis et ipsis [illegible]

Itaque autem 1mo: ergo Clem.s 10. non derogavit quoad Religiosos iurisdictioni illi omnium. Atqui ex praedicto

UVA.BHSC

dicto iure munere potest voluntaria iurisdictio, sive non contentiosa permanenter exerceri extra territorium: q.º non transeunter tantum, ut ipse vult, sed permanenter etiam, quod ibidem negat, potest Jesuita approbatus pro Diœcesi, A, absolvere in Diœcesi, B, inqua non est approbatus, subditum Diœcesis, A, proquo approbatus est, et iurisdictionem habet: non secus ac id libere facere potest ppter eamdem rationem suus Parochus ex Reuter n.º præc.^ti 348., et ex prædictis Sec. 1.ª Hoc autem admisso, ut vi sequentium necessario admittendum esse videtur ab adversariis; nullius roboris erit pontificia illa clausula non posse Religiosos absque episcopi Diœcesani approbatione secularium confessiones audire, quamvis pœnitentes subditi sint eius Episcopi, aquo ipsi religiosi iam fuerant approbati: [redacted]. Item 2.do q.º per hanc Bullam unice declarari Religiosos approbatos ab uno Episcopo non censeri ubique approbatos ex vi iurid. si quid valet dicendum supra ex Ad.º desumptum: minime vero ex ea inferatur, quod non possint [...] possint deinceps Regulares cum animarum periculo, et cum perniciosa discordiarum duratione similem approbationem prætextare vi suorum privilegiorum: ut apparet, et expresse testatur Clem.^s sub initium suæ definitionis, se eam edere, ut magis magisque dissensiones tollantur seminaque, in dium subsequi possent, occasione privilegiorum, quæ per sedem Apostolicam religiosis Ordinibus concessa fuerint. Expendenter hæc, et perpendantur mature cum unica illa declaratione; et tanta moli absurda pullulabunt, tanta esse noscet varietas interpretationis adversariorum cum clausulis Clemen.^na ut non solum ea vel ignorantissimus quisque ferre non posset, sed et omnibus omnino perspicua fiet, et falsitas suppositionis illius, et efficacia ac veritas fundamenti nostri.

Dicam.^tr nulla atque invalida est confessio facta Regulari etsi Jesuitæ exquocumque privilegio adhoc munus electo, nisi præcedat approbatio Ordinarii pro tempore existentis loci, inquo Sacram.^ty Pœnitentiæ ministretur: q.º confessio facta Jesuitæ iter agenti, et electo ex vi privilegii Greg.^ii 13. nulla atque invalida est. Arr.^s desumptum est quoad omnia sua verba ex Bulla Pastoralis officii... supra. Bened. 13. seq.^a autem vel infelicissimo simulibus nota est: per definitionem enim alicuius rei præceptivam, et disparatione simul omnium privilegiorum sibiquomodocumque manantium etiam Societati sunt omnia, et singula eiusdem Societatis privilegia definitioni illi aliquomodo contraria penitus deleri, ex firmissimis Dialecticæ regulis. Obj.^ci tn potest: finis huius definitionis, et reliquarum super approbatione ad audiendas confessiones, editarum fuit vitare iurgia, et dissensiones, quæ Regulares inter, et Ordinarios occasione hac esse solebant; horum autem periculum cessat öõ, etsi utamur in præsenti Jesuitæ dicto illo privilegio; numquam enim illud in praxim redacere possumus extramissi occasione ipsius, nisi Parocho, et a fortiori Episcopo, non repugnante. Difficilis 1.mo aspectu mihi visa est reflexio hæc, quia cessante adequato fine legis pro tota communitate, cessat respectu eiusdem obligatio legis

Ex Bulla Superna p. 82.

Gregoziana

nota V. Confessio particularis ut quælibet vel transeunter audita [...]

UVA.BHSC

legis ex communi omnium doct.^a quæ merito supponit Lacroix lib. 1. n. 971. et Reuter P. 1. n. 201. Scio tamen cogitante super dubii hujus seniore declaratione vehementer suspicatus sum, prædictum non fuisse finem sibi a Pontificibus propositum. Addiscipi in cong. istiuonis, et uti cogitaveram, omnia ex animo feliciter accidere. Inveni enim finem sibi propositum ad medicto 13. fuisse; ut quæ a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris ad Dominici gregis, animarumque salutem, et directionem provide statuta reperiuntur suum plenarium sortiantur effectum: sive quod idem est fuisse confirmare, roborare, et urgere integram executionem Bullæ apostolici Ministerii: hujus autem scopum ac finem clarissime demonstrant hæc illius verba immediate præcedentia 13 decretum: Dememoratum Cardinalium consilio spemus, et opportunum duximus ea, quæ infra sequuntur ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiæ utilitatem, veteris disciplinæ restaurationem, et spiritualis Regnorum Hispaniarum ædificationem, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuere, decernere et declarare. Ubi vides nullam fieri mentionem de præjudicio cordis ferendis. Dederit quidem hæc iniquia nullam occasionem ad dictas constitutiones edicendas, ut non dubitare indicat Bened. 14. Seq.^r: aliud tamen est occasionem alicuius abusus particularis legem aliquam promulgari, et aliud determinationem in eius provisionem eam ... edici. 1.mo admittimus perlibenter; et addimus insuper indubium nobis esse voluisse Pontificem eo iniquia providere at solum, ut unum ex particularibus effectibus suarum constitutionum. 2.um autem prorsus reijciendum censemus; tum quia ... videtur cum natura constitutionis sive legum, quæ tum ex clausula illa perpetuo valitura, tum ex suppositione est perpetua; ac dirigi sequenter debet in universalem, ac stabilem objectum; tum maxime, quia expressus finis hujus constitutionis, quod approbationem spectat est ex decreto 17, ut potestas clavium in remittendis retinendisque peccatis recte exerceatur. Addiscitur vero hunc finem, et quidem specialissime respectu nostri, patere satis luculentissime.

Quare a Jesuitis ad reliquos Regulares gradum facientes, aptandam potiori ratione censemus prædictam doctrinam ceteris omnibus Regularibus confessariis: qui propterea iter agentes per Diœcesim, in qua approbati non sunt, non poterunt sacramentaliter audire casu occurrentes sibi subditos illius Episcopi, a quo sunt approbati, illac pariter iter facientes; nec iis se committentes, aut per viam ducentes. Contrarii adhæret doct.^{mus} P. Platelii tom. 7. n. 375. existimans Bullam Superna solum prohibere ne quis Regularis se ad audiendas confessiones exponat in ea Diœcesi, in qua non est approbatus, etiamsi pœnitentes confluentes essent Diœcesis Episcopi, a quo fuisset approbatus; non autem ita universaliter ut neque privatim possit audire confessionem pœnitentis cuiusque suum Diœcesim; quia tunc ex n. 370 locus alterius Diœcesis se habet tamquam per accidens respectu illius confessarii et pœnitentis. Hæc Platelius loc. cit. Ego tamen adduci non possum ad eiusmodi interpretationem benigne excipiendam,

maxime

Expeditius autem, et opportunius resp.^o 1. non curare tunc casum finem ad quem prædictarum constit. Trid.^{nis} declarantium. 2. Hunc vel illum Parochum in unoquoque non dispicere communitatem: ita autem finis leg.^{is} vel adæquatus esset in hoc vel illo particulari; hoc non sufficiebat. 3. Constit.^{nes} prædictas sunt meræ præceptivæ, quæ aliquando interpretationem possent recipere ex Epicheja... & irritantes, quæ inhabilitatem inducunt et consequ.^r actus nullitatem; et solemnitatem substantialem quæ nominatim et specifice impleri absolute debet. ex pluribus suis textibus ... apud Sanch. de matrimon.^o lib. 2. D. 11. n. 19. et lib. 3. d. 17. a n.º 3. 5. 6. ...

UVA.BHSC

maxime post edita Bullas Inoc.[3] et Bened.[ti] 13 sæpius cit. in quibus idem expresse, et formalius prohibetur, et simul ab hoc præcipitur in virtute Sanctæ Obedientiæ exacta, et inviolabilis observantia Bullæ Apostolicæ &. contraria quavis interpretatione penitus sublata. Declarant etiam circumstantiam loci [a] non se habere per accidens, cum nominatim requirant in tribus cit. constitutionibus approbationem Episcopi loci, et in duabus ult. singulariter iniungitur servandam esse limitationem loci: nullus autem Episcopus approbat nisi pro suo territorio. Hæc præterea non præcipiuntur ad scandalum vitandum, aut propter quid simile, aut potestas clavium recte exerceatur, deberet vero huiusmodi æque respectu privatim, quam publice munus hoc obeuntes. Si autem privatim recte exerceri potest a non approbato ab Episcopo loci, cur non et publice? circumstantia loci æque per accidens se habere respectu itinerantis publice confessiones excipientis, ac privatim eas audientis; constitutiva utriusque confessionis [sunt] eadem; per hoc quod publice excipere vellet confessiones prædictas, contra non amiserunt approbationem, quæ dicitur perseverare, quamdiu utrumque subditus manet eiusdem Episcopi; ac proinde non solum quamdiu intra agunt, sed etsi per tertiam, vel quamque anni partem extra Diœcesim commorantur ob sua negotia, &. privata præ publica non permittitur, confessionis omnes eo prohibentur propter unius et eiusdem moniti privatas æque ac publicas complectens: nec prohibentur solum; irritæ etiam atque invalide declarantur omnes confessiones aliter quam ab approbato ab Ordinario loci exceptæ: cum ergo hi omnibus non obstantibus, validas dicit confessiones prædicto modo, at privatim, auditas; et sub eisdem [decernuntur] circumstantiis invalidas fateri publice exceptas. Nihil addit Placelius, nec equidem est, ut divinus minorum ego in re clarissima.

Infero 11.mo Seniorem approbatum ab Ordinario loci, ut fieri communiter solet, non posse valide confessiones secularium audire sine prævia facultate, aut generali vel particulari commissione sui Superioris Regularis. Pauci probabo auctoribus hanc, qui, etsi nullibi eam expresse tractatam videris, mihi multo magis arridet opinione contraria. Ratio autem est, quia iudicium Sacramentale exerceri non potest nisi erga subditos, hos vero non assignat communiter Episcopus cum approbat regulares, scit enim quam optime sola approbatione eos indigere, ut possint per sua Pontificia Privilegia omnium fidelium confessiones valide excipere; ex eo ergo quod Senior prædicto modo approbatus sit ab Ordinario loci, non habet quidquid requiritur ad seculares valide absolvendos. Neque dicas, Seniores approbatos ab Ordinario habere uti ceteri Regulares ab Apostolica Sede iurisdictionem necessariam, ad hoc munus obeundum. Nequaquam id dixeris, vetat enim ex cap. 1.º Synopsis Compendii Privilegiorum nostrorum Villagarsie editi: "Per Litteras Apostolicas nullius Privilegii seu gratiæ hactenus concessæ, vel imposterum concedendæ usus potest in Societate licitus esse, nisi per solum Præpositi Generalis communicationem." Hanc autem generalem iurisdictionem in omnes Christi fideles, nos ad hoc munus eligentes, solum communicat R. P.

Hæc illatio ptermitti potest, quia locum ut plurimum habere nequit, ut ea tradita, primo, peri, et observavi pag.[a] 104.

[a] Bened. 14 in sua Notif. 100. Invalidam declarat absolutionem datam a non approbato ab Ordinario loci. ut videre est pag.[a] 132.

R. 1.º Confessarii illi, quos ad hoc ministerium cum Secularibus exercendum, Superiores designant. Hæc facultas Pauli 3.º (audiendi &c.) sunt verba prædicti Synopsis cap. 2. n. 5.) respectu Pœnitentium non regularium, atque etiam regularium, si facultatem habuerint confitendi extra suum Ordinem communicata omnibus confessariis, ad excipiendas confessiones destinatis a Superioribus, et approbatis ab Ordinario loci iuxta formam Concilij Trid.ni: ergo sicut præcedentissimam approbationem habeat Jesuita a suis Superioribus facultatem Sacramentaliter audiendi seculares, gaudere non potest iurisdictione sive potestate absolvendi quoscumque Christi fideles ad nos undecumque accedentes, nobis concessa a Paulo 3.º: Prædictus ergo Jesuita illo modo approbatus ab Ordinario loci, nec destinatus a suis Superioribus, ad confessiones audiendas, caret iurisdictione ad hoc munus obeundum omnino necessaria, ac valide proinde illud exercere nequit.

Dices; ut hanc sequelam, ac ipsam simul assertionem non recte deduci, aut probari ex allegato Societatis iure: ex eo enim unice infertur, illicitum esse Jesuitis usum Privilegiorum Societatis absque communicatione R.di P.is Generalis: Quis autem non videt posse Jesuitam ministrum Pœnitentiæ illicite hoc Sacramentum ministrare, quia caret communicatione superiorum; at validum simul illud efficere, quia et approbatus est ab Ordinario loci, et iurisdictionem in omnes Christi fideles cuiuscumque sexus habet a Paulo 3.º, qui eam omnibus Societatis seu Presbiteris benignissime concessit in Bulla incipiente Cum inter cunctas. Resp. argumentum hoc invincibile futurum, si vis efficax est improbans in genere illarum nostram, eamdem vim, et efficaciam conservaret adversus eam in individuo consideratam, et ad præsentem casum restrictam. Sed enim longe diverso modo discurrendum esse de Pœnitente, ac de ministro Sacramenti Pœnitentiæ. Vera est causalis ista: quia graviter peccat pœnitens recipere tentans Sacramentum Pœnitentiæ, illud valide non recipit: falsissima autem hæc alia: peccat minister conficiens hoc sacramentum; ergo illud valide non conficit; cum ex prædictis, validè illud conficiat, etsi in statu gratiæ non sit. At huiusmodi defectu non laborat probatio, aut illatio nostra, solidiori illa nititur fundamento, ex famosiori deducitur principio; ex eo nimirum, quod prædictus Jesuita non utcumque illicite agat, sed ~~[illegible]~~ quia intendens Sacramentum Pœnitentiæ conficere non destinatus a suis Superioribus, ~~[illegible]~~ caret ~~[illegible]~~ vera iurisdictione in Pœnitentem illum, ac invalide proinde illum absolvet. Licet enim Paulus 3.º hanc primo concesserit Presbiteris omnibus Societatis, eam tamen mox declaravit, vel restrinxit Greg. 13 ad solum Præpositum Generalem, et ab ipso electos. En ipsius verba in Bulla incipiente Decet Romanum Pontificem an. 1575 expedita, et apud Institutum in ult.a Pragensi Edit.ne fol. 50. tom. 1. Quodque Privilegia, concessiones, indulta, et Litteras huiusmodi, nec non et ipsi Societati nominatim, aut Personis hactenus concessa, seu in posterum concedenda, Præposito Generali Societatis concessa esse intelligantur. Qui illa per se ipsum vel alium, seu alios Personis Societatis, prout magis expediens fuerit, communicare libere et licite valeat.

UVA.BHSC

leat: Nec alii ceteri Pœnitentiarii dictæ Societatis prædicti Privilegii, aut aliquo eorum, nisi per Generalem Præpositum, et de eius beneplacito, aut per alium seu alios de eius commissione electos, utiant gaudere possunt. Ex quibus sic: Nec uti, nec gaudere potest Privilegio Socius Jesuita ullus, nisi ex beneplacito, electione, aut commissione mediata vel immediata R. P.is: nullatenus committit R. P. privilegium audiendi confessiones Secularium Jesuitis, non destinatis a Superioribus, ad hoc munus obeundum: ex prædictis, et ex compendio Privilegiorum nostrorum V. Absolutio §. 1. ergo hoc privilegio nullatenus potest uti, aut gaudere Jesuita prædictus solum approbatus ab Ordinario. Præcisive ab hoc privilegio iurisdictionem non habet Jesuita ille in subditos eius Episcopi, qui tantum illum approbavit, nec ipsi iurisdictionem tecum: ergo non solum illicite agit tentans huius Episcopi subditos absolvere, sed invalide etiam: ob defectum iurisdictionis, ad hoc sacramentum valide conficiendum omnino necessariæ.

Insistes: Si a designatione Superiorum dependet Jesuitas habere generalem prædictam iurisdictionem, vel ea carere; cum iurisdictio hæc secundum se divisibilis sit poterit eam dilegare totaliter, cui voluerit, vel cum limitatione, et solum partialiter cedere pro sua voluntate: ex hoc autem absurde sequitur, posse Superiores Regulares non modo suorum subditorum, verum et Secularium peccata quodammodo reservare. Resp.o ex Ex.o tom. 4 de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. n. 6. Prædictam facultatem, de qua ag.r, competere absolute Societati seu Superioribus, qui ea utuntur cum Jesuitis præsentim, etsi absolute, et simpliciter approbati sint ab Ordinario, solum deputant pro hominibus audiendis; et licet possint nunquam hac sua potestate abuti, vel indiscrete limitationem adscribere, factum tamen tenebit; quia nulla ratione generalem eorum privilegium restringeremus, adhibita limitatione, quæ nec ex natura rei sequitur, nec alon- tiherè poruit. Circa potestatem vero reservandi peccata suorum subditorum aliter discurrendum est. Constat enim decreto Clem.ti 8.i an. 1593, die 26 May. expedito, in quo statuitur, ne ullus Superiorum Regularium etiam Generalis possit in posterum casum aliquem reservare præter 11, quos ibi Sanctitas sua designat, nisi super- ra discussione et sicuti comprobationi. Ex Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1667. Admonitionem autem nostram statuto hoc deducitur ex eo, quod nomine eiusdem Sum. Pontificis significavit Card. Toletus 5.to nostro Generali Congregationi, ut observetur decretum Sanctissimi de casuum reservatione. Quod Congregatio reverenter audivit, et debita cum summissione, obedientia, atque animorum promptitudine amplexata est. decreto 64. in MS. 81. eiusdem 5. Congreg.is. Non eque tamen restringenda est eorumdem Superiorum nostrorum potestas circa similitudinariam aut partialem illam reservationem multorum peccatorum, quæ sacramentaliter nobis subjiciunt Seculares: eam non audet Ex.o invalidam dicere, etsi fateatur imprudenter, et illicite actum Superiores regulares, qui eam limitarent nobis cedendo iurisdictionem ad aliqua Secularium peccata, et non ad alia, aliunde non reservata in ratione nobis cedant iurisdictionem ad aliqua Secularium peccata, et non ad alia; aliunde non reservata in Dioecesi; quia inique imponeretur grave onus pœnitenti, fieret q. ipsi iniuria. Addit deinde aliqua ad

praxim

praecum utilia: nimirum quod in dubio an superior solum prohibeat alicui, ne confessiones audiat, an praeterea illum priuet iurisdictione ad eas audiendas; veritas colligenda est ex circumstantiis prohibitionis, cum enim tanti momenti debet superior sufficienter explicare suam intentionem. In particulari vero, quando solum data facultas ad audiendos homines, signum clarum est, eam non extendi ad mulieres audiendas: quando auferat facultas antea absoluere secreta vel in singulis peccatis, vel ne indigne hoc ministerium ab eo exerceatur; signum etiam est auferri iurisdictionem. Si vero prohibitio fiat per modum ordinarii obedientiae simplicis, tunc non censetur auferri iurisdictio; quia numquam solet sub tanto rigore, imo nec sub obligatione in conscientia, id prohiberi in simili casu. Si denique dubius sit sensus intentionis superioris, ab eo munere exercendo abstineat, donec intentionis, et voluntatis sui Superioris certior fiat.

Dixi in Illatione, vt communiter fieri solet; iuxta principio ibid. indicato; at cum, seclusoto dubio, certo experiens postea, plurium Dioecesum facultatibus consultis, non approbationem modo, verum et iurisdictionem concedere communiter nostros Hispaniarum Episcopos; omnes enim vno quasi ore hac generali pro Secularibus, et Regularibus Presbiteris forma vtuntur: Atendiendo a la virtud y suficiencia de etc. en approbacionem seu autenticum testimonium aptitudinis etc. por las presentes le damos licencia para que pueda en todo este nuestro obispado confessar etc. en iurisdictionem, quae substantialiter sumpta nihil aliud est quam haec facultas; et quia eidem verbis generalis pro omnibus fidelibus nobis censuit Paulus 3.ᵘˢ supra: cum igitur hac de causa nobis in dubio esset de ea intentione omnia super hac Illatione praedicta restringenda, ac limitanda sunt ad casum, quo iurisdictionem pro suis subditis non concedant Episcopi Sacerdotis, quos approbant, vt sequens ibidem indicavimus. De cetero enim probabilius censeo Regulares, iurisdictionem habentes independenter a voluntate sui Superioris, vel in omnes Christi fideles vi suorum Priuilegiorum illimitabilium ex omnium, quae suppono, a suis Superioribus regularibus, vel in Dioecesanos nullo, vti Saeculares, propter iurisdictionem, quam cum approbatione ab Episcopis accipiunt, valide posse suorum respectiue Subditorum confessiones audire absque licentia sui Superioris Regularis. Ita plures apud Lacroix lib. 6. p. 2ª. n. 1463., et eamdem sententiam supponere videtur Lug. d. 26 de Penit. Sect. 1. n. 12. Ea vero probatur: habent, quidquid Trid. requirit ex parte ministri ad confessiones audiendas, valide saltem, quantum est ex parte Penitentiae Sacramenti: regulares praedicti habent in circumstantiis dictis, quidquid Trid. requirit ex parte ministri ad confessiones audiendas: ergo valide quantum est ex parte etc. Probo min. requisita Trid. ad hoc munus valide obeundum, sunt praecise, iurisdictio ordinaria, vel delegata; et approbatio vel formalis, vel virtualis; haec habent Regulares illi: ergo. Probo min. approbati sunt ab Ordinario

(margin note beside "bant, vt sequens"): approbatos ab Ordinario loci, et

UVA.BHSC

nario loci; ab eod. vel a Sede Apostolica per sua privilegia habent illimitatam iurisdictionem: q.

Dico: Regulares non approbari ab Ordinario independenter a voluntate sui superioris: consueverunt enim Episcopi non approbare eos in Confessarios secularium nisi a sui Prelati saltem interpretative praesententur iuxta formam Clement. Dudum de Sepulturis S. Statuimus. quae ex Barbos. et Roderico cit. a Matteucci lib. 1. Cautelae Confessarii c. 9. n. 12. sublata non est per Trid.um Resp. abundantissime constare ex praedictis, maxime ex pag. 30. §. Infero 6.to et seq.; ubi abrogatam esse Clement. Dudum. Quo ad praesens tamen attinet, dico ex Cas. dup. 28. Sec. 5. n. 15. Solemnitatem, vel praesentationem regularium, de qua in ea Clement.a nunc non esse aliter necessariam, quam Trid.num postulat. Ac proinde quacumque ratione Episcopi contenti sint, et religiosos approbent, illis satis est, ut privilegii sui utantur: nam si standum est Trid.o quoad restrictionem iuris antiqui; cur non et quoad ampliationem? Praesertim cum Concilium ipsum hoc expresse relinquat voluntati Episcoporum, aut aliis idoneus iudicetur; et vero simile non sit nunc plus requiri in sacerdotibus regularibus, quam a secularibus postuletur. Constat autem ex autenticis facultatibus Episcoporum Pampilonensis, et Valliloletani, quas prae oculis habeo, et plurium aliorum, quas in hunc finem perlegi; nobis reddere Episcopos approbationem, et iurisdictionem illimitatam, et independentem a nostris superioribus regularibus, et idem fieri cum aliis aliorum Ordinum regularibus, prudenter credimus; ac illud in super deducimus ex particula illa impressa de, et non del. haec enim solis respondebat regularibus Clericis, cum illa immutata de seculari pro omnibus secularibus, et Fratribus; et facile apponi posset Clericis Regularibus addita, ut fieri solet, litera l in d. Sommento pr., et sine fundamento restringitur ampla haec, et illimitata Episcoporum facultas ad libitum, sine voluntatem Superioris Regularis, cum ex nullo iure, aut privilegio generali constet, posse hos superiores illorum facultatem irritare, aut nullius reddere valoris. Habemus quidem ex Bulla Julij 3.i, recepta a Patribus Dominicanis, irritam esse approbationem horum Regularium factam ab Episcopo, inscio, vel invito eorum superiore regulari; at, cum non sciatur de receptione huius bullae in ceteris Ordinibus; valida est in eisdem circumstantiis aliorum regularium approbatio ex Lacroix, et pluribus aliis ab eo cit. lib. 6. p. 2. n. 1469. Omnes tamen fatentur, peccare Regulares hoc sacramentum conferentes, invito suo Superiore, et quidem mortaliter ex Peregrino apud Diana V. Confessarii Regularis n. 10.; ex mitiori vero ibid. et Lacroix ubi sup.a adminimum venialiter, iuxta modum prohibitionis, vel obligationem suae regulae; neque Ca. hac super re quidquam certo resolvit, solum enim dicit. ubi sup. d. 26. habentem a Papa licentiam eligendi confessorem, posse eligere quemlibet est ex parte iurisdictionis Regularem etiam sine lic.a sui Superioris: q.a tamen religiosus non est sui iuris, ut in hoc l, in illo occupetur, videtur fructus parere superiori suo; ideo indigebit licentia, vel saltem non prohibitione, ut possit in audiendis confessionibus occupari.

de Fr., de Dr. V.

del l pe ??.

Iraci

contrarii praetensa illaorum ad confessionem Secularium, quia ad hos solum extenditur generalis facultas audiendi omnes Xri fideles, regularibus secusa a Sede Apostolica; non vero ad munus seu audiendos Regulares cuiuscumque Ordinis, etiam extra voluntatem Superioris Penitentis. Ita docet Lo.[s] immediate post verba supra citata ex Clement.[a] Dudum, et ex Lateranen. Inter cunctas. Et expresse habetur in Compendio privilegiorum Mendicantium V. Confessarius S.2. ex pluribus Bullis ibid. cit.[s] et V. Absolutio S.1. in Communicatione.

Infero 12.[mo] Validam esse approbationem Sacerdotis sive Secularis sive Regularis, etsi Episcopus eum approbans non iudicet interne illum esse idoneum. Maior profundum AA.[um] silentium super dubio hoc, illud tamen excitat La.[s] etsi incidenter disp. 28. Sec. 5. n. 7. ubi problem dicit meam sententiam; quia Ecclesia non iudicat de internis, et quia alioqui multae confessiones redderentur dubiae; addit tamen se non improbare contrariam Trid. declarationem; quia videtur necessarium, ut approbatio procedat ex iudicio quo hic, et nunc tali Persona iudicetur idonea, alias non erit approbatio, sed fictio tantum: et paucis interiecti: Utrumque tamen exponantur illa verba idoneus iudicetur concludunt, quod intendimus; necessariam scilicet esse approbationem de facto obtentam. Haec Lo.[s] qui nobis determinandum relinquit quaenam earum interpretationum praeferenda sit. Ad has angustias reducti, et duce destituti in re gravissima, timuimus vehementer nostram aperire sententiam; eam tamen subtimide dedimus, ut possimus hac occasione a sapientioribus moneri, et doceri. Praetermissis autem supra indicatis probationibus, quae non multum placent, probatur aliter illa sic. Assertio nostra. Ex Trid.[ino] et ex ratione non requiritur maior aptitudo, ut quis in Confessarium approbetur, quam requisita, ut curam animarum exerceat, seu habens Beneficium Parochiale, etsi ad illud promotus, vel confirmatus fuerit ab Episcopo scio indignitatis illius ob defectum sufficientis scientiae ad hoc munus recte obeundum, valide nihilominus, quantum est ex parte sua Sacramentum Penitentiae confert: ergo pariter obtinens approbationem ab Episcopo gnaro illius ineptitudinis valide quantum est ex se hoc sacramentum administrabit. Maior.[r] per se patet, cum Beneficio Parochiali, praeter audiendi confessiones, alia etiam sint annexa gravissima munia non mediocrem scientiam requirentia. Minor.[r] indubie apparet ex Trid.[o] solum requirente, quod ad personas attinet, ex parte Confessarii, vel quod sit approbatus ab Ordinario loci, vel quod habeat beneficium Parochiale: promotus autem ad curam animarum, etsi indignus sit ad hoc munus, quia licet aliqualem, non habet tamen sufficientem rerum moralium scientiam, illud beneficium revera valide possidet, ex Laiman lib. 4. trac. 2. cap. 15. n. 1.[a] ex Diana cum de Lugo V. Beneficium n. 9, et aliis ibid.: ex Cap. Veniens de filiis Presbiterorum ubi Alex.[r] 3.[s] mandat Londonensi Episcopo, ut retineat Sacerdoti Ecclesiam ad quam illum ordinaverat, et ob quemdam defectum (en indignitatem) non debuisset ab initio illi Ecclesiae praefici: ac demum omnibus aliis, ex Trid.[o] ses. 21. cap. 6. de Reformat. prohibente, removeri Parochos ob eorum imperitiam,

[a] ex Pichler lib. 1. tit. 14. n. 10

UVA.BHSC

tiam, si alioqui honeste vivant: prædictus ergo indignus Parochus valide potest sacramentum Penitentiæ confer-
re; quidni ergo idem possit simplex confessarius, etsi indignus, et inimicus ad id muneris approbatus. Validaque
est approbatio cuiuslibet sacerdotis etsi non iudicetur interne illum esse idoneum.

Confirmatur: Tridentinum providit Sess. 24. cap. 18. apud Cavaricij lib. 1. Theorij, et praxis suæ lam. cap. 18.
n. 4. ut cum Parochialis ecclesiæ vacatio occurrerit... qui examinatorum iudicio, magis idoneus repertus fue-
rit, ecclesiæ vacanti præficiatur: sed etsi expedit maxime (sunt etiam verba Trid. ibid.) animarum
saluti a dignis, atque idoneis Parochis gubernari, non requiritur essentialiter ad valorem collationis
illius beneficij, quod conferatur magis idoneo reperto ab examinatoribus; ergo cum non eque expediat ani-
marum saluti dignos confessarios approbari, ad huius approbationis valorem non requiritur, quod ea
conferatur iudicato idoneo. Maior desumpta est ex Trid.º, minor vero nota est, intellecta de indignitate su-
pra explicata, et constat preterea ex supra dictis; consequentia autem videtur perspicua, quia intime per-
specta mente, et voluntate Trid.ⁱ, et in unum simul collectis pluribus memoratis decretis, hoc absdu-
bio efficiendum esset ex omnibus essentialibus clausulis Trid. nullus posset audire secularium
confessiones, nec ad id idoneus reputari (ex sess. 23. c. 15)... nisi magis idoneus ab examinatoribus reper-
tus (ex sess. 24. c. 18)... Parochiale beneficium obtineat, aut ab Episcopis per examen aut alias ido-
neus iudicetur et approbationem obtineat. Ex sess. 23 c. 15. Sicut ergo sufficit Parocho, ad valide audi-
endas confessiones, Parochiale beneficium obtineat, quin interne iudicetur, vel quod idem est, magis ido-
neus reperiatur; ita sufficere debet simplici confessario, quod approbationem obtineat, etsi interne
non iudicetur idoneus. De materiali enim se habet, quod ad hunc pertinentia sub una copulativa conti-
nentur, ad Parochum autem spectantia, in diversis sess. posita sint, cum sensus sit idem, et eadem
prudentissime presumatur mens Tridentini. Huic accedit communis DD.rum sensus, substantialiter con-
veniens cum Ex.º in hanc definitionem approbationis: Autentica declaratio de sufficientia talis sa-
cerdotis, ad audiendas confessiones: quæ absdubio plurimum diminuta foret, si ad approbationis valo-
rem, et metaphisicam essentiam, prorsus necessarium esset iudicium internum de idoneitate: dari enim pos-
set autentica declaratio &c. quin daretur approbatio in casu nimirum, de quo loquimur. Consequenter ita-
que oporteret communem hanc DD.rum definitionem, et dicere, approbationem esse autenticam declarationem Epis-
copi de sufficientia iure recepta talis sacerdotis &c.; At cum dedeceant hæc pie antiquitati religiosi
et debitæ sapientissimis DD. observantiæ; potius dicendum est, non existimasse eos omnino
essentiale esse approbationi, valide, et metaphisice sumptæ, iudicium internum Episcopi de idoneitate approbandi.

Obj.ci nihilominus potest contra prob.em illud Trid. Sess. 22. cap. 2. de reformatione:
nec alijs imposterum fiat provisio, nisi ijs, qui iam ætate, et ceteris habilitatibus integre habeant

dignoscantur

UVA.BHSC

[a] alitr irrita sit provisio.

dignoscantur. Dici tn debet, si integre non referant ad omnem perfectionem tum in scientia, tum in moribus irreprehensibilibus; alioquin enim, nec dignus posset valide ad curatum promoveri, nec ullus dareta dignissimus cum perdifficile, aut impossibile sit integris omnino moribus, et sapientia plenum aliquem invenire. Solum ergo vult Trid.num, quod valide eligendo, nulla desit ex qualitatibus, quae immunem illum reddant ab omni irregularitate, sive inhabilitate, ad beneficia obtinenda. His autem qualitatibus praeditum esse indignum de quo supra, et deducitur ex textibus ibi allegatis, et videre dabunt cit. AA. Ad reliqua autem iam indicata responderi potest ex Cap. ibid. quod si aut aliis idoneus iudicetur, solum referri ad iudicium externum, non vero ad internum: nec additionem illam approbationis; noviter dictionis quidquam significare, sed adiunctam unice ad majorem declarationem previi illius iudicii, de quo loquutum fuerat Trid.m: ne sic existimaret aliquis sufficere requirem privatum iudicari idoneum, cum certo requireretur a Trid.o declaratio iuridica idoneitatis illius. At potius quia approbatio, fictio approbationis dicenda erit ea, quam valide reddi posse dicimus indigno, cognito ut tali; stabit enim ex approbatione illum esse aptum ad confessiones audiendas, cum re vera et apparere rei sit ineptus. Iuridice stabit ex collatione Beneficii Parochialis facta indigno, hunc esse prae ceteris magis idoneum repertum; et nihilominus non fictio collationis, sed vera, et valida collatio Beneficij dicenda est ex praedictis: et sicut valida sunt facta ab hoc in parochia; matrimonium v.g.[a] ex praesente contractum; ita quamvis est ex parte approbationis, valida erit absolutio collata ab indigne approbato. Nec novum est, quod sub eadem particula coniunctiva et ponantur in conciliaribus decretis, quae diverso modo requiruntur. Florentinum enim dicit, quod sacram.ta novae legis perficiuntur rebus tamquam materia, verbis tamquam forma, et Persona ministri. cum tn omnia sacram.ta, sola excepta Eucharistia,[a] sint materia, et forma; quin illi eorum intrinseca sit Persona ministri sacram.ti: conspicientur ex Platelli tom. 6. cap. et S. 1. n. 8. Viva Theolog. Scholast. tom. 2. P. 7. disp. 1. q. 1. a. 3. n. 16. ubi dicitur: eam personam tantum sacram.ta perficere, tamquam omnino ex praerequisitis ad sacramentum integre peragendum: ergo si sub eadem particula et ponantur idoneitas, et approbatio, illegitime inde infertur, ad munus audiendi confessiones valide obeundum, non minus essentialiter praerequiri iudicium internum idoneitatis, quam approbationem de facto obtentam. Atque his breviter soluta dedimus solidiora majoris sent.s fundam.ta: Seliget unusquisque, quam maluerit; prae oculis tamen omnes habere vellem, unam Trid. interpretationem conformiorem esse gubernationi externae, aptiorem scopo Trid., ubi de Parochis, opportuniorem multo, et poenitentium saluti similiorem; ac denique, ut periculis scrupulis, et quieti animarum provideatur; vel necessaria omnino, vel utiliorem absque dubio. Omitto plures alias illationes, quae vel materialiter deducuntur ex praedictis, vel communiter inveniuntur in Autori-

[a] quae unice his perficiuntur sive efficiuntur.

bus

UVA.BHSC

bus, quos frequentius evolvimus, et citavimus.

Appendix circa 1.am illationem supra positam

Etsi totum studium nostrum in hac praecipue diss.ne efformanda, in id fuerit directum, ut omnes resolutiones nostras immediate deduceremus ex sapientiori, et sanioris doc.na, et prae caeteris ex pluribus instructionibus hac super re a Sede Apostolica editis, quas multi evoluti AA.es tum antiqui, tum moderni, diligentissime inquisivimus, tanti tamen numquam fecimus labores, aut diligentiam nostram, ut veritatem nos assequutos esse censeamus, et nil solidi adversus sententias nostras objici posse timere existimemus. Cappterea visis Recen.tis quemdam totis viribus intentum, solidissime stabiliendae stravisam 1.am nostrae resolutioni sententiae, firmiter statim statuimus, quam in nobis esset, nulli parcere diligentiae, ut illius sententiae probnes mature perpenderemus, vel ad nostras corrigendas, si solidiores eas reperiremus principiis et fundam.tis nostris, vel ad eam illustrandas, et exponendas inculpatissimam rationes in stravisse. Opera ejusdem nondum post omnes perfeci; quare alius praetermissis, ostendere praestat dicere nostrae sanioris sententiae, et in praesertim fuig.e a sapientioribus regular. deductas, fundam.ta declarare, ac deinde aag.ta stravia aprori solutione proximis infringere. Ut in dictis ut innoveremus ea scholastica methodo scrupulose procedendo, et quia principalis q.o determinatio, nimirum; possint ne Regulares, ac saeq.res sentire, valide absolvi cum facultate sui superioris a simplici sacerdote non approbato ab Ordinario loci, praeter invincivilia iam adducta ex Iure nostro ibid. pag. 88. dependet praecipue a resolutione alterius illius: An fuerit antiquitus necessaria iurisdictio approbatio Episcopi, ut committeret alicui sacerdoti propriam iurisdictionem, ad valide absolvendum necessaria, ideo [redacted] decidendas statui qq. has formalibus verbis, et probnibus latinis, non quia praesumas tanti D.rii auctoritate removendos a sua sententia stravisos, sed quia in qq. iis de facto, quae necessario comprobandae sunt ex sapientium iuris antiqui testimonio, nullum contra adduci posse sapientiore, Ecc.o teste, veritatis, et religionis observantiore ullum, ac nemine omnibus numeris absolutiorem.

Ab hac itaque 2.a q.ne ob praedictas rationes initium ducentes; duobus modis committi aut delegari poterat iurisdictio in foro Poenitentiae simplici sacerdoti ex D.rim. disp. 27 dele-nit. init. ante sec. 1.o: alter ex parte Poenitentis, quando ei dabatur facultas eligendi confessorem, non " enim ipse Poenitens se subjiciendo dat iurisdictionem, cum haec debeat a Ep.o per Vicarium suum, vel ali-" os Pastores, manare: sed facta electione seu designatione per ipsum Poenitentem, ille, qui facultatem eligen-" di confessorem, iurisdictionem illi electo praebet. Alter ex parte Sacerdotis, q.do ipsi immediate, et quasi ratione sui committebatur facultas audiendi confessiones. Utraque autem ratione modus, quoad finem conficiendi sacramenti, nihilominus different, nam per illum redundat in poenitentem facultas confitendi tali confessori, et per "

hunc

UVA.BHSC

hunc redundat in confessor. potestas absolvendi hunc pœnitentem: sunt enim hæc duo quasi relativa, et nexa; subjectio unius, et jurisdictio alterius; et ideo, uno dato, aliud dari necesse est, ut in simili dixit Honorius Papa in cap. Siquis objecerit. 1. q. 3. His præmissis ad quæstionem propositam supt. loc. disp. 28. sec. 3.a; quod ut Pontifex, aut Episcopus delegarent hanc jurisdictionem alicui Sacerdoti directe, et per privilegium, semper illi relatum, nulla alia conditio in eo requirebatur ex vi juris antiqui, præter eas quæ ex natura rei in eo sunt necessariæ, ut sit dignus, et idoneus ad hoc ministerium. Quod est certum, quia neque in jure habetur tali conditio, nec ex consuetudine, nec facile excogitari potest. Difficultas ergo superest 1.o de Parocho delegante suam jurisdictionem alicui sacerdoti; deinde de quolibet pœnitente, habente generalem facultatem eligendi confessorem idoneum; an secundum commune jus antiquum postularetur aliqua conditio in sacerdote, ut reputaretur idoneus: et in hoc fuit quorumdam opinio, etiam in jure antiquo fuisse necessariam alterutram ex duabus conditionibus: scilicet, vel quod haberet in Ecclesia aliquam jurisdictionem ordinariam in hoc foro, vel quod esset ab Episcopo approbatus tamquam idoneus: ex hac enim opinione simplex sacerdos non poterat tunc eligi nec a Parocho, nec a pœnitente privilegiato; nisi esset ab Episcopo approbatus tamquam idoneus. et cit.is AA. et Paronis hujus sent.æ, et illis contrariis; concludit: hanc communem sent.am verum existimo. Procedit deinde assumptum, et duabus assertionibus rem totam sic decidit.

Dico ergo 1.o Parochus ante Concilium Tridentinum ex vi juris communi poterat et valide, et licite suam jurisdictionem committere cuicumque sacerdoti, qui secundum naturale, seu divinum jus idoneus esset, ad hoc sacram.tum ministrandum; etiam si aliam jurisdictionem vel Episcopi approbationem non haberet. Dicta autem de Parocho veniunt etiam intelligenda de Prælato regulari, ut constabit ex identitate rationis. Ass.o ergo Prob.tur; quia in delegante erat potestas, quia hæc committ.at illi ex vi ordinariæ suæ jurisdictionis, quæ non erat ligata, aut impedita, ut supponimus: quia ex parte ipsius Parochi nullum erat jus positivum prohibens illi delegationem, imo neque nunc est, ut infra videbimus.a Rursus ex parte alterius eadem in sacerdote erat capacitas, et nullum enim erat jus specialiter requirens in illo alterutram ex dictis conditionibus, neque in Concilio, aut Pontificio decreto ostendi potest: neque etiam ex natura rei sequitur: nam cui committebantur oves tamquam Ordinario Pastori, etiam poterat committi cura assumendi dignum et sufficientem coadjutorem; et ideo quamdiu hoc non prohibebatur censebatur commissum: ergo....

Dico 2.o Stando in jure antiquo per generalem facultatem datam, ad eligendum confessorem eligi poterat quilibet sacerdos jure divino idoneus absque alia conditione, aut approbatione jure humano requisita: Probatur eodem fundam.to: quia nullum ostendi potest jus, ubi hoc sit præceptum. Unde si superiori dans facultatem expresse declaret in hoc sensu illam dare: dubitari non potest quin tali facultas

a licet contrahenda sit delegatio ex jure novo ad solum legitime approbatum.

cui

UVA.BHSC

esset valida: quia in dante non deerat potestas, et nullus erat positivus in vitium eius voluntas;
et ex se non habet ille modus adeo intrinsecam inordinationem, ut reddat facultatem irritam ex natu-
ra rei. Imo, si Persona, cui dareter, esset prudens, et timorata, nullum peccatum esset, talem facul-
tatem ei concedere. Alij vero communiter eam dare, regulariter non esset prudentiae conforme; non
tamen propterea facultas esset nulla, quia ad hoc oporteret assignare in validitatem illius. Ex quo ulte-
rius infero, quamvis dareter facultas per haec generalia verba Sacerdotem idoneum, non fuis-
se limitandam, aut necessario interpretandam de Sacerdote declarato idoneo publica authori-
tate altero ex dictis modis: quia etiam haec declaratio, aut limitatio non habetur in iure: neque
est necessaria ex vi solius rationis, quia aliis modis potest sufficienter constare de idoneitate Confessorii, ut
per experientiam, aut publicam famam, seu notitiam; aut per aliorum fide dignorum testimonium.
Et quamvis verum sit ex concessione generali sic intellecta, et cuilibet de Populo facta, potuis-
se sequi incommoda, hinc solum infertur, pertinuisse ad curam Pastorum Ecclesiae, illam non conce-
re sine maiori declaratione, aut circumspectione. Et ad vitanda haec pericula addidit Concilium "
Trident. in statum explicandum, quod esse novum satis ex eius verbis constare potuit. "

Ita Cons. circa ius antiquum; quo exposito, immediate procedit ad declarationem huius
novi Trid.: pluribus autem ex iis pertransitis, dicit num. 4. 2do; adnotandum est illud verbum Concilij
Confessionis Secularium etiam Sacerdotum: nam ex illo manifeste constat, in hoc non habere locum respec-
tu Regularium: habere autem locum respectu secularium sine ulla exceptione: 1um patet quia Concilium
ipsum addidit limitationem. Et fortasse ratio fuit, quia noluit Concilium in hoc subjicere Regulares
Episcopis quoad Confessiones, quas ipsi faciunt inter se, seu de peccatis suis: quia ipsi habent pro-
prium, et peculiarem modum, quo gubernantur et proprios Pastores, a quibus Confessiones recipere
solent. Vel etiam Concilium hoc fecit quia plus confidit, moraliter ac regulariter loquendo, de Regu-
larium poenitentium conscientia, et prudentia. Atque hinc colligitur 1mo posse superiores Regulares
exponere suis subditis Confessores non approbatos ab ullo Episcopo: quia hoc potest iure antiquo,
et communi seu per propria principia; et per hoc decretum nihil in hoc est innovatum. 2do. sequi-
tur, quod bene notavit Navarrus in Sum. cap. 4. n. 7. Si Religiosus nunc habeat facultatem eligen-
di Confessorem, posse eligere quemvis invenerit sibi idoneum; quamvis ab Episcopo approbatus non sit.
Ratio est eadem; quia Concilium in hoc nihil innovavit. Et conveniens esse potest: tum quia Religio-
sis facile est invenire Confessores idoneos, regulariter loquendo; quia habere debent conscientias
minus oneratas peccatis; tum etiam quod Concilium praesumpsit illos fore prudentiores, et cau-
tiores in Confessoribus eligendis. Quidam vero hoc limitant, quando superior expresse concedit hanc
facultatem:

UVA.BHSC

facultatis: nam, si tamen faciant licentiam eligendi Confessorem, dicunt, interpretandam esse de approbati ab Episcopo. Sed non est cur ita interpretemur, quia potius existimandum est Superiores velle, ut religiosi utatur iure suo. Solum quod observandum est, ut eligendus sit ab Ecclesia toleratus; scilicet, non suspensus nec excomunicatus, quoniam hoc in ipsa ratione idonei Confessoris contineatur, ut supra dixi.. Exponit demum Verbum illud etiam Sacerdotem, et statuit non solum comprehendi omnes Sacerdotes Seculares cuiuscumque Dignitatis, gradus &c. sed et ipsos Praelatos, et Episcopos debere eligere, quem ipsa electione approbent; vel, si approbare non possint, quia iurisdictionem quasi Episcopalem non habent, vel quia ea non gaudent extra territorium, debere eligere approbatum ab Episcopo (intellige ex conditione) loci, in quo eligitur, et peragenda Confessio est. Ita respondisse ait Greg. XIII, et itiam conresponsionem Cardinalium 1158, et 1160, et ex eo, quod conditio tali idoneitatis universaliter posita est respectu omnium Secularium, inter quos hii Praelati continentur. Superest modo, fundamenta contrariae sententiae declarare, ut rectum, ac prudens iudicium circa punctum hoc, quisque valeat efficere.

Obiicitur itaque 1mo Mag. Giraldi in suo novissimo opere in ius canonicum tom. 2. p. 2. Sec. 105 Responsionem Sacrae Congregationis ad Episcopum Hildesiensem circa dubia haec sibi ab eodem proposita 16 Sep. an. 1763. 1mo An tales Confessiones (factae nempe a regularibus Sacerdoti simplici etiam de licentia suorum Superiorum) licitae sint? 2o An, ignorante Episcopo, validae fuerint? 3o An, Episcopo sciente, et contradicente, in posterum peragendae validae futurae sint? Sacra Congregatio die 18. Nov. dicti an. respondit: negative in omnibus, et amplius. Respondeo: ut vim legis habeant declarationes Cardinalium debent ex Lacroix lib. 1. n. 574. has conditiones habere. 1a, ut approbatae sint a Papa. 2a, ut sint a Praefecto Congregationis sigillo munitae, et subscriptae et communicatae. Utraque autem his conditionibus carere praedictam responsionem prudenter praesumi potest, earum enim non meminit cit. Auctor, ut in allata facere debuisset in illius commendationem, ac firmiorem stabilitatem. 3a, ut pure declarent, et non se extendant ultra significationem verborum. Extendere autem ad regulares decretum factum a Trid.o pro solis secularibus, non pura declaratio, sed novi iuris institutio dicenda est. 4ta Ut sint publice notae. Solemnitate vero hac destituta est omnis declaratio ea, quae a solo particulari autore in lucem edita est. Confirmatur ex Constitutione Bened. 14 incipiente Quod communi tom. 1. Bullar. pag. 145. in qua statuitur quod Capuccinus in loco ubi non est alius sui Ordinis libere et licite possit, ac valeat quemlibet Presbiterum secularem ab ordinario loci, vel Regularem a suo Superiore regulari, ad sacramentales Confessiones excipiendas, approbatum adhibere, eique peccata sua confiteri; atque ab ipso obtinere sacramentalem absolutionem: quod pariter neque ceteri regulares possunt eligere nisi approbatum &c. Respondeo negando suppositum, quod ex communicatione privilegiorum inter regulares, sine fundamento extendi ad omnium participationem: Ut enim expedita Constitutio favorabilis

Confirmatur 1mo hanc cum Aeg.o praeced.i Bened. 14 declarat Capucinum valide posse confiteri cum Regulari approbato a solo suo Superiore, seu in vi disiunctivae illius vel, aeque ac Sacerdote Simplici, talis enim habetur et communiter dicitur qui non est approbatus ab Episc.o, vel Ordin.o; Congreg.o citata declarat contrarium, ut videre facile est. Cui standum?

UVA. BHSC

favorabilis sit Capuccinis, ut, quia in nullo casu etsi longissimis peregrinationibus possint valide sua peccata sacramentaliter subjicere alteri non Capuccino in vi suarum Constitutionum; multo magis onerata essent ceteri regulares, iure omni utentibus. Quis autem presumat intentum Sum. Pontificem, favendo Capuccinis, voluisse simul ceteros regulares gravare, et ius antiquum quo fungunt annullare, restringere, aut limitare. Id profecto incredibile apparet: ostendant in contrarium, quod nos diligenter inquisivimus, nec invenimus; deduci vel indirecte, legitime in, ex Constitutione, mentem Sum. Pontificis fuisse reducere Capuccinos ad statum, et ius, quo gaudent ceteri regulares; et in gratiam animi significandi prelibe ea dabimus manus, atque in Sedis Apostolice obsequium huc usque dicta nos ipsi nigro themate defedabimus.

Obj.s 2.do ex pluribus iis, que scripsit R.dus in suis m. s.: Prelati regulares concedere non possunt suis subditis facultatem qua ne funguntur quidem pro se ipsis: nequeunt illi sua peccata subjicere simplici sacerdoti: ergo. Prob. min. nequeunt in primis Prelati immediati, ut Priores, Guardiani, Rectores &c., deinde nec mediati, Provinciales nimirum, aut Generales; illi quia iurisdictionem quasi episcopalem non habent: isti quia, etsi ea gaudeant, illis tamen annexa non est facultas huiusmodi: cap. enim fin. de poenit. et remiss. solum concedit Episcopis, et aliis Prelatis iurisdictionem quasi Episcopalem habentibus, ut eligant sibi pro confessionibus Sacerdotem providum, et discretum ipsis subditum, quemque illi approbent eo ipso quod, ut providum et discretum in confessarium assumant. ~~Et praeterea~~ Greg.s 13 audita relatione Congreg. declaravit apud Lez.m d. 28. sec. 6. n. 7. et sec. 4. n. 8., Episcopum vigore privileg. de quo in cap. fin. et ut sup. non posse sibi eligere sacerdotem sibi non subditum, qui a proprio Ordinario non fuerit adhuc ad formam huius decreti admissus, seu approbatus ad audiendas confessiones. Debilia sunt hec, et praeterea falsa: luce enim meridiana clarius est iurisdictione quasi episcopali gaudere immediatos regularium Prelatos, ut ostendit Reiffenstuel tom. 2. theol. moral. trac. 13. dist. 3. q. 5. n. 74. Pirhing in ius Can. lib. 1. tit. 31. n. 21. Compendium Privilegiorum nostrum verbis: Dispensatio §. 6. Excommunicatio §. 1, et Prelati §. 3. ubi, reliquis omissis, dicitur Omnes Prepositi Societatis, ac Rectores quoad religiosos Societatis sibi subditos possunt per se ipsos idem omnino, quod possunt Episcopi in clericos, et laicos sibi subjectos, tam quoad facultatem absolvendi, et dispensandi in irregularitatibus, de quibus in Concilio Trid. sess. 24. cap. 6, quam alias quascumque facultates. Ex Bul. Pij 5. Romani Pontif.s: et deinde, communicatur omnibus superioribus. Si hec vidisset R.dus, credo non tanti habiturum dictum Giraldi ubi sup. quam instituti nostri testimonium. Hec feliciora in reliquis est: nos enim non probavimus assertionem nostram ex eo quod Prelati Regulares gaudeant utcumque iurisdictione quasi episcopali, et quia illam habent illimitatam, practice. Restringit quidem hoc facultatem Episcoporum, ut constat ex declaratione predicta verbo huius decreti, quod refferri ad illud Trid. patet ex loc. supra cit. ab ipso Rec.te sec. 4., ubi Pontifici solum adscribuntur verba hec: nisi ex dubia

Per providum autem et discretum intelligi approbatum constat ex responsione Greg. 13. qui audita &c.

a intellige, quoad alia ab excommunicatione, respectu cuius facultas sit penes Provincialem. ex verbo Correctio ibid §. 2.

U.VA.BHSC

114 bia, tutius est adherere decreto Concilii Trid.; hoc autem expeditum singulariter loquitur de omnibus,
at solis secularibus: quod vero Episcopos comprehendit, quia seculares sunt, sine ullo fundamento
extendit ad jurisdictionem quasi Episcopalem habentes non seculares, sed regulares. Ergo praeter Episcopos
magis erunt privilegiati regulares: in subjecta materia, scilicet neque. Ergo hanc facultatem communicare po-
terunt superiores regulares laico suo ?, vel coadjutori quicumque minimo. Prudenter neque ex circumstantiis deducendo: valide scilicet neq.
ex probationibus; quae non infringuntur responsa 21. Junii 1616.; In generali sessione non venerunt ea de illa
ens fundatur in praesumptione, quae locum non habet in superiore, cum facultate cedente ...
num, et ignorantia sui subditi: quare valide ad hoc eligeret idoneum; invalide tamen ineptum, ad re
audiendum, quia nec habet, nec a suo superiore habere potest hujusmodi facultatem. Insuper: ineptum
censeo, qui est positive reprobatus; atque positive reprobatum ~~[illegible]~~ est ex pluribus AA. Thesta-
bo mihi dices, quin non et approbatum: ergo potens eligere non approbatum, poterit etiam ineptum positive
reprobatum. Resp. Nollem umquam in AA. ullos invehere, ab omnibus edocendum, id tamen dissimulare non
possum, summe mihi displicere, et valde suspectos esse eos, qui rigorem professionis indistincte nimium faciunt:
solent enim tempori deservire, seque minus ... invicem, ... adhibere, quas nullus co-
rum commovit, et rationibus, ac solidis fundamentis destituti in exclamationes prorumpere, et acer
censurant. Ab iis longissime distant, qui veritatis inquisitionem, et proximorum bonum semper prae oculis habent. Animas
dirigere tentant per viam salutis arctam quidem secundum se, et difficilem multis fragilissimis,
suavem tamen effectu, et cursu aptissimam velocissimo, postquam illam suis pedibus pressam reliquit,
et signatam Praedestinatorum Primogenitus, Jesus Christus dulcissimus, qui se nobis Ducem proposuit diligen-
tissime sectandum. Horum semper potius quam illorum studiosissimus, invenio toto Caelo diver-
sa esse haec duo non approbatum, et positive reprobatum, sive rejectum: id et ratio dictat, et experi-
entia demonstrat. Non approbatus dicitur, qui etsi sapientissimus sit, non habet tamen autenticum te-
stimonium hujus Episcopi &c. Positive reprobatus ille est, moraliter saltem loquendo, qui examini
expositus repertus indignus, vel insufficiens hoc imittatur; ac rejicitur proinde, nec ipsi redditur sufficienti-
um testimonium: quod evidentius patebit, si ad tot Exules Jesuitas mentis oculos iniicere tentamus.
Nullus enim, quod sciam, e tot Jesuitis hispanis hic Bononiae commorantibus, positive approbatus est pro
Dioecesi hac: quis autem ea propter omnes illos indiscriminatim positive in ea reprobatos audeat dicere?
~~[illegible]~~; positive inquam reprobatos, tot Universitatum DD.res, Dioecesum Examina-
tores Synodales, Theologiae Mag., Sacrae Scripturae Interpretes, ac animarum sapientissimos Direc-
tores. Item si haec ita forent; dicam oportet dicere; ficta Pragmatica, quae non collegiis tantum
cum eorum facultatibus, non modo honore, et existimatione frequentissime debita, verum et sapientia, co-
am

am, et intellectu nos inspie privasti. Si in praetermissis, bacbus, et moderatius resp.[ti] poterat ordi-
tingui sic seq. illud: potest eligere non approbatum, potest eligere ineptum secundum se, et positive re-
probatum nego seq.[q]; ineptum, quia positive reprobatum, aptum in opera suas scientiae &c. recedo seq.[q]

Ob.[s] 3.° ex eodem ratione eisdem asserit.[ty] maxime ad Jesuitas: Si ex aliquo cap.[te] hoc Privilegio gau-
dent Regulares, illud esset abdubio in vi ressumpti ipsis facti a Sede Ap.[ca] apud Ligorium, ubi dicitur:
Hospitis Fratribus huiusmodi, quos itinerari, et per eorum Superiores mitti contigerit, benigne concedimus,
ut si aliquem Presbiterum idoneum ex professoribus dicti Ordinis habere non possint, quemcumque
alium Presbiterum idoneum, et discretum, religiosum vel secularem eligere valeant, qui confessiones eorum audire
licite possit. atqui per hoc privilegium, imprimis eligi non potest nisi idoneus, talis autem non est, nisi sit ap-
probatus ab Ordinario, deinde nec idoneum eligere potest Jesuita, quia illius mentio non fit in Compendio
Privilegiorum Maior: q. nullus regularis, Jesuita praecaris, eligere potest non approbatum &c. Confirm.[tur] Ex tom. 2. In-
stituti et Ordinationum Generalium cap. 6. apud Lacroix l. 6. p. 2. n. 1673. De iter agentibus, quando ad aliquem Socie-
tatis locum divertunt, aliter iudicandum est, quos nempe potest accersiti Ordinarium loci illius confessari-
us absolvere, aut, si is haberi non possit, quilibet alius Societatis Sacerdos approbatus; aut, si nequaquam desit, etiam
externus. cui ultimo etsi expresse non addatur conditio approbationis, subintelligi omnino debet ex praecedenti-
um ratione. At infelici plerumque successu aggreditur vel ingeniosissimus omnium doctrinam, et si toto evo-
luto uno plurima hinc inde operat testimonia. Ad praedicta q. resp.[o]; idoneum ex iure antiquo
illum dici, qui secundum se, attentis suis moribus, et scientia, aptus erat ad confessiones audiendas, contra-
stat ex verbis praedictorum, qui Ordinarius aap.[m] non eliguntur quaerere, ut expresse requirat Sum.[s] Pontifex,
ut in illis circumstantiis eligatur idoneus, et discretus; non ideo regularibus inciens est omne eligendi
iuridice approbatum, et declaratum idoneum, ut ibidem notavimus. Addit deinde nulla vera, at tot falsita-
bus permixta, ut nil omnino concludat. Verumquidem est, non posse nos ex praefatione in Compendium Privilegiorum
nostrum, ubi Privilegium illud, ibidem non continetur: verum etiam censeo privilegium hoc, de quo Ligorius ibi-
dem non continere; perlecti enim in hunc finem verbis illis, quibus respondere videbatur, et toto pre-
terea marginali sinopsi, nullibi in eo illius memoriam reperi; falso nihilominus inde deducitur,
facultate ea uti non posse Jesuitas; a maj.[ri] namque ad utrumque sequentium membrum totum claudicat
arg.[ty] Maj.[r], quia supponere videtur solum ex illo iure potuisse regulares eligere idoneum, cum
illum possent eligere, etiam facultate sui superioris in vi iuris antiqui, sine ullo speciali privilegio
id ipsis permittente: Privilegia autem huiusmodi petunt nonnumquam, vel ut timidioribus inula-
tur, vel ut abundantius praecidantur dissensionum semina regulares inter, et Ordinarios. Min.[r] quia inmerito
equivalentia facit idoneum, et approbatum ex praedictis: ut autem ex falso verum aliquando deduci possit, sic illud: ex vero

non se-

non sequitur nisi verum; ex falso verum, et falsum: ex falsis vero utrique premissis verum, aut certe aliquid-
quam legitime inferri nequit: quod maxime tenet in presentiarum, quia etsi non possit Jesuita
vi illius particularis Privilegij; ex iure tamen communi omnes Regulares etiam Jesuitae possunt predictum
idoneum eligere. Nec evincit aliquid Ordinario adducta; illa enim loquitur de casibus reservatis,
ab ijs autem ad non reservata, et largiori proinde, ac faciliori absolutioni, quae requiritur. Requiritur eti-
am approbationem in Jesuita, non eque in Externo; etsi minus rite aliunde sint ordinationes facte,
et facilimum fuisset eamdem additionem ad hunc extendere. Censendum est, dicis, eam potiori ratione prere-
quiri in Externo. At si censendum est, cur non censuit Generalis? et si censuit, cur id non expressit cum nul-
lo negotio posset? Et unde id censendum est? Ex eo quod expresse requirat in Jesuita approbationem a
suo Superiore regulari, quod sufficit in tua sententia ista sane. At non video, solere apud nos appro-
batos esse omnes idoneos? Quid ergo mirum, quod secundum nostrum stilum Generales Praepositi necessario re-
quirant approbationem in electo Jesuita; ne forsan, siqui, quod Deus avertat, sit apud nos vel moribus,
vel scientia parum commendabilis, eligatur is, cum eligentis periculo. Invenimus, quod frequentius
militat in Externis non approbatis; horum enim plures, etsi praeter alia sufficienter instructi sint in mora-
li doctrina, carent tamen aliquando approbatione Ordinarij loci, vel regularis sui superioris.

Obijcies 2do ex cap. si Episcopus de poenit. et remiss. in 6to ubi dicitur: nulla quoque consuetudine in-
troduci potuit, quod aliquis praeter sui superioris licentiam confessorem sibi eligere valeat, qui eum possit
absolvere, vel ligare. Quid autem opportuni ex his adversarius [illegible] nostram, determinate supponentem fa-
cultatem superioris, deduci possit a Rev.mo Epo nec recordor, nec video: haec tamen, vel huic affinis erit illius se-
quentia: ergo neque regularis, neque illius superior eligere potest confessarium idoneum absque facultate Episco-
pi. At hoc non Enthimema, sed disparatum potius duo propositiones dicendae sunt: quis enim comprehendi censu-
it unquam Episcopum nomine superioris Regularium exemptorum, iurisdictionem quasi Episcopalem haben-
tium, et Sedi Apostolicae immediate subditorum? Sub iurisdictione Episcoporum exeunt, replicabis, in ordi-
ne ad approbationem: ergo Episcopi superiores sunt regularium. Distinguo Antecedens: in ordine ad approbationem requi-
sitam, ad audiendos seculares, concedo antecedens; pro Regularibus audiendis, nego suppositum, et consequentiam. Se-
pius dixi approbationem, quatenus addit aliquid supra idoneitatem secundum se sumptam, authenticam
nimirum declarationem idoneitatis, necessariam non fuisse ex iure antiquo, ad confessiones audiendas; ac pro-
inde nec ex iure novo pro regularibus audiendis; Ergo subditi sint regulares Episcopis in ordine
ad secularium confessiones excipiendas, eidem tamen non subduntur, pro eligendis confessarijs qui se ab-
solvant: neque enim, ad delegandam alicui iurisdictionem in suos subditos, necessarium est quod delegans
superior sit delegati, ut manifestum fit in Parocho, potente ex communi suam iurisdictionem delegare sa-
cerdoti

UVA.BHSC

in foro externo omni jurisdictione caecat, et cetera.

cendi approbato, etsi [illegible]; et eo eo quod alioqui ne approbatus quidem externus posset audiri regularis; per approbationem namque nec iurisdictionem acquirit in penitentem regularem, nec eam acquirere potest a suo Ordinario seculari, vel alterius Ordinis regularis, a [illegible] subditus fit Praelati regularis, penitentis audiendi. Stat quoque Praelatum regularem, etsi non possit, ut pridem in aliam Rec.tis objectiones juridice approbare externum, neque proprii subditi, quia adhoc requiritur iurisdictio in foro externo, qua caret respectu secularium, et alterius Ordinis regularium; posse tamen eo nuper dicto, quem maxime inspicere ecla-crosio affirmative non exclusive loquente l. 6. p. 2. n. 1515., suam iurisdictionem delegare cuilibet externo idoneo secundum se ad munus confessionis audiendas, et eidem sui subditi facultatem reddere ad cuiusmodi idoneum confessarium eligendum. b Supererunt modo, expositis tam omnibus aug.tis Rec., duo alia, quae indicat eod. ubi supra; ea tamen facili solutione excipi possunt, tum ex dictis probandum tum ex praedictis pag.a 80. § 9 uare et cetera.

a nec item per delegationem [illegible] praedictam subditus fit et cetera.

posita autem ea recta electione b absolute et proprie dici potest approbatus vel eo Trid.no pag. 72. cuius ad [illegible] non requirat praecedens legitimum examen.

Sectio 4.ta Exponit constitutiones aliquas apostolicas circa monialium confessarios, et declarat deinde sequentias, quae eo sanctiones illi deducendae sunt.

Supersedendum foret ab hac Sect.ne, et facili, ac breviori calamo statuendum cum eod. disp. 28. sec. 4. n. 4. posse moniales, uti regularium nomine comprehensas, et quia etiam secundum unia seculares non sunt, omnibus gaudere etiam post Trid.m privilegiis regularium, in ordine ad idoneum confessarium legitime eligendum; nisi post decretum hoc, plures emanatae fuissent constitutiones ab Apostolica Sede, in quibus quinam debeant esse monialium confessarii qualitates clarissime describuntur. Omnium 1.ma Greg. 15. celebrem super hac re edidit constitutionem Inscrutabili Dei Providentia et cetera. in cuius § 5. statuit apud Caramuel cit. lib. 1. cap. 11. n. 18. Greg. 15.

"Confessores vero sive seculares, sive regulares quomodocumque exempti, tam ordinarii quam extraordinarii, ad confessiones monialium etiam regularibus subjectarum audiendas, nullatenus deputari valeant, nisi prius ab Episcopo Dioecesano idonei iudicentur, et approbationem, quae gratis concedatur, obtineant." Potentissimae fuisent, necesse est, rationes, ac motiva, quae ad novum hoc ius statuendum, tantum Pontificem impullere: ipsum namque latere non poterat fletum illud impatientissimum plurimis, e regularibus, qui Episcopali iurisdictioni se summittere renuentes, omnia in querimonias rumperent, et gravissime vulnerata sua antiquissima et apostolica privilegia ubique profiterentur. Nec nam eum fefellit opinio; interposita enim potentissima Regis Catholici supplicatione, per suum in Urbe Oratorem excellentissimum Pastranae Ducem, obtinuere Regulares Hispani ab Urbano 8.o, ut Gregoriana Bulla suspenderetur per Breve, quod incipit, Alias a felicis recordationis dicitur die 7. Februarii Urb. 8.

UVA.BHSC

7. Februarij an. 1625. sub ea in clausula: donec aliter a nobis seu Romanis Pontificibus successoribus nostris provisum fuerit. Hoc Brebi expedito, totus fuit Pontifex, in expendendis diligentissime vtilitibus, ac necessitate predicte Unionis, cum querimoniis, et rationibus frequentissime a Regularibus adductis: ea tn disquisitione in bimestri peracta, et omnibus equissima lance pensatis, aliud edidit Brebe die 11. maij eiusdem ann., quod incipit, In Plenitudine: in quo non

aliud eiusdem.

Gregoriana solum, sed tredecim insuper declaratione, et responsa sacre Congregationis dicti concilij pertinentia, firmissime confirmata, ac roborata sunt. Ita observat Cherubinus, vbi de hac constitutione, que est 18 in Bullar. Comuni: et eas vigere in presentiarum in Hisp.a presertim, docent apertissime Faguanus sacre Congregationis tunc temporis secretarius cap. sane 2. De offic. et potest. Iudic. deleg.ti n. 27.; Pignateli tom. 6. consult. 5. n. 236; D.r Salcedo Fiscalis, et Militarium regij Castelli senatus lib. 2. de lege politica cap. 3. in apendice n. 133. allegans pro sua sent.a originalibus consultationibus; ac deniq. Thraso cap. 41. de regio Patronatu Indiarum, et cap. 72 n. 23. Ex quibus omnibus manifeste apparet egregie falli Mag.rm Novoa cum asseclis, sepissime ad Bullarum suppressiones recurrentem cap. 5. sue Apologie Regularium, et apud Lacroix lib. 6. p. 2 n. 1528.

Parum nihilominus, aut nil omnino tot gravissimorum AA.rum suffragio, et autoritate proficeremus, nisi plura superessent nobis apostolica diplomata assumptis eiusdem Vicarij Dni Autoritate confirmantia, roborantia, et extendentia. Videns itaq. Apostolica sedes obfirmatos Regularium nonnullorum animos, in suis iuribus promovendis, turpia omnia peccidere tentavit Clemens 10.s sua constitutione Superna &.a, in qua pluribus statutis in favorem Regularium, de

Clem.s 10.s

quibus supra; sequentia decrevit in ordine ad confessarios monialium: apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. „ 1505, et S.A. Bull. Ad hec Religiosos... generaliter approbatos ab Episcopo, ad personarum secularium „ confessiones audiendas, nequaquam censeri approbatos, ad audiendas confessiones monialium sibi „ subjectarum, sed egere quoad hoc speciali Episcopi approbatione: atq. approbatos, pro audiendis con„fessionibus monialium unius Monasterij, minime posse audire confessiones monialium „ alterius Monasterij. Itidq. q. confessarios extraordinarios semel deputatos, atq. approbatos ab „ Episcopo ad monialium confessiones pro una vice audiendas, haud posse expleta deputatione, in „ vim approbationis huiusmodi illarum confessiones audire, sed totius ab Episcopo esse approbandos, „ quoties casus deputationis contigerit. Hic autem neque silentium, nec ardentissime cooperantium pondus concordia; quinimo contra omnium expectationem confirmate tendebant Regulares multi, neque Bullam hanc in Hispaniis esse receptam; nec, si recepta fuisset, extendendam illam ad Regulares exemptos, cum peccatum nullam eius clausulam sufficientem revocantem specialissima Regularium privilegia

vilegia, non utcumque de causa onerosa, etsi remunerationem meritorum secum: ut accu-
rime propugnat cit. Novoa cum aliis pluribus ab ipso allegatis. At cum ostenderimus supra
pag. 84. §. Cumulativi nil &c., et pag. 90. §. Infero 6.to, et seq. nullo solido fundam.to niti, aut
testimonio fulciri responsionem, sive evasionem hanc; ideo illis praetermissis, aliter resp. Lumbier,
Diaz, et Torrecilla. Verbum to sibi subjectarum referendum non ad Regulares approbatos; sed ad Episco-
pum approbantem, quasi dicat ipsi Episcopo subjectarum, oportebat namque expresse declarari ge-
neraliter approbatum pro Diecesi, et non posse sacramentaliter audire huius Diecesis moni-
ales Ordinario subjectas. Verum nugae hae sunt, et verum non Theologo modo, verum et Gram-
matico indignissimae: tum quia teste ipso Novoa cap. 3. n. 518, et cap. 5. n. 217. nisi proprius sensus
detorqueatur, to, sibi subjectarum, potius referri debet ad immediatius adjectivum, scilicet approbatos,
quam ad remotius substantivum ab Episcopo; tum quia ex regulis Logicae potius appellare debet supra
rectum, quam supra obliquum; rectum autem proprie illius est Religiosos approbatos, obliquum vero est ab Episco-
po: tum quia sic quoque intelligenda venit clausula illa ratione doctrinae, ut sic duo simul vera tra-
dantur; et quod approbatio generalis non sufficiat pro confessionibus monialium, et quod id teneat etiam
pro Monialibus exemptis: tum denique quia Clemens in hac sua editione servare suorum Predeces-
sorum Editiones (nominata signanter Greg.i 15. Editione Inscrutabili) earumque declarationes super
huiusmodi controversiis Regulares inter, et Episcopos in unum collectas muniendas se duxerit, ac robor-
das. Greg. autem in sua hac Editione expresse dicit etiam Regularibus subjectarum: ut videre est fol. praecedenti.

At quid gravissimi Theologi qq.bus, et Apostolicarum Sanctionum explicatione inten-
ti immoramur diutius in grammaticali re, defendenda proprie ad latinitatis Praeceptores; eo,
maxime, quia, ut diximus, praesens decidatur sententia, supersunt nobis Editiones aliae, manifes-
tius illud, sensu ambobus intento, et luce meridiana clarius resolventes. In supremis itaque cit.ta Bulla
Apostolici Ministerii haec statuit Inoc. 13. decreto 18. Meminerint quoque Regulares se exci- » Inoc. 13.
pere non posse confessiones Monialium, tametsi eorum regimini, et gubernio subjectae sint, nisi ultra »
licentiam suorum Praelatorum Regularium, praecedat examen coram Episcopo Diocesano faciendum, »
eiusque specialis quoad confessiones dictarum monialium approbatio; remota quacumque contraria consuetu- »
dine, etiam immemoriali. Quoad confessarium autem extraordinarium decrevit immediate decreto 19. »
Quod, si in posterum superiores Regulares quoad monasteria ipsis subjecta toties (hoc est bis, aut »
ter in anno ex Trid. ibi cit.) praedictum extraordinarium confessarium deputare neglexerint, vel sicuti »
am ex proprio eodemque Ordine semper deputaverint, nec saltem semel in anno ad id munus elege- »
rint sacerdotem, aut secularem, aut regularem alterius diversi Ordinis Professorum, in his casibus Epis- »

copi

UVA.BHSC

" copi pro suo arbitrio, et conscientia deputaonj huiusmodi facere possint nec illa quovis titulo
" aut prætextu a Superioribus regularibus valeat impediri. Hæc Inoc. die 13. maij an. 1723. quæ

Bened. 13.s eadem confirmata deinde sunt a Bened. 13. Brebi incipiente In supremo militantis Ecclesiæ, et da-
to die 23. Septemb. an. seq. 1724.: hoc ipsum Brebe, simul cum prædicta Inoc.a denuo confirmavit,
ac in omnibus, et singulis roboravit idem Sum. Pontifex per Bullam Pastoralis officij, editam 17. mar-
tij an. 1726; de quibus omnibus supra pag. 86. §. Edita hac Bulla, et seq.ti Illud tn hic prætere-
mitti nequit: confirmati enim in particulari omnibus prædictis §6. huius Bullæ Pastoralis, hanc
" subdit limitaonj, ad Cardinalis Bellugæ humilj supplicaonj: Ab huiusmodi in lege, et ordina-
" one... eximimus Superiores Generales, ac etiam Provinciales cuiusvis Ordinis regularis, quibus,
" ut confessiones Monialium, sibi tn subjectarum duntaxat, absque eiusmodi speciali appro-
" baone Episcopi Diœcesani audire licite, et valide possint, permittimus, et indulgemus.

Nihil superaddi posse videbatur perspicuis iis, et clarissimis constitutionibus; quia tn supra
prædicto decreto 13. plura suborta fuerant dubia, quorum legitima resolutio opportunissima

Bened. 14.s erat pro feliciori Spirituali Monialium gubernatione; ea omnia decidere statuit Bened. 14.s in
constitutione Pastoralis curæ, apud Lacroix lib. 6 p. 2. n. 1534. cuius brebem sinopsim ad pleniorem hu-
ius rei intelligentiam hic placet describere. Summopere igitur intentus Bened. 14.s efficac-
cissime procurandæ, qua mic esset, animarum omnium sibi a Deo commendatarum saluti, ac perfectio-
nem omnimodam; vidensque quam plurium annorum ac ministerij experientia anxoribus, et afflic-
tionibus sum. confici passim moniales, quibus certum, et unicum Sacram.ti Penitentiæ designatum mi-
nistrum, paternali affectu commotus, et earum felicitati consulturus; confirmat 1.mo, et roborat validissime
decretum Concilij Trid.ni Ses. 25. cap. 10. de Regul. in quo præcipitur Episcopis et aliis Superioribus, ut bis,
aut ter in anno subjectis sibi monialibus offerant confessarium extraordinarium, qui omnium
confessiones audire debeat; earum nimirum, quæ ei confiteri velint; Iterum omnes, et singulæ se sistere de-
beant confessario huic, non requiritur tn quod eidem sacramentaliter confiteantur, sed sufficit quod ad illum acce-
dant, ut salutaria monita ab ipso accipiant. Quoniam vero Concilij hæc dispositio loquitur unice
de Monialibus claustralibus, sive Professæ hæ sint, sive Novitiæ, sive etiam Seculares, quocumque titulo
in eodem monasterio morantes; extendere hortatur deinde Ecclesiarum Antistites, ut eamdem disci-
plinæ formam observent, tam cum aliis Monialibus, quæ clausuræ adstrictæ non sunt,
quam cum aliarum quarumcumque mulierum Conservatoriis, quæ unicum Ordinarium
Penitentiæ ministrum designatum habent. Huius autem confessarij extraordinarij designatio ad
Illustr. præsule. Spectare declarat, ad quem pertinet confessarium Ordinarium eisdem monialibus, &c.

Falsa citatio in altero, nisi abs dubio fidei: eam quidem integram dat Lacroixius, at in collectione quarumdam constit.num dictit. ad finem tom. 2. pag.a mihi 28. nisi forsan Lacroixius, de quo hic fuisse alterius recentioris editionis, eo quem modo habeo, nec tunc habebam.

deputare

constituere: si autem Episcopi id facere neglexerint, S.R.E. Cardinali Majori Poenitentiario committit illius negligentiae supplere; Ordinario vero loci id ipsum demandat, cumque Praelati Regulares monialibus sibi subjectis debitos extraordinarios confessarios designare recusent. Quia tamen poterant nulli communitati sibi subjectae opportune providere extraordinario confessario, interim tamen nimis deinere moniales aliquas particulares id ipsum aut extraordinarios, at humillime exorantes; quia ad id eos non obligat Trid.num; huic necessitati occurrendo, praevigilavit etiam Bened. et annuendum esse statuit petitioni huic factae a moniali graviter aegrotante, et in periculo mortis constitutae, imo etsi infirma ea non sit, nec morti proxima, si tamen obfirmate recuset Ordinario ministro confiteri: casu autem quo expetitus sacerdos approbatus pro monialibus non sit; agendum esse ait cum Ordinario, ut saltem pro illius moniali confessione excipienda, quoties opportune fuerit illum approbet: quod si secus fiat, et iniuste, ac temere rejiciatur a respectivo mem.to superiore humili prece et obsecratione demandato, designationi hujus defectui suppleri debet a supra respectivo delegari. Hortatur deinde, et enixe monet tam Dom. Ecclesiarum Antistites, et Religiosarum Rectores, ut non adeo difficiles se praebeant peculiaribus monialibus extraordinarios approbatos confessarios pro majori animi sui quiete, et ulteriori in via Dei progressu aliq.do expetentibus: quin potius nisi, aut moniali postulanti, aut confessarii requisiti qualitas, circa quas diligenter inquiri debet, aliter sentiendum suadeat, earum justis precibus obsecundare studeant. Sint autem oportet confessarii hi, et in aetate provecti, et morum integritate praediti, et prudentissimine decorati, ac specialiter denique approbati ab Ordinario loci, pro monialibus audiendis: neque enim praecise ab hac approbatione potest unquam confessarius Ordinarius designari monialibus etiam regularibus subjectis; nec vel ipse Poenitentiarius major etiam sede Apostolica vacante, quo nimirum tempore amplioribus is pollet facultatibus, potest extraordinarios confessarios monialibus deputare, nisi ex iis, qui ad earum audiendas, singulariter sunt approbati. Quoad statum autem hujus confessarii, potest ille Secularis esse, vel regularis, ex proprio, vel ex alio Ordine diverso; quia tamen Regulares, ut ibidem observat, sibi subjectis monialibus semper deputare solebant extraordinarios confessarios ex proprio ordine, transcripto ibid. 13. praedicto Innocent.ni decreto, illud denuo confirmat, ac roborat, et quatenus opus sit extendit, et amplias ad omnia per orbem ubique existentia, et regularium regimini subjecta monialium monasteria. Districte demum inhibet quibuscumque confessariis extraordinariis etiam soli alicui particulari Personae communitatis deputatis, sub poenis adversus accedentes ad monasteria monialium, et cum ipsis versantes, a praedecessoribus suis statutis, quas hac constitutione confirmat; ne, postquam suum officium impleverint, ad eadem monasteria ulterius accedere, aut ullius generis commercium intra ipsum quomodocumque continuare, et fovere etiam sub spirituali causa, aut necessitatis obtentu, et colore, audeant, aut praesumant. Non obstantibus &c. Datum Romae

nonis

UVA.BHSC

nonis Aug.ti an. 1728. Hec sunt constitutiones apostolicæ, quas circa premissa mag. cit. in variis AA. vidi, et ipse perlegi: plura ex iis deducuntur sequentia, quæ communiter dabo citata tantum constitutione apostolica, ac regula prorsus, et principio certo, et infallibili, ex quo deducitur, id enim Dogmaticum non agenti, et habebiti praesentia indicio, debet sufficere.

Sequitur itaq. 1.mo Generaliter approbatum sive secularem sive regularem pro Diœcesi, non posse in ea sacramentaliter audire moniales Episcopo subjectas; nisi, pro illis audiendis, iis praeterea specialiter approbatus ab Ordinario loci. ex Bul. Apostolici ministerii, et cum decreto 18., et expressius ex praedict. Bened. 14., et apud Lacroix § 3.: Valida tamen erit approbatio hæc, etsi generali non concedatur; nam cum eadem substantialiter phrasi utatur Greg. 15. loquens de approbatione monialium, cum ea, quam adhibuit Trid. circa approbationem in genere; et prudentissime hæc exponatur ab Lac.o disp. 28. sec. 5. n. 10., Lugo disp. 21. n. 26. præceptive, non irritative; in invento aliter intelligenda esset non absimilis illa gregoriana; maxime cum ex contra causa sufficienter deducatur invalida fore approbationem hujusmodi. Valida etiam erit generaliter loquendo approbatio hæc, etsi in scriptis non obtineatur; tum quia pro approbatione in genere id non postulat Trid., tum quia neq. id exprimunt, aut requirunt constitutiones cit.; utilius tamen esset eam in scriptis habere, ut certius de illa constet, si quando id oportunum esse contingat. Dixi generaliter loquendo; quia potest Episcopus hanc majorem authenticitatem requirere, et nullam declarare approbationem hujusmodi in scriptis non servatam, ut constat ex facultatibus audiendi confessiones in Diœcesi Vallisoletana, ubi expresse requiritur, quod facultas audiendi moniales in scriptis concedenda sit.

Sequitur 2.o approbatum ab episcopo sive secularem, sive regularem, ad moniales audiendas, non posse audire exemptas sine facultate superioris regularis, cui subditæ sunt. ex Bulla Apostolici, et ex Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1532.: id tamen intellige, ut certum existimo; nisi ad eas extraordinarie audiendas deputatus fuerit ab episcopo eorum aliquis in casibus, in quibus designatio extraordinarii devolvitur ad Episcopum ex Bened. constitutione. Nomine autem superiorum solum venit in praesenti Prior, Guardianus, Abbas, &. minime vero Priorissa, aut Abbatissa; feminis namq. capaces non sunt spiritualis hujusmodi jurisdictionis, vel iure divino, vel saltem canonico, ut bene P.r Sanchez l. 6. sum. cap. 1. a n.o 17. Unde si verum est, quod ait Leander disp. 11. q. 46. Abbatissam Burgensis celeberrimi monasterii dicti de las Huelgas sibi, et monialibus suis eligere confessarios absque approbatione Ordinarii, aut Prælati ullius, dici debet eam non concedere jurisdictionem spiritualem, qua incapax ipsa est, sed unice nominare personam, cui Sum. Pontifex, ea electione sive nominatione posita, communicat per se immediate jurisdictionem necessariam, ad hoc sacramentum conferendum. Seq.r 3. approbatum pro uno monasterio

tantum

tantum, aut solum pro extraordinarie audiendi una vice monialibus alicuius Monasterii; non posse in alio Monasterio; nec in eo, ad quod extraordinarius semel deputatus est, confessiones imposterum audire sine ampliori, et ulteriori in hunc finem Episcopi approbatione. Ex Bul. Superna.

At quid, si ita extraordinarie deputatus, dimidiata confessione, monialem absolvat; quia ipsa, etsi nunc quoad alia recte disposita, sacrilege tamen per plures annos reiterata confessa; et omnimodo generalem confessionem praemittere recusans; nec eam decipiens facere, nec communionem cum omnimoda sine scandalo praetermittere potest; licebit ne hunc casum confessario illi, praetermissa peccata deinde audire, et directe monialem ab illis absolvere? Affirmative censeo respondendum: quia in ea constitutione solum prohibetur quod, expleta deputatione, in vi approvationis huiusmodi monialium confessiones audiat: Extraordinarius autem hic deputationem non implevit; nec peritiam monialium adhuc porrecta est privilegio, sibi a Trid.no concesso, integre nimirum subjiciendi, si vellet, omnia sua peccata confessario extraordinario. Exposuit quidem illi ea quae in circumstantiis sufficiebant, ut formaliter integre confiteretur; et valide, ac licite absolveretur; at cum finis Trid.i extraordinarii designationem praecipientis, licet absdubio recta, ac securior monialium in spiritualibus directio ac impunitas earum profectus in via salutis; nec praeterea habebat ad omnia dicenda sua semel etiam materialiter integre eidem manifestandos, et (ex lib. 1. Sur. tit. 23. de offi. Judic. deleg.ti apud Pichler ibid.) ut, incepta causa, iurisdictio huius delegati non finiretur; donec quod prius ratione circumstantiarum interrumperat, perficeret postea, et integre absolveret ~~directe~~. Quia tamen certi designari solent dies ~~[illegible]~~ deputationi huic, et casus iste, aut ei similis accidere potuit in circumstantiis, in quibus confessio perfici nequeat intra terminum designatum; hortandam censeo efficacissime monialem ad sua peccata integre declaranda confessario Ordinario; si tamen propositioni huic aures minuerit, et obstinate renuat illi acquiescere; nec spes adsit removendi eam a sacrilego suo proposito occultandi illa peccata suo Ordinario, sanius ac sapientius consilium existimo, fragilitati proximi accommodatum, illius animae utilius, et institutioni Bened. 14.ti conforme, illam hortari, ut se, vel alium, quem censeat opportuniorem, extraordinarium petat a suo immediato Superiore, nec ab hac petitione desistat, donec ab illo, vel a mediato suo respective ut supra Superiore, se exauditam sentiat, et expetitum extraordinarium obtineat. Quia praecisive ab hac nova designatione, aut praecedentis ampliatione, accessus ad monialem denuo audiendam, forsan ipsi denegabitur; maxime si limitate tantum fuerit approbatus pro determinato illo extraordinariatu.

Sequitur 4.to Generaliter approbatum ad moniales unius Dioecesis posse audire, vel aliarum ditione Ordinarii loci exemptas, modo praecedat facultas Superioris earum Regularis. Ex omnibus praeced. Bullis nihil aliud requirentibus ex parte ministri quod ad praesens attinet, nisi ut sit simpliciter, et simpliciter approbatus pro monialibus: nec hic obest clausula Bullae Superna, quae expresse ibi restringitur ad limitate approbatos ad unum nimirum, vel aliud monasterium tantum. 5.to Ad huius approbationi

UVA.BHSC

probationis valorem, et liceitatem exercitium, necessarium non esse, quod ea concedatur, praevio examine coram episcopo. Nova alicui forsan videbitur illatio haec, non quia eam falsam esse teneat, experientia namque quotidiana evidens illius veritas fit; sed quia deducta ex Bullis praed.is: at hoc ipsum mirari desinet, si curate, omnes constitutiones mutuo nexas, et diligenter conferantur. Innuit quidem Innoc. 13.s non concedendam esse approbationem hanc, nisi praevio examine coram Episcopo, et Bened.s etiam 13.s nisi examinati fuerint Regulares; constitutiones autem appostolicae, quandiu contrarium expresse non stat, ita sibi commune debent interpretari; neque enim illud, maxime a Trid.o statutum, abrogare censendum est, nisi expressa mentio illius fiat: Trid. autem solum requirit examen dicendum est; aut ab Episcopis per examen, aut aliter idoneum iudicetur: censendum itaque est praedic.tos Sum. Pontifices non alio a Trid.no sensu fuisse loquutos. Verum quod, etsi omnino, ex hac tri doctrina mentem Sum.rum Pontif.um deducere tentamus, cum certius aliunde, et clarius quaenam ea fuerit nobis esse manifestissime. Agens namque Benedic.s 14. in sua supra posita constitutione de qualitatibus confessarii monialium, cum dicit, alios praeterea specialiter approbari debere pro monialibus ab Ordinario loci ex Apostolicarum constitutionum lege. Ubi vides verbis his declarare Benedictum Praedecessorum suorum constitutiones, nec ullatenus examinis meminisse. Nec demnas vellim obiam hanc, et cuique facile occurrentem reflexionem aliquam, sententiis nostris non bene conformantem. Requirere videtur Innoc.s 13.s in sua constitutione pro utroque Clero seculari, et regulari expedita, examen coram Episcopo: hanc constitutionem confirmat, roborat ac declarat eius immediatus successor Bened. 13.s et solum dicit Regulares examinatos, et approbatos posse &c.; omnes demum, ac proinde has constitutiones apostolicas innovandas assumit, ac declarandas hac in parte Bened. 14.s, et prae oculis habita Innoc.a, cuius ibid. meminit, unice requiri ait; quod monialium confessores sint pro ipsis specialiter approbati. Brevius: 1.um examen coram Episcopo; 2.m quod examinentur: 3.m neutrum requirit.a Cui nobis adhaerendum sit, prosunt quam optime vel canonibus imbuti litterati. a unice specialem pro ipsis approbationem.

6.to Approbatum singulariter pro monialibus posse eas audire, etsi approbatus non sit pro Secularium confessionibus excipiendis. Ex Bul. Apostolicis et ex supra memorati Bened.ti 14.i verbis. Nec obstat, quod in reliquis constitutionibus supponi videatur approbandum pro monialibus praecedenter approbatum esse pro secularibus: nihil inquam obstat; omnino enim illa clausula; generaliter approbatum non censeri approbatum pro monialibus, nisi &c.; sinaliter, et propriissime supposita, tantum significat utramque approbationem mutuo inter se posse separari, et neutram ex alia legitime inferri: sicut enim generaliter tantum approbatus pro secularibus audiendis, in vi huius approbationis monialium confessiones excipere non potest; ita singulariter tantum approbatus pro confessionibus monialium praecise, sine quatenus ita approbatus non potest Poenitentiae sacramentum secularibus conferre.

UVA.BHSC

ferme. ex eadem Bull. Apostolici decret. 17. supra pag. 85. §. Assumptum hęc. Atq; hinc 7mo deducunt: Generales, et Provinciales Ordinum regularium posse ubiq; terrarum, per privilegium sibi a Bened. 13° supra recensitum, moniales sibi subditas sacramentaliter audire; etsi nullatenus approbati sint ab Ordinario loci, in quo confessiones huiusmodi sunt excipiendę. Sic addi facile possent plures alię illationes ex prędicta maxime constitutione Bened.ti 14.i quia in eam aliquas nondum significavimus in eius sinopsi, et multis aliis plurimis nos a proposito nobis fine deviarent, ideo, illis omnino prętermissis, et pro harum securiore ac veriore resolutione quibusdam adnotatis; ad viciniora, et instituto nostro propiora alia deinde procedimus.

Notandum igitur 1mo. ex §.§ 1mo., 2°, 3°, et aliis Bullę Bened.ti 14. eam editam tantum fuisse pro monasteriis illis monialium, quibus unus duntaxat confessarius deputatur, qui sacramentales confessiones universarum earum communiter excipiat: unde decreta hęc non videntur extendenda ad monasteria illa, quibus plures Ordinarii confessarii designantur. Sequi quidem tunc possunt eadem animarum pericula, ipsa vel majora scandala; si nimirum, ne unquam ab Episcopis confessarii extraordinarii deputentur monialibus regularibus subjectis, etsi designent Regulares Prelati, ut libere posse videntur, duo, vel tres confessarios Ordinarios, qui vicis extraordinarium nullum maxime secularem, aut alterius Ordinis Regularem, ad eas audiendas, accedendum; mutuo inter se veniant in pessimo, ac diabolico modo dirigendi moniales. Hęc sane opportuno remedio prępedienda videbantur; quale autem sit, quod eis fuerit adhibitum, (verosimilius namq; est hęc eumdem Pontificem non prętermisse, et verosimilius multo eis obviam ivisse) ego in prędicta ipsius constitutione non invenio. Nam, etsi revocata sint per hanc constitutionem privilegia in contrarium Regularibus concessa, illud nimirum Pij 5. apud Bellarminum: Quod confessores monialium, quę degunt sub cura Regularium, non sunt examinandi ab Episcopo, sed a Superiore Ordinis: et illud aliud apud Hoboam in Apendice n. 8, et 23. per Nuncium Apostolicum post judicium contradictorium in Hispania promulgatum et ab Urb.° 8. confirmatum, scilicet: Que de ninguna manera los Ordinarios puedan señalar, y menos nombrar confesores extraordinarios a las monjas sujetas a los Regulares, porque este nombramiento pertenece privativamente a los Superiores de las religiones de las dichas monjas &c.; et alia plura apud Bellarm. extent. s. cong. resp., facultas Episcopo concedentes, designandi a extraordinarios monialibus eis Regularibus subjectis; hęc in omnia in malitiis intelligenda veniunt in sensu Trid., quod a Bened.° explicatur sub propriis terminis suę constitutionis; ut nimirum subveniatur monialibus [redacted] quę nulla ratione adduci possunt, ut aliquod peccatum suum Ordinario confessario confiteantur.^a Nihil vero circa sui hunc assensum inveniens; aliis, id ex professo tractantibus, resolvendum relinquo.

a Prętermissis monialibus, quę plures confessarios Ordinarios habeant, ex quibus eligere possint, quem maluerint.

Notandum 2°. me certo sperare non potuisse; an Bulla hęc Bened. 14. recepta sit in Hispa-

nia

UVA.BHSC

nia, iudici tamen quibusdam sapientissimis PP., in animarum directione versatissimis, et deputari etiam non-numquam extraordinarios monialium, illud tamen ab eis assequi potui, se existimare receptam eam usque in Hispania quoad Confessarios extraordinarios spectat: quoad extraordinarios minime; nam in-dubium apparet, ibi non vigere quoad generalem confirmationem poenam, quae apostolicis constitutionibus sunt impositae illis qui ad monasteria monialium accedunt. Profecto tam saeculares, quam regulares hispani etiam exemplarissimi, et in rebus moralibus peritissimi libere, et frequenter adeunt monasteria monialium, et illas alloquuntur ad crates descendentes. Quis autem credat haec publice, impune et sine ullo scrupulo facturos, si praedicta Bulla ibi esset recepta quoad omnem suam extensionem.

Notandum 3º. etiamsi recepta sit in Hispaniis haec constitutio sine ulla restrictione, aut limitatione, per clausulam tamen illam aut alterius generis commercium etc. non prohiberi extraordinarium, quod possit deinde accedere ad idem monasterium, ut eius moniales sacramentaliter audiant: tum quia prohibitio illa intelligenda est de quocumque, at solo illo Confessario per canones prohibito; tum quia §. 6. eiusdem Bullae supponit Benedictus, eumdem extraordinarium posse saepius ab eadem moniali instanter peti, et illum excudiendum, ac petitioni huic annuendum esse decernit ibidem. Atsi postquam quis extraordinarius deputatus est alicui monasterio, eidem Confessarius ordinarius deinde designetur; utique libere posse ad omnia sui muneris propria illud monasterium adire: nam cui animarum cura committitur, omnia huic annexa demandata censentur.

Notandum 4to. poenas, quarum meminit, et quas confirmat Benedictus, contineri in cap. monasteria de Vita, et honest. Clericorum. Ubi prohibita Clericis frequentia in monasterio, a qua si non destiterit post monitionem Episcopi, ab illo privabitur officio ecclesiastico: si laicus fuerit, et monitus non destiterit excommunicabitur ab Episcopo. Quod ad Regulares autem attinet, extat decret. S. Congreg. an. 1590, et iussu Sixti 5ti. editum, in quo Regularibus colloquentibus cum quibuscumque monialibus sive sui, sive alterius Ordinis, vel cum qualibet muliere in monasterio degente, imposita est poena privationis officij, et vocis activae, et passivae ipso facto incurrenda: in eodem decret. interdicitur Confessariis regularibus in aedibus monialium monasterio contiguis pernoctare, aut facere, ut alij pernoctent, vel alios secum retinere: item, ne in his cibum sumant extra tempus confessionum generalium. Hoc si non fiat peccari mortaliter, ut patet ex decret. S. Congreg. Concilij edito 1. Iul. an. 1626. Eadem S.C.C., approbante Urban. 8º. 20. Nov. an. 1623. censuit Ordinario loci, ut quatenus ipsi fuerit visum 4or. vices in anno ad summum concedat consanguineis regularibus in 1mo, et 7mo. gradu (intelligendum existimo a 1mo. ad 7um. decretum tamen non vidi) moniales adire, et eas alloqui: id fieri non debet diebus festivis, in adventu, Quadragesima, fer. 6., Sabbato, et vigilijs: haec licentia obtinenda est in scriptis, et Confessario Or-

dinario

UVA.BHSC

dinario monasterii tradi debet, qui praesens debet esse locutioni: ita lic.a sic obtenta in libro cancellarii Ordinarii adnotari debet. Si ita non fiat Ordinarii non satisfaciunt intentioni Summi Pont.ff; regulares vero incurrunt poenas in decreto statuti 5. statutas. Ex Ligorio lib. 7. n. ubi plura alia huc pertinentia addit ex can. 18. q. 2. can. 21. quae desumpta dicit ex 6.a Synodo: at haec in hunc finem evoluto tractatu illa inveni ex Synod. 7.a Adducit praeterea responsa Sac. Congreg.s Concilii die 26 Nov.s an. 1682.: et Bullam Bened. 14. incipientem Gravissimo datam die 31. Octob.s an. 1749., ac denique dicit, quod cum prohibeatur accessus ad moniales, non prohibetur solus, sed cumulative cum locutione: ita probabilius contra Sanchez, Bonacina, Navarr. Ivo. Rodrig. Qui in non otentu plura alia desiderat, videat Barbosa, part. 2. de Potest. Episcopi allegat. 23. a nu.s 68.; Tamburin. disp. 16. q. 2. a n.o 1.; Sanchez in Decal. cap. 16. n 105.; Quintanadueñas part. 1. tract. 3. sing. 2. n. 8. et seq.; Pelizarius tract. et cap. 10. sui manualis Sect. 3. Subsect. 2. n. 533. Subsect. autem 1.a plurima minutiora tradit circa Ordinarios monialium Confessarios: ubi prae aliis homines requirit plene lanpeque ipsarum directioni addictos: quae ipsa de causa, cum nos Institutum nostrum expeditos nos vellet, et promptos, ad quamvis mundi plagam, ubi maius Dei obsequium speratur, stimuo adeundam; immunes nos statuit, et nullatenus deditos esse voluit stabili alicui monialium curae Sanc. Parens Ignatius 6.p. Inst. cap. 3.; quod gravissime ut audies, et solidissime explicatum dabit Lo.s tom. 4. de Relig. tract. 8. lib. 3. cap. 8. a n. 15. Haec adnotare placuit, ad pleniorem praedictae instructionis intelligentiam: a quibus nos excusatos habuissemus, si qui Lacroixium Bullis his illustravit, aliqua ut par erat, addidisset, ad earum sensum, et obligationem assequendam necessaria omnino. Iam ad ea, quae promisimus supra, incunctanter procedamus.

Sect.o 3.a De approbatione requisita in Confessario electo per Bullam Cruciatae, aut Jubileum.

Pluribus deviavit Antiquorum Auctorum a doctrina, et resolutionibus quas in Sect. hac tradendas aggredimur, tum ex praedictis, tum ex modernioribus aliis apostolicis instructionibus. Ne autem eadem prolixe, et fastidiose repetamus omnia comprehendere studuimus sub unica, et generali assertione, quae reliqua approbationem spectantia declarata supponere, etiam apparet plurimis resolutionibus, quarum nonnullas brevibus indicabimus. Assert. itaque generalis sit: Dicto Confessario sive seculari, sive regulari per Cruciatam &c. electo eam approbationem necessariam esse, quam exigit Trid.num et Bullae Pontificum supra positae a quocumque Penitentiae ministro munus hoc obeunte. Ita Mendo de Bulla Cruciatae disp. 22. cap. 3. et seq.s; Lugo de Penit. disp. 21. sec. 1. n. 16., et apud ipsos alii plures. Prob.r: Confessarius quilibet per Cruciatam &c. eligendus debet esse approbatus ab Ordinario; haec,

ut non

UVA.BHSC

 et non alia est approbatio a Trid.º requisita: q.º electo per Bullam &c. necessaria est &c. May.ª visat ex formula, qua hoc privilegium in Cruciata conceditur apud Lacroix lib. 8. dub. 12. Que puedan elegir por confesor a qualquier Presbitero secular, ó regular de los aprobados por el Ordinario, &c. que eadem adhiberi solet in reliquis Apostolicis indultis eligendi Confessarium; ut ea evolventi manifestum fiet. Min.or per se patet ex verbis Trid. supra: req.ª autem legitima videtur. Confirmatur: quia Pontifex Cruciatam, aut Jubileum concedens non approbat sacerdotem per Cruciatam &c. electum; nec semel approbati ampliat, aut extendit de plenitudine potestatis illius approbationem; sed unice, ex suppositione quod sit approbatus ab Ordinario; sive, quod idem est, ad formam Trid.ni; et quod in Confessarium eligatur ab habente Cruciatam, vel Jubileum lucrari conante, electo per se immediate concedit (ex pag.ª 163. §. Ab hac itaque &c.) jurisdictionem necessariam, ut poenitentem, qui eum elegit sacramentaliter absolvat: Ex quo autem perspicuum est, electioni praecedere debere approbationem, et quidem ad formam Trid.i; q.º electo per Bullam necess.ª &c.

6 Dices forsan: Trident. requirere approbationem ab Episcopis, non ita Pontificem Cruciatam, vel Jubileum concedentem; qui ab eligendo per hoc privilegium tantum postulat, ut approbatus sit ab Ordinario: ex hac autem potius quam ex illa clausula Trid.i deduci potest, semel approbatum posse ubique eligi in vi Bullae &c. quia ubicumque extiterit, verum est, quod est approbatus ab Ordinario: ergo eligendus in vi Bullae non debet esse approbatus ad formam Trid.ni Resp.º li Ab Episcopis Trid.i, et to ab Ordinario Cruciatae, unum et idem indistincte esse equivalenter et virtualiter. Trid. namque ibidem requirit ex Ex.º disp. 28 sec. 7. n. 2. approbationem Episcopi, et quidem Episcopi loci in quo Confessiones audiendae sunt ex definitionibus memoratis supra sec. 2.: nec minus quod loquatur in plurali agens de approbatione plurium sacerdotum diversarum Dioecesium, ac habenda proinde a diversis Episcopis. At quia idem ipsum invariatum decretum statui perspicuissime poterat, etiamsi in singulari num. proponeretur; ideo Summ.i Pontifices substantiae illius firmissime adhaerentes, nec accidentali plurali locutioni multum curantes, cum facultatem eligendi Confessorem per Cruciatam, aut Jubileum concedunt, omnimodam mentem, ac voluntatem suam singulari num. declarant, dicentes, modo approbatus sit ab Ordinario loci nimirum, ut sonuit Trid.um per Bullas supra explicatas Zelantissimus Innoc. 12.us declaravit per suas Litteras datas die 13 April.is an. 1700, et incipientes Cum sicut non sine gravi, ac confirmatas deinde per Bullam Apostolici ex.quo illarum decretum dedimus pag.ª 85. §. assumptum hoc: ubi videri potest; nullam, et irritam declarari Confessionem factam cuicumque Confessario, etiam regulari non approbato ab Ordinario loci; etiamsi ad id munus fuerit electus per privilegium Bullae Cruciatae.

Similiter: insufficiens apparet citata declaratio universali praesenti assertioni integre et dilucide stabi-

UVA.BHSC

stabiliendi: ex enim non meminit ne minimè quidem Jubilei, aut alicuius apostolici Indulti; sequentia autem a Cruciata ad pontificia hæc Privilegia nulla omnino, et illegitima est: Bullanamq; illa frequenter, et singulis annis conceditur; huiusmodi vero gratiæ raro, et non nisi ex gravissima causa dispensari solent: cessat præterea in iis finis sibi propositus ab Innoc. 12º cui illud edicente ad supplicationem Episcoporum Lusitaniæ, qui vehementer querebantur vulnerata præcipue sua iura clausula illa indefinita Bullæ, ab Ordinario; cum enim raro particularia hæc aut generalia apostolica indulta fidelibus concedantur, immerito ex iis timeatur disciplinam ecclesiasticam relaxari, aut debitum eiusmodi hierarchicum ordinem pretermitti: extendenda igitur non est Innocentiana hæc dispositio ad casus ibidem non expressos, nec limitanda aut restringenda ad formam Trid. ex 5º præced. facultas per Jubileum concessa eligendi Confessarium approbatum ab Ordinario. Resp.º Etsi non obscure significetur in Bulla Apostolici declaratione Innoc. 12. ad omnia apostolica Indulta eligendi Confessarium extendendam esse, per clausulam ibidem adiectam, ad vanas quascumq; interpretationes præcidendas; ne tamen diutius immoremur in deducenda ex illius litteræ aliunde clarissima; assertioni nostræ validissime confirmandæ, et contrariæ interpretationi falsi convincendæ, sufficiat decretum Innoc. 13. statuentis ibidem pag.ª 86. Quemcumq; Confessarium etiam ex vi Cruciatæ vel ex quocumq; alio privilegio electum, approbatum esse debere ab actuali Ordinario loci, sive quod idem est ad formam Trid.ni: quod ipsum confirmavit, et ampliavit Benedic. 14. in sua constitutione incipiente Apostolica indulta, cuius verba opportunius dabimus infra.

Verum iis non satisfacti insurgunt denuo adversarii, et apostolica auctoritate suam sententiam confirmare nituntur. Ex Trid.º dicunt, explicato per Bullas supra cit.; ad hoc, ut quis possit audire confessiones in Diœcesi A, debet necessario esse approbatus pro illa Diœcesi; atqui, ut Regularis saltem possit eligi in Confessarium in vi Bullæ Cruciatæ, non requiritur necessario quod approbatus sit pro Diœcesi, in qua eligitur: ergo quoad hanc partem ut minimum falsa est generalis assertio supra. Probo min.or In Bulla latina habetur hæc clausula: potest eligi sacerdos approbatus sive secularis, sive regularis, et quoad Regulares qui semel approbati fuerint; sed approbatus in Diœcesi B, etsi non sit approbatus in Diœcesi A, vere et proprie semel est approbatus; ergo vere et proprie eligi potest in Diœcesi, in qua non est approbatus; ac proinde in eligendo per Cruciatam, non requiritur necessario eiusmodi approbatio ab Ordinario loci. Resp.º periculosissimum esse, et pluribus Expositis erroribus Bullas Apostolicas interpretari non maturè perpensis aliis eiusdem Sedis Romanæ dispositionibus: eapropter omnibus præoculis habitis, nego conseq.m quia ex præmissis nullatenus infertur: duplex enim potest esse sensus propositionis illius, et quoad Regulares &c.

1.us Sufficere

UVA.BHSC

1^{m}. sufficere nimirum Regularem semel esse approbatum ab Ordinario, ut possit semper eligi in sua Diocesi: 2^{m}. semel approbatum Regularem esse ubique eligibilem. 1^{m}. verum est ex praedictis pag.^{a} 92. §. Infero 8.º, et seq.^{s}: semel enim generaliter approbatum regularem ab Episcopo, qui eum examinavit, semper potest, moraliter saltem loquendo, et quamdiu Episcopus ejusdem Diocesi praefuerit, confessiones in ea audire; etsi omnium confessariorum facultates ab ipsomet Ordinario fuerint revocatae. 2^{m} autem manifeste repugnat Bullis Superna, et Apostolici ministerii; ubi expresse dicitur irritas et invalidas fore confessiones a regularibus exceptas in Diocesi, in qua approbati non sunt, etsi electi fuerint in vi privilegii Bullae Cruciatae. Cum igitur utraque haec intelligentia moraliter conveniat clausulae illi secundum se sumptae, et illa prae ista conformis sit posterioribus apostolicae sedis constitutionibus, huic primam praeferendam esse, et probe ditat cumulatissime, et deducitur etiam ex eo, quod clausula illa Cruciatae verosimiliter referri ut observat doctus R.^{tor} ad constitutiones Pii 5.^{ti}, et Urbani 8.^{i}, quas affert Trull. lib. 1. in Bull. §. 7. cap. 1. n. 1., et in quibus statuitur regularem ab uno Episcopo approbatum indefinite, et absque limitatione posse sua gaudere approbatione dum ille Episcopus ibi durat, itaut nec ipse Episcopus valeat eam approbationem semel a se praestitam revocare absque superveniente causa; quod apprime consonat cum iis, quae sec. 3.^{a} pag.^{a} 92. illatione 8.^{a} statuta diximus ex Bulla Superna.

Exposita itaque insubsistentia rationum in contrarium, ad illationes ex assertione nostra deducendas procedamus. Ac 1.mo generaliter inferatur, neminem in vi Bullae Cruciatae, Jubilei vel alterius cujuscumque privilegii posse eligere in confessarium sacerdotem prorsus non approbatum ab Ordinario loci; ac proinde neque feminas, neque eum posse eligere approbatum pro viris tantum; aut solum pro rusticis. 2.º Moniales quae per aliquod privilegium confessarium eligere possunt, debere eligere vel generaliter approbatum pro monialibus, vel illimitate saltem approbatum pro se, aut pro suo monasterio; nec enim sufficit, quod semel pro hoc deputatus sit confessor extraordinarius. 3.º eligi non posse per Bullam &c. confessarium excommunicatum, suspensum, irregularem, depositum, vel degradatum, quia etsi antea fuerit approbatus, revocata censetur, aut suspensa illius approbatio. Ex. disp. 26. sec. 4. n. 4. Inferatur 4.to intolerabilem esse, et omnino rejiciendam opinionem illam quae defendit, semel approbatum quamvis cum limitatione quacumque posse eligi semper per Bullam: expresse enim contraria est Litteris Innoc. 12.^{i} et constitutioni Apostolici ministerii: quare caute legendum velim dubium 12.^{m} tract. in Bullam Cruciatae Busembaum, et Lacroixio additum: ibi enim §. Resp.^{o} 2.º emendare praedicta sententia, ut multum probabili ad minus extrinsece, et dicitur posse illam tute amplecti cum restrictionibus quibusdam, quas 17 resolutionibus praescribit. Omnes eas non semel tantum, atque iterum attente perlegi, et, salvo sapientiori judicio, novi

vi aliis restrictionibus moderandas censeo resolutiones maxime 1.ª, 2.ª, 3.ª, 5.ª, 8.ª, et 11.ª quoad illius partem. Ideo prædicti facile perpiciet poterit, qui moralium studiorum labores non recusat. Locus non est vitandi. Nobis interea sufficiat nostras indicasse sententias, et principia dedisse, ex quibus illarum falsitas non obscure deducitur.

Inferatur 5.to: Regularem vi alicuius amplissimi privilegii, aut iubilæi confessarium secularem eligentem, debere eligere approbatum ab Ordinario loci: tum ex clausula, qua ea facultas concedi solet, tum ex reg.ª 55. iuris in 6.to qui sentit onus, sentire debet commodum, et è contra. At quid, si eligat Regularem approbatum a suo Ordinario regulari, confessarius ex p.ª communitis, at non approbatum ab Episcopo suo Ordinario loci? Secumne erit in conscientia absolutus ab hoc confessario, et plenariam indulgentiam assequetur? Negative, et indistincte resp.t P.r Vina de Jubileo q. 3. art. 1. § 3. cum eod.º disp. 28. de Pœnit. sec. 6. n. 11. contra Bonacina, Diana, et alios ibidem cit. eandem negativam sententiam tenet cum omni Card. de Lugo de Pœnit. disp. 20. sec. 8. n. 141. eorum tamen doctrina respondendum censeo sub distinctione. 1.mo Regularem eligentem tempore Jubilæi eundem Confessarium approbatum unice a suo Ordinario regulari, ut se absolvat a venialibus, vel mortalibus non reservatis, aut reservatis quidem, sed a quibus potest absolvi precisive a facultatibus Jubilæi, cum sola facultate sui superioris regularis, rite esse absolutum, et reliqua necessaria observantem, et præam, vel cum aumentum, et plenariam indulgentiam assequi posse. Ratio est; quia ex iure communi, et privilegiis Regularium ea peccata subjicere poterat prædicto confessario cum facultate sui superioris; Privilegium autem Jubilæi non est restrictivum facultatis [struck] potius, sed ampliativum potius, et favorabile. 2.º quia ad indulgentiam iubilæi assequendam, quantum est ex parte confessionis, solum requiritur talis confessio, quæ de peccatore reddat hominem iustum, et sanctum; vel de iusto, sanctiorem illum, et uniorem efficiat; dicta confessio id posse efficere apparet: p.: 3.º quia indulgentia conceditur vere confessis; vere autem hoc sacramentum recipit, qui secundum ius sua peccata confitetur: 4.to quia Pontifex indulgentiam concedens, eam impertiri solet contritis, et confessis; cum è contra loquens de electione confessarii quoad reservata soleat dicere: sed præterea concedere facultatem eligendi confessarium approbatum ab Ordinario loci, qui possit eum absolvere a peccatis etiam Sedi Ap.cæ reservatis. Sed ex hoc autem diverso loquendi modo manifeste colligitur, in ordine ad indulgentiam iubilæi obtinendam, solum requiri validam, et licitam confessionem, qualis est ea, de qua loquimur; in ordine autem ad fruendum privilegio, eligendi confessarium, qui in vi facultatis Jubilæi eum absolvat a reservatis, requiri præterea, quod eligatur approbatum ab Ordinario loci. Hæc adeo clare assertionem nostram evincunt, ut indubiam probum et tuto certam illam existimem: nec tamen ullum quidquam in ea a communi sententia alienum forsan minus, adversandum censeo,

[margin note:] Obscura forsan a[l]iqui existimabit hæc illatio; at eius sensum legitimum exponit abundantissime ad finem sec..

censeo me studio diuisse a Venialibus, et indicare deinde habentem solum Venialia necessario ea, vel eorum aliquod confiteri debere ad indulgentiam Jubilei obtinendam; q.^do in hunc finem generaliter requiritur confessio. Licet enim communiter reiiceretur olim hæc doctrina, quia censebatur contraria communi usui, et sensui Ecclesiæ apud Lo.^g de Penit. disp. 52. sec. 3. n. 5, ea tn hodie firmiter ab omnibus tenenda est, cum declarata fuerit apud Voit Sart. 2. n. 657. per decretum datum

Clem.^s 13.^s Romæ die 19. mai. an. 1759., et approbatum a SS. D. N. Clemente 13., in quo hæc habentur: Ut Christifide-
„ les scire possint, quid sibi tenendum foret, pro acquirendis indulgentiis in sententiarum varietate super
„ intelligentia verborum: qui vere penitentes, confessi, ac sacra communione refecti Ecclesiam visitaverint;
„ quæ in Indulgentiarum Brevibus inseri solent, in sacra Congregatione Indulgentiis, sacrisq. Reli-
„ quiis præposita, discussis die 13. martij proximi præteriti nullo dubio, eadem sacra Congregatio fuit
„ in voto confessionem sacramentalem, quando in Brevibus apposita pro Indulgentiarum consecutione,
„ peragi omnino debere etiam ab iis, qui sibi lethalis peccati conscii non sunt;^a necnon præfatam
„ confessionem suffragari etiam posse, si expleatur in vigilia Festivitatis. Quod autem ad Ecclesiæ visitationem
„ spectat, eam impleri posse sive ante, sive post aliorum piorum operum impleonem.

[a] Iis exceptis qui semel saltem in hebdomada confiteri consueverunt, ex Indulto eiusdem S. Pontif. infra pag. 256.

Resp.^o 2.º Regularem indigentem facultatibus Jubilei, ut possit absolvi a reservatis Sum.^i Pontifici, in vi huius privilegij non posse eligere nisi approbatum ab Episcopo: ac proinde nec securum esse in conscientia, nec indulgentiam assecuturum, si ea sua peccata subjiciat velit confessario etiam communiter non approbato ab Ordinario loci. Ita cum de Lugo 29. supra communis sententia, pro qua stat expressus verborum sensus, quibus dicitur Penitentem secularem, vel regularem posse eligere confessarium, qui eum absolvat a reservatis, dum tn ille sit a locorum Ordinariis approbatus: quæ verba sine manifesta violentia non possunt aliter explicari. Aliunde vero ad-dit de Lugo n. 143, si regulares possent sibi eligere confessarium non approbatum ab Episcopo sequeretur, quod possent valide sibi eligere sacerdotem etiam secularem simplicem, non approbatum, neq. idoneum. Cum imprimis Prælatus ipse regularis extra iubileum potest illi confiteri, ut supra vidimus (notanda hæc in confirmatione appendicis præcedentis), et potest etiam cuilibet subdito licentiam dare illi confitendi; quod tn videtur esse contra Pontificiis mentem nolentis hanc potestatem absolvendi a reservatis committere nisi approbatis ab Episcopo. At prætermittamus hæc, etsi opportunissima, et veritatem resp.^nis nostræ decla-

Bened. 14.^s remus expositione 100. SS. D. N. Bened. 14.^ti, quæ incipit Apostolica Indulta, et agit de indul-
„ tis Apostolicis eligendi confessarium ab Ordinario approbatum, pro absolutione a criminibus et censu-
„ ris reservatis. tom. 1. eiusdem Bullar. p. 358; ubi statuit §. 6. Ut si in aliquo indulto tam secu-
„ laribus, quam regularibus tribuatur facultas, eligendi confessarium ab Ordinario loci approbatum,

tunc

UVA.BHSC

tunc confessarius tempore talis concessionis, sive a saeculari, sive a regulari Poenitente, ad audien- „
das eorum respective confessiones electus, nullatenus hujusmodi confessiones audire valeat, nisi ab „
Episcopo Diaecesano, et Ordinario loci, ubi confessio excipienda est, ad confessiones approbatus, et „
deputatus existat; quacumque alia approbatione, tam illius generis, quam utraque Innoc. scilt. „
12.s et 13.s Praedecessores praedicti declararunt non suffragari, quam ea, si de Regularibus „
agatur, quae a solo proprio regulari Praelato obtenta foret, minime suffragante. Declarat „
deinde confessiones et absolutiones aliter in posterum factas, et respective auditas, irritas fore et
invalidas: et contrariam quamcumque opinionem (non obstante quocumque privilegio, etiam Bul-
lae Cruciatae, et cujuslibet Ordinis, et Instituti) cujusque praxim deinceps prohibet, ac reprobat.
Juxta statuta audiendus non est Bonacina disp. 5. de sacram. q. 7. punct. 4. §1. n. 25. dicens,
ac perdifficile existimans; quod religiosus non possit tunc casus, ad effectum jubilei assequen-
dum, confiteri suo Praelato, aut alteri religioso de illius lic.a; etsi neuter eorum approbatus sit ab Or-
dinario: dicendum quod per hoc non gravari novo onere Poenitentes regulares, sed potius sublevari mul-
to, et faveri. Nam, vel indiget regularis facultate jubilei ad casus reservatos Pontifici, vel non indiget.
Si non indiget; poterat ex praedictis absolvi a quocumque confessario sicut antea cum sola facultate
sui Superioris. Si vero indiget; sicut antea debebat recurrere extra claustra ad Episcopum, vel
ad Nuncium, vel ad Poenitentiarios; nunc facilius poterit adire quemlibet approbatum ab Ordi-
nario. Huc usque dicta sequenter aptanda sunt Parochiano, qui licet possit extra propriam Paro-
chiam, et Diaecesim sua peccata non reservata, etiam ad indulgentias Jubilei assequendam,
subjicere suo Parocho, etsi ibi non approbato ex pag.a 75. dicent. 1.a; quoad effectum autem
absolutionis a reservatis illum vi facultatis Jubilei eligere non poterit, in Diaecesi in qua appro-
batus non est ab Ordinario loci: licet enim expresse non inveniatur hic casus in Bulla Bened.ti
comprehendi tamen censendus est in generali illa clausula: quacumque alia approbatione... mini-
me suffragante. Atque haec sufficiant circa essentialiora approbationem confessarii spectantia; da-
bunt reliqua Cos.s disp. 28., de Lugo disp. 21., et plures alii Aut.s supra cit.; nobis enim qualitates
omnes confessarii exponere appretiu, impossibile omnino est, praecipuo tempore, omnia huc perti-
nentia compilatim persequi, et distincte declarare.

Disput.o 5.a De Jurisdictione Sacram.ti Poenitentiae ministro necessaria.

Potestatem simplicis sacerdotis declarantes supra Disp.e 3.a, dedimus nonnul-
la, quae etsi in hanc disp.nem commode differri potuissent, opportunius tamen censuimus ea prae-
mittere,

mittere, tum ad potestatis Ordinum pleniorem expositionem, et intelligentiam, tum ne cogeremur deinceps aliqua superaddere soli simplicibus Sacerdotibus communia. Ab iis itaque supersedemus, uti et ab aliis pluribus Tract. decursu propositis; in id totum studium nostrum dirigentes in praesentiarum, ut reliqua ad iurisdictionem Confessarii spectantia perspicue declaremus, et ex utrinque probabilibus nunquam opinionibus eas studiosissime seligamus, quae utriusque iuris autoritatibus merito sordeant, et solidioribus rationibus fulciuntur.

Sectio 1.a

Quid, et quotuplex sit Iurisdictio; quibus, et qualiter ea conveniat?

Iurisdictio, ut ipsum nomen praefert, est dictio iuris, sive auctoritas publica in aliorum regimen instituta. Ita communiter D. Th. in 2.a 2.ae q. 58. art. 7. ad 2.um et 3.um; et Canonistae in lib. 1.o Decretalium tit. 29. Dicitur autem publica, ut distinguatur ab ea, quam habet pater in filium, Dominus in servum, Tutor in Pupilum &c.: licet enim haec in aliorum etiam regimen dirigatur, eorum tamen bonum particulare solum immediate procurant; ea sequenti tantum, et mediate bonum commune, et universale Reipublicae dictat intendere. Cum e contra iurisdictio de qua modo in totius communitatis utilitatem directe, et immediate ordinetur; etsi saepe eiusdem exercitium in cuiuslibet Particularis commodum abundantissime redundet. Sic explicata iurisdictio dividitur in Civilem, quae bonum temporale reipublicae immediate intendit; et Ecclesiasticam, de qua in praesenti; quae per se primo, et directe ordinatur in communem Christianorum omnium spiritualem salutem. Subdividitur deinde haec in externam, et internam. Illa est Praesulum unice, et Praelatorum propria; vi cuius in subditorum exteriorem gubernationem leges edere, et pro temporum varietate opportuniora statuta inducere valent; illos etiam in foro externo a censuris absolvere, vel eisdem ligare &c. Frequentior interna est, ac communior; eaque in sacramentali, ac conscientiae foro exercetur per absolutionem a peccatis, et nunquam etiam a censuris, non deductis ad forum contentiosum.[a] Aliis denique praetermissis, interna haec iurisdictio alia Ordinaria est, alia delegata: Ordinaria dicitur, quae competit alicui ratione muneris sibi impositi, cui animarum cura annexa, et iuncta est: delegata vero quae duntaxat fundatur in concessione facta ab eo, qui ordinaria iurisdictione gaudet.

At dicet forsan nullus: declaratio haec iurisdictionis delegatae, essentiae ipsius, et qualitatibus respondere minime potest, ut videre facile est cuicumque oculos suos sincere convertenti in originem ac immediatum principium episcopalis iurisdictionis. Ordinaria haec dicitur ab omnibus, et talem esse convincitur ex ipsa nostra praedicta declaratione; et nihilominus ea duntaxat fundatur in concessione Summi

[a] Habita absolutione Censurae etiam reservatae in foro externo, quilibet Confessarius approbatus potest absolvere a peccato propter [struck out] quod in illam incurrit quia in ut amplius reservatum.
Ex doct.o exim. D.ni tom. de fide, spe &c. disp. 21. sec. 4. n. 19. et infra a pag. 257.

ne Sum.ᵗ Pontificis, cum Episcopatu interna, atque externa iurisdictione in Diocesis suæ subditos ei communicantis: ps. vel nulla est divisio in Ordinariam, et delegatam Iurisdictionem, licet ea deducatur ex cap. Sane de offic. Iudic. delegati; cap. Omnis utriusque Sexus de Pænit. et remiss. lib. 1º Decretal. tit. 23, et aliis; vel iurisdictio Episcopi uti ordinaria immediate procedit a Xto Domino contra communissimam, et verissimam sententiam Magistri, Augustini, Leonis, Bernardi, Thomæ, et aliorum PP. et Canonistarum apud Lugo lib. 4. de legib. cap. 4., et disp. 25 de Pænit. sec. 1. n. 10. Bellar. lib. 4º de Sum. Pontif.ᶜᵉ cap. 24. &c., vel falsa divisio non, et nulla est prædicta declaratio. Resp.º terminis declarationis ritè inspectis intimius, et evanescet penitus apparens arg.ᵗⁱ huius efficacia, et dignoscetur perspicue utriusque iurisdictionis optimum discrimen. Iurisdictio itaque delegata ex D.ᵉ Lugo lib. 4. de legib. cap. 4. n. 12. non est utcumque, quæ ex alterius concessione habetur; (ita namque intellecta, nec Pontificia ipsa iurisdictio ordinaria esset, sed delegata potius, utpote a Xto Domino immediate procedens) sed ea, quæ fundatur unice in concessione ipsa, et in delegationis titulo. Ordinaria autem est, quæ licet ab alio concedatur propria tamen, et annexa est muneri sibi imposito, subditos dirigendi; atque ideo cap. Omnis utriusque Sexus dicitur huiusmodi Iudex Proprius Sacerdos; quia ad illum ratione muneris spectat animas sibi subditas sapienter gubernare. Et hac de causa merito dicit Lugo, quod iurisdictio delegata se habet veluti causa pure instrumentalis, quæ non tam suo quam nomine principalis agit: Ordinaria autem est tamquam causa principalis, quæ licet effectum producat per virtutem acceptam a causa 1ª, sibi tamen in genere causæ proprius effectus tribuitur, ut patet in igne ignem producente. Atque hinc constat tam Episcopalem, quam Parochialem iurisdictionem licet immediate proveniat a Sum. Pontifice, vere, et proprie ordinariam esse; quia fundatur in pastorali suo munere; delegatam vero dicendam esse eam, quam habent reliqui Confessarii sive Seculares, sive Regulares; quia ea tantum fungent titulo concessionis Pontificis, aut Episcopi; &c.; falsam denique, et insolubilem esse sequelam prædictam, quidquid omnimodo nostra parte.

Sic autem circa Iurisdictionis essentiam, et frequentiores illius divisiones prænotatis breviter, probatur necessariam eam esse Confessario non solum ad licite, sed etiam ad valide administrandum Sacramentum Pænitentiæ constat manifeste ex Ioan. 20. ubi Apostolis iurisdictionem contulit Xtus per verba illa: sicut misit me Pater; et ego mitto vos; ac deinde potestatem eisdem concessit, remittendi, et retinendi peccata. Idem definivit Florentinum in Decreto Eugenii; et Trid. Sess. 14. cap. 7. ubi statuit nullius momenti esse absolutionem, quam sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut delegatam non habeat iurisdictionem: esset autem absdubio alicuius momenti absolutio, si

UVA.BHSC

si precisive a quacumque iurisdictione foret valida. Firmiter ergo ac ut antea tenendum est, ad valorem absolutionis spectare, preditum esse confessarium iurisdictione ordinaria, sive delegata in penitentem, sua peccata ipsi sacramentaliter subjicientis. Ne tamen in iis maximi momenti error aliquis, aut ignorantia subrepat notandum est ordinariam iurisdictionem habere super omnes fideles imprimis Sum. Pontificem, atque ita universalem, et illimitatam, ut illos absolvere possit ab omnibus vel gravissimis peccatis, et censuris sine ulla prorsus exceptione. Archiepiscopus deinde in subditos suae Dioecesis, quamdiu illi preest; in eos vero qui immediate subduntur suffraganeis suis, tunc duntaxat, quando eorum Episcopatus actu visitat: ex cap. ult.º de censibus, et ex Suarez de Penit. disp. 19. Sec. 1. n. 2. Numquam tamen ordinaria ea interna iurisdictione gaudet in suffraganeos ipsos; licet enim subdantur ij suo Archiepiscopo in foro externo, et contentioso, atque ideo ab Episcopi sententia ad Archiepiscopum legitime appelletur; at in foro conscientiae superior immediatus Episcopi est Sum.s Pontifex, ut deducitur ex cap. final. de Penit. et remis. et ex Lezanio lib. 1. q. 839.: ubi erudite agit de iurisdictione, et preeminentiis Patriarchae, Primatis, et Metropolitani. Judex etiam ordinarius est Episcopus in sua Dioecesi, in qua ex Lez.º cap. 14. de Legib. ea omnia facere potest quae moraliter necessaria sunt ad subditorum salutem, et convenientem eorum gubernationem tum externam, tum internam. Parochus denique licet externa iurisdictione careat, ordinario tamen iure omnia plerague sacram.ta conferre potest suis Parochianis.

Atque ij sunt, qui quasi immediatius, et proprius ordinaria iurisdictione gaudent. Sub predictis autem Pastoribus plures alios comprehendi, tradit Lez.º disp. 25 de Penit. Sec. 1. n. 1. et disp. 26. sec. 1. n. 4. ubi ait; sub nomine Pontificis intelligi Summum eiusdem Penitentiarium; sub Episcopo, Vicarium illius Generalem sive Provisorem (nec audiendus Soto, qui cum paucis aliis iurisdictionem fori interni huic denegavit, cum ipsi eam concedant communis sententia, praxis ecclesiae, et varij Iuris Periti apud Sanch. de Matrimonio lib. 3. disp. 29 a n. 15.) ac sub Parocho, vicarium perpetuum; et ex Paludano, et Silvestro, ibidem, omnem alium vicarium positum ab Episcopo, quia intelligitur illum ponere suo loco alterum; non autem vicarium ab ipso Parocho assumptum, quia hic est mere delegatus. Hec pretermittendi S. R. Eccl. Cardinales, at solum in Ecclesiis sui Tituli in quibus iurisdictionem quasi Episcopalem habent, ex cap. His quae de maiorit. et obed. et pro sua familia ex facto, sive consuetudine apud Lez.m disp. 25. sec. 2. n. 12.: non autem pro tota Ecclesia, neque Apostolica sede vacante, tunc enim unice ea possunt quae ad electionem Pontificis rite, et pacifice peragendam sunt necessaria. Clemet. Romani de elect. et Azor part. 2. lib. 4. cap. 3. q. 1. Legati tum a latere, tum communiter dicti Nuntij Apostolici eadem ordinaria iurisdictione gaudent in Provincia suae legationis, ut expresse habetur

cap. 2.

UVA.BHSC

cap. 2. de Officio Legati in 6. 2. et ex pluribus AA.^s dicentibus apud Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 28. n. 8. Legatum in sua Provincia posse omnia, quæ Episcopus in sua Diœcesi; ac comprehendi nomine proprii Sacerdotis, qui propterea confessiones in ea excipere potest, etsi idnominatim non fuerit sibi commissum, contra Manganum confessariorum fol. 3. ibid. Idem etiam ponit Azor part. 2. lib. 5. cap. 27. q. 1; Leurenius lib. 1. Decretal. a q. 722, et pro Hispaniarum Nuntiis in particulari Salcedo de lege politica lib. 1. cap. 16. et lib. 2. cap. 2. Ob eamdem rationem Ordinarii etiam sunt Abbates Ecclesiarum nullo Episcopo subjectarum, quia habent iurisdictionem quasi Episcopalem, ut notant DD. cap. Joannes de testam. et ibi late Covar. n. 1: Capitulum Sed. vac.; quia succedit in omni iurisdictione ordinaria Episcopi, ut colligitur ex cap. His, quæ ad fin.; et cap. cum olim, fi. de major. et obed., et seq.^a ex prædictis eorum Vicarii generales seu Provisores. Cum autem delegare suam potestatem sit unus ex propriis actibus iurisdictionis Ordinariæ, nec cogendus semper sit Pastor, ad exequendum per se ipsum officium suum, omnes, qui hac ordinaria iurisdictione gaudent possunt ex Lx.^o disp. 26. sec. 1.^a n. 3. eam aliis idoneis, aut approbatis delegare ex cap. Inter cetera de Offic. ordin., et cap. Omnis utriusque; nec solum ad audiendos suos subditos, cum Prælatis omnibus exemptis concessum sit, ut possint sibi eligere confessarium, qui vel ipsa electione approbent, vel approbatum sciant ab ordinario loci ex cap. ult.^o de pæn. et remission. et ex supradictis. Privilegium, quod ex Sá, et Coninch extendit Laiman lib. 5. trac. 5. cap. 10. n. 4. ad Parochum; imo ex consuetudine omnium ferme Ecclesiarum ad Sacerdotes quoslibet seculares; qui propterea æque ac Parochi possunt eligere approbatum ab Ordinario loci. Lx.^s tn le conformiter ad hanc ult.^am sententiam loquatur disp. 27. sec. 3. n. 4, et num.^o 2.º ibid. solum dicit: Parochi utuntur hac facultate eligendi confessarium sine speciali lic.^a Episcopi: unde cum non habeant aliunde, videntur habere ex consuetudine: idque videtur esse de simplicibus Sacerdotibus. Et disp. 25. sec. 2. n. 13. non satis constat de consuetudine, concedente omnibus Sacerdotibus, ut possint eligere confessorem, quem maluerint. Iurisdictionem tandem Ordinariam habent Prælati Regulares tam mediati Generales, &c. quam immediati Rectores, &c. in omnes suos respective subditos, et pro utroque foro.

Non æque circumscripta, ac limitata est delegata Iurisdictio; eam longissime communicatam habent Sum.^i Pontifices, et immediati cujuscumque Diœcesis Territorii, aut Parochiæ Pastores vigilantissimi. Ardenter enim exoptantes animarum salutem Petri Successores, et videntes simul multo præ ceteris, in ea felici successu procuranda, adlaborasse Mendicantes omnes, ut fructus in dies abundantius excresceret, et cum Operariorum numero frequentior etiam esset Sacramentorum usus, benignissime eisdem indulsere; ut, approbati prius ab Ordinario loci, possent deinde sine ulteriore Episcopi facultate sacramentaliter absolvere quoscumque Christi

fideles

UVA.BHSC

fideles (excepti vnice regularibus vtriusq sexus, ex declaratione Pontificia apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1577.) vndecumq venientes, (ad conf. dictarum nimirum Ecclesiarum) prohibitum namq est mendicantibus confessiones audire in alienis templis, nisi de consensu eorum quibus templa subsunt, ut testatur Platelius p. 5. n. 886. apud Lacroix ibid. n. praec. Emendatissimam hanc benignitatem emulantes Hispaniarum Episcopi, et Supremi omnium Pastoris vestigiis inherentes, sacramentalem suam iurisdictionem solent conferre omnibus iis sacerdotibus, quos idoneos censent et approbant ad munus audiendi confessiones; ut constat ex Autenticis supra citatis facultatibus excipiendi confessiones, quae Simplicibus approbatis tam secularibus, quam Regularibus conceduntur communiter. Semel autem ita approbati, et in foro interno Iudices absolute constituti, etsi vi, metu, aut fraude Iurisdictionem obtinuerint ex Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1554, modo tamen illius conscii eam acceptaverint, ex eodem ibid. n. 1558. Valide possunt in tota Diecesi sacramentaliter audire, et absolvere quoscumque penitentes ad se huic loci accedentes, licet Peregrini, aut vagi sint: quia hi ex Layman lib. 5. trac. 5. cap. 10. n. 7. forum vbique sortiuntur, et sicut in externo, ita in foro interno quilibet Iudex ordinarius, vel delegatus potest eos absolvere, vel ligare: pro illis autem audiendis vbicumque existant, viget ex eodem ibid. n. 9. generalis consuetudo, tacita voluntate Ordinariorum confirmata; quod sufficere tenet Lacroix ibid. n. 1555. ex cap. cum contingat. 13 de foro competenti, et alii. Et Castro Palao d. vnic. de Penit. punct. 14: vbi docet, n. 2. consuetudine legitime prescripta acquiri iurisdictionem, ad audiendas confessiones, etiam ignorantibus his, qui iurisdictionem concedere possunt: ex textu in cap. final. de consuetudine: quod intelligas vellim contra cap. si Episcopus 2. de poen. et remiss. vbi Bonifacius 8.us expresse declarat apud Lacroix n. cit. sola consuetudine (precisione facta a tacita approbatione) non posse acquiri iurisdictionem in Penitentes. Illud tamen adest discrimen delegatam inter, et Ordinariam; quod delegati Iurisdictio expedita saltem est restricta ad locum Diecesim nimirum, in qua est approbatus; ea autem Ordinarij amplior est, et se extendit ad suos subditos, vbique existentes ex predictis pag.a 75 Anim.e 1.a. Vnde qui duas habet Parochias, quia equaliter non mathematice, sed moraliter in vtraque habitat, vt in hyeme in vna, in estate in altera, potest Bononiae commorans a suo Ferrariensi Parocho, ibi casu reperto, sacramentaliter absolvi; etsi approbatus non sit ab Ordinario loci, et contra: quia ratione duplicis domicilii est vere semper subditus vtriusque Parochi. Ex Leandro disp. 11. q. 4. Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 19. an. 13, disp. 24 an. 2, et disp. 34 a 2.o circa vn.s quod ex modernioribus supra cit. apostolicis dispositionibus facere non posset Delegatus precisione ab vlteriore approbatione, sine quin approbatus esset in Diecesi, in qua confessiones excipere vellet.

Dixi

UVA.BHSC

Dixi tn Judices absolute ??? ; quorum gratiosa sive non contentiosa iurisdictio, quali est interna, de qua modo; numquam expirat, ne morte quidem Pontificis delegantis, nisi prius revocata fuerit: ut probat Ex.us disp. 26. sec. 3. n. 5. ex cap. si super gratia de offic. deleg. in 6. et cap. si cui de Praebendis in 6.. Si autem delegatio predicta facta sit ab Episcopo, ut fatetur non esse eque certum jurisdictionem durare post illius mortem, quia cit. iura loquuntur de Supremo Pastore; a quo ad inferiorem nulla req.a; addit tn n.o 9. ex similitudine rationis posse ad eam probabiliter extendi: et quia hoc non videtur excedere potestatem Episcoporum; et quia alioquin multa sequerentur incommoda, si per mortem Episcopi ipso facto cessaret tota iurisdictio delegata in toto Episcopatu; nam inde moraliter sequeretur, ut multae fierent confessiones invalidae, et sine iurisdictione, interim dum Episcopi mors omnibus innotescit. Atque hinc fortasse (quod me maxime movet) deducit n. 10., videri consuetudine receptum, ut mortuo Episcopo, ~~hac~~ haec iurisdictio durare censeatur, sive ut ab ipso concessa, sive quia per tacitam concessionem Capituli, vel successoris continuatur, donec ab horum aliquo revocetur: atque ita existimo posse in praxi secure observari. Si tandem iurisdictio procedat a Parocho censet n. 12. attendendam intentionem, ex qua deducendum, an cum illius morte expiret delegatio; nam videtur hoc pendere ex voluntate Episcoporum tacita, vel expressa. Dixi, inquam, ut-[a]tuti: nam certum est poenitentem invalide confiteri ab eo, qui iurisdictionem actualem non habet, sacerdos autem absolvens spe futurae ratihabitionis, caret iurisdictione, nec ratihabitio subsequens efficere potest, ut absolutio antea data convalescat; ut recte plures AA.es apud Laiman loc. cit. n. 16. Lacroix n. 1555. Coninck disp. 26. sec. 1. ar. 13. Castro Palao ubi supra n. 3. qui addit licentiam tacitam sive praesumptam raro ex solo silentio Superioris colligi: non enim ex eo quod Episcopus videat te confessiones audire, et toleret, ideo ex illa tolerantia tanquam ex signo externo praesumere potes eius consensum: potest enim id permittere, quia nescit, an sis legitimus confessarius, vel quia putat te habere lic.am a Praedecessore, vel Vicario suo generali; vel a seipso et si sit hinc illius immemor &c. itaque requirit ad hanc lic.m praesumptam ex silentio superioris, quod Superior sciat, te non esse ex alio cap.te legitimum confessarium, atque potens sine notabili incommodo te impedire, ab audiendis confessionibus, non impediat; quod certe raro, aut numquam contingit; et si alia.do Superior praesumeretur hac ratione de praesenti lic.m concedere, illa extendenda non esset ultra praesentem confessionem, ut docet Sanchez lib. 3 de Matrim. disp. 35. n. 22, quia lic.a praesumpta, ad audiendam unam confessionem, per se non est lic.a simpliciter dicta, sive ad plures audiendas. Atqui, si videns Superior, et tacens, casu quo ex ipsius Scientia, et silentio prudenter praesumitur facultatem concedi, non solum non consentiat interne, nec facultatem audiendi confessiones concedat, sed potius ~~[illegible]~~ suo

[a] vel per formalem delegationem, vel per tacitam actualiter merito praesumptam: nam &c.

UVA.BHSC

140 suo dissensu cauté dissimulato, licentiam eam possitue denegare? Valida ne erit absolutio in iis circumstantiis collata? Difficile quesitum, quod ampliorem doctrinam, maturum examen, et distinctam Sententiam meritissime expostulat.

Sectio 2a. An confessio facta cum eo, qui communiter, etsi erronee, existimatur confessarius, sit valida?

6 Diucius nobis foret immorandum in huius questionis expedita declaratione, si plurium AA.rum Canonistarum maxime exempli adherentes, ea omnia compilatim nobis essent exponenda, que vel illi sunt affinia, vel ad eam intimius percipiendam, existimantur opportuna. Pluribus tamen pretermissis, que etsi scitu dignissima, commode videri possunt apud Sanch. lib. 3. de matrim.o disp. 22. ubi summa, ut assolet, eruditione rem hanc sapientissime, et absolutissime tractat, iis tantum inquirendis animum intendimus, que et frequentiora sunt; et que, quibusdam prenotatis, paucis demorari sat. comprehendere possimus. Notandum igitur 1mo errorem, de quo supra, debere esse communem; nec sufficere, quod illum patiantur unus, vel alter, etsi hos inter illo laboret Princeps, vel Prelatus ipse, qui titulum concedit. Ita deducitur ex cap. Infamis Vers. Veruntamen Dr. Exoglos. in legem Barbarius, et ex l. nam ad ea ff de legibus; iure enim non considerant que raro, sed que frequenter accidunt. Nec satis est quod hic error sit utcumque communis, debet preterea esse publicus, et occultus, quia error crassus et supinus equiparatur Scientie Cap. 2. de constit. in 6.. Si autem impedimentum, aut defectus iurisdictionis occultus quidem sit in loco, ubi ea exercetur, publicus tamen ibidem antea fuerit, aut publicus modo sit in oppido remotissimo, ex quo ea notitia verosimiliter venire non poterit; occultum illud, quod ad presens attinet, censeri debet; ex doc.a Glos. cap. ad Nostram el. 3. de susc. suscitando Verb. observandum. apud Sanch. cit. a n. 6. ad 11.. Nota 2.o Tripliciter accidere posse, ut qui vero titulo Beneficij, aut delegationis destitutus sit. 1mo. quando numquam habuit verum titulum, sed coloratum, vel presumptum: ut si Episcopus conferat beneficium Parochiale excommunicato occulto, vel per simoniam completam; utroque enim casu collatio est revera nulla: Vel si officium, aut delegationem retineat denegatum in circumstantiis, in quibus iuridice presumitur illam concedi, ut in casu nuper posito S. preced.ti 2do. Quando prius habuit titulum verum, illeque tamen cessavit ob delictum, vel ob occultam superioris legitimi revocationem. 3o. Quando numquam habuit titulum nec coloratum quidem, aut presumptum, aut a legitimo superiore; ut si quis propria auctoritate, in munus audiendi confessiones, quis se intruserit. Nota 3o. Errorem communem verum

pare

UVA.BHSC

posse circa impedimentum nullam reddere collationem Beneficii, aut delegationis irre- rnali, divino, aut Ecclesiastico; vtrimimum, quia Parochia donatus, et vi huius Benefi- cij sui subditis sacramenta conferens, vix rationis caret, sacerdos re vera non est, aut vinculo excommunicationis obstrictus retinetur.

Sic præmissis: Dico 1.mo Sacerdotem oculte excomunicatum, obtinentem tamen ab Episcopo Beneficium Parochiale, et in vi huius provisionis, vt verum Parochum a suis receptum, valide posse suorum confessiones excipere, quamdiu prædictum impedi- mentum communiter latet. Ita communis, et certa Sent.a apud Lacroix lib. 6. p. 1. an.o 112., Reuter P. 4. n. 27., Sanch. vbi supra n. 13., qui plurimos alios AA.s pro se allegant. Assert. autem probatur, ex leg. Barbarius de offic. Prætor. vbi: Si servus quamdiu latuit digni- „ tate Prætoria functus est, quid dicemus? An quæ dixit, quæ decrevit, nullius fore mo- „ menti; an forte propter vtilitatem eorum, qui apud eum egerunt? Et verum puto nihil „ eorum reprobari; hoc enim humanum est, cum Populus romanus etiam servo potuerit „ decernere hanc potestatem. Idem habetur in cap. Infamis l. 3. p. 7. v. Verumtamen. Si Servus, dum „ putaretur liber, ex delegatione sententiam daret; quamvis postea in servitutem depulsus sit, „ sententia ab eo dicta rei iudicatæ firmitatem tenet. Quod confirm.tur etiam l. 4. fin. t. 4. p. 3, et „ l. 8. t. 9. l. 3. novæ recopil. castellæ apud Sanch. n. 1. Ex quibus sic: valida est Sent.a collata a ser- vo existimato Iudice; ergo et valida est absolutio collata a Sacerdote existimato Parocho: quod enim iure statuitur in vno casu, statutum censetur in simili: posita autem potestate Ordinis forum internum, et externum eiusdem rationis sunt. Refragatur huic doctrinæ Paludanus, cum alijs supresso nomine abiecto cit.ti, existimans statuta pro foro externo extendenda mi- nime esse ad internum, qui multo inter se, et longissime differunt. At stra est 1.mo; quia sensu arbitrio proposito interpretantur tiurum prædictorum, præter alios communissime apud Lacroix cit. 26. II., et Canonistæ apud Sanch. n. 13.. 2.o Quia eadem, et maiora inconvenientia, et scandala sequerentur, si postquam acti in externo a Iudice communiter præsumpto, irrita, et inva- lida haberentur gesta in foro interno a communiter existimato Confessario: horum autem malorum prompta, et efficax vitatio finis fuit, ac scopus sapientis illius, ac prudentis dispositionis. 3.o Quia quicumque potest absolvere, vel ligare in foro externo Ecclesiastico, idem efficere potest in interno, si sacerdos aliunde sit: supposito namque Ordine, omnimoda veri Prælati iurisdictione gaudet abs dubio: Ita non obscure deducitur ex Trid.o supra. Solum requiren- te, quoad absolutionem a peccatis, quod sacerdos habeat iurisdictionem ordinariam, vel delegatam;

nulla

nulla addita distinctione quoad forum internum, et externum; ubi autem ius non distinguit, nec nos distinguere debemus.

Insuper: Cap. Dudum. el. 2. de elect. ante V. Verum Procurator, dicitur, in multarum animarum dispendium parochiales ecclesias retinebat, cum earum cura, qua iam privatus fuerat ipso iure, ad eum nullatenus pertinet, et sic per ipsum eedem animę damnabiliter sunt deceptę. Cap.º omnium errore Parochus existimatus damnabiliter decipit animas, quas a peccatis absolvit: ergo. talis absolutio nulla est, alioqui animę non essent ita deceptę. Quod ulterius deducitur ex glos. eodem cap. Dudum. verb. Decepta; ubi expresse tenet, illas absolutiones esse irritas, animas tamen salvari in fide sacram.ti sicut salvatur in fide baptismi Judeus qui bona fide se ipsum baptizaverit; quamvis baptismus irritus sit. apud Sanch. n. 55.. Resp.d Abbas in ijdem cap. n. 20, et apud Sanch. n. 14. illas animas vere deceptas non esse, valide enim absolutę sunt; etsi ex parte Prelati, qui verus non erat, deceptę sint: vel 2.º ex eodem: impedimentum illius Prelati notorium fuisse; atque ita cum non occurreret omnium error probabilis, et iustus, gesta per eum invalida fuisse. Ita cit. Abbas, cuius responsionem ardenter vellem firmius stabilitam, et securius confirmatam; per 1.am enim, nisi nimium fallor, violentissime traducitur Juris textus: posita namque intentione efficiendi sacramentum, quam, eo ipso quod illud validum adstruat, admittit Abbas; nulla alia vel pessima intentione ullatenus potest damnabiliter decipere confessarium Penitentem absolutum; tum quia ex qualibet hac intentione nihil mali redundat in penitentem; tum quia, etsi omniter existimatus confessarius ob titulum coloratum sciat se iurisdictione destitutum, valide nihilominus absolvit, quia particularis sua scientia omnium errorem elidat ex Sanch. n. 52. Verosimilior apparet 2.a resp.sio nullus enim damnabiliter decipitur nisi ob crassum, et supinum errorem, quem sub peccati debebat, et poterat vitare: si ergo animę illę damnabiliter deceptę sunt, id tribuendum absdubio,[a] sacrilegę earum voluntati temere recipiendi absolutionem a ministro, quem ex omnium scientia facile poterant scire indignum, et iure ineptum, ad confessiones excipiendas. Nec dicas, lidem damnabiliter deceptę, referri aequaliter posse ad periculum damnationis illius, qui antea letaliter peccavit, atque in se reversus, et peccatorum feditate, vel pondere misериi ipsis respondentium acerbitate perculsus confessarium adiit omniter, ut talem habitum, qui tamen ob defectum iurisdictionis in priori eo sue damnationis periculo illum relinquit, ac proinde damnabiliter decipit. Nequaquam id dixeris; ex generali enim, et absoluta Juris locutione immediatius deduci videtur, decipi fere damnabiliter omnes ad Procuratorem illum accedentes, ut absolutionis beneficium

[a] tum Procuratori pdicto se ingerenti, tum Sacrilegae..

pium abeo recipiant; vti sacramentum excipere temere attentarem a minimo, quem facile poterant scire inepty: ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ atque

Solum in predicto sensu admittimus fatilibentis glosam textus dicentem eas absolutionis relevante Reuter Part. 3. q. 13. in Prolegomenis circa ius canonicum magnamque quidem autoritatem habere, at solum dum munimi D.D. aut [illegible] non dissentit.

Dixi in Assert.^e Sacerdotem, nullius enim valoris habenda sunt gesta per inhabilem iure divino, aut naali; etsi pro eo stet titulus putativus, at communis error. Unde si legitimatus sacerdos, aut sane mentis, et caracthere illo, et iurisdictionis careat, nulla omnino, et irrita est sacramentalis absolutio ab ipso collata; quia et iure divino, et naali, ab hoc munere obeundo, impeditus est; nec valet Pontifex in iis defectibus dispensare, cum inferior potestatem non habeat in superiorem, et Ecclesia nequeat circa sacramentorum substantialia aliquid immutare ex Trid. Ses. 21.. Verum dices: sunt nonnulla iure divino, et naali statuta, in quibus Sum. Pontifex potest dispensare, vt in matrimonio rato, et in voto Deo facto; debili ergo, et ruinoso fundamento nititur restrictio nostra; quae nisi abundantius, et solidius stabiliatur, et rationis [illegible], cur in iis prae aliis divino, aut naali iure praeceptis valeat Pontifex dispensare, praedicto solo entimemate ruit omnino. Difficili sane eque, ac plurimis Theologicis quaestionibus serviens, et sapientem dirimendum, opportunissima est objectio haec: quare ne Autor sim in re gravissima, et tenuitatem meam longe superante, illa eam respondebo doctrinam, quam post longum examen, et diligentem inquisitionem feliciter inveni apud P.^{em} Sanchez. Primo igitur supponendum est duplex esse ius divinum, et naale: alterum ab humana voluntate ortum, et ex eius suppositione obligans; vt votum, et iuramentum. Aliud absolutum, et per se primo dictatum a divino arbitrio, et naali ratione; vt praecepta baptismi, et honorandi parentes. Sit nonnullis ex iis iuribus, vel potius in eorum aliquo posse Pontificem dispensare convenit inter AA.^s apud P.^{em} Sanch. lib. 8. de Matrim. disp. 6. an. 1.mo etsi dissidant interea in modo explicandi hanc potestatem. D.^s Bonav.^{ra} existimat 4. d. 38. a. 2. q. 3. tantum declarari in aliquo casu ob circumstantias occurrentes primum illud ius divinum non obligare. Censet Enriquez ibid n. 2. Votum relaxari per veram, et propriam dispensationem, casu quo vere obligabat. Huic ex diametro opponitur Sanch. cum D. Tha 2.ª 2.^{ae} d. 38. q. 1. a. 4. quaestiunc. 1. corp. et omnini; tenens ius illud quasi ordinarium non relaxari absolute, et proprie tollendo eius obligationem: quia ius divinum est, ut qui votum fecit id impleat; et hoc semper manet integrum: at hunc habere votum non est ius divinum, sed voluntate propria effectum, quam

possunt

 possunt Prælati impedire. Quare tunc non proprie dispensant in iure divino, sed unice tollunt obligationis fundamentum, quod homo actu humano sibi imposuit, eo autem sublato evanescit iuris divini circa illud prius posita obligatio.

Non absimilis differentia inter ipsos reperitur, divinum absolutum, ac naturale ius in particulari exponentes: dicit namque Abbas ibid. n. 3. integrum esse Pontifici dispensare in omni iure divino præter fidei articulos. Communiter tamen reiecta opinione hac, deducunt plurimi cum D. Tha. quodlibet. 4. a. 3. corp. et ad 1m, ex Clem. Ne Romani de elect., et ex cap. Inferior. Non posse Pontificem in hoc iure proprie dispensare, sed declarare tantum auctoritative, id ius in tali eventu non obligare. Displicet sententia hæc P. Sanchez, qui probabile esse censet dicendam esse veram dispensationem, ac ex commissione Dei, posse Pontificem in aliquo casu particulari vere, et proprie dispensare in absoluto illo divino, et naturali iure. Sicut enim ex recta Ecclesiæ gubernatione Prælatis inferioribus committitur facultas dispensandi in legibus pontificiis, cum adiri non potest Pontifex; potiori ratione credendum est datam Pontifici commissionem hanc a Deo, qui numquam deficit suæ Ecclesiæ in necessariis, et qui nullatenus potest visibiliter adiri, et humiliter exorari pro dispensatione obeunda. Hanc præterea potestatem agnoscere in se videntur Sum. Pontifices, qui eodem modo dispensant in residentia Episcoporum iure divino naturali absoluto obligante, ac in legibus humanis a se, vel a prædecessoribus suis statutis.

His præmissis, ac pro rei huius abundantiori notitia, et faciliori captu Auctorum sententiis fideliter expositis; tunc potest dispensare Pontifex in aliquo iure divino vel naturali, tam absoluto, quam ex suppositione conditionum, aut declarare illud non obligare; quando, vel in universum expediat alicuius iuris observantia, quia secundum se decet id non implere, attenta tamen ipsius natura deputari potest a circumstantia illud illicitum reddente; et occurrere etiam iusta causa, ratione cuius, imperfectæ illi indecentiæ præponderet utilitas dispensationis. Ratio generalis est; quia Christus Dominus largissime communicavit suo in terris Vicario, quidquid opportunum, aut necessarium erat ad sapiens, et prudens Ecclesiæ suæ regimen, et ad levius numquam, et facilius reddendum in circumstantiis suis fidelibus onus illud et iugum; quod suave ipse dixit, et effecit. Hac de causa sæpissime dispensant Sum. Pontifices in residentia Episcoporum; in matrimonio rato, etsi indissolubili iure divino ex Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 13. et 14.; in votis, et iuramentis; ac ex pluarium sententia, quam veriorem dicit Sanch. hic l. 8. d. 6. n. 6, in celebratione sub utraque specie, ubi non est copia vini, nec haberi facile potest. E contra vero dispensare non potest

potest Pontifex in iis, quæ nullum saluti detrimentum afferre possunt, ut in præcepto confessionis et Baptismi; nec in iis in quibus excogitari non potest casus, in quo bonum dispensationis prævaleat universaliori bono, quod resultat ex defectu hujusmodi potestatis; aut mali gravissimis, quæ sequerentur absdubio ex potestate illa firmitate stabilita, atque in praxim redacta. Indispensabile propterea est matrimonium ratum ex Sanch. l. 2. d. 13. n. 7, et ex eod. l. 8. d. 6. n. 10. impedimentum, quo ad illud mutuo inter se contrahendum, laborant frater, et soror; et plura alia; quæ attenta eorum natura, inconvenientibus, quæ ex dispensatione sequerentur, perpetua ecclesiæ traditione, et communi PP. et TT. sententia extra apostolicæ potestatis orbitam existimantur communiter. Cumque ostenderimus supra pag. 35. §. Jam vero jure divino indispensabili requiri sacerdotium in ministro Pœnitentiæ; et pag. 15. §. Dico 2.º omnino necessarium ipsi esse statum rationis; et aliunde cum fundamentum prioris nostræ sententiæ desumptum sit ex cap. Barbarius, et illius clausula; cum populus romanus etiam servo potuisset decernere hanc potestatem; deficiente in ecclesia facultate supplendi sacerdotium &c. requisitum in ministro Pœnitentiæ, merito dicere censemus canones existimantes sacerdotes &c. non posse valide absolvere. Ita ex iis, quæ docet Cano apud relection. de Pœnit.ª p. 5. et Catharinum l. 6. in Cayetanum, et apud Sanch. nuper cit. l. 8. d. 6. n. 5. et 6.ac Pichler lib. 2. tit. 1. n. 18.

Dixi 2.º obtinentem tamen ab Episcopo: quia, ut valida sint gesta in utroque foro a Judice existimato, non satis est communis error facti, sed necessarius præterea est titulus collatus a Superiore, quamvis invalidus sit ob aliquod vitium latens. Ita apud Sanch. num. 49. ad 50 aa. TT, et canonistæ, quorum alii communem; alii indubitatam, et ipse Sanch. adeo certam reputat sententiam nostram, ut oppositam censeat improbabilem. Pro ea tamen stant apud Lacroix lib. 6. p. 1. n. 115. Joan. Sanch. Ponceus, Schilt et 12 alii cum Diana ibid. et p. 2. to. 16. Res. 43. Horum autem auctoritate diffisus in præsentiarum Lacroix eorum sententiam dicit parum tutam in praxi, nisi urbet urgendo, idem hac dere iudicium tullit Reuter p. 4. trac. 1. n. 48.; Pichler vero e contra eam præfert priori sententiæ, atque illam tuetur loc. nuper cit. At immerito, quia nostra manifestissime deducitur ex prædicto cap. infamis: ubi; si servus dum putaretur liber ex delegatione sententiam dixit... sententia ab eo dicta rei iudicatæ firmitatem tenet: et ex cap. Barbarius, ubi etiam supponitur, quod ipse Prætor designatus sit. Cum ergo ex his cap. inferamus ecclesiam supplere defectum iurisdictionis, quando adest communis error; et ex illorum tenore stet, non solum talem errorem, verum et titulum coloratum tunc adesse, sine sufficienti gravi fundamento extenderetur hæc eccle-

sia

UVA.BHSC

146 siae benignitas ad plures alios casus, in quibus illae circumstantiae deficerent. Resp.t Pichla loc. cit. nihil obesse, quod adfuerit tunc titulus coloratus, eo quod Barbarius Pastor designatus sit, et Servius ex dilapidatione sententiam dederit; cum hoc videatur fuisse solum per accidens, et occasione facti veritatis: ratio enim legis procedit etiam sine tali titulo, quia nempe humanius est acta valere, ut ait lex. At contra est; quia ratio legis non est favor utcumque, nec per se tendit in omne id quod specioso boni communis nomine decorari facillime; sed unice favor est recti reipublicae ordinem procurans, non mentitus ille, qui eam funditus everteret: nihil autem sanctius in toto canonico, aut civili iure, quam nullatenus subsistere ea, quae ab aliquo fiunt, quin ad eius officium spectent ex reg. 26. Iuris in 6to. Etsi ergo lex, ut favor benigne sit interpretanda, at id fieri debet, prae oculis semper habitis reliquis Iuris dispositionibus, et communi eo bono, quod universalis reipublicae prospicit, et longius distat ab inconvenientibus, et licentiis, quae declinarent ultro in eiusdem perniciem, ac totalem ruinam. Innititur autem, et instantea stabilito, acta a quocumque dolose intruso valida et rata esse; quot impii, quot infames, quot sacrilegi, et perditissimi homines iustitiam divendirent, Sacramenta conferrent, et reliqua Sacratiora Pastoralia iura obirent non semel in remotissimis praesertim regionibus et apud inciam, et simplicem, incautam plebem. Non ergo per accidens, et ex facti occasione, sed per se primario, et tamquam principalium motivum decisionis iuridicum describitur in dictis capitibus titulus ille coloratus: quo proinde deficiente, et adsit error communis, sine gravi ullo fundamento dici videtur, vel in illis circumstantiis supplere matrem Ecclesiam defectum iurisdictionis: pauca namque ea iura, quae adducuntur apud Sanch. n. 48. vel loquuntur de notario, qui non iudex, sed testis approbatus iuridice est; vel unice locum habent quando ius non iuvat possessori, nec requirit decretum superioris, ut necessarium illud non est ad praesentandum de facto, et eligendum, ex eodem n. 54.

Nec praetermittendum; idem esse nullum habere titulum, ac illum habere a superiore non legitimo: unde si conferatur titulus ab Archiepiscopo alicui subdito Suffraganei, cum quo illius superior non est, nullius valoris habenda sunt acta per ipsum. At electus fuit a vero Patrono: neque id sufficit, nisi confirmatio superioris legitimi accedat: titulus enim non confertur per electionem, sed per confirmationem; et quidem adeo efficaciter, ut suppleat in hunc finem vitium electionis omnino latens; et titulum conferat, etiam cum peccatum est in ipsius electionis forma. Confirmatus etiam est ab confirmato vero Praelato: quid inde? nihili tenenda sunt ab eo gesta, si erronee confirmatus verus Pastor sit minimus; valebunt tamen, si communi illi errori accedat ex parte Praelati delegantis

UVA.BHSC

leganti, aut providenti titulum coloratum, aut putativum a Superiore ocemu, q.do illum sedere valet; nam sicut gesta ab huiusmodi Prælato valida sunt, ita et valebit potestas, aut provisio ab ipso procedens; idque etsi ad beneficium promotus sit hæreticus occultus, imo licet notorius sit, dum non est denunciatus, aut notorius clerici percussor; nam post Concilium Constantiense præcisive a denunciatione non amittit iurisdictionem, ac validum proinde est illius exercitium. Si autem denunciatus sit Parochus in aliquo loco, et communiter in sua Parochia ignoretur denunciatio, sciens hanc denuntiationem valide per se potest illi tunc loci confiteri quantum est ex parte iurisdictionis confessoris, quam ob communem errorem de facto habet. Nec obstat quod illum vitare teneatur saltem in occulto, et quod nihil occultum sit sacramentali foro; nam casus accidere potest, in quo necessaria sit huic Parochiano confessio, nec eam perficere possit nisi cum suo Parocho, quem denunciatum scit particulari, at certa scientia. De cetero autem invalida foret confessio cum eo facta propter grave peccatum, quod committeret communicans cum excomunicato vitando; si tamen immunis a culpa esset ratione ignorantiæ, confessio foret valida, quia est iurisdictio ex parte confessoris, nec pœnitens obicem ponit. Ita Sanch. n.o 50, 51, 52, 53, 37, 38, et 46, et quoad hoc ultimum Reuter P. 4. tractatu 1. n. 48.

6 Dico 2.do; Validas esse absolutiones Confessarii delegati, dum ad illas excipiendas habet titulum coloratum, praecedente præsumptum, aut putativum, et adest præterea communis error excommunicationis ab eo incursæ, aut alterius cuiuscumque supplebilis impedimenti. Ita communis apud Sanch. n. 16, 31 et 39. ita plures ab ipso cit. n. 26.; Et probatur ex prædicto cap. Infamis. ubi aperte sermo est de Iudice delegato; et ex l. 2. C. de sent. et interloq. dicente si arbiter datus a magistratibus, cum sententiam dixit, in libertate morabatur &. quibus valida declaratur sententia collata ab existimato communiter Iudice delegato, ut communiter omnium suffragio interpretatur ibidem Glos. Verb. Si arbiter. Accedit, quod officium Iudicis delegati minime dicitur privatum: nam, ut optime ait Abbas cap. cum dilecta. n. 10. de Rescript. dum Superior committit causam, in ipsa commissione versatur ius publicum, eo quod iure publico committit: ac denique quia si invalida essent gesta ab excomunicato occulto, cum vitare teneremur, ne irritus foret actus, sacramentum v.g.a cuius valorem in omni eventu efficaciter procurare debemus; atqui ex Concilio Constantiensi cap. ad Evitanda, solum vitare tenemur excommunicatos nominatim denunciatos, et notorios clerici percussores: ergo acta ab excomunicato occulto valida sunt. Resp.t Magistri nolluisse Concilium sua indulgentia suffragari sacerdotibus, qui nulla officii obligatione compelluntur ad sacram.ta conferenda; pro reliquis autem, delegatis nimirum, adhuc ante denuntia-

ationem

tiationem illesa manere una vetera, quoad potius ipsius excomunicati. At iis, non tam as-
sertionem nstram divellere, quam scilicet eam amplissimam dispositionem funditus ever-
tere velle videntur adversarij. Quod ut perspicuus fiat, en ex Layman lib. 1. trac. 5. p. 2. cap. 4.to
» n. 1. summam huius decreti, confirmati deinde a Leone 10.mo in Concilio Lateranensi. Ad evitanda
» animarum pericula statuit Sta Synodus, ut nemo deinceps quempiam ratione alicuius
» sententiæ, aut censuræ ecclesiasticæ a iure, vel ab homine generaliter promulgatæ, in Sa-
» cramentorum administratione, receptione, aut aliis quibuscumque rebus divinis, vel extra eas
» vitare, aut interdictum observare teneatur, nisi sententia vel censura huiusmodi contra cer-
» tam personam, collegium, Ecclesiam &c. specialiter a Iudice publicata vel denunciata fuerit: ex-
» cepto, qui ob sacrilegam manuum iniectionem in Clericum excommunicationem canonis noto-
» rie incurrit, ut factum eius nulla tergiversatione celari, et nullo iuris suffragio excusari pos-
» sit: nam ab huiusmodi, etiam non denunciati communione abstinendum. Ubi vides amplissime,
et illimitate loqui Constantiense per clausulas illas, nemo deinceps quempiam; nec aliam limitationem
huic suæ dispositioni adjici velle, nisi prædictas duas a se designatas; exceptio enim firmat regulam in contrarium.

Verum dices: Universaliori alia restrictio præcipitur a Concilio postea subjungente:
Per hæc autem non intendimus ipsos excomunicatos, suspensos, interdictos in aliquo sublevare,
vel quomodolibet ipsis suffragari: si autem valida forent acta ab excomunicato non
denunciato, magnum inde emolumentum ipse reportaret. At [illegible] inspositus est et aug.^ty
quod obs.^te equo, ac ipsi adversarius inspexit indistincte. Si vero accidere ibi persentiarum indubi-
tum omnibus, et certum censeo; plurimus namque cecutire oportet, qui non videat equale emolu-
mentum reportatum errones excitimarum ordinarium Iudicem, si valida admittantur in circumstan-
tiis acta per ipsum, ut firmissime tenent adversarij nostri. Hoc autem prætermisso, facile re-
pond.^r cum communi: noluisse Syn. scilicet directe favere excomunicato, atque ita valorem ab-
solutionis, et aliorum actuum ordinarii directe ad fidelium cum ipso participantium utili-
tatem; quamvis indirecte in commodum cedat et beneficium excomunicati ipsius; quod ut plu-
rimum inseparabile est a grata, et favore fidelibus non communicari benigniter concesso.

Hinc autem non obscure deducitur resolutio quæsiti illius ad finem §.^i Ult.^i sec. præd.
propositi: valide nimirum absolvere sacerdotem, qui in præsentia sui superioris legitime Sacramen-
tum Pœnitentiæ perficit; quia sicuti ille defectum iurisdictionis omnimode, et facile potens confusionem
impedire prudenter censet, id ipsi permitti; etsi aliunde positive dicentiat superior ille, et re habens ac
si consentiret, intrare denegat facultatem eam. Stat resolutio ex Lacroixio lib. 6. p. 1. n. 112, quia
quando

quando adest communi pensuario pro iurisdictione, vel potestate alicuius, ad aliquid faciendum, quamvis ea pensuario coram Deo falsa sit, tn certum est, quod Ecclesia, si possit, suppleat, vel dispenset defectum iurisdictionis, accedente praetensa errore communi, titulo colorato aut putativo. ex cap. Infamis, et ex leg. Barbarius supra: eam autem pensuasionem adesse in praesenti indubium videtur; nam ratihabitio de praesenti reputatur communiter vera lic.a, non secus ac facultas expresse concessa, ut videre est apud Sanch. hic n. 64. et abundantius pluribus suis testibus cit.s ibid. disp. 35. n. 20.; ipsa vero prudenter praesumpta licentia, etsi positive minime denegata, titulus est putativus, et sufficiens ad valide confessiones excipiendas ex eodem n. 64. et ex Reuter p. 4. tract. 1. n. 47. Confirm. Valide absolvit ex praedicti sacerdos excomunicatus, qui communiter habilis habetur, et cui sincere committitur a legitimo superiore facultas audiendi confessiones: ergo pariter valide absolvit habilis revera sacerdos, cui ficte vel apparenter tantum ea facultas committitur a legitimo superiore: nam utrobique error communis est, titulus in utroque casu praesumptus; deffectus pariter iurisdictionis directus, et primarius; et ratio boni communis, et praecaptarum legum eque in utroque militat, et urget. quod autem deffectus hic a districtis pensoris procedant de mali omnino se habet, nec theologica consideratione bonum animarum iuxta statuta iura primario, et unice procurante, dignum reputari debet. Iis maioribus adhaerent opinioni Petrus de Ledesm. de matr. q. 45. a. 5. punct. 3. dub. 4. Medina tract. 2. de Conf. q. de multiplici lic.a alieno confitendi. ad conf. ahimus distinctionis fundamentum nutabit omnino.

Sect.o 3.a An valida, et licita sit confessio facta Sacerdoti dubiam, vel probabilem tantum iurisdictionem habenti?

Non una, neque eadem resolutio commode potest, aut sapienter aptari generali huic, et utilissimae quaestioni: plurimi namque interesse omnibus constat probabilem inter, et dubiam iurisdictionem. Explicanda haec, et accipienda est secundum naturam, et indolem dubii stricte talis; puri nempe negativi, quod tunc unice datur, quando in neutram partem potest intellectus determinari per iudicium positivum, et probabile; sed suspensus semper remanet, et anceps. Probabilis e contra iurisdictio solum improprie dubia dici debet, ratione nimirum formidinis, et incertitudinis inseparabilis a probabili, et a positivo, et prudenti dictamine; quo iurisdictionem adesse rationabiliter praesumitur. In casu ergo, in quo proprium dubium negativum circa iurisdictionem intercedat; numquam licet, ex Coninc. de Poenit.a disp. 26. sec. 6. n. 2., confessiones excipere cum illo dubio, nisi adsit evidens necessitas praesens, et confitendi, et id faciendi cum hoc sacerdote, et nisi absolutio detur tunc casui sub conditione, et cum onere iterum confitendi eadem peccata coram habenti iurisdictionem.

UVA.BHSC

onem. Ratio omnium est, quia iurisdictio Confessarij necessaria est ad valorem Sacram.ti Penitentiæ ex Trid. ses. 14. cap. 7.; si autem illicitum est in sacram.tis conferendis sequi opinionem probabilem de valore sacram.ti, ne illud exponatur frustrationi periculo, ex propone 1.a damn.ta ab Inoc.o 11.mo; cum magis eidem periculo exponatur collatum cum dubio de iurisdictione, quod ne ad probabilitatem quidem accedat, et frequenter in circumstantiis, in quibus presumi prudenter non potest Ecclesiam id deffectum suplere; potiori ratione illicita, et sacrilega censenda est illa Penitentiæ administratio. Inconveniens autem hoc cessat omnino, sic in casu gravissimæ necessitatis tunc occurrentis sub conditione si possum, vel si indiges, conferatur hoc sacram.tum: quia necessitas efficit, ne actus temere fiat, nec ex mera, et irrationabili voluntate; et aliunde conditio [redacted] cuiuscumque deffectus periculum secure præcidit; nam si in re subsistat iurisdictio cum reliquis requisitis, infalibiliter fit sacramentum; si vero desit, et facit quod in se est sacerdos, ut proximo suo opportune succurrat, et nullis præterea reverentiæ debitæ sacram.to, et illius Institutori D.no Jesu Xto: conditionalis namque non verificata conditione, nihil ponit in esse. Debet denique eadem mortalia subjicere deinde Penitens ministro certo idoneo; quia cum constet de præcepto divino id iniungente, nec certum sit illi esse satisfactum, ex notissimis principiis ubi de Legibus, censendum est pro illo stare possessionem, et obligationi ab eo inductæ, et adhuc subsistenti denuo, et legitime satisfaciendum esse.

Certi hi ex Lg.o n. cit. succedant necesse est alia non ita certa, et indubia: difficilior namque multo est alterius propositæ quæstionis membri certa, et expedita declaratio. Illud quidem affirmative dirimunt Lg. ubi supra a n. 5, Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 22. n. 65, Lacroix lib. 6. p. 1. n. 117. et plures alij apud ipsum; quorum alii probabilissimam, alij tutam in praxi, alij denique moraliter certam dicunt sententiam hanc; ardenter tamen exoptassem id ipsos affirmasse, propositis 1.is et firma, ac secura solutione exceptis argum.tis illis, quæ oppositam negativæ sententiæ efficacissime suadent. His tamen non obstantibus, quibus mox satisfacere curabimus, censeo non recedendum a communissima Sent.a dicendumque, Valide, et licite, vel saltem extra articulum mortis non gravi illicite sacram.tum Penitentiæ conferre eum, qui ex opinione simpliciter, et solide probabili iurisdictionem habet in Penitentem, et in omnia illius peccata sibi proposita. Probatur: Valide, et licite confessiones excipiuntur ab eo, qui ex ratihabitione de præsenti iurisdictionem habet, ad hoc munus obeundum; ut dedimus supra cum omnibus ex Sanch. lib. 3. d. 36. n. 20. contra paucos nullos ibid. n. 16.; sed in casu asserto habetur huiusmodi iurisdictio; ergo. Prob. min.r: Scit Ecclesia, nec latet eiusdem Prælatos, Viros utriusque iuris, et Theologiæ sapientes sepissime absolutiones conferre non solum nunc in opinione

UVA.BHSC

vere pabli de iurisdictione a se possessa; nec tn, cum facile possent, eam opinionem liberè proscribendo, id impediunt; sed hec, et non alia est ratihabitio de presenti, sive tacita facultas ad id muneris iuridice prestandum: ergo in casu assert. Dr. Probo may. quoad 1.m pm; reliqua my, et experientia, et ex predictis stant inculatissime. Quod ex universali iurisdictione practicari inuenitur agnitione Minimi Ecclesiam, et eius Prelatos, sapientissimos ut plurimum, et vigilantissimos preterire non potest; praxis illius opinionis omnium sacerdotum vim comprobat: ergo scit Ecclesia, Dr. Effron sit, et temerarius opponet, qui may. in dubium revocet cum tanta actum immani Summorum ac Sanctiss. Pontificum, et inferiorum Prelatorum micuria: Min. testatur loc. dicens n. 7. Est autem universali Ecclesiae vim, ut Sacerdotes secure stante huiusmodi iurisdictione in administratione huius Sacramenti. eam preterea tenet omnium DD.rum, inquit Cardenas in 2. Crisi d. 2. n. 166; opinio autem omnium in questione facti facit certitudinem moralem ex Lacroix n. cit. sequenda vera et legitima.

Confirmatur: quando cum titulo colorato, aut putativo adest omnium error iurisdictionis huius Sacerdotis, valide, et licite quarumque est ex se confessiones excipiuntur abita existimato Confessario, suplente tunc Ecclesia ob commune bonum defectum iurisdictionis ex sepe cit. cap. Barbarius, et infamis; d posita opinione simpliciter, et solide pabli de presentia iurisdictionis, adest vel iurisdictio, vel saltem omnium illius error cum titulo colorato, aut putativo: ergo per se loquendo in casu assert. valide, et licite confessiones excipiuntur. May. stabilitur dedimus tota Sec.e preced.ti min. suadetur; quia vel opinio hec directa de iurisdictione est vera, vel falsa. Si vera; ergo Sacerdos ille proforo interno iurisdictionem habet, id enim ipsum, nec aliud distinctum affirmat directa opinio vera: ergo ex hac parte valide, et licite sacram.um conficit. Si falsa; ergo adest omnium error cum titulo putativo, aut existimato: quod enim sapientissimi DD.res ignorant post maturum examen, et plurium legum, ac rationum id specantium accuratam discussionem; lateat necesse est omnium Plebi, et micio Populo. Ipse autem leges, et rationes in favorem directe opinionis de presentia iurisdictionis adducte, titulum efficiunt existimatum aut presumptum ex Sanch. cit n. 65, et ex generali doc.a Reuter P. 2. n. 27; temere namque intentus non est, qui ex solide pabli auctorum Sent.a prudentibus nixa fundamentis, aut beneficium retinet, aut delegatam potestatem exercet. Semper ergo ac qui absolutionem confert ex vi opinionis simpliciter pabli de iurisdictione, valide, et licite eam elargitur; quia vel iurisdictionem directe habet, vel eam ipsi reddit Ecclesia ex suppositione omnium erroris cum titulo putativo. Nempe: ad Ecclesiae providentiam spectat, adstante errore omnium populi cum titulo, iurisdictionem supplere, ne huius defectu illi graviter prejudicet; ergo obeg-

dg, et

UVA.BHSC

dem, ex officanto rationem ad ecclesiam pertinebit deffectum iurisdictionis supplere, ne gravium TT. Directorum animarum, et Pastorum sententia fidelibus prejudicium ullum afferat, et cavet. Sane prudentiae regiminis, et convenienti ecclesiae gubernationi oppositum est non permittere sacramentum tam necessarium frequenter esse incertum, et dubium; vel incertitudine ea probabili opinioni annexa; cum ergo Ecclesia possit huic incommodo subvenire, et tollere hanc incertitudinem, dando iurisdictionem; merito presumitur hoc in casu illam conferre.

Accedit, quod etsi consuetudine se sola non acquiratur iurisdictio ex cap. Si Episcopus 2. de poen. et remis. in 6., Ubi id expresse declarat Bonifacius 8.us apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1555.; si tamen propter consuetudinem detur consensus saltem tacitus superiorum, iam vi huius consensus collata censenda est iurisdictio necessaria, ex cap. Cum contingat 13. de foro compet.; cap. Romana 5. de Sent. excom. in 6.; cap. Duo simul de offic. Ordin.; et ex Trid. ses. 22. cap. 3. de reform. apud Lacroix n. cit.; consuetudini absolvendi ex opinione solide probabili de iurisdictione supra exposita, accedit ex supra dictis consensus tacitus ecclesiae, id scientis, nec prohibentis, cum facile posset: ergo absolvens ex opinione vere probabili iurisdictionem habet: ergo per se loquendo valide, et licite absolvit. Dixi in asserte Vel saltem... non graviter illicite: existimo enim confessarium operantem ex opinione probabili circa iurisdictionem, relicta tutiori etiam extra mortis articulum, non effugere peccatum veniale, nisi aliqua alia rationabili causa excusetur: nam exponere sacramentum aliquali illi periculo frustrationis sine ulla causa, nequit non esse irreverentia aliqua contra sacramentum, vel deffectus aliquis charitatis, exponendo penitentem periculo, ut non lucretur fructum sacramenti remissionis praesertim peccati mortalis. Atque ita tenet P. Brescia lib. 3. de poenitentia cap. 10. n. 114. Credo tamen facile occurrere in praxi causam sufficientem ad excusandum tunc confessarium ab omni culpa; adest enim non semel specialis repugnantia Penitentis, ad iterum subijciendum sua peccata alteri confessario certam iurisdictionem habenti; deest quandoque huiusmodi confessarius; et non expedit numquam ea peccata declarare praesenti idoneo: quo autem probabilior est directa opinio de iurisdictione, ac proinde de valore absolutionis, eo minor causa requiritur, ut eam liceat sequi; quia certius censeri debet Ecclesiam supplere tunc casum iurisdictionem, si forte desit; ut observat idem Brescia.

Impervia sane non est, nec perdifficilis methodus haec, et via omnem culpam evadendi; ea tamen multo ampliorem aliam aperuit P.r Valora in suis M.S. de Penit. disp. 2. cap. 3. Ubi dicit, sufficere in hunc finem, quod Penitens simul cum mortalibus confiteatur aliquod veniale, vel mortale remissum. Huic autem doctrinae ita generaliter sumptae acquiescere

UVA.BHSC

vere non possum. Fateor quidem cum Co.º ubi supra n. 8. Veniale illud &c. opportunissime addi, ut ex hac parte certo validum efficiatur sacram.tum, tum quia utili confessio veniali, per inutilem[a] additionem mortali non vitiatur ex reg.ª 37 iuris in 6.; tum quia sacerdos ille ut approbatus (nulla enim data opinio vere probabili iuris dictionem in mortalia cedens simplici sacerdoti extra mortis articulum) iurisdictionem seu potestatem habet ad absolvendum Penitentem illum a Venialibus, ~~ad eaque confitendorum~~, ac proinde ad remittendum eius mortale saltem indirecte; casu nimirum quo opinio tam directa, quam reflexa iurisdictioni eius favens sit falsa; ex communi certissima Sent.ª apud Co.m disp. 26. Sec. 5. et disp. 31. Sec. 2. n. 8. et Cardenas d. 2. de propositionibus ab Inoc. 11. damnat. cap. 6. art. 8. Illud tamen percipere nequeo, qui possit sacerdos ille immunis esse ab omni culpa per hoc precise quod absolutione dixerit ad Venialia sibi certo subiecta, ac simul ea extenderit, saltem indirecte ad mortalia probabilissime tantum sibi ~~indirecte~~ directe subiecta. Profecto &c. Profecto Penitens hic ex iure divino tenetur integre sua mortalia declarare confessario idoneo; predito omnibus qualitatibus necessariis censet eum ad quem adit; non ita tamen certus est seu iurisdictionis confessarium electum; licet enim ipsi faveat scientia opinionem vere probabilem, illum tamen latet eiusdem opinionis veritas: statuit nihilominus Penitentem absolvere, et ut certo id assequatur, nec ipse peccet, illi significat ut veniale addat, et absolutum remittit ac determinatum ad eadem peccata reticenda deinceps. Ponamus ergo falsam esse opinionem directam de iurisdictione, nec Ecclesiam supplere defectum iurisdictionis, ut tenent multi; in hoc casu propter temeritatem confessarii, incertitudinem seu iurisdictionis Penitenti non indicantis, non satisfacit hic predicto illi divino precepto, cui obtemperasset perlibenter, si incertitudo illa fuisset ipsi proposita. Qui autem, iis non obstantibus, effugere credat sacerdotem illum omnem omnino culpam, sacramentum ita conferendo, ne vel ignorantiam suam, vel dubium circa iurisdictionem Penitenti suo prodere cogatur? Id mihi ab omni ratione, et iure prorsus alienum firmissime propositione indiscriminatim percequar, quam, omnibus circumveniis sapiente dicenti, facile quisque apud se resolvet; exponenda suscipiam, quae adversus principalem questionem obiiciunt adversarii.

Opponunt itaque 1.mo: Licet adstante errore communi cum titulo saltem colorato conferatur ab Ecclesia iurisdictio ita existimato confessario, id tamen deducitur ex iuris textibus sec. praeced. cit.: nullibi autem in iure fertur iurisdictionem ab Ecclesia cedi operanti ex opinione probabili; et aliunde in iis quae a volunte legislatoris dependent argumentari non licet a paritate rationis; quia in argumentum mali nequeunt, quae propter necessitatem aliquando sunt concessa: Ex regula 78 iuris in 6.to. Resp.º Opinionem simpliciter probabilem (ut comprehendamus opinionem tenuis

---

[a] Inutilis dicitur additio mortalis, quia ex suppositione quod sacerdos ille non habeat confessariam potestatem ad illud remittendum directe, sive manifeste, sicut omnino eo alterum, tantum indirecte illud remittit.

©VA.DHSC

nium, aut dubii probabiliter ob propositionem 3.am damnatam ab Inoc.º 11.mo sequivalet ex prædicti er-
rori communi cum titulo colorato aut putativo, et ipsi nullus ... nominatim loquatur de
errore procedente ex opinione vix probabili, tamen cum in textibus illis sermo sit de errore communi
in genere cum titulo satis existimato, necessario sub illis comprehendi censemus particulares om-
nes species errorum huiusmodi, ac proinde communissimos illos, et inseparabiles a probabili
opinione. Præterquam quod, proposita in probationibus nostris universali praxi doctrinis nostris a scripto-
ribus AA. asserta, et approbata, ab Ecclesia cum facile posset rejecta; osten-
dimus simul ex pluribus instructoribus ibidem cit. benignissime ab Ecclesia suppleri defectus iuris-
dictionis, quando communi errori huius defectus accedit ratio operandi ex presumpta iurisdictione,
et tacita præsentia, et de præsenti Ecclesiæ ratihabitio. Resp.º denique Textum in confirmatione adducta po-
tius adversari nostræ quam nostræ assertioni adversari: illum namque explicans P.r Andekin tom.
2. 3.e ptis. pte. 2. trac. 4. cap. 2. dicit explorans in cap. Quod pro remedio 1. q. 7. Ubi in currit
necessitas eadem vel maior potest in argumentis trahi: graviora, frequentiora, et magis inevi-
tabilia sequerentur absurda, et inconvenientia ex eo quod Ecclesia non suppleret defectus iuris-
dictionis, quando Penitentiæ Min.r operatur ex opinione falsa quidem, at simpliciter probabili de iurisdic-
tione: ergo illam abs dubio supplet propter universaliorem DD.rum et populi errorem cum titulo existimato.

Obj. 2.º Licet probabile sit, adstante opinione solide probabili de iurisdictione hanc
ab Ecclesia suppleri, si ista probabilis directa opinio sit falsa; id tamen absolute certum non est, ut ait
ex. primus, et præcipuus huius opinionis Auctor ubi supra n. 8.: cum autem iurisdictio confes-
sarii omnino necessaria sit ad valorem sacram.ti Penitentiæ ex Trid. supra; et in casu assert.
solum detur probabilis opinio directa de iurisdictione confessarii, et pariter ista probabilis opinio reflexa de
suppletione ab Ecclesia facienda in circumstantiis; semper ac quis in vi huius opinionis sacra-
mentum Penitentiæ conferat, utitur opinione tantum probabili de valore huius sacram.ti: illicitum est
in sacram.tis conferendis sequi opinionem probabilem de valore sacram.ti relicta tutiore, ex propositione
1.a damnata ab Inoc.º 11.mo: ergo illicite agit qui ex opinione mere probabili de iurisdictione Peni-
tentem absolvit. Urgentissima est difficultas hæc et plurimum ad praxim confert, et ad proximo-
rum spirituale subsidium verior eiusdem declaratio; eam proinde studiosissime insequentes,
præponendum censemus 1.mo Propositionem damnatam esse huiusmodi: Non est illicitum in sacra-
mentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore sacram.ti, relicta tutiore, nisi id vetet lex,
aut conventio, aut periculum gravis damni incurrendi. Hinc sent.ª probabili tantum utendum
non est in collatione baptismi, Ordinis Sacerdotalis, et Episcopalis. Præmittendum 2.º ex iis,
quæ

UVA.BHSC

quæ ad Sacramentorum valorem requiruntur aliqua esse, quæ dependent ab Ecclesia, ut exprediæ iurisdictio, et approbatio in Sacram.^to Pænitentiæ; et in Sacram.^to Matrimonij dispensatio in impedimentis iure ecclesiastico illud dirimentibus: alia autem esse, quæ dependent solum ab institutione Xti, ut dolor, confessio, et absolutio &c. in Sacram.^to Pænitentiæ.

Ex certis iis indubia alia facile deducuntur: propositionem ^ni minum damnatam equivalere huic Semper est licitum &c. tum quia propositio indefinita in re dogmatica equivalet universali ex DD. communi, tum præsertim ex sensu intento ab AA.^bus propositionis illius, solum excipientibus ab eius universalitate casus ibidem singulariter declaratos. Hinc sic: ex damnatione huius propositionis Semper est licitum in Sacram.^ni conferendi &c. vel quod idem est illi equivalentis, unice deducitur præter casus ibidem designatos; aliquando esse illicitum in Sacram.^ti conferendi sequi opinionem probabilem &c. etiam si id non vetet lex &c. minime vero; Semper esse illicitum in Sacram.^ti &c. quia ex falsitate alicuius propositionis solum legitime infertur veritas alterius illius, quæ ipsi contradictorie opponitur ex metaphisico illo Principio Idem non potest simul esse, et non esse: esset autem, et non esset circum Petri &c.^a si omnis homo curreret; et aliqui homo Petrus &c.^a non curreret. Non vero sequitur veritas propositionis illi contrariæ, istæ enim, et non possint esse simul veræ, possunt tamen simul esse falsæ; cum e converso contradictoriæ nec simul veræ, nec simul falsæ esse possunt. 1.^a autem illa propositio aliq.^do esse illicitum &c. per 2.^a Semper esse illicitum &c. contradictorie opponitur damnatæ; tum quia ab illa differt et in qualitate, et in quantitate; cum una sit affirmativa, altera universaliter negativa: alia universalis, particularis altera: tum quia id præcise negat, quod necessarium est ad falsitatem alterius; proprietates ita singulariter convenientes propositionibus contradictoriis, ut nullatenus extendi possint ad 2.^am illam propositionem, quæ ut contrarie tantum damnatæ opposita, ab illa differt in sola qualitate affirmante una, at universaliter; et universaliter negante altera; ex qua affirmatione, et negatione perspicue colligitur, ut videre facile est utramque posse esse simul falsam: ergo ex falsitate propositionis damnatæ solum deducitur, aliquando esse illicitum &c. Constant omnia ex principiis philosophicis ubi de oppositione propositionum apud Maier tom. 1. Cursus Philosophici art.^lo 74. Nec novum est ad hæc principia recurrere damnata propositione exponente, tum quia hæc est expeditior, et securior via ad veritatem inquirendam, tum quia id communiter ab omnibus fit cum de sensu propositionis 30 damnatæ ab Alex.^o 7. q mittitur: ex illa namque omnes deducunt, (et vellint nollint in confirmationem sententiæ nostræ) aliquem officialem, qui in republica laborat, non excusari ab obligatione ieiunij &c. minime vero; nullum officialem &c. esse excusatum ab obligatione ieiunij. &c. tum

quia

 quia certum est a ieiunio excusari officialem, cuius labor est admodum impeditivus; tum quia 1.a prop. 2.a damnatio opponitur ex praedictis propositionibus damnatis, in directe inordinatis et scandalose ita asserenti; omnes officiales, qui in Republica corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione ieiunii, nec debent se certificare, an labor sit compatibilis cum ieiunio.

Iam vero pluribus aliis praemissis, illicitum est ministro Sacramentorum sequi in iis conferendis opinionem tantum probabilem de valore sacramenti relicta tutiori, in illis quae a principio necessario exhibenda sunt, pendentque ab indispensabili institutione divina; licet necessitas urgeat lex aliqua particularis, aut iniuria evitando, aut periculum aliud periculum huiusmodi ad ministrationem accidentale, et extraneum; quod verum, et indubium censemus non solum in ordine ad collationem Baptismi, aut ordinis sacerdotalis, et Episcopalis, sed cuiuscumque etiam alterius sacramenti. Peccat 1mo. ergo qui in calicis consecratione prolatis illis verbis hic est calix sanguinis mei; reliqua omittit; etsi contra probabiliorem, et communiorem sententiam ea non pertineant ad essentiam consecrationis. 2o. qui in absolutione omitteret verbum a peccatis, licet ex probabiliori, et communiori sententia extraneum illud sit formae absolutionis. 3o. qui extra casum necessitatis (in quo tutior non omittitur, sed practicari nequit) inungeret unicum tantum sensum, quamvis probabile sit id sufficere ad valorem extremae unctionis. Ratio omnium est, quia in nullo casu apparet absurdior usus opinionis minus tutae, quam in praedictis casibus; cum autem damnata illa propositio sit falsa, et scandalosa propter aliquem casum sub eius universalitate comprehensum, tales absdubio est determinatus ille supra praescriptus. Nec ex eo valet sequela ad alium illum superioris assertionis; neque: tum propter latum discrimen, quod inter utrosque apparuerunt plurimi Auctores damnatam contrahentes ad requisita ex institutione divina, et ampliandam negantia ad ea, quae dispensari possunt ab ecclesia, aut suppleri; tum etiam quia, spectata ratione ab intrinseco, et universali ecclesiae consuetudine, securi utendi sententia tantum probabili in administratione sacramenti poenitentiae, dicenda videtur opinio nostra non solum probabilissima, sed etiam moraliter certa; etsi pro contraria aliqui graves adducantur Auctores, eaque censeatur probabilis: stat enim quod aliqua opinio probabilis sit, et communiter certa habeatur illi opposita, ut ostendit Plazza tom. 7. cap. 2. S. 5. n. 218. unde quod propter hanc rationem moralis certitudinis licitum sit Confessario hoc sacramentum conferre cum attritione cognita ut tali, etiam contra eos, qui damnatam extendunt ad requisita ad valorem etiam ex parte Poenitentis, etsi multi catholici attritionem sufficere negent, et licet efficacem, et supernaturalem dolorem de peccatis ex iure divino necessarium sit; potiori ratione idem sacramentum poterit conferri cum opinione simpliciter probabili de sententia, quam moraliter

ralitu certa, dicunt gravissimi AA. exbenignis Mariæ Ecclesiæ sanguinis, ~~maximè~~ mente prosumpta, eisi illi maneant nulli aliji; et lo pro sua moderata assertiony nraj asepræ propositæ, et stabilitam probabilitatem, et non certa dixerit lo.. sta Vera in prædictæ propositiony, et in trac. de Jubileo q^{re}. 3. art. 2. nu^o. 4.

Ob. 3.º Stantibus prædictis; quoticumque qui sacram.^{ty} Pœnitentiæ conferat ex opinione solide probabili de iurisdictione, et valide, et licite per se aget; suplente tunc casu Ecclesia deffectum iurisdictionis, si forte hæc aliq.^{do} desit: hoc est falsum: ergo. Prob. Min.^{ty}: Probabile erat, et forsam probabilius ex multis, et gravibus AA.^{vs} maxime ante Urban. 8.^{vy}, posse Regulares in vi Bullæ Cruciatæ confessarium eligere, qui eos absolveret a reservatis in sua Religione; sed usus huius probabilis, aut probabilioris opinionis numquam validus fuit, ac proinde secundum se semper illicitus; ergo. Prob. min.. Urban.^{us} 8.us Bulla expedita 13. Junij an. 1630. quæ incipit In Specula declaravit apud Lacroix lib. 8. sive de Bulla Cruciatæ dub. 12. art. 3. ex Mendo. Dis. 24. cap. 12. n. 122. non esse mentem Apostolicæ Sedis, quando Bulla Cruciatæ concedita, concedere Regularibus privilegium, ut absolvi possint a reservatis: et ex compendio Privilegiorum nrorum V. Absolutio §. 10. et 14., et Sinopsis eiusdem compendii Villapanis impressi cap. 6. n. 3. edixit ibid. concessionem Cruciatæ quantum ad prædictum articulum eligendi confessarium, cum Regularibus quorumcumque Ordinum locum minime habuisse neque habere; neque illis ullo modo suffragari potuisse, neque posse. Et paucis interiectis addit Urb. confessiones antea factas validas non fuisse, nec potuisse fieri: verum ergo, ac firmum est conantem confessarium sacram.^{ty} Pœnitentiæ conferre ex opinione probabili de sua iurisdictione nec valide illud aliq.^{do} administrasse; nec licite secundum se in eisdem circumstantiis id efficere intendisse.

Resp.^{ty} hoc indicatum a Recentiore,^a ad infringendam vim probationis suæ ac vim communis sent.^{æ}, ac ad ostendendam incertitudinem suæ circa eamdem opinionem prius asse stabilitæ, efficacissimum semper ac perdifficilis solutionis visum nobis constanter est. Sed iis et diligenti animo eam ex firmioribus principiis inquirentes, occurrere subito M.Sta nnulla, quæ aliquibus abhinc annis pecotium evolveramus, et ex quibus aliqua trahi posse censebamus illustrandis iis oportunissima. Ea ipsa et summa nra ab ipsis est. quantocius addis, et hæc spectantibus non semel atque iterum perlectis respondendum censeo: numquam fuisse simpliciter probabile posse Regulares in vi Bullæ Cruciatæ confessarium eligere, qui eos absolveret a reservatis in sua Religione; ac falsa proinde suppone nisi aliq.^{ty} solidissimum primo aspectu, et invincibile. Rao huius sup.^{dnis} desumitur 1.mo ex clausulis Bullæ, quibus, ut referetur

a Pr Valoire in Apendice de usu opinionis probabilis 2.^r post conclusiones 1.^a propositionis ab in conferendo... Innoc. 11. cap. 2. §. Dicei propterea.

UVA.BHSC

 in Ʒpendio Principiorum nrũ ubi supra, declaravit insuper Prob. 6.s Inutiles fuisse et vanos prætextus omnes, quibus aliqui prætendebant ante declarationem novi Pontificis limitantis suam intentionem verba cruciatæ generaliter intelligi de omnibus Religiosis: nunc sic: Ex Ʒmunissima Sent.a plurium, et gravissimorum AAa pud Lacroix lib. 1. n. 108. simpliciter, et absolute probbilis non est opinio illa, quæ non nititur motivo absolute, et respective gravi: nullum huiusmodi motivum favet prædictæ opinioni: ergo ea simpliciter probbilis non est. Probo Min. Ea solum nititur inutili, et vano prætextu; ex illis Inutiles fuisse, et vanos prætextus omnes .. &c.: prætextus vero prudens, et grave motivum non est, ergo nullo gravi, ac solido fundo ea nititur: ergo &c. Prob.tur 2.o Societati Iesu maxime noxium non est, nec merito punietur, qui simpliciter, et absolute probbilem in re morali opinionem doceret, vel aliis uti talem persuadere niteretur; prædictam sententiam docens declaratur a 6.ta Ʒgregatione generali Societati maxime noxius, et rigorose puniendus: ergo opinio illa certo probbilis non est. Maj.r et lumine naturæ constat, et aprime Ʒformis est peaperiis, et sanctionibus instructionibus, quibus docemur Societatis Iesu Patres, ad eas opiniones maxime in re morali sequendas, quæ et solida ac prudenti ratione, et graviorum Doctorum auctoritate Ʒmunitæ fulciuntur. Min.r desumpta est ex 6.a nrã Ʒgregatione gen.li

" decret. 5. Ubi sic ait. Cum non desint e nris qui theologicarum rationum prætextu

" vi Bullæ cruciatæ sibi licere putent Confessarium eligere qui eos a reservatis in

a ^^ " Societate casibus absolvant a^^ &c. &c. Quare nec sacerdotes absolvere quemquam a re-

" cum reservatis casibus accedentem præsumant, (in vi Bullæ cruciatæ) nec qui accedunt

" tutos se ullo modo in conscientia, quasi rite absolutos arbitrentur. Si quem vero constaret

" illam doctrinam docere, vel aliis persuadere tamquam probbilem, eum Provinciales tam-

" quam Societati maxime noxium debitis pœnis coerceant.

At dices: ex pluribus supra 40 DD.s cit. Amoya in selectis d. 8. q. 8. S. 2. et post Bullam Urbani 8.i ex Leandro, Araujo, Junipero, et 12 Sacri Tribunalis Qualificatoribus cum Trullenc lib. 1. de Bulla S. 7. cap. 1. d. 3. probbile est virtute cruciatæ posse Regularem absolvi etiam a reservatis in sua Religione: ergo immerito diximus hanc sent.m non esse simpliciter probbilem. Respondeo nullam opinionem esse extrinsece probbilem ac simpliciter probbilem nisi &c. nisi grave aliquod motivum eam reddat intrinsece probbilem, ut recte Cardenas in 1. Cris d. 11. n. 262. et d. 63. n. 6.; quia numerus AA.rum non facit, ut opinio sit Ʒformis rationi, et volunti Dei, ɜhoc deduci magis debet ex objecti moraliis metaphisica essentia, et qualitatibus intrinsecis: hinc Stoz lib. 1. p. 3. n. 100 apud Lacroix lib. 1. n. 369.

a ^^ A ^^ Decreti ita hæc: Casibus absolvant... edicit Ʒgregatio, nemo ut nrorum audeat sic ait vel docere, vel in praxi Ʒrariam tenere sententiam. Quare nec sacerdotes &c. ut supra.

OVA.BASC

sic ait: Si mille DD.res in unam sententiam conveniant nulla ratione nixi, nulla ex hoc capite generatur probabilitas, neque credendum est illis.

Innuper non stat unice pro prædicta sententia extrinseca tantorum DD.rum auctoritas; roborata ea quamplurimis aliis rationibus illius veritatem, aut probabilitatem saltem efficacissime suadentibus. 1.mo namque Bulla orcura a novo Pontifice revocatoria est præcedentium, seu declarationem Irritantium. 2.o Regis catholici nomine interposita est supplicatio, quando expediretur Urbani Bulla. 3.o Privilegia Cruciatæ sunt quasi ex contractu oneroso; huiusmodi autem Privilegia specialem clausulam revocatoriam requirunt. 4. Irritatio hæc non est satis intimata regularibus vel ab ipsis acceptata. 5. Cruciata non excipit regulares ab hoc privilegio, sicuti excipit ab eo lacticinia comedendi. 6.to et ult.o quia virtute huius Bullæ potest quis nunc temporis absolvi a crimine abortus, etsi id fieri prohibuerit Sixtus 5.s. Ita ex memoratis m.s. ubi paulo fusius sententiæ huius fundamenta referuntur. At prætextus hi sunt, ut loquar cum Urbano 8.o, ad huius irritationem eludendam temere inventi, nec theologicarum gravium rationum honoratissimo nomine decorari valent. Unde ad 1.um dicendum censeo: novum Pontificem revocare quidem ea (a) quæ [illegible] ad 2.um Interposita Principis appellatio efficere potest ex stilo curiæ ut suspendantur diplomata apostolica in futurum aliquid statuentia; minime vero valida reddere potest acta, invalida declarata a Romana Sede per eiusmodi Brevia; aut facere, ut privilegium, quod ex clausulis recessionis non extendit ad Regulares ad eos, immutatis clausulis, extendatur. Ad 3.um Sint per me, quod ad præsens attinet Privilegia Cruciatæ non modo quasi, sed absolute ex contractu oneroso, indigeant etiam non inficior speciali clausula revocatoria, at cum Privilegium de quo in præsentiarum numquam recessum sit, importuna imo potius impossibilis esset foret illius revocatio. Ad 4.um me latet omnino fuerit ne Regularibus particulariter intimata, aut ab ipsis acceptata Urbani irritatio; id tamen omnibus stare debet, defectum promulgationis, aut acceptationis, cum se habeat pro posteriori ad declaratam invaliditatem sacram.rum vi existimati privilegii præcedenti collationem valida ea efficere non potuisse; et præterea neque posse deinceps id effectum sortiri, quia numquam Regulares fuerunt in possessione Privilegii illius. Ad 5.um eo ipso quod Pontifex Summus non declaret privilegium ars orcerum extendi ad Regulares, et utatur simul suorum Prædecessorum clausula; ex declaratione illa mentis sedis apostolicæ censeri debet Regulares sub ea non esse contentos. Ad 6.um

(a) quæ obstare aliquomodo possunt executioni gratiarum quas re ipsa per suam Cruciatam concedit, at si solum declaret, ut fecit Urb., per clausulam aliquam generalem Cruciatæ non concedi tale Privilegium; hoc, immutata clausula in posteriori recessione, ipsi non adversatur; ac standum proinde est declarationi huic, donec clarius a Sancta Sede tale Privilegium concedatur. Ad 2.um &c.

ad 6.um: Sixtus 5.tus non declaravit vi Bullæ cruciatæ prius concessæ non potuisse absolvi crimen abortus; sed vnice restrinxit privilegium antea concessum, et sibi specialiter reservavit peccatum illud: quod, cum non fecerint Successores Pontifices, merito dicitur vi istius Bullæ posse quem absolvi ab illo crimine. Vrbanus autem e contra declaravit sub clausula illa non concedi Regularibus facultatem eligendi Confessarium &c.; cum autem eadem immutata stante Successores illius, vane et inutiliter prætendant Regulares multi privilegium hoc. Hæc abundantius dicta sunt in obsequium Societatis nostræ, et in favorem doctrinæ adeo ab ea commendatæ. De cetero prædicta omnia argumenta assumptæ præsenti elucidando sunt insufficientia: supponunt namque privilegium, de quo modo, viguisse ante Vrbanum 8.um neque id vllatenus probant; cum tamen hoc ipsum fuisset sibi efficacissime, et gravissimis rationibus suadendum, vt possent inde adversarii sua argumenta ac solutiones nostras deducere absolutos vi opinionis simpliciter probabilis de iurisdictione invalide et illicite fuisse absolutos.

Objici denique possunt verba decreti nomine Alexandri 8.i editi, in quo quibusdam propositionibus damnatis, ita dicitur: Non intendit tamen Sanctitas Sua per hoc decretum alias propositiones in maiori numero vltra supradictas 31 iam exhibitas, et in hoc decreto non expressas, approbare: ergo quod Sedes Apostolica sciat, et taceat signum non est approbationis: ergo quod sciens concilia non declaret ecclesia ignoratam sibi non esse assertionem nostram, signum non est eam ab illa approbari, ac suppleri proinde iurisdictionem, cum quo ea deficiat. Resp.o hoc argumento eque impeti omnes omnino opiniones morales liberati faventes, quarum veritas declarata non est ab ecclesia, ac etiam, eo stante, aperiri propositioni illi: Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam, quæ est 3.a inter damnatas ab Alex.o 8.o in prædicto decreto: cum enim non constet probabiliorias quamque opinionem ab ecclesia approbari, ne tollerit subiret periculum erroris aut peccati, semper amplectenda erit in praxi contraria probabilis, ac tutior. Sensus ergo illius clausulæ esse videtur (modesta namque et humilis loquutio tunc maxime præmittenda est, quando nullo Duce declaranda summorum Pontificia verba) reiiciendum prorsus esse ratiocinium hoc: proscripta non est hæc opinio, eam multi AA. defendunt: libere igitur ea potest in praxim deduci. Plures ~~non~~ enim sunt opiniones, quæ, etsi expresse reprobatæ non sint ab Apostolica Sede, [plurimis aliis gravissimis negotiis intenta, et in omnibus, at præsertim in re hac cordatissime, et rigoroso præmisso examine, et profusis precibus S.ti Spiritus implorata assistentia, procedente] communi tamen PP., et TT.rum doctrinæ aperte repugnant, et practice proinde improbabiles dici debent. Hoc autem vitio non laborant opiniones om-

UVA.BHSC

niones omnes, quarum veritas declarata non est ab ecclesia, ut TT.s omnibus firmum ac ratum est; et omnium hominum persuasio certum, et indubium reddit. neque enim ullus est qui imprudentiae arguat operantem ex opinione, quae licet certa non sit, simpliciter tamen probabilis est, et ubi praesens nostra tam viris recentibus, et gravissimorum TT. doctrinae conformior. Huic accedit quod generalior alius sensus praedictae clausulae rationi naturali, et doctrinae ab ecclesia supra declaratae manifeste repugnat: et aliunde ex modo loquendi circa numerum opinionum, de quibus nihil, (in maiori numero ultra supradictas) deducitur non obscure, loqui decretum de pluribus aliis opinionibus ad apostolicum tribunal delatis, nedum tamen ita maturae discussis, ut damnari queant. Periculum autem delationis huiusmodi sicut proxime imminet prioribus singularibus opinionibus, ita remotissime abest a communiori nostra, et tantorum TT.rum Sententia.

Haec sunt fundamenta contrariae opinionis, quae vel in cit. AA.ribus inveni, vel exiis quae hac occasione evolvi; et efformare placuit, et ea solutione excipere, quae securior mihi visa est, et opportunior. Ne tamen non contemnendis aliis, ad directae nostrae sententiae impotentiam, additum aperiarem; addendum mihi videtur censui: vel saltem extra articulum mortis non graviter illicite: Ut enim probabilissima omnibus appareat sent.a nostra, non convenit tamen inter illius Patronos, an dicenda ea sit moralis certa, et in omni eventu in praxi secura. P.r Valoix in suis M. S. disp. 4. sect. ult.o expresse tenet: graviter illicitum esse usum iurisdictionis tantum probabilis, relicta tutiore, in mortis articulo; quia certum non est, ex n.o 1. eiusdem cap. 3.i adstante opinione probabili de iurisdictione hanc ab ecclesia suppleri. Huic autem adhaerescere oportet omnes illi gravissimi AA.res qui apud Lacroix lib. 6. p. 1. n. 117. moraliter certam dicunt opinionem nostram, et in praxi tutam. Cum enim hac ipsa de causa moralis certitudinis &c. dicant eorumdem aliqui cum Lacroix lib. 6. p. 2. n. 870, et plures alii apud ipsum lib. 2. n. 142. licitum esse moribundo Sacram.tum Poenitentiae excipere cum solo dolore attritionis, consequenter asserant necesse est, licitum esse usum opinionis nostrae in eodem articulo. Nobis autem diutius in iis immorari, et ad utiliora procedentibus nec vacat, nec iuvat dubium hoc maturae perpensum expresse dirimere; eo vel maxime quia vix in mortis articulo reperiri poterit Sacerdos, qui ex simpliciter tantum probabili opinione, ~~[illegible]~~ iurisdictionem unice habeat in poenitentem moribundum.

Sect.o 4.ta De Iurisdictione Confessarii in vi Bullae cruciatae, Iubilei, &c.

1 Amplissima sane, et si qua alia securissima est iurisdictio, quae per Bullam

lam sanctæ Cruciatæ reditæ ab Apostolica sede Confessariis illius, qui in virtute eiusdem Bullæ in munus hoc fuerint electi. Quia tamen Diploma hoc editum unice in Hispaniarum favorem, et solis earum Incolis elargitur, vel ibi quomodocumque morantibus, exules nos a Patria nostra, et propter varias ac diuturnas temporum rerum vicissitudines destituti diu privilegiis omnibus, quibus a teneris annis per Cruciatam fruendi fueramus, pauca particulare hoc exponere decrevimus. Potest itaque Secularis, qui Cruciatam accepit, ut eam secum non ferat, aut illam amiserit saltem inculpabiliter ex omnium sent.ª, vel etiam culpabiliter ex Trullenc, et Mendo disp. 23. n. 3. apud Lacroix lib. 8. dub. 17. art. 1. n. 3. Confessarium recte ex dictis disp. præced.ᵗⁱ approbatum eligere, qui in virtute huius Bullæ eum toties quoties absolvat ab omnibus pecti ante, et post Bullam acceptam omissis, etsi reservata sint Episcopo, aut Inquisitoribus, et licet in fide Bullæ ita omiserit, ut nullatenus peccaret, nisi speraret per privilegium hoc posse ab huiusmodi crimine absolvi. Patent omnia ex tenore concessionis apud Lacroix ibid. dub. 14. init. et ex illius explicatione in toto art. 2.

Quoad ea vero, quæ Sum. Pontifici reservantur, vel occulta ea sunt, vel publica: si occulta, nec in Bulla Cenæ contenta potest ab eodem Confessario toties quoties absolvi, quia eo ipso desinunt esse reservata Papæ, et fiunt reservata Episcopo, ut tenet cum P.ᵉ Sanch.ᶻ et Trull. Mendo in Bullam disp. 33. cap. 5. ex Trid. Ses. 14. de reformat. cap. 6.; si autem publica sint eiusmodi peccata, potest ab iis absolvi semel in vita, et semel in morte; hoc est semel intra annum, et semel in articulo mortis illius an.ⁱ: et per aliam Bullam semel in vita, et semel morte eiusdem an.ⁱ; at non 3.º per tertiam. Ex Lacroix ibid. Quid vero si peccata a pœnitente omissa sint in Bulla Cenæ reservata? Non conveniunt inter AA.ᵉˢ quoties ab iis possit absolvi casu quo ea sint occulta. Nam si dicamus cum Ex.º D.ʳᵉ disp. 30 de Pænit. Sec. 2. n. 11., et tom. 5. de censuris disp. 21. Sec. 3. n. 5. Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1617. Viva in propos. 3.ᵃ damnatæ ab Alex.º 7., et aliis communius, non posse Episcopum in vi facultatis prædictæ Trid. absolvere a reservatis in Bulla Cenæ, etsi occulta ea sint, sequenter tenere debemus, semel tantum in vita, et semel in articulo mortis, uti supra, posse pœnitentem absolvi ab huiusmodi peccatis sive publicis sive occultis in virtute Cruciatæ. Qui autem probabile censeat cum Gutierrez Hurtado, Navar. Cond. Vega, Ledesma, Henr., Sa, et aliis apud Viva loc. cit. n. 1. per Bullam Cenæ non derogari facultati illi Episcopis a Trid.ⁿᵒ concessæ, in vi cuius eo ipso censebit etiam probabile, posse pœnitentem hunc per

Cruciatæ

cruciatæ privilegiis absolvi peccati occulti toties quoties absolvi; semel autem in vita, et semel in mortis articulo, si publica sint. Videat quisque prædictos AA.um multos, et Salmanticensibus tom. 4.to trac. 18. cap. 4. n. 128. quænam eorum sententiis sibi magis accedat; nobis namque non esse censemus quæst.nes hanc exprofesso tractare. Omnes tamen adversari vellem P. Viva qui summa cum sapientum laude hac super re novissime scripsit, rejecta opinione plurium TT. cum illam existimantium, 2.a prædictam opinionem indirecte ab Alex.o 7.o esse damnatam, dicere seq.ti num. 4; maximum pondus de facto accesisse 1.mæ sent.æ ex hoc, quod prædicta 3.a propositio damnata sit ab Alex.o 7.o; ac proinde si prius tenuem habebat probilitatem 2.a sent.a nunc habere tenuissimam; si vero prius erat solide probabilis, nunc a bea solida probilitate multum esse detrahendam. Hæc unica reservata in Bulla Cruc. solo excepto casu hæresis externæ, ab hoc enim crimine sive occultum illud sit, sive publicum in nullo eventu potest pœnitens absolvi in virtute Cruciatæ, ut ex expressis clausulis Bullæ deducit, et probat Lacroix lib. 8. art. 2.o n. 10. Dubij 14.

Ac tamen brebitati studentes obscuri fiamus addenda aliqua supersunt circa terminos occultum, et publicum, sive et notorium; quorum expeditior notitia maxime necessaria est ad rei præsentis, et plurium aliorum Theologiæ moralis tractatuum pleniorem intelligentiam. Triplex igitur est crimen occultum: 1.mo, et quidem strictissime q.do est pure internum; 2.do, q.do, etsi in opus externum prodeat, illud tamen unice notum est operanti: 3.o quando gnari peccati illius sunt tres, quatuor, vel quinque testes firmo illud silentio premente, nec illud unique alteri communicantes. Quia tamen publica delicti notitia triplicem fieri potest, triplex etiam est crimen publicum sive notorium: 1.mo ex præsumptione; 2.o a iure; 3.o facto ipso. Ex 1.o capite delictum est publicum, q.do ex circumstantiis ocurrentibus iura præsumunt delictum esse certum, vel aliud aliquid verum esse. Sic præsumitur delinquens, qui domi proximam ocasionem peccandi libere retinet; et Petrus v.g.a præsumitur legitimus filius Joannis, quia hic palam habebat pro vere uxorato, et notum omnibus est tanquam filium educasse Petrum. Publicum iuris est; q.do pater delictum ex spontanea, et libera confesione delinquentis, vel ex plena probatione testium exceptione maiorum; vel denique ex Judicis sent.a condemnatoria, a qua reus non apelavit. Notorium facti reliquis explicatur difficilius illud dicitur, quod ita vitas prævidentiam facti, ut nulla tergiversatione celari possit. Uti si delictum committatur coram toto populo, vel communitate, aut maiore illius parte; hæc enim in Jure pro tota communitate accipitur, iuxta legem 160 de regulis iuris, et ex Leurenij explicatione ubi infra q. 58.. 2.do, q.do Ut delicta

lictum factum sit coram paucis, horum tamen revelatione notum factum est populo, Communitati, vel majori illius parti. Ita D.or Co. disp. 21. de Censuris Sec. 2. n. 6.; disp. 30 de Penit. sec. 2. n. 2.; tom. 4. de Relig. lib. 10. cap. 12. n. 22. et 23.; Sanch. lib. 3. Decalogi cap. 3.; Valentinus a Matre Dei trac. 1. a n. 37.; Lacroix lib. 3. p. 2. n. 1219. lib. 4. n. 786. et lib. 6. p. 2. n. 1656.; P. Leurenius lib. 5. Decretalium q. 2. 3. et 58. Et hi Valentinus a Matre Dei cum aliis in aliquibus differre censeant publicum, et notorium; parum tamen id discriminis reducit ad praxim in hac materia, ut sapienter notat Lacroix cit. num. et lib. 6. Quare quoties crimen pluribus innotescit, aut modo dicto diffunditur; tunc, quod ad peccatum attinet, notorium dici debet, manifestum, publicum, et famosum; quidquid sit de aliis acceptionibus alio spectantibus, quae videri possunt apud Leurenium: dum autem non ita innotescit, censetur occultum.

Nollem tamen tanquam aequivalens interpretaris si modo dicto diffunditur: Et enim pluribus innotescat delictum, occultum nihilominus dici debet, quamdiu Communitatem latet. Communitas autem est corpus quoddam cujus membra moraliter uniuntur uni capiti habenti non solum potestatem dominativam, verum etiam jurisdictionis in rectum, ac politicum reipublicae regimen. Talia sunt Regna, Urbes, Opida, Parochiae, Cenobia, Collegia, et alia hujusmodi: Unde siquis delinquat in domo pluribus Personis referta, occultum manet delictum, quamdiu extra domum particularem non diffunditur. Propter contrariam vero rationem, etsi Communitas tot personis non constet, quot particularem aliquam familiam efficiunt, modo tamen numerum sufficientem habeat, ut in jure Communitas reputetur, publicum censebitur delictum, si majori ejusdem parti manifestum constet. Ita D.or Angelicus 1. 2. q. 90. art. 3. ad 3.m; Co. lib. 1o de Leg. cap. 6. n. 20.; Valentinus supra n. 38. Ratio discriminis est; quia publicum in jure non inducitur a notitia habita a multitudine quacumque, sed fortuito sumpta; et prout constituit corpus quoddam juridice unitum, et suo capiti subordinatum: Ut autem familia, vel domus subdatur Patrifamilias, tanquam suo capiti; hic tamen non habet in familiares suos potestatem publicam seu jurisdictionis, sed duntaxat economicam, et privatam, ac in sui non reipublicae utilitatem.

Quoad personas vero Communitati ad efformandae requisitas, decem proxime necessarias esse censet cum aliis P. Sanch. cit. dub. 3.; Idemque firmissime et indistincte tenet Valentinus ex cap. Unio causa 10. q. 3.: Displicet autem Co.o scrupulosa haec et mirabilis personarum designatio, ideoque docet dicto tom. 4o de Relig. n. 24. earum numerum non taxandum esse mathematice, sed inspecto jure, ex attenta loci conditione et

personarum

UVA.BHSC

personarum qualiter. Huic regulæ adhærent Lessius lib. 2. cap. 11. n. 73., Viva in Propositione 23. damnata ab Alexandro 7. n. 3., Leuzerius q. 58., Lacroix lib. 3. p. 2. n. 1212: Ubi ex Molina, Lugo et Haun. citatis dicit; quod si Communitas constet 8. personis, tunc esse notorium famam quando 4. sciunt. Si constet 20. q. do 7. Si 100 q. do 15.; si 1000, q. do 20, vel 30, qui sint ex diversis domibus. Si autem vicinia constet 40. personis habitantibus in 4, vel 5. domibus, q. do illud sciunt 10, vel 8 personæ diversarum domorum; et si civitas constet 5000 civibus, sufficit quod sciant 30 sparsi per illam civitatem, aut quod una platea vicina id sciat, quia tunc moraliter impossibile est celari. Hæc Lacroix, qui uti et reliqui aa. citati multus est in re hac abundantius exponenda: nobis autem sufficiat essentialiora hæc adnotare, et paucis traditam doctrinam eam, quam pro praxi eorum, quæ statuta dedimus, necessariam duxi: longe quidem ab ea distamus tempestate hac, atea maxime de causa brevitati in omnibus insudavimus, et suppositis hic quoad regulares spectat, prædictis Sec. præced. pag. 157. a § 06. 3. ad utiliora et frequentiora alia, paucis circa facultates Jubilei adnotatis renunciante procedimus.

Amplissimæ solent esse gratiæ, et facultates illæ, universalissima iurisdictio, quæ hunc temporis conceditur ab apostolica sede omnibus confessariis approbatis; at quia non una verborum formula concedi, aut edici solent indulta hæc, ideo nihil certi supra facultatibus iubilei asserere audemus. Deducendæ illæ sunt ex clausulis quibus unumquodque in particulari recipitur; mature illæ in hunc finem expendendæ sunt, et sapienter interpretandæ. Ne tamen in re gravissima proprio ductus iudicio ullus procedat, præ oculis habeat oportet prædicta circa approbationem confessarii, et consulat præterea P. Viva tract. de Jubileo, qui ad calcem Examinis Propositionum damnatarum adiici solet: Lacroix lib. 6. p. 2. a n. 1332. ad 1476. A millesimo autem 572. ad 1538. ibid exponit facultates, et iurisdictionem sacramentalem nobis concessas ab apostolica sede. Harum aliquas dedimus supra disp. e præced. t; et multas alias exponemus forsan opportunius seq. ti hac alia, quam iam incipio.

Disputatio 6.ta De casibus reservatis

Perdifficile sane, et operosissimum est paucis ea solide, et perspicue declarare, quæ integrum, et amplissimum tractatum immerito postulabant. At cum semper in animo fuerit unius anni decursu in his confessantibus proponere, quæ magis necessaria sunt muneri Confessarii debite obeundo, nullis umquam difficultatibus deterritus operam dabo quam diligenter, ut plurima huc spectantia, etsi breviori stilo, in unius tamen Disp. nis terminos comprehendam, et exponam.

Sec. o 1. a

UVA.BHSC

Sect.º 1.ª Quid sit reservatio peccatorum, et quis possit ea reservare?

Tunc dicitur peccatum aliquod reservari, blasfemiam v.g., quando inferioribus sacerdotibus generali facultate expositis ad audiendas confessiones, a legitimo Superiore minuitur absolutio illius peccati, et simul ab ipso declaratur obtinentem deinceps generaliter huiusmodi facultatem non posse a particulari illo peccato quemquam absolvere, nisi speciali aliqua delegatione potestas haec ipsi communicetur. Ita exponendam censeo essentiam reservationis quoad omnem suam latitudinem, nec timeo improbandam declarationem hanc vel ab ipsis, qui compendiosius eam proponunt: hi enim differant verbo tenus, quoad substantiam tamen nequeunt non convenire. Ideo autem displicent expones aliae, ea exempli gratia, quae traditur apud Lacroix lib. 3. cap. 1. q. 14. Ubi dicitur: Casuum reservatio aliud nihil est quam iurisdictionis restrictio a legitimo superiore inferioribus sacerdotibus indicta: quia etsi illa proponat essentiam reservationis, prout refertur ad sacerdotes ad confessiones audiendas deputatos tunc, cum primo casus reservatur; at non illam explicat relative ad alios lapsu temporis in idem ministerium designandos; iis namque, cum numquam concessa sit facultas absolvendi a blasfemia per generalem commissionem audiendi confessiones, improprie diceretur restringi potestas iurisdictionis; moderatio enim, vel restrictio alicuius facultatis in ordine ad aliquem effectum, supponit per se, et ex terminis illam prius habitam prius in ordine ad eumdem.

Dari autem in Ecclesia potestatem hanc reservandi peccata fide sancitum esse dicit Platelius tom. 7. n. 400. tum ex antiquissima Ecclesiae traditione, et usu; tum ex variis canonibus hac super re sepissime editis; tum praecipue ex Trid. id definiente Ses. 14. cap. 7. can. 15. Haec duunt efficacissime rationes ipsum evincentes: sicut enim ad Ecclesiae Praesules spectat iurisdictionem absolute conferre, cum id recto suorum subditorum regimini opportunum fore censent; ita eorumdem esse debet, illam sub aliqua limitatione communicare, quando attentis circumstantiis confessariorum, poenitentium, aut peccatorum sibi magis profutura existimant limitata eiusmodi iurisdictionis concessio. Unde ulterius deducitur, quod ad illum per se attinet reservare peccata, qui potest ex officio ordinaria sua sacramentalem iurisdictionem sacerdotibus aliis libere delegare: Cum autem Sum. Pontifex primus Pastor sit, et Ordinarius totius Ecclesiae, et independenter ab ulla humana potestate possit, cui maluerit, suam iurisdictionem communicare; certum ergo est eum posse in tota Ecclesia peccata reservare; adeo, ut nullus praeter ipsum, aut eius delegatus ab huiusmodi peccatis possit quemquam absolvere. Multo haec

inferior

UVA.BHSC

inferior est reliquorum Ordinariorum potestas; nam, praeterquam quod subordinata ea est Pontificiae iurisdictioni, nec potest in praxim reduci reservando peccata, quae reservanda noluerit Sum. Pontifex; Unusquisque Ordinarius, sive Episcopus ille sit, sive iurisdictionem quasi episcopalem habeat, aut Regularium regimini sit praepositus, solum potest peccata reservare respectu suae Dioecesis, territorii, aut Immunitatis: et efficere praeterea ne sibi subditus inferior alius Ordinarius contra ipsius voluntatem peccata reservet. Hinc est, quod licet attenta doctrina supra posita posset ex natura rei Parochus nonnulla suorum subditorum peccata reservare, uti potens ex supradictis pag. 77. assert.^e 2.^a iurisdictionem suam ex officio delegare Sacerdoti approbato quidem ab Ordinario loci, at qui ab eo non obtinuit iurisdictionem pro foro interno; tacita^a, quorundam Episcoporum prohibitio, dicit Platelius ubi supra n. 201, efficit, ut haec potestas ipsis iam saltem non spectat. Eamdem tuetur sententiam Reuter P. 2. n. 358. b)

a) ordinarium tamen vius aut tacita &c.

Haec minus est venire Episcopos in limitanda hac Parochorum potestate, cum vel ipsa apostolica sedes arctissime restrinxerit Praelatis regularibus, etsi iurisdictione quasi Episcopali in suos gaudentibus, hanc eamdem facultatem reservandi peccata. Timebat Clemens 8.us ne per multorum Praelatorum imprudentiam, aut vanam curiositatem difficilior iniro redderetur Regularibus via salutis per Poenitentiam apprehendenda, et ne in ruinam eorumdem verteret, quod ad spiritualem animarum profectum a D. N. Christo fuerat institutum. Imminenti igitur huic malo obviam ire decernens Bullam edidit 26. maij an. 1593, in qua statuit 1.mo, ut nemo ex Regularium Superioribus peccatorum absolutionem sibi reservet, exceptis iis undecim, quae ibidem exprimit, et reservanda permittit vel omnia, vel eorum aliqua. Addit deinde: Si quod aliud peccatum grave pro Religionis conservatione, aut pro conscientiarum puritate reservandum videbitur, id non aliter fiat, quam generali capitulo in toto Ordine, aut provinciali in Provincia matura discussione, et consensu. 3.º Praecipit, ne liceat Superioribus regularium confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint. 4.to decernit: ut superiores in singulis Domibus deputent duos, tres, vel quatuor Confessarios pro subditorum numero maiori vel minori; iique sint docti prudentes, et charitate praediti, qui a non reservatis eos absolvant, et quibus etiam reservatorum absolutio committatur quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse imprimis Confessarius indicaverit. 5.to declarat: licere quidem superioribus determinare poenitentias graves quibusdam peccatis, etiam non reservatis, a Confessariis imponendas quae subditos ab huiusmodi perpetrandis cohibere possint. Sapientissimis denique

b) Circa potestatem hanc Parochorum dubitari merito potest, et quia libere aliis suam potestatem absolvendi conferre nequeunt, et quia Trid. cit. hanc potestatem reservandi peccata duntaxat attribuit Summis Sacerdotibus, quorum nomine nullibi Parochus comprehenditur: maxime in principio dispositi- distractius enim loquens Trid. ibid. eam solum attribuit Sum. Pontifici, et Episcopis; et Episcopalem, ut intelligere par est, potestatem habentibus.

UVA. BHSC

dispositionibus iis sing imponit oportunissima nunquam, et universaliori hac alia: Quod si superior instante Ordinario negaverit facultatem absolvendi a casu reservato, si confessarius iudicat debere concedi, potest pro ea vice absolvere Penitentem regularem, etiamsi a Superiore licentiam non habeat. Ita habetur in tom. 2. Bullarij in Bulla 26. sub Urbano 8., et apud De Lugo de Penit. disp. 20. sec. 2. n. 20. Undecim autem casus de quibus supra videre dabit Busembaum apud Lacroix lib. 6. p. 2. post num. 1599., et cum superaddita unicuique sapienti, et brevi declaratione P. Mazzotta tract. 6. disp. 2. q. 3. cap. 3. appendicum de casibus reservatis. Habentur et hic pag. 172.

Quia tamen circa Bullae huius interpretationem non convenit inter AA., et pluribus nobis visum veriorem illius sensum diligenter inquirere, et firmiter tenere; rectius esse communiter contrariis expositionibus eis adhaerere, et suadendam assumere, quam clausulis Bullae, et Sum. Pontif. intentioni conformiorem inveniremus. Dubitatum igitur est a quibusdam Regularibus, an non obstante predicto Decreto Clementis possint adhuc regulares Prelati precipere aliquid suis subditis sub excommunicatione sibi reservata; hoc enim perinde esset, ac reservatio peccati sub illa excommunicatione prohibiti, quia per se loquendo nequit penitens ab eo absolvi, nisi prius absolvatur a censura, a qua solum potest absolvere Prelatus, aut eius superior, aut ab horum quolibet delegatus. Quaestioni huic negative respondent Thomas Sanchez lib. 6 de statu relig. cap. 1. n. 16. Molfesius, Megala, Peyrinus, et alij quos refert, et sequitur Diana tom. 2. tract. 2. de dubiis regularium resol. 43. Contrariam amplectitur sententiam Lo. D. de Penit. disp. 23. sec. 3. n. 13. Busembaum loc. supra cit. Villalobos, Tamburinus, Coriolanus, Sapundea apud De Lugo dicta disp. 20. n. 47. eo nixi principio, quod potestas ferendi censuras est quasi intrinseca officio Prelati, et quod vnice ius prohibuerit Clemens 8. reservationem peccatorum, ut stat expressa clausula predicti decreti. At quaestionis tantae sapienti resolutio, firmiora abs dubio expetebat fundamenta, graviora et solidiora motiva. Predicti q. resp. dico: Eque intrinsecam esse officio Prelati regularis potestatem reservandi peccata, ac ea altera ferendi censuras; utraque enim facultas per se convenit habenti ex munere suo spiritualem iurisdictionem pro foro externo, ut patet ex primis 5o precedentibus, et ex Laiman lib. 1. t. 5. p. 1. c. 3. n. 1. ex cap. cum Ecclesiarum; et nihilominus facultas reservandi peccata restringitur a Pontifice; q. quod ea alia ferendi censuras sit quasi intrinseca officio Prelati fundamentum sufficiens non est, ad asserendum eam non restringi de facto: neutra namque ita intrinseca est muneri illi, ut ea earum qualibet deficiente, aut aliquatenus imminuta a Prelatura decedat, qui eam obtinebat; id commune est oppositis metaphisicis, quae deficiunt

necessario

necessario, cum 1.mo desinit aliquid ipsi intrinsecum vel inhaerere vel spectare; per se immediate per 1.^mi^ defectum; per se mediate per 2.^i^ adventum. Merito tr dicitur quasi intrinseca quia eo ipso quod qui Regularibus praeficitur, vel tanquam mediatus superior uti Generalis, Provincialis; vel tanquam immediatus uti Abbas, Guardianus, Rector &c. sine ulteriore subsequenti alia deputatione potestatem habet, reservandi peccata subditorum, et ferendi in ipsos ecclesiasticas censuras.

Ad 2.^m^ dico: semel ac a Superiore legitimo facta aliqua lex etiam poenalis, extendi ea debet ad casus similes, ad quos, nisi extenderetur, frustraretur suo fine illa dispositio; atque ita fertur in iure cap. Civitas de sent. excommunic. lib. 6. cum ergo intentio Pontificis sit impedire ne immoderatis reservationibus eorum reddatur regularibus, et perdifficile Sacramentum Poenitentiae, et hoc idem inconveniens immutatum perseveret, relicta eorum Praelatis integra facultate ferendi censuras, manifeste colligitur mentem illius, et expressam suam voluntatem fuisse, hanc pariter potestatem eisdem limitibus circumscribere, et efficaci praevenire remedio imminentia ea mala quae ratione sui muneris debebat oportune providere. Certum hoc per accidens sequeretur, dicit Card. de Lugo fundam.^ta^ contrarij sent.^s^ promovens num.^o^ 27, et quae per accidens sequuntur raro sequuntur. At contra est: incapax per se est absolutionis, qui ligatus tenetur vinculo excommunic., nisi prius ab hac censura absolvatur; ut inscrito est apud omnes, et deducitur ex cap. final. Concil. Peccat autem De clerico excom. minist., uti ostendit Laiman lib. 1. trac. 5. p. 2. cap. 2.: licet autem per accidens esset, quod Praelatus posset ferendi censuras abuteretur nonnunquam, et si raro; at etiam esset per accidens, ac proinde raro accideret (quia quae per accidens fiunt, raro eveniunt) quod imprudenter Regularium peccata reservarentur; hoc tamen non obstante, muneris sui esse censuit Clemens 8.us eorum saluti generali efficaci remedio occurrere, et auferre in hunc finem a Praelatis regularibus potestatem, reservandi peccata non directe solum, verum et indirecte; ut optatum robur munitae haberet eius dispositio: neque enim tantum Pontificem latere poterat ex Praelatis minimum sua iura Praelatorum plurimos, frequentibus querimoniis deplorantes iniuriam suae restrictionis; dominationis exercendae, prout humanum est, cupidissimos, totis viribus curaturos in pristinam suam amplitudinem vel foralia, vel aequivalenter eam restituere; ac denique, ut hoc quam primum assequerentur, et nullo negotio vim praedictae dispositionis evaderent; contrariae doctrinae lubentissime adhaerentes, prohibituros frequentissime sub censura vel ea ipsa peccata, quae in aliis circumstantiis ne auderent quidem simpliciter reservare.

At nihilominus, non oportuit, procedit de Lugo haec praevidens, hunc etiam indirectum modum (reservandi pecta) impedire: cum possit, inconvenienti huic, adhibere remedium, quando

necessarium

170 . necessitas urgeat, per aliud pontificium Decretum. Quod autem fiet, (dixisse memini in simili
Bened.^ti 14. in Bulla Pastorali cura super confessario extraordinario monialium) si necessitas urgen-
tia talis est, ut remedium, quod de longinquo petendum est, non satis tempestive adveniat. Pe-
ribit in vestra adversariorum sententia frater, pro quo communi omnium nostrum caput noster Dominus
totum sanguinem suum largissime fudit. Absit hoc a charitate christiana; absit a benignissimis ma-
tris ecclesiae dispositionibus. Suavissimae sunt hae, supradictae forte; verum nulla hinc casus adeo urgentis
datur reservatio nec censurae, nec peccati. At non loquimur nos de huiusmodi periculo extremo mortis; namque si-
mili necessitati providerat ipsius Bened. 14., et nihilominus praedicto modo minori alteri necessitati
occurrere tentavit, ut patet. Atque iis sufficienter exposuisse nobis videtur rationum contrarium in-
subsistentiam; et aperuisse simul, et vim omnium et rationem ipsam intrinsecam prioris sen-
tentiae. Illi praeterea favet declaratio Congreg. Cardinalium ita autentica, et tantae auctori-
tatis, ut Eminentissimus de Lugo moveret, ad adhaerendum nostrae sententiae, relicta contraria, quam
prae aliis promoverat. Decretum autem Congregationis Cardinalium est huiusmodi. Cum a nonnullis
Regularibus dubitaretur, an in decreto felicis recordationis Clem. Papae 8. an. 1593. 16. Maii
super qualitate casuum ab eorumdem regularium superioribus reservandorum edito, censu-
rae etiam comprehenderentur; itaut iidem superioribus absque capituli generalis, aut provincialis
consensu aliquibus peccatis in decreto huiusmodi non contentis excommunicationem annectere,
eiusdem que absolutionem sibi reservare liceat. Sacra Congregatio Cardinalium negotiis regulari-
um Praepositorum, illustrissimo Bandino referente, censuras in supradicto decreto comprehendi
censuit. Romae 7. Julii 1617. Max. Episcopus Asiensis, Cardin. Gallus. V. Theat. Secret..
Apud De Lugo cit. n. 47.

Jam vero circa 2.^{tum} decretum eiusdem constitutionis Clem. 8. dubitari etiam potest:
An si Congregatio generalis, vel Provincialis reservaret omnia mortalia externa vel maiorem
eorum partem, et licite ageret, et valida habenda esset reservatio huiusmodi? Summum est
a a^{rum} silentium circa dubium hoc utilissimum alioqui Regularium directioni; nullus enim,
quod sciam, aut viderim illud discussit, aut examinandum proposuit: ne tamen videamur nosque
proprius praetermisisse, ea diligentius inquirere, quae ad aliorum directionem et gubernationem immedia-
tius spectant, ex generali doctrina hinc inde desumpta resp. 1.mo: illicite acturam non solum
Congregationem quamque verum et ipsum Summum Pontificem, si praedicto universaliori modo pec-
cata reservaret. Constat id ex Trid. Ses. 14. cap. 7. ubi dicitur, quod reservatio fieri debet in aedificationem,
non in destructionem, et quoad atrociora, et graviora crimina: talis autem non esset
reservatio,

UVA.BHSC

reservatio, per quam tot, et tam omnia pecta reservarentur, ut confessio per eam, et difficilior redderetur, et rarior. Ita Plateli tom. 7. n. 202., et Mazzotta trac. 6. disp. 2. Quæst. 3. cap. 1. Resp. 2º: invalidam esse prædictam reservationem respectu confessarij communitatis, qui proinde ea non obstante absolvere poterit suos a omnioribus saltem mortalibus exterius. Probatur: confessarius communitatis huius religiosæ non minus est minister ordinarius sacramenti Pœnitentiæ nobis conferendi, quam Parochus respectu suorum parochianorum; prædicta reservatio facta ab episcopo invalida esset respectu Parochi; ergo facta a congregatione quacumque invalida est respectu confessarij communitatis. Constat maior, quia imprimis confessarius communitatis habet in huius religiosos iurisdictionem ordinariam pro foro sacramentali: illa enim dicitur iurisdictio ordinaria ex Reutor p. 4. n. 320, quæ alicui competit ratione officij sibi commissi; prædictus autem confessarius semel ac huic muneri destinatus sit a superiore, et quamdiu illud obierit, potest ratione officii, et in vi dicti illius Clementini decreti sacramentum Pœnitentiæ conferre Religiosis communitatis eius: convenit deinde cum Parocho in eo quod solum possit utraque ratione Beneficij vel officij absolvere ab omnibus peccatis non reservatis, cum hoc tamen solo discrimine, quod eadem hæc facultas amplior est in confessario communitatis quam in Parocho; Prælatis namque regularibus, non autem Episcopis restricta fuit ab Apostolica Sede potestas reservandi peccata: ergo confessarius communitatis non minus est etc. Minor expresse traditur ita communiter ab PP. Plateli, et Mazzota ubi supra, qui ultimus pro se etiam citat P. Vazquez, et Card. Delugo disp. 20 de Pœnit. sec. 4. n. 39., et videtur rationi consona, si enim ita notabiliter minuere posset Episcopus iurisdictionem Parochi, non posset hic debite officium suum exercere. Consequentia autem est legitima.

Probatur 2º: quia post prædictum decretum congregatio generali vel Provinciali solum habet potestatem addendi reservandum præter undecim casus designatos a Clemente 8º aliquod aliud peccatum grave pro Religionis conservatione aut pro decentiæ puritate; et per hanc clausulam intelligi nequit ipsis relicta libera facultas valide reservandi quæcumque peccata voluerint; tum quia mens Pontificis erat consulere animabus regularium subditorum impediendo, et annullando excessum reservationum prohibitum prius a Trid. loco per cit.; tum quia per eamdem clausulam in singulari num. positam, solum ipsis permittitur, moraliter loquendo, reservare particulare aliquod aliud peccatum, quod attento fine, et perfectione uniuscuiusque religionis, illius conservationi, honori et puritati repugnet, non quidem impendere, quod commune est cuicumque mortali etiam puro minimo, etiam peccato veniali (magis enim odio habet Deus peccatum hoc, et magis illi displicet, quam amet et sibi placeat Religio etiam perfectissima, et sui Universalis Ecclesiæ utilissima; ac inde posset hanc destruere in pœnam unius venialis) quod specialiter, et ratione particularis sui, et specifice

indecentiæ

indecentque illi imputanti obsit, et arceatur: ergo valde nequit congregatio quecumque universa illa peccata simul reservare. Accedit, et sit probatio 3a: Ulterior ea reservatio, que congregationibus permittitur, debet conformari, et esse necessaria, aut saltem opportunissima ad Religionis conservationem, aut ad conscientie puritatem, in hunc enim unicum finem ipsis relinquitur facultas hec; Atqui tot casuum reservatio utilis non est, assequendi feliciter predicti boni: ergo nec ad omnes eos simul reservandos extenditur congregationum potestas. Minor probatur facto ipso, quod testatum invenio a sapientissimo Rege animarum saluti studiosissimo, et in earum prudenti directione per plurimos annos maxime versato. Experientia ipsa video, dicit Pr. Temes Calatayud in quodam suo M.S., quod reservatio casuum in Dioecesibus... hic et nunc parum fructus afferat. Et in Religionibus notitia reservate culpe raro infrenat, vel detinet ab illius commissione, et sepe pre verecundia vel repugnantia removet, vel retardat ab illius confessione. Ubi vides, eximio hoc, et Apostolico viro teste, tot casuum reservationem potius repugnantem quam utilem esse conscientie puritati: id autem quod ad mores religiose informandos minime non deservit, opportunum non est ad religionis conservationem: quo enim magis a perfectione decedit Religio propter defectus, et scandala eius profitentium, eo propius accedit ad sui ruinam, et perpetuam destitutionem.

Dices confessarios communiter solum habent ordinariam potestatem, ad absolvendum a non reservatis: ergo, semel ac a congregatione generali vel provinciali quecumque etiam plurima peccata reservantur, ab illis non poterunt absolvere. (ex Statuto 4to a Clem. te 8o pag. 167.) Resp. Jure ista sic fiunt, et est 6a. Reg. Juris in 6to, debent utique pro infectis haberi. Cum autem supra ostenderimus, reservationem majoris partis mortalium, factam a congregatione quacumque, esse ita ius novum inductum a Clementina predicta, immerito censeri debent non reservata universa peccata illa exterarum; ac proinde ab illis absolvi poenitentes regulares a confessariis, seu communiter. Clausula namque illa intelligi debet a non reservatis sive de facto, sive de iure ex cap. Sciscitatum 13. de Rescriptis, et quia Apostolice dispositiones interpretationem recipiunt a Jure communi ex cap. 18 eodem. Nec amplior esset facultas confessariis communiter, si eius potestas absolvendi, communi absolutioni termino significaretur; ut videre est in Parocho, et in largissimis Privilegiis Regularibus confessariis concessis, ad absolvendum a quibuslibet peccatis: subintelligitur enim quae reservata non sunt ab Ordinario loci, ex communi certa doctrina firmata falsitate 12. propositionis damnate ab Alexandro 7mo. Ideo autem clausulam illam adhibuit Summus Pontifex, vel ut correctius et proprius facultatem eorum confessariorum exprimeret; vel quia prudenter supponebat, non extendendam a Congregationibus falcem in messem non suam: certe [illegible] facultatis a se

a se per suu decretu prædicti Thesaurii sacri, et sapienter interpretanda esse in omne cit. li-
berum eisdem futurum absolvere a peccatis illis, siquæ a Congregationibus generali, vel provin-
ciali reservarentur contra tenorem, et statuta suæ institutioni perpetuo valituræ.

Dices 2º: at id est carpere indirecte, et nigro lemmate notare dispositiones sapientissi-
mas Congregationum nrarum generalium? Admissa enim assertione prædicta merito dubitari potest de
valore reservationum frequentissime indictarum in Societate Jesu. Quis autem æquo ani-
mo ferat maturæ statuta a sapientissimis, ac prudentioribus nræ Societatis PP. in Congre-
gationibus generalibus congregatis; religiosissime deinde confirmata universali praxi, et commu-
ni totius Orbis Provincialium nrarum consensu; declarata præterea, et scrupulose exposita a sa-
pientissimis in Jure, et Theologia DD. nris, libere aliunde, et integerrime absque quocumque
stimulo prosequentibus; nunc primum, temeritate inaudita, a nullius nominis R. in dubium
revocari? Resp.: Pauci sunt, et modestissimi Adversarij, qui audita assertione nra, hæc apud
se meditantur in extenuandi ratione aut qualibus nostris; vero in acrius invehunt intemerit
a se fictam, et in auctorem non sat prudentes criminantur: nullo namque aut culpæ tribui nullatenus in primis
debet; quod seposito partium studio, et præ oculis unice habito, inquirendæ veritati fine, quæ-
siverimus diligenter, quibus terminis sit nunc temporis præscripta potestas Congregationum gene-
ralium, vel provincialium, in ordine ad reservanda peccata suorum Regularium: tum quia ex
cap. Cum Ecclesia 31. de Electione. non videtur injuriam facere, qui utitur iure suo. tum
quia deducendam indubiam potestatem hanc ex decreto, quod super hac re edidit Clem. 8.
supremum omnium Dni fidelium caput, et superior legitimus Religionum quarumcumque, et Con-
gregationum eas repræsentantium: tum denique, quia quæstionem in genere instituti, ne ver-
bum quidem loquuti sumus de reservationibus nris in particulari.

Si autem præter intentionem nram ex expressa doctrina inferatur, et legitime deducitur
casus in Societate nra reservatos multo plures esse iis, quos reservari permisit Clem. 8.
in prædicto suo decreto Congregationibus Regularium proposito tamquam exemplar et regula pote-
ti reservandi peccata sibi relicta^a etsi summa aliunde religione Congregationum nrarum decreta vene-
remur, et scriptorum Societatis doctrinam ambabus ulnis [redacted] amplectamur, arctio-
ri tamen, sacratiori, et antiquiori titulo adstricti, ad tenendas firmiter Apostolicas institutiones
et reiiciendas instantias, quæ ipsis aliquatenus adversantur, dicere non dubitabimus, nullius ro-^a
boris, et valoris esse reservationes prædictas. Nec timemus molestum id, aut grave futurum Socie-
tati nræ obsequentissimæ semper Apostolicæ sedi, et siqua alia Religio humillime obtem-
perantur

^a [in suppositione inquiam falsita, quam negamus] nullius &.

a et singulariter de mandato eiusdem Pontificis Societati nræ exposito, ut execu-
tioni mandaretur Congreg. Gen. 5. decret. 64. postquam ibid. decret. 51, et 57.
casus a se reservandos statuerat: etsi summa &.

Sed quia intolerabi- le esset, per me me nullo duce temere circunscribere potestatem Obligationis Regularium ad determinatum numerum casuum a se utraque quae sibi valide reservandorum, cum nec Trid. id nec Clem. ipse praestiterint. Maxime insuper, si individuis abstractionibus eidem terminis adstrictam impie tradere, Societatem Nostram quae vel ex ipsa Clementina, attenta Amplitudine, Varietate, et Apostolica etiam Celsitudine Muneris omnium nostrum, ampliori iis jus facultate gaudeat oportet. Plura siquidem propterea in ea requirantur ad eius conservationem et conscientiae puritatem, qui sunt termini a Clem. praescripti; et quibus inhaerendo.. Ad duplicem classem &c.

perandi statuisi statuisi. Sanius tamen consilium arbitror ab assertione hac adstruenda (quae odium tamen, et nullorum forsam invidiam pareret) omnino praescindere; non quia vili aliquo aut ignobili timore deterritus dubitaverim unquam palam, et serena fronte Veritatem proponere, sed quia ipsi attenta sola ratione intrinseca in probationibus nostris exposita invita videantur, et invidiae tot, et adeo amplae Societati seu reservationes, perpensa tamen, et aequa lance collata ratione hac cum potentissima auctoritate extrinseca supra ipi[?] adversariorum allegata, prudenter suspicamur, et vehementissime veremur ne non aliquo defectu laboret ratiocinium nostrum aut quoad eius universalitatem solido omnino destitutum sit fundamento. Cognita ergo in genere assertione nostra, et ad eamque eam invidiam dissipare studentes, ne videamur unquam oleum et operam inutiliter perdidisse, iubat ad calcem huius quaestionis superaddere integrum reservationum nostrarum cathalogum, tum ut eius notitia possit frequentius in memoriam revocari, tum praesertim, ut uno obtutu simul inspicientes decretum Clem. rationibus eo ipso ordinatum, omnes reservationes nostras, et gravissimam tamen Clem. auctoritatem implicentium, et valide admittentium, possint sapientiores suam sicientias et dictamen rectius efformare; et illi mature perpendere, quid super hac re ad probatam utilissima tenendum sit, prudenter statuere.

Ad duplicem ~~...~~ classem spectant casus in Societate seu reservati: altera comprehendit omnium, quos Praelati Regularibus reservari permisit Clem. 8.s; singularior alia comprehendit nostrum, quos Societas ipsa in Congregatione generali juncta pro aptiori suo regimine, conservatione, et regulari observantia censuit reservandos. Undecimo numero comprehenduntur priores illi, et modo ad eumdem possunt reduci particulares secundi, ut eo omnium communi speciali enumeratione iam ostendo. 1.us eo Clementinis est Veneficia, Incantationes Sortilegia. 2.s Apostasia a religione, sive habitu dimisso, sive retento, quando eo pervenit, ut extra septa Monasterij, sive Conventus fiat egressio. 3.us Nocturna et furtiva e Monasterio seu Conventu egressio, etiam non animo Apostatandi facta. 4.tus Proprietas contra votum Paupertatis, quae sit peccatum mortale. 5.us Juramentum falsum in judicio regulari, seu legitimo. 6.s procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum foetum, etiam effectu non secuto. 7.s falsificatio manus, aut sigilli officialium Monasterij, aut Conventus. 8.s furtum de rebus Monasterij seu Conventus in ea quantitate, quae sit peccatum mortale. 9.s Lapsus carnis voluntarius opere consummatus. 10.s Occisio vel Vulneratio, seu gravis percussio cuiuscumque Personae.

11.s

UVA.BHSC

11.° Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum a Superioribus ad Inferiores, aut ab Inferioribus ad Superiores.

Sic omnibus, et singulis a Societate reservatis, augendum ipsa censuit reservationum numerum, ac propterea specialiter reservavit 1.mo Periurium, et falsum testimonium in iudicio, vel extra. 2.º furtum, et usurpatio alicuius, seu appropriatio rei contra votum paupertatis in ea quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. 3.º lapsum carnis voluntarium, et quidquid est ctra votum castitatis, quod in actum externum prodeat. 4.to Inobedientiæ expressam, qua quis asserit nolle se parere. 5.to seditionem in superiorem et divisionem a capite in grave nocumentum Societatis. 6.to Detractionem famæ, bonæ quæ legitimationis aliorum, et discordiarum seminationem inter fratres. 7.mo impedimentum excludens e Societate reticuisse in examine, vel in illo mentitum excludens, unde grave damnum oriri possit. 8.º acceptionem seu missionem litterarum absque licentia expressa, quæ scilicet acceptio, vel missio attingat rationem peccati mortalis. 9.no transgressionem votorum simplicium, quæ Professi emittunt post professionem. 10.mo Censuras seu peccata, quæ in nonnullis constitutionibus, Bullis vel Decretis annexam habent excommunicationem. Hæc omnia cum manifeste erunt mortalia et in actum exteriorem prodierint reservantur Superiori Domus, vel Collegii, et ab alio nisi de expressa ipsius licentia, absolvi non possunt. Itam Ordinationibus Generalium cap. 5. ex decretis 5.ta Congregationis generalis 67.mo, et 73. Præterea in Congregatione 7. decret. 44. sic habetur: Cum propositum fuisset standum ne esset ordinationi P. N. Claudii dicentis reservatum casum esse, si quis Fratrum diceret Ministro aliquid iubenti, licet non præcepto nolle facere, censuit Congregatio huic ordinationi, vel declarationi (quantum e nostris casibus) standum esse: relicta tamen loci huius explicatione prudentiæ Patris Nostri. His accedit postremus et 11.us casus reservatus a Congregatione 16. generali Decret. 17. fractio, nimirum, præcepti impositi super intercessionibus secularium. Ex omnes hoc ult.º excepto, cuius non meminit Lacroix, refert hic Auctor, et pauci explicatos tradit lib. 6. p. 2. n. 1339. et a n. 1668. ad n.um 1684. Thesium Castro Palao tract. 16. disp. 5. ubi describit etiam excommunicationes in Societate per casum 10.mum reservatas, quæ præcipue scernunt electionem Generalis, transfugientes a Societate, impugnantes Institutum, et utentes obtestationem ad dimissionem alicuius, docentes aliquam delectationem deliberate quæsitam in re venerea propter parvitatem materiæ excusari a pecto mortali, excepto R. P. Claudii sub excom.ne, et aliisque pœnis hanc doctrinam in Soc.te doceri prohibentis. Vide 88.

Sec. 2.a

UVA.BHSC

Sect. 2.a Quænam alia requirantur, ut peccatum aliquod reservatum censeatur?

Per accidens quidem, at gravissimis est exposita malis frequens peccatorum reservatio: ut ijs ita illis, quæ in nobis est obviam ire procedamus declarandum modo assumpsi exercitiam peccatorum, et qualitates illas, quæ ipsa afficere debent, ut certo illa quantum est ex se reservationi subjiciantur: quia tamen earum plures sunt omnium receptæ breviori calamo eas proponemus. Dicendum itaque 1mo inter alia peccata venialia, et mortalia rite jam confessa, et absoluta non reservari de facto; quia cum non sint materia necessaria confessionis, non solum inutilis foret, ut communis asserit, verum etiam potius in damnum, quam in animarum salutem dirigi videretur eorum reservatio: per eam namque non obtineret Superior, ut sibi ea peccata sacramentaliter subjicerentur; ad hoc enim non se extendit ecclesiastica potestas; nec etiam quod alii non remitterent, cum pluribus aliis modis extra sacramentaliter possint venialia remitti; unde solum efficeret ex Co. disp. 29 de Penit. sec. 3. n. 2, ut non nisi a se vel a suo delegato sacramentaliter absolverentur: hinc autem quid boni procedere potest quod prævaleat abundantiori illi, quod assequeretur absdubio per sacramentalem absolutionem illius venialis a quocumque approbato sibi electo? quare potius in damnum. Dicendum communior in sent.a tenet venialia posse de facto reservari; quia omnium etiam admittitur potestatem illa sacramentaliter remittendi ab ecclesia dimanare. Dicendum 2o non reservari de facto peccata pure interna; licet enim jurisdictio pro illis absolvendi denegari possit a Superioribus, illis tamen merito visum est ad omnium animarum bonum ordinarie sufficere reservationem externorum: cavendum enim quod peccator sæpius in interna incidat, gravissimo honoris pondere sustinendo insufficienti cito prolabitur in externa reservata. Interna, inquam, at quæ simul sint in sua specie interna; alioqui enim non omitteret peccatum illud, quod reservatum est. Hinc ab hæresis reservatione immunis est, qui externe tantum negavit fidem, etsi gravissime peccaverit contra præceptum illam profitendi; et quamvis in foro externo (non autem in interno) hæreticus præsumatur et ut talis denunciandus, et puniendus sit. Atque ita tenent Reuter p. 2. n. 353. Co., Sanch., Sayrus., Tolet., Filiuc. et alij apud Viva in 3a propositionem damnatam ab Alex.o 7. n. 9. § Quinto potest dici, et apud Diana p. 3. trac. 4. res. 123., et p. 2. trac. 2. resol. 240.

Dicendum 3o non sufficere ad reservationem, quod peccatum internum grave in opus externum utcumque procedat, sed requiri præterea, ut externum ab interno procedens sit etiam mortale, vel clarius; ut attenta gravitate actionis exterioris, et non facta per quam relatione ad bonum internum, peccatum externum sit mortale. Ratio est, quia omnis reservationis ex corpore dicitis soli

imponitur

UVA.BHSC

imposita peccato externo, cum autem illud gravissimum sit, et perdifficile nequit prudenter infligi externo secundum se levi, et non nisi leviter adversanti fini reservationis: tum quia, aliis praetermissis, peccatum in Societate reservatum debet esse manifeste mortale ex cap. 5.to Ordin. Generalium, et §. ult. sec. praeced.; manifeste autem mortale non est, quod solum est grave, ex accidentali, oculta, mortifera intentione: tum denique quia ita expresse habetur in 2.a ex particularibus nostris reservationibus; ubi reservantur, dicitur furtum... in ea quantitate, quae efficiat peccatum mortale: sed furtum rei levis procedens ex animo furandi rem gravem non est furtum quantitatis efficientis peccatum mortale: ergo etsi peccatum mortale sit ob gravitatem intentionis, reservatum tamen nullatenus est: quod idem dicendum de reliquis reservationibus; quoddam de uno simili manifeste declarare, nisi constet de diversa Legislatoris intentione, prudenter extenditur ad alia non absimilia. Invenit 4.to peccatum reservatum debere esse completum in ratione, in qua reservatur: ita ut reservato v.g.a homicidio, per se reservata non censeatur percussio, aut vulneratio etiam gravis. Ratio est 1.mo quia ubi agitur de crimine intelligitur de completo, cum verba accipienda sint cum effectu cap. Relatum 2. de Clericis non residentibus. et cap. Perpetuo de elect. in 6.to 2.o Quia reservatio, quando aliud non exprimitur, imponitur operi; opus autem coeptum, et non perfectum est aliquid minus opere: ergo propter illud non incurritur reservatio; alioqui onus impositum majori delicto, adhiberetur etiam minori; et itaque reg.la 15 Iuris in 6.to fieret ampliatio in poenis, et oneribus, benigne semper, et juridice restringendis. 3.o nihil dicitur actum, cum aliquid superest agendum, ut commune est apud Canonistas, et Civilistas,a v.g. dum actus est tantum coeptus aliquid superest agendum: ergo haberi debet pro non facto; ergo et pro non reservato: entis namque nullius; nullae sunt proprietates. 4.to Quando Legislatores volunt poenam seu reservationem incurri propter actum coeptum, etsi non completum, id singulariter exprimunt; ut videre est, aliis praetermissis, in 5.to Clem.tis casu; Procuratio auxilium &c., et in 3.o e particularibus nostris; lapsus carnis, et quidquid est contra votum castitatis &c. ergo quando id non exprimunt, signum est mentis suae non fuisse actum non completum reservationi subjicere. Imo propter easdem rationes etiam in iis, in quibus reservatur inchoatio, et attentatio delicti, debet, ut reservata sint, intra suam speciem, et lineam esse consummatae; ut advertit Coriolanus de casibus reserv. p. 2. cap. 6. Unde quia ita hunc actum non intelliguntur completa auxilium, consilium, et procuratio abortus, nisi mulier sumpserit potionem, et eam abortui applicuerit; ideo, iis nedum peractis, non censentur reservata tamen eiusdem principiis auxilium &c. utpote inefficacia, et in sua linea incompleta; si autem ad usum &c. abortus eiusdem causa fuerit adhibita, etsi effectus non sit secutus, reservata illa dicenda, et habenda sunt, utpote in sua specie, et linea consummata omnino.

a apud Barbosa de principiis utriusque lit. A. n. 32.

Invenit 5.to non comprehendi sub reservatione, per se loquendo, peccatum certo reservatum, at de quo

dubitatur

UVA.BHSC

178 dubitat an sit omissum, quod est dubium facti: nec peccatum commissum quidem, de quo tn utrimque publice disceptatur, sit ne mortale, vel ex reservatis; quod dubium iuris communiter dicitur. Dicat utrumque. Atque pars ex eo quod factum in dubio non praesumitur, sed demonstrari debet; ex leg. Bello. §. facti ff. de captivis; tenet q. Barbosa cum aliis pluribus DD. arc cit. De principiis utriusque iuris n. 6. ergo in dubio, an subditus omiserit reservatum, vel an reservatum sit peccatum ab illo omissum, non praesumendum est omisisse, aut esse reservatum: dubia enim, ut docet Aug. lib. 2. de Serm. Dom. cap. 28, in meliorem partem interpretanda sunt. 2.º Quando res est dubia, ille sensus accipiendus est qui delictum excludit ex leg. Siqui de Iudicibus, et ex leg. favorabiliores ff. de reg. iuris. ergo quando dubium est, an casus sit reservatus, preferri debet ille sensus, qui vel negat delictum, vel illud a reservationis onere excludit. 3.º in dubio reservationis alicuius casus superior se habet ut actor, subditus autem ut reus; contendit enim superior deliquisse subditum peccato reservato, et privandum propterea beneficio absolutionis; subditus contra, se a tali peccato immunem ius ad absolutionem habere; sed assumptum superior non probat, cum res maneat dubia: ergo absolvendus est subditus iuxta regulam iuris communis axioma.

4.to quod ad nos singulariter spectat, quia id expresse habetur in 5.ta congreg. gener. decret. 61. ubi dicitur: cum manifeste sunt peccata mortalia. dubia autem, manifeste mortalia non sunt: et rursus in 6.ta Instructione n.º 3.: Ut omnes eximantur scrupuli, et majori cum fiducia, et libertate procedatur, cum confessarius bona fide dubitat, an mortale sit, quod propositum ab eo, etiam si ex genere suo reservatum sit, potest absolvere, licet eiusmodi dubitatio ex ignorantia procedat. Meridiana luce clariora sunt haec, nec pluribus propterea illustranda.

Dices 1.mo in dubio tutior pars est eligenda; contra celebrem iuris regulam; tutius est facultatem petere, ad absolvendum a peccato dubio, aeque ac si certo reservatum esset; ergo: At stantant necesse est adversariis novum ius, nimirum repugnans assertioni; omne namque pro ea stare dedimus abundantissime; vel saltem legum rigidiorum peccatorum studiosissimi interpretes vellem, et scilicet memoratam superius cum ea aliam regula In dubio melior est conditio possidentis. Interea resp. potest cum Lco. tom. 5. in 3. p. disp. 20. sec. 6. n. 3, et Th. Sanch. lib. 1. sum. cap. 10. n. 15. praedictam regulam In dubio tutior &. esse consilium non praeceptum, atque adeo solum ex ea probari, optime sequi eum, qui in dubio reservationis ita se habet, ac si certo in eam incurrisset. Hoc differentia praecepti aliquando esse contra eam operari, at tunc tantum quando dubium practicum est; qui enim practice dubitat, num sibi liceat aliqua operatio, sequi debet partem tutiorem: aliter exponit se periculo errandi, et qui amat periculum peribit in illo. Dici etiam potest cum Sanch. d. 26. selec. q. 16. n. 15. eam regulam sic esse intelligendam, ut tutior pars sit ea, quae est melioris conditionis, et cum melioris conditionis sit subditus, qui possidet suam libertatem, in dubio illi favere

UVA.BHSC

li favere pari et tutiori: vel cum Turriano lib. 8. de Cens. D. 53. d. 2. S. sed hec omnia; tandiu nem appellari dubiam, quandiu non est adhibita diligentia sufficiens ad dubium deponendum, et veritatem inveniendam: ea autem adhibita iam cessare dubium, cum certum sit pestare in sua possessione libertatem, et subditi inocentiam. Dixi in autem per se loquendo quia cap. Perlectis reservata percussio clerici in dubio, an sit gravis; et in dubio homicidii incurritur irregularitas; quia ibi in utroque casu peccatum supponitur certum, et certa actio de se occisiva, et digna proinde declarari, et comprehensa sub reservationi lege. Atque autem validissime confirmari potest sent.a nostra, exceptio enim firmat reg.am in contrarium.

Dico in 6.to sub reservatione furti v.g.a non comprehendi eiusdem mandatum, auxilium, aut suasionem. tum quia reservatio utpote odiosa potius restringi quam amplificari debet; tum quia, qui per alium aliquid facit, ut dicitur, mandans &c. non vere et proprie, sed fictive tantum id facit ex lege. sed si vero; reservatio vero non incurritur nisi per verum delictum reservatum: tum denique quia q.do includuntur dicuntur, clare exprimuntur; ut videre est supra in 6.to in tit. Clem.nos; et 3.o in tit. ...; Debet insuper peccatum eo modo committi, quo a lege reservante exprimitur; ut si dicatur qui temere, scienter, praesumptuose id fecerit, debet esse eo modo factum, et completum in sua specie. Ita communiter AA.a apud, et cum Lacroix lib. 6. p. 2. a n. 1647, et lib. 3. Sec. 1. cap. 1. art. posteriore. Viva in 33.a propositione damnata ab Alex. 7. n. 3., et q. 11. de Jubil. art. 1. n. 6., Reuter. p. 2. n. 353., Platels tom. 7. a n. 405 ad n. 409, et alii communissime. Neque tamen invenit inter eosdem frequens additionum aliarum, et recens stabilitio: at cum ea nonnumquam Proximorum directioni possit opportunissime aptari, iis diligenter expendendis, et mentem adjiciamus, et calamum.

Dico itaque 1.mo reservationem non incurri per peccatum mortale externum, quod grave tantum sit extra lineam, et speciem reservatam. Ita Praepositus 3.a p. q. 3. dub. 19, et tenentur dicere alii plures idem in simili docentes. Probo: Qui peccatum aliquod reservat, id sub reservatione prohibet, quod notabiliter participat speciem malitiae a se reservatae; alioqui reservans peccatum, omnia reliqua absurdissime reservare censeretur: sed peccatum grave quidem aliunde, at leve in sua specie reservatae non est sub reservatione prohibitum: ergo per illud non incurritur reservatio. Aliter: gravitas peccati, quae est extra lineam reservationis perinde se habet in ordine ad hunc effectum, ac si omnino non esset; si omnino non esset, peccatum illud utpote veniale tantum in sua specie reservatum, reservationi non subjiceretur: ergo etsi praedicto modo grave sit, reservatum tamen non est. Probo maj: gravitas illa se habet de materiali in ordine ad reservationem: ergo perinde se habet &c. Prob. Ant. si se haberet de formali respectu reservationis gravitas peccati, quae est extra speciem reservatam, peccatum esset reservatum, quia graviter participaret malitiam non reservatam; seu quod idem est, peccatum hoc essentialiter consisteret in hac malitia, esset reservatum ut

tum ut

tum, uti averis, et non esset reservatum, quia malitia cuius graviter supponimus, non est reservata; hoc implicat: quia gravitas illa se habet de materialiter respectu reservationis perinde ac si non esset. Si nullatenus haec existeret, peccatum illud quod alioquin solum veniale, non esset reservatum: quia, ut peccatum externum reservatum sit, non sufficit quod sit grave contra speciem reservatam, sed necessario requiritur quod intra eamdem mortale sit. Confirmatur reservata blasfemia, certo non incurritur reservatio propter iuramentum existimatum blasfemiam, et ut tale iracunde prolatum, quia, etsi iuramentum illud quoad malitiam internam equivaleat blasfemiae, ab ea tamen quoad externam omnino differt; nec est proinde intra speciem reservatam interne, et externe grave; quia propter eamdem, et urgentiorem rationem; reservato furto verbi gratia reservationi subiectum censeri nequit peccatum, quod secundum se grave externum non sit intra hanc speciem, licet gravissimum aliunde sit intra lineam Religionis verbi gratia charitatis, aut scandali.

Dices ex pluribus AA. apud, et cum Diana in Sum. V. Denunciare n. 16, et 13. Qui sollicitat intra sacramentum Penitentiae ad aliquid inhonestum leve, incurrit penas impositas sollicitationi ad turpia, et inhonesta; quia licet indecentia illa tactus verbi gratia manus feminae ex levitate, remote se habeat, et leviter ducat ad delectationem veneream, et sit proinde ex obiecto suo culpa tantum veniali; ratione tamen sacramenti fit grave sacrilegium ob notabilem irreverentiam: quia ob peccatum grave extra lineam, et speciem sollicitationis reservatam, et gravissime punitum, manarit censuram penas impositas huiusmodi sollicitantibus: quia et incurri potest sola reservatio obiectum mortale externum, quod etc. Pauci se expedit ab hoc argumento Rx., quem pro singulari huius quaestionis resolutione unice pre oculis habeo. Fatetur enim predictam sententiam probari quidem, et defendi a multis AA.; at confidenter in etiam affirmat nimis severos eos esse in presenti materia, ac propterea illos impugnavisse in tractatu speciali Sollicitationis, citari pro ista opinione pluribus aliis AA. Ego vero cum nec M. S. haec ad manus habeam, nec sciam quidem ubinam ea sint, aut ullum modo pro solius huius argumenti solutione gravissimam illam quaestionem ex professo tractare; probandam non autem responsionem hanc; eo vel maxime quia expeditior, nisi fallor, occurrit alia, et intercesse reperio inter utrumque casum disparitatem summam. Premissa enim, quod ad presentem attinet ant. doctrina, reganda istantur est illius sequentia quia penae namque sollicitantibus impositae, non inflinguntur, utcumque propter sollicitationem ad inhonesta, sed propter eiusmodi sollicitationem intra sacramentum Penitentiae, sive quod idem est directe, et immediate irrogantur propter peccatum quod et sit contra castitatem, et sit contra religionem; cum autem peccatum de quo in argumento sit grave sacrilegium contra Religionem, et reverentiam Auctori Sacramentorum Christo Domino debitam, ac proinde sit grave intra speciem, quam tot, et tanti poenis vindicare intendunt

SS. Pontifi-

UVA.BHSC

SS. Pontifices; minus non est quod a nullis dicatur eas pœnas incurri in prædicto casu. Peccatum vero de quo in assertione contra nullatenus est externe grave intra speciem reservatam; qui ergo teneat paritas ubi utriusque casus discrimen perspicuum omnibus [redacted] et manifestum fecerimus.

Accedit quod ad incurrendas pœnas sollicitantibus inflictas, non videtur necessarium ex Bulla Greg. 15. contra confessarios sollicitantes intra sacramentum Pœnitentiæ, quod peccatum externum contra castitatem sit grave secundum se: ibi enim dicitur, quod uti transgressores statuti huius denunciandi sunt confessarii, qui personas, quæcumque illæ sint ad inhonesta... in actu sacramentalis confessionis, sive ante &c... sollicitare vel provocare tentaverint (ex peccato grave contra castitatem) aut, procedit Sum. Pontifex, cum eis illicitos, et inhonestos sermones seu tractatus habuerint: præcisive nimirum a sollicitatione, et provocatione ad turpia, ut intelligitur patet: nisi ipse velit quicquam nullius momenti dicere clausulam hanc: atqui ex Sanchez lib. 9. de Matrim. disp. 46. n. 32. cum aliis pluribus turpia loqui ex quadam levitate non præcise delectationis venereæ captandæ, sed quindam vani solatii, ob delectationem artificii, vel ob aliam vanam causam est tantum veniale; et qui sub iis restrictionibus turpia loquitur intra sacramentum pœnitentiæ, vere et proprie inhonestos sermones seu tractatus habet intra illud, ut per se patet; ergo cum hac de causa subjectus sit talis confessarius pœnis adversus sollicitantes statutis, et secundum se solum peccaverit venialiter contra castitatem; prædictæ illæ pœnæ uti gravissimæ, et infligendæ veluti in gravissimorum peccatorum vindictam, dicere et immediate respiciunt etiam adversus particulare illud sacrilegium, quod per huiusmodi illicitos tractatus intra sacramentum committitur. Ergo non incurrit pœnas propter peccatum alterius speciei ab eo, quod per illas animadvertitur. Ergo absimilis multo est hic casus ab eo alio Assertionis nostræ. Atque hæc sufficiant pro re admonitione contra proximum aliena.

Dico 2°. Probabilius videtur non incurri reservationem casus 3i etiam ab eo, qui graviter peccat contra castitatem in circumstantiis, in quibus actio externa non manifestat peccatum internum. Ita cit. Ro. cum aliis doctis viris, quos dicit a se nullos, et stricte loquendo de reservatione hæresis in particulari idem tenent apud eumdem P. Suarez, Vazquez, Sanch. lib. 2. Sum. cap. 8° a num. 7, Saa v. Excommunicatio Bullæ Cœnæ num. 3, et alii: quibus accedit Reuter P. 1. n. 266. et a pari te ratione id extendit ad alios casus similes Part. 2. n. 353. pro se citans Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1655. Assent. igitur ex prædictis AA. probatur sic: Ex omnibus ecclesiæ reservationibus nulla strictior, severior, ac rigidior est, quam illa hæresis externæ; uti peccati multo præ ceteris bono communi adversantis, et ex quo maiora, et maxima mala universali ecclesiæ proxime imminent: si autem iis non obstantibus non incurritur ex prædictis AA. reservatio hæresis ab

illo

UVA.BHSC

illo, qui peccatum suum contra fidem manifestat in circumstantiis, in quibus adstantes, si qui forent, venire non possent in cognitionem peccati interni, a qua externa illa manifestatio procedit; qui censebit reservatum in Societate peccatum contra castitatem in eisdem circumstantiis manifestatum, cum nec reservatio haec sit adeo stricta inter nos, nec prudenter timeri possit tanta morum dissolutio, tanta infamia, et secularium aversio ex peccato alioqui inter homines frequentissimo, saepe saepius omnino manifesto, et ad quod ex corruptione naturae adeo faciles sunt, et proclives. Validissimum sane est argumentum hoc, et tanti a praedictis AA. habitum, ut sola eius efficacia sufficienter commendatam existiment, et firmatam censeant assertionem a se propositam. Alii autem principiis communibus hoc eorum dictum minime probare audent; et enim pro ingenii sui acumine invincibili ipsi forent partes propositae, quia in omnibus debitores sapientibus aeque ac insipientibus, vel eius efficaciam pluribus aperire, vel aliis solidis rationibus firmare debuissent resolutionem, ex qua sacramenti Poenitentiae valor pendet omnino. Pro eo igitur singulari studio quo nostrum praecipuam perfectionem et solatium ardentissime exoptamus, nostri esse censuimus eamdem assertionem firmius stabilire, ex potentissimis aliis rationibus hinc inde deductis firmatam tradere.

Probatur itaque 2°. ~~Illud peccatum~~ Non censetur reservatum peccatum illud, quod si deduceretur ad forum contentiosum non posset secundum se iudiciario ordine probari; neque enim alia de causa ~~[illegible]~~ peccatum pure internum non est reservatum, nisi quia in foro contentioso illud animadverti nequit: atqui peccatum quod ex circumstantiis non manifestat internum non potest iudiciario ordine probari: ergo huiusmodi peccatum non est reservatum. Maior deducitur ex cap. Si Sacerdos De offic. Ordin. et suadetur praeterea, quia peccatum, quod secundum se ita probari nequit, est in ratione peccati, peccatum pure internum; hoc reservationi non subiicitur ex praedictis: ergo. Constans etiam est minor; peccatum enim ex natura sua uti extra obiectum et sphaeram sensuum externorum nequit ullatenus ab ipsis percipi: nec propterea inassequibilis nobis est illius notitia, possumus namque, et frequentissime in eius cognitionem venimus ex circumstantiis externis; si autem eae indifferentes sint, et actionis externae malitiam nullo modo indicent, ut in praesenti, nullatenus possumus eam iudiciario ordine assequi, aut comperire. Consequentia denique legitime deducta est.

Confirmatur. Peccatum sub reservatione comprehensum debet esse maxime in Societate Jesu manifeste mortale ex P. 1. Decreti dist. 12. c. Crebrescant. et ex cit. 5. Congregatione nostra generali decret. 61.; sed peccatum externum in circumstantiis non manifestans internum, non est peccatum manifeste mortale: ergo nec reservatum in Societate nostra. Probo minorem. Peccatum huiusmodi vel stat, aut est praecise effectus procuratus per solam delectationem internam, vel est actio indecens posita in circum-

-UVA.BHSC

circumstantiis in quibus licite, vel saltem non graviter illicite poni posset; at ex prava agentis intentione ordinata ad malum finem: atqui neutrum ex his peccatis est manifeste mortale: ergo. Minor probatur quoad 1am partem quia effectus ille praecisive a provocatione externa, non constat effectum illum oriri ab interna delectatione; cumque possit ille involuntarius esse, et procedere ex redundantia; si autem causam huic id tribui prudenter potest, uti in casu nostro, in quo externae circumstantiae non manifestant peccatum internum; id fieri necessario debet ne delicta praesumantur, et ut reo in dubio faveatur: nullatenus ergo peccatum illud manifestum mortale est. Atque ita tenent apud eos. Rmus Corduvanus p. 2. cap. 9. P. Maldonado trac. de Poenit. et plures alii. Magis perspicua est altera ejusdem minoris pars, quod enim actio illa in circumstantiis licita, aut non graviter illicita hic, et nunc sit peccatum mortale, per accidens est et a sola prava intentione procedit, ejusmodi vero peccatum non occultum modo, verum et pure internum est. Nec obest, ut dixit Lacroix lib. 6. p. 2. nobis tamen lib. 6. p. 2. n. 1670, et 1672. quod peccatum hoc sit externum, nam solum in societate reservari peccatum contra castitatem, quod prodit in actum externum manifeste mortale. Eandem denique assertionem nostram docere videtur D. Thomas 2a 2ae q. 33. art. 7. ad 5um ubi ait: Praelatus non est judex judiciorum occultorum, sed solus Deus, unde non habet potestatem praecipiendi aliquid super occultis, nisi in quantum per aliqua indicia manifestantur. Similia dicit S. Prosper lib. 1. de vita contemplativa cap. 2o aut 7mo. Licet autem haec sat expressa videantur, facillimumque nobis sit validum ex iis efficere argumentum pro nostra sententia non audemus tamen confidenter asserere pro ea stare Angelicum Praeceptorem; nec enim mens SS. PP. prudenter colligi potest ex sola una auctoritate aliquibus avulsa ex M. S. quibusdam exscripta, et nunc 1mo quod sciam, in hoc sensu explicata, nec nostra interest hanc commendare opinionem, quam non tam asserendo, quam subdubitando posuimus, et cujus fundamenta sapientiori judicio relinquendo dedimus hucusque.

Dico 3o. Qui se exponit periculo proximo labendi in reservatum non incurrit propterea eius peccati reservationem: tum quia reservato homicidio v. g. solum reservatur hominis occisio actu, et re vera posita, non vero periculum quodcumque hominem occidendi; tum quia periculum proximum aliquid efficiendi separabile est ab effectu ipso ita imminente, imo et separatur non semel experientia teste: tum quia, qui se exponit periculo proximo percutiendi clericum non incurrit poenas canonis Si quis suadente: tum denique ex principiis communibus totius hac sectione statutis, ex quibus hominem reservationem impositam facientis non incurri a mandatore, volente etc.; reservationem uti odiosam esse restringendam, et alia ejusmodi. Dices: reservatio est favorabilis poenitenti, cujus illius saluti studeat, eoque tendat, ut difficiliora ei reddat peccata reservata: ergo potius amplianda, quam restringenda est: ergo extendenda ad periculum proximum etc. Respondeo

Si haec

UVA.BHSC

184 Si hec não teneret nulla daretur lex penalis, de recepta etenim legis est, ut in bonum omnium tendat, et tandiu illa vim obligandi retinet, quamdiu reipublice felicitati nullatenus adversatur. Ut igitur lex favorabilis dicatur debet preterea ex Lacroix lib. 1. n. 620. materia preceptorum nimis esse, et veluti beneficium eis, quibus precipitur, non vero onerosa, aut iniuriosa omnibus restrictiva. Quod autem reservationi peccatorum potius hec quam illa predicata conveniant perspicuum omnino, et clarissimum apparet: per eam namque gravantur penitentes, coarctatur iurisdictio confessariorum, difficilius redditur sacramentum Penitentie, aufertur ab eius facultas eligendi confessarium, etiam non approbatos, vel ipsum etiam Parochum a quo omnium proprium, et Ordinarium Pastorem, et coguntur tandem superiorem adire, ut beneficium absolutionis obtineant. Precepta, et onera adeo gravia, et pluribus penitentibus ita difficilia, ut mallent potius, et eternam penam subijre, quam Superiori suo, secretiora reservata sua crimina fideliter exponere. Pro aliis notâ; posse quandoque periculum proximum peccandi contra castitatem sub tertia e nostris reservationibus comprehendi, non quidem in esse periculi peccati reservati incurrendi, nam vel in hac materia tenendam etiam existimamus assertionem nostram sic precisive sumptam, uti intelligi debet; sed quia ipsum periculum proximum respectu alicuius peccati contra castitatem, potest esse in circunstantiis sufficienter manifestativum peccati interni, a quo dimanat: cum autem in Societate nostra non reservetur modo peccatum consumatum contra castitatem, sed preterea, et generaliter quidquid est contra castitatem, et procedit in actum externum grave interni gravis manifestativum; hinc est quod, siquando periculum proximum peccandi in hac materia ex circunstantiis externis tunc occurrentibus est sufficienter manifestativum peccati interni, etiam precise ab ulteriore peccato, ad quod disponit, censeri debet reservatum in Societate Jesu. Similia habet Lacroix ex Exmo. Vazq. Azor, et Dicastillo lib. 6. p. 2. n. 1653, et Platel tom. 7. n. 408. Ex quibus vero, et ex predictis tota hac Sect.e facile cuique erit plurimos casus sapientes resolvere: eos propterea sciens pretereo, et quia nollem unquam pias audientium aures offendere, et in memoriam frequentius revocare que non fugienda modo, verum ne nominanda quidem voluit Apostolus absque urgenti aliqua necessitate.

Cr. quod potius onerosa quam favorabilis penitentibus est reservatio: quod potius restringenda, quam amplianda est. Pro Xo.

Sect.o 3.a Perficit assumptum in precedenti propositum; atque ea singularius exponit, que teneri se debent ex parte hominis reservatum committentis.

Nihil toto tract. de Legibus sancitum est, nihil firmius quam legis vnice ferri in subditos Legislatoris; ac proinde cum omnium Peregrini exempti habeantur a iurisdictione Superiorum Civitatum vel Dioecesium, per quas iter agunt, frequentissimum est apud AA. eos non incurrere

UVA.BHSC

rere reservationes proprias Episcopatuum, ad quos itinere durante devenerunt; etsi, vel ob sua negotia, vel ad reficiendas vires, aliquandiu in eis commorentur. Non eque tamen convenit inter eosdem huiusmodi vagos exemptione gaudere: Nam Lessius cum aliis eam defendat, et immunes eos affirmet ab obligatione legum municipalium predictorum locorum, ex communi tamen DD.rum probabilius esse tenet Mazzotta trac. 6. disp. 2. q. 3. cap. 2. quinto. 2. vagos incurrere casus Episcopales illius Diecesis in qua illos committunt. Nostra non interest in presentiarum utriusque huius sententie fundamenta equa lance pensare, et illi adherere quam rationi, et legibus inveniremus conformiorem; neque enim tractatui huic finem unquam imponeremus, si omnia huc aliquatenus pertinentia particulari ac singulari examine forent nobis necessario persequenda. His igitur pretermissis, que videri possunt apud Lacroix lib. 1. a num. 685, Mazzotta trac. 1 disp. 2. q. 3. cap. 3, et plures alios; precise et strictius loquendo Assero 1.mo: quidquid sit, an (preter casus Sum. Pontifici reservatos, quos absque dubio incurrunt vagi et peregrini ubicumque eos committant, quia ubique terrarum, territorium est Pape, et illi eiusdem subditi) incurrant etiam casus reservatos in Diecesi, in qua commorantur; id saltem non probabilius modo, sed certum nobis videtur, non posse eos ibidem absolvi ab huiusmodi peccatis, nisi a confessario privilegiato, aut ad id delegato. Probari hec assertio posset consuetudine, quam refert Mazzotta loc. et trac. 6. supracit.to et ex praxi indicandi penitentes in foro penitentie iuxta leges, et ordinationes loci, in quo confitentur; at certius aliud, et novum iure scriptum eam efficacius suadet, et confirmat validissime: ex eo igitur...

Probatur sic: Confessarius non privilegiatus ad absolvendum a reservatis in Diecesi A, caret potestate expedita ad ea peccata inibi remittenda; ergo absolvere nequit peregrinum, aut vagum huiusmodi reservata eo loci sibi subjicientem. Probo ant.um si eam potestatem haberet pro aliquo saltem absolvendo, vel ea donatus fuisset a suo ordinario, vel a proprio penitentis, vel ab ordinario loci; ab hoc eam non habet, cum ad id minime delegatus non sit, ut prediximus; ab illis autem etsi eam haberet pro suis respective Diecesibus, ea tamen potestas insufficiens esset ad remittenda reservata in Diecesi A, etsi aliunde eadem ipsa peccata reservata forent in utrisque Diecesibus. ergo etc. a nullo habet huiusmodi expeditam potestatem. Probo min. confessarius ille solum est approbatus in Diecesi A, et delegatus ad absolvendum eos qui reservata non habeant; ita in hac Diecesi approbatus, non potest hic audire quoslibet penitentes invi cuiuslibet alterius facultatis, etiam illimitate; ergo ea potestas insufficiens esset etc. Perspicua est min.r quia approbatus, et delegatus cum limitatione ad personas non habentes casus reservatos, nec approbatus nec delegatus est ad eas, que eos commiserint; non approbatus in Diecesi A, nullatenus potest ibidem a mortalibus absolvere invi cuiuscumque alterius approbationis et facultatis; ergo non

approbatus

UVA.BHSC

 approbatus in ea Diœcesi ad ꝯfessiones hinsce reservata nullatenus potest eas absolvere nisi cum eiusque facultas eiusmodi proprii aut Penitentiarii Ordinarii. Omnia stant ex Bulla Apostolici Ministerii apud Lacroix lib. 4. n. 726. ubi dicitur § 17. ad ꝯfessiones excipiendas... necessariam omnino esse illius qui actualiter, et pro tempore ordinariam iurisdictionem in ea Diœcesi exerceat approbationem. Idem etquidem singulariter statuit ibid. loquens de ꝯfessario electo ex indulto Cruciatæ, et ex aliis Privilegiis. Limitatio præterea approbationis colligitur ex clausula, qua facultas audiendi confessiones solet ꝯcedi: nimirum: Attenta idoneitate, et sufficientia Petri V. Pª ei facultatem concedimus confitendi in hac nostra Diœcesi Sacramentum Penitentiæ, et absolvendi penitentes, qui ad eum adeant, a quibuscumque peccatis, iis exceptis quæ reservata sunt Ordinario: ratione namque exceptionis huius non stat illum esse aptum ad iudicandum, et absolvendum penitentes habentes reservata: caret prædictus sacerdos abundantiori alio iuridico Ordinarii loci testimonio: ergo approbatus non est pro audiendis in eiusdem Diœcesi penitentibus huiusmodi.

ꝯfirmatur: æque ac secularis potest ꝯfessarius regularis ceteris paribus Sacramentum Penitentiæ ꝯferre illis suis subditis pro quibus delegatus est; sed in vi approbationis, et facultatis omnibus ꝯfessariis ꝯcedi solitis non potest Regularis absolvere vagos, et peregrinos a peccatis reservatis in Diœcesi inqua eos audit: ergo nullus ꝯfessarius in vi omnis illius facultatis potest eosdem absolvere ab eiusmodi peccatis. Maior in dubium revocari nequit ex eo, quod et potestas ordinis omnibus sacerdotibus equaliter, et illimitate ꝯmuniceta, et expediatur aliunde per ꝯmissionem Episcopi, quam supponimus sub iisdem terminis, et limitibus esse ꝯprehensam. Minor deducta est ex Bulla Superna apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1508. et lib. 8. cap. 1º art. 2. q. 18. ubi dicitur: Posse Regularem ꝯfessarium in Diœcesi inqua est approbatus ꝯfluentes ex alia Diœcesi a peccatis in ipsa reservatis non autem in illa, ~~[...]~~ ubi idem ꝯfessarius est approbatus, absolvere. ꝯsequentia autem legitima videtur. ~~Dices: Quid ergo præcisive proposita est assertio nostra cum ex ipsius eius terminis manifeste deducatur vagos, et peregrinos incurrere casus reservatos in Diœcesibus adquas devenerint? Nam quid aliud est ipsis ligari nisi ab eis absolvi non posse nisi a ꝯfessariis privilegiatis. Hoc autem omne gravari peregrinos stans ac firmum est ex prædictis.~~

Dices: Quid ergo præcisive proposita est assertio nostra, cum ex ipsis eius terminis manifeste deducatur vagos, et Peregrinos reservata Diœcesis ad quam deveniunt, ꝯmittentes, eorum reservationem incurrere? Nam quid aliud est ea ligari, nisi ab eiusmodi peccatis absolvi non posse nisi a ꝯfessariis privilegiatis; hoc autem omne gravari Peregrinos &c. stans ac firmum

UVA.BHSC

ac firmum est ex prædictis. Resp.º Scientia veri abjectionis hujus assent.ᵐ ruiꝗ terminos reducimus, nec eos denuo castigandos censemus, eo vel maxime quia mirabilitentia illius 1.ᵐᵒ prævisa clarius in dici, et magis perspicue vobis repræsentata. Qui incurrit igitur peccatum reservatum in aliqua Diœcesi non modo nequit in ea absolvi a confessario Ordinario, verum nec ad aliam Diœcesim addire potest eo solo animo, ut a quolibet confessario Regulari ab eo peccato absolvatur. Contra vero, qui peccatum ipsum ibid. committens reservationem non incurrit, quia ipsa non subditur, ut recepimus est, in Sent.ª eorum qui hac de causa a reservatione eum liberant, etsi nequeat ibidem ab eo peccato absolvi a confessario Ordinario ex prædictis, eo quia reservatio casum præcipue, et directe afficit confessarium, libere tamen potest addire aliam Diœcesim, in qua peccatum illud reservatum non sit, et absolvi illic a quolibet confessario vel Regulari ex eorum Privilegiis, vel seculari ex consuetudine, et tacito consensu ordinariorum. Omnia stant ex prædicta Bulla Superna, in qua immediate post prædicta verba subjungit Pontifex: nisi eosdem pœnitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam Diœcesim pro absolutione obtinenda migrasse. Ad eam autem ita fraudulenter accedere nequit, qui reservationem non incurrit.

Assero 2.º Immunes non sunt a reservatione pueri reservata committentes ante pubertatem an.ᵘ scilicet 14, puellæ vero ante 12.ᵘ ab utrumque completum. Probatur: Qui non reservationem modo, verum et excommunicationem generalibus clausulis impositam alicui peccato vere potest, et de facto incurrit, cum illud committit saltem sciente; potest etiam incurrere solam reservationem similibus clausulis impositam alicui alteri delicto; a maiori namque ad minus valet sequela tunc præsertim, cum ubi in præsenti maius includit minorem; sed pueri possunt incurrere excommunicationem et reservationem, sive excommunicationem reservatam generalibus clausulis impositam: ergo potiori ratione solam reservationem. Prob. min. Generalibus clausulis, illis nimirum Siquis suadente etc. excommunicatione reservata mulctantur, qui Clericum percutiunt: hanc reservationem incurrunt pueri id efficientes: ergo. Prob. min. Cap. Pueri de Sent.ª excom. expresse data facultas Episcopis, ut Pueros absolvant ab excom.ⁿᵉ Can. Siquis suadente: ergo eam incurrunt, cum de facto violentas manus in Clericum, vel monachum iniiciunt. Alioquin enim nulla esset, et prorsus inutilis dicenda foret concessio eiusmodi. ergo a fortiori reservationi subjiciuntur, cum reservata admittunt. Accedit, quod certo incurrere videntur pueri doli capaces excommunicationem ingredientium monasteria monialium, nam Trid. sess. 25. cap. 5. de Regular. et monialibus dicit: cuiuscumque generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit; ergo et reservationem quamcumque, quæ licet pœna sit, gravior tamen est, et omnium ecclesiasticarum gravissima excommunicatio etiam non reservata.

UVA.BHSC

reservata: Idem deniq. suadet praxis Dioecesis expresse excludentis pueros, ut Neapolitana, ab onere reservationis; exceptio autem firmat regulam in contrarium. Dices cum Paludano apud Dianam Verb. *Casus reservati* num. 10. Pueri excusantur a poena ordinaria in foro externo; ergo et in interno: ex cap. *Pueri* *De* *Delictis* *Puerorum*. Resp. P. Mazzotta trac. 6. disp. 2. q. 3. cap. 2.º quaesit. 1. caput illud intelligi de poenis latis ab homine, ex cap. Ult. de Sud. in 6.º; non de poenis latis a iure. At universalius dici potest, in cit. cap. *Puerum*. solum statui regulam hanc: *quamvis in eis* (intellige Pueris) *non ita ut in maioribus puniendi videantur*. quin assignet moderationem poenae a iure, vel ab homine statutae. Cum autem nonnum non sit eam praescribere, & illius, qui poenam imposuit, aut eius superiorum, unice regula illa deservire potest ad hoc, ut memores Praelati imbecillitatis impuberum, et tenuis eorum iudicii, vel generaliter eos liberent ab hoc onere, nominatim eos excipiendo a lege reservationis; vel si secus, faciliores saltem sint, in delegando confessariis ordinariis petita ab eis facultate pueros, vel puerum in particulari a reservatis absolvendi, quam essent in eadem facultate concedenda, ad absolvendos adultos.

Assero 3.º nullus metus etiam mortis, vel cuiuscumq. alterius gravissimi mali excusat a reservatione imposita peccato alicui iure naturali prohibito: Ita, licet sine duce quem sciam, adstruendum censeo contra Tamburinum lib. 5. de Poenit. trac. de casibus reserv.tis cap. 3.º n. 2. Mazzotta ubi supra quaesit. 3. Probatur, ac directe evertitur unicum fundamentum, a praedictis AA.bus adductum. Si quo ex capite a reservatione excusaretur qui, ut gravissimum malum sibi alioqui imminens evaderet, peccatum committeret contra legem naturae ab ecclesia reservatum, ideo esset, quia reservatio vel pena est, vel ut iurisdictionis coarctatio, ac proinde odiosa non secus ac poena ex benignitate ecclesiae restringenda, et benignius interpretanda est: sed his non obstantibus reservatio incurritur in praedictis circumstantiis: ergo nullus metus etiam mortis &c. Immorandum nobis non est in suadenda maiori excusatione doc.a firmari tendunt adversarii assertionem suam. Min. itaq. prob.tur: quod poenae, vel aliud quodlibet illis equivalens, quia odiosum, restringendae sint; non officit quominus illae incurrantur in circumstantiis memoratis: ergo his non obstantibus &c. Prob. Ant.s committens ex metu cuiuscumq. mali, peccatum contra legem naturae, cui annexa est ex iure ecclesiastico excommunicatio, vere illam incurrit; excommunicatio ~~omnibus ecclesiasticis~~ [redacted] non solum pena, & e ecclesiasticis omnium gravissima est: ergo quod poenae, vel aliud quodlibet &c. Maior clarissime deducitur ex cap. *Sacris* *ex* *canonibus* 5. *De iis, quae vi metuve* &c. Ubi dicitur: *Si quis per coactionem adductus communicat excommunicatis invitus* (intellige in cri-

in crimine criminoso, sive cui annexa est censura) non credimus excommunicatione teneri; cum magis pati quam agere videatur: si autem per metum inductus, excommunicationis labe credimus inquinari; cum pro nullo metu debeat quis peccatum mortale incurrere. Ubi vides 1.mo loqui Innoc.m 3.m de actionibus illis iure naturali prohibitis quia malis: eæ namque ex nullo metu fieri possunt absque peccato: non vero de illis malis tantum, quia prohibitis ab Ecclesia; præcepta enim huiusmodi non ita stricte obligant ex communiori ubi de Legibus, ut nequeant innoxie prætergredi ex metu mortis, vel cuiuscumque alterius gravissimi mali: atque hæc est ratio, cur circa ea tantum, ad illa alia ~~[illegible]~~ prohibita quia mala studiose restrinximus. 2.o Discrimen iure merito ab eodem assignari inter illum, qui cogitur absolute, ad genua &c. coram Idolo alieno impulsu flectenda; et illum alterum, qui, ut mortem evadat, id per se ipsum libere efficeret: ille enim meritissime ab omni ecclesiastica pœna immunis declaratur cum magis pati &c. 2.us vero eidem illi subjectus dicitur; cum pro nullo metu &c. ergo committens ex metu cuiuscumque mali peccatum mortale pœnam incurrit &c.

Resp.t Tamburinus eodem tom. de Sacram. lib. 1o de censuris trac. 1. cap. 2. §. 1. solum dixisse Innoc.m non semper metum excusare ab incursione in censuram, quod certe verum est; quia metus levis, et gravis incussus in contemptum ecclesiæ non excusat. Minor tamen Theologum ~~[illegible]~~ ita interpretari prædictam Innoc.i declarationem; nec id aliter fieri potuisse existimo, nisi, cum hæc ageret, oblitus omnino fuerit formalium Innoc.i verborum, quæ ab ipso prætermissa excerpta dedimus ex Decretalibus ipsius. Profecto licet metus attenuet culpam, quia tamen non eam prorsus excludit declarat Innoc.s 3.s eum, qui ex metu in tali crimine communicat excommunicatis, simili excommunicationis labe inquinari: sed non solum peccat, qui ex levi metu, aut ex metu incusso in contemptum ecclesiæ ita agit cum excommunicatis, sed etiam qui ex gravissimo quocumque alio metu particeps est eiusdem criminis; ergo si illi incurrunt, ut fatetur, excommunicationem; quia, ut dicit Sum. Pontifex, culpam non prorsus excludunt, cum hic eodem crimine sit infectus, æquum ne erit, ut ab eadem pœna excusetur? Perspicua sunt hæc et notissima scilicet summulistis ipsis, scilicet naturæ propositionis causalis, et aliarum rectæ consequentiæ. Prætermitto alia, quæ contra eiusdem sententiæ statis confirmationem supra addit R.or sæpe cit. in suis M.S. circa casum in Societate nostra reservatorum; ex prædictis namque constat abundantissime maximum dari discrimen inter coactionem et metum; voluntarietatem, quæ sufficit ad mortale, sufficere etiam ad reservationem incurrendam; et reservationem peccatorum, quæ prohibita sunt lege naturæ, latius se extendere quam prohibitionem primæ humanæ, quæ in casibus quibusdam omni vi et efficacia merito destituuntur.

Assero 2.do

UVA.BHSC

190 Asseco 2do. Non excusatur a reservatione qui comittit peccatum reservatum ignorans eius reservationem. Ita communis Sent.a apud Mazzotta trac. 6. d. 2. q. 3. c. 2. quaesit. 3. contra Bonacina apud Diana in Sum. V. Ignorantia n. 8. Pro nostra etiam stat Diana ipse dicens ibid. Quia tn contraria sententia, huic nimirum Bonac. est communis, non audeo ab illa recedere. P. 6. tr. 3. res 22. Quod advertere placuit, quia contrarium indicare videtur Mazzota ubi supra. Jam vero assert.o nostra suadetur: nihil aliud est aliquem subditum incurrere reservationem alicuius peccati, nisi eum non posse absolvi ab illo peccato reservato a confessariis Ordinariis; sed qui ignorat reservationem peccati, &, et nihilominus illud comittit, absolvi ab illo nequit a confessario Ordinario; ergo non excusatur a reservatione, qui comittit &c. Prob.tur min. Confessarius Ordinarius sive ad reservata non delegatus, nec approbationem nec iurisdictionem habet ad huiusmodi penitentem absolvendum: ergo tali penitens nequit ab illo absolvi. Prob. Ant. Ex communi delegationis formula omnibus confessariis concedi solita hemus: "Attenta scientia et virtute, Petri Vg.a, ipsi concedi facultatem absolvendi... ab omnibus peccatis... iis exceptis, quae reservata sunt apostolicae sedi, ac sibi Ordinario, et in Jure, et in constitutionibus sinodalibus &c" sed ex iuridica clausula hac non solum non constat, uti deberet, eum esse aptum, et approbatum ad absolvendum a reservatis, sed perspicuum potius ex eadem est, attenta scientia &c ipsi denegari iurisdictionem ad eorum absolutionem conferendam: ergo confessarius Ordinarius sive ad reservata &c.

Dices: confessarium ordinarium non posse quidem absolvere a reservatis ut talibus, bene tn ab iisdem specificative sumptis, casu nimirum quo reservata non sint: cum autem peccatum reservatum, homicidium Vg.a desinat esse reservatum respectu illius, qui reservationem ignorat, quia reservatio est pena, et ea non incurritur ab illam ignorante ex plurium Sent.a, hinc est, quod confessarius Ordinarius in vi facultatis generalis, quam habet ad absolvendum [redacted] ab omnibus peccatis non reservatis, libere poterit absolvere homicidam inscium, vel oblitum reservationis homicidii?? Ita responderi posse existimo adversarios agens, ex principio eorum sententiae vel unico potius eiusdem fund.to. At quia Ordinarium illud, et generaliter saltem loquendo, falso suppositum est: Contra 1mo.: reservatio peccatorum ex recepta et natura sua non est pena imposita delinquenti; sed restrictio aut limitata concessio iurisdictionis ad absolvendum; sed... [redacted] iurisdictionis limitatio sive restrictio potius confessarium quam penitentem afficit; ergo ea non est pena penitentis. Insuper: confessario restringitur facultas haec in penam peccati penitentis: ergo 1a. reservationis origine principali et accurate inspecta, dici illa debet pena peccati. Verum contra est 2o. quia

lt

UVA.BHSC

licet reservatio indirecte, et 2.^{rio} cedat in damnum et onus penitentis, ac proinde ad mentem pęnę sit strictę interpretationis, 1.^{rio} tn illi convenit ratio medicinę, et ordinatę ad rerum ecclesię regimen, ad bonum publicum, et ad applicandum delinquenti per Superiorem remedium illud quod in circumstantiis utilius existimetur. Nec aliud indicat receptus ipse, et essentia reservationis non quidem materialiter aut rudi minerva sumpta, sed diligentissime attenta eius definitione: quę cum fieri debeat per prędicatum differentiale 1.^{rium}, quod explicet 1.^{rium} effectum, vel operationem objecti definiti; et cum communissime aliunde per limitationem iurisdictionis definiatur, meritissime hęc pęsumitur eius specifica differentia, seu prędicatum differentiale 1.^{rium}; non vero pęna penitentis. Atque id expresse fatetur Tamburinus, [illegible], dicens ubi supra cap. 1. n. 2.
„ ignorantes reservationem eam incurrere, quia reservatio non est pena, sed limitatio potestatis confessariorum fac-
„ ta ob bonum publicum, ut sic fideles, a peccatis illis reservatis committendis, abstineant; dum vident
„ ea non posse ab ordinariis confessariis absolvi, sed solum a Superiore. et pauci intelligunt. Ego certe semper
„ censeo reservationem simpliciter factam esse limitationem iurisdictionis, regulariter enim sic volunt ab Eccle-
„ sia reservari casus, et solum tunc censeri esse meram pęnam, quando expresse ex tenore legis
„ pęnam esse significetur. Idem immediatius deducitur ex prędicta n. precedenti formula delegationis audiendi confessiones: ex ea namque constat ordinarius confessarius recedi facultatem absolvendi ab omnibus peccatis, exceptis reservatis, non quidem in pęnam hęc committentium, sed attenta scientia &c. confessarii delegati: sicut autem quando attenta huius scientia, ipsi committitur munus hoc per unum annum exercendum, nequit, expirato illud ulterius obire; ex sepe cit. Bul. Apostolici Ministerij: ita pariter &c. Quę premitto, quia in re communi diutius nobis immorandum non est.

Si autem reservatio per modum pęnę imponatur aliquando alicui delicto, incurret ne eam, qui scienter prohibitionis illius reservationem ignorat? Negative resp.^{t} P. Molina tom. 1. de Iust. et iure trac. 2. d. 32. verb. pęnę. apud, et cum P.^{e} Sanch. de matrim. lib. 9. disp. 32. n. 18. Lugo de Penit. disp. 20. n. 11. Tamburinus loc. nuper cit. et immediate post exscripta verba; utrique tn se referunt ad P.^{s} Sanchi: quin eiusdem opinionis fundam.^{ta} in examen revocent. Mihi quidem attenta ratione intrinseca, et nisi nimium fallor, Apostolicę Sedis auctoritate probabilior videtur affirmativa sent.^{a}, firmum tn tale iudicium, pro tantorum P.^{trum} reverentia, modeste exponens, quę in huius sententię favorem occurrunt, sapientioribus aliis efficiendum relinquo, et in eo examine librandum. Casu itaque quo, in nova aliqua definitione, et specialibus clausulis reservetur Superiori absolutio alicuius peccati per modum, et pęnam illius, ut ex P.^{e} Sanch. ubi sup. fecit Sixtus 5.^{tus} contra male promotos ad ordines; vel prędicta reservatio. ut reservatio stricte talis, vel non nisi abusive talis. 2.um dici

nequit

UVA.BHSC

nequit; loquimur enim in presenti de reservatione, quae secundum se et naturam reservationis extrinsecam immutatam, etsi aliunde in poenam peccati imponatur. Superest ergo, ut dicatur 1um. quo admisso, nequit non reservatio ab ignorante incurri: ea enim essentialiter sumpta quacumque ex causa ponatur, est limitatio iurisdictionis ad absolvendum, qui autem iurisdictionem limitatam habet, in nullo casu potest absolvere a peccato illo, ad quod eius iurisdictio nec se extendit, nec expedita est. Dices: si memorata reservatio ignoretur, potestas generalis confessarii ordinarii se extendit ad conferendam absolutionem peccati illius, quod ea reservatione puniri intenditur, tunc enim reservatum non est. At contra 1mo. Sixtus 5us. non abstulit in genere a confessario ordinario potestatem absolvendi reservata, sed in particulari potestatem absolvendi male promotos ad ordines; sed male promotus ad ordines, qui ignorat hanc legem, non excusatur propterea a peccato commisso in tali promotione; ergo nequit absolvi ab eo peccato a confessario ordinario sive papa inferioribus: ergo illius reservationem incurrit. 2º. Potest Pontifex punire male promotos ad ordines poena ecclesiastica, et reservatione quae, ex predictis cum omni etiam advertentia secundum se non est poena, eo ipso quod in odium illius, et ut eius efficacius occurrat, seligat hanc non poenam secundum se pro illa vere poena, sufficienter innuit se 1am. omittere, quia excommunicatio v.g. uti censura ecclesiastica, ad cuius incursum requiritur contumacia, non incurreretur ab ignorante, ex cap. Ut Animarum de constitutionibus, et facile sic posset eius desiderium eludi, et absolvi male promotus ad ordines huius legis ignarus a quolibet confessario ordinario; et contra 2am. imponere, quia privans iurisdictione in hoc peccatum omnes confessarios, nullus valide posset ab illo absolvere, et teneretur poenitens necessario ad recurrendum. Neque haec facile possent ex scepro legis irritativae, sive auferentis potestatem ad aliquid efficiendum, ex eo quod poena illa imponatur propter peccatum contra legem naturae non ignoratum; sed at iis pretermissis; ob precipuam rationem cur suspecta nobis appareat predicta sententia et debilioribus videtur nixa fundamentis: de his autem videri potest ipse Sanch. lib. 3 de matrim. d. 17 n. 5.

Ait enim 1º. Sanch. loc. cit. n. 9. de excommunicatione; et probans efficacissime eam non incurri ab illam ignorante, doctrinam admittit generalem primis 6. probationibus, quam extendendam dicit n. 17. ad universas poenas ex culpa procedentes, et deinde n. 18 incipiente hinc deducitur ad reservationem in odium peccati impositam. Amplissima absdubio debet esse doctrina, ex qua adeo diversae sequentes legitime deducantur: ea autem est huiusmodi: 2do., probatur, ex cap. Proposuisti dist. 82. Ubi „ dicitur clericos incontinentes non deponendos esse contra constitutionem Siricii Pontificis quia „ eam ignorabant, ibi: Illis ignorantibus venia non negabitur. Ubi Glos. verb. ignorantibus subdit „ rationem; quia decretum non ligat ignorantes, et in incontinentia eius divino, et naturali adversatur.

UVA.BHSC

ratur. Ita Sanch. cit. n. 3: formalia autem verba Decreti, cuius meminit sunt sequentia.
„Si ad aliquos forma ecclesiasticæ vitæ pariter et disciplinæ, quæ ab Episcopo Siricio ad om-
„nes provincias commeavit, non probatur pervenisse: his ignorantibus venia non negabitur: ita
„ut de cetero penitus incipiant abstinere: et ita gradus suos, in quibus fuerint inventi reten-
„tent, ut eis non liceat ad potiora conscendere; quibus in beneficio esse debet, quod tunc ipsum
„locum, quem retinent, non amittunt. Sic Inoc.s 1.us epist.a 3. cap. 1. relatus 1.a part. Decreti
dist. 82. cap. Proposuisti ad finem. Iam vero constitutionem hanc non firmare modo sent.a P. Sanch,
sed illa potius fundicus evertitur: ac 1.mo Ignorantibus formæ ecclesiasticæ vitæ, et disciplinæ,
sub pænæ transgressoribus a Siricio impositæ venia non negabitur: ergo [redacted] Presbiteri, et Dia-
coni incontinentes, etsi ignari constitutioni Siricij pænam incurrerunt ab ipso statutam; nisi enim
illam incurrissent, venia eiusdem pænæ, privationis nimirum omnis honoris ecclesiastici ip-
sis concedi non posset; sicuti remitti nequit, aut condonari peccatum non commissum; sunt enim correlativa.
2.do venia non negabitur, ita ut &c. ergo, si de cetero ignari constitutioni Siricij inci-
piant abstinere, venia concedetur illius pænæ a Siricio statutæ, et de cuius executione, vel dissimu-
latione consulebatur Inoc.s; atqui hac venia non indigebant post scientiam eius constitutionis; nam a 1.a illius
noticia inceperant abstinere, nec illicitum tale commercium instaurarent deinde, ut ibi supponitur:
ergo si nihilominus ipsis concedenda statuitur venia pænæ, nec remitti illis potest pæna quam nulla-
tenus incurrerunt; eius pænæ venia promittitur absdubio, quam incurrisse necesse est, tunc
suæ ignorantiæ temporis, cum se incontinentes fuisse generatis filijs prodiderunt. 3.o Ita
concedetur venia ignorantibus illis, et constanter deinde continentibus, ut, retentis suis gradibus,
eis non liceat, ad potiora conscendere; sed inhabilitas hæc impediens susceptionem ordinum &c. su-
periorum est pæna, et quidem gravissima, uti imposita in vindictam culpæ præced.tis; ergo quod hæc ad
missa fuerit cum ignorantia pænæ eidem annexæ, illos non excusat ab eiusdem pænæ incursione.
Dices ibid. id non esse vi constitutionis ignoratæ, sed novæ; factum præteritum punientis, quod aliàs
malum erat. Nec id rigidum est, potest enim Ecclesia libere ius statuere circa conditiones in
promovendis requisitas. Verum contra 1.mo In vi veniæ ignorantibus concedendæ, et ita gradus suos &c.
dicit Inoc.s eos ita retenturos gradus suos, ut non liceat &c. ergo quod eis non liceat ad potiora
conscendere non est effectus novæ legis, sed consequens potius eorum pænæ incursæ ob præcedentem incontinen-
tiam, non simpliciter, sed solum partialiter remissæ. Quod autem pæna hæc ~~fuerit~~ statuta etiam
esset a Siricio constat ex clausula illa: ut incontinentes omni honore ecclesiastico priventur,
nec admittantur ad tale ministerium. Contra 2.o Pæne ibid. in 4.ta probatione, nova constitutio, quæ est

declaratoria

declaratoria iuris antiqui non extenditur ad præterita, quoad novam penam in ipsa statutam; hæc ultimo Innoc. est declaratoria prioris illius Siricij, ut patet, et pena in hac Innocentiana statuta, vel declarata extenditur ad Diaconos, qui sua incontinentia, et ignorantia iuris antiqui occasionem dederunt huic declarationi: ut eis non liceat &c. ergo vel ipsi 2a probationis, licet ita resp. prædictis, hæc non est nova pena imposita ab Innoc.; sed prior statuta a Siricio, et minuta ita alterum ab eam ignorantibus; vel si est nova pena ab Innoc. imposita, ultimo declaratoria iuris antiqui (hoc enim ab Innoc. expetitur, et ipse exequitur cit. cap. Proposuisti) quoad novam penam in ipsa impositam, ut eis non liceat &c. extenditur ad Diaconos, quorum filij partum incontinentiæ prodiderunt ante Innoc. definitionem; quod manifestissime evincit 2am probationem. Prebuidit ex cap. Proposuisti Diaconos incontinentes, et ignaros legis Siricij esse inhabiles ad superiores ordines ecclesiasticos: ergo vel hæc inhabilitas, supposita eorum incontinentia, provenit ex lege Siricij, vel ex ampliatione Innoc., de quibus solis nobis sit ex 1a: ergo Ut ibidem supponatur eius legis ignari, declarante ibidem sequentium sub pena ab ea lege statuta. Ita principalis auct. et pred. responsiones. Si ex 2a Innoc.: ergo pena statuta in hac lege declaratoria extenditur ad præterita incontinentia Diaconorum illorum ita 2a probationis. Utrumque ferit, vincit, et evertit. At potest ecclesia libere &c. ut supa.

vel in penam peccantium

Qui autem dubitavit unquam liberrimam etiam esse eiusdem ecclesiæ prælatis facultatem audiendi confessiones in suo territorio sub hac aut illa limitatione, aut reservatione concedere confessariis et nec valide posse eos tunc casu [redacted] ultra terminos eiusmodi licentiæ eas excipere? Dices Natura penæ quæ commensurari debet delicto, et non mensurari neq. sine prævia illius notitia. At in vindictam peccati sine præscientia huius penæ omnis imponit per te Innocentius in hac sua definitione omnia &c. [redacted] onus, et conditionem illam promovendi ad ecclesiasticos gradus;

Ecclesiæ

nec tamen etsi maxima sit ecclesiæ potestas immutare ea potest essentias rerum. 1a enim ad Corinth. cap. 5. v. 5. tradidit Apost. Satanæ incestuosum, qui uxorem patris sui habebat, subiit ille absdubio gravissimam hanc penam; alioqui enim celesti sapientia instructus, et potestate donatus ea illum non mulctasset; dicere ergo oportebit vel per revelationem vel ex extraordinario alio modo penæ huius incestuosum ante suum peccatum notitiam habuisse. Somnia ista videntur non ratiocinia eas itaque

...... Credat Judeus Appella

Non ego..

Ita 3o ex 5ta probatione: hac stante, falsa est declaratio Innoc.; hoc dici nequit: ergo Prob. maior. Ex illa deducitur prædictos Diaconos non esse inhabiles ad ulteriores gradus: eorum inhabilitatem declaravit Innoc. ut ei non liceat &c.: ergo Prob. maior. Imprimis ex ignorata ab eis definitione Siricij non sunt inhabiles ad ulteriora ex a Soluorum; nec item ex nova Innoc., quia ex 5a probatione

ius

UVA.BHSC

ini indicens novam penam rei antea prohibite, est prorsus novum quoad eam penam et ab illius transgressione excusantur invincibiliter ignorantes: ergo nullatenus sunt inhabiles. Probo ant. quoad 2am partem. Non sunt digni pena statuta ab aliquo iure, qui illud non transgrediuntur, nec transgressionis illius sunt rei, qui etsi efficiant, quod per illud prohibitum est, illud tamen invincibiliter ignorant: Diaconi predicti invincibiliter ignorabant in sua incontinentia hoc ius novum Innoc., quod ea fuit posterius: ergo in vi huius iuris non transgressi digni non erant pena ab eo statuta, sive inhabiles non erant ad honora. Admissa inhabilitatem hanc non oriri ex ignorata lege Siricii; ergo stante solutione, et 5ta probatione falsa est memorata declaratio Innocentii, qui ex neutra iuris inhabiles reddantur. [illegible] ergo venit destituenda fundamento, et assertio ex quibus illud deducitur. 4to et ult. via directa solutionis: ignorantibus debet esse in beneficio, quod tunc (propter peccatum nimirum in statu ignorantie commissum) ipsum locum, quem retinent non amittunt: ergo quia beneficium est, ac subinde indebitum, ab eadem benignitate tenent illum non amittere: atqui a contrario tenent non amittere gradum quem possidebant, si penam privationis omnium honorum ecclesiasticorum incontinentibus a Siricio impositam ipsi non incurrissent; nullus enim, qui incurrit depositionem non incurrit, inde deiicitur a statu quem habet; ergo etsi ignari Innocentiani constitutioni Siricii penam in ea impositam vere incurrerunt propter suam incontinentiam. Dicta sufficiant predicte Innoc. constitutioni, et negative sententie fundamentis intimius percipiendis: ea tamen omnia restricta dederimus ad reservationem, que ex eo quod partialiter in penam peccati imponatur, nullam in sibi essentialibus patiatur immutationem, de hac enim, et debere et loqui censemus Auctores citati. Siquis autem eo nomine abuteretur, et reservatione diceret preceptum illud, quod, imminente generaliter absoluta potestate confessariorum, imponerent Prelati suis subditis, ne accederent ad predictos confessarios, ut ab homicidio voluntario stricte alioqui non reservato se absolverent; perlibenter tunc casu, locutionis impropietate reiecta, negative communiter eiusdem auctoris sententie assentiremur; teneremus quod ignoratos huius precepti, et de cetero recte dispositos valide absolvendos a predictis confessariis: haberent namque hii potestatem ad id requisitam, nec obicem gratie sacramentali ponerent penitentes novo aliquo peccato; culpe enim tribuendum ipsis non est, quod materialiter transgrediantur preceptum, quod invincibiliter ignorant.

Sect. 4ta. Divisione facta casuum eorum, qui a distinctis Superioribus reservati sunt, exponitur nominatim, quinam ab eorum singulis possint absolvere tam directe, quam indirecte.

Pauca vellem plura hec, et abundantissima complecti; quod ut expeditius assequar, et utilius

Sciendum 1mo

UVA.BHSC

Sciendu 1mo. frequentissimus esse apud TT morale regulam hanc circa casus reservatos Summo Pontifici. Nimirum casus Pontificij semper, vel proprie loquendo, communiter habent adnexam censuram, et ratione censurae ipsi Pontifici reservati sunt: unde habens facultatem absolvendi a tali censura, ab iisdem praedictis casibus potest absolvere; et prius ab ea absolutus a Pontifice vel ab eius delegato, valide, et licite potest quilibet alius Confessarius eum absolvere a culpa, cui censura annexa erat, etsi nullatenus illa remissa fuerit. Sciendum 2do. convenire etiam inter plures AA. eum qui commisit peccatum Papae reservatum ignorans, oblitus, aut non advertens inculpabiliter excommunicationem illi annexam posse a quocumque Confessario ordinario absolvi, licet sit peccatum haereseos (nisi aliunde sit idem peccatum Episcopo reservatum, aut alio superiori) cum enim ignorans dictae excommunicationis illam non incurrat ex cap. Ut animarum 2. de const. in 6.to et communiter Papa peccata reservet propter censuram, hac non incursa, nullum peccatum, etsi gravissimum sit, Papae reservatum creditur: ab omni non reservato potest Confessarius ordinarius absolvere: ergo. Ita ex communi DD.rum Castro Palao tom. 2. tr. 23. disp. unic. punct. 15. §. 2. n. 1. Leand. tr. 5. de poenit. disp. 12. q. 16. Qui tamen cum Fagund. Avers. et aliis apud Mazzotta tr. 6. disp. 2. q. 3. c. 2. quaesit. 2. eandem doctrinam extendendam censet ad casus Episcopales, quibus censura annexa est, quia parite in tali casu, fieri existimat unam, et indivisibilem reservationem peccati sub excommunicatione. Displicet ^nihilominus et merito^ ampliatio haec Ex.mo Tamburino, Mazzotta, et aliis ibid. quia cum soleant Episcopi reservare tum sub, tum absque excommunicatione quando graviora sub ea reservant, censendum est eos velle illa peccata punire simul et difficiliorem reddere eorundem absolutionem. B.

B. vide pag. seq.te lit. B.

Sciendum 3o. licet vera olim fuisset, et universaliter amplectenda nuper tradita doctrina in ordine ad casus pontificios; ea tamen nunc temporis eque saltem generaliter teneri nequit, extant enim in praesentiarum casus nonnulli Papales, qui nullam habent censuram adiunctam. 1us est peccatum commissum a male promotis ad Ordines ^a^ quod sibi absque censura reservavit Sixtus 5.s ut notat De Lugo de poenit. disp. 20. n. 25. 2.us eorum qui donum accipiunt a Regularibus utriusque sexus excedens summam scutorum 10. sive 200 regalium hispanorum. reservatio autem haec comprehendit unice recipientes, non vero donantes. Ex Clem. 8.i constitutione Religiosae Congregationes; et ex alia Urbani 8.i incipiente Nuper a Congregatione.. ab huiusmodi casu nequidem Poenitentiarius summus absolvere potest, quoadusque saltem realis restitutio facta non sit: apud P. Antoine tom. 3. trac. de Poenit. cap. 3. art. 2o. ad finem. 3.us est illorum, qui innocentes Sacerdotes apud ecclesiasticos Judices falso sollicitationis insimulant vel per se ipsos, vel scelere procurando, ut id ab aliis fiat. Quicumque namque personam, verba sunt Bened. 14. in Bul. Sacramentum

^a et a Praelatis ita eos ordinantibus; sit excommunicationis, annexam enim habet suspensionem. apud Exim. De Poenit. disp. 23. sec. 2. n. 9. licet subdubitet n.o 5. revocatus nec ne sit hic motus proprius. "

Poenitentiae

Penitentij, qui execrabili huiusmodi flagitio se inquinaverit... a quocumque sacerdote, quovis "
privilegio, auctoritate et dignitate munito, præterquam a nobis nostrisque Successoribus, nisi in fine "
vitæ, et excepto mortis articulo, spe absolutionis obtinendæ, quam nobis et successoribus prædictis "
reservamus, perpetuo careat. a. Hi sunt, quod sciam, et variis evolutis AA.bus reperire potuerim, " vid. inf. lit. a.
unici casus, qui reservati sunt Pontifici absque censura, ac proinde, qui præ ceteris Pontificiis
debent singulariter præ oculis habeant, ne illicite, et invalide ab illis absolvant Confessarij Ordinarij
in vi præcedentis doctrinæ; aut privilegiati quicumque præ textu omnimodæ alicuius Pontificij privilegij: id enim adversari videtur menti, et intentioni Sum. Pontificum, et tenori præcitatarum
constitutionum Urban. 8.i, et Bened. 14.i

Quod autem ad alios quamplures casus spectat Sum. Pontifici sub excom.ne reservatos,
ab ijs omnibus absolvere potest imprimis quoscumque Xti fideles ipse Sum. Pontifex; summus
deinde Pænitentiarius Cardinalis, ac 3.º Legatus a latere in Provincia suæ legationis, nec pro foro
interno, aut seculares tantum, sed etiam pro externo. Et Regulares quoslibet, qui extra ea possunt
ad illos recurrere absque lic.a suorum Superiorum, ut absolvantur a quovis casu Papali, vel ab ipsis
Bullæ Cenæ, heresi non excepta, ut tradunt AA.s omnes apud Mazzotta trac. 6. disp. 2. q. 3. cap.
3. §. 1. n. 1. Nollem tamen intelligas ita ad illos hunc in finem diurgere Regularibus permissum. Sapientissime namque Patres
haben in Trid.no Ses. 25. cap. 4.to de Reform. Regul. et monial. nec liceat Regularibus a suis con- "
ventibus recedere, etiam prætextu ad Superiores suos accedendi, nisi ab iisdem missi, aut vocati fue- "
rint. Qui vero sine prædicto mandato in scriptis obtento repertus fuerit, ab Ordinarijs lo- "
corum tamquam Desertor sui Instituti puniatur. Circa Nuncios vero Sedis Apostolicæ eadem "
quam certum statuit Leurenius lib. 1. Decretalium q 728.a eos habere pro tota Provincia suæ * et Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1617.

a. 4.tus ex D.re ex.o disp. 29. de Pænit. Sec. 2.a est peccatum commissum a Parochis, qui ut eliciant confessiones factas a subditis Mendicantibus, mentiuntur subditum esse excommunicatum, aut notorium peccatorem. n. 12. Sed dubitat an revocata necne sit hæc reservatio.

B. Digna sane est doctrina hæc in ordine ad casus Pontifici reservatos
maturiore examine; illud tamen prætermittimus ne in commune dubium quibusque modos semper sequerit
videamur. Cui volupe sit, consulere potest Trid. Ses. 14. cap. 7. ex cuius verbis, et ratione sat probabiliter
suaderi posse videtur sent.a contraria. Id præstitit P. Barturica in suis M.S. de Ministro Poenitentiæ fol. 43. a S. 4.to omnium. Duplicem tamen in hoc R.ne quod pauci AA.bus pro recitata
affirmativæ dicant suam sent.m praxi ecclesiæ, et omnium DD.rum, cum tamen scires ex Lacroix lib. 6. p. 2.
n. 1612. esse et.to plures alios gravissimos AA.s contrariæ supra positæ adhærere. Quæstionem hanc
abundantius deinde tractavi, et, quoad praxim attinet, resolutam dedi a pag.a 257.....

UVA.BHSC

 sub separatione eamdem iurisdictionem, qua fungitur Episcopus in sua Diœcesi. An autem ulterius se extendat eius potestas, et Ordinarius etiam sit Regularium Exemptorum, deduci debet ex Litteris Legitimationis, et ex iis quæ tradunt Tomasinus trac. de Veteri, et nova Ecclesiæ disciplina lib. 2. p. 1. cap. 108., Azor p. 2. lib. 5. cap. 27. q. 1., Suarezius lib. 1. Decretal. a q. 722., et ceteri copiosius prosequentes Nuncijs Salcedo de Lege politica lib. 1. a cap. 15., et lib. 2. a cap. 9. Ubi nominatim inquirit gaudeant ne iurisdictione in ordine ad Regulares; et quod ad nos attinet id singulariter exponunt P. Sanch. lib. 6. Decalog. cap. 9. dub. 1. Ex.s tom. 4. de Relig. lib. 2. cap. 11. et lib. 10. cap. 13. et alij plures cit. a P. Barterrica in suis M.S. de Min.ro Sacram.ti Pænit. disp. 3. sec. 3. fol. 48.

Iam vero, ut generaliter dicta de Nuntiis clariori luce donentur; licet Episcopi, ex Trid. Sess. 24. cap. 6. delinquentes quoscumque sibi subditos in Diœcesi sua (sive extra illam cum non sit actus fori contentiosi; et non taxative, sed demonstrative posita sit clausula hæc) in foro conscientiæ gratis absolvere a quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi apostolicæ reservatis: nimirum excipere casus Bullæ Cœnæ, propter clausulam illam, qua omnibus omnino prohibetur absolutio ab huiusmodi casibus etiam prætextu quarumcumque facultatum per Concilii decreta concessarum, et propter 3.a propositionem damnatam ab Alex.o 7.o. Possunt præterea Episcopi ex Moya cum pluribus aliis Aut.s a se cit. tom. 1. Select. trac. 3. de Pœnit. disp. 8. q. 1.a, Lugo de Pœnit. disp. 20. n. 218. absolvere ab iisdem casibus Papæ reservatis, etsi publici sint, et tam in foro interno et quidem directe, quam externo, mulieres sibi subditas, pueros, senes, Valetudinarios, pauperes, qui ob paupertatem nequeunt Papam adire, aliasque personas ad comparendum coram Pontifice perpetuo, aut diuturno tempore impeditas; ita tamen ut iis, qui temporali impedimento laborant (excepti pueri) (Verba sunt cap. Quamvis de Sent.a excom., ex quo omnia hæc deducuntur) sub debito iuramenti (quod secundum Ecclesiæ formam præstare tenentur) iniungatur, ut impedimento cessante, ad apostolicam Sedem accedant, mandatum ipsius humiliter suscepturi. et incursuri alioqui ipso facto, si cum commode possint, secus egerint, easdem censuras. ex cap. Eos qui de Sent.a excom. in 6. (absque dubio) apud Mazzota sup. cit. n. 2.o. Ex Viva tamen in 3.a nuper cit. propositionem damnatam n. 5. Val. Navar. Henriq. Bord. cum Diana p. 2. tr. 16. res. 42. probabiliter putant cautionem iuratoriam requiri solum pro foro externo, et sufficere pro foro conscientiæ firmum propositum Pœnitentis, prout sufficit in aliis obligationibus. Ibi occurrit etiam obiectio, quæ adversus hanc Episcoporum amplissimam facultatem fieri poterat: nimirumque quod dictum cap. Quamvis loquitur unice de excom.ne ob Clerici percussionem: quod tamen merito extenditur ad aliasquascumque. DD.res tamen communiter, et hæc est eiusdem responsio, hanc doctrinam extendunt ad omnes excom.nes

Pontifici

UVA.BHSC

Pontifici reservatas, et quia eadem ratio militat in omnibus: ne, sit, pro dilatione poenitentiae periculum immineat animarum, ex cap. ult. de Poenit. et remiss.; et quia cum illa fuerit excommunicatio antiquissima ad eius normam reliquae omnes factae videntur.

Hucusque dicta de Nunciis apostolicis, et Episcopis intelligenda veniunt ex mente D. D.rum apud Mazzot. cit. n. 2. de omnibus iis Ordinariis, qui iurisdictionem quasi Episcopalem habent; de Vicariis capitularibus, quia ii succedunt Episcopo in omnibus, ad quae Episcopalis caracther non praerequiritur; de generalibus etiam Episcopi Vicariis, suis Provisoribus, qui ex Trid. cit. sess. 24. et cap. 6. ad id specialiter deputandi sunt, uti et Poenitentiario Ecclesiae cathedralis ex Tamb. de casuum reserv. cap. 8. n. 3. et Diana p. 9.a tr. 8. resp. 11. et aliis. Nec hos inter, et Episcopos ordo aliquis servari debet; ita scilicet, ut si possint ii facile adiri, nequeant illi a reservatis absolvere. Constat enim de duobus 1.o eos non habere Episcopum superiorem suae Dioecesanum; et de Vicario Episcopi unum et idem esse suum Tribunal cum illo Episcopi, et hac de causa non posse ad Episcopum appellari non posse in foro externo; sola praeterea excepta haeresi generaliter, et illimitate ad reservatorum &c. absolutionem deputandum esse ex Trid. cit.; ac denique ex praedictis AA. eodem hoc iure gaudere in foro interno Poenitentiarium cathedralis. Non aeque facile et expedite dirimi potest quaestio eidem ab AA. proponi solita Legatum vel Nuncium Apostolicum, et Episcopos, Vicarios &c. ex diversa nam illorum textuum intelligentia hinc inde dividuntur AA. etiam gravissimi. Affirmant Aversa, Tamburin, Perez, Bonac. Sporerius, et alii apud Lacroix lib. 6. p. 3.a n. 839. impeditum adire Pontificem pro absolutione alicuius reservati Apost.cae Sedi, si modo in potentia recurrere ad eius Legatum vel Nuncium non posse ab illo peccato absolvi a suo Episcopo &c. Idem tenet P. Sanch. lib. 2. de Matrim. disp. 20. n. 8. et adeo firmiter, ut ingenue fateatur se non posse contrariam sent.a acquiescere. Caspin in eadem a R.de quodam in suis M.S. ad inventio: nullatenus enim tunc sent.a repugnat doc.a quam adducunt idem Sanch. lib. 8. de matrim. n. 22. disp. 9.a (non 10.a ut ipse ex, et cum Lacroix lib. 3. p. 1. num.o 563. falso citant) nam praeterquam quod nulla ibi mentio de Nuntio, qui facile posset adiri; manifeste colligitur ex eius ult.is verbis a R.de praemissis, et fideliter exscriptis a Lacroix loc. cit., perdifficilem esse tunc casus recursum ad Pontificem vel ad eius Legatum; alioquin enim non diceret: neque est verisimile velle eum (Pontificem) ut animae laqueis irretitae in tanto periculo versentur. Quod nam enim esset hoc tantum periculum animarum nisi summe voluntarium et liberrimum, ac indignum propterea, quod a Pontifice praecidatur, si dato periculo certi ligati, si modo possent recurrere ad Apost. Nuncium pro obtinenda dispensatione ardenter expetita ob imminens incontinentiae periculum? Sanct vero &c. Sanct vero iis curiam notari, pro utrinque sunis optime meato D.ae ...

Contrarium

Itaque Sent.ae non acquiescunt modo, verum et eam 1.o proferunt, et promovent Navar. Konink, De Lugo, et alij apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1624.; quia nimirum sicuti Episcopus, ita et Nuncius id potest per delegationem Papae ex Cap.s Multicas; Decetero, Quamvis de Sent.a excom.; et cap. Eos qui eodem in 6.to. At quamvis iis cap. perlectis, et pro ocul. illa habentes, censemus ea nullatenus huic Sent.ae suffragari, quin potius eam funditus evertere: quod sic ostendo. Etsi in cap.s Multicas, et De cetero, delegetur Episcopis Pontificia facultas absolvendi a reservatis sedi apostolicae suos illos subditos, de quibus ibi, et pag.a praeced.ti, impeditos adire Pontificem, tamen in cap.e Quamvis expresse, et in cap. Eos qui satis clare praefatur ad id requiritur, ut nequeant etiam adire Legatum, sive quod idem est apud Lacroix ibid. Nuncium Apost.m; ergo hoc ipso Episcopus non potest invi Juris ordinarii absolvere pauperes &c. suos subditos, qui publice percusserunt Clericum, vel alium circumdi casum publice incurrunt (de his enim loquimur non de ocultis, a quibus ex trid. cit. absolvere licet absolvere) nec potest prae paupertate adire Pontificem, commode tamen valet recurrere ad Nuncium; ergo in casu caret Episcopus facultate &c.. Probo maj. quoad 2.m part. Cap. Quamvis dicitur: Non tamen aliter quam per sedem Apostolicam, vel eius Legatum absolutionis poterit beneficium obtinere: nisi imminente mortis articulo. &c. et cap. Eos qui equivalentia iis verba traduntur nimirum: Eos qui a sententia canonis vel hominis (cum ad illum, a quo aliàs de iure fuerant absolvendi (de iure autem sunt absolvendi ex nunc nunc transcripti ab apostolica Sede, vel eius Legato) nequeunt... pro absolutionis beneficio habere recursum) ab alio absolvuntur: si cessante postea &c. ergo ex iis duobus cap.s ad hoc, ut possit Episcopus praedictos suos subditos absolvere, necesse est, ut nequeant ij habere recursum ad Sedem apost.m vel eius Legatum. Min.r autem prioris Sillogismi nititur variis principiis Juris canonici: nempe decreta pontificia mutua interpretationem accipere a iure ordini: ex cap. Causam 18 de Rescriptis. Quoad fieri potest vitari debet Juris correctio: ex variis legibus cit. a Pichler lib. 5. Decret. tit. 40. n. 3. ibidem: Constitutiones Praedecessorum suorum apostolicas destruere non debet. ex Indice Decret. Verb. Institutiones: nisi vero priora illa cap.a sua posteriorum tenorem explicentur, Greg. 9.s At cap. Quamvis, et huius successor edidit cap. Eos qui. correxissent, et destruxissent Rescripta Multicas, et De cetero eorum Praedecessoris Alex.i 3.i qui haec edidit: absurdum, et iniurium est tantis Pontificibus id ipsis absque urgenti aliqua necessitate, aut gravissimo fundam, loquod absit omnino, imprudentiae, et inconsideratae adscribere: interpretari ergo, et exponi ita debent priora cap.a, ut ea sine respondeant tenori seq.tium. Ex iis non potest Episcopus absolvere a Papae reservatis, cum eius Nuncius potest commode adire; ergo ex iure ordini sive ex omni eius cap.e ea facultate caret Episc., ac falsa proinde est Sent.a praedicta.

Id tamen

UVA.BHSC

Id tn omnibus premitt. permanem velim non eque ac in favorabilibus antiquis, et novi Trid. juris comprehensos esse Regulares Prelatos in eiusdem odiosis. Sunt hij Pastores Ordinarij suorum Subditorum; ac possunt proinde ex vi sui muneris, eos ab omnibus iis culpis, censuris absolvere, a quibus pptr memorata iura id ipsum efficere potest Episcopus respectu suorum subditorum. Neque enim viliores sunt conditionis Regulares pre secularibus, ex eo quod se totos Deo in Religionibus devoveant; nec pptr exemptionem sibi concessam, alium habent Ordinarium prêter suos Prelatos, a quorum pro suorum reservationum absolutione recurrant; et immediatum, ac directum, quia ex decreto Pij 5.ti, et ex cap. Abbates de Privil. in 6.to omnibus Prelatis Regularibus Ecclesiastica et quasi Episcopali iurisdictio competit. Ita Eo. Suarez tom. 2. de Relig. lib. 2 cap. 20. 5., apud Viva in 2.da propositionem damnatam ab Alex.o 7. n. 6. Ubi ex eodem ibid. ab hac generali reg.a excipiendam dicit excommunicationem latam ab Episcopo in casu sibi permisso contra regulares; a qua non potest suus Prelatus eum absolvere, si eius absolutionem sibi Episcopus reservaret.[a] Licet autem, qui sentit commodum, onus etiam sentire debeat, et e contra ex reg.a 55. Iuris in 6.to, sive privilegiis fungi cum conditionibus, et oneribus iis annexis, id tn unice tenet cum concessiones eo restrictione undequaque delimitate sunt; quod longissime abest ut de Regularium Prelatis verificetur in presentiarum. Ex pluribus enim Bullis Apost.cis Regularibus concessis apud Sinopsim Privil. nostrum Villagras. Cap. 5. n. 2, et nominatim ex Litt. Apost. pro Societate impeditis tom. 1. Instit. pag. 11, et 26. absolute, et precisive ab ullo impedimento addendi vel ipsum Sum. Pontificem, conceditur Prelatis Regularibus, ut possint subditos suos absolvere ab omnibus ecclesiasticis, et secularibus sent.iis censuris, pecti, et penis a iure vel ab homine latis; exceptis solis quatuor casibus Bull. Cen. de quibus ibi. Imo et ab ijs ipsis ex generali et illimitata oo facult. Benedictinis (et Predicatoribus) ibid. n. 3. concessa absolvendi ab omnibus casibus etiam si essent de comprehensis in Bulla, quae die Cenae Domini singulis annis legi consuevit. § 1. Statuitque Pius 5.s hac suas litt. § 3. minime comprehensas esse, nec comprehendi debere revocationibus in dicta Bulla Cen. Dom. pro tempore contentis. Quia tn successores Pontifices plures Bullas ediderunt super hac re apud Viva in 2.a propositionem damnatam ab Alex.o 7., ideo non asserimus, praeterquam de ea facult. loquuti sumus, quatenus ea censeri possit non revocata per predictas Bullas, aut annuum Cen. Dom., et sub limitationibus prescriptis superioribus nostris a R. P. N. Gen.li, de quibus compendium Privil. nostrum Verb. Absolutio § 9.

An autem possint iidem Prelati, et reliqui Confessarij Regulares approbati ab Ordinariis locorum absolvere seculares a reservatis Apostolicae sedi, id ego resolvere non audeo. Nec minimum: Ut enim a plurimis annis certo certius existimaverim eam facultatem nobis competere a nimis

[a] et ex Mazzotta de cens. cas. c. 3. § 3. n. 2 excipienda etiam est percussio clerici secularis, quae tantum ab Episcopo absolvitur, et percussio Religiosi alterius ordinis, in quo casu requiritur presentia vel consensus Superioris percussi Religiosi. Ex Cap. Privilegium de Sent.a excom.

UVA.BHSC

Privilegii; cum tn diligentiori examine eius amplitudinis requireretur in presentanes casu incidit in Decretum hoc, quod predictam facultatem pronum revocare videtur. Ac insuper (statuit Paulus V. apud Viva in 12. propositionem damnatam ab Alex.° 7.° §.12.) ut nulli ex Sacerdotibus predictis (vid. sive Secularibus, sive Regularibus quorumvis Ordinum) quibuscumque privilegiis, indultis et facultatibus suffulti ab excommunicationibus, vel casibus eisdem Ordinariis, vel Sedi Apostolice reservatis, preterquam in articulo mortis, absolvere audeant, vel presumant. Proprie enim sumpta, et secundum totam suam vim verba illa ac insuper manifeste indicant, (etiam precisive a cap. Statutum § Insuper de Rescrip.s in 6.to, quod lectum nihil ei simile continet, et immerito subinde pro recit.m altiva) novum statutum Legislatoris ab illo distinctum, quod per ipsam constitutionem confirmatur; illud Sti Clem. 8.i quo a facultatibus Regularium excipiuntur casus Bulle cene, et 6 alii intra Italiam extra Urbem, videndi apud Mazzotta in Appendice ad casum reserv. §.2. Nec dici potest decretum hoc Jesuitas non comprehendere quia eorum non fit expressa mentio: nam preterquamquod falsum hoc esse existimo, quia Paulina hec est confirmatoria illius Clem.ne, ac proinde, non secus ac Clem.na ad omnes Regulares, etiam Jesuitas se extendit, et novum hoc decretum dirigitur ad eosdem Sacerdotes, ad quos tota Constitutio refertur: predictis Sacerdotibus: hoc nunquam praetermissio, apud Viva ibid. §.10. Urbanus 8.s an. 1631. declaravit omnes constitutiones Apostolicas comprehendere omnes Regulares, nisi expresse excipiantur, cum eis proveniunt clausule quecumque in contrarium suis Privilegiis superaddite. ex Diana par. 21. tr. 2. res. 3. et Dicastillo disp. 8. quest. 8..

Quid vero? ergo nequeunt Regulares a predictis peccatis absolvere? Tantaronec presumsi decreti vis et autentica firmitas, ut postposita omnium Regularium persuasione, gravissimorum AA.rum sententia, et sepissime confirmatis pluribus apostolicis constitutionibus, nepamus paucorum sent.e adscribere cogamur. Eam quidem tenent soli quos sciam Floronnius, et Bordonius apud eosdem Viva ibidem, et iidem forsan apud Diana V. Absolvere a reservatis n.33. ad fin. ubi dicit: aliqui opinati sunt, per hoc Decretum Pauli 5. abrogatam fuisse facultatem absolvendi ab omnibus casibus Papalibus. Contrarii vero adherent reliqui omnes quos ad manum habeo, nimirum Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1599. cap. 3.a, et lib. 7. n. 122. et 126. ubi pro eadem sent.a cit. Cornitolum, Reginaldum, Filiucium, et Layman, Reuter p. 4. n. 365. simul cum p. 1.a n. 305, Voit. p. 2. n. 844. Pichler lib. 5. tit. 38. n. 5. Mazzota trac. 6. disp. 2. q. 3.a cap. 3. §1. n. 3. Valoix in M.S. de min. Penit. disp. 3. cap. 5. §. notat autem Em. Rodericus in Sum. p. 1. cap. 55 n. 5. simul cum cap. 83. n. 3.. Qui omnes assertum hanc potius supponere et

tamquam

tamquam certa (nullus enim eorum meminit Paulini huius decreti) et indubitata tradunt, quorum rationibus, et prolixis auctoritibus probare videntur. Si autem firmum illud autenticum et adeo vniversale esset, qui credat tot, tam graves, ac sapientissimos AA.s vel illud praeterisse, vel ignorasse inique, etsi et Provincias, et Regna, et secula diversissimi erant, in illo studiose reticendo.

Accedit quod in Praefatione ad Compendium privilegiorum nostrorum novissime cum Instituto Pragae editum, dicitur: *Sedulo adlaboratum est, vt in nova hac editione. 1.mo, Privilegia omnia munirentur Bullis apostolicis, aut saltem oraculis non revocatis.* Verbo autem Absolutio §. 1.o concessa nobis traditur generalis facultas absolvendi quoscumque Xti fideles a quibuscumque peccatis etiam Sedi Apostolicae reservatis, et a quibuscumque Sententiis, censuris, &c. iis exceptis quae in Bulla Coenae Dom. continentur. Paulus 3.s in Lit. Apost. pag. 12. Cum mentio ibid. fiat revocationis huius Privilegii, nec nominetur quidem Paulina praedicta in illo eo loco S.i qui sub hoc Verbo continentur. Procaciter autem, impium, et adulterinum filium sit oportet qui post solemnem attestationem hanc, temerarie praesumat Sapientissimae eque, ac religiosissimae Matris suae, et saluti Animarum Zelo continuo exaestuantis Societatis Iesu sibi pro Poenitentium absolutione tamquam firmum, et stabile Privilegium illud proponere, quod iam diu revocatum erat ab Apostolica Sede. At plura praecidamus, etiam desumpta ex amplissima Bulla Quantum Religio Societatis Iesu &c. ab ipsomet Paulo 5.to edita an. 1607. sive decennio ante dictum decretum in confirmatione Instituti, et Privilegiorum nostrorum per haec Verba: *Motu proprio, et ex certa » Scientia.. laudabile dictae Societatis Institutum... necnon Privilegia, facultates, exemptiones.. gra- » tias, et indulta a.. Praedecessoribus nostris eidem Societati.. principaliter vel per communicationem vel- » sa quaecumque illa sint.. quorum tenores praesentibus haberi Volumus pro expressis.. apostoli- » ca auctoritate.. perpetuo approbamus, et confirmamus, ac illis perpetuae, et inviolabilis firmitatis, ac » nostrae, et Sedis apostolicae auctoritatis robur adiicimus.* Iis itaque, et pluribus aliis eo inde- » ducendis facile praetermissis, rem pro praesenti conficiamus ratiocinio hoc quod nunc nunc feliciter occurrit.

Clemens 10.us in Bulla Superna apud Lacroix Lib. 6. p. 2. n. 1508. haec statuit: *et habentes, Regulares, facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi apostolicae reservatis, non ideo a casibus Episcopo reservatis posse absolvere:* ergo. dantur regulares qui ab omnibus casibus Sedi apostolicae reservatis possint absolvere; cum hi habentes sit affirmativum, et nil falsi adscribi posit Bullis apost.cis: ergo. et nos Iesuitae possumus ab iisdem casibus absolvere. Probo sequentem: Ex Bulla edita a Pio 5. in favorem Societatis Iesu die 16 aug.ti an. 1567. Privilegia

vtraque

" Utriusq; sexus Mendicantibus concessa simul, et concedenda ipsi concedi non solum ad illorum imi-
" tationem, & paniformiter et eque principaliter perinde ac si Societati nominatim ac specialiter
" concessa fuissent. Ergo si dantur aliqui Regulares, qui privilegium habeant absolvendi ab eiusmo-
di peccatis eque principaliter poterimus et nos. Dices: possunt ii privilegiati Regulares esse, nec
Mendicantes: ergo nil evincitur Privilegio hoc. Fateor; at dum illud adduxi, sequens hoc aliud
simul afferre non potui. In Bulla quae Decet Romanum Pontificem &. data a Greg. 13.
" 3. May. 1575 ita habetur: quod Societas omnibus et singulis Indultis, Indulgentiis, ac Remis-
" sionibus, Gratiis et litteris Fratrum ac Sororum Mendicantium, aliarumque Religionum Ordini-
" bus, Congregationibus, Conventibus, Capitulis, Monasteriis, domibus, Ecclesiis, Confraternitati-
" bus, hospitalibus, et aliis piis locis ac personis, tam Secularibus quam regularibus hacte-
" nus concessis, et concedendis ubique locorum uti, frui, potiri, gaudere possit. Ergo etsi Regulares ita
privilegiati eodem non sint Mendicantes eodem eorum privilegio gaudebimus et nos; imo et re-
liqui Mendicantes ex participatione privilegiorum supra ppta Bullas Clem. 7. Pij. 5. Greg. 13. et
Sixti 5. apud Rodrig. in Sum. p. 1. cap. 85. n. 3. Dantur ex predictis Regulares, qui a peccatis
Pontifici reservatis possunt absolvere; ergo ppter eamdem rationem perinde ac ipsi, et nos presertim, et
reliqui Mendicantes poterimus absolvere ab eiusmodi reservatis. Haec tamen dicta sunt pro illati-
ve potius quam assertive; donec enim melius instructus fuerim, et tenoris predictae Pauli 5.ti
Constitutionis, aut aliis AA.tis, et Bullarii evolutis certius compererim vellem revocatam esse, vel alia
qualibet ex causa, iusta tamen et iuridica, eam in presenti non subsistere (ex nostro namque Bullario
id certo non constat) abstinendum censeo a firmiore huius dubii resolutione. Neque enim par est,
ut, cum alia possint adiri, et directiora quasi fundamenta; ex anterioribus quibusdam Indultis, et
universalibus ac indirecte innuentibus aequ.tis, tantam facultatem pro nobis proprie, nec satis prudenter
nobis propriae causae Iudices confidenter adscribamus.

Interea tamen cum pro casu Papales sint, et alii Episcopis reservati, absolvere omnibus iu-
re ordinario possunt absolvere imprimis Sum.s Pontifex; deinde Legatus a latere in Pro-
vincia suae Legationis; Archiepiscopus dum actu visitat Diecesim sui Suffraganei, vel in casu ap-
pellationis, si iniuste Episcopus nollet absolvere; ipse Episcopus, vel eius Successor; Vicarius Capitu-
li sede vacante; et ex Trid. sess. 24. cap. 8. Penitentiarius Ecclesiae cathedralis; ac demum ex specia-
li concessione Episcopi eius Vicarius Generalis. Ex Barbosa, Mendoza et aliis apud Mazzotta cit.
cap. 3. §. 2. n. 1. In ordine autem ad Regulares id certum omnino et indubitatum modo est, non
posse eos tamen vi suorum Privilegiorum absolvere a peccatis illis, quae sibi Episcopi reservant; ex

Bullis

UVA.BHSC

Bullis Clem.is 8.i, Pauli 5.ti, Vrban. 8.i, Clem.tis 10. supra, et ex falsitate 12. propositionis damnatae ab Alex.o 7.o, scilicet: Mendicantes possunt absolvere a casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id Episcoporum facultate. apud Viva in hanc propositionem: ubi satisfit etiam cavillationibus nullorum firmantium iusto aequius, et propugnantium Privilegia regularium. Non est tamen aequum certum hanc Privilegiorum sensum moderationem se extendere ad omnes casus quomodolibet Episcopis reservatos. Nam sibi reservari sunt Episcopo in Synodo diocesana, nec tamen expressa in tabella, censent Commitolus lib. 1. Resp. mor. q. 25. et Homobonus de casibus reservat. pag. 53. apud et contra Viva ibid. n. 14. liberum esse omnibus Confessariis a peccatis illis absolvere, quia censent Episcopum hanc facultatem concedere; alioquin enim, si ea peccata sibi reservata vellet, illa in tabella expressisset. alio ex cap. idem defendunt, quod ad Regulares attinet, nonnulli alii AA. apud Viva ibid. et Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1628. verum non accedet eorum sententiae: Ut nec ea p.s Viva qua generaliter statuit ibid. n. 14, et 13. non posse Regulares absolvere ab ullo ex casibus quomodolibet sive a iure, sive a consuetudine Episcopis reservatis. Quos inter numerat levem percussionem clerici ex cap. Pervenit de Sent.a excomm.is; excommunicationem contra procurantes abortum ex Bulla Greg.ii 14.i, et omnes Papales occultos ex Trid. Ss. 24. cap. 6.

In iis enim a recte deviare videtur cit. a.r, et adversari sententiae, ac omnium plusquam 30.a AA.rum sententiae apud et cum Lacroix loc. cit. ex m.o disp. 23 de Poenit. Ss. 3. n. 6. Moya tom. 1. tr. 3. de Poenit. d. 8. q. 5. §. 1. Tamb. de casibus reserv. c. 6. n. 1. Mazzotta cit. §. et n. 2. et aliis, qui omnes tenent nullum hodie dari casum a iure communi Episcopis reservatum. Hec contrarium suadent allegata cap.ta: non 1.m quia in eo solum statuit Clem. 3.s, ut Episcopi possint absolvere a levi percussione clericorum; per haec verba: De iis absolvendi qui clericis non enormem sed modicam, et levem iniuriam irrogarunt, tuae fraternitatis arbitrio ducimus committendum. Similia sunt, quae in ordine ad occulta reservata Papae habet Trid. cit. cap. Liceat. 2.do ex eo autem, quod in aliquibus circumstantiis committatur Episcopis absolutio a casibus Papae reservatis, censeri nequit eos Episcopis directe reservari; sicuti, q. 3.tio ea facultas delegata regularibus in Bullis supra cit. non dicuntur casus illi Regularibus reservati: et quia Episcopus potest auferre reservationem casuum sibi reservatorum etiam a Synodo; id autem generaliter, et indiscriminatim facere non posse videtur in ordine ad omnia occulta Papae reservata, etsi alicui in particulari possit suam hanc facultatem subdelegare. Quod ad Bullam Greg.ii 14.i spectat in ea decernitur: ut quilibet Presbiter tam secularis, quam regularis ad Confessionem audiendam, et ad hos casus specialiter per Ordinarium loci deputatus possit in foro interno absolvere a peccato, et excom.ne incursa

propter

UVA.BHSC

pp̃ter procurationẽ abortus fœtus animati: apud Diana in Sum. V. Abortus n. 2. At neque ex iis inferre casum hunc directe Episcopi reservari; tum ppter supradicta, quia solum delegati Ordinarii, ut possint &c., tum quia per hanc restrictionẽ solum restituitur Episcopi facultas absolvendi ab hoc peccato Vel pecase, vel peculium, quã ademam a Trid. ab ipsis abstulerat Sixtus 5. in sua priori incipiente Effrenatã apud Diana ibid. n. 3.

At indirecte declarat, dices forsan, Regulares vi sui privilegiorũ suorũ n̄ posse ab hoc peccato absolvere, cum id posse dicat, si delegentur ab Ordinariis; cum autẽ absdubio possent tunc Regulares an. scilicet 1591 absolvere a Papalibus; Paulus enĩ, de quo nuper, editus est an. 1617, et vel nec tunc ipsis liceret absolvere a reservatis Episcopi, sat clare significat Gregorius se peccatũ illud non sibi, ꝺ Episcopi reservare. Resp. nec logicũ agit adversarius, si

quis ita obijcit, nec se privilegiorũ notitiã scire ostendit: licebat nobis tunc temporis, ac proinde omnibus mendicantibus absolvere a casibus Episcopi reservatis ex Bull. Pauli 3. incip. Cum inter cetera an. 1545. et, quia huic facultati adversari videbatur quædam Epist.ª Greg. 12., quã tamen opus esset de novo confirmata a Greg.º 13 an. 1583. ex Compendio Priv. in ũ V. absolutio apud Dianã ibid. n. 1. Prodiit deinde [illegible] an. 1591. ista tua Greg. 14 de qua in præsenti, ac decimo post suũ an. 1601 1.mo derogatũ est a Clem.te 8.º huic nostro Privilegio, at solũ intra Italiam, ac demũ 3.º illud revocatũ est a Paulo 5.to an. 1617. et ab Urb. 8.º an. 1628. Seriẽ hæc decretorũ ex variis AA.bus decerpta luce meridiana clarius ostendit, tunc cum edita est ista Greg. 14.ti potuisse Regulares absolvere a casibus Episcopi reservatis, ac nihil proinde præmisso ex ratiocinio evinci. Prætereaque quod, nullus, qui vel levissime Dialecticã salutaverit, ex præmissa hac: Regulares delegati ab Episcopo possunt absolvere a peccato A, inferre audebit: ergo nequeunt aliquin ab eo absolvere. Profecto si ad id muniat delegatos a Papa, etiã invito Episcopo, ab eo peccato possent absolvere: constat ex cit. summi privilegii ad omnes Papales delegatos esse Regulares a Sum. Pontif.e, paucis iis exceptis, de quibus supra; nec huic facultati derogavit Sixtus 5.us in sua Effrenatã, ut videre est apud Dian. cit. nec istã Greg.us in sua, unice edita, ad moderandũ rigorem Sixtinæ prioris: ergo sive illud peccatũ esset reservatũ Episcopi, ppter nuper dicta, sive esset reservatũ Pontifici ppter superius allegata, facultatẽ tunc temporis habebant regulares, ad illud absolvendũ. Ergo ex falso supposita impotentia hac, et ex eo quod non taxative, ꝺ demonstrative adhibuerit Sum. Pontif.x clausulã illã: tam secularis quã regularis; falso deducitur procurationẽ abortus fœtus animati esse à iure Episcopi reservatã; et præcisive a particulari huius casus Episcopi reservatione, non posse in præsen-

pregnan-

UVA.BHSC

praesenti Regulares ab eo absolvere.

Universalioribus iis et frequentioribus expositis, venimus tandem ad casus in Religionibus reservatos. Quinam autem illi sint, exceptis reservatis in Societate nostra, quos supra dedimus pag. 172. § Ad duplicem., et seqq.; nec nostra interest omnino, nec possibile nobis est in particulari ostendere, cum deduci illi debeant ex uniuscuiusque Religionis institutionibus, et statutis; quae nec operae pretium duximus evolvere, nec, si vellemus, facile id assequi possemus. Quidquid itaque de iis sit, ab omnibus casibus in Religionibus reservatis, quicumque illi sint, potest, ut patet, absolvere Sum. Pontif., Legatus etiam a Latere, quia est Judex Ordinarius Regularium suae Provinciae, etsi exemptorum, et potest propterea hanc facultatem delegare aliis, ut eos absolvant etiam extra suam Provinciam et etiam eo amoto ab officio, modo facultas obtenta sit intra eius Provinciam, et perseverante officio. Idem est de Sum. Poenitentiario Papae, quia est etiam supremus Ordinarius Regularium. Ex Mazzotta cit. cap. 3. §. 3. n. 1. E Regularibus autem alii possunt absolvere suos subditos tam Superiores mediati Generales, et Provinciales, quam immediati sive locales Abbates, Priores, Guardiani, Praepositi, et Rectores. Quia vero hac sua potestate abuti nonnunquam poterant praedicti Superiores, statuit sapientissime Clem. 8. supra pag. 167. §. Nec mirum vers. (saltem) quando casus occurrerit, in quo eam facultatem absolvendi a reservatis sibi debeat omitti ipse imprimis Confessarius Ordinarius Conventus, vel Collegii indicaverit; si, ipso instante, eis denegetur huiusmodi facultas, poterit pro ea vice apostolica auctoritate absolvere poenitentes regulares, etiam Societatis Jesu: ostra Mazzotta loc. cit. n. 3. ubi dicit ex cap. 5. Ordin. Generalis[a], ipsum Clem. 8. vivae vocis oraculo dispensasse cum Societate Jesu, et recepisse..., ut non teneatur Superior deputare duos vel plures, quibus reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit; ut ne iudicium tali commissionis relinquatur Confessario, sed integrum Superiori pro ratione sui officii, in quibus casibus lex et discreta charitas doceat esse deneganda. At in vi praedictae solum Decisionis subsistere nequit Privilegium hoc: quia Successores Pontifices Greg. 15. et Urb. 8. revocarunt Gratias Regularibus a suis Praedecessoribus concessas per vivae vocis oracula. apud Nos in Appendice Indulgentiarum §. 1. n. 1. Extant duo alia Privilegia Regularibus concessa: aliud Minoribus apud Ex. tom. 2. de Relig. lib. 2. cap. 13. n. 7, vi cuius possunt eligere Confessarium sui Ordinis semel in vita, qui eos absolvat ab omnibus eis reservatis, et in articulo mortis non solum semel illo onere, sed etiam toties quoties in eo fuerint. Ignorat tamen Feliz. apud Mazzotta loc. cit. in fine, an hoc privilegium Bullarii sit. Alterum nobis Societatis, ut peragentes de Superiorum licentia exercitia Spiritualia per quinque dies, quae non semel modo, sed plures in anno fieri possunt; vel per unum diem, quae vocant Recessus, seu praeparationem ad mortem semel in mense, quoties ille sit peractus, possimus absolvi sive a Superioribus nostris, et eius delegatis, et praesertim a Confessariis Ordinariis domus, in qua peraguntur exercitia, ab omnibus peccatis, et censuris quibuscumque reservatis, etiam

Circa Regulares in omni

etiam Societatis Jesu.

[a] et decret. 61. Congregat. 5. general.

Sedi

UVA.BHSC

Sedi Apostolicæ, exceptis iis, quæ continentur in Bulla Cœnæ: atq; insuper omnes nos approbati ab Ordinario loci possumus ab eisdem peccatis absolvere quoscumq; externos etiam Regulares, qui eodem modo peregerint exercitia hæc. Ex Bullis Bened. 14. Quamvis Secessus § 8., et Dedimus sane § 13. apud Inst. pag. 259, et Compendii Privil. §§. 6. 7. et 8. atq; eiusdem Inop. Villagar. cap. 2.do Ad abundantiorem denique huius rei notitiam et confirmationem nostræ sententiæ nostri P.is Mazzotta supra opportunissime nunc nunc occurrit alterum ex Decretis eiusdem Clem. 8.i de Regularibus reformandis editis sub [illegible] 8.i an. 1625. Sanctitas sua, sunt verba decreti, declaravit et declarat, ut si huiusmodi Regularibus Confessariis casuum reservatorum facultatem superior dare noluerit, possint nihilominus Confessarii illa vice pœnitentes regulares, etiam non obtenta a superioribus facultate absolvere. Amplissimis iis non est cur alia superaddamus omnibus Regularibus communia; tum quia circa veram horum intelligentiam aliqua occurrunt, quæ a nemine quod sciam resoluta, non audemus propria penna decidere; tum ne diutius immoremur in re quam breviori calamo exponendam promisimus; ac ut locum denique faciamus singularioribus illis, quæ pro nostra particulari directione excerpenda censuimus ex proprio nostræ Societatis jure.

Selectiora ex Iure nostro in ordine ad absolutionem a reservatis in Soc.te

Præterea ex ipsis Superiores nostros de quibus supra, eadem ordinaria iurisdictione gaudent circa reservata Superiores Residentiarum; et Seminariorum; et quia ipsis incumbit totius onus gubernationis, ex declaratione P.is Claudii, et praxi Soc.tis ut indicat Compendium Privilegiorum initio: et quia absurdissimum foret a recto Soc.tis regimine iis Domibus præficere superiores iurisdictionem ordinariam non habentes. Nec obest quod inconsulto Gen.li assignentur superiores iis a Provinciali qui nequit in Societate ordinariam iurisdictionem communicare. Nam licet id communiter fiat, et solum post assignationem certior reddatur R. P. de assignatione facta, tamen sicut posita a Cardinalibus electione Papæ, ipsi communicat Christus immediate suam iurisdictionem, et electione Confessarii facta in vi Cruciatæ illi confert Summus Pontifex facultates Bullæ: ita pariter accedit quod cum Generalis id sciat, nec improbet cum facile possit, præsumendum est assignationem factam fieri nomine Generalis, et ex eiusdem voluntate actu, ex prudenti præsumptione. 2.o Ministri in absentia Rectoris vel V. Rec.ris ab eo pro suæ absentiæ tempore assignati, vel Collegio præpositi a Provinciali in casibus in quibus id legitime facere potest.[a] Ratio est, quia ex iure nostro tunc casus Min.r seu V. R.or est absolute Superior Domus ex cit. Compend. Privil.; et quia declaratum est a P.e N. S. quod si Superior abest ultra quatuordecim dies, ex vi 2.ae Canon. Min.r habet totum pondus auctoritatis, dicitur q; superior, et potest occupare in Refectorio locum Rectoris;[b] suadetur idq; potest ex Toleto in sua Practica [illegible], ubi ex iure communi, et [illegible] probat, absente Prelato, Vicarium esse Iudicem Ordinarium: at iis, et aliis pluribus prætermissis confirmatur, et explicatur sensus assert. ex [illegible] P. Claudii ad Provinciam Beticam an. 1582, quæ est 152 ex missis ad omnes Provincias, ubi dicitur: Quod V. Rec.r sive Min.r in absentia R.ris quando

non

[a] ostant om.a ex 6.ta ord. Gen.lium cap. 6.to, et

[b] P.te 4.a

non habet totum pondus muneris, sicut non habet in absentia brevi, non potest absolvere a reservatis, nec dare licentiam, nisi cum onere comparendi postea coram R.re: cum prædicto onere potest: p/. Min. q. a. v. R.or eam facultatem habet in absentia R.ris obeundam in vel per se vel per alium a se designatum cum prædicto onere, si absentia sit brevis. Dices: etsi R.or sit brevi reversurus in Collegium; tamen quandiu ab illo abest, illi succedit Min.r loco superioris: hic potest ex vno, et omni iure suos subditos absolvere a reservatis absque illo onere: p/. Resp.o Parum pro nihilo reputatur in iure ex leg. Pupil. S. Si ergo ff. ad Leg. falcidiam; et ex leg. Quamvis ff. de Condit. et Demonstrat. atque adeo tunc casus Min.r non succedit R.ri pleno et ordinario iure, et sufficienter providetur subditorum discrimini prædicta facultate, cum eo onere obeunda. Secus accidit in absentia diuturna tunc enim q.a absolute superior est, illi succedit in plena eiusmodi facultate, ex prædictis iuribus independentibus ab, et illimitabilibus a Rectore. C^

3.o Eamdem facultatem habent Magistri[a] Novitiorum pro iis absolvendis a reservatis; et Instructores[b] PP.um 3æ probationis pro eorum similiter reservatis; cum hoc tamen discrimine, quod ii, nisi Superiores sint Domus vel Collegii, nequeunt aliis suam hanc facultatem delegare. 4.to, absente R.re a collegio possunt per se, at non per alium, absolvere a reservatis cum onere comparendi Confessores ordinarii Domus: ex declaratione P.is Mutij apud R.um, qui hac super re accuratissime scripsit. 5.to Qui iter agunt aut in missionibus versantur possunt absolvi a reservatis sub eodem onere a Socio itineris vel missionis; in huius tamen defectu, vel si nequeant illi sua peccata subiicere, quin veniat in notitiam complicis, absolvi ab iisdem poterunt sub ipso onere a Confessario seculari. Ita habetur in 6. Instruc. pro reserv. n. 6. quod ad iter agentes attinet: reliqua stant ex declaratione P.is Claudii an. 1591. apud eumdem Rec.um, et ex Congr. 8.a Gen.lis Dec. 25. Ubi insuper additur, idem faciendum in Collegiis parvis, q.do timetur Superiorem venturum in notitiam Sapii, si eius vices ad reservata petantur, sub onere tamen comparendi Sup.ri: si brevi in Collegium reversurus sit. Casu autem quo itineris decursu ad aliquam e nostris Domibus diverterit, poterit a reservatis absolvi ab ordinario loci illius Confessario, aut si is haberi non possit a quolibet alio Soc.tis Sacerdote approbato, aut si is quoque desit etiam externo. Ex Ordin. Generalium cap. 6. ubi, etsi addatur, in omnibus tamen iis casibus cum onere comparendi, non tamen eque ac in vno requiritur approbatio in externo Confessario. Si vero Collegium non adeat modo per unum aut alterum diem a molestiis itineris reficiendus, sed diu ibidem moraturus, spacio, v.g. unius aut alterius [circiter] mensis poterit, ac debebit absolvi a reservatis (ex eodem cap. 6.) a Superiore illius loci, in quo est, vel de illius lic.a, tamquam si proprius esset eius subditus, et sine obligatione sistendi se Superiori eius loci, ad quem proprie pertinet: nec solum integro eo spacio peracto, sed velab initio illius adventus, modo præcernatur ibidem sit tempus predictum. Quid autem si cum subdito peregrinus etiam per etiam sit proprius Superior? Adeundus hic est, et exorandus, ut absolutionem a reservatis elargiatur.

C^ Absolutior et amplior est facultas quam nostris v. R.is concedit Congr. 12. Dicit enim decret. 17. cum, qui ministerium seu domini præest, facultatem habeat tum absolvendi, tum delegandi potestatem absolvendi a reservatis tunc cum Rector eo loco sit, ut Italis [illegible] etiam si per unam tantum diem integram futurus [alter] sit absens.

[a] ex eiusdem regula 7.a
[b] ex Ordin. Gen.lium cap. 3. pro Instructore n. 10.

tur. Etenim aliqua in contrarium obiici possint; ea tamen et facili solutione excipi possunt, et adversari videntur, tum predictae ordinationi, in qua supponitur, absentem esse Superiorem Subditi illius, qui a Superiore Domus absolvendus statuitur a reservatis sine ullo onere; tum praesertim dispositioni P. Claudij an. 1582, qua id faciendum decrevit sub hac conditione: nisi tamen adsit superior Domus, in qua permanenter demorantur: (hic nempe superior, est cui subditus absolvendus).

Dicta tandem huc usque de itinerantibus extendenda tradit saepe cit. P.r ad eos, qui per aliquot dies recreandi causa secesserunt in agrum: cum hoc tamen discrimine, quod si ibidem etiam sit confessarius communitatis, huic sua reservata confiteri debeant, sin vero secus cuilibet e Sociis pro arbitrio. Illi autem, qui in eisdem portis, aut Domibus ruralibus perseverantur sunt, absolvi ~~debere~~ posse dicit a reservatis, ex gratia Soc.nis, apud eo confessario, cui communiter confitentur diebus festis, sive e nostris sit, sive extraneus. Utrique tamen cum onere, ut se sistant postmodum superiori, eique, aut alteri de eius lic. confitentur. Confitentur inquam non quidem necessario sacramentaliter, ut tenere videtur Tamburinus ex De Lugo apud Mazzotta cit. 5, et n. 3.; confitentur, sive manifestent sua reservata Superiori, aut ad id specialiter delegato in vel extra sacram.tum. Ratio est: quia vel confessarij predicti habent ex iure Soc.nis jurisdictionem in reservata Jesuitarum itinerantium &c. vel non habent? Hoc dici nequit, quia cum, iuxta Trid. Ses. 14. cap. 7, sacerdotes inferiores, nihil possint in casibus reservatis, eo ipso quod in 6.ta Ordin. Gen. dicatur, confessarios tam e nostris quam extraneos posse absolvere nostros itinerantes a reservatis absolute, et absque ulla limitatione;[a] signum est, Generalem id ordinantem ipsis delegare suas vices; aliquin nihil possent in &c. Id ergo. altera, sive 1.a disjunctiva pars praeferri debet: ex ea autem; p. peccata illa reservata directe remissa sunt per confessionem in itinere factam: nihil enim aliud est peccata directe remitti, nisi ea absolvi ex vi legitimae jurisdictionis in illa: jam vero nulla data in humanis potestas, neque ex jure reservandi peccata eam habent superiores, ad cogendum subditum, ut iterum clavibus subjiciat peccata prius directe remissa: ut ex communi docet Lo.go disp. 13. de Penit. Sec. 5. Vazq.z d. 3. ad q. 33. art. 1. a n. 11. et q. 91. art. 3. dub. 3. q.o sufficit ut predictus Jesuita vel extra sacram.tum se exponat &c.

[a] sive quia aliud peccatum superaddi debeat

Dices: predictis confessarijs communicari quidem a Soc.te iurisdictionem in suorum reservata; at sub onere ut eadem deinde confiteantur superiori, aut eius delegato; nec praecipi propterea 2.am confessionem sacramentalem, quia, (et est unicum fund.tum P. Tambur.ni loc. cit.) cum liberum sit Jesuitis 1.am confessionem omittere, eo ipso quod voluntarie eam praemittant, sibi ipsis onus imponunt iterum confitendi: quod absurdum non est. Verum [redacted] aliena sunt haec a mente Soc.tis Nam 1.mo; ad quid 2.a illa sacramentali confessio, postquam directe absolutus est Jesuita a reservatis, ut ibid. admittit Tamb.s? Non ne ut adhibeantur remedia opportuniora sapientiori directioni poenitentis? At hic non potest esse finis

parti

UVA.BHSC

particulari huiusmodi confessionem, ut talem; nam eque, et forsan modum acrioribus, et sub sigillo etiam Sacram.li iudici poterit eadem Sacram.ter necessitati Societatis illum. Ut abundantiam, et securius peccata remittantur. Id vero et male audit, et erroneus prorsus est; cum iudex sit quilibet Sacerdos nomine Xti ultimo iudicare peccata, in quo iurisdictionem habet; et nihil illorum inexemptum relinquere. Quidnam itaque prudenter intendi posset per dictam sacramentalem confessionem reservatorum me sane latet omnino. Ita 2do ex predicta sup.ne mente Societatem velle, et statuere, ut reservata directe absoluta iterum sacramentaliter confiteantur: quod ex premissis longe superat limites eius potestatis: ostenditur: Iesuita, qui iter agit per duodecim vel quindecim dies, ut accidit frequentissime, si in reservatum incidat in altero ex 1is diebus, tenetur ex jure Soc.tis bis illud clavibus subjicere: ergo non ipse sibi voluntarie, sed Societas illi imposuit obligationem bis eadem confitendi. Prob. Ant.s ex Reg.a 6ta Sum. const.num tenetur quilibet Iesuita singulis quibusque 8to diebus sua peccata confiteri, et Eucharistiam recipere: ergo debet in casu suum reservatum integre confiteri, neque enim liberum ipsi est ob defectum confessarii legitimi solum formaliter integram confessionem efficere iuxta nullorum sententiam; cum ex iure Soc.tis in defectu socii itineris iurisdictionem habeat quilibet alius confessarius etiam externus, ad illos absolvendos etiam a reservatis: tenetur deinde parte ex eodem iure, cum ad suum Superiorem venerit, eidem vel ab ipso delegato Sacram.ter exponere idem reservatum: ergo Societas illum obligat aut saltem obligare intendit, sive statuit, et directe remissa reservata iterum confiteantur Sacram.ter. Nec dicas prudenter presumi posse, ratione maxime difficultatis bis eadem confitendi, non esse mentem Soc.tis ligare in circumstantiis Iesuitam illa constitutione, que secundum se uti religiosos omnes ne sub veniali quidem obligat: nam, preterquam quod a gravi confugeretur, et nil aliud esset, quam aperte constitutionis assensio tenendo; et non assensum, uti fieri debebat, constitutionibus stabilitis, et approbatis sepissime ab Ap.ca Sede, nihil iis proficeretur; idem etenim ang.ty fieri potest, et urgeri, casu quo iter agerent a Dom.ca Palmarum ad Dominicam in Albis inclusive: tunc enim sub gravi tenerentur predicti Iesuita confessionem premittere Communioni, vel Celebrationi Paschali; et insuper obligarentur deinde sub mortali utique, et in re gravi; ad idem reservatum Superiori vel eius delegato Sacram.te manifestandum.

Nec item dicetis etiam in circumstantiis iis voluntarie confiteri; quia, ut precepto Communioni paschali tunc satisfaceret, non sufficeret ex institutione perfecta Eucharistiam recipere vel celebrare; casu autem quo existimatur huic Institutioni confessionem prefaceret; absolvi tantum indirecte, ac teneri proinde directam eiusdem reservati absolutionem procurare, denuo illud Sacram.te aperiendo suo Ordinario. Ita Lamb.s ibid. at nescio qua fronte. Nam 1mo: pauci intelligenti supponerent reservata illa directe absoluta esse (absdubio quia a Confessario ad id a Soc.te delegato) et solum teneri Iesuitam ad bis eadem confitenda quia voluntaria sua confessione, id oneris sibi ipse imponeret: cum ergo cum ex opio voluntaria

etiam sit

UVA.BHSC

de præcepto sive pasch.

etiam sit confessio communioni paschali præmissa, præætermittitur modo omni id sibi imponi a Societate; et ut subruat accusatio, liberiori lic.a effingitur absolutionem tunc collatam a simili vel eodem Delegato non directam, ut prius ex propria, et communi sent.a; sed indirectam esse. Mirum id primo aspectum, et novum videtur; at illud mirari desinet, qui advertat veritatem semper, ac firmam fuisse veritatem impugnari non posse, quin vel ex clarissima inconsequentia, vel ex manifesta traditione, vel alia præter intentionem ea communi efficacia demonstretur. Contra 2.o quia dum iure Soc.tis prori ex emitatur præstatum firmiter retinere tentat, plura permittit quam necessaria sint eius stabilitati; et viam inapertam videtur amplissimam laxitati omnium fidelium, irreligioni, et sacrilegio. Profecto, aliis prætermissis, quæ sibi
„ de necessariis ad hoc sacram.tum ex parte pœnitentis agi solent, Trid. Sess. 13. cap. 7. statuit: Ut nullus sibi
„ conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa sacram.li confessione ad sa-
„ cram Eucharistiam accedere debeat, quod a Christianis omnibus etiam sacerdotibus... servandum esse
„ decrevit, modo non desit illis copia confessoris. immerito ergo, et contra Trid. adstruitur non teneri Societatem in circumstantiis prædictis præmittere confessionem communioni, vel celebrationi paschali. Subdo: Religiosus cui sibi est reservatum, ac proinde peccati mortalis, ex Ecclesiæ præcepto debet communicare tunc temporis, vel celebrare; copia insuper confessarij illi non deest: necesse ergo habet eum ... et absolvi, prius quam communicet. Reliqua constant, 3.a etiam Ant. parte perspicua videtur: nam ex communi omnium sensu ille habet copiam confessarij, qui facile adire potest confessorem delegatum a suo superiore pro se absolvendo a suis peccatis etsi reservatis; ubicumque sit Societas ita agens et confessarius quilibet, non deest ipsi ex prædictis copia confessoris legitimi: ergo.. Nihil ad hæc dici posse censeo, quod petitio principij non sit, et eadem requoquere: quare, ut finem iis aliquando faciamus, paucis omnia complector, et resolutionem confirmo. Si aliquomodo potest integra, et inviolata stare 6.a prædicta Ordinario sententia, utrumque, cum scrupulosa observantia Trid.ni huius constitutionis, et quin Societati imponatur, vel sibi ipsi imponant in audiendo illud omnis iterum sacramentaliter confitendi directe remissa reservata, id profecto adstrui, et admitti debet: possunt hæc adamussim conciliari, si dicatur Societas teneri in circumstantijs confiteri cum ita delegato, et aperire deinde reservata directe remissa suo superiori in vel extra sacram.tum pro libito; nam ex loco. disp. 13.a de Pœnit.a Sec. 5.a manifestatio quæ fit superiori appellatur confessio, vel quia regulariter subditus eligit medium confessionis, vel quia semper dicitur veluti sub sigillo confessionis, non vero quia ea necessario sacramentalis esse debeat: ergo libera hic dirimitur modus sua hæc reservata aperiendi præcipitus censeri debet a benignissima erga suos filios Soc.te Iesu, et præsumi simi- liter sapientissimo eius Generalis, et prudentissimo termino Confessionis usos ... hoc eius sensu, amplioriquidem, et laxiori, proprio tamen, et connaturali.

UVA.BHSC

Possunt tandem ex suae Soc.tis Confessarij Ordinarij Domus, vel Colleg.ij eiusdem Praepositum vel Rectorem absolvere ab omnibus reservatis sine ullo onere; illius tamen subinde tenebuntur comparendi nempe Provinciali, si omissis Ordinariis domus alium Confessarium eligerent pro se absolvendis. Omnia istam ex cap. 6.to Ord. Gen.lium n. 7. Ubi ex 12. Congreg.ne Gen.lis Act. 20. dicitur: Superiores locales possunt " absolvi (a reservatis) per quemcumque ex Ordinariis suae Domus Confessariis. Quod si alium ex suis Subditis malint " is absolvet cum onere praesentandi se Provinciali. Provinciales autem absolvi possunt a suo Socio, " (sive Secretario) a Superioribus localibus, seu eorum ad id delegatis, a confessariis Ordinariis Domus: " quo iure etiam gaudent ipsius socij. Licet autem heic non addatur in ordine ad Prov.les limitatio illa; Quod si alium &c. tamen propter paritatem rationis, accuratam, et individuam enumerationem eorum, qui absque onere eum possunt absolvere a reservatis, et maxime propter decretum 25. Congreg. 8.ae comprehensus censeri debet sub eadem restrictione: ac subinde, cum quo absolvatur a reservatis ab aliquo alio a praedictis distincto, debebit mox se sistere Gen.li, vel alteri ex praedictis eius ad id delegatis. Eodem modo explicat Ordin. hanc Dicastil. de Poenit. dis. 11. n. 288. apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1682.

Peioris igitur erit conditionis Superior, et immediatus, et mediatus, quam sui subditi; infert ex hac nostra sent.a R.us saepe cit. trac. 3. q. 2., etsi par sit, et quidem principalior, communitati; cui pertinet, et liceat, uti reliqui Praelati, facultatem habeat a iure communi cap. fin. de Poenit. et remis. ad eligendum Confessarium etiam pro reservatis. Legitima sane, et firma alicui forsan videbitur illatio haec; ea tamen quia inimico nostro manifeste adversantem praepeditus tenebris potius quam refutatione dignam habuerim, nisi timerem valde, ne ex pluribus, qui M. S. haec aliunde legunt, fucata illius efficacia mearum aliquis micae deciperetur: nego itaque Consequens, quod nec probatur, nec facile suaderi potest: sat enim, et abundanter constat ex dictis benigniorem hac super re se exhibere Societatem cum Superioribus, quam cum eorum Subditis: hi namque extra casus supra memoratos, in quibus possunt eligere Confessarium, quo privilegio etiam gaudent Superiores, et casum necessitatis de quo mox; nequeunt valide absolvi a reservatis nisi ab eorum Superiore vel eius delegato; cum e contra liberum sit Superioribus ex eodem iure nostro eligere hunc vel illum quemlibet ex Ordinariis Domus Confessarijs; imo ex non Ordinarijs cum solo onere comparendi. At repugnat hoc omne cit. cap. fin.le. Resp. et dico 1.mo ex De-Lugo disp. 20 de Poenit. n. 64: caput illud non intelligi de facultate " eligendi Confessarium pro reservatis, sed pro non reservatis; quia expresse loquitur de episcopis, qui solum habebant reservata respectu Pontificis, a quibus vi huius concessionis non possunt absolvi per Confessarium a se " electum ex cap. si episcopus de Poenit. et remis. in 6.to 2.do: dato, et non concesso eam facultatem ibi episcopis communicari; illam elapsam ex Co.o disp. 27 de Poenit. sec. 2. n. 10. nisi iuxta Privilegia Religionum specialia, vel " institutionem a Pontificibus approbatam, Praelatus inferior non posset eligere Confessarium pro reservatis. Ut accidit in

UVA.BHSC

 dit in Soc.[te] una ex impendiis eiusd. Ordin.[ne] cum integro sine uno a Sede Apost.[ca] approbata. 3.[tio] vel ipsiusmet cap.[i] tenore attente considerato censeri nequeunt in eo comprehensi Praelati nri: quod ut
,, perspicuus appareat, en integrum illud ex suae ipso transcriptum: Ne pro dilatione Poenitentium periculum
,, immineat animarum permittimus Episcopis, et aliis superioribus, necnon Minoribus Praelatis exemptis,
,, ut etiam praeter sui Superioris licentiam providum, et discretum sibi possint eligere Confessorem. Ubi aliis praetermissis, aperte vides privilegium hoc ipsis adeoq. concedi Ne pro dilatione poenitentium &c, atqui cessat periculum hoc in Societate Jesu, quae suos Praelatos sapientissime providit pluribus Confessariis etiam pro reservatis: ergo ex terminis ipsis facultatis praedictae comprehensi non censentur in ea Praelati Societatis.

Quid autem, inquit R.[us] si Societas nihil statuit super re hac, nec reservavit peccata Superiorum, ut Personae sunt particulares, iuramentum falsum ex.g.[a]? Id enim vero ita omnino se habet, et si forte aliqua lex est, quae peccata superiorum reservet, ut odiosa, et poenalis restringenda est ad peccata superioris forsitan ut talis, quibus scilicet Praelati officio suo abutitur, ut si summam v.g.[a] de rebus Collegij libera- ut faciat, vel nocte ex eo egrediatur. Imo neque haec eorum peccata reservata esse ait in Soc.[te], si vice reservata, ut nequeant a quocumque a se electo absolvi sine ullo onere gravium obligante: quia solum datur in ipsarum quaedam Responsio P.[is] Claudij an. 1582; at vero quae vice tenentur ex directione religiosa; Generalis enim licet declarare possit mentem suam, non tamen novum aliud efficere, aut denuo reservare peccata, ex saepe cit. dec. Clem.[tis] 8.[i] Resp.[o]: intolerabilia sunt haec nec nisi videremus credibile appareret Soc.[tis] Theologum ea [redacted] Scripsisse. Profecto, ob oculos saepissime habuit R.[us] hic Ordinationem praedictam Soc.[tis] nrae siquidem [redacted] plura ex eodem cap.[te], ubi Ordinatio praedicta reperitur, non semel transcripsit, et citavit, falso tamen sub nomine Instruc. 6.[tae] pro reserv.[s] Designantur in ea Ordin.[ne] Confessarij pro reservatis Superiorum; latere ergo ipsum non potuit dari in Soc.[te] casus reservatos, quos incurrere possunt superiores, et ab eis libere absolvi non posse nisi a Confessariis Ordinarijs Domus; ab aliis vero sic electis, cum onere comparendi stricte obligante, uti imposito a Generali, ex Congreg.[ne] gen.[li]. Ne ergo, quod optime pronat, expresse negasse dicamus, oportebit dicere, vel non legisse nisi n. 6.[tum] quem exponit Franciscus 2.[a] p. tract. q. 2.[a] Sec. 2. n. 7.[mo]; non vero 7.[um] qui incipit verbis, ex ordin. cit.; vel existimasse eam esse Ordin. Generalis cuiusdam, et non ipsius Soc.[tis] in genere. 12.[a] ut advertitur in margine. Hunc eundem errorem passus est Emin.[us] De Lugo de Poenit. disp. 20. n. 63. cuius verba praetermittimus, quia praemissis ex R.[re] sunt affinia; abest tamen longissime a sententia huius R.[i], quin imo nostram tenet, et promovet sapientissime.

V. ex Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1689.

Quae falsa sunt, quae ponit deinde R.[us] in huius suae Sententiae confirmatione: neque enim deficimus adeo Rescripti Generalium nrorum, ut eis innixi, novas in Soc.[te] reservationes audeamus adducere. Summa

ma

ma vtq; vt par est Religione prosequimur Statuta Societati nrę; atq; ea, si Superis placet, vltima provisibus
propugnare parati sumus et sermone, et calamo &c. Cum igitur ea possit ex eodem decreto illa suorum
peccata reservare de quibus supra p.a 167. a 5. Hec tritum; et de facto reservaverit in 5.ta Congr. Gen.li
ea, quę in eadem Sec.ne tradidimus pag. 172. a 5. ad duplicem; et declaraverit insuper in Congr. 8.a
decret. 25., et in Congr. 12. ordin. cit., eos casus retinere posse Superiores nros; indubium esse cit, et
firmissimum dari legem in Soc.te, qua predicta Superiorum peccata reservantur. Quia vero plura eorum
committere potest, vt Particulares, et alia facilius patrare quia Superior; etsi hęc prę illis acrius
reprehendenda videantur, ab vtroq; tn potest libere absolvi aquolibet ex Ordinariis Domus; atq; etiam ab alio a recto-
re cum onere predicto: neq; enim accuratissime evoluto Instituto per me atq; alios, me preeunte, dari inve-
nimus legem aliquam, vi cuius hęc prę illis strictius reservantur. Ex quo pretenea deducitur arbitrari-
am esse distinctionem, qua eludere conatur R.P. vim legis illius, qua reservantur peccata Superiorum,
siquę talis est in Soc.te: tum quia, cum nullum eiusmodi distinctionis fundamentum detur in Instit, si ea aliq.a
vniversaliter, et indistincte adstrueretur, in tam. Reipublicę damnum illa cederet, et omni [illegible] facillime des-
tituerentur leges vel vtilissimę et sacratiores: tum quia in Epitome Instit. Part. 4. cap. 1. Sec. 3. n. 10. dici-
tur, Absolutioni a reservatis praxim habes cap. 6. Ordin.um cum addit. decreti 25. Congr. 8.e, et decre-
ti 17. Congr. 12. eiusdemq; Act. 20: In eis Statuuntur quę tunc diximus, quin in eis illa fiat eius-
modi distinctionis: ergo, hac reiecta, firmiter illa tenenda sunt, et observanda diligenter in ordine ad absol-
vendos Superiores a Reservatis. Tum denique, quia neque ea distinctio deducitur ex cit. suppositione P.i
claudij, quin imo ea supponere videtur, talia peccata a Superiore ut particulari commissa, esse reser-
vata: quęsitum enim, an Sup.r, finito Offic.o, possit absolvi a suo Successore a reservatis [illegible],
rante, vel teneatur potius adire Prov.em; ita resp. apud eundem Rec.or Si huviere peccado como otro par-
ticular, no sera necessario que recurra al Prov.l; pero si el peccado fue como de un Retor, v.g. hazien-
do mal dela potestad que tiene, dispendiendo los bienes del coleg.o; o por tener las llaves del colleg.o co-
mo Superior, de noche hizo algun exceso, sera preciso que se confiese con el Prov.l. Hinc sane,
ut perspicuum est, nil pro Rec.ris sent.a hac in ocasione pro similibus alijs Vellem advertas; longum dari
discrimen inter Decreta et Ordin.es eodem, et Instructiones, Industrias, et Epistolas sive responsiones Genera-
lium ex alia parte: teneri illa debent, et tamquam leges scrupulose observari: Instructiones vero ad di-
rectionem tantummodo Superiorum servantur, sicut Industrię, et Epistolę Generalium. Ex Ep.la proemia-
li ad Ord. Generalium. Dicta tn intellige de Ordin.us quę vti Decreta desumuntur ex actis vniuscuius-
q; Congr. Gen.lis quę MS. asservantur in Archivio Romano; tanti enim authoritati n sunt reliqui Ordin.
a RR.PP. GG.us editi, etsi sub eodem titulo Ordin. Generalium in 2.o tom. Instituti proponi soleant.

Sect. 5.ta

UVA.BHSC

Sect. 5.ª Perficitur assumptum in precedenti propositio.

Addigi nullatenus possumus ad dissimulanda ea vel leviori calamo reiicienda, quæ tenuitati meæ teneri non posse videntur, quin, cum maximo animarum periculo, vel distorqueatur ratio, vel impie traducantur et audacter sui (?) omnium, aut particulari alterius textus clarissimi. Dirimimus ea propter immorati sumus in Sect. 4.ª nec dedimus in plura ea, quæ brebiter ibidem exponenda staneramus: nemo semel promissa infideliter unquam præteriendiamus, in multis qq.bus decisa, quæ aliis tunc ritenti minoris præteremisimus. Supposito igitur auferri reservationem peccatorum, perficitur et validam absolutionem a superiore vel eius delegato obtentam: Quæres 1.º An æque illa auferatur, dum expositis superiori peccatis reservatis, absolutio ab eo collata est nulla ob defectum dolori, aut propositi &c.? Resp.º: dubij huius resolutionem dependere a voluntate superioris tacita, vel expressa; cum autem de hac non constet, et illam adesse censeant pro absolutione a reservatis in circunstantiis variarum frequentiorum DD. sensu apud Lacroix lib. 3 sec. 1. cap. 1. art. 2. q. 20., et lib. 6. p. 2. n. 1695., Reuter P. 4. n. 363., Viva de Jubileo q. 11. art. vlt.º n. 3. et ibid. Coo. de Penit. disp. 31. sect. 4. n. 5., et Henriq. cum innumeratis a se cit. lib. 5. cap. 16. n. 5. affirmativæ horum sent. adherendum censeo, ita Antoine tom. 3. trac. de Penit. cap. 3. art. 2. q. 7., tunc saltem, cum in particulari præsumendam non suadeant negativam sent. mala fidem, aut aliæ circunstantiæ se habentes ex parte Penitentis. Ratio est: quia cum reservatio peccatorum auferri possit etiam extra Sacramentum, et alioquin fini reservationis satisfecerit Penitens, aperiendo superiori sua reservata, vt paterna correctione, et congrua penitentia illa puniat; nil prudenter desiderari posse videtur, vt dignum se reddat absolutioni a reservatione, etiam indignus sit absolutione a peccatis, quæ reservata sunt; hoc pro presenti de materia se habet; plura namque requiruntur ad hanc valide perferendam, quam ad illam: nec est cur præsumatur dependentiam velle superiorem absolutionem a reservatione a valore absolutionis a reservatis, cum malit absolute vtramque exercendam. Accedit, quod si hæc ipsa præstaret penitens extra confessionale, et promptus satisfactioni præstandæ se sisteret superiori in suo cubili, certo certius videtur absolutionem a reservatione se obtenturum: ergo. Quid vero, si Confessarius non sit superior, sed eius delegatus? Adhuc certius est, resp. P. Antoine loc. cit., tunc non tolli reservationem. Quia delegatus non potest reservationem tollere nisi intra Sacramentum, ac proinde per solam absolutionem Sacramentalem validam. Eidem favere videntur multi alij apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1252., at benigne hi interpretandi sunt; et missis rationibus AA.rum sent. a expresse etiam loquentium de Delegato; dici posse sentio, illis delegari facultatem absolvendi a reservatis eo saltem modo exercendam, quo ea vteretur ipse superior intra Sacramentum, vel validum vel vera, vel vt tale habitum: tum quia absolute, et illimitate ipsi delegari solet facultas, quæ exerceri potest extra Sacramentum; tum quia æquum est, vt provideat superior sine novo onere necessitati Penitentium eorum

eorum, qui diligenter inquisitos suos delegatos humiliter ad eos adeunt pro absolutione a reservati; etsi aliarum interea suarum obligationum incuria obicem ex fragilitate ponant integro absolutionis effectui? Hac autem benignitate, et absolutione indigni videntur illi, de quibus in assertione; et tum ne fraus eis suffragetur, tum ne cedat in damnum animarum facultas, quae in earundem bonum elargita est. Atque ita moderandam etiam censuit et tenendam communem sententiam Cabassutius Theor. et Prax. iur. can. lib. 3. c. 12. n. 4.

Quaeres 2do. An immunis a reservatione reddatur poenitens, a suo Superiore Sacramentaliter absolutus, cui tamen reservatorum inculpabiliter oblitus, ea non manifestaverit? Affirmative resp. Card. de Lugo de Poenit. disp. 20. Sec. 7. n. 89., Voit tom. 2. n. 843, Viva cit. § 11. de Iubileo art. 4. Cabassutius ubi nuper n. 3, et Busembaum cum aliis 20 gravibus AA. apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1223, et 1635. Eamdem sententiam probabilem dicit Platelius tom. 7. n. 218.: ipse vero in praxi contrariam tenendam docet cum Coninck de Poenit. disp. 31. Sec. 4. a n. 5. Vazquez, et aliis apud Bonacina q. 5 de sacramentis sec. 5. § 5; hos sequuntur Auctores tertii lib. 9ni Lacroixio additi Sec. 1. cap. 1. art. 2. q. 21, et Antoine loco cit. q. 6.: Eadem, et nobis verosimilior apparet; constat enim, dicit Tridentinum sess. 14. cap. 5, Sacerdotes iudicium hoc (sacramentale), incognita causa, exercere non potuisse, neque aequitatem quidem illos in poenis iniungendis servare potuisse, si in genere dumtaxat, et non potius in specie, ac sigillatim sua ipsi (poenitentes) peccata declarassent. Ergo, ut prudenter exerceat hoc iudicium Superior circa reservata, et digna satisfactione ea puniat, oportet, ut poenitens illa ipsi prius aperuerit. Neque enim par est ratio de aliis peccatis oblitis, ac de reservatis qua talibus: tum quia ab illis, imo et ab iis mortalibus simpliciter, nequit non absolvere propter necessariam connexionem, quae inest inter peccati unius remissionem, et validam, ac directam absolutionem alterius coperte confessi; nulla autem huiusmodi dependentia adest inter absolutionem a peccatis, et ablationem reservationis, ut omnibus est in confesso: tum quia licet poenitentem absolvat a culpa, illum tamen non liberat ab onere eorum aperiendi legitimo confessario; absolvens vero praeterea a reservatione, eum incognita causa ab hoc onere reddit immunem; cum hac ablata possit pro directa peccati absolutionem quemlibet Ordinarium adire. Omni autem aequitati, prudentiae, et subditorum sapientioris directionis zelo ista repugnant. Unde excludi debet alienissimum esse a voluntate, et mente Superiorum absolvere a reservatis subditum, qui ea vel inculpabiliter non manifestans intra Sacramentum, nec satisfacit fini reservationis, nec accipere ab eo potest salubriora remedia, aut opportuniora consilia.

Dices: Superior, audita confessione subditi, intendit absolvere quantum potest: ergo etiam a reservatione, ut liberum ipsi est. Dist. Ant. Intendit absolvere a peccatis, quantum potest concedo Ant.; ab aliis, circumstantiis &c. sibi... sibi ignotis, nego Ant., et neg. cons.: ratio constat ex dictis. 2do. Poenitens fecit quantum potuit: ergo dignus est, qui absolvatur a reservatis: dist. Ant. fecit quantum potuit moraliter, transeat Ant.; quantum potuit absolute, nego

Ant., et

ant.: et dict. 2 req.: qui absolvat a reservatis inadverte sumptis, 3 cedo 2 req.: quia cum inculpabiliter ea omiserit, et de cetero sit recte dispositus, non est cur privetur fructu Sacram.ti; a reservatis postea sumptis, nego 2 req.: quia cum iterum debeat haec aperire, quod certum sit ita oblitum, non augeat eum dignum hoc beneficio. 3.tio Si expresse petiisset subditus a suo Superiore, ut se absolveret ab omnibus peccatis etiam reservatis, si quae haberet, id certo obtinuisset; illud virtualiter petit, adeundo Superiorem prae Confessario Ordinario, pro recipienda Poenit.a: ergo. Resp. Postulatis annueret Superior, vel secus, prout, attentis circumstantiis, existimaret eiusdem Subditi directioni, et saluti magis expedire. At alterum, invitus, si aliquo reservato confesso, exoraret deinde Superiorem, ut se etiam absolveret ab aliis reservatis forsan oblitis, id sibi benignius concederet: hanc esse eius mentem inadverte praesumitur cum propter morem Superiori Sacram.te aperit sua peccata etiam reservata; ergo illum paternali affectu excipiens Superior, et absolvens ab omnibus peccatis; censeri debet huius intentioni illi poenitentis respondisse, et nisi si aliud directe, vel indirecte huic significaverit, liberum eum dimisisse ab omni etiam reservatione. Resp. similiter: sapientis, ac providi Superioris nunc esse exigere quae novit, et inquisitionibus suis prudenter tim circa reservata Subditum respondere, aliorum quae se forsan latent, iudicium efficere; ac iuxta illud, salubrioribus inmunere remediis, et opportunioribus medicinis, vel ex opportuna absolutione elargiri; vel autem circa ea ad reservationem a se cognita, pro aliis sibi occultis suas vices delegare experto alteri Directori, nec sibi nec Poenitenti suspecto; vel ea denique aliis praefinire, et selipere, quae apta esse in circumstantiis sibi prudentia dictet. Pro aliis similibus dubiis resolvendis advertere: haec namque dicta intelligenda etiam esse de Confessario delegato, qui proinde censendus est cum peccatis nolle simul absolvere nisi a reservationibus sibi expositis; et potiori ratione nec Superiorem, nec eius delegatum intendere id beneficium praestare poenitenti qui dolose, et sacrilege reticet in confessione sua reservata. Adverte 2.do illicitum esse Superiori sacram.te absolvere subditum a solis reservatis, et pro aliis absolvendis, eum dimittere ad alium Confessarium; cum confessio mortalium integra etiam materialiter esse debeat a iure div.no ex Trid. Sess. 14. cap. 5. init.o; etiam absolutio valida foret non solum pro reservatione auferenda, sed et pro remittendis omnibus quibuscumque pecc.is, si sit poenitens esset recte dispositus, et bona fide confessionem dimidiaret. Lug. de Poenit. disp. 31. sec. 1. Antoine loc. cit. q. 8., et plures alii apud et cum Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1154. Adverte 3.tio cum ex charitate erga poenitentem opportunum conveniat Confessarium petere per se ipsum a Superiore facultatem eum absolvendi ab aliquo reservato, neque enim ad id ex iustitia tenetur, cum onus recurrendi Superiori proprium sit Poenit.s ex Trid. Sess. 14. cap. 7. in fin.; prudenter faciet, si non in particulari ab eo, quod scit, sed in generali facultatem petat absolvendi ab omnibus ~~aliis~~ reservatis; ne cogatur deinde illum iterum sine absolutione dimittere, vel quia 1.mo oblitum, sibi occurrit aliud

reserva-

UVA.BHSC

reservatum, vel quia in ab simile aliud denuo incidit. Facultas enim remia pro ut petita, interpretari debet ad mentem petentis; nisi ultra eius ei deleget Superior ampliorem, vel omnem suam iurisdictionem pro illa vice vel in universum; quamdiu enim hec communicatio durat, rite poterit absolvere ab omnibus peccatis illi superiori reservatis. Lacroix lib. 9no sec. 1. cap. 1. art. 2. q. 22. et Mazzotta tract. 6. disp. 2a. quaest. 3. cap. 3. § 4.; ubi explicat preterea varias clausulas, aut formulas delegationis, quarum diligentiam examen pertinet ad praesumendum consenso; eo fine, ut plurimum iis circa superiores, et eorum delegatos, aliqua circa inferiores confessarios iam superaddam.

Quaeritur itaque 3o. An extra articulum vel periculum mortis (de potestate enim cuiuslibet Sacerdotis ad absolvendum moribundum a quibuscumque peccatis etiam aliunde reservatis egimus supra a pag.a 61.) an inquam extra illum casum possit in aliquo alio Sacerdos inferior, sive ad reservata non delegatus, ab iis, quaecumque illa sint, Penitentem absolvere? Negativam sup.nt Praepositus 3o. part. q. 9no. d. 7. n. 4. Vazq.z, Hurt. et Becan. apud Platels tom. 7. n. 415. hic tamen communiorem affirmativam sent.am praefert, uti et Lu. disp. 31 de Penit. sec. 3. cum communiori DD.rum. Eidem adhaeret Lacroix ubi nuper q. 23. et reliqui RR.i saepe cit.; a tanto autem auctoritatis pondere recedere non audemus; quin imo affirmativam hanc sent.am suadendam speramus. Arg.to: hoc. Ex duabus sent.is altera praeferri debet, quae, immunita omni vi et efficacia reservationis, aptissime, et realiter explicat statuta Trid., quae pro se allegant contrarii, et quae altera pellit fruendi altius eiusdem Trid. statuti; reverentiae debitae Eucharistiae; et animarum saluti: haec omnia prae negativa cumulatius praestat affirmativa sent.a; ergo praeferenda haec, et tenenda est. Maj.r per se patet, ac deducitur ex Principiis communibus apud Canonistas, et Moralistas ubi de interpretatione Legum: quod ad min. vero, eius 1.m partem ostendemus, ubi posteriores reliquas hac non contemnenda ratione probaverimus. Conformior quam neg.a est nostra affirmativa sent.a statuto illi Trid. Sess. 13. cap. 7. de Praeparatione ad Euchar. percipiendam, quo, ut reverentiae tanto Dom.o debitae consulat, et quoad fieri potest praecidantur plurima sacrilegia communicantium, praecipit: ut nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque praemissa sacram.li confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat &. ut sup.a pag. 212.; ergo haec omnia prae neg.a &. Probo ant.s; dari potest, et quidem freq.me casus, in quo possit quis ex nostra sent.a, et debeat ex Trid. cit. praemittere confessionem communioni Paschali &.a, et in eisdem circumstantiis nequeat in sent.a contraria id efficere, et debeat simul obsequi praecepto communicandi in paschate Eucharistiam recipere cum sola existimata contritione; hoc ergo conformior est quam contraria nostra sent.a huic Trid. constitutioni in illum finem editae; ergo. Ant. vero nulla expeditiori aut securiori via ostendi potest, quam exempli causa descripti simplici propositione. Praesertim nulla

igitur peccata

UVA.BHSC

220\. a tanto autem onere tollerando iusto equius robustior differt in dies confessionem vel quia non adest confessarius legitimus vel ut liberius suis passionibus indulgeat: advolant interea alia peccata reservata committendo casus, ut accidit sepe sepius, plura alia mortalia; advolant interea dies, anni, menses ordinato quidem, at celerrimo cursu motu praecurrunt; et venit tandem tempus Paschale in quo, nisi nominatim denunciari mallit, necesse habet Eucharistiam recipere: huic ex Trid.o validam scit premittendam esse debere confessionem; at e aliquibus confessariis ibidem commorantibus nullus est, qui facultatem habeat absolvendi a reservatis; urget tempus communicandi, et nec ii recurrere possunt ad Superiorem, pro facultate obtinenda; nec ille eumdem adire, aut eius delegatum pro reservatorum absolutione: Quid itaque? facilis est responsio in nostra Sent.a: confiteatur in Trid.i observantiam saltem non reservata confessario ordinario, et rite ad absolutionem dispositus, et abiis directe absolutus, et indirecte simul a reservatis ad sacram mensam accedat. In contraria vero? Premittat dicunt cum Pazoni apud Antoine cit. q 5.ta, solam contritionem perfectam communioni, et deinceps cum poterit sua omnia peccata legitimo confessario subjiciat. At si ii per plures annos nequit adiri? At Trid.ni? et praxea: adeo ne facilis est actus contritionis perfectae iis maxime peccatoribus inveteratis, et gravissimis reservatis mortalibus irretitis, ut nulla prorsus instructione confessarii, sibi soli relicti, sibi promittant adversarii se cum nullo negotio elicituros? Id sane se asequuturos facile sibi persuadet Caius, et gratias forsam agens huius Sent.a DD. qui se a confessione liberant, paschalem communionem recipiet; moraliter loquendo sepius sacrilege, quam gratia sanctificanti retinctus. Ut ergo inconvenientia haec penitus vitentur, et primus teneatur et attentius observetur integrum Trid. ius, praeceptum inviolabiliter debet affirmativa nostra Sent.a, negative contrariae. Idem convincunt plura alia efficacissima arg.a; quia in frequentiora ea sunt apud AA. libenter illa praetereo.

Quod autem ad obj.s adversariorum, et eorumdem Sent.ae fundam.ta, in paucis singulariora illaque particulari explicatione digna videntur. Trid. Sess. 14. cap. 7. de casuum reservatione; nullius momenti declarat absolutionem eam, quam sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet iurisdictionem: statuit deinde, ut nulla sit reservatio in articulo mortis, ne hac occasione aliquis pereat; ac tandem, extra hunc articulum nihil posse ait sacerdotes in casibus reservatis: Haec omnia directe adversantur nostrae Sent.ae, quae et inutilem reddit ablationem eius reservationis, et admittit posse quicumque sacerdotes etiam extra articulum mortis, valide absolvere a reservatis, etsi nullam in ea iurisdictionem habeant: ergo cum iis ita ex Trid. subsistere nequeant, iis contraria, sive Sent.a neg.a debet admitti. Resp. nil in iis statuit Trid.num, quod cum nostra Sent.a vel levissime pugnet; nam imprimis, et suadetur simul 1.a pars illius Trid. de qua init.o D. praeced.ti, in primis inquam, solum illud declarat nullam habentem iurisdictionem in poenitentem nullatenus posse ei absolutionem impertiri; hoc enim vero est id ipsum, quod et nos religiosissime fatemur, ut colligi patet ex casu proposito; nulla enim alia de causa inferius praemisimus Caium aliis mortalibus in remissis praeter reservata, nisi ut habeat confessarius inferior materiam necessariam huius Sacram.ti sibi subjectam,

lectam, quam sua absolutione directe remitteret: neq. enim, ex eo quod cum non reservatis reservata alia sibi proponeret, a iurisdictione sua sacram.ti eximitur illarum: tum quia alienum id videtur a communi DD.rum sensu; tum maxime quia regula certa, ex qua uniuscuiusq. confessarii iurisdictio debet deduci, est formula illa, qua facultas audiendi confessiones unicuiq. committitur: excipit autem hæc, regulariter loquendo, facultatem absolvendi a reservatis; minime vero potestatem absolvendi habentes reservata; sicuti, aut sive ipsi, alia sibi subjecta clavibus subiicerent. Nec propterea minimum efficacia reservationis, aut inutilis redditur et superflua ablatio reservatorum pro articulo mortis, ne aliqui peccat. Quoad 1.um enim eque ac ante absolutionem directam non reservatorum, tenetur post illam, qui reservata commisit legitimo confessario hæc apperire, et directam eorum absolutionem ab eo sequi. Quoad 2.um vero utilissima semper ea ablatio est, et nunquam etiam in eiusmodi necessaria pro articulo mortis: tum ne indirecte a reservatis absolutus in circunstantiis in vi mæ sent.a, teneatur deinde, si valeat, se sistere confessario legitimo, ut nunc nunc dicitur; tum præsertim quia in illo articulo constitutus posset abidubio soli reservatis esse obnoxius: nisi autem tunc adesset saltem delegatus pro reservatis, aut ablata ea fuisset ab ecclesia, vel præsentibus pluribus confessariis ordinariis, decederet necessario sine absolutione moribundus, et misere forsan periret ocasione reservationis. 3.um ex Trid. desumptum excipi similiter debet, cum solum excludat a potestate sacerdotum inferiorum extra articulum mortis ipsa reservata; non vero generaliter, et indistincte ea committentes: unde si quis præter reservata, alia etiam peccata extra illum articulum ei sacerdoti confiteatur, poterit ab eo valide absolvi, directe quidem et per se a non reservatis, per sequens vero, per accidens, et indirecte a reservatis: neque hoc est aliquid simpliciter posse in reservata extra articulum mortis, quia unice ea remittuntur eo modo, quo absolvuntur oblita, indirecte nimirum, quatenus nequit unum mortale remitti, quin reliqua remittantur; aut gratia in animum introducta quin ab ea per seq. eiiciantur omnia mortalia: sicut autem ex hoc non infertur, quod possit aliquid confessarius in peccata, quæ sibi non aperiuntur, cum eius potestas uti iudiciaria dirigatur ad remittenda per confessionem peccata, quæ sibi non aperiuntur, cum eius potestas uti iudiciaria dirigatur ad remittenda per [illegible] cata, integra eorum confessione præmissa, ex mente Div.o apud Trid. ibid. cap. 5.; ita improprie diceretur aliquid posse confessarium inferiorem in reservata extra illum artic., ex eo quod indirecte per hunc valeat ea remittere. Alia iis superaddunt adversarii apud Antoine cit., at sicut ea sine omni probatione gratis asserunt, ita præmissis innixi, absolute reiicienda censemus sine ulteriori eorum explicatione.

Quæres 4.to An, et quando licitum sit confessario inferiori absolvere a non reservatis pœnitentem, cui directe adhuc remissa non sunt reservata alia a se commissa? Resp. 1.mo: id licitum ipsi esse in casu proposito pag. præced., et in aliis similibus; q.do scilicet pœnitens, vel ad vitandum scandalum, vel alia de causa tenetur eucharistiam recipere, et nequit adire confessarium legitimum, qui et a reservatis, et a non

reservatis

reservatis cum absolvat. Ratio patet ex praedictis; tunc enim, et valide potest suum ministerium obire, et dare rationale motivum illud peragendi: illud minimum iam indicavimus; ne cogatur Penitens cum sola attritione existimata ad Sacram mensam accedere. 2.do quia provenit tunc Penitens ex priori nostra sent.a confessario utcumque idoneo, potest, et ut probabilius censeo, tenetur etiam ex Trid. supra cit. praemittere confessionem communioni; nec enim mutuo inter se pugnare dicamus div.a aut ecclesiae praecepta; liceat tunc necesse est confessario inferiori excipere confessionem, quam secum, hic ad reservata non deputato, peragere in circumstantiis debet ille penitens. Resp.o 2.do etsi valida pariter ac semper sit absolutio a non reservatis, et per accidens a reservatis, collata a praedicto confessario inferiori Penitenti recte disposito, et bona fide ad se accedenti; illicite tamen eam ipsi confert absque omni urgente necessitate ea sola de causa, ut quamtocius illum gratiae, et amicitiae divinae restituat. Ita etiam deducitur ex praemissis § 3.a, quoad 1.am saltem resp.is partem spectat, quae proinde expresse traditur a Lacroix ibidem n. 7: et ratio est: Quia semel ac quis rite de cetero dispositus debitam materiam adhibuerit Penitentiae recipiendae, et debita insuper forma, a confessione absolutus fuerit ab approbato, et invincibiliter habente in ea sua peccata, non est cur Sacramentum hoc non recipiat; eo autem recepto, etsi dederit confessario illud indigne tractanti, ut loquitur Aug. cit. sup. pag. 6., cum tamen prosit per eum digne suscipienti et gratiam sanctificantem in eo causet ex opere operato, expellat haec per disquisitionem necesse est omnia quaelibet mortalia, eius animam prius deturpantia.

Quod vero ad alteram resp. partem attinet illi assentiantur oportet ibid. cit. Auctores pro nostra sent.a; cum enim confessario inferiori concedunt in absentia alterius legitimi facultatem absolvendi, licite etc, habentem reservata cum aliis non reservatis, loquuntur nominatim de casu necessitatis, ut videre est apud Lacroix loc. cit. q. 22., Plateli n.o 215, et Reuter. n. 367: Et tamen adversatur saepe cit. R.or in suis M.S. de casibus in Soc.te Jesu reservat. Quatenus defendit 2.a § Tract. 3. 2.ta habentem reservata cum aliis non reservatis, nec potentem adire Superiorem, posse extra casum necessitatis confiteri confessario ordinario, ne sit morte repentina praeventus, ut accidit non semel, seu aeternae damnationi misere decedat. Si enim licitum est ex parte Penitentis illi confiteri in circumstantiis huic confessario, in eisdem huic licebit illum absolvere, sunt enim correlativa: R. Hoc autem repugnare videtur Trid.o sess. 14. cap. 7. in fine dicenti; Et ut Probat resolutioni nostrae: Cum nihil possint (Sacerdotes inferiores) in casibus reservatis id unum poenitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiores et legitimos Iudices pro beneficio absolutionis accedant: Opposita sent.a moraliter, moraliter saltem loquendo, numquam tenebitur Sacerdos id unum persuadere etc, cum vel praecisive ab illa necessitate ipsi permittatur Penitentem absolvere: q. Quia tamen auctoritate hac exscripta 1.mo animadverti excipi eam facile posse in ordine ad Penitentes sola confitentes reservata.

UVA.BHSC

reservata, aut q.do commode potest adiri superior; alii hic ... peccantibus ommissis, quia non vacat haec scrupu-
lorum persequi. Tesbon alii resp.sio 1ma: Si in praedictis circumstantiis posset Poenitens confiteri inferiori sa-
cerdoti, et liceret huic illum absolvere; in eisdem posset Poenitens dimidiare confessionem, et hac dimidiata ex-
cepta a confessario, liceret huic etiam illum absolvere: hoc sustineri nequit; ergo nec id unde illud deducitur. Major
negari nequit a R.te, si permitti[?] sit assertioni[?] ... Stanislai[?]: ibid. n.3 q. 3.a Sec. 2.a defendit Poeniten-
tem, qui a confessario inferiore solum potest absolvi directe a non reservatis, posse eidem non aperire reserv.
Min.r itaque probatur: ex Trid. Sess. 14. cap. 5.to integra peccatorum confessio est de iure divino; ejusmodi prae-
cepta praeteriri nequeunt absque gravissima necessitate, aut impossibilitate divinum illud perficiendi: ergo cum
nulla detur tunc tali necessitas, aut impossibilitas ex ipso R.te, qui scrupulosus non est in ea ibid. sec.
1.a exponenda et ut tali declaranda; nec confessario illi, nec suo Poenit.ti permitti integrum[?] potest tanta facultas.

Dices: sufficiens causa est supra memorata ne sit repentina morte praeveniatur. At contra
est: quia si periculum hoc utique remotum non existimatur a minimori Th. sufficiens motivum ad hoc,
ut teneatur peccator immediate post mortale commissum se praemunire contritione perfecta, etsi
summopere sibi intersit, et prae aliis omnibus strictius obligetur ad ea praecidenda, et procuranda
media aeternam damnationem excludentia; qui urgens erit, ac sufficiens, ut potens paulo post le-
gitimum confessarium adire, quasi in graviori sui peccati mercedem se se liberum prorsus habeat
ab obligatione legis universalissimae, in efficacius peccatorum remedium ab ipso Christo Dom.no praescriptae?
Id sane et rationi repugnare videtur, et aequissimae div.ae Providentiae directe adversari. Dices 2.do: ergo lice-
bit saltem confessario inferiori etiam extra necessitatem absolvere poenitentem, qui cum non reservatis, etiam reser-
vata sibi integre aperiat. Dist. conseq. etiam extra necessitatem absolutam, et utilitatem notoriam dequamvis[?];
nego conseq.; quia si id permitteretur, et sit generalis ratio pro resp.ne 1.ma, facile contra disciplinam ecclesias-
ticam, et sapientissime in Ecclesia statutum ordinem hierarchicum induceretur in ea inuidiciorum[?]
afflictio, via amplissima aperiretur differendae confessioni reservatorum, nec adhiberentur Poenitentibus
salubriora remedia ad reservata efficacius praecidenda, et quamtotius; cum tamen hic sit principa-
lis finis statutae reservationis. Extra necessitatem absolutam, at cum utilitate evidenti, concedo conseq.m:
casu enim quo Poenitens crimine reservato obstrictus, nisi sacram.ti gratia freq.ter se muniat, in
graviora peccata prolabendi periculo objiciatur; cogatur tamen per multos menses a confessione ab-
stinere, nisi apud inferiorem sacerdotem licentiam exoneret[?], bene posset tunc huic confiteri, et lici-
te ab eo absolvi; cessant enim in circumstantiis motiva praedicta, et credibile non est Ecclesiam, si-
ut mallit, necum oneret quidem comparendi indirecte
mi[?] ... peccatorum reservationem [redacted] -
tunc peccatorem absolvi, licet hoc praemisso
[redacted], tot Poenitenti mala quam utilissime prae-
cidantur.

UVA.BHSC

cidantia, et summa eidem bona efficacissime procurentur. ex Lacroix ibid. §. 24. Plura utique, et abundantiora de casuum reservatione possent iis nullo negotio superaddi, at et divinis quam consuevamus in hac disp.ne immorati sumus, et alio nos vocat propositus nobis finis in hoc tractatu efficiendo.

Disputatio 7.a De officiis Confessarii, ac de eiusdem obligatione in ordine ad sigillum sacramentale strictissime servandum.

Nullus est e TT.s moralibus eorum presertim, quos frequentius ob oculos habemus, et evolvimus sepe sepius, qui rem hanc sapientissime non tractet, et copiose. Ne igitur actum agere, aut solidissime composita in dubium revocare videamur, pauci pro huius trac. complemento perstrictim adnotari, pro eorumdem atque aliorum uberiori notitia ad ipsa citandos AA.s remittemus.

Sect.o 1.a Singularioria Confessarii munia declarantur, Ministri nempe, Doctoris, Medici, ac Iudicis; et traditur simul quid peragere debeat, ut parem se tantis nominibus, et dignum exhibeat.

Partes agit Iesu Christi Confessarius, et vices illius tenet, dum sacramentali confessione excepta, auctoritate ab eodem sibi communicata, ut iudice Penitentem absolvit ab omnibus eius peccatis. Summa hec et omnium maxima dignitas est; nec minus operosa quod tantum munus licite saltem sustinere nequeat Confessarius, nisi pro omnibus totus incumbat fidelitate illo obeundo, reverenter, solicite, et digne. Quia vero imprimis necessarium est hunc misterium statum grat. dedecet enim quam maxime omnis sanctitatis fontem, et originem representare Dei inimicum; debet pre ceteris Confessarius, qui ab illo deciderit, eum sibi tunc casus procurare quam citissime, et prius saltem quam Penitenti absolutionem conferat. cum autem nulla lege teneatur in circumstantiis premittere confessionem; liberum ipsi tunc est, ˣ vel hanc, vel contritionem perfectam efficere: ut ex omnium DD.rum docet Delugo de Penit. disp. 5.ta n. 114. his verbis: nullum esse dubium apud TT, quod tunc sufficiat contritio, etiamsi adsit copia confessarii, nec sit urgens necessitas: hac tamen ita urgente, ut nec ad conterendum possit se recolligere Confessarius, non peccabit, etsi non contritus absolvat; quia defectus dispositionis ei non imputatur, ob necessitatem adeo urgentem; ex eodem Delugo, et Lamb. apud Mazzotta trac. 6. disp. 2. q. 2. qui ibid addunt, peccaturum e contra Confessarium [illegible], qui, ne absolveret grat. destitutus, moribundum deceret: id enim et charitati adversatur, et directe opponitur suavitati, et dulcedini, quam, in excipiendis peccatoribus exemplo Iesu Christi, profiteri debet eius min.r ex Ap.lo severitati et rigori: Fratres, nos monet ad Gallat. 6, et si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto vos qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum ne, et tu tenteris. Et Petrus Blesensis lib. de Penit.a, et satisfac. circa finem: Christus

ˣ divina gratia adiuvante

UVA.BHSC

Christus peccatorem blande suscipit, tu peccatorem, qua præsumptione eum despicis, et repellis? tu sub certis finibus limitare misericordiam Dei, cujus misericordiæ non est finis? Patrefamilias largus est, et avarus est dispensator? Ne tu potius quam prudentia temperare rigorem, videaris confessarium, blanda adulatione assentari Pœnitentibus, modus in omnibus tenendus, quem præscribit. S. Bonav.ª Tom. 7. l. 162. compend. theol. verit. cap. 52. Cavenda est conscientia nimis larga, et nimis stricta, nam prima generat præsumptionem, secunda desperationem; item 1.ª dicit sæpe malum bonum, 2.ª è contra bonum malum; item 1.ª sæpe salvat damnandum, 2.ª è contra damnat salvandum. Hactenus Sapientissime Seraphicus apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1744, utiliter hac super re videndus a num. 1737, et super aliis ejus affinibus ibid. a num. 1700.

Proximè huic confessarii disposition ad excipiendas confessiones, remotior alia, et prælatior præmitti debet. Doctoratus laurea non ab Universitate celeberrima, sed abstrahens sapientia increata a Domino Jesu Christo est insignitus confessarius; ut ad proprii ministerii cathedram confessionarium accedentes, socios, si opus fuerit, illos reddat suarum obligationum; dirigat, ac gubernet per viam salutis æternæ. Earum ipsius notitia, ut per se patet, prius sibi comparare, eo imprimis curare debet, et efficere, ut nemini è suis pœnitentibus lateant sacratiora Religionis mysteria, et fidei mysteria, quæ ex Trid.º Sess. 6. cap. 8. de Justificat. est humanæ salutis initium, fundamentum, et radix omnis justificationis. Id, ut securè assequatur sine ulla Pœnitentium offensione, diligenter animadvertat ex modo confitendi, &c. sit ne Pœnitens è personis illis bene a pueritia educatis, et quæ frequenter confiteri solent, hoc enim comperto, prudenter præsumere potest confessarius recte instructum suum pœnitentem principiis fidei; si vero ex sufficienti fundam.to præsumat eum ignorare mysteria necessitate medii necessaria ad salutem æternam sequendam, cum sine eorum fide absolutionis sit incapax, illum instruere debet, priusquam absolvat: casu autem quo solum spectat [redacted] ipsum esse ignorantem eorum, quæ necessitate præcepti scire debet, et ignorantiam fuisse culpabilem (sæpe autem inculpabilis est ex Vazq.ª, et Azor apud Sanch. lib. 2. in Decal. cap. 3. n. 21, et ex Tamb. Method. Conf. lib. 3. cap. 5. n. 3.) eum saltem monere debet, ut de illa reaccuset, et doleat cum proposito emendationis; ac, his positis, ex Azor et Sanch. contra alios ab hoc cit. ubi supra, Pœnitentem absolvat ab omnibus suis peccatis. Ratio ex iisdem est, quia obligatio Pœnitentis, ad hæc addiscenda, non est strictior, quam ea restitutionis faciendæ; sicut ergo confessarius agnoscens Pœnitentem neglexisse culpabiliter restitutionem, non tenetur illum inabsolutum dimittere (nisi forte videat ipsum in aliis confessionibus admonitum, culpa sua non satisfecisse, tunc enim de ejus proposito merito dubitare potest) ita in præsenti non tenetur absolutionem Pœnitenti denegare, aut ita instruere, ut ea non necessaria necessitate medii prius addiscat, quam absolvatur. Quid enim vero si semel, atque iterum admonitus

de hac

dehac obligaone, et ex pigritia vel rubore non satisfit cum optime posit? Hec tunc ex eod. Sanch. sine absolutione est dimittendus, ꝯfessarius illum instruat quantum sufficit, quod brevi, et facile præstare potest: Caeterum, quæ ꝯfessor, dicit cit. Aᵗ, hos rusticos docere debet, semel aut iterum interrogando, et instruendo, sunt: quod sint in Trinitate Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus: non esse tres Deos, sed unum tantum Deum; et Jesum Christum Dnum Nrum esse vere Dei filium, verum Deum, et hominem, et esse eum, qui passus est pro nra salute, ac esse in Sanct.^mo Eucharistiæ sacram.^to: quæ hæc sunt, quæ rustici communiter ignorant, et circa quæ interrogati passim errant. In articulo autem mortis, inquo Pœnitens non ita aptus est ut hæc doceantur; satis est, si ei proponantur a ꝯfessario ea misteria, quæ tenetur explicite credere necessitate medij seu finis; ut sunt, Mysteria Incarnaonis, et Trinitatis; ut sic actum illa credendi explicite eliciat; in eo enim statu non ita valet equa; ut procurando eum addicere, desatipandus est: ꝯ, cum hoc sit sola præcepti necessitate requisitum, inducendus est ad dolorem præteritæ negligentiæ culpabilis (siquæ fuerit) ac propositum addiscendi, data oportunitate. Hæc Sanch. loc. cit. et idem tenere videtur Ex. de Pœnit.[a] disp. 32. sec. 2. n. 3. Primum tn quam ili quicquid firmiter adhereat, ꝯfesse ex oportebit cum hac propone, quæ est 64.ta inter damnatas ab Inoc. 11. Absolutionis capax est homo, quantumvis laboret ignorantia Mysteriorum fidei, et etiam si per negligentiam, etiam culpabilem nesciat Mysterium SS. Trinitis, et Incarnaonis Dni Nri Jesu Xti. Ubi enim ad hanc proponem examinandam venit Viva proposituum censet communiter n. 5. 6. et 7. et tenet illicitum esse ꝯfessario absolvere pœnitentem, qui culpabiliter ignorat misteria fidei, Simbolum, oraonem dominicam, et alia, quæ necessitate præcepti scire debet, etsi doleat de suo peccato et ea addiscere proponat; quia non facile, ait n. 6.to, præsumi potest hac in re emmendatio.

Quidquid autem dicendum sit, quæ pauci, et ex solo Viva resolvere non audeo, et de sensu propositionis damnatæ, quæ sat inaliter explicari posse videtur[a] de solis mystheriis fidei necessitate medij [illegible] explicite credendis; tum ex verb.^is ignorantia præcisive a culpabili vel inculpabili; et mistheriorum fidei indeterminato sumptorum; tum ex illis per negligentiam ~~[illegible]~~ etiam culpabilem cum loquitur de mistheriis SS. Trinit. et Incarn. solum præbitur necessariis necessitate medij: ii inquam præstamisi, ne pluribus implicem, debet insuper qua Doctor incios Pœnitentes edocere ꝯfessarius, 1.mo: Propria, et particularia motiva ad eliciendos actus fidei, spei, charitatis, attritionis et contritionis, ac sincere sit, rudioribus quibusdam præire in illos actus. 2.do distinctionem peccati mortalis a veniali, tunc maxime, cum mortale commisit, quod secundum se solum erat veniale. Si autem e contra veniale tantum conscat, aut nullum esse peccatum, quod ex se est mortale, ut præse loquendo teneatur illum monere, si tamen omnibus

[a] Hoc etiam indicat Reuter 1.^a p. Theolog. quadrip. p. 2. anali in doct. reprovat. propone 15.

UVA.BHSC

omnibus inspectis, prudenter timeat, ne non veritati aperitio in majus ejusdem pœnitentis detrimentum cedat, nec eius silentium communis obsit, aut alius nullus pœnitentis exemplo aut vitio forsan inficiendus, poterit monitionem prætermittere ex Suarez, et aliis pluribus contra Thyrsum, et Elizalde apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1758: quia minus malum est millies materialiter quam semel formaliter peccare. 3.tio, edocere debet obligationem restitutionis faciendæ, non quidem ex iustitia cap. 3. q. ladamnum ex charitate, ac proinde sive onere restituendi pro pœnitente, qui creditoribus non satisfecit, quia velex ignorantia invincibili, et culpabili confessarij monitus non fuit; nisi forsan illam positive a restitutione deobligasset, aut ideo studiose tacuisset in circumstantiis, in quibus ex eius silentio prudenter colligeret pœnitens se ad restitutionem non teneri. Lacroix cum aliis pluribus ib. n. 1781. 4.to, data occasione proponenda etiam est pœnitenti obligatio aperiendi legitimo superiori impedimenta dirimentia matrimonij, impedientia receptionem sacrorum ordinum, aut provisionem Beneficii Ecclesiastici alioqui enim omnia essent plena vitiis, sacrilegiis, nefariis sceleribus, et pravis sacrorum ministris. Mazzotta trac. 7. disp. 3. q. 2. cap. 1. et Reuter 3.a p. n. 457 et 476.. 5.to, obligatio denunciandi hæreticos, et quomodolibet suspectos de hæresi: confessarios sollicitantes, et quælibet alia delicta, ex quibus communitati vel innocentibus gravia mala proxime imminent. Onus autem hoc confessarij est adeo grave, ut nisi confessarios sollicitantes in particulari denunciandos procuret, non solum letaliter peccabit, sed et incurret excommunicationem reservatam, et alias pœnas latas contra non comonentes: aut deobligantes a denunciando hæreticos vel de hæresi suspectos. Pirrata, et alij ex Bull. Alex. 7. Licet alias an. 1660. in qua ampliative confirmat præcedentem Romanus an. 1606, editam a Paulo 5.to apud Mazzot. trac. 6. disp. 2. q. 2. cap. 2.do. Ratio omnium, et similium aliorum apud ait. aa. est; quia pœnitens ad confessarium accedit, non ut absolvatur modo sed ut dirigatur etiam; et cum errat in via salutis recte in tramitem reducatur: Lacroix lib. 9. sec. 2. Illam autem excipiens confessarius, hoc in se onus recipere censetur ratione saltem contractus impliciti.

Eadem ipsa de causa, et quia confessarius medicus animarum est, quarum regimen, in confessionibus præcipue audiendis, artem artium dicit sapientissime Gerson p. 2. n. 32. opusc. de arte audiendi confess. in proœm; debet confessor practice pœnitentem inducere ad dolorem de peccatis, aptiores eidem pœnitentias medicinales præscribere, ac pro cuiusque possibilitate, et conditione, cuique ad illa cavenda remedia suggerere, quæ tunc opportuniora censuerit ex pluribus iis, quæ in remedium quarumcumque pravæ consuetudinis fuse tradiderunt Lacroix lib. 6. p. 2. a n. 1734, ad 1863; et a 1892. ad 1933. et lib. 9. sec. 3; ac Reuter in Neo-confessario per totum; sed maxime p. 2. cap. 1; et p. 3. cap. 1. Quia tamen insufficientia forsan, et debilitata, omnia hæc aperiret numquam confessarium, notet præterea sibi sunt

et a 1721 ad 1728. ubi de modo excitandi pœn. ad dolorem.

sint oportet, et præsentes habeat circa frequentiores casus qui sibi occurrere solent, nullas sententias invicem oppositas in re morali, utrinque tamen solide probabiles: neque enim possibile est, aut expediens, cum de valore sacramenti non agitur, omnes indiscriminatim pœnitentes, aut eosdem in omnibus circunstantiis sola unica sententia in qualibet opinabili materia dirigere, aut mederi: ut præter omnes cum Sobat tom. 7. n. 321. apud Mazzot. ubi supra cap. 2. §. 1. sat clare indicat
„ D. Thom. opusc. 65. de cautellis, seu [illegible] iis verbis: certe cum videamus medicos corporum
„ quotidie et legere libros phisicales, et medicinales corporum, in quibus docentur curare cor-
„ pora moritura, magna stultitia est non legere libros sanctorum medicinales anima-
„ rum, in quibus docemur curare animas æternum victuras. maius (namque) est damnum
„ unius animæ, quam innumerabilium corporum. Et Aug. De quant. anim. cap. 7. Utilissimum
„ maxime multitudini excelentissimæ auctoritati cedere, et secundum hoc agere vitam.
Quid autem si nulla ex opinionibus confessarij circa obligationem restitutionis faciendæ, aut valorem aliculius confessionis pœnitenti arrideat, et obfirmate nitatur in certo probabili sua sententia constanter retinenda, et dirigendus ea ex suis confessionibus? Poterit ne, ac debebit confessarius, sua relicta, huic pœnitentis opinioni acquiescere? Plura plures. Negant id posse confessarium delegatum, et posse affirmant ordinarium D. Antoninus, Conradus, Silvester, et Ang. apud Castro Palao tom. 1. disp. 1. punct. 4to: affirmant posse, et negant ad id teneri delegatum, Medina, Salas, Rodriguez, Sotus, et Lopez apud Leand. trac. 5. de penit. q. 58.. Posse denique, et teneri affirmant tam delegatum quam ordinarium reliqui AA. communiter apud et cum Castropalao, et Leand. supra allegat. et De Lugo disp. 22 de Penit. sec. 2. n. 3., et Lacroix lib. 1. a n. 423, et lib. 3. sec. 1. quæst. 36. Unoriglausus adeo sapienter, et solide assertionem probat, et contrariis argumentis satisfacit, ut superfluum esse censeam, vel in sibi magis commode videnda, huc prolixe transferre, vel in aliis pro eadem sententia alio spectante argumenti efficiendi, tempus terere; exponendo quantocius, et eadem methodo munere Judicis prudentius statutum.

Judeo itaque cum sit confessarius Præses, et Vicarius Nostri Domini pro foro interno scientiam here debet eorum omnium, quæ pertinent ad eius officium et sine quorum cognitione illud, uti par est, exercere non potest: cum enim teneatur ratione officij et penitentium bono, et integritati, ac valori sacramenti pœnitentiæ prospicere quam diligenter, et obligatio aliquid faciendi includat per se obligationem id ipsum sciendi, impararem se, et indignum tanto munere exhibeat confessarium, nisi ea prædictus esset scientia, ad id muneris rite obeundum penitus requisita. Hinc autem manifeste deducitur, cognitum sibi esse debere, 1mo: formam absolutionis, amplitudinem sive extensionem suæ potestatis, et terminum ac conditiones, quibus illa circunscripta est; imponendæ nempe

Satisfactionis

UVA.BHSC

satisfaciendi parti, absolvendi sub onere comparendi, vel designandi talem determinatam penitentiam &c. 2.do Censuras, et peccata reservata illa presertim, a quibus nec ex suis Privilegiis, nec ex particulari aliqua delegatione potest absolvere. 3.tio, unaquaeque determinatam individualem, et specifica diversitas peccatorum, quaeque sint circunstantiae, quae hanc inducunt; et plura ea, de quibus monendum esse penitentem dedimus supra. 4.to, Quae ad Penitentem spectant; quo nimirum examine, dolore, ac proposito dispositus esse, et qua integritate confessionem efficere debet. Mazzot. tract. 6. disp. 2. q. 2. cap. 2. §. 1. et Lacroix lib. 9. sec. 2. 5.to, ex eisdem motivis Religionis in sacramentum et charitatis erga proximum, interrogare debet Penitentem, quae aperienda praetermittere, aut scienda ignorare presumit. Ex omni cum D. Tho. apud Mazzot. ibid. §. 3. Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1725. et lib. 9. sec. 1. q. 27. ubi etiam proponit, quae omnibus in generali, et unicuique hominum classi in particulari interroganda sunt. Moderatus tamen sit, et prudens in re hac, nec penitentibus molestus; tum quia non tenetur exactius interrogare, quam teneatur penitens se examinare; tum ne suis interrogationibus instruat penitentem ad peccandum, ut dicit Ang. opusc. 65. de cautela in confess.; ac ne confessarius ipse, inquit Sobat, maxime si juvenis adhuc sit, scandalum patiatur, vel de se ipso suspiciones faciat, et tandem quia praestat aliquando, addit Concink apud Lacroix cit. n. 1743, sacerdotem minus perfecte peccatum intelligere, quam sibi vel illi (penitenti) aliquod scandalum causare. Hac autem moderatione, et maturitate interrogationes suas confessarius dispensa[redacted] tenetur Penitens eis satisfacere, ex vi in propositione 58. damnata ab Inoc. 11. cum de propositione 60 ab eodem Inoc. damnata §. 16.; et debet 6.to Cum aliud clarissime constet propter cit. 60.am propositionem damnatam credere Confessarium Penitenti, dum se immunem dicit ab aliquo peccato, aut rem suae eiusdem confitetur dolore tamen requisito, et proposito emendationis serio affirmat esse dispositum; ratio est, quia ex Ang.co in supplem. q. 8. ad 2.m In foro Judiciali creditur homini non pro se; in foro autem Penitentiae creditur homini pro se, et contra se. Et ex Glos. in cap. Significasti 18. de homicidio: In Penitentia cuilibet est credendum, quia non est verisimile quod aliquis sit immemor suae salutis.

Jam vero in omnibus absolutis, et instructis confessarium statum penitentis, quem intenta mente excipere et in memoria saltem in confessio retinere debet ex omni DD.rum apud Mazzot. cit. §. 2. nisi aut denegandam, aut pro maiori, et firmiori penitentis bono differendam ei censeat absolutionem, ex Lacroix cit. n. 1699. et 1764; et q. 37. lib. 9. debet 7.mo qua prudens medicus pro qualitate criminum, aut vulnerum utiliores penitenti in circunstantiis medicinales penitentias praescribere; et qua sapiens Judex equitatem moraliter loquendo in vindicativa servare. Stat ex Trid. ses. 14. de Penit. cap. 8. post alia plura sic dicente: Debent ergo Sacerdotes Domini quantum

Spiritus

UVA.BHSC

230 „ Spiritu, et prudentia suggesserint pro qualitate criminum, et penitentium facultate salutares, et convenientes satisfactiones iniungere: ne si forte peccatis conniveant, et indulgentius cum penitentibus agant, levissima quedam opera pro gravissimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem pre oculis, ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad nove vite custodiam, et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad preteritorum peccatorum vindictam, et castigationem. Hactenus scilicet, ex quo, et ex eo quod satisfactio procuranda a confessario, sit pars integralis huius sacram.ti infert Lo.o disp. 38. de penit.a sec. 3.a hanc eius obligationem esse ex genere suo mortalem; ex genere inquam suo, nam levis ea dicenda ut ex de Lugo disp. 24. n. 49. et aliis pluribus, si confessio fiat de solis venialibus, aut mortalibus prius directe remissis; et nulla est, cum quo moribundus v.g.a nequeat vel levissimam tunc adimplere, ore sit vel mente dulcissimum Iesu nomen invocare; vel adimplendam proponere, si convaluerit, peccati proportionatam; equum enim non est, ut, incapax gravandi parte integrali sacram.ti unde eius fructu privetur. Lo.o ibid. sec. 4. Lugo ibid. n. 45. et Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1248. De cetero autem non solum debet confessarius penitentiam imponere, sed et tenetur penitens prudenter sibi impositam acceptare: nam clavis sacerdotibus, subiungit immediate post dicta verba Trid. non ad solvendum duntaxat, sed et ad ligandum concessas etiam antiqui Patres, et credunt, et docent; et quia inutilis prorsus esset hec obligatio confessarii, si penitens non teneretur penitentiam acceptare. Ita omnium fidelium sensus apud De Lugo n. 68. et Lo.o qui addit contrarium defendi non posse sine temeritatis nota ubi sup. sec. 1. et Lacroix a num. 1273.

Immemorari tamen debet penitentia non qualitati criminum duntaxat, sed fragilitati etiam [redacted] temporum; qualitati, et viribus penitentium, et fructui eorum spirituali ex Lugo n. 60. et Lacroix 1253.; Et enim graviores olim iniungerentur penitentie pro peccatis ex canonibus penitentialibus; multa tamen sunt, inquit S. Leo Papa Ep. 90, que pro necessitate temporum, aut pro consideratione etatum oportet temperare. Unde nec iniungende sunt pauperi magne elemosine, nec egroto ieiunia nec longe orationes[a] imponende, vix habenti tempus orandi, aut obligato aliunde ad multum orandum: utiliora namque sunt pauca opera statui penitentis acomodata, et cum fervore, et in gratia facta, quam multa alia tepide, et in statu peccati mortali. Lacroix n. 1267. et lib. 9. sec. 1. q. 50. Ne tamen in extremum oppositum benignitas declinet, prescindenda pro uno mortali corona quinque decadum vel aliam huic equivalentem, vel que adequet unam ex Horis canonicis minoribus Tertiam v.g.a vel Sextam. Ita ex omnium eruditus Andekin Theol. tirgant. p. 2. trac. 3. cap. 5. quibus addit: non debere hanc quantitatem equaliter crescere, crescente peccatorum num.o quasi necesse sit iniungere pro decem

[a] vocales, aut mentales

decem mortalibus, decem coronas, sed hoc relinquit iudicio prudenti confessarii; qui peccatoribus maximis et pluribus peccatis contaminatis optime faciet, si potius de aliqua indulgentia plenaria prospiciat, et in poenitentiis partem illis iniungat opera alias praecepta, ut audire sacrum in Dominicis, et festis; ac ieiunia, quae ex praecepto tenentur servare. Tanta enim vero suavitas non probatur a Continuatore respectu illorum, qui saepe in eadem mortalia recidunt; praebet enim, ait, eos exponere (remotis nimpe, et pene malitia sui permissis) periculo poenitentiam non explendi, quam ut peccata saepius perpetrando contemnant, et sine legitimo eorum dolore (quem in recidivis praesertim diligentissime explorare debet) confitentur; quod in talibus saepe timendum est.

Potest 8.° confessarius poenitentiam a se vel ab aequali alio impositam commutare, vel ex iusta causa minuere: hoc tamen inter utrumque discrimine, quod a se praecipue memor saltem confusae peccatorum, pro quibus imposita est, potest ad petitionem poenitentis etiam extra sacramentum commutare; quia quamdiu ea impleta non est, vti in re non integra nec absoluta, ius habet Iudex, ad illam perficiendam, aut immutandam. Ex de Lugo, et aliis apud Lacroix ibid. n. 1298. Si autem ab aequali alio sit imposita, est repetita sacramentali confessione eorum saltem peccatorum, ob quae commutanda poenitentia iniuncta est; neque enim exactior alia prioris confessionis repetitio requiritur ex Lacroix n. 1296, potest illam immutare, quia loco prioris confessarii non succedit; et minuere etiam ex iusta causa, quae priorem poenitentiam reddat vel minus vtilem, vel minus proportionatam poenitenti; ex communi cum de Lugo disp. 25 n.° 101, et Lacroix lib. 9. Sec. 1. q. 51.: nil tamen ex iis efficere potest extra confessionem; quia extra illam, nec exercet, nec integrat iudicium sacramentale; et se habet vti Laicus in ordine ad ea, quae ad suum tribunal delata non sunt, ex de Lugo a n.° 103 ex quo et aliis apud Lacroix n. 1293. Immo nec minuere potest ab aequali alio confessario; si poenitentia de qua agitur, imposita sit in vindictam, aut medicinam peccatorum reservatorum; et quia in ea peccata quatenus priori sententiae subiecta iurisdictioni est expers, et ne eludatur vis reservationis, quae in id dirigitur, ut a prioribus poenitentiis et medeantur, et castigentur a Superioribus sibi reservata. Ex, et de Lugo apud Lacroix n. 1294 et cit. q. lib. 9, in alio ibid. Cum igitur quo ex prudenti aliquo motivo, de quibus Lacroix n. 1300. poenitentiam hanc mutare, aut imminuere oportuerit, adeundus necessario est, qui facultatem habeat absolvendi a reservatis; cum nec ipse poenitens id efficere valeat etiam in evidenti incommodo; tum quia est praeceptum superioris ab inferiore immutabile, tum quia poenitentia iniuncta vi rite clavium elevata est a confessario, vt sit pars sacramenti; hoc autem integrare nequit, vti deberet, opus a solo poenitente substitutum. Lacroix n. 1292, et alii ibid. Si autem omnino id denuo superiori aut eius Delegato confitendi perdifficile videatur poenitenti et impossibile; posito quod 1mo. assignata poenitentia, et proportionata meritis, et statui poenitentis, et ita secreta sit, saltem pro peccatis

non publicis,

non publicis, ut nullatenus infamari, aut colligi ex ea ab aliquo possit grave aliquodlibet peccatum, tenetur illam quamtotius adimplere ex predictis; et si tempore forsan prescripto adhuc eam non perfecerit, non ideo non deobligatur moraliter loquendo, & debet deinceps quam primum eam peragere, quia confessarii regulariter non prescribunt tempus ad obligationis finiendam, sed ultra illud penitentia differatur: quod ex qualitate penitentis, et ceterum circumstantiis colligi potest. P. Valero in M.S. de Sacr. Penit. Quia tri tanta est nonnunquam negligentia Penitentis, in perficiendis sui Confessarii mandatis, ut prudenter presumere possit, nondubitanter promissione emendationis, idem facturus, si potestatem absolutione obtenta; et si per se non teneantur ad prestandam penitentiam ante absolutionem, ex propositionibus 16, 17, 18, et 22. damnatis ab Alex.° 8.°, et ex illa alia Petri de Osma: non peracta penitentia confitentes absolvi non debere damnata a Sixto 4.to an. 1479. apud Lacroix n. 1230 et Antoine tom. 3. tract. de Penit. Sacram. cap. 1. art. 3. q. 12, possunt nihilominus obligari tri circumstantiis a Confessario, ad illam implendam, priusquam absolvantur. Ita Cod. cum De Lugo disp. 14. de Penit. sec. 10. ubi prose cit. omnium TT. doctrinam: et Antoine cit. addit: Imo ad id obligari debet Penitens, quando est periculum ne, absolutione accepta, penitentiam omittat; vel si hoc necessarium sit, aut valde expediat correctioni penitentis, vel si sacerdos nequeat aliter iudicare de dispositione penitentis. Ratio generalis est: quia cum nec Christus nec Ecclesia id prohibuerint, quando prudentia dictat id expedire; siquando, tunc presertim in praxim reduci debet potestas hec, cum sui exercitio et valori sacram.^ti, et penitentis bono, ac necessitati consulitur aptissime.

Cumulate autem, et eximie secundum Penitentiam varietatem iis omnibus adhibitis a Confessario, adstante ipsi Spiritus S.^ti gratia humillime prius et efficacissime implorata, debet 3.º prescriptis intentione, et forma Penitentem rite dispositum absolvere vel absolute, ut moraliter faciendum est, vel sub conditione de presenti; tunc sit cum et necessitas vel obligatio dandi absolutionis, et timet simul ne non invalidum efficiat sacramentum. Ratio est; quia per Confessionem &c. sui acquisivit Penitens ad hoc, ut absolutio sibi elargiatur eo meliori modo, quo fieri possit; cum autem quo dubitet Confessarius ex q.^tia an formam absolutionis rite protulerit, aut ruat nec ne Penitens nunc nunc confessus &c., ut omnibus sui muneris intentus, in nullo deficiat, nec sacram.^ty exponat periculo frustrationis aut eius effectum suspendat, necesse est, ut mentaliter saltem absolutioni superaddat conditionem de presenti. Lacroix. lib. 6. p. 1. n. 83, et p. 2. n. 1770, [redacted] Uti etiam in casu moribundi, qui nulla dedit signa doloris; quem cum aliis quibusdam hec [redacted] indicat late, et erudite lib. 2. sec. 1. cap. 4. ag. 28. ad 37. Quia tri è tot, et gravissimis quibusdam suis obligationibus minus non erit, quod vel ex fragilitate nonnunquam, vel ex negligentia etiam

aliq.^do

aliquando, aliqua pretermittat Confessarius, debet 1mo supplere defectus in administratione huius sa[redacted]cram.ti commissos, illos presertim, qui in malum futurorum deinde sequenti cum Confessario delitescent, vel proxime cedunt in damnum spirituale, vel temporale Penitentis, aut tertii alterius cuiuslibet; etiam si ad id necesse habeat, petere facultatem a penitente, ad colloquendum cum ipso de re ad hoc sacram.tum spectante. Ratio deducitur ex regula charitatis, et iustitie, qua, prout in nobis est, et licite facere possumus, obligamur, ad tribuendum unicuique, quod suum est; eidem, data vel quesita etiam nunquam occasione, prestandum quod ex iactura, vel intentione implicita sive explicita debebamus, nec satisfecimus; et ad precidendum vel cum proprio incommodo proximum spirituale periculum, in quo aliquis culpa vel inadvertentia nostra versatur. Ita ex plurimibus iis quos cum aliis tradit Lacroix lib. 6. p. 2. a n. 1773. et S. 1. Appendicis lib. 9. superaddit: ubi tradit integram methodum, et preceptum, que observari debent, in singulis quibusque defectibus sapienter corrigendis. Frequens tractatus hic pre manibus quotidie potest haberi, unde.. hic prelibari, ut ampliori proximum fructu exposita munia obeat Confessarius; ac, ut vult Delugo disp. 24. n. 60, moneat penitentes de insufficientia satisfactionis, que solet iniungi, et eos efficaciter hortetur ad plenius aliam libere superaddendam; en ex S. Antonio loc. et q. 12. cit. principaliores canones Penitentiales, quorum supra meminimus.

Appendix. Refferuntur precipui Canones penitentiales secundum ordinem Decalogi ex variis Concilijs, et libris penitentiariis collecti in Instructione S. Caroli.

Circa 1um Decalogi preceptum: 1mo Qui a fide decesserit, penitentiam aget annis decem. 2o Qui auguriis et divinationibus servierit, qui vel incantationes diabolicas fecerit, penitens erit annis septem. 3o Respiciens furta in Astrolabio, penitens erit annis duobus. 4o, Siquis ligaturas aut fascinationes fecerit, penitens erit annos duos. 5o, Qui magos consulueris, in penitentia erit annis quinque. Circa 2um Preceptum: 1mo, Quicumque sciens periuraverit, 40 dies in pane, et aqua, et septem sequentes annos peniteat, et numquam sit sine penitentia, et numquam in testimonium recipiatur, et post hec communionem percipiat. 2o Qui periurium in ecclesia fecerit, penitentiam aget annis decem. 3o Siquis Deum, vel B. Virginem, vel aliquem Sanctum publice blasfemaverit, pre foribus ecclesie diebus Dominicis septem in manifesto, dum missarum solemnia aguntur, stet; ultimo que ex illis die sine pallio, et discalceatus, ligatus corrigia circa collum; septemque precedentibus ferijs sextis in pane, et aqua ieiunet, ecclesiam nullo modo tunc ingressurus: singulis item illis septem diebus Dominicis tres, aut duos, aut unum pauperem pascat, si potest, alioqui alia penitentia afficiatur. Recusans, ecclesie ingressu interdicatur, in obitu ecclesiastica careat sepultura. 4o, Qui votum simplex violaverit, penitens tribus annis. Circa 3um Preceptum: 1mo Qui opus aliquod servile die dominico, festo ve fecerit, penitentiam aget tres

UVA.BHSC

diu in pane, et aqua. 2º. Siqui Ieiunia a S.ta ecclesia indicta violaverit, penitentiam aget dies 40 in pane et aqua. 3º. Qui in Quadragesima Ieiunium violaverit pro uno die penitentiam aget dies septem. 4º. In Quadragesima carne sine inevitabili necessitate vescens, in Pascha non communicet, ac praeterea a carne abstineat. Circa 4.tum Praeceptum: 1.mo. Qui Parentibus maledixerit 40 dies penitens sit pane et aqua. 2º. Qui Parentes iniuria affecerit, tres annos. 3º. Qui percusserit, annos septem. 4º. Siqui contra Episcopum, Pastorem, et Patrem suum insurrexerit, in monasterio omnibus diebus vitae suae penitentiam aget. 5º. Siqui Episcopi, aut Ministrorum eius, vel Parochi sui praecepta contempserit, vel irriserit penitentiam aget dies 40 in pane, et aqua.

Circa 5.tum Praeceptum: 1º. Qui Presbiterum occiderit, peniteat duodecim annis. 2º. Siqui Patrem, aut Matrem, fratrem, aut sororem occiderit, toto vitae suae tempore non suscipiat corpus Domini nisi in obitu: abstineat a carne, et vino, dum vixerit: ieiunet 2ª, et 4.ta, et 6.ta feria. 3º. Siqui hominem occiderit, ad januam Ecclesiae semper erit, et in obitu communionem recipiet. 4º. Qui homicidii auctor fuerit ob consilium, quod dedit, penitentiam aget 40 dies in pane, et aqua, cum septem sequentibus annis. 5º. Siqua mulier sponte abortum fecerit, penitentiam aget annos tres, si nolens, Quadragesimas tres. 6º. Qui nolens filium oppresserit penitentiam aget dies 40 in pane, et aqua, oleribus, ac leguminibus: abstinebit ab uxore dies totidem. Deinde penitens erit tres annos per legitimas ferias, tres praeterea Quadragesimas in anno observabit. 7º. Qui sceleris occultandi causa filium necaverit, penitentiam aget annos decem. 8º. Siqui per iram subitam, aut per rixam hominem necavit, penitentiam aget annos tres. 9º. Siqui aliquem vulneraverit, vel ei aliquod membrum praeciderit, penitentiam aget uno anno per legitimas ferias. 10º. Siqui ictum proximo dederit, nec nocuerit, triduum penitentiam aget in pane, et aqua. Circa 6.tum Praeceptum. 1º. Si laicus solutus cum femina soluta concubuerit, penitens erit tres annos. 2º. Qui turpiloquio, aspectuque pollutus negligens, penitentiam aget viginti dies. 3º. Qui cum uxore sua turpiter concubuerit, penitens erit 40 dies. 4º. Qui cum duabus sororibus fornicatus fuerit, aut filiam spiritualem violaverit, perpetuam penitentiam aget. 5º. Qui incestum fecerit (non ita enormem) penitens erit 22 annis. 6º. Qui monialem violaverit, penitens sit annis decem. 7.mo. Siqua mulier cerussa, alio ve pigmento se obliniat, ut aliis viris placeat, penitentiam aget annos tres. 8º. Si Presbiter cognoverit filiam suam spiritualem, quam ille baptizavit, vel quae sibi confessa fuit, debet penitentiam agere duodecim annis. Et si crimen sit manifestum, debet deponi, et peregrinando duodecim annis, peniteat, et postea monasterium intret tota vita sua moraturus ibidem. Pro adulterio septenis, et decenis penitentia imponitur. Pro osculo, seu amplexu impudico triginta dierum penitentia statuitur.

Circa 7.um

UVA.BHSC

Circa 7.^m Præcepti: 1.º Siquis furtum de re minori fecerit, pænitentiam agat annum unum. 2.º Qui furatus est aliquid de ecclesiæ supellectili, thesauro, vel pecunias ecclesiasticas, oblationes ve ecclesiæ factas, pænitens erit annos septem. 3.º Qui decimas sibi retinuerit, aut dare neglexerit, quadruplum restituet, et pænitentiam aget dies viginti in pane, et aqua. 4.º Qui usuras accepit, rapinas facit, pænitentiam aget annis tribus, uno in pane, et aqua. Circa 8.^m Præcepti: 1.º qui falso testimonio consenserit, pænitens erit annis quinque. 2.º Falsarius in pane et aqua, pænitentiam aget quandiu vivit. 3.º, Siquis de proximo detraxerit, pænitens erit dies septem in pane, et aqua. Circa 9.^m, et 10.^m Præcepti. 1.º Rem alienam nefarie concupiscens, avarusque, pænitens erit tribus annis. 2.º Siquis concupiscit fornicari, si Episcopus, pænitens erit annos septem; si Presbiter, quinque; si Diaconus, vel Monachus, tres; si clericus aut laicus, annos duos. Hucusque collectio Canonum Pænitentialium S. Caroli Borromæi iussu typis mandata, et quorum lectionem sacerdotibus summopere commendavit. Idem fecit Concilium Provinciale Florentinum anno 1518. habitum, atque a Leone 10.mo confirmatum: in cuius pag.ª 120. et segg. integri referuntur antiqui canones Pænitentiales, quibus hæc præfigunt verba: Hi sunt Pænitentiales canones, „ quos in fine subnectendos duximus, ad sublevandam simplicium clericorum imperitiam, ut „ cum viderint, certam aliæ Pænitentiam imponi, ipsi onerum arbitrium suum informare possint, „ quo modo, attenta confessione, fletu, lacrimis, et dolore, et dispositione, et facultate confitentium „ pænitentiam salubriter moderari possint; nam qualitas temporum nostrum, in quibus non so- „ lum merita, sed et corpora defecerunt, non patitur rigorem antiquorum Canonum permanere, „ sed necesse est illum a discreto Sacerdotis iudicio temperari. Et omissis aliis quam pluribus „ Concilioris, et sinodalium decretis, quibus eorundem lectio commendatur; hæc pro sua prudentia edidit Bened. 14.^s lib. 3.^tio de Synodo Dioecesana cap. 62. Iam vero si Episcopus in sua Synodo antiquos „ canones pænitentiales renovaret, suisque Constitutionibus annecteret, animo inducendi Confessarios, ad pænitentias imponendas, quæ pro unoquoque crimine sunt in illis præscriptæ, non solum „ rigidissimæ Ethicæ sectatorem se ostenderet, sed rem plane impossibilem attentaret: etenim hac nostra lutulenta ætate, qua fideles a pristino morum nitore, et sanctitate defecerunt, tot criminibus gravissimis onerati „ ad sacramentale forum quidam accedunt, ut si eisdem secundum antiquos canones Pænitentiales foret iniungenda pænitentia, hæc ad tot annos esset protrahenda, qui integrum eorundem vitæ cursum non exæquarent modo, sed excederent; quod in cit. dissertatione bene ponderavit Muratorius. Hactenus „ laudatus Sum. Pontifex, pietate egregius, et sapientia, ut nil ei addendum supersit.

Sec. 2.ª

UVA.BHSC

Sectio 2.a Quid sit Sigillum sacramentale; qualis, et quanta eius obligatio respectu Confessarii?

Plures sunt, qui sigillo sacramentali tenentur variis de causis, videndus facile apud illos AA.es infra citandos, qui hac super re generaliter tractant; nostra enim solum interest, pro huius tractatus complemento, et temporis angustiis, summis labiis attingere, vel breviter tantum indicare, quæ irreprehensibili reddendo Confessario, et conditione singulariter spectant. Sigillum itaque Confessionis est strictissima obligatio non revellandi verbo vel signo, vel alio modo, ut dicitur cap. Omnis utriusque sexus, quæ Confessario exposuit Penitens in Confessione sacram.li vel in ordine ad eam, et quorum revellatio vel usus redderet Confessionem odiosam. Ita communiter DD.es; quorum ratio generalis, et specialissima est præceptum Xti Dom.ni per traditionem notum, quo statuit, ut indispensabiliter servetur tale sigillum in omni omnino eventu, et sine ulla exceptione; eo fine, ut securi sic penitentes tanti secreti, fidelius, et exactius omnia sua peccata Confessario aperirent, sine timore revellationis illius, aut dedecoris, quod inde ipsis posset provenire. Dices tamen: licet Confessario corrigere, vel reprehendere coram aliis penitentem ob peccatum ex sola Confessione cognitum; quia non adest præceptum Xti Dom.ni illi prohibens usum notitiæ sacramentalis; vel tunc cum ex eius manifestatione rubore suffunderetur penitens, et odiosa ipsi redderetur Confessio. Ant. probatur ex cap. Si Sacerdos de officio Judicis ordinarii: ubi dicitur: Si Sacerdos sciat pro certo aliquem esse reum alicuius criminis, vel si confessus fuerit, et emendare noluerit, nisi iudiciario ordine, qui probare possit, non debet eum arguere nominatim, sed indeterminate, sicut dixit Christus, unus vestrum me traditurus est: quia etsi indeterminate, quod sufficit pro præ.ti, licet Confessario [illegible]

Resp.o Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1966. ex Silvio in Resp. sub finem orat. 5. citatum capitulum loqui de peccato aliunde noto. Cum autem responso hæc directe adversetur summario illius capituli, in quo id fieri posse declarat potius crimen ex sola sacram.li Confessione scitum, his verbis: Ordinarius qui scit non ut Judex, vel homo, sed ut Deus, subditum esse criminis reum, indeterminate potest, sed non nominatim eum arguere, vel punire: ne [illegible] libere possemus ex Pichler in Prolegomenis ad Epitome Juris Canonici n.o 10. resp. 3.a et ult.a, tantis eiusmodi summariorum nonquidem Legislatoribus, sed ut sapientissimus, particularibus tantum AA.bus, repugnemus; alias, ad abundantiorem saltem huius rei expositionem, respondendum censeo. Ad 1.mo si ex Jure canonico res agenda est, qui ostendet huius sum.i A.te scire illud respondere supra est. tertio ex cap. Omnis utriusque sexus: 2.do quia ex verbis illis sicut dixit Xtus, unus vestrum &c. eo modo uti poterit Confessarius notitia criminis ex sola Confessione habita, quo usus est Xtus ante proditionem Judæ scientia, quam illius habebat: sed Xtus non inde-

non indeterminate solum, sed nominatim etiam declaravit sui proditorem in ultima cena: quod et confessarium po-
terit in casu reum criminis nominatim declarare ipsa sum.tur, cap. &c. min. et indubitabili; tum quia
respondenti Judae ad illa Xti Dom. verba verum &c. math. cap. 26. v. 21. Numquid ego sum Rabbi:
respondit Xtus v. 25: tu dixisti: atque ita clare ex Maldonado in hunc locum, ut adstantes omnes pos-
sint audire: tum praesertim quia interroganti Joanni cap. 13. sui Evang. v. 25. Domine quis est?
Respondit Jesus: ille est, cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxisset panem, dedit Ju-
dae Simonis Iscariotae. Haec salva fide inficiari nequeunt; sequela autem 2.a posita 1.a, quae legitima
videtur, removeri non potest. Praecisive igitur a iure, quo Xtus est Christus notitia proditionis Judae ante
publicam illius manifestationem; super quo, cum ipsa id non intendat in praesentiarum, videri po-
test Molina de Just.a et Jure tract. 2.o disp. 6. in fine., ab omnibus dici debet ob notitiam cri-
minis ex sola sacram.li confessione habitam, aut confessario communicatam non est homini, aut Deo,
nullatenus posse increpari poenitentem ita indeterminate, ut sat inaliter praesumere posset
correctionem, aut comminationem ad se, ut superiori nomine, immediate dixi; odiosa enim tunc ca-
sus redderetur confessio, &c; bene tamen posse ipsum poenitentem propter illa crimina indeterminate
corrigi, eo modo quo in freq.ti sermone acerrime invehunt, et ardentissime declamatores Apostoli-
ci etiam contra vitia, et peccata, quae ex sola sacramentali confessione, peracti praesertim sciunt, et li-
berius, ac communius patrari in populosa civitate: immerito namque ergo qui animo ferret,
vitia illa ita reprehendi; et cum ex nullis circumstantiis, aut indiciis constaret eam in genere ani-
madvertentem potius hunc, quam alium peccatorem objurgare, aut huic praesertim aeternum supplicium,
vel alia mala temporalia comminari, non nisi irrationabiliter ansa inde desumeretur ad sacram.tum
poenitentiae calumniandum, aut respuendum. Ita ex communi TT.rum doctrina super hac re, ex iis quae
adduntur deinde eodem cap. 2. Si sacerdos, ex can. Sacerdos de Poenit. dist. 6., et ex cap. Omnis utriusque
sexus de Poenit. et remiss. in quibus non solum prohibetur confessarii omnis modo revelare criminum
ex sola confessione sacram.li scitorum, verum et praecipitur, ut sacram communionem concedant poeniten-
ti qui ex illa confessione scitur indignus, et si occultissime eam petat, et nullo alio adstante. Alia hu-
ius similia arg.ta videre dabit Lug. disp. 33 de Poenit. Sec. 1.a a n. 16., et De Lugo disp. 23 de poenit.
Sec. 1. n. 19.; atque omnibus generaliter respondere debet vel ex praedictis; vel esse intra loqui de confes-
sione extra sacram.li; vel de peccati aliunde quam ex sacram.to notis, vel tandem de manifestatione fa-
cienda ex libero consensu poenitentis, qui poenitentiam publicam propter sua peccata agere velit: cer-
to enim certum est, et firmissimum, ne pro totius mundi salute, etiam spiritualis, posse confessarium sub
sigillo comprehensa aperire, aut indirecte, cum gravamine poenitentis, ut in ipsius praedictae cuius declarationi ver-
bis

UVA.BHSC

bi sigillatim expositi, manifestius constabit.

Strictissima itaque est 1mo obligatio sigilli sacram.ti non revelandi, nec in casu ullo potest Ecclesia ab illa dispensare, aut liberum se ab ea censere Confessarium. Ita communiter omnes DD. contra nullos Canonistas, quorum opinio nunc censetur erronea. Ratio autem est, tum constanti sensu SS. PP. cum perpetua Ecclesiae traditione et praxi; tum ecclesiastica lege supra cit.; tum quia ex jure naturae tenetur quis fideliter reticere, quae sub secreto sibi commissa sunt; tum praecipue quia instituens Xtus sacram.m poenitentiae tamquam 2am post naufragium deperditis praesto tabulam, ut loquitur Trid. ses. 6. cap. 14. et unicum remedium ad iustitiam iustificationem assequendam, non recte providisset fragilitati Poenitentium, et eorum necessitati, nisi cum praecepto eis imposito, omnia sua peccata aperiendi confessario, huic simul praecepisset, ut in nullo quolibet eventu ea manifestaret: alioqui enim, ut per se patet, odiosa nimis redderetur confessio, et immineret Christianis gravius, et peius malum, quod, ex Navar. apud Lacroix lib. 6. p. 2. n. 1936. inde occurrere potest. Hinc enim vero colligitur apertissime multiplicem malitiam contrahi a violatore sigilli: infidelitatis nempe, et iniustitiae gravis, vel levis pro qualitate injuriae poenitenti factae; et sacrilegii insuper respectu sacram.ti ac irreverentiae semper gravissimae, cum ex plena advertentia procedit, et levissimum sit quod revelatur; quia per quamcumque sigilli violationem valde retraherentur homines ab hoc sacram.to, in eorum salutis detrimento, et ita in hunc finem necessario. Ex communi etiam TT. apud Lacroix n. 1937, Platel tom. 7. n. 422. Reuter p. 4. n. 372, et 376, et Viva in Append. ad propos. damnat. §. 3. dub. 2. Si autem absit revelatio peccati, et tantum reddatur odiosum Sacram.tum ex aliquali detectione scientiae confessionis; putat Gobat. contra alios tract. 7. n. 882 apud Reuter cit. posse in hoc dari parvitatem materiae; ex modicissimo videlicet incommodo, vel levi gravamine quod poenitenti inde moraliter proveniret. Idem pluribus aliis suadetur apud Viva ubi nuper; ipse vero, etsi publice censeat contrarium a parvitate delectationis venereae deliberate quaesitae, in qua non datur parvitas materiae, quia, non secus ac in materia sigilli levi habenda, facilis est in hac hallucinatio, et proclivitas ad ulteriora; nihil tamen determinate resolvit, memor illius Ang.ci Quodl. 9. art. 5. Omnis quaestio in qua de peccato mortali agitur, nisi expresse veritas habeatur, periculose determinatur. Quidquid igitur de hoc sit, quod cuiusque exemplo decidere non audeo, ne in parte proposita, et aliis ibidem minimis scrutandis longe lateque laxemus, sapientissime faciet confessarius, qui in re adeo gravi, vel e solide probabilibus eas ut plurimum opinionum sequatur, quae favent sigillo; potiusque enim sibi liberari debeat periculum scandali, vel saltem quod confessio reddatur odiosa; Viva ibid. dub. 3. et ult., et Lacroix n. 1925, et seqq.. Interrogatus pertinace de re ad sigillum spectante, ne cauti quicumque, et nimium nunc aliquid quod adversum poenitentis suspicionem,

et cap. Dilectus filius de Excessibus Praelatorum

UVA.BHSC

suspicentur ex sua responsione; si peccatum (de quo inquiritur, sic nec sibi confessum) sit notorium, expedite dicat, tam penitentem quam se proprii officii funct[ionem] esse; si vero sit occultum; omnium aliis interlocutionibus, quae suspicionem generare possent de penitentis delicto, mancum tantum, et simpliciter negat, etiam sub iuram[en]to, si opus fuerit; et cum, vel sine restrictione pure mentali, se quidquam scire; voces enim, ut ostendit De Lugo disp. 23. n. 74, significant semper propter circumstantias scientiam utilem, vel non utilem ad respondendum: nec est cur ita respondendo, se periurum credat, aut inobedientem praecepto Innoc. 11. prohibenti usum propositionum 26 et 27. a se damnatarum; ut fusius aliis huc spectantibus, videre est apud Viva in hac propositione, Lacroix num.º 1982., et Reuter p. 2. a n.º 239, et p. 4. num.º 382.

Dixi 2.do non revellandi verbo, vel signo, vel alio modo; sive quod idem est directe, vel indirecte. tum quia idem, quod ex directa, ex indirecta manifestatione sigilli inconveniens sequeretur; eque enim ex utraque odiosa fieret confessio, et equalis Penitenti injuria; tum praecipue, quod sat superque est in re hac, ne plusquam unius omnium aliis nimis rationi differre videamur, quia ita statuit Lateranensis cit. cap. Omnis utriusque sexus: in formalibus verbis: Caveat autem omnino (sacerdos) ne verbo, aut signo, aut alio quovis modo aliquatenus prodat peccatorem... sive illud eius peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum. Iam vero directa sigilli violatio illa est, qua nominatim, et expresse affirmat Confessarius Titium v.g.a sibi confessum et fidelem omnium habitum, ac veracem; esse adulterum, ac mendacem: indirecta autem illa dicitur qua dicto, facto, vel alio quolibet inditio dat ocasionem prudenter suspicandi de Penitente tale peccatum, quod ex sola confessione scit; De Lugo n. 106.: Unde si, duorum, vel unum confessionibus exceptis, de uno dicat; iste mihi confessus est sola venalia, reus erit fracti sigilli; quia huiusmodi locutio praebet ocasionem suspicandi, alterum confessum esse mortalia. Imo in aliquibus circumstantiis reus sigillum erit dicere: Petrus mihi confessus est: tunc nimirum, cum confessio ita secreto facta est, ut prudenter praesumere possis nolle penitentem, ut id sciatur; timet enim ne non huius novitati socij, et eius praecipue confessarium ordinarium inficiant, se aliquod grave commississe, ob quod alium confessarium adierit. Idem dicendum, si confessarius revellet penitentiam gravem iniunctam Penitenti, aut si absque libero, et expresso eiusdem consensu, qui sine iusta causa petendus non est, eidem imponat penitentiam publicam gravem, ut ieiunia, et flagellationes, quae aliis nescientibus impleri non possint, in circumstantiis praecipue talis penitentis, qui inde merito praesumitur id non facturum, nisi in vindictam, et satisfactionem gravium suorum peccatorum illud ipsi a confessario fuisset praeceptum. Ita cum aliis Leander tract. 5. d. 10.

UVA.BHSC

d. 10. q. 42. et Lacroix n. 1947, 1955, 1956, et 1963, ac Reuter p. 2. n. 378.

6 Dixi 3º: quæ confessario exposuit Pœnitens in confessione sacramentali; ea enim ipsi commissa sunt, ut Christi vicario, et eorundem revelatio apparata est summi mali inducendi Reipublicæ Christianæ. Quia tamen non omnia, de quibus ibid. sermo nonnumquam institui solet, sub strictissimis sigilli legibus teneri debent, id principijs ab omnibus statuendum est, et firmiter amplectendum, sub sigillum solummodo cadere omnia, ac sola illa, quæ confessario aperiuntur in ordine ad absolutionem sacramentalem, et quorum manifestatio redderet sacramentum hoc grave, et odiosum: devitatio namque mali huius omnium gravissimi, fuit præcipuum motivum instituendi sigilli, et ita stricte præcipiendi confessarijs ut hæc spectantia inviolabiter sub eius clavibus tenerent, et observarent. Cum autem nil adeo homines offendat, et quidem cum merito, quam secretiorum suorum criminum publica declaratio, certo ideo sigillum frangit 1mo confessarium, qui vel in genere dicit Petrum bene notum accumulantibus sibi confessum esse mortalia; vel in specie, lenia nimirum mendacia sibi in confessione manifestasse; non vero si in genere tantum diceret, sibi venialia aperuisse, cum enim publicum sit illum sibi confessum, et pro materia confessionis adhiberi saltem debeant venialia, hinc est, quod dictio illa solum significat sacramentum hoc a se illi esse collatum: abeo tamen dicendo, abstinendum est ob periculum scandali Platelli tom. 7. n. 225. 2do: qui aperit peccata complicis, licet sine illa necessitate, ex mera ignorantia, ut accidit nonrato, sibi aperiente exposita: ita AA. passim fpræcept/dy recentiores. 3º qui dicit peccata, quæ pœnitens detexit tamquam objectum, aut motivum proprii criminis: si nempe tibi fateatur Petrus suam detractionem de furto Pauli, aut se eum vulnerasse, quia sibi alapam impegit; sigillum violat, furtum Pauli revelans aut alapæ impactionem. Reuter n. 377. 4to non modo peccata certa, verum probabilia, dubia, et falso existimata sub eodem sigillo continentur; nec solum prius commissa, verum etiam committenda, si ad confessionem referantur: tunc v. g. cum Pœnitens mihi confiteretur pravam suam voluntatem occidendi inimicum, eo animo, ut meis consiliis adiutus peccatum illud deserere, et abeo abstinere, licet nihil ipsi meis monitionibus profuerim; non possum ex confessionis notitia perpetrandum illud homicidium revelare. D. Thom. in 4to. dist. 21. q. 3. art. 1. q. 1. ad 1um, Vazquez. apud et cum De Lugo disp. 23. de Pœnit. n. 52., et circa conditionem quamplura, et nonnulla alia Lacroix an. 1947.

Quod ad deffectus autem naturales attinet aperiente declarato, esse illegitimum, ex. g.a, ignobilem, rudem &c.; non convenit inter AA. an sub sigillum cadant: supponunt quidem fideliter retinendos a confessario sub naturali secreto, ac sub sigillo insuper, quando eorum expositione præberetur occasio, colligendi peccatum in confessione detectum; si vero nihil eiusmodi

prudenter

UVA.BHSC

prudenter trinceatur negant deffectus illos esse mat. Sigilli Leand. et Vazq.z apud Castropalao punct. 19. §. 2. contra reliquos AA. muniter: et ratio est; quia ex eorum manifestatione non minus, imo aliq.do magis odiosa redditur confessio, quam ex revellatione peccati, mallet enim nonnumquam Penitens se adulterum haberi quam spurium dici, aut ex iudaica origine. Si vero deffectus naturales tales sint, vt ruditas, morositas &c. qui non ex declaratione Penitentis, sed in ipsa confessione prodantur, etsi ad sigillum indirecte pertinere censeant Granado, Henriq.z et Conin.; probabilius tamen id negandum videtur cum Nav. et Lugo n. 60. ac Reuter n. 377. (precisso tamen, ut per se patet, periculo inde iniciendi peccatum confessionem) Sicut enim circa omnes materia sigilli non sunt, quæ mere incidenter, et sine ullo ordine ad confessionem a penitente intraponuntur, potiori ratione neq. erunt ea, quæ vel ipso silente a confessore percipiuntur: eodem modo discurrendum existimat Lugo ibid. relate ad scrupulos: sub sigillo scilicet claudendos, si tantum cognoverit ex relatione penitentis, minime vero, si in eorumdem etiam cognitionem veniat, vt plerumque accidit, ex confessione ipsa; idem supponit Lacroix n. 1963. et viva in Append. et §. 9. cit. n. 5. Octavo &c. contrarium tamen absolute, et indistincte tenent graves aliqui AA. apud Leand. d. 10. q. 37. quos inter Tamb., ne vt probabili quidem acquiescit doctrinæ Lugonis; quia aptissimum esse ait scrupulorum revelationem, ad reddendam confessionem odiosam, et molestum frequentissime est penitentibus illos scrupulosos dicere. Tantum enim vero rigorem probare non ausim, etsi decere existimem, id reticere sub secreto naturali, tunc maxime cum ex eo dicto præsentim a confessario mali aliquid, aut doloris penitenti immineret. Circa virtutes autem, revellationes, et alias gratias, quæ a penitente in confessione aperiuntur, Saa v. Confessio n. 32. et alij apud De Lugo n. 58. absolute negant ad sigillum pertinere, ipse vero sub distinctione respondet, ac censet sub sigillo comprehendi, si ea detegantur, ad declarandum aliquod peccatum, suam v.g. ingratitudinem erga Deum, adeo sibi beneficum: secus vero, si in eum finem tantum aperiantur, vt dirigatur in via salutis, et aptioribus, ac securioribus monitis publicanetur. Ad sacramentale tandem sigillum spectat, vt plura pauci comprehendamus, quidquid potest ducere in cognitionem peccati a tali Penitente confessi, et illum præterea circumstantiam, quas nollent evulgari, ipse tunc vel imprudenter aperuerit, falso existimans, id necessarium esse, ad suum peccatum melius declarandum. Eo. disp. 33. de Penit. sec. 3. et Lacroix cum aliis alecit. n. 1947.

Dico 4.to: vel in ordine ad eam: ad inducendam namq. obligationem sigilli non requiritur, quod confessio vel sacram.tum Penitentiæ sit absolute completum, et valida ac iustificante absolutione perfectum; cum ad id sufficiat confessionem institui, animo accipiendi absolutionem, ab existimato idoneo huius sacram.ti ministro, vel excipiendi eiusdem consilia ad præcavenda ea quæ indignum se (penitentem) reddunt absolutioni, vel aliquomodo saltem faciendi, quod Xtus instituit, et præcepit. Ita ex variis asserit. Reuter n. 372. De Lugo n. 40. 41. et 45. ac Lacroix in Append. ad lib. 3. §. et 9. 2. cum vnanimi omnium DD. sensu. Ratio autem

est:

UVA.BHSC

est: quia cap. Quod quidam. De Penit. et remiss. recipiendam statuit Alex. 3. confessionem eorum qui asserunt se abstinere non posse a suis criminibus: quia licet non sit vera huiusmodi penitentia admittenda tn est eorum confessio, et crebris, et salubribus monitis penitentia inducenda. Quod ita absolute, et illimitate non decerneret Sum. Pontif., nisi in eiusmodi confessione exposita, prorsus reticeri deberent sigillo sacramentali: alioqui enim gravissime deciperentur penitentes, qui, edito hoc statuto, directe talem confessionem efficerent, bona fide credentes, ut est frequentissimum, eam esse sacramentalem, et vitalem et excipiendam determinarent, inrequisito ulteriori penitentium consensu, inducturam sigilli sacramentalis. Idipsum suadet ordinatissima Christi Providentia qua omnia ad Ecclesiam spectantia in sapientia disposuit et equitate. Huius autem esse videtur non providisse solum indemnitati eorum, et honori, qui sacramentum a se institutum, et recipi preceptum digne, et utiliter excipiunt; sed et illorum etiam, qui idoneum existimantes, et equum huius sacramenti ministrum adeunt, non precise consilii petendi gratia, sed tanquam Iudicem in hoc foro, ut sibi sacramentum conferat, vel indicet saltem de sua dispositione, et se dirigat in ordine ad id quod deesse iudicat, ut possit, eo adhibito, tandem aliquando absolutionem obtinere. Profecto nisi hec ita essent, mirum quot, et qualia gravissima mala proxime, et undequaque imminerent Christiane Reipublice. Nollent peccatores confessarios adire, ne forte duriorem reperirent, aut timore Dei penitus destituto, absolutionem ipsis denegarent, aut simularent dedisse, ut eorum deinde crimina ad Iudices deferrent, aut aliis manifestarent. Consuetudinarius nullus, usurarius nemo pro sacro Tribunali audiret, opportunissima confessarii monita respuerent, et sibi soli relicti, nam et auxilia praestantia etiam abjicerent, quid mali non attentarent, quod non perficerent, et quando tot iniquitatum peccatis, ab iis et aliis quibuslibet efficiendis, penitus desisterent? Alia libens pretereo, et que vel mente ty- rea ny pudice horret, et quia nemo est qui non videat summe hec repugnare providentie divine. Aliud tn est dicere, que ficte, irrisorie, pure historice, aut ad illudendum confessario, vel illum seducendum, sacrarij iter, aut solius consilii causa etiam in confessionali Penitens confessario aperit, vel illum exprimat hac clausula sub sigillo sacramentali: cum enim ea non referantur ad absolutionem, nec sit accusatio ullo modo sacramentalis, et equum preterea non sit, ut commodum ex sua iniquitate reportet Penitens, nullatenus circumstantiis adstringitur confessarius, ad ea sub eo sigillo retinenda; et eam contra, peteret, ac pro qualitate criminum tenebitur illa competenti Iudici &. deferre, quin ullo modo odiosum reddatur Sacramentum. De Lugo n. 53, et Lacroix n. 1921, et seqq.: Ubi, et loc. supra cit. videre etiam est resolutionem plurium eorum casuum, et qq., quas prohibebit temporis claritas tn, qua potui, maxima, hic indicasse sufficiat.

Dixi 5to, et Ult.: et quorum revelatio, vel usus redderet confessionem odiosam: neque enim omnis revelatio generalissime sumpta, vel usus notitie etiam stricte sacramentalis arcere apta est penitentes a receptio-

ne sa-

UVA.BHSC

ne Sacram.ti Penitentiæ, ut omnibus est in confesso: nam si de revelatione sermo est, cui hæc proprie, et improprie tali esse potest, admitti in hoc 2do. sensu debet duplicis speciei revelatio, quarum neutra sigillum offendit. 1a. est, qua diceret confessarius se pro confessionibus audivisse plura sacrilegia v.g.a silentio tn prætermissa penitentibus, qui ea fassi sunt; et reliquis insuper circumstantiis loci, communitatis præsertim parvæ &c., ex quibus possent circumstantes in notitiam venire, vel suspicionem penitentis; aut alius aliquis aliter infamari. Ratio est, quia indeterminata hac, et generalissima locutione, nec ullum nil lædit confessarius quamplurium communium penitentium, quos tunc illic loci, tum alibi audivit, nec minimus aliquomodo est Sacram.to penitentiæ. His tn non obstantibus prudentissime advertunt De Lugo n. 63, et Platelli n. 426. maximam adhibendam cautellam, in referendis pecc.is in confessione auditis, etiam abstrahendo a declaratione delinquentis; tum ne scandalizentur auditores præsertim, suspicantes violari sigillum; tum propter naturam aliquorum ingenium ad colligendum auctorem ex aliquo facto narrato. 2a. ea dicitur, qua præcisive ab explicita facultate penitentis, eumdem confessarius aloquitur statim post absolutionem, inquirens circumstantiam alicuius pecc.i, prius confitendam, et oblitam; vel monens de re utilissima vel necessaria quæ antea non occurrit: quia tunc causa censetur adhuc iudicium durare, et integrandum est. Idem dicendum si in altera confessione, in bonum penitentis, et ad aptiorem sui regiminis gubernationem eidem in memoriam revocaret prius sibi confessa; quia neutra ex iis, etsi improprie dictis revelationibus reddit confessionem odiosam; cum et adhibeatur in eodem foro Sacram.ti, et necessaria tn semel sit, ad corrigendos pro munere Iudicis aut Doctoris nonnullos defectus in priori commissos, vel ad medendum, quæ spiritualem medicum apit, antiquiora forsan, et periculosiora quædam vulnera. De Lugo n. 129, Reuter n. 378. et Lacroix cum aliis pluribus n. 1980, et seq.ti contra Fagund. De reliquo autem numquam licet confessario revelare peccata &c. ex sola confessione scita, sine expressa faculte penitentis, spontanea, libera, ad libitum amobili, et in proprium bonum sive facto, sive verbo, sive scripto, quod est tutissimum, concessa, (nec enim satis est tacita, vel præsumpta ex mente DD. contra Graff. Iuan solum ea ignorantis ex prædictis pag. 238. §. Strictissima itaque) quæ foret revelatio proprie et stricte sumpta, aut ea aliunde scienti, explicite v.g., etsi non ita propria esset, tamen nec ipsi penitenti, aut mox confessionem cum eiusdem molestia nec utilitate, aut extra illam, ut monendus esset de deffectu in aliqua confessione commisso. Ita DD. communiter quoad omnes partes contra Ca... et alios quoad ult.g apud Mazzot. trac. 6. disp. 2. q. 5. cap. 2., Lacroix n. 1776, et Reuter 378. Ratio omnium est, ne confessio reddatur odiosa, aut lædatur aliquod ius penitentis; et quia ex confessione scitum est quasi nescitum ut ait Ang. in suppl. q. 11. art. 1. ad 1m. vel potius minus scit, confessar., quam qui nescit: ex Ang.co; ac tandem, quia sigillum inductum est a Xto Dom.no, in gratiam penitentis, qui proinde illud relaxare potest.

Quod ad

UVA.BHSC

244. Quod ad alteram vero priorem assert. partem, indicio S. praed. et expeditionem clausulae illius declarationem, certum est 1mo: licitum esse confessario usum notitiae sacram.ti, q.do nil inde incomodi accidit poenitentibus, et nulla datur occasio suspicandi, quod ex solis confessionibus sciat: aliter enim prohibetur confessario revelatio sigilli, ac usus scientiae confessionis: illa quippe semper, et pro omni eventu ipsi prohibita est, hic autem solum prohibetur, q.do cedit in gravamen poenitentis: posito igitur quod nullum tale incommodum ex usu scientiae confessionis poenitenti sequatur, nec vel indirecte quidam ex ipsa cognitum revelletur, non est cur prohibitus censeatur usus eiusmodi. Mazzot. ubi supra cap. 5. Hinc est, quod sciens confessarius ex sola complicis confessione hunc suum poenitentem reticere aliquod aliud peccatum, etsi possit ingerere illum interrogare, an aliud peccatum commiserit, vel quid simile; nequit tamen ullum, vel levissimum indicium ipsi praebere, notitiam quam ex confessione alterius supra hoc accepit; imo si constanter recusat huius sui culpae sincerum expositionem, non potest propterea sine absolutione dimitti; quia in hoc foro poenitus habenda est fides ipsi poenitenti uti accusatori, reo, et testi simul propriam actionum, quam aliis quibuslibet. Ex Lacroix n. 1970, et 1763 cum mult. Certum est 2do. licere confessario ponere aliquam actionem, quam procedere suspicetur poenitens ex sacram.ti notitia sui peccati; modo nec illa ipsi ingrata sit, nec sacram.tum reddat difficilius. Ita ex iisdem rationibus supra Debugg n. 102. et Viva in cit. Appendice, et S. 9. n. Fit 3o: unde sigillum non offendet, si specialia ipsi benevolentiae signa ostendat, beneficia conferat, et corrigat in se defectus illos, quos ex aliorum confessione scit graviter ab aliis ferri, et acriter carminari. Quid enim vero, si memorata actio ingrata quidem sit poenitenti, at prorsus irrationabiliter? Resp.t Viva ubi supra S. 8o n. Vlt. in ordine ad usum eiusmodi notitiae nullam habendam esse rationem gravaminis irrationabilis ipsius poenitentis; ac proinde licite posse videri confessarium ex notitia confessionis reddi v.g.a cautum ad non comedendum talem cibum nocivum, esto poenitens aegre ferat, quod confessarius abstineat a tali cibo, et immunis evadat a damno, quod ex illo reportaret: nec enim ex abstinentia confessarii ab eo cibo ullo commodo, aut beneficio privaretur poenitens, nec esset cur ex eadem mali aliquid aut gravaminis vel levissimi timere posset, nec ullum denique adest fundam.tum praesumendi, sic Xtum ordinasse sigillum, et eiusdem sacro ita stricte instituisse confessarios, ut malit potius ex adversis voluntati poenitentium simpliciter irrationabili, quam, non quidem illud revellando, quod in omni eventu illaesum esse firmiter, et usque tenemus, sed utendo notitia sacram.ti praedicta, vel simili, sibi, ac suae vitae servationi immorem videre. Ne tamen faciles sint confessarii in per raro casu hucusque descripto frequentius effingendo, et praetermissis strictissimis limitationibus a nobis praescriptis aditum sibi aperiant ad pravam doctrinam alteram, quam istanter reiecimus et reprobavimus...

Certum 3o. est: illicitam esse confessariis, ex decreto Congregationis S. R. et universalis Inquisitionis „ praxim proponi huius: Scientia ex confessione acquisita uti licet, modo fiat sine directa, aut indirecta revel-

revellatione, et gravamine pœnitentis, nisi aliud multo maius ex non usu sequatur, iniciam compara- "
one prius merito damnatur. Addita deinde explicatione, sive limitatione quod sit intelligenda de "
usu scientiæ ex confessione acquisitæ cum gravamine pœnitentis, seclusa quacumque revellatione, atque in "
casu, quo multo maius gravamen eiusdem pœnitentis ex non usu sequeretur: Statuerunt, Em.mi et R.mi D.D. "
Cardinales Inquisitores Generales, dictam propositionem, quatenus admittit usum dictæ scientiæ cum grava- "
mine pœnitentis, omnino prohibendam esse, etiam cum dicta explicatione, sive limitatione: Et præsenti decre- "
to prohibent, ne quis ultra audeat talem doctrinam publice, aut privatim docere, aut deffendere, sub "
pœnis arbitrio Sacræ Congreg. infligendis; Mandantes etiam universis Sacram.ti Pœnitentiæ Ministris, ut ab ea "
in praxim deducenda prorsus abstineant. Hactenus decretum Univ. Inquis. editum 18 Nov. an. 1682. apud "
Viva cit. §. 6., ubi per quatuor §§.s et plene illud explicat ac sapienter, et quamplures conseq. deducit
partim iam indicatas, partim in sequentibus opportunius subdendas. Certum est 4.to non licere superi-
oribus aut confessariis regularibus uti scientia habita in confessione in ordine ad regimen externum suorum
subditorum. Constat ex decreto Clem. 8.i quo id ipsis interdixit his verbis: tam superiores pro tempore
existentes quam confessarii, qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, caveant diligentis-
sime, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem
utantur. Atque ita per quoscumque Regularium superiores quicumque illi sint observari mandamus. Vi-
va ibid. §. 7. n. His tamen. Id ipsum a quatuor prioribus annis a millesimo nempe 590 et ne pænea-
li ex doctrina privatim, aut publice ambi doceatur, prohibuerat in Soc.te Iesu R. P. Claudius
apud Viva ibid. Ex quibus omnibus et cetera alia sua quasi sponte sequi videantur; ne tamen vel omnis-
sima quæque, ab aliquibus auctoribus revocata, circa materia cum eorum offensione conciderenus...

Quæres generatim: An licitum per se sit confessario uti notitia sacram.ti ad externam guber-
nationem, quando effici potest absque periculo detectionis confessionis? Affirmative resp.nt apud Sanch. de ma-
trim.o ad 35. aa. ex TT, et Suaris, Ducibus Ang.co Seraphico Antonio, et Eximio. Ita respective pau-
cos ibid. seu lib. 3. disp. 16. n. 2, et 3. Ipse vero, et De Lugo, n. 33. cum reliquis RR.is communius apud Dicastillo
disp. 12. de Pœnit. n. 140. censent nec subsistere nec subsistere posse sent.m hanc post nuper traditum decre-
tum Clem. 8.i. Non accedet tamen iudicium hoc huius sent.æ iudicium Thom. Hurtado. eam vel nunc satis proba-
bilem existimantis lib. 2. resol. moral. tract. 6. cap. 11. resol. 32, et tract. 12. cap. 1. resol. 23, nec ipsi Leandro a Sa-
cram.to tr. 5. disp. 20. q. 67, et aliis apud Tapiam. 2. p. lib. 6. cap. 3. cit. a Viva §. 8.o Nos quod attinet nec
satis, nec utcumque probabilem censemus in præsentiarum sent.m hanc, vel saltem, ut ait Hurtado, ad Episcopos, et
alios confessarios non regulares; rationes autem quæ ad id iudicii efficiendum nos movent sunt huiusmodi.
Ergo illicitum semper est superioribus, et confessariis regularibus usus notitiæ pure sacram.tis ad externam gu-

bernationem

UVA.BHSC

gubernationi suorum subditorum cum aliquo horum gravamine, etsi nec directe nec indirecte confessio detega-
tur. Deducitur hæc seq.ª ex cit. decreti, quæ nullius alioqui roboris essent, nec eam dissidere Aversado.
Nunc sic: Sed posita huius sent.ª, præcisive a revellatione confessionis ut supra, non semper esset illici-
tus superioribus, et confessariis regularibus usus notitiæ pure sacram.lis &c. ergo Aversadi sent.ª contrari-
atur cit.s decreti. Prob. min.r ex adstructa opinione, dari potest casus (et quidem frequentissime) in quo
relictis prædictis decretis, illi stare debeat in scientia superior, aut confessarius regularis: ergo non esset
semper illicitus &c. Probo ant.s: posito quod ex confessione sciat confessarius aut Prælatus regularis ille
enim hic non possit capere, volentem tamen ex suis subditis potest pro clavibus audire ex decret. eiusdem Cle-
ment.s supra pag. 167. §. Hec minus) esse in Prælaturam, aut in ordinarium confessorum ammittendum
esse ea indignum, aut non sacerdotem, si licitum per se esset uti scientia sacram.li, nullo adhibito in-
dicio confessionis, et cum onere pœnitentis, ac tali, quod timeri deberet respectu maioris gravaminis
quod ex [illegible] uti sequeretur; deberet utique, ne contra ius naturæ præficerent indignum, aut pro confes-
sionibus exponerent non sacerdotem, cognitos ut tales; ea notitia uti, cuius usus prohibitus ipsis
tantum est iure ecclesiastico clementino; et peccarent gravissime, si in casu utrumque huius iuris, postha-
bito naturali [illegible] malum prohibente, ecclesiasticum præferrent, tunc non obligans: hic casus, vel aliis
consimilis frequentissime accidere potest: ergo posita sent.ª contraria, dari potest casus &c.: et nihili [illegible] ac nul-
lius roboris est clement. decretum. [illegible]

+ Hoc dici nequit; ne ergo eo audaciæ deveniamus, et irreligionis, ut tanto Pontifici adscribamus decretum ita illimitatum,
ut repugnans propterea sit iuri naturæ, tunc præsertim cum ex eius mente (eliminatio enim huius-
modi usus a religionibus in circumstantiis fuit absdubio præcipuum motivum huius constitutionis edendæ)
deberet illud firmiter teneri, et exacte observari; dici necessario debet solum prohiberi a Pontifice,
quod illicitum prius erat, et prius prohibitum a iure naturæ, ac divino, nolentibus indemnitati pœnitentium.

a naturali sit, et divina

Immunes a prohibitionibus eiusmodi [a] non sunt Episcopi, aut confessarii non regulares: ergo præcisive a re-
vellatione confessionum, uti hi nequeunt scientia sacram.li ad gubernationem externam cum onere qualicumque pœnit.tis
confessionum.tis ex universaliori decreto Generali Inquis. supra omnes indiscriminatim, et indistincte pœnitentiæ
ministros obligante: et ex eo quod magis odiosa reddi videtur confessio, si notitia sacram.li uteretur confessarius,
nullo præstito indicio confessionis præmissus, quam si illud præstitisset; tunc enim posset pœnitens sese munire ad-
versus mala sibi ea propter imminentia; secus vero in casu quæstionis, cum nil tale prudenter timeret.
Atque hæc plusquam satis contra opinionem propriam absurditate se ipsam abunde refellentem.

3 Idem hac de re iudicium facile quis feret, si vel leviter percurrat rationum momenta,
quæ pro se afferunt adversarii: neque enim ulterius requiritur ad eorum insubsistentiam, funditus perspici-
endam.

UVA.BHSC

endarum. Nam 1.mo quidem, jure merito reprehendi[t] Episcopus cap. fin. 6. q. 2. quod publice vitaverit peccatorem, qui sibi soli non autem ut Judici, sed ut Patri suum crimen fassus est; et extra sacramentalem, ut notat ibidem glos. et confirmat ipse Episcopus, cum initio cap. ingenue dicit, fassum sibi esse suum delictum: id enim reo, ut per se patet, tutari nequiret, sine expressa violatione sigilli, si illud sibi sacramentaliter communicaret. Liberum etiam est 2.do confessario, vel superiori eque ac ante post confessionem acceptam, eligere vel secus in prelaturam suum penitentem; numquam tamen eius illum habuere, aut habere potuerunt, adomittendam electionem propter delictum quodcumque ex sola confessione cognitum. Invariatum preterea retinent 3.o ius utendi post confessionem (caute tamen, et offensionem, ac scandalum omne devitando) notitia extra sacramentalem habita materiam confessionis; puniendi in foro externo delictum sui subditi ante vel post illius confessionem ad se delatum; removendi ab officio ad nutum amobili penitentem, quem precise a noticia sacramentali suorum delictorum rationabiliter prius removere statuerant, aut 1.mo post confessionem visa de causa confessionem non concernente, statuerant; et recusandi eidem beneficium prorsus indebitum: modo nec illud certum affirmet, aut gravius puniat, ex securiore, et magis circumstantiata notitia sacramentali; nec ex eadem inducatur ullatenus ad illum quantocius removendum ab officio, aut ad eius postulata istantius rejicienda; hoc enim et sacramentum redderet odiosum, et est contra eum, quod habet penitens, non quidem ad dignitates aut officia gratuita obtinenda, sed ne ea ipsi denegentur, aut difficiliora reddantur, ob ea sua crimina ex clavibus scita. Presens id habeant confessarij, et alij ad sigillum obligati, tunc maxime cum consulti (sapientius autem hunc in finem non aulenerint ex Lacroix n. 2001) ex eorum informationibus dependet honor, aut bonum aliud suorum penitentium. Licet enim perdifficile frequentius non sit cognitum indignum ex confessionibus talem dignosbene ex alijs motivis extra sacramentalibus; si tamen eum se excusare oporteret ab informationibus reddendis ob periculum scandali etc. facile sibi blandiri confessarius suam intentionem, et ut indignum beneficio, ad quod propositum, suum penitentem declaret, vel studiosius inquirit defectum extra sacramentalem, vel prius scitos ingenti omni accuicit, aut ex levioribus aliorum criminum motivis secundum se, gravioribus tamen, aut certis ex notitia sacramentali propositum sibi finem quod assequitur, et si hec penitentem lateant, vel se etiam ipsum falso religionis zelo decipiat, cum tamen fractione sigilli ea non vaccent, et notissima illa sit intima cordis et secretiora mentis clarissime inspicienti Deo, equissimi eiusdem iudicij rigorem numquam effugiet.

Utilissima 4.to est moderata saltem peccatorum reservatio, et convenientissima non semel adhibenda subditos ab illis revocandis, aut 1.mo commendis: cogunt enim per se loquendo, qui ea patrarunt, relicto confessario Ordinario, et devicto sepissime rubore vel maximo, proprium adire prelatum, non ut crimina illorum sua cuncta gubernatione externa aptius moderetur, quod esset omnino importabile penitentibus, odiosissimum, et re-

et religionis eversionem, ut ab eo vti a sapientiore Doctore rectius dirigatur, vti a peritiore medico salubrius sui vulneribus, et efficacius remedium accipiat, et vti a proprio prudentiore Iudice, respondente sui peccati oppositione penitentia assignata, valide abstrahat. 5to. denique facile contemnendum fatemur, etsi mallint adversarij, nihili etiam habendum gravamen [redacted], cui nisi quis acquiesceret, multo maius aliud ab ipso esset subeundum: solemniter tamen decipiuntur adversarij id generale principium aptando [redacted] casui praesenti. Licet enim vtens tamen circumstantijs confessarius scientia sacramentali, et obtinens eo pacto ne indigno penitenti confessarius munus quod sibi procurat, devitare posset aliqua eiusdem mortalia, aeternum nullorum forsan mereatur etiam perditionem; ea scilicet, quae committeret exercens munus cuius indignus est, aut sacrilege suscipiens cum animarum periculo collationem sacramentorum: verum nec omnia eiusdem peccata devitaret, rerum namque turpissimi sceleri se astringeret, id munus sibi expetendo, et cuius denegationem graviter ferendo; nec aliorum damna tanti habenda par est a solo penitenti confessario, quanti merito habentur a tota Ecclesia gravamina, quae ex tali usu notitiae per sacramentali necessario sequerentur. Quoties enim etc. etc.

nec tanti aliorum dedicatione habendi debet, ut suaderi opposita posset aut praemitti ... ne sacramentum sine facultate penitentis, quae ab ipso iure causa petit non potest Lacroix n. 1359 et cum eo ... ly tali gravamine, quod non a se, sed a solo confessario confessum debeat, cuius eo alio, quod eo non ... cientis sequeretur; sed contemni omnino si in huius speciei gravi illud, et nihili habendum ... maiora namque hinc innumera et incredibilia mala [redacted]. Quoties enim penitentes resilierent peccatores, quia timerent ne in re tanti momenti erraret confessarius ignarus saepe, et imprudens saepissime; vel quia [redacted] suspectum eam propter conterent sacramentum: hoc, odiosum et inaccessibile inconveniens omnium maximum, et ne pro totius mundi salute vnquam contemnendum; vt cum reliquis in his duobus paragraphis observatis, et aliis ijs affinibus apud Viva, et Sanch. cit. ac De Lugo disp. 23. sec. 5. constat perspicue ex pluribus principijs, et rationibus tota hac sectione passim traditis.

Quaeres 2do: an licitum sit confessario vti notitia sacramentali cum aliquo onere penitentis, casu quo nisi id efficiat, aliud quid intrinsece malum praestare debeat? Comprehensa equidem videtur quaestio haec et resoluta in generali praecedenti hactenus exposita; quia tamen languum adhuc discrimen inter vtramque cernit Mazzotta trac. 6. disp. 2. q. 3. cap. 3. ex Lacroix n. 1378. ne in re tanti momenti illud dissimulare videar, en ex eodem cum quaestionis explicatione eiusdem resolutionem. Si maritus invita vxore suscepit Sacerdotium, et audiens eius confessionem in articulo mortis intelligit peccatum, ex quo scit, matrimonium ab initio fuisse nullum; ea postea convalescente, et petente debitum, non posset reddere, quamvis ipsa adversaretur cum illud negare ex notitia confessionis. Ratio est, quia talis redditio debiti esset intrinsece mala. Haec Mazzot. cit. quorum fundamentum etsi efficacissimum alioqui, et gravissimum secundum se, quod ad praesens tamen attinet deficit in pluribus. Profecto intrinsece malum est, vt per se patet, et habet Viva in Append. S. 7. n. Confirmatur 2do;

dare

UVA.BHSC

dare eucharistiam peccatori, eligere indignum ad prelaturam, conferre indigno sacros ordines, professionibus ministri exponere non sacerdotem, et nihilominus ne odiosa reddatur confessio, licite hec omnia prestanda a confessario, qui ea tantum scit ex clavium notitia, ut dedimus supra, et prelaudati 88. cit. admittit Lacroix n. 1377. et maz. loc. cit. At in iis, prec casu, de quo modo dicimus ex iisdem ibidem, solum materialiter concurrit confessarius ad peccatum alterius. Cur enim vero; neq. enim valet illud sit pro ratione voluntas. Nonne tam fornicatio quam electio indigni &c. inimediate utreque repugnante physice ac positive immediate fiunt a fornicante et eligente? [redacted] [redacted] Est indubitabile. Si q. electio indigni in circumstantiis depuratur a malitia formali, quia nescit indignitatem scientia utili; cum eodem modo ignoret nullitatem matrimonii, cur pariter non depurabitur fornicatio a malitia formali. Preterea; cum ignarus omnino erat nullitatis matrimonii, solum materialiter peccavit per se loquendo petens ac reddens debitum: atq. illud quod solum ex confessione scit confessarius minus scit, quam qui nescit, ex Aug. supra; q. etsi hac notitia sacram. instructus debitum reddat solum materialiter peccabit.

Insistes: actio hec est ipsi directe, et immediate prohibita in 6.to precepto: q. nequit illam sciens ponere quin illud formaliter transgrediatur. Ita sane, si id nosceret scientia utili; sicut autem in 1.mo et 2.do Decalogi preceptis prohibentur eodem modo indigna administratio Eucharistie, electio indigni &c. et nihilominus licita hec sunt in circumstantiis, preceptis, ne odiosum reddatur sacram.tum penitentie; pariter, et potiori ratione admittitur id, et admitti posse videtur in casu presenti. Potiori utique: magis enim repugnat rationi electio indigni ad prelaturam &a. quam conventus intra non vocatos: illa namque est ita intrinsece mala, equitati, ac providentie divine repugnans, ut extra sacram.tum cognita, nequeat unquam non secus ac blasfemia precipi a Deo vel de potentia absoluta: hoc autem annumerari inter illas actiones debet, que lt sint intrinsece male, vel permitti possunt a Deo, ut tenent nonnulli apud ex &. lib. 2. de Leg. cap. 6, et viva in 28.a propositione damnata ab Inoc.o 11. n. 2, vel saltem per substractionem materie possunt ex eo ibid. depurari ab omni malitia, et cohonestari ex supremo Dei Dominio: ut ita ex occisione innocentis Isaac, precepta Patri suo Abrae Gen. 22. v. 2; ex cognitione non sue precepta Osee cap. 1. v. 2. sue Prof.te; et expoliatione Egiptiorum permissa Israelitis Exodi. cap. 12. v. 36.: Nunc sic: prohibente Deo aliquid pro omni omnino eventu indispensabiliter omittendum, quod omitti in circumstantiis nequeat; quin ponatur aliud ab eodem prohibitum quia malum, dispensabile tamen de potentia absoluta (hoc vel illo modo de quo in presenti non curo) et dispensatum aliquando; presumi debet Deum summa quidem prudentissima semper habentem, vel dispensasse (ut supra) in hoc precepto pro iis circumstantiis, vel pro iisdem nunquam illud esse prohibitum: Usum notitie pure sacramentalis cum gravamine penitentis prohibet Deus pro omni omnino eventu ex predictis, ne unquam confessio reddatur odiosa; in casu autem, vel uti debet confessarius cum gravamine penitentis ea notitia, vel annuntiari petitioni secum non maritatum contra 6.tum Decalogi preceptum, quod dispensabile tamen ut [redacted], et dispensatum cum Osea Prof.ta: q. con-

UVA.BHSC

q[?]. censeri debet Deus in hoc pro nunc dispensare cum confessario, vel hoc pro nunc numquam fuisse ipsi prohibitum: dedecet enim quam maxime ordinarissimam divinam providentiam mutuo inter se pugnantia simul ponenda velle, aut ab hominibus omittenda. Id ipsum tandem confirmari posse videtur ex communiori Thomistarum cum Ang.co 2a. 2æ. q. 67. art. 6., et antiquis aliis TT. probabili sententia apud Reuter P. 3a. n. 271, et Lacroix lib. 4to. n. 1263. licite posse Judicem damnare iuridice probatum reum, quem privatim scit esse innocentem; quia hæc scientia, uti de medio se habens respectu sententiæ iudiciariæ, non efficit, ut ipsi imputetur oppressio innocentis intrinsece mala; q[?]. [illegible] scientia, quam habet confessarius ut D., efficere nequit 2o. Hæc obiter adnotare placuit circa casum moraliter quidem impossibilem, aut per rarum, ut proponitur a Maz.tta, qui in substantialibus saltem prorsus similibus frequentius accidere potest, si nempe confessario se intelligente distinctum, vellet alter simpliciter per interrogationem confiteri, et eligat in hunc finem suum sortem, aut alio quolibet ex cap.te ad sigillum sacram.le obligante, veniat hic, aut hæc in notitiam confessionis sui [?] simplici. Sicui ea satis efficacia videantur, et contrariis probabiliora poterit nemine [?] amplecti: mihi quidem et aliis TT., quos iudicium gravioris videntur; nollem tamen auctor esse huius sententiæ nunc præsentem, cum animo aliis intento, neque controversiam hanc maturiori præmisso examine dirimere; unde illam sub Judice relinquo.

Quæres 3tio. et ulto.: An confessarius uti possit notitia prædicta ad devitandum periculum mortis, in quo versatur, tunc, cum eiusdem notitiæ ex transacram.le [?] certo animadvertens, se id facere vel omittere ex prævia sacramentali notitia clarum, et est exemplum culpare: novit confessarius ex confessione Petri vinum sacro celebrando dispositum esse mixtum veneno, vel sibi e domo egredienti paratas esse insidias ad necem; poterit ne celebrationem omittere, vel domi manere, etsi adveniat complices prudenter cogniturus, se id facere ob notitiam [?] pro clavibus sibi a Petro communicatam? Affirmative respondent Bonac., Conink, Laiman, Castropalao, et alii apud et cum Tambur. lib. 4to. method. conf. cap. 6. §1mo.; ac plures alii apud et cum Moya tom. 2. select. in Append. ad Trac. 3.m disp. 3. q. 3. §3, et Reuter P. 4ta n. 380, ac seq.ti Negandum vero docent Lo.o disp. 33. sec. 7a. Vazq. et alii cum De Lugo disp. 23. n. 110, Mazzotta cum Lacroix n. ulto. cit. cap. 3, et Viva §3. Append. n. [?] 6to.: Tutior hæc, et probabilior mihi apparet Sent.a; quare ea ut plurimum retenta sub distinctione hac respondendum censeo. Ac 1mo. ubi certa sui periculi notitia sibi confessario ex confessione innotuerit, petat oportet a pœnitente immediate ante absolutionem facultatem utendi ea scientia ad propriam mortem effugiendam: hac enim habita, (et absdubio, moraliter saltem loquendo, eam obtinebit a pœnitente rite disposito) quidquid sit de iis sententiis directis, sibi occultare poterit a priori qui occurrerit modo, et utrique tam sui quam pœnitenti omnimodæ incolumitati opportunior. Si autem præter spem eam licentiam concedere recuset,

superest

supereet tunc inquirendum, ex quonam motivo procedat renuatio illa: si enim omnibus inspectis, et sapienter ac serio ponderatis, tum defectu dispositionis ad illud sacramentum, tum gravitati inimicitiæ præcedenti, modo loquendi libero, et comminationibus vel tunc forsan iteratis, prudenter iudicet ad se illum non accedere animo serio confitendi peccatum suum, sed solum se adstringendi strictissimo sigilli sacramentalis vinculo, et inducendi securius in paratas sibi insidias, dimisso pœnitente sine absolutione, quamcitissime suæ saluti prospiciat, sine timore fractionis sigilli, quod vinculum esse nequit inquiduari, aut induci, ex prædictis pag. 240. §. Dices 3.º, ex confessione, quæ uti ista nullatenus sacramentalis est.

Si vero sincero corde, et humili animo ad hoc sacramentum recipiendum accedat pœnitens, tenax tamen sui iuris, nec ardentibus confessarii votis assentiatur, nec precibus emolliri possit, non quidem ex odio in confessarium, quod aut non habuit, aut deposuit; sed quia prudenter timet, ne eo mortem evadente, in se omnem suam furorem vertant insidiarii, [redacted] suæ confessionis vitiis, et vel in ipso peremant, vel alium persequantur; nec occurrit qui utrumque incolumitati providere opportune possit; aut tandem, ut plura pauci explicem, facultatem negat quia sub clavibus retineri vult, quæ sub sigillo sacramentali ipsi exposuit; illicitum est confessario uti tunc casus notitia ex pure sacramentali. Ratio est, quia usus ille esset in circumstantiis secum tunc significantibus revellatio indirecta peccati aut insidiarum ex sola confessione scitæ, et sub sigillo reticendæ; certi enim aliunde insidiarii complices [redacted] latere suam machinationem, in malitia deducerent eam in particulari communicatam esse confessario in confessione: illicitum semper est revellare vel indirecte pro confessionibus audita, ne confessio fiat odiosa; aut pœnitenti inimica: præterea: tum quia utens confessarius ea notitia, cum eo periculo pœnitentis plane redderet confessionem odiosam, formidandam, et moraliter impossibilem; quod est absurdissimum: tum denique quia ex decretis Clem. 8.i et Gen. Inquis. supra, numquam omnino licet uti notitia sacramentali cum gravamine qualicumque pœnitentis; etiam præcisione a directa, aut indirecta revellatione pag. 244. §. Certum 3.º est. Ꝺ præter gravamen sive periculum, de quo nunc, datur in præsenti indirecta revellatio, quæ se sola intolerabilis est, et sufficientissima ad ruborem suffundendum pœnitentibus, et arcendos a confessionibus: præterea: renuitia a pœnitente precibus confessarii, prohibitum huic pro semper est usus notitiæ illius sacramentalis.

Casu autem quo adeo imminenti, et tanto periculo detentus confessarius, debitis omnino fuerit cum facultatem petendum, et ad se tandem reversus nequeat ob absentiam pœnitentis ea licentia se opportune præmunire, in id pro temporis brevitate totus incumbat, ut in memoriam revocatis circumstantiis insidiatorum, contritione, benignitate, claritate, ac potentia Dei pœnitentis, eiusdem mentem, et voluntatem certius assequatur. Si enim, ut sat morale Rector est apparet, omnibus ponderatis, [redacted] prudenter existimet Confessarius ad se adiisse Petrum, ut sacramentalem gratiam obtineret, et insuper illum [redacted]

UVA.BHSC

[illegible] illum redderet certiorem [conjurationis] in suam vitam, ut mortem protinus evaderet;
nec ex usu tali notitiae oriretur aliud gravamen poenitenti sequitur, juncta prudenti hac praesump-
tione, et quasi implicita facultate, illa pro circumstantiis possibili; cum gravi auctoritate DD. usum ejus-
modi notitiae absolute, et illimitate tunc permittentium, pro casu fere metaphysico sapientius esse videtur,
et cordatius vel a celebratione abstinere, vel aliter proprii saluti oppido prospicere. Si vero iisdem personibus in-
circumstantiis intime perspexit, vel mortem ars certo subeundam animadvertat confessarius, vel afficiendum alioqui poeniten-
tem malis, aut gravaminibus quibuslibet, praemissa ardenti ad Deum oratione, contritione insuper perfecta,
maxime si in mortali sit, nec possit confiteri; et de divino auxilio quae sibi meliora sint fidentius sperans, in
id periculi se conjiciat necesse est propter reverentiam sacramento debitam, et ne umquam ex sigillo procedat ulla poenitenti fiat injuria.

Nec dicas 1mo. quod usus illius notitiae non est ex se revelatio confessionis, sed solum per ali-
quam rationem notitiae quam complices aliunde habent, ac proinde non esse revelationem illicitam. Nam
ad violationem sigilli sufficit exent. cap. omnis utriusque sexus quod confessarius verbo aut signo, aut alio
quovis modo aliquatenus prodat peccatorem; hunc, quod est sigillo ab eo exponitur, declaratur, ut confessarius ea
mansione domus &c. simul cum circumstantiis ceteram imitantibus, et significantibus complicitate revel-
latio est usus praedictus. Accedit quod, stante ea doctrina, licite posset confessarius interrogare poenitentem de im-
putationibus circumstantiis sui peccati sibi noti ex confessione complicis, et hinc prudenter colligere posset
eam notitiam non ab alio quam a complice prius confesso, eidem esse expositam, quod tamen tamquam certo illicitum
tradit Lacroix n. 1970, et Reuter ex Co. n. 378. illatione 14. Posset insuper uti ea notitia etiam si praecipue
ab eius usu deludere speraret insidias sibi paratas, se defendendum adversus insidiatores, aut mutandum
viam sine ulla nota; ac vero denique ad sigillum teneretur confessarius respectu poenitentis, illius complicis, aut aliis
scientiam eorum peccata: absurda omnia, et inconvenientia adeo gravia, ut odiosissimam redderent et intole-
rabilem confessionem sacramentalem. Nec dicas 2do.: licere confessario dicere de latrone publico, cum sibi sua peccata esse
fassum esse, et simul indirecte significet eum sibi exposuisse sua furta, ne umquam id diceret; dato enim cum plu-
ribus contra Diana apud Lacroix n. 1973 eam expressionem non adversari sigillo, nihil inde vel levissimum
colligi potest adversus sententiam nostram: praedicta etenim solum manifestat confessarius latronem praedictum sibi confessum
esse, sive id ipsum quod prius declaravit poenitens, dum eum pro confessionibus excipiendis in confessionario
existentem publice adiit sacramentum hoc recepturus. Ea autem scientia utens confessarius in casu nostro lon-
ge diversum quid, et multo odiosius prodit et declarat; peccatum nempe particulare sibi traditum sub si-
gillo; quod eque illicitum est (quia in hoc utrique tenetur et paritas proposita) ac directe vel indirecte declarare sibi
confessum aliquod ex publicis furtis, a latrone illo commissis: Lacroix ibid. At nihil id efficiat, incongruitatem,
quasi se ipsum inveniunt, contra indispensabile ius naturae. Verum speciosa sunt haec, et tenuia lamenta
incautorum.

UVA.BHSC

incautorum. Se non interficit qui, uti mavultis, potest quidem physice mortem evadere, moraliter tamen seu licite eam subterfugere nequit. Mortem itaque sibi non infert, qui eidem periculo se exponit, illud ignorans: si autem scienter illud ingrediatur, non ipse sed ille ipse ... at scientia procul inutilis, id namque vivaturus, ut homo, scit tantum ut Deus, et ita scitum in ordine ad gubernationem externam, et ejusmodi alias actiones humanas ut quasi necessitas; ut docebat superius Doctor Angelicus.

Hactenus pro modulo ac tenuitate nostra dicta sunt satis in minimum, ac qualitatum omnium Ministri Sacramenti Poenitentiae aptiorum, quoad assequi potuimus, et veriorem promissam expositionem. Quia tamen minime noveris, quod erroris aliquid aut falsitatis, prout humanum est, in tanta opinionum varietate hinc inde subrepserit, verum est Reverendi Patres, uti ab initio et in decursu tractatus non semel animadverti, ea ius probanda pro praxi seligere, et rejicienda in omne omnium bonum, et instructionem corrigere, ac castigare. Interea tamen velit Deus optimus maximus, cuius majorem gloriam, et animarum salutem sicut in aliis omnibus, in his praesertim diligentissime inquirendis, unice prae oculis habuimus, ut absoluta ea particulari sua protectione eique diu Societati suae abundantissime promissa, diuturnis in tribulationibus et angustiis, quas a pluribus et a sex praesertim annis acriores in dies, et severiores, stantes tamen, et impertérrito semper animo patimur, et sustinemus; tandem aliquando possimus hic tradita, pro confessionibus uti excipiendis, sapienter in praxim reducere; et per reliqua laudabilia, propria, ac pia Instituti Nostri ministeria ardentiori Loyoleo spiritu divino perusta, Majorem Dei Gloriam, honorem, et Religionem longissime propagare, et in proximorum omnium toto orbe terrarum salute procuranda, sedulo studiare, et laborare indefesse.

Finis.

Bononiae 26 Aprilis anni 1773. — = — Auctore Patre Joanne Michaele Ruiz.

UVA.BHSC

Index Disp.^num et Sectionum.

Tractatus theologico-moralis de Ministro Sacram.^ti Penitentiæ.

Proemium. . . . Pagina 1.^a

Disputatio 1.^a De Ministro Sacramentorum in genere. . . . . 2.^a

Sect.^o 1.^a De ijs quæ necessaria sunt, ut valide conficiatur sacram.^tum . . . . 2.^a

Sect.^o 2.^a An ad valorem Sacramentorum requiratur intentio min.^tri? . . . . 7.^a

Sect.^o 3.^a Qualis debeat esse intentio Min.^tri? . . . . 12.

Sect. 4.ta De ijs quæ requiruntur, ut licite conficiatur Sacram.^tum . . . . 22.

Disput.^o 2.^a Stabilitur veritas catholica circa potestatem et modum, quo in Ecclesia peccata remittuntur. . . . .

Sect.^o 1.^a Indicantur errores, proponitur, et probatur sententia nostra. . . . 33.

Sect.^o 2.^a Proponitur 2.^a quæstio promissa, probatur et ab objectionibus expeditur. . 40.

Disputat. 3.^a De potestate simplicis Sacerdotis in ordine ad Sacramentum Poenitentiæ. . . . .

Sect.^o 1.^a An Sacerdos qua talis habeat jurisdictionem ad Sacramentum hoc conferendum requisitam? . . . . 46.

Sect.^o 2.^a De jurisdictione simplicis Sacerdotis circa venialia, et mortalia jam remissa. . . . . 51.

Appendix circa Patres Societatis Jesu. . . . . . 59.

Sect.^o 3.^a De potestate simplicis Sacerdotis pro articulo mortis, et pro eiusdem gravi periculo. . . . . 61.

Appendix circa potestatem complicis Sacerdotis pro articulo mortis sui complicis, et argum.^to ex ea desumpto contra nostram sententiam, fit satis. . . 69.

Disput.^o 4.ta De approbatione Confessarij.

Sect.^o 1.^a Traditur approbationis essentiam, et eius quæ muneri Parochi annexa est distinctam declarationem. . . . 74.

Sect.^o 2.^a Describitur status antiquus, et modernus controversiæ circa approbationem Confessarij Regularis. . . 79.

Sect.^o 3.ª Illationes ex predictis. . . . . . . 88.

Appendix circa 1.ª ex ijs illationibus; posse scilicet regularem absolvi a quolibet sacerdote, ex facultate sui Prelati regul., etsi approbatus non sit ab ordin.^o loci. . 103.

Ilma. Mr. S. P. Cañas!

UVA.BHSC

Sect.º 4.ta Exponit constitutiones aliquas appostolicas circa monialium confessarios, et declarat deinde sequentias, quæ ex sanctionibus illis deducendæ sunt.. 117.
Sect.º 5.a De approbatione requisita in Confessario electo per Bullam Cruciatæ, aut Jubileum. . . . . 127.

Disputatio 5.a De jurisdictione Sacramenti Penitentiæ Ministro necessaria. . . . . 133.

Sect.º 1.a Quid, et quotuplex sit jurisdictio: quibus, et qualiter ea conveniat? . 134.
Sect.º 2.a An confessio facta cum eo, qui communiter, etsi erronee existimatur confessarius, sit valida? . . . . . . 140.
Sect.º 3.a An valida et licita sit confessio facta sacerdoti dubiam, vel probabilem tantum jurisdictionem habenti? . . . 149.
Sect.º 4.a De jurisdictione confessarii in vi Bullæ Cruciatæ, Jubilei, &c. . 161.

Dup.º 6.ta De casibus reservatis. . . . . . . 165.

Sect.º 1.a Quid sit reservatio peccatorum, et quis possit ea reservare? . . . 166.
Sect.º 2.a Quænam alia requirantur, ut peccatum aliquod reservatum censeatur? . . . . 176.
Sect.º 3.a Perficit assumptum in præcedenti propositum atque ea impulsarium exponit, quæ tenere se debent ex parte hominis reservatis innitentis. 184.
Sect.º 4.ta Divisione facta casuum eorum, qui a distinctis superioribus reservati sunt, exponitur nominatim quinam ab eorum impulsu possint absolvere tam directe, quam indirecte... Ubi nomin. d.titulis. 135.
Sect.º 5.ta Perficitur assumptus in præcedenti propositus. . . . . 216.

Disput.º 7.a De officiis Confessarii ac de eiusdem obligatione in ordine ad sigillum sacramentale strictissime servandum. . 224

Sect.º 1.a Singulariora Confessarii munia declarantur, ministri, nempe, Doctoris, Medici, ac Judicis, et traditur simul quid peragere debeat ut parem se tantis nominibus, et dignum exhibeat. . . Ibidem.
Appendix. Refferuntur præcipui Canones Penitentiales secundum ordinem Decalogi ex variis Concilijs et Libris penitentiariis collecti in Instructione S.ti Caroli.. 233.
Sect.º 2.a, et ult.a Quid sit sigillum sacramentale; qualis, et quanta eius obligatio respectu Confessarii? . . . . . . 236.

UVA.BHSC

Edito a Sacra Congregatione Indulgentiis præposita decreto, quod dedimus pag. 132, obsequentissime quidem auditum illud, et receptum fuit ab iis præcipue, quibus se præ aliis eo vel maxime gravari perspicuum erat: iis scilicet, qui a gravioribus noxiis immunes liberi, in promptu sæpe sæpius non erat facultas sua venialia, quæ pro humana fragilitate prorsus difficile, aut potius moraliter impossibile est omnia vitari, clavibus subjiciendi; quo in vel minori, aut necessario prætermissio indubium ipsis erat se pluribus Indulgentiis privandos, stante prædicto Decreto. Humillime propterea ad eumdem benignissimum Patrem ac suavissimum Pastorem suas preces direxere, ardentissime ab eo exorantes, ut citatum Decretum ita explicare dignaretur, ut et proposito sibi fini esset opportunum, et favorabilius simul ac tolerabilius tot piissimis exemplarissimis Sacerdotibus, Regularibus, et monialibus, ac quamplurimis aliis piissimis Secularibus. Libentissime annuit SS. Clem.[s] 13.[s] iustissimis iis ac obsequentissimis precibus,

„ et ex eiusdem Sacræ Congreg.[s] consilio 9. Decemb.[s] an. 1763. indulsit ut, qui semel saltem in
„ hebdomada ad Sacramentum Pœnitentiæ accedere, nisi legitime impediantur, consuevêrunt, et nullius lethalis culpæ, quæ post peractam ultimam confessionem ommissæ sibi conscij sunt,
„ omnes, et quascumque Indulgentias consequi possint, etiam sine actuali confessione, exceptis
„ duntaxat Indulgentiis Jubilei tam ordinarij, quam extraordinarij, aliisque ad
„ instar Jubilei. Ut videre est apud Ferraris tom. 5. suæ Bibliot. pag. 63. n. 26. V. Indulg.[a], et integra utraq.[e] Decreta apud P. Andreucci tom. 2. dissert. 8. a pag.[ea] 106. Pag.[a] autem 108 exhibetur Decretum Bened. 14. in quo confirmat Indulgentias concessas a Bened. 13. elicientibus actum virtutum Theologalium, et quamplurimas alias eisdem denuo concedit.

Evolvens post plures annos hæc mea M. S. et animadvertens ex pag.[a] 197. in nota, dubitari non irrationabiliter posse de comuni doc.[na] asserente (alii omnini apud Viva de Jubileo Quest. 11. Art. 1. n. 1.) Casus Pontificios solum reservari indirecte, propter Excomunicationem illis ipsis frequentissime annexam, et immediate ac in se directe reservatam; videns autem simul et sapienti animarum directioni et proximorum levamini, ac solatio interesse quamplurimum posse rem hanc, maturiori examine premisso, pro tenuitate mea decidere, adij protinus Tridentinum ab Adversariis pro se alegatum, et quos ad manum habui nonnullos alios Aut.[res] æqua lance librandos. Comuni doc.[a] frequentius nullo negotio excipi posse ~~[illegible]~~ primo aspectu censebam, quæ tam Rec.[or] supra allegatus, quam Exim.[us] disp. 29 de Penit.[a] Sec. 2. pro directa in se ipsis talium Casuum reservatione ingeniosissime promovent. Nam quod ad Sextinam attinet reservationem directam peccati male promotorum ad Ordines, de qua Ex.[s] n.º 9. præterquam quod dubitari potest an subsistat, cum constet, ibid.[m] n. 5. saltem esse moderatam; ea profecto, vel ipso teste, rem præsentem nullatenus convincit, siquidem licet annexa illi peccato sit censura reservata; ea autem est Suspensioni, non Excommunicationis; interquas est maximum discrimen, hæc enim præ illa receptionem Sacramentorum impedit, ac legitime proinde infertur ex hujus reservatione, peccati cui ea annexa est, indirecta saltem reservatio. Secus autem accidit in suspensione; Unde qui illam incurrit libere potest inter alia ad ~~[illegible]~~ ad Sacramentum Penitentiæ accedere, nec ratione suspensionis etiam reservatæ prohibita ipsi est Sacramentali absolutio; horum conscius Sixtus 5, atque eam simul cum Suspensione prædicta reservatam volens, necesse habuit ~~pro~~ illud peccatum directe, et immediate sedi Apostolicæ expresse reservare. Atque ex hac præterea diversa reservandi forma a multis Pontificibus (pag. 196) in praxim deducta, abundantissime habetur, unde satisfiat Aug.[to] quo in suæ opinionis probationem trahere nituntur Adversarij comunem Trid.[i] doctrinam Ses. 14 c. 7. ~~[illegible]~~ Ubi tantum declarat, posse Sacerdotes Summos et Censuras et peccata reservare.

His itaq.[e] prætermissis idem assumptum confirmat Ex.[s] ibid n.º 10 a portione ordinatissimo hoc ac firmissimo ratiocinio: Excomunicatus Excomunione reservata, te de cetero recte dispositus, ac bona fide accedat ad Confessarium non privilegiatum, et ab eo absolvatur a peccatis, vel invalide omnino, si sit nullum aliud peccatum clavibus subjecerit, vel indirecte ad summum absolvitur a culpa propter quam censuratus extitit; Siquidem

hoc

hoc non obstante, ut suæ obligationi materialiter integre confitendi omnia sua peccata proprio Sacerdoti satisfaciat, debet iterato omnino peccatum illud confiteri Privilegiato; sed hoc non provenit ex eo quod vel nullo modo, vel invalide absolutus sit a Censura, ea quippe impedit quidem licitam receptionem Sacramentorum, nullatenus vero ea irritat aut invalida reddit, ut discurrendo per singula Sacram.ta manifestissime ostendit idem loc. tom. 5. de Censuris disp. 10. Sec. 3.; g.o invalidam esse prædictam absolutionem necessario provenit ex defectu iurisdictionis Confessarij in particulare illud peccatum censuratum sibi pro clavibus expositum: nam cetera tam ex parte ipsius quam Penitentis omnia requisita supponuntur. Nec dicas Excomunicatum, manente censura, graviter peccare Penitentiam, quantum est in se, perficiendo, ac simul pptr eamdem rationem invalidam eam reddi, ut iurisdictionem habeat Confessarius, privativum enim est huius Sacram.ti paliis ut ostendit ibid a n.o 7. nullum reddi, et invalidus ab actualiter peccante mortaliter. Ne inquam id dicere, quia qui bona fide sincere procedit non peccat, unde cum obicem per se non ponat Penitens, effectu in eo carere nequit Sacram.tum hoc ex n.o 13.. Graviter per se peccat qui Confessionem mortalis materialiter integram omittit; eam tn ex ignorantia, aut oblivione prætermittens, non solum non peccat, nec invalidus reddit Sacram.tum, verum et gratis per illud restituitur, et vel ab oblitis ipsis absolvitur.

Unus autem ex effectibus Excomunicationis est privare iurisdictione. Ita sane, privatus remanet publice denunciatus iurisdictione activa in alios; passiva enim vero, sive qua censuratus subditus est aliorum, integra remanet, et intacta: alioqui Penitentium Excommunicatio non tantum ipsorum, verum et innocentium Confessariorum esset pena. Cum igitur absolutio illa certo sit saltem partialiter invalida, nec id tribui possit defectui pœnitentis, ut premisimus, nec item carentiæ in Confessario iurisdictionis in Censuram (huius enim perseverantia, et ex dictis, et ex aliis ibid n. 15 non irritat Penitentiam) nec alio cuilibet defectui, cum omnia reliqua premittenda supponantur; dici necessario debet invaliditatem illam provenire ex defectu iurisdictionis, non utcumque in censuram, sed vel in ipsam culpam censuratam, hoc autem, et nil aliud est, eam in se, et immediate reservari: g.o directe reservata censura per Sum. Pontif. directe simul reservatur peccatum sub ea excommunicatione ab ipso prohibitum, et Sedi Ap.cæ reservatum.

UVA.BHSC

Dices: Semel ac quis vel extra Sacramentum sit absolutus a censura etiam reservata, absolvi valide potest intra Sacram.^tum a quolibet approbato vel a peccato ipso cursurato: g.^o reservatum illud per se non est. Neganda est conseq.^a quia per absolutionem excommunicaonis reservatæ, censura etiam ablata reservatio cuius, propter quam penam illam contraxit. ex omni et ex.^o De fide disp. 21. Sec. 4. n.º 16 et 19.. Insurges: Possunt Inquisitores absolvere hereticum ocultum ab excomunicaone contracta propter peccatum illud contra fidem; minime vero ipsis concessum est absolvere ab ipso peccato intra sacramentum, cum omnis eorum iurisdictio sit pro foro externo, et iudiciali; g.^o absoluto heretico per ipsos a censura illa, si ipsum peccatum per se est reservatum, non poterit deinde absolvi intra Sacram.^tum a non privilegiato, seq.^a est manifesta, nam cum ipsi ne per se quidem ipsos id efficere possint ex ex.^o ibid. et n.º 15, et 17. ad fin. Ithiung.^e, multo minus delegare poterunt facultatem eam approbatis aliis: g.^o Vel falsum est illud peccatum per se et directe esse reservatum; vel absolutum ab excommunicatione Pontificis reservata, posse indistincte absolvi a peccato propter quam illam incurrit a quolibet Confessario approbato, contra nuper dicta. Resp.^o Quidquid sit an Inquisitores absolvere possint pro foro conscientiæ seu Penitentiæ ab heresi oculta, quod affirmative multi, negative alii resolvunt apud ex.^m loc. cit. a nu.^o 12. Permisso ant.^ti; neg.^de sunt seq.^a quoad omnes earum partes. Contingit aliquando in Eccles.^a, ait eruditissime ex.^s de Penit.^a disp. 26. Sec. 1. n. 2. ut laicis vel feminis concedatur facultas nominandi Confesores pro suis familiis vel subditis; nec tamen ipsis committitur iurisdictio sacramentalis, cuius sunt incapaces; sed potestas solum ad designandam Personam; qua ab ipsis electa, Pontifex qui talem facultatem dedit, confert illi iurisdictionem necessariam pro iis confessionibus excipiendis. Similis modo agunt Pontifices in casu nostro. Institutus ab ipsis est Inquisitionis Tribunal pro foro externo, ait Eymericus part. 3. Directorij n.º 59. Unde inferet non pertinere ad Inquisitores absolvere pro foro Sacramentali; quia vero quidquid ad animarum salutem spectat intimo cordi est Sum.^ii eamque veris Pastoribus ex praxi Ecclesiæ ac omni DD.^rum habemus, peracto ab eo Tribunali suo munere per externam absolutionem a censura reservata, ut suavior errantibus ac facilior reddatur integer regressus ad viam iustitiæ suspendi ipso facto a Sum. Pontif.^e reservationem ipsius peccati, et habilitari proinde omnes approbatos ad eius absolutionem.

UVA.BHSC

Insistes: Qui inscius excommunicationis reservatę Sedi Apostolicę committit delictum sub ea pena ab Ecclesia prohibitum, immunis iuremento censetur ab illa Censura (vel ex ipso Iure Statuente Cap. 2. de Constit. lib. 6. ligari nolumus ignorantes &c.) ac proinde ab eiusdem reservatione; siquidem nullius entis nullę sunt qualitates: Si autem cum Censura reservatur, eque directe cadat reservatio supra delicto sic censurato, Peccator predictus, licet immunis sit a reservatione Censurę non incursę; subjectus tamen remanet reservationi peccati, quę uti potius Confessarium quam Penitentem afficiens, incurritur absdubio ex immuni ab tam ignorante. Hinc enim vero quanta mala, et Animarum pericula! Adeundus ab hoc penitente necessario erit Confessarius privilegiatus, hi pro non deputati sunt respective pauci, licet prelatorum, villis et Pagis: ipsi insuper adstricti erunt ubique rarissimi qui Sacramentali foro sapientes obeundo et inventante pauci, et illi proficii vellent. Cum enim reservationes eiusmodi sint plurimę, et quotidie fiant plures per Speciales Constitutiones quę etiam his temporibus a Sede Ap.ca in dies emanarunt, solo huic muneri debite administrando, et totus homo requireretur, et talis qui et Antiquum, et novum Ius continuo evolvat et mature mediteretur, et usu receptum ac continua ad hęc nostra tempora praxi confirmatum, ab antiquato, vel nunquam admisso sapienter discernat. Destituti autem fideles quo integrum confessioni deleant, in quot animę plagas, sordes, scandala &c. &c. Omnia autem hęc immuni ac ignorantia Sententia admissa vel inania sunt vel facili negocio precidunter. Resp.o: nulla et vana sunt, quę congerimur heic universa stra Conc. doctrina, Statuente ipso cit. disp. 23 de Penit.a Sec. 2. n. 11. posse quidem unam ex predictis reservationem incurri sine alia; ex usu tamen Pontificum, unam non reservari sine alia. Et ideo sicut a principio habent hanc connexionem quasi in fieri, ut sic dicam, ita et in conservari, seu in duratione sua, et inde est, ut ablata Censura, cesseatur reservatio culpæ sublata. Quibus totum Aug.hy cum suis Instantiis pauci perimum video. Sonat in R.or fol. seq. 22. expediendum Observatione 6.ta: Ignorantiam invincibilem excusare ab hac reservatione tam peccati quam Censurę pro foro interno: quia Pontifex cum regulariter nullum peccatum reservet nisi cum Censura, presumitur nolle incidi in reservationem peccati nisi Censura contrahatur; hęc autem non incurritur ab ignorante illam invincibiliter, quippe tunc nequit esse contumacia, et revelli pęnę quam ignorat... Hec clarissima sunt, nec prevenientibus excessibus &c. indicatis apriora aut sapientiora alia aestimari possunt.

UVA.BHSC

Ad praxim autem prædicta omnia propius contrahendo: Vel Vera est Sent.ª communis Casus Sti Pontificios non reservari regulariter per se immediate, sed ratione censuræ; vel falsa; ac verum proinde tam censuram, quam culpam censuratam per se immediate utraque reservari; licet enim vero res ita se habeat, quia mens Pontificium est unam non reservare sine alia, nec excommunicatione afficere invincibiliter ignorantes; qui peccatum sic censuratum ita ignorans committit, Va Utriusq.e Sent.æ AA.s neutram reservationem incurrit, ac Valide seq.tr, et licite absolvi potest ab eo peccato a quolibet Confessario approbato ab Ordinario loci. Constant omnia ex prædictis, neque enim par est, aut moraliter possibile scrupulosius inquirere, aut firmius assequi qualis ab antiquis temporibus fuerit mens Pontificium circa rem hanc; cum enim res sit puri facti, neque ex Iure divini perspicue ea colligatur, standum necessario nobis est traditioni Patrum, et gravium AA.rum dictis. Veratissimus in iis, si quis alius (absit verbo invidia) eximius in omnibus, peritissimus æque ac Sapientissimus vere est Suarez, cujus g.o is talem Ecclesiæ fuisse usum indubie affirmet, temerarium prorsus esset dubitare notissima necne ipsi ea praxis fuerit, aut satis perspecta. Præterquam quod cum subjecta materia de iis sit, quæ ab Ecclesia suppleri possunt et solent; licet nec 1ª Sent.ª, nec 2ª quoad hanc partem Veræ forent, absolutio tamen collata a non Privilegiato prædicto penitenti recte dece tero disposito, Valida õõ et licita foret; suppleret tunc Ecclesia defectum Iurisdictionis in Confessario, non secus ac id certo prestat cum pro eo stat error communis cum titulo colorato; a pag.ª ary 150. S. Certe huj.. medris ostendimus ei equivalere communem Sententiam; maxime, si uti in presenti, in particulari hoc aptitudinis ceui Confessarij cum ea conveniant, Vald licite illam impugnantes.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

Quæstiones, et casus super mat. theolog. Mor. de Ministro sacramenti Pœnitentiæ, et illius 1.a Disp.ne de Ministro sacram.ti in genere.

Quæstio 1.a Quot sint ecclesiæ Sacramenta; quis ea instituerit, determinaverit ne Christus eorum materiam, formam, et ministrum; et an requiratur ut validum quis conficiat sacram.tum debeat esse in statu gratiæ?

Quæstio 2.a

An ad valorem Sacramentorum requiratur intentio Ministri?

Casus particularis.

Edmundus Sacerdos novitatum omnium studiosus sectator, ac liberæ, et laxæ doctrinæ semper fautor, audivit ab imperitis multis, non requiri ex D. Thomæ opinione in Ministro Sacramentorum intentionem ullam ad hoc ut sacramenta conficiat; et sufficere ex aliis ad. voluntatem sine intentione, ponendi externe ceremonias externas, cum forma ab Ecclesia præscripta; vocatus ad confessiones audiendas, hunc fallaciter, illum curiositate, alterum iocularitr; ac deniq. semper scrupulose observans omnem ritum externum, et formam designatam, nullum tamen absolvit cum animo faciendi quod facit ecclesia. -

Quæritur; An valide aliquem absolverit, quantum est ex parte sua?

Resolvet P.r Rector.

Quæst. 3.a

An recte conficiatur sacramentum per solam intentionem virtualem, indirectam, habitualem, vel interpretativam?

Casus particularis.

Ticius Confessarius etsi studet semper inter absolvendum præstare actualem intentionem habere conficiendi sacramentum; rogatus tamen derepente brevissimam confessionem audire, petitioni prælibenter annuit, et statim pœnitentem absolvit, at immemor intentionis actualis: hæret anxius post absolutionem timens valida ne fuerit prædicta absolutio ex defectu intentionis, ac sibi præ animi perturbatione et sollicitudine satisfacere impotens, ut ab hoc immani angore et angustia liberetur quærit humillime; Valida ne fuerit prædicta absolutio etsi solum habuerit intentionem virtualem, imo etsi indirecta fuerit sua intentio, habitualis, vel interpretativa? Resolvet P.r Min.tr

UVA BHSC

Casus particularis

Concivis Titius Neoconfessarius Penitentem a se auditum sæpe absolutum esse invalide ob defectum dispositionis, vel ob restitutionem debitam inique dilatam; ut Sacramento, et penitenti suo quidem iudicio opportunissime consulat, illum absolvit sub hac conditione; si restituas: excipiens preterea confessiones plurium simul Penitentium in omni mortis periculo, ut naufragii v.g.ª formam in singulari profert, indeterminata Persona, quam nominatim absolvere intendit... Quæritur..

An sapientis muneris suo functus fuerit, et validum Sacram.tum confecerit?

Resolvet P.r S.ta Colonna.

Quæst.o 4.a

An sacerdos, qua talis habeat iurisdictionem requisitam, ad Sacramentum Poenitentiæ conferendum?

Quæst.o 5.a

An simplex Sacerdos habeat iurisdictionem expeditam, et completam ad absolvendum sacramentaliter quemlibet Penitentem a venialibus, et mortalibus iam remissis?

Casus particularis

1 Pro summa erga augustissimum Altaris Sacrificium reverentia, et pro eo maiori cum devotione, et fructu conficiendo; solet Titius Sacerdos ante illius celebrationem omnia sua peccata clavibus subiicere, et sacramentali absolutione expiare; quia tamen abest nunquam approbatus confessarius cui ea aperiat, mavult tunc casu, a gravioribus immunis, sua venialia, et mortalia, prius directe remissa, simplici Sacerdoti exponere, in privato sacristiæ oratorio reperto, quam Sacra peragere non premissa confessione.

Quæritur. An simplex hic Sacerdos præcisive ab Episcopali, sive Diœcesana prohibitione possit illi Penitenti annuere, atque eum valide, et licite absolvere? Resolvet P.r Emman.l Sanc.

Quæstio 6.ta

An iidem simplices Sacerdotes habeant eiusmodi expeditam iurisdictionem, ad absolvendum Regulares Societatis Iesu a simili materia

UVA. BHSC

Casus particularis

Missae sacrificium immolaturus Societatis Jesu Presbiter, aut eucharistico pane reficiendus eiusdem Societatis Scolaris, aut temporalis Coadiutor exteriori nulla cum Confessario sibi designato displicentia, aut contentione, adit unumquam simplicem sacerdotem sive e suis, sive extraneum secularem vel regularem; ac omnibus scientiis suis sinibus ipsi humiliter patefactis illum exorat, ut se, uti valide et licite potest, absolvat a venialibus illis, quae post diligens sui examen ab ult.a confessione, sibi animo occurrunt. Quaeritur

An in circumstantiis possit sacerdos ille ministerium hoc valide, et licite obire? Resolvet P.r Antonius Sanz.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

Hymnus in honorem B. Mariæ
S.ª Virg.s Dei Genitricis.

Ave Maris Stella
Dei Mater alma
Atque semper Virgo
Felix Cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore
Funda nos in pace
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis
Profer lumen cæcis
Mala nostra pelle
Bona cuncta posce.

Monstra te esse Matrem
Sumat per te preces
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singularis
Inter omnes mitis
Nos culpis solutos
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram
Iter para tutum
Ut videntes Jesum
Semper collætemur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui Sancto
Tribus honor unus.
Amen.

V. Sub tuum præsidium confugimus Sancta Dei Genitrix.

R. Nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed a periculis cunctis libera nos semper Virgo gloriosa et benedicta. V. Dignare me laudare... R. Da mihi virtutem stra...

Oratio

Defende quæsumus Domine, Beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam, et toto corde tibi prostratam ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum &c.

Pro immunitate a terremotu.

Omnipotens sempiterne Deus, qui respicis terram, et facis eam tremere, parce metuentibus, propitiare supplicibus, ut cujus iram terræ fundamenta concutientem expavimus, clementiam contritiones ejus sanantem jugiter sentiamus. Per Christum &c.

In gratiarum actionem.

Deus, cujus misericordiæ non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ Majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas. Per Christum &c.

Ad

UVA.BHSC

Ad Sanctum P. N. Ignatium de Loyola cum reliquis SS. Societatis Jesu.

O Deus qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per B. Ignatium Patrem nostrum subsidio militantem Ecclesiam roborasti; ac eumdem cum reliquis huius tuæ Jesuiticæ Societatis Sanctis Xaverio, Borgia, Regis, Gonzaga, Kostka, Mihi, Goto, Kisai ad plurimos pro salute animarum perferendos labores mirabili charitate, et invicta patientia decorasti: Valida eorumdem intercessione concede, ut in maius tuum obsequium et honorem ea quam totius cumulatius ac perfectius reparemus; et ut ipsorum exemplis mitentis, et orationibus adiuti dignos tanti nominis ac Ducis fructus demum, et quamplurimis stipati animabus, laboribus, et vel sanguine etiam nostro juxta Instituti nostri rationes e Demonis servitute exeptis in triumphantem vestram Ecclesiam, ac Societatem gloriosissime adscribamur. Qui vivis et regnas &c.

Deprecatio alia ad S. P. Ignatium de Loyola, ac S. Franciscum Xaverium.

Antif.ª Amplissimi Protectores, et potentissimi Advocati, colendissime S. P. Ignati, et dulcissime Fr. S. Francisce Xavier, cultores eximij castitatis, et SS. Trinitatis, Domini, Ducis et Capitanei nostri Jesu Xti, ejusdem Sanctissimæ Matris B. ac gloriosissimæ Virginis Mariæ non amatores tantum pelarissimi, sed eorumdem nominis, et gloriæ singulariissimi Promotores, pro singularissimo affectu et cordialissimo amore quo amplexi semper fuistis omnes filios, ac fratres vestros, vos oro, obtestorque humillime omnium minimus, at vobis saltem addictissimus Joannes Michel Ruiz, ut validissima vestra intercessione apud eumdem Ducem nostrum J. C. mihi sanctæ puritatis et divinæ istius castitatis donum cum memoriaque ac reliquis omnibus virtutibus quarum ipse exemplar nobis est perfectissimum, et vos imitatores eximij; et ut me liberet ab imminentis periculis meis, ac concedat omne bonum et liberet ab omni malo mentis et corporis.

℣. Orate pro me S. P. Ignati, et amplissime Fr. S. Francisce Xaveri

℟. Ut cum plurimis alijs per me dignus efficiar promissionibus Xti.

Oratio

Deus qui glorificantes te glorificas, et SS. tuorum honoribus honoraris, concede propitius, ut qui SS. tuorum Ignatij et Francisci gloriosa merita colimus, eorum pia patrocinia sentiamus.

Alia Oratio

Omnipotens sempiterne D.s qui per gloriosissimam V. Mariæ, amabilissimum P. meum Ignatium, et dulcissimum fratrem S. Fran.cum Xaveri plurimis me cumulasti beneficijs, eorumdem intercessione concede ut accepi semper gratias et amplissimis efficacissimis alijs, et celesti vestro conspectu cum plurimis alijs per me dignus constanter inveniar. Per Dnum

Oratio Societatis Jesu pro sua reparatione, ex iis compacta, quas in similibus circumstantiis ad Deum persis lacrimis et felici eventu direxere Sara apud Tobiam cap. 3., Judith cap. 9., et Esther cap. 14.

Domine Deus Patrum nostrorum, qui conteris bella ab initio, et Dominus nomen est tibi, qui vel cum iratus fueris misericordiam facis, et in tempore tribulationis peccata dimittis, quia non delectaris in perditionibus nostris, sed post tempestatem tranquillum facis, et post lacrimationem, et fletum exultationem infundis iis qui invocant te. Ad te, Dom.e, faciem meam converto, ad te oculos meos dirigo. Peccavimus in conspectu tuo, iniquè egimus, impi[redacted] gessimus; et idcirco tradidisti nos in manibus inimicorum nostrorum. Justus es, Dom.ne, et tua judicia in tua Providentia posuisti. At non eis sufficit, Domine, quod durissima nos opprimunt servitute, sed robur manuum suarum Principum potentiis deputantes volunt tua mutare promissa, et delere hereditatem tuam, et claudere ora laudantium te, atque extinguere gloriam, et nomen Societatis tuae; ut aperiant ora Gentium, et laudent suam fortitudinem, et praedicent carnalem suam potentiam, et doctrinam in sempiternum. Tu igitur, Domine mi, qui Rex noster es solus, adjuva me solitariam, cujus praeter te nullus est auxiliator alius; nec tradas potentiam tuam iis, qui largissima sibi jam diu praestita, contrariae abutuntur, ne irrideant ad ruinam nostram; sed converte potius, aut infatua saltem, consilium eorum super eos. Erige brachium tuum sicut ab initio, et cadat virtus eorum in iracundia tua, qui promittunt se violare Sancta tua, et polluere tabernaculum nominis tui, et dejicere potentia sua cornu Societatis tuae. Fac, Domine, ut gladio proprio superbia eorum amputetur, et capiantur laqueo quo innectunt nos, et funditus evertere conantur. Hoc enim pro certo habet omnis qui te colit, quod vita ejus, si in probatione fuerit, coronabitur; si autem in tribulatione fuerit, liberabitur; et si in correptione fuerit, ad misericordiam tuam venire licebit. Deus itaque fortis super omnes, et Dominus totius creaturae, cujus virtus in multitudine certo non est, neque in equorum viribus voluntas tua, cui superbi ab initio displicuerunt, et humilium et mansuetorum semper placuit deprecatio, exaudi me miseram deprecantem, et de tua misericordia unice praesumentem; libera nos in memoriale perenne nominis tui de manu inimicorum, ut Societas tua in Sanctificatione tua permaneat, et sanctitati proximorum suorum sedulo incumbat, et omnes gentes nomen tuum benedicant in secula, et agnoscant, quia tu es Deus, et non est alius praeter te.

Oracion a N. P.e S. Ignacio sobre el mismo fin.

Gloriosissimo P.e y Patriarcha S.n Ignacio mio, que abrasado en el fuego del Div.no amor, suspiravais incessantem.te en esta vida, porque el Universo todo reconociesse, amasse, y alavasse a Nro Capitan Jesus, y se agregasse a su S.ta Iglesia, y que a esta causa tomasteis con tanto empeño la ereccion, conservacion, y aumento de Vra regaladis.a Comp.a de Jhs, Volved benignos Vros ojos acia el estado en q. nos hallamos y se halla la S.ta Ig.a, y descubrireis que estinguida y disipada casi del todo Vra Comp.a, la esposa misma de J. Cto se ve oprimida qual nunca, avilitada y disminuida considerabilissimam.te. Effecto es todo de la furia del Avismo que enconado contra la preciosa Sangre de J. Cto, e irritado con el lustre, progressos, y Victorias de su S.ta y a. Ig.a, se ensangrienta 1.ro y obstinadamente contra Vros hijos, a fin de que, disipado este su tan firme Valuarte, y destruida de essos sus castillos mas campeones y aguerridos Soldados, le sea mas facil esparcir por el Universo franca, e impunem.te todo su veneno, y hacer se adopten sus maximas en medio de la X.tiandad, y en el centro mismo del catholicismo. Constituido pues, P.e ntro regaladissimo por la Magestad divina entre ~~por uno de~~ los Protectores mas poderosos de quantos desean salvarse y salvar a otros, i condecorado a este fin y assistido del mas absoluto e illimitado poder contra las Potestades infernales, a quando direis el reprimir de una vez el orgullo de estas, y librar al Universo de este su horrible iugo, e infame servidumbre? Inundado se ha el infierno en estos años de almas redimidas con la Sangre de J. Cto; cada dia increiblem.te se aumentan las que en el mal dicen a la Mag.d div.a, y se disminuyen las q.e en Vra Comp.a debian celebrar su grandeza por todos los siglos; y os ha de sufrir el corazon, todo abrasado de Zelo por la mayor gloria de D.s, se continuen, y aumenten estos males immensos, sin que nadie se oponga a ellos con teson y firmeza? No merece el mundo, y desmerecemos nosotros por mis pecados gracia tan singular. Lo se, lo confiesso ingenuam.te con el mayor rubor y el mas vivo arrepentim.to. Mas la Sangre de J. Cto... las lagrimas de tantos justos, la necesidad de la Ig.a, los clamores de tantos necessitados, el desamparo de tantos moribundos, la ceguedad de tantos infieles? Hah S.to P.e de mi alma! no lo merecemos, es mas q. ciertissimo. Pero tantos males se han de quedar sin remedio, y asada por essos suelos avilitada y conmovida la Sangre de J.C.to? Ea pues, acavad de una vez, proporcionadnos primero, y resucitad immediatam.te con una irrupcion a Vra Comp.a de Jhs para gloria inmortal de Ntro nombre, exaltacion amplis.ma de Ntra catholica Relig.n, triumpho perpetuo de Nro Capitan Jesus, y de su Symbolica Vandera, consuelo de los justos, premio de su esperanza, confusion del libertinaje, opresion de la incredulidad, ruina de la impiedad, y escarmiento perpetuo del orgullo del avismo.

UVA.BHSC